

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A U.A.T. ORAȘ BUHUȘI PENTRU PERIOADA 2022- 2027

CUPRINS

CUPRINS **1**

LISTA FIGURILOR **5**

LISTA TABELELOR **11**

SECȚIUNEA I. PROFILUL LOCALITĂȚII BUHUȘI **13**

CAPITOLUL 1. Istoria orașului Buhuși **14**

1.1. Așezare în teritoriu 14
1.2. Aspecte de toponimie și topografie 14
1.3. Istoria orașului Buhuși în date 23
1.4. Familia Buhuș 27
1.4.1. Mari dregători 28
1.4.2. Figuri feminine marcante în familia Buhuș 32
1.4.3. Declinul (a doua jumătate a sec. XVIII – sec. XIX) 34
1.4.4. Posesiunile familiei Buhuș 35
1.4.5. Înfăptuiri culturale ale boierilor buhușeni 36

CAPITOLUL 2. Descrierea generală a orașului Buhuși **39**

2.1. Amplasare și conectivitate 39
2.2. Cadrul natural, relief, climă, resurse naturale 45
2.2.1. Relieful 45
2.2.2. Clima 48
2.2.3. Hidrografia 50
2.2.4. Vegetația 54
2.2.5. Fauna 56
2.2.6. Solurile 58

CAPITOLUL 3. Profilul demografic și resursele umane **60**

3.1. Evoluția populației 60
3.2. Densitatea populației 61
3.3. Structura populației 61
3.4. Dinamica populației 68
3.4.1. Mișcarea naturală a populației 68
3.4.2. Mișcarea migratorie a populației 71
3.5. Forța de muncă 74

CAPITOLUL 4. Infrastructura și echiparea edilitară a orașului Buhuși 77

4.1. Infrastructura de transport (rutier și feroviar) 77
4.2. Infrastructura de utilități 82
4.3. Infrastructura de telecomunicații 88
4.4. Infrastructura de locuire 88

CAPITOLUL 5. Mediu 92

5.1. Calitatea mediului (aer, apă, sol) 92
5.1.1. Calitatea aerului 93
5.1.2. Calitatea apei 104
5.1.3. Calitatea solului 107
5.2. Managementul deșeurilor 107
5.3. Riscuri naturale 108
5.3.1. Inundații 109
5.3.2. Alunecările de teren 110

CAPITOLUL 6. Educație și învățământ 113

6.1. Școala Gimnazială „Mihail Andrei” 114
6.2. Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” 116
6.3. Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” 119
6.4. Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși 122
6.5. Infrastructura unităților școlare 126

CAPITOLUL 7. Sănătate 129

7.1. Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși 129
7.2. Alte unități sanitare 133

CAPITOLUL 8. Asistență socială 138

8.1. Direcția de Asistență Socială 138
8.2. Complexul de Servicii Comunitare Buhuși - C.S.C. Buhuși 140
8.3. Satul Seniorilor Milly 145

CAPITOLUL 9. Economia 147

9.1. Context general și scurt istoric 147
9.2. Infrastructura de afaceri 155
9.2.1. Numărul întreprinderilor active în orașul Buhuși 155
9.2.2. Numărul total de angajați în cadrul întreprinderilor active din orașul Buhuși 160
9.2.3. Cifra de afaceri a întreprinderilor active în orașul Buhuși 163
9.3. Analiza principalilor antreprenori locali 166

CAPITOLUL 10. Turismul, cultura și sportul - catalizatori de dezvoltare durabilă.....173

10.1. Monumente istorice.....173
10.1.1. Ansamblul conacului „Teodor Buhuș”, azi Muzeul de Istorie Buhuși.....173
10.1.2. Mănăstirea Runc - Biserica „Sfinții Îngeri”.....175
10.1.3. Mănăstirea Ciolpani și Biserica de lemn "Sfântul Nicolae".....178
10.1.4. Hanul de la Gura Orbicului.....181
10.1.5. Sinagoga evreiască.....182
10.2. Culte religioase.....183
10.2.1. Biserica „Sfânta Înviere”.....183
10.2.2. Biserica „Sfântul Nicolae”.....186
10.2.3. Biserica „Sfinții Trei Ierarhi”, Buhuși.....188
10.2.4. Biserica „Sf. Gheorghe”, Orbic.....189
10.2.5. Biserica „Schimbarea la Față”.....190
10.2.6. Biserica Romano-Catolică „Înălțarea Sfintei Cruci”.....191
10.2.7. Cimitirul evreiesc.....193
10.3. Petrecerea timpului liber în natură.....193
10.4. Instituții din domeniul culturii.....197
10.4.1. Casa de Cultură „Elisabeta Bostan” Buhuși.....197
10.4.2. Biblioteca orășenească „George Bacovia” Buhuși.....198
10.4.3. Sala Polivalentă ”Moldova” Buhuși.....200
10.4.4. Asociația Culturală „Renașterea” Buhuși.....201
10.5. Activitatea sportivă.....202
10.6. Programe, proiecte sau activități prin care se promovează/ consolidează elemente de identitate locală de natură culturală, istorică, obiceiuri și/ sau tradiții.....204

CAPITOLUL 11. Administrație locală.....205

11.1. Administrația publică locală.....205
11.2. Comisii de specialitate din cadrul Consiliului Local Buhuși.....210

SECȚIUNEA II. ANALIZA DIAGNOSTIC A ORAȘULUI BUHUȘI.....212

CAPITOLUL 12. Raportul cercetării sociologice.....213

12.1. Metodologie sociologică.....213
12.2. Analiza focus-grupului cu liderii formali din comunitate.....214
12.2.1. Participanții la focus-grup.....214
12.2.2. Interpretarea informațiilor obținute în urma focus-grupului.....214
12.3. Analiza focus-grupului cu liderii informali din orașul Buhuși.....225
12.3.1. Participanții la focus-grup.....225
12.3.2. Interpretarea informațiilor obținute în urma focus-grupului.....226
12.4. Interpretarea chestionarului pentru sondarea opiniei publice.....230

CAPITOLUL 13. Analiza SWOT pe domenii 273

SECȚIUNEA III. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI BUHUȘI 286

CAPITOLUL 14. Proiecte contractate în perioada 2014-2021 287

14.1. Programul Operațional Regional 2014 - 2020 287

14.1.1. Reabilitarea termică a clădirilor publice din Orașul Buhuși – Colegiul Tehnic Ion Borcea și Școala Mihai Eminescu - cod SMIS 118519 287

14.1.2. Reabilitarea termică a clădirilor Spitalului Orășenesc Buhuși - cod SMIS 114077 288

14.1.3. Îmbunătățirea mediului urban din orașul Buhuși pentru zonele piața agroalimentară strada Pionierului, bloc NATO, zona Marginea - cod SMIS 119063 289

14.1.4. Reabilitarea, modernizarea și extinderea Ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși - cod SMIS 126344 290

14.1.5. Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu din Orașul Buhuși – Școala Gimnazială Mihail Andrei - cod SMIS 121237 291

14.1.6. Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu din Orașul Buhuși – Școala Gimnazială Ștefan cel Mare - cod SMIS 121239 292

14.1.7. Îmbunătățirea calității vieții în orașul Buhuși prin investiții în spații publice și în servicii socio-educative – recreative - cod SMIS 125753 293

14.1.8. Consolidare și reabilitare Sală Polivalentă Buhuși 294

14.2. Programul Național de Dezvoltare Locală 294

14.3. GAL ULMUS MONTANA 296

14.4. Fondul Elvețian de contrapartidă 296

14.5. Programul Operațional Infrastructură Mare 296

CAPITOLUL 15. Strategia de dezvoltare – viziune și obiective 298

15.1. Viziunea de dezvoltare 298

15.2. Obiectivele strategice și operaționale 299

15.3. Planul de acțiuni 2022 - 2027 313

CAPITOLUL 16. Contextul regional 2021-2027 344

16.1. Programul Operațional Regional Nord-Est 2021-2027 345

16.2. Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027 353

16.3. Planul Regional de Acțiune pentru Turism (PRAT) Nord-Est 2017-2023 363

CAPITOLUL 17. Proiecte cu fonduri europene propuse de UAT Orașul Buhuși pentru perioada 2022-2027 369

BIBLIOGRAFIE 371

ANEXE 372

ANEXA nr. 1 - Ghid de interviu focus-grup 372

ANEXA nr. 2 - Chestionar de sondare a opiniei publice 374

LISTA FIGURILOR

Figura 1 Poziționarea orașului Buhuși 39
Figura 2 Limita U.A.T. a orașul Buhuși 40
Figura 3 Suprafața intravilană a orașului Buhuși 41
Figura 4 Suprafața extravilană a orașului Buhuși 42
Figura 5 Izvorul ”Fata cu ulciorul” 51
Figura 6 Canalul Râul Bistrița la Buhuși 52
Figura 7 Evoluția numerică a populației perioada 2012 – 2021 în Buhuși 60
Figura 8 Structura populației din Buhuși pe grupe de vârstă și sexe în perioada 2012 - 2021 62
Figura 9 Structura simplificată a populației din Buhuși pe cele trei mari grupe de vârstă și sexe în perioada 2012 - 2021 63
Figura 10 Ponderea celor trei mari grupe de vârstă în total populație în perioada 2012 - 2021 ... 64
Figura 11 Evoluția indicelui de îmbătrânire demografică, indicelui de dependență a persoanelor vârstnice și a raportului de dependență demografică în orașul Buhuși în perioada 2012 - 2021 . 64
Figura 12 Structura populației din Buhuși pe sexe în perioada 2012 - 2021 65
Figura 13 Structura etnică populației din Buhuși conform ultimului recensământ 66
Figura 14 Structura religioasă a populației din Buhuși conform ultimului recensământ 67
Figura 15 Evoluția numărului de născuți vii, a numărului de decedați și a sporului natural în perioada 2011 - 2020 68
Figura 16 Evoluția ratei de natalitate și a ratei de mortalitate în perioada 2011 - 2020 69
Figura 17 Evoluția numărului de căsătorii și a numărului de divorțuri în perioada 2011 - 2020 . 70
Figura 18 Evoluția ratei de nupțialitate și a ratei de divorțialitate în perioada 2011 - 2020 70
Figura 19 Evoluția schimbărilor de reședință în perioada 2011 - 2020 71
Figura 20 Evoluția schimbărilor de domiciliu în perioada 2011 - 2020 72
Figura 21 Evoluția numărului de emigranți și imigranți în perioada 2011 - 2020 73
Figura 22 Evoluția numărului mediu de salariați și a șomerilor în perioada 2011 - 2020 75
Figura 23 Evoluția ratei șomajului în perioada 2011 - 2020 76
Figura 24 Evoluția numărului de locuințe existente la sfârșitul anului în orașul Buhuși 89
Figura 25 Evoluția suprafeței locuibile existente la sfârșitul anului în orașul Buhuși 90
Figura 26 Evoluția autorizațiilor de construire eliberate pentru clădiri pe tipuri de construcții în orașul Buhuși 91
Figura 27 Principalele surse de poluare și stații de monitorizare, UAT Buhuși 92
Figura 28 Amplasarea stațiilor automate de monitorizare a calității aerului din județul Bacău ... 93

Figura 29 Evoluția concentrațiilor medii anuale de dioxid de azot (NO2) înregistrate în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău 95
Figura 30 Evoluția concentrațiilor medii anuale de dioxid de sulf (SO2) înregistrate în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău 97
Figura 31 Evoluția concentrațiilor medii anuale de monoxid de carbon (CO) înregistrate în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău 98
Figura 32 Evoluția concentrațiilor medii anuale de ozon (O3) înregistrate în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău..... 99
Figura 33 Evoluția anuală a concentrației de particule în suspensie PM_{10}, (determinări gravimetrice) în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău..... 101
Figura 34 Evoluția anuală a concentrației medii anuale particule în suspensie PM2,5 în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău 102
Figura 35 Evoluția concentrațiilor medii anuale de benzen (C6H6), în perioada 2010 - 2020 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău 103
Figura 36 Risc de inundații, UAT Buhuși..... 109
Figura 37 Reprezentarea coeficientului mediu de hazard Km, UAT Buhuși..... 111
Figura 38 Zonele critice la instabilitate a masivelor de pământ pe arealul orașului Buhuși..... 112
Figura 39 Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși..... 114
Figura 40 Evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși..... 115
Figura 41 Structura personalului didactic în anul 2021 la Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși..... 116
Figura 42 Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Buhuși 117
Figura 43 Evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Buhuși 118
Figura 44 Structura personalului didactic în anul 2021 la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Buhuși..... 119
Figura 45 Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Buhuși 120
Figura 46 Evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Buhuși 121
Figura 47 Structura personalului didactic în anul 2021 la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Buhuși..... 121
Figura 48 Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși 124

Figura 49 Evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Liceul Teoretic "Ion Borcea" Buhuși....125
Figura 50 Structura personalului didactic în 2021 la Liceul Teoretic "Ion Borcea" Buhuși 126
Figura 51 Evoluția numărului sălilor de clasă în unitățile școlare din Buhuși....127
Figura 52 Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși 130
Figura 53 Evoluția numărului de cabinete de medicină de familie în perioada 2011 - 2020....134
Figura 54 Evoluția numărului de cabinete stomatologice și medici stomatolog în sistem privat în perioada 2011 - 2020....134
Figura 55 Evoluția numărului cabinetelor private de specialitate în perioada 2011 - 2020....135
Figura 56 Evoluția numărului de farmacii private din Buhuși în perioada 2011 - 2020....135
Figura 57 Evoluția numărului de farmaciști angajați în sistemul public și privat în perioada 2011 - 2020....136
Figura 58 Evoluția numărului de persoane angajate ca personal sanitar mediu în sistemul public și privat din Buhuși în perioada 2011 - 2020....137
Figura 59 Harta întreprinderilor din orașul Buhuși....156
Figura 60 Evoluția numărului total de întreprinderi active în orașul Buhuși (2010 - 2020)....157
Figura 61 Evoluția structurală (pe domenii) a numărului de întreprinderi active (2010 - 2020) 158
Figura 62 Distribuția întreprinderilor active în funcție de domeniul principal de activitate în anul 2020....159
Figura 63 Evoluția numărului total de angajați în cadrul întreprinderilor active (2010 - 2020).160
Figura 64 Evoluția structurală (pe domenii) a numărului de angajați (2010 - 2020)....161
Figura 65 Distribuția numărului de angajați în funcție de domeniul principal de activitate în anul 2020....162
Figura 66 Graficul evoluției cifrei de afaceri în perioada 2010-2020....163
Figura 67 Evoluția structurală (pe domenii) a cifrei de afaceri (2010 - 2020)....164
Figura 68 Distribuția cifrei de afaceri în funcție de domeniul principal de activitate în 2020 ...165
Figura 69 Poarta conacului Teodor Buhuș....174
Figura 70 Conacul Teodor Buhuș – azi Muzeul de Istorie Buhuși....175
Figura 71 Mănăstirea Runc - Biserica „Sfinții Îngeri"....176
Figura 72 Biserica de lemn „Sfântul Nicolae"....179
Figura 73 Mănăstirea Ciolpani - Biserica mare 180
Figura 74 Hanul de la Gura Orbicului....182
Figura 75 Sinagoga evreiască....183
Figura 76 Biserica „Sfânta Înviere" din Buhuși....185

Figura 77 Biserica „Sfântul Nicolae” 187
Figura 78 Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” (stânga) și capela bisericii (dreapta) 188
Figura 79 Biserica „Sf. Gheorghe”, Orbic 189
Figura 80 Biserica „Schimbarea la Față” 191
Figura 81 Biserica Romano-Catolică „Înălțarea Sfintei Cruci” 192
Figura 82 Rezervația naturală Codrii seculari Runc 195
Figura 83 Casa de Cultură „Elisabeta Bostan” Buhuși 197
Figura 84 Biblioteca orășenească „George Bacovia” Buhuși 199
Figura 85 Evoluția cititorilor activi, a volumelor existente și eliberate la nivelul orașului Buhuși în perioada 2011-2020 200
Figura 86 Sala Polivalentă Buhuși 201
Figura 87 Primăria și Consiliul Local Buhuși 205
Figura 88 Interpretare chestionar – Cele mai importante avantaje ale orașului Buhuși - Prima opțiune 232
Figura 89 Interpretare chestionar – Cele mai importante avantaje ale orașului Buhuși – A doua opțiune 233
Figura 90 Interpretare chestionar – Cele mai importante avantaje ale orașului Buhuși – A treia opțiune 233
Figura 91 Interpretare chestionar – Cum credeți că veți trăi ...? 235
Figura 92 Interpretare chestionar – Principalele probleme în orașul Buhuși 236
Figura 93 Interpretare chestionar – Ce domenii trebuie dezvoltate cu prioritate? 237
Figura 94 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de situația drumurilor din orașul Buhuși? 238
Figura 95 Interpretare chestionar – Locuiți la casă sau la bloc? 238
Figura 96 Interpretare chestionar – Locuința dv. este racordată la...? 239
Figura 97 Interpretare chestionar – Sursa de apă potabilă 240
Figura 98 Interpretare chestionar – Sursa de încălzire 240
Figura 99 Interpretare chestionar – Calitatea apei potabile în orașul Buhuși 241
Figura 100 Interpretare chestionar – Cum apreciați gradul de poluare a aerului în Buhuși? 241
Figura 101 Interpretare chestionar – Cum apreciați gradul de poluare a apelor în Buhuși? 242
Figura 102 Interpretare chestionar – Cum apreciați gradul de poluare a solului în Buhuși? 242
Figura 103 Interpretare chestionar – Șansele de a găsi un loc de muncă în orașul Buhuși 243
Figura 104 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind numărul de grădinițe în orașul Buhuși 244

Figura 105 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind numărul de unități școlare în Buhuși....244
Figura 106 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind condițiile fizice în școli și grădinițe în Buhuși....245
Figura 107 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind calitatea actului educativ....246
Figura 108 Interpretare chestionar – Orașul Buhuși ca loc unde să vă creșteți și educați copiii 246
Figura 109 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind numărul de unități sanitare...247
Figura 110 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind condițiile fizice din unitățile sanitare....248
Figura 111 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind calitatea actului medical....248
Figura 112 Interpretare chestionar – Considerați că factorii de decizie sunt interesați să sprijine grupurile defavorizate din Buhuși?....249
Figura 113 Interpretare chestionar – Ce categorie credeți că trebuie sprijinită?....250
Figura 114 Interpretare chestionar – Familii care dețin teren agricol....250
Figura 115 Interpretare chestionar – Culturi....251
Figura 116 Interpretare chestionar – În Buhuși sunt suficiente magazine....251
Figura 117 Interpretare chestionar – În Buhuși populația are acces la servicii de internet....252
Figura 118 Interpretare chestionar – În Buhuși populația are acces la servicii de cablu TV....252
Figura 119 Interpretare chestionar – Oamenii din Buhuși se simt în siguranță pe stradă....253
Figura 120 Interpretare chestionar – De cât timp liber dispuneți pe zi în timpul săptămânii? ...254
Figura 121 Interpretare chestionar – De cât timp liber dispuneți pe zi la sfârșitul săptămânii? .255
Figura 122 Interpretare chestionar – Modalități de petrecere a timpului liber....256
Figura 123 Interpretare chestionar – Locuri în Buhuși unde se poate petrece timpul liber....257
Figura 124 Interpretare chestionar – Sursele de informații cel mai frecvent utilizate de către locuitorii orașului Buhuși....258
Figura 125 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind reducerea sărăciei?....259
Figura 126 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind asigurarea unei educații de calitate? 259
Figura 127 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind accesul la apă potabilă? 260
Figura 128 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind încurajarea egalității de gen? 260

Figura 129 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind colectarea gunoiului și a deșeurilor? 261
Figura 130 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind prețul energiei? 261
Figura 131 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind asigurarea de locuri de muncă decente? 262
Figura 132 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind dezvoltarea infrastructurii de transport? 262
Figura 133 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind reducerea corupției? 263
Figura 134 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind toleranța și încrederea între oameni? 263
Figura 135 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind combaterea infracționalității? 264
Figura 136 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind funcționarea instituțiilor publice? 264
Figura 137 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind sistemul de justiție? 265
Figura 138 Interpretare chestionar – Cum evaluați capacitatea Instituției Primarului/ Consiliului Local de a dezvolta orașul Buhuși? 266
Figura 139 Interpretare chestionar – Aveți cunoștință despre proiectele care se derulează în orașul Buhuși? Ați fost informat despre proiecte? 266
Figura 140 Interpretare chestionar – Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși? Prima opțiune 268
Figura 141 Interpretare chestionar – Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși? A doua opțiune 269
Figura 142 Interpretare chestionar – Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși? A treia opțiune 269
Figura 143 Interpretare chestionar – Cum apreciați nivelul veniturilor dv? 270

LISTA TABELELOR

Tabelul 1 Structura Sistemului de alimentare cu apă Buhuși....82
Tabelul 2 Instituțiile din domeniul educației și cercetării care își desfășoară activitatea pe raza orașului Buhuși....113
Tabelul 3 Evoluție infrastructura unităților școlare din orașul Buhuși....127
Tabelul 4 Număr de paturi și personalul din cadrul secțiilor și compartimentelor spitalizării continue din cadrul Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși....131
Tabelul 5 Număr de paturi și personalul din cadrul spitalizării de zi din cadrul Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși....132
Tabelul 6 Structura personalului din cadrul ambulatoriului integrat a Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși....132
Tabelul 7 Categoriile de asistați social și numărul de persoane corespunzător....140
Tabelul 8 Top 20 de agenți economici după cifra de afaceri din Buhuși....167
Tabelul 9 Top 20 de agenți economici după numărul de angajați în Buhuși....168
Tabelul 10 Concurență: domeniile CAEN din Buhuși cu competitivitatea cea mai mare față de media națională....170
Tabelul 11 Oportunități: domeniile CAEN din Buhuși cu competitivitatea cea mai mică față de media națională....171
Tabelul 12 Prosperitate: domeniile CAEN din Buhuși cu cifra de afaceri neuzual de mare față de media națională....172
Tabelul 13 Gruparea spațiilor verzi din intravilanul orașului Buhuși în funcție de locație....196
Tabelul 14 Analiza SWOT - Profilul demografic și resursele umane....274
Tabelul 15 Analiza SWOT - Infrastructura și echiparea edilitară....275
Tabelul 16 Analiza SWOT - Mediu....277
Tabelul 17 Analiza SWOT - Educație și învățământ....278
Tabelul 18 Analiza SWOT - Sănătate....280
Tabelul 19 Analiza SWOT - Asistență socială....281
Tabelul 20 Analiza SWOT - Economia....282
Tabelul 21 Analiza SWOT - Turismul, cultura și sportul....283
Tabelul 22 Analiza SWOT - Administrație locală....285
Tabelul 23 Obiectivul strategic nr. 1 - Creșterea calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea condițiilor de trai și calitatea mediului înconjurător....300
Tabelul 24 Obiectivul strategic nr. 2 - Dezvoltarea unei economii sustenabile prin diversificarea ramurilor economice, susținerea actorilor locali și atragerea de noi investiții în orașul Buhuși.305

Tabelul 25 Obiectivul strategic nr. 3 - Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent 307
Tabelul 26 Obiectivul strategic nr. 4 – Dezvoltarea capitalului uman și îmbunătățirea serviciilor publice 309
Tabelul 27 Planul de acțiuni - Obiectivul strategic nr. 1 - Creșterea calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea condițiilor de trai și calitatea mediului înconjurător 313
Tabelul 28 Planul de acțiuni - Obiectivul strategic nr. 2 - Dezvoltarea unei economii sustenabile prin diversificarea ramurilor economice, susținerea actorilor locali și atragerea de noi investiții în orașul Buhuși....323
Tabelul 29 Planul de acțiuni - Obiectivul strategic nr. 3 - Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent 328
Tabelul 30 Planul de acțiuni - Obiectivul strategic nr. 4 - Dezvoltarea capitalului uman și îmbunătățirea serviciilor publice....334
Tabelul 31 Obiectivele politice și specifice din cadrul Programului Operațional Regional Nord-Est 2021-2027 ce vizează orașul Buhuși....346
Tabelul 32 Prioritățile, obiectivele specifice, măsuri și corelarea cu politicile comunitare și obiectivele de politică din cadrul Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027 ce vizează orașul Buhuși....353

SECȚIUNEA I.

PROFILUL LOCALITĂȚII BUHUȘI

CAPITOLUL 1. Istoria orașului Buhuși

1.1. Așezare în teritoriu

Orașul Buhuși este situat pe malul stâng al râului Bistrița (în lb. slavă, *râul repede*), la confluența cu pârâul Orbic, în partea de nord a județului Bacău. Mediul geografic generos a permis apariția și evoluția comunităților umane în zonă încă din paleolitic, fapt dovedit de rezultatele cercetărilor arheologice. În Evul Mediu, pe aici trecea drumul comercial ce venea din Transilvania prin pasul Tulgheș, urmând valea Bistriței până la Piatra-Neamț. Această arteră comercială a fost și un important traseu al ciobanilor cu turmele lor de oi, precum și o cale de refugiu a populației din fața năvălirilor tătărești și turcești.

Condițiile prielnice de viață au permis unui număr mare de așezări situate pe valea Bistriței să se dezvolte și să ajungă la statutul de orașe. De la sat la târg și apoi la oraș a fost și drumul parcurs de localitatea care poartă numele vestitei familii Buhuș.

1.2. Aspecte de toponimie și topografie

În teritoriul ocupat astăzi de orașul Buhuși, documente din secolele XV-XIX menționează moșiile **Bodești, București, Dumbrăveni, Hârlicești** și **Moinești**. Proprietarii lor apar deseori și ca deținători ale unor părți din satul **Orbic**, situat pe pârâul cu același nume, în apropiere de vărsarea în râul Bistrița. În mod frecvent, denumirea unei așezări se leagă de numele celui care a întemeiat-o sau o are în proprietate la un moment dat.

Numele **Bodești** sau Budești ar putea veni de la Bodea. Astfel, numele satului are sensul unei stăpâniri a lui Bodea sau a urmașilor acestuia. Pe parcursul a cinci secole, satul Bodești/ Budești este menționat frecvent în documente, părți din el trecând de la un proprietar la altul. Numele **București** are înțelesul unei proprietăți a familiei Bucur. În documentele de la sfârșitul sec. al XVI-lea și din prima jumătate a sec. al XVII-lea, moșia Bucureștilor apare destul de frecvent. În a doua parte a secolului al XIX-lea târgul Buhuși va fi numit și Bucureștii Mici. Într-o statistică a comunelor din România, din anul 1876, comuna Buhuș, arondată atunci județului Neamț, era alcătuită din trei așezări, după cum urmează: 1. Budesci-Buhușóeĭ, 2. Buhușu târg (Bucuresci-mici), 3. Marginea. Moșia cu numele **Dumbrăveni** apare în documente de la sfârșitul sec. al XVI-lea. Numele moșiei **Hârlicești** (Hărlicești, Herlicești, Hîrlicești), cu sensul de *oameni ai lui Herlic*, este consemnat în documente din sec. XV-XVII. Un bărbat cu numele Tatul Herlic, căruia i se întăreau trei sate pe Bistrița, inclusiv Moineștii, apare în documentul ce constituie prima atestare a orașului Buhuși.

Stabilirea cu exactitate a așezărilor care au constituit vatra actualului oraș Buhuși și amplasarea corectă a acestora au ridicat anumite probleme. Identificarea pe teren a satelor Orbic și Bodești, astăzi cartiere ale orașului, n-a presupus niciun fel de dificultăți, documentele evidențiind o continuitate a existenței lor. Dar Buhușiul și Costișa își „dispută", ca parte din vechea vatră de locuire, satele Hârlicești și Dumbrăveni, dar și anul 1438, ca moment al primei atestări documentare. În prima jumătate a secolului al XVII-lea, satul din gura Orbicului nu se mai numea Moineștii, ci „Hârliceștii", proprietate răzeșească a lui Penteleiu din Hârlicești și cu toți răzeșii[1] lui, de pe acea ocină[2]. Satul Hârliceștii va deveni în anii următori, subiect de dispută între Costache Canta și Toader Buhuș. Hrisovul acordat de Sturdza Vodă casei vornicului Toader Buhuș, la 17 martie 1828, întărea stăpânirea acesteia asupra moșiilor proprietăților din zonă. Concluzia trasă din analiza atentă a informațiilor de mai sus este aceea că Moineștii, fost sat, era înglobat în acea a patra parte din satul Gura Orbicului, un alt apelativ al Hârliceștilor. Documente ulterioare conduc însă spre o altă concluzie. După această dată, toponimicul „Dumbrăvenii" a dispărut pentru o vreme destul de îndelungată, satul menționat la gura Orbicului fiind Bucureștii.

Satul București, care inițial a ocupat un teritoriu restrâns, se va extinde treptat în lunca Bistriței, spre sud, până în apropierea confluenței Orbicului (Români) cu Bistrița, de o parte și de alta a drumului ce lega Bacăul de Piatra-Neamț. În legătură cu vatra satului Costișa, a cărui istorie este strâns legată de cea o orașului Buhuși, concluzia este că satul Hărliceștii, cunoscut inițial ca Moineștii, face parte din actuala vatră a satului Costișa. Satul Bucureștii, cunoscut și sub toponimul „Dumbrăvenii", s-a aflat în vatra de astăzi a orașului Buhuș, ocupând la început zona zisă *a Coșcăului*[3]. În timp, satul s-a extins spre sud, în lunca Bistriței, până în apropierea locului de vărsare a Orbicului în Bistrița, dar și spre nord, pe terasa a doua a Bistriței, pe deal, acolo unde Toader Buhuș și-a construit conacul și a ales locul pentru construirea bisericii Sfânta Înviere. Spre sfârșitul secolului al XVIII-lea și în prima jumătate a celui următor, satul Bucureștii apare consemnat în documente alături de Bodești și Orbic și în legătură cu numele familiei Buhuș. Din momentul primei menționări documentare și până în prezent, satele Bodești și Orbic și-au păstrat numele și entitatea, ambele fiind astăzi cartiere ale orașului Buhuși. Satul cu numele Orbic apare mai târziu în documente, dar pârâul cu același nume este întâlnit prima oară într-un act din anul 1429, în timpul voievodului Alexandru cel Bun. La 17 decembrie 1778, stolnicul Nicolae Buhuș pare să fi fost proprietar asupra întregului sat Orbic. În anii următori, evidențele Moldovei

[1] *Răzeș* – țăran liber în Moldova; deținea în devălmășie (în comun) o suprafață de pământ, transmisă prin moștenire, din tată în fiu.
[2] *Ocină* – în Evul Mediu, proprietate deplină.
[3] *Coșcău (Gura Coșcăului)* – din spusele localnicilor, denumire veche a zonei aflată în apropierea vărsării pârâului Mocani în apa Orbicului; la 29 iunie 1640, Ion Gefir vinde paharnicului Constantin Ciobanul și un loc de prisacă în Gura Coșcăului (DRH, XXV, doc. 382, pp. 388-389).

consemnează moșia Orbic și satul cu același nume, ca părți ale comunei Costișa. Așadar, la începutul secolului al XVIII-lea, satul Bodești se număra deja printre proprietățile familiei Buhuș, care avea aici „curtea sa boierească”, suficient de spațioasă pentru a permite găzduirea mai multor persoane. Intrarea Bodeștiului în proprietatea familiei Buhuș s-a petrecut în a doua jumătate a secolului al XVII-lea.

Începând cu **9 noiembrie 1438**, data primei atestări documentare, satul Bodești, situat în zona nordică a orașului Buhuș și cartier al acestuia, a fost obiectul unui șir lung de tranzacții, aflându-se fie divizat prin moșteniri și vânzări, fie adunat într-o singură proprietate. La începutul anilor 1700, satul Bodeștii aparținea familiei Buhuș, mai precis, lui Ion Buhuș, logofăt, și va rămâne în proprietatea unora dintre membrii săi pentru încă aproximativ un secol și jumătate. De numele familiei Buhuș se leagă aspectele cele mai importante ale evoluției așezării, în special în prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Hanul de la Gura Orbicului a fost construit în secolul al XVIII-lea, în apropierea drumului care unea Bacăul cu Piatra-Neamț. **Hanul Rateș**[4] a servit ca adăpost peste noapte pentru drumeți, negustori – cu tot cu caii și căruțele lor încărcate cu mărfuri, dar și pentru serviciile poștale. Secolul al XIX-lea a fost unul decisiv pentru evoluția satului Bodești, destinul său fiind strâns împletit cu cel al familiei Buhuș, dar și cu al Hanului Rateș, a cărui existență asigura zonei un flux comercial intens. Toader Buhuș apare ca proprietar asupra moșiilor Bodești, București și ¼ din Gura Orbicului, în 1823.

În evoluția moșiei Bodești, secolul al XIX-lea are o importanță aparte, din cel puțin trei motive: primul – familia Buhuș își va muta reședința din Bodești pe terasa 2, în spațiul numit și astăzi al „orașului de sus”; al doilea – așezarea va căpăta rangul de târg, iar al treilea – aici se va construi o fabrică de postav. În jurul anului 1800, „în apropierea frunții terasei 2”, familia Buhuș își construiește o nouă reședință, compusă din: curtea boierească și conacul, biserica, grajdurile și mahalaua de țigani robi. Noua așezare boierească **Buhuș**, care ocupa o suprafață restrânsă, de aproximativ 10 hectare, a păstrat la început toponimul Bodești, după care va fi cunoscută sub mai multe nume: Bodeștii lui Buhuș, Bodeștii Buhușoaiei, Buhușoaia și, în final, **Buhuș**. Implicarea într-o măsură tot mai largă a moșiei boierului Toader Buhuș în schimburile comerciale i-a înlesnit acestuia obținerea de hrisoave[5] prin care se atribuia așezării statutul de târg. După moartea lui Toader Buhuș, Anica Buhuș continuă eforturile soțului său de consolidare și de mărire a târgului,

[4] *Rateș* – han mare la un drum principal; drumeții puteau mânca și se puteau adăposti peste noapte cu caii și căruțele lor.

[5] *Hrisov* – document medieval emis de cancelaria domnească, prin care se acorda o proprietate, un privilegiu, o imunitate sau se întărea o judecată, un hrisov anterior; hrisoavele aveau pecetea domnească și abia din secolul al XVI-lea vor fi semnate de domn sau de marele logofăt.

promițând locuitorilor apărare și ajutor. Cum în prima jumătate a secolului al XIX-lea, majoritatea târgurilor și târgușoarelor moldovenești se aflau în proprietatea unor familii boierești, locuitorii, indiferent de categoria din care făceau parte (negustori, meșteri sau birnici), suportau o serie de consecințe rezultate în primul rând din conflictele pe care le aveau cu proprietarii, care voiau să atragă negustori și meșteri pentru a extinde activitatea economică. Existența de drept a târgului de pe moșia Bodești a avut la bază un privilegiu domnesc de întărire, care presupunea respectarea unor condiții, inclusiv a celor referitoare la înlăturarea concurenței târgurilor apropiate și la refuzul de a primi țărani birnici fugiți de pe moșii.

Situația descrisă mai sus, valabilă pentru întreaga Moldovă, scoate în evidență rezistența opusă de proprietarii feudali înnoirilor în plan economic, în special, dezvoltării unor activități cu caracter industrial și comercial. Menținerea și chiar consolidarea monopolurilor boierești, dreptul exclusiv al proprietarilor de a dispune de construirea instalațiilor cu caracter industrial, calamitățile naturale, războaiele – și lista ar putea continua – au fost factorii care au creat serioase dificultăți dezvoltării târgurilor și orașelor moldovene.

Locuitorii de pe moșie se ocupau în principal cu creșterea animalelor și cu agricultura, dar și cu țesutul unui postav gros, necesar producerii sumanelor. „Târgoveții" se îndeletniceau cu comercializarea produselor alimentare și a cherestelei și cu plutăritul. Activitățile cu caracter industrial apar și se dezvoltă treptat, încă din 1832 fiind semnalată existența velnițelor[6], a „fabricilor" de lumânări, de ulei, a olăriilor etc.; în 1842, târgușorul număra două „fabrici" de olărie, fapt evidențiat și de statistica din 1854; în 1849 funcționau trei fierăstraie, iar numărul pietrelor de moară a crescut, între 1848-1854, de la trei la opt.

În prima jumătate a secolului al XIX-lea, creșterea numerică a populației pe moșia Bodești nu a fost una substanțială, în mare parte și din cauza resurselor limitate pe care aceasta le oferea, suprafețele agricole fiind restrânse în comparație cu cele acoperite de păduri.

Pe parcursul celei de-a doua jumătăți a secolului al XIX-lea, datorită intensificării activităților comerciale, târgul se dezvoltă, devenind treptat independent de satul Bodești, pe al cărui teritoriu se născuse. Dezvoltarea a fost în primul rând una spațială, el extinzându-se în dauna dumbrăvii de stejar existente la acea vreme și a cărei defrișare a determinat o creștere a suprafețelor pentru cultură și ridicarea de noi locuințe. În al doilea rând, târgul a înregistrat și o dezvoltare demografică, numărul locuitorilor devenind treptat tot mai mare. A crescut numărul negustorilor, dar și al persoanelor strămutate din interiorul ținutului Neamț sau din alte ținuturi. Așadar, denumirea de Buhuși s-a impus după ce o anumită perioadă a fost folosită paralel cu toponimicele „București", „Bodești" sau „Buhușoaia". Până spre sfârșitul secolului al XIX-lea, statutul de târg

[6] *Velniță* – instalație primitivă (la sate) pentru fabricarea rachiului; povarnă.

al Buhușiului era încă neînsemnat și așa ar fi rămas, dacă, spre deosebire de alte târguri apărute odată cu el, nu ar fi dispus de condiții avantajoase pentru instalarea unei fabrici de textile: terenul terasei 1 bun pentru construcții, apă în apropiere, calea ferată care lega Bacăul de Piatra-Neamț, capital și forță de muncă suficientă.

Înființarea **fabricii de textile** se leagă de numele colonelului **Eugen Alcaz**. Acesta s-a născut în anul 1814, la Huși, și a decedat în noiembrie 1892. A studiat, a călătorit, a intrat în armată, s-a implicat în viața politică, dar și în cea economică; până în 1831, studiază la pensionul francez al lui Victor Cuenim, unde printre colegii săi s-a numărat și Alexandru Ioan Cuza. După ce și-a completat studiile de la Politehnică la Metz (Franța), Alcaz a plecat în America, iar la întoarcere intră în armată, devenind adjutant al domnitorului moldovean Mihail Sturdza (aprilie 1834 – iunie 1849) și implicându-se în acțiunile revoluționare de la Iași din anul 1848. Va îndeplini aceeași funcție și în timpul domnitorului Grigore Alexandru Ghica (oct. 1849 – oct. 1853), după care va înainta până la gradul de colonel. În vremea domniei lui Vodă Cuza, pentru o perioadă scurtă de timp, Alcaz a îndeplinit funcția de prefect de poliție la Iași. Implicarea în viața politică va deveni tot mai activă, calitatea de membru al executivului alternând cu cea de parlamentar, deputat sau senator. Participă la alegerile parlamentare din anul 1888, pe listele Partidului Liberal, și ajunge senator în județul Neamț. A înființat în 1885 fabrica de textile de la Buhuși. N-a fost bogat, dar cumpătarea și priceperea în afaceri l-au ajutat să adune o avere impresionantă. A sprijinit eforturile lui I.C. Brătianu de înființare a Băncii Naționale a României și a fost unul dintre cei trei cenzori numiți de guvern și prezentați, alături de directori, în prima ședință a Consiliului general, din 24 iulie 1880. Pentru buhușeni, colonelul Alcaz rămâne omul a cărui decizie de a înființa aici o fabrică de textile a determinat intrarea așezării lor într-o nouă etapă de evoluție spațială, demografică și economică. Fabrica de postav desfășura un proces de producție de înaltă tehnicitate, iar mașinile venite din cele mai importante ateliere austriece și belgiene și calitatea produselor o înscriau între primele fabrici europene. În anul 1876, Kogălniceanu vinde fabrica colonelului Alcaz, proprietarul moșiei Buhuș, omul care câștigase până-n acel moment suficientă avere și influență. În mai 1878 el obține din partea Ministerului de Război autorizația ca timp de șase ani să aprovizioneze armata română cu articole produse la fabrica sa. În 1883 i se prelungește autorizația cu încă 20 de ani, dar cu obligația de a construi o nouă fabrică în termen de doi ani, situată pe o linie ferată. Locul ales pentru noua construcție a fost târgul Buhuș. Primii zece ani (1885-1895), fabrica va funcționa ca întreprindere particulară, sub Alcaz – până în 1891 – și sub managementul firmei Wolff & Co. – până în 1895. După această dată, mai bine de jumătate de secol, va funcționa ca societate pe acțiuni (până în 1948).

Fabrica și proprietarul ei au schimbat soarta așezării, a locuitorilor acesteia, dar și a celor din împrejurimile târgului. În aceeași perioadă, pe lângă textile, în Buhuș existau și o fabrică de lumânări din seu, 2 fabrici de ulei, o fabrică de vacs, 3 olării, 4 căciulării, 8 croitori, 1 brutar, o murengerie (fabrică de lumânări), 2 tinichigii, o fierărie, o cărătașie, o armurărie, o povarnă (fabrică de spirt), 12 ciubotari; iar duminica se țineau bâlciuri. Întinderea spațială a intravilanului a suferit și ea modificări. În 1894, „târgul de sus" era localizat pe terasa 2, iar „târgul de jos" pe terasa 1, acolo unde se afla fabrica și gara, separate prin terenuri de cultură. Importante au fost și schimbările pe plan demografic, numărul locuitorilor crescând de la 815 în 1845, la 2360, spre sfârșitul secolului; în cea mai mare parte erau evrei. Recensământul populației din 1899 evidențiază creșterea populației în ultimii ani ai secolului al XX-lea, existența fabricii având, evident, un rol important în acest sens.

Târgul Buhuș va deveni treptat și un centru administrativ, aici aflându-se reședința subprefecturii Plășii Bistrița, precum și reședința rabinului evreilor; în târg se mai găseau și o judecătorie de ocol, două școli primare (una de fete, una de băieți) cu 160 de elevi, un oficiu telegrafo-poștal, o farmacie și o biserică. Înființarea fabricii adaugă târgului, pe lângă funcția comercială, apărută cu șase decenii în urmă datorită lui Toader Buhuș, și pe cea industrială, ambele conviețuind însă cu cea agrară dominantă, localizată la periferie.

Ritmul redus al **evoluției economice** a zonei a întârziat procesul de desprindere a Buhușiului din rândurile așezărilor rurale, procesul de urbanizare desfășurându-se haotic și lent. În primele două decenii ale secolului XX se constată un puls mai accelerat al producției fabricii de textile, dar și al micilor ateliere meșteșugărești, care asigurau necesitățile locuitorilor din târg și din satele limitrofe. A crescut numărul atelierelor de tâmplărie, lăcătușerie, fierărie, dogărie, cizmărie, croitorie, dărăcit lâna și de olărie. În 1905, a apărut și o rafinărie de petrol la bariera spre Piatra-Neamț, în „târgul de jos". Până în 1927, când începe alimentarea Buhușiului cu electricitate, târgul era iluminat cu felinare și 8 petromaxuri[7], așezate la intersecția străzilor. În perioada anterioară Primului Război Mondial, la Buhuș exista și un centru de susținere a plutăritului pe Bistrița, aici funcționând multă vreme o schelă de lucru a plutașilor.

Intrarea României în Primul Război Mondial, la 14 august 1916, va avea consecințe negative asupra așezării, înregistrându-se chiar tendințe de retragere temporară a populației, pentru mai multă siguranță, în satele învecinate. Mai mult, Buhușiul, asemeni celorlalte localități ale Moldovei, va trebui să acorde găzduire atât refugiaților veniți din Oltenia și Muntenia, cât și trupelor române și ruse cantonate pentru refacere. După terminarea războiului, a urmat o perioadă

[7] *Petromax* – lampă de iluminat cu sită incandescentă, care funcționează cu petrol.

de bun augur, cu succese importante în refacerea și revitalizarea activității economice și în planul creșterii demografice.

În 1921, târgul înregistra o populație de peste 6.000 de locuitori, fapt ce-l propulsează în rândurile comunelor urbane. Ascensiunea economico-socială a așezării în următorii ani a fost afectată de repetate inundații, cum au fost cele din 1926, dar și de o serie de incendii. Puternicul incendiu din noaptea de 13 spre 14 aprilie 1927 a distrus un sfert din așezare.

În anul 1930 așezarea a fost declarată oraș. Între 1927 și 1932 a fost instalat un motor Diesel de 80 HP, cu o capacitate de 40 KWh, care alimenta cu mare greutate o rețea centrală restrânsă, iar în 1932, cerințele târgului crescând, s-a instalat un transformator ce primea curent de la motoarele fabricii și pe care-l transforma în 220 volți – pentru iluminarea orașului – și în 110 volți – pentru abonați.

O altă problemă a fost cea a alimentării cu apă potabilă. Până în anul 1932, Buhușiul a fost alimentat prin fântâni, apa fiind distribuită cu ajutorul sacalelor[8]. Cea mai mare cantitate de apă provenea din fântâna „Călugăra", aflată în „târgul de jos." În 22 aprilie 1932, au intrat în funcțiune instalațiile de captare și motoarele de pompare și de repompare a apei, care trimiteau către locuitorii din centrul orașului un volum mare de apă.

Costisitoare și „nerezolvabilă", canalizarea localității n-a constituit vreme îndelungată o preocupare pentru autorități. Relieful în pantă a atenuat oarecum consecințele lipsei unei canalizări, dar a accentuat acțiunea distructivă a torenților. Distrugerile repetate, precum și presiunile făcute de cetățeni au determinat conducerea orașului să acorde o atenție sporită problemei canalizării. Astfel, în 1941, Primăria orașului Buhuși elabora decizia de dare în antrepriză a lucrărilor de construcție a unui canal colector racordat la cel existent, pe strada Mihai Viteazu.

Aspirația la statutul de oraș obliga edilii localității să rezolve o altă problemă importantă, cea a străzilor. Desfundate și pline de gropi, acestea aveau aspectul unor ulițe. În 1929 se vor lua măsuri pentru pavarea străzilor, dar doar a celor din centrul așezării. Foarte importante pentru localitate și pentru fabrică erau podurile de peste Bistrița. Puține la număr și lipsite de rezistență, acestea se dovedeau neputincioase în fața torenților și a inundațiilor, fapt ce îngreuna atât aprovizionarea locuitorilor cu alimente de către satele din jur, cât și naveta muncitorilor fabricii domiciliați în afara Buhușiului. În primii ani de după al Doilea Război Mondial, podurile peste Bistrița au rămas o problemă pentru muncitori, aceștia fiind nevoiți să traverseze râul cu barca.

Din perspectiva **învățământului**, Buhușiul s-a aflat într-o situație asemănătoare celorlalte localități ale României cu statutul de târg, ulterior de oraș mic. Factori obiectivi și subiectivi au

[8] *Saca* – butoi așezat pe un cadru cu două sau patru roți cu care, în trecut, se transporta apa de la fântână sau de la râu.

determinat rămânerea în afara procesului de școlarizare a unui număr mare de copii, proveniți în special din familiile muncitorilor și ale țăranilor, sau închiderea școlilor. De cele mai multe ori, cauza a fost reprezentată de lipsurile materiale. La 28 aprilie 1886, era înființată Școala de băieți Eugeniu Alcaz. În anul 1890, existau în Buhuș două școli primare, care nu dispuneau de localuri proprii de funcționare. Abia în anul 1904 a fost construit un asemenea local, cu patru săli de clasă, o cancelarie și locuința directorului. În 1922, a luat ființă școala de fete, iar în 1936, o altă școală primară de stat a fost înființată în zona gării, într-un local închiriat. În 1942, în comuna urbană Buhuș existau următoarele școli: Școala primară de băieți, Școala de fete, școli evreiești (nu era specificat un număr), Școala primară mixtă din str. Col. Alcaz și Grădinița de copii de pe aceeași stradă. Lista problemelor e formată din: prețurile ridicate ale manualelor, lipsa unor localuri proprii corespunzătoare, taxe mari, insuficiența materialului didactic, lipsuri materiale, managementul defectuos.

În **domeniul sanitar** lucrurile stăteau mai slab decât în învățământ, până la Primul Război Mondial neexistând încercări de organizare a unui sistem medical care să vină în sprijinul cetățenilor. Aceștia puteau primi consultații și tratamente calificate doar în orașele Piatra-Neamț sau Bacău, la costuri ridicate. Evident, complet dezavantajate erau familiile cu venituri modeste sau lipsite de venituri, în condițiile în care cele mai frecvente cazuri de îmbolnăvire se înregistrau tocmai în sânul acestora. Trăind în locuințe mizere, supraaglomerate, fără electricitate, apă, canalizare și suferind de foame, asemenea familii aveau șanse minime sau nicio șansă să se poată trata. În cele mai frecvente cazuri, ele se bazau pe serviciile sanitare ale unor persoane fără pregătire în domeniu, încât nu e de mirare că epidemiile făceau ravagii, cei mai afectați fiind copiii. Una dintre principalele cauze ale acestei stări din domeniul sanitar o constituia numărul redus de cadre medicale, căruia i se alăturau nepăsarea cetățenilor și lipsa de reacție a autorităților față de asigurarea unor minime condiții de igienă atât în interiorul gospodăriilor, cât și pe străzile localității.

Inexistența unui serviciu comunal pentru ridicarea gunoiului îi determina pe cetățenii care locuiau de-a lungul străzilor principale să-și depoziteze gunoaiele în curte, în vreme ce alții la poartă sau în mijlocul străzii, ori pe locurile virane de pe străzi. În aceste condiții, epidemiile se declanșau cu ușurință și într-un timp scurt luau proporții, făcând ravagii, mai ales în rândul copiilor. Fabrica a organizat un serviciu medical propriu, al cărui personal era compus din doi medici, un subchirurg, infirmieri și infirmiere. Leagănul de sugari, unde lucrătoarele sărace își puteau lăsa copiii pe toată durata lucrului, dispunea de un medic specialist și de două infirmiere. Infirmeria fabricii avea 15 paturi, iar alimentația bolnavilor era complet gratuită. Importanța igienei în menținerea sănătății a determinat conducerea fabricii să construiască o baie, de care se

puteau folosi zilnic 300 de persoane, lucrătorii fiind obligați la cel puțin 2 băi lunar". Baia cuprindea aparatură modernă de deparazitare, băi cu aburi, dușuri și căzi.

În luna iulie a anului 1942, a fost inaugurată **Casa de odihnă de la Tazlău**, cu un buget suportat în întregime de fabrică. Lăcașul de odihnă și tratament dispunea de ape minerale benefice în tratarea reumatismului, a bolilor de rinichi și de stomac, avea 48 de camere cu 68 de paturi și dependințele necesare, băi moderne pentru curățenie, dar și minerale. Casa de odihnă putea primi anual 1020 de persoane, câte 24 de zile fiecare, un procent de aproximativ 25% din totalul salariaților fabricii fiind trimis aici tot gratuit.

Activitatea culturală în Buhușiul interbelic s-a desfășurat în interiorul unor limite, cea mai mare parte a populației nefiind implicată în acțiuni de acest gen. O bibliotecă la care să aibă acces un număr mai mare de cititori a luat ființă abia în 1940, pe lângă Fabrica de postav, dar cu un număr redus de volume și alte publicații. La rândul lor, bibliotecile de pe lângă școli, insuficient dotate, răspundeau cu greu nevoilor copiilor care le frecventau. În anul 1926, cu sprijin din partea populației, au fost puse bazele **Căminului Cultural „Ion Creangă"**. O asociație studențească purtând același nume activa în direcția răspândirii culturii, dar între beneficiari nu se aflau și oameni simpli. Funcția culturală a orașului a fost asigurată și de asociații ale populației evreiești. **Asociația „Macaby"**, organizată la inițiativa și cu sprijinul d-lui Margulius, o personalitate a vieții culturale buhușene, s-a implicat în desfășurarea de festivaluri artistice, baluri, strângeri de fonduri etc.. Reorganizată după o perioadă de inactivitate, **Asociația Culturală a Femeilor Evreice** (ACFE) și-a propus „începerea unei activități intense pe tărâmul cultural" . Această inițiativă a aparținut d-nei Susi Reiss, soția directorului de atunci al Fabricii de postav, Conrad Reiss, care a fost desemnată președinte. Asociația s-a implicat în organizarea de șezători literare unde se intra pe bază de invitație, spectatorilor oferindu-li-se un program variat: conferințe, concerte de pian și canto, declamații, lectură idiș etc. Din peisajul cultural interbelic a făcut parte și **Societatea Corală „Gavriil Musicescu"**. Programele sale cuprindeau coruri, recitări, conferințe pe teme istorice și piese de teatru jucate de amatori. Un bal încheia activitatea, participarea fiind, de asemenea, selectă. O contribuție importantă la îmbogățirea zestrei culturale a Buhușiului a avut **Societatea „Alinarea"**, banii adunați din acțiunile desfășurate fiind destinați ajutorării săracilor. Programele bogate cuprindeau conferințe, coregrafie, muzică și baluri, cu alegerea unei Miss. În anul 1931, societăților culturale deja existente li se alătura încă una, **„Înfrățirea"**. În statutul Cercului Cultural „Înfrățirea", scopul societății era de a răspândi cultura și literatura. Pentru atingerea acestui scop, membrii cercului își propuneau să organizeze cursuri, șezători literare, conferințe, biblioteci etc. **Societatea „Fraterna"** din Buhuși era utilă pentru cazuri de deces și ajutor reciproc în caz de boală.

1.3. Istoria orașului Buhuși în date

Cca. 20.000 î.Hr. – cele mai vechi urme de locuire umană din paleolitic, descoperite la Orbic, Lespezi și Buda;

Mileniile V-III î.Hr. – așezările neolitice de la Traian, Costișa, Buhuși și Racova;

Cca. 4500 – 2000 î.Hr. – perioada târzie a Epocii Pietrei sau eneolitic, din care datează așezarea cucuteniană de la Costișa;

Cca. 2000 – 1200 î.Hr. – epoca bronzului; așezarea de la Costișa se înscrie în aria Culturii Monteoru, dar anumite tipuri ceramică găsite aici, în punctul „Cetățuia", au determinat introducerea în literatura de specialitate a noțiunii „cultura Costișa";

Cca. 1200-450/300 î.Hr. – perioada hallstatt-iană a Epocii Fierului;

Cca. 450/300 î.Hr. – 82 î.Hr./sec. I d.Hr. – a doua etapă a Epocii Fierului, numită La Tène; **Sfârșitul sec. II – începutul sec. III** – au fost descoperite monede romane la Costișa, Racova și Blăgești, datând din vremea împăraților Commodus, Septimius Severus și Vespasianus Elagabalus;

Sec. II-III – pe Valea Bistriței se dezvoltă o interesantă cultură carpică;

Sec. II-VII – arheologii au constatat o continuitate de locuire în așezarea de la Costișa;

Anul 381 – carpii sunt menționați pentru ultima oară de istoricul grec Zosimos;

Sec. V-VII – datată Cultura Costișa-Botoșana-Hansca;

Sec. VI-IX – așezare autohtonă la Izvoare-Bahna;

Sec. IX-XI – Cultura Dridu, atribuită populației vechi românești; descoperiri s-au făcut și la Bâtca Doamnei, jud. Neamț;

Anul 1438, 9 noiembrie – prima atestare documentară a satului Bodești;

Anul 1469, august – iulie 1471 – s-a desfășurat la Orbic-Buhuși, bătălia dintre Ștefan cel Mare și Petru Aron; acesta din urmă este înfrânt și decapitat;

Anul 1600, mai – satele Bodești, Români și Siliștea sunt prădate de oștile lui Mihai Viteazul;

Secolul al XVII-lea – familia Buhuș atinge apogeul puterii sale economice și politice;

Începutul secolului al XVII-lea – documentele confirmă existența schitului de la Ciolpani, în care s-a retras Ciolpan sulițaș, călugărit sub numele Hariton;

Sfârșitul sec. XVII – începutul sec. XVIII – satul Bodești se afla deja în proprietatea lui Ion Buhuș;

Începutul secolului al XVIII-lea – Ion Buhuș acordă găzduire la „curtea" sa din Bodești nobilului transilvan Vargyas și familiei acestuia;

Anul 1730 – Theodor Cantacuzino ctitorește biserica din lemn de la Ciolpani, aflată astăzi în incinta noii mănăstiri;

Sfârșitul secolului XVIII – începutul secolului XIX – a fost construit hanul de la Gura Orbicului; sunt opinii care plasează vechimea construcției la începutul secolului al XVIII-lea;

Cca. 1800 – familia Buhuș construiește, „în apropierea frunții terasei 2", o nouă reședință, actualul conac ce adăpostește Muzeul de Istorie al orașului;

În anul 1808/1814? – s-a născut Eugeniu Alcaz; în monografia orașului Pașcani, data nașterii este anul 1808, la Iași; Dimitrie R, Rosetti, în dicționarul său, spune că s-a născut la Huși, în 1814;

Anul 1817, 12 noiembrie – a fost sfințită Biserica „Sfânta Înviere", de către Gligori Ieropolesos;

Anul 1817, 22 decembrie – Toader Buhuș își încheia însemnările făcute pe „Octoih";

Anul 1819, 9 martie – domnitorul Alexandru Callimachi întărea lui Toader Buhuș zile de târg și iarmaroace pe moșia Bodești;

Anul 1821 – satul Bodești și biserica „Sfânta Înviere" sunt distruse de ienicerii turci; Toader Buhuș și familia sa fugiseră în Ardeal;

Anul 1823, 7 aprilie – Toader Buhuș obține un al doilea hrisov, care-l întărea pe cel din 1819 și-i conferea dreptul exclusiv de a comercializa vinul, rachiul sau holerca și de a percepe, în zilele de târg, mortasipia;

Anul 1833 – târgul de pe moșia Buhuș apare pe o hartă executată din porunca generalului rus Pavel Kiseleff;

Anul 1853 – la Tg. Neamț, Mihail Kogălniceanu înființează fabrica de postav a cărei activitate va fi continuată de Eugeniu Alcaz;

Anul 1859 – târgul, sub numele Buhușoaia, apare în documentul numit „Listă de târgușoarele din țară", în ținutul Neamț, alături de Bicaz și Bozieni;

Anul 1864 – pe harta lui Dubău și Partenie, Buhușoaia și Bodești apar ca două așezări diferite;

Anul 1865 – o ștampilă a primăriei poartă inscripția „Târgul Budeștii, Bucureștii Mici";

Anul 1872 – în „Dicționarul topografic și statistic al României", publicat de Dimitrie Frunzescu, se face din nou distincție între „târgul Buhușu" și „Bodeștii Buhușoaiei";

Anul 1876 – M. Kogălniceanu vinde fabrica lui Eugen Alcaz;

Anul 1877, toamna – Regimentul 15 Dorobanți din care făceau parte și buhușeni a luptat la Grivița 2 și Vidin;

Anul 1883 – a avut loc un puternic incendiu, în care au ars 30-40 de case situate de-a lungul drumului Pietrei;

Anul 1885, 15 februarie – a fost pusă în funcțiune linia ferată care lega Bacăul de Piatra-Neamț;

Anul 1885 – E. Alcaz înființează la Buhuș fabrica de postav, întreprindere care va schimba destinul acestei așezări;

Anul 1886, 28 aprilie – era pusă prima piatră a localului ce urma să adăpostească Școala de băieți „Eugen Alcaz”;

Anul 1890 – existau în Buhuș două școli primare, care nu dispuneau însă de localuri proprii de funcționare;

Anul 1899 – târgul avea 3604 locuitori, incluși fiind și cei din suburbii, cătune și sate;

Anul 1904 – se construiește un local de școală cu patru săli de clasă, o cancelarie și locuința directorului;

Anul 1905 – apare o rafinărie de petrol la bariera spre Piatra-Neamț; neputând face față concurenței, a dispărut la scurt timp;

Anul 1916-1918 – Buhușiul va acorda găzduire atât refugiaților veniți mai ales din Oltenia și Muntenia, cât și trupelor cantonate aici pentru refacere;

Anul 1917, iulie-august – buhușenii au dat jertfa lor de sânge în Războiul Întregirii Naționale, la Cireșoaia, Oituz și Mărăști;

Anul 1921 – Buhușiul a devenit comună urbană;

Anul 1921 – Liga culturală a muncitorilor a înființat o bibliotecă, dar aceasta va fi distrusă în timpul rebeliunii legionare din ianuarie 1941;

Anul 1922 – a luat ființă școala de fete;

Anul 1923 – s-au înființat echipele de oină, box și trântă;

Anul 1926 – târgul Buhuș a fost afectat de puternice inundații;

Anul 1925 – au rulat primele filme;

Anul 1925 – în centrul orașului a fost montat monumentul dedicat eroilor buhușeni căzuți în Războiul Întregirii Naționale;

Anul 1926 – s-au pus bazele Căminului cultural „Ion Creangă”;

Anul 1927, 13/14 aprilie – un groaznic incendiu a distrus un sfert din așezare; au fost mistuite aproximativ 150 de case;

Anul 1927 – Fabrica de postav vinde surplusul de energie electrică târgului, a cărui iluminare fusese făcută până atunci cu felinare și petromaxuri;

Anul 1928 – apare prima echipă de fotbal, numită la început „Moldova”, iar mai târziu, „Steaua Bistriței”;

Anul 1929, august – apare primul număr al publicației săptămânale independente Vocea Buhușului tipărit la Tipografia și Legătoria de cărți „La Munteanu”, str. Bacău, Buhuș. Nu am putut stabili data exactă a apariției primului număr din cel puțin două motive: cel mai vechi exemplar găsit a fost cel cu nr. 12, Anul I, din 3 noiembrie 1929; publicația nu apărea în aceeași zi a săptămânii (numerele studiate de mine, publicate în intervalul 3 noi. 1929 – 6 apr. 1930, au apărut sâmbăta, duminica, și miercurea). Proprietarul ziarului a fost Herman Cohn;

Anul 1930 – Buhușiul primește statutul de oraș;

Anul 1930 – a apărut un cinematograf, care a funcționat însă într-o clădire necorespunzătoare;

Anul 1930 – funcționarii fabricii au înființat o bibliotecă; în 1938 aceasta deținea peste 10.000 de volume;

Anul 1931 – apare Cercul Cultural „Înfrățirea”, al cărui scop era răspândirea culturii și literaturii;

Anul 1931, august – apare Societatea „Fraterna” pentru ajutorarea celor nevoiași în cazuri de boală sau deces;

Anul 1932, 22 aprilie – au intrat în funcțiune instalațiile de captare și motoarele de pompare și repompare a apei;

Anul 1932 – o școală primară de stat a luat ființă în zona gării, într-un local închiriat;

Anul 1933 – în clădirea teatrului popular, funcționa biblioteca „Albina” care avea în inventar și literatură economică;

Anul 1936 – a fost construită prima clădire cu destinație cinematografică;

Anul 1938 – echipei de fotbal i se schimbă numele în „Textila” Buhuși (ajunsese între cele mai bune echipe din Liga a II-a pe țară);

Anul 1940 – a luat ființă biblioteca de pe lângă fabrica de fabrica de postav;

Anul 1941 – Buhușiul ajunsese la 8659 de locuitori, incluși fiind și cei din suburbii, cătune și sate;

Anul 1941-1945 – mulți buhușeni, ofițeri și soldați, și-au pierdut viața în cel de-al Doilea Război Mondial

Anul 1942, iulie – a fost inaugurată Casa de odihnă de la Tazlău, construită de fabrică, prin asociația de ajutor reciproc, cu sprijinul lucrătorilor ei;

Anul 1947, 7 iulie – a fost sfințită Biserica „Sfântul Nicolae” de către Patriarhul României, Iustinian, preot la acea vreme fiind Gheorghe Crețu; lucrările de construcție s-au desfășurat între anii 1930-1947;

Anul 1949 – înființată biblioteca orășenească („George Bacovia”, din 2006);

Anul 1951 – Hanul „Rateș” este introdus pe lista monumentelor istorice;

Anul 1962 – este construită o nouă clădire pentru Casa de Cultură;

Anul 1977 – ia ființă Muzeul de Istorie;

Anul 1985 – au fost sărbătoriți 100 de ani de la înființarea Fabricii de postav;

Anul 1987 – biblioteca orășenească se mută într-o nouă locație de pe b-dul Republicii, unde se află și în prezent;

Anul 2004 – pe soclul monumentului din centrul orașului este montată o nouă plăcuță, cu următorul conținut: „Locuitorii orașului Buhuși aduc un pios omagiu eroilor căzuți la datorie în cele două războaie”;

Anul 2007 – a fost desființată Grădina Zoologică;

Anul 2010, 1 aprilie – a fost reînființat Protopopiatul Buhuși, cu sediul la Biserica „Sfântul Nicolae” din Buhuși.

1.4. Familia Buhuș

De la cele dintâi mențiuni documentare, datate în secolul al XV-lea, și până pe la mijlocul secolului al XIX-lea, când familia se stinge cu totul, Buhușeștii au înaintat în dregătorii, și-au sporit averile, au făcut și au desfăcut domni, s-au înrudit cu aceștia, punându-și astfel o amprentă importantă asupra istoriei statului moldovean.

Rădăcinile familiei Buhușeștii, unul dintre cele mai vechi neamuri boierești din Moldova, descind, pe linie feminină, din neamul marilor feudali Stravici. Boierii numiți Stravici apar în documente și Straovici sau Strovici. Legătura Buhușeștilor cu Straviceștii este confirmată de uricul lui Constantin Moghilă Vodă din 24 iulie 1609, prin care îi sunt întărite lui Dumitru Buhuș, răstrănepot Straviceștilor, mai multe părți de sate și mai mulți țigani. Treptat, în vreme ce spița Straviceștilor se stinge, familia Buhușeștilor se afirmă, ajungând, în secolul al XVII-lea una dintre cele mai bogate și mai cu influență în țara Moldovei.

Familia Buhuș avea o stare economică bună, începând chiar din secolul al XV-lea, descinderea din puternicii boieri Stravici înlesnindu-le rotunjirea averii, dar și implicarea treptată în jocurile politice ale statului moldovean. Cu toate acestea, în opinia majorității istoricilor, șirul neîntrerupt al Buhușeștilor începe în secolul al XVI-lea, când documentele devin mai numeroase, iar informațiile mai sigure.

Simion Buhuș a avut un fiu, pe Cristea Buhuș, căsătorit cu Nastasia Prăjescu, cu care a avut pe Dumitrașcu Buhuș ce avea să devină, în secolul următor, mare vistiernic[9], un actor important pe scena politică a Moldovei. Dintre urmașii săi pot fi menționați: Nicolae, mare logofăt[10], iar mai târziu, doi mari boieri ai familiei, Dumitru, mare logofăt, mort în 1846, și Matei, mort pe la 1855.

Cu Dumitru Buhuș începe cea mai bună perioadă din istoria Buhușeștilor, întinsă pe aproximativ două secole și pe parcursul căreia bogăția și puterea i-au fixat pentru totdeauna în galeria marilor boieri ai Moldovei.

Secolul al XVII-lea a debutat cu sfârșitul tragic al lui Mihai Viteazul, domnul muntean care încercase să impună unirea celor trei țări românești. Ulterior, întregul secol avea să se dovedească unul tumultuos, marcat de războaie, ambiții politice, schimbări de supremație politică, dar și de efortul comun, diplomatic și militar, al popoarelor europene în lupta antiotomană.

În Europa Centrală și de Est, ultimele decenii ale secolului al XVII-lea au înregistrat schimbări decisive în raportul de forțe dintre puterile zonale. Istoria Țărilor Române, pe parcursul secolelor XVII-XVIII, avea să se desfășoare într-un context extern dominat de conflictul de interese dintre turci, pe de o parte, și habsburgi, polonezi și mai târziu ruși, pe de altă parte. Acesta ar fi, pe scurt, contextul extern în care, alături de alte familii precum familia Cantacuzino, familia Rosetti, familia Cupărești etc., **familia Buhuș**, prin câțiva dintre reprezentanții ei, ajunge să aibă un rol determinant în viața socială, economică, politică și culturală a Moldovei.

1.4.1. Mari dregători

Cu Dumitru, fiul lui Cîrstea pârcălab și al Nastasiei Prăjescu, familia Buhuș intră în rândul celor mai mari familii ale Moldovei, prin bogăție și prin pozițiile pe care le ocupă în sfatul domnesc. Până la jumătatea celui de-al doilea deceniu al secolului al XVII-lea, numele lui **Dumitru Buhuș** apare în documente, în general alături de al mamei sale, Nastasia, în legătură cu anumite proprietăți. În 1626, Dumitru avea funcția de postelnic[11], iar un an mai târziu de logofăt, pe care o va deține până în anul 1629. Este relevant de menționat faptul că în această dregătorie erau ridicați doar cei care aveau carte și în care domnul avea mare încredere, pecetea țării aflându-

[9] *Vistiernic* (vistier) – unul dintre marii dregători ai Evului Mediu românesc, însărcinat cu problemele visteriei, fapt ce presupunea ținerea evidenței veniturilor și a cheltuielilor domniei, a contribuabililor și a celor scutiți de dări.
[10] *Logofăt* – mare dregător în Evul Mediu românesc; *marele logofăt* era șeful cancelariei domnești, cel mai important dregător din Sfatul Domnesc în Moldova și al treilea în Țara Românească, după ban și vornic; *al doilea logofăt* era înlocuitorul marelui logofăt, iar *al treilea logofăt (tretilogofăt)* era secretarul marelui logofăt; *logofătul de taină* îndeplinea sarcina de secretar particular al domnului; exista și *logofătul de obiceiuri* care avea grijă să fi respecte ceremonialul și eticheta curții; ulterior se va numi *grămătic*, *pisar*, *diac* sau *copist de cancelarie*.
[11] *Postelnic* – dregătorie ce presupunea pregătirea dormitorului domnului și sfetnic de taină al acestuia; mai târziu devine șeful cancelariei statului, însărcinat cu relațiile externe.

se în mâinile lor. A fost apoi vistiernic, numele lui figurând în lista marilor boieri ai Moldovei care, în perioada 1400-1634, au făcut parte din Sfatul Domnesc. Pe parcursul anului 1629, mai precis în prima parte a acestui an, Dumitru apare în câteva documente ca vistiernic, până în 1631. Rotunjirea averii îi consolidează poziția în rândurile marii boierimi moldovene și-i permite implicarea în momentele fierbinți ale istoriei statului din prima jumătate a sec. al XVII-lea. În timpul domniilor lui Miron Movilă (aprilie-iunie 1633), Moise Movilă (iunie 1633 – martie 1634) și în primele luni ale domniei lui Vasile Lupu, Dumitru Buhuș ocupă dregătoria de vistiernic. În cronica lui Miron Costin, în 1633, el este amintit ca vistiernic, până în 1634, apoi pârcălab[12], până în 1635. Cele două dregătorii pe care le deține, pârcălab de Hotin și vistiernic îi conferă un loc aparte în elita boierimii moldovene. Apropierea de Vasile Lupu, precum și loialitatea față de acesta îi vor aduce, în ultimii ani ai vieții, satisfacția înaltei dregătorii de mare spătar, care-i conferea dreptul de a comanda armata atunci când voievodul nu era prezent pe câmpul de luptă (1645-1646). Timp de aproximativ două decenii, Dumitru Buhuș a ocupat cele mai de frunte locuri în Divanul Moldovei - postelnic, logofăt, mare vistiernic, pârcălab de Hotin și mare spătar[13]. Lucrul acesta n-ar fi fost posibil fără să dețină o puternică bază economică, dar și calități personale care să-l individualizeze între ceilalți mari boieri.

Dintre urmașii lui Dumitru, în rândul marilor dregători moldoveni au ajuns Nicolae, Miron Bucioc, Lupașco, Alexandru și Constantin, zis și Buhușel. Deși s-a numărat printre boierii loiali domnitorului Vasile Lupu, **Nicolae Buhuș** va rămâne în dregătorii și în timpul lui Ștefan vodă, numelui său fiindu-i asociate titlurile de logofăt III, logofăt și mare clucer[14]. Între boierii care l-au sprijinit pe domnul Ștefăniță Lupu s-a aflat și Nicolae Buhuș, ridicat la rangul de mare medelnicer[15], apoi, alături de Ilie Arapul, pentru puțină vreme, va fi pârcălab de Neamț. Domnia lui Dabija voievod (septembrie 1661 – septembrie 1665) a fost de bun augur pentru Nicolae Buhuș, acesta ajungând la funcția de mare medelnicer, apoi mare stolnic[16] și mare logofăt. Tot mare logofăt este și în cele câteva luni ale primei domnii a cumnatului său, Gheorghe Duca (septembrie 1665 – mai 1666), precum și la începutul celei a lui Iliaș Alexandru (mai 1666 – noiembrie 1668). A murit în anul 1667. A fost un boier cult pentru vremea sa, foarte capabil și prețuit.

[12] *Pârcălab* – dregător care conducea marile unități administrativ-teritoriale (ținuturi, județe) și cetățile de pe cuprinsul lor, având atribuțiuni administrative, militare și juridice; comandantul unei cetăți; în Țara Românească, conducătorii târgurilor și ai satelor.
[13] *Spătar* – mare dregător însărcinat cu purtarea armelor domnului, dar care avea și atribuții de comandant militar; *marele spătar* era conducătorul armatei atunci când domnul nu se afla pe câmpul de luptă.
[14] *Clucer* – mare dregător al curții domnești, cu o poziție importantă mai ales în Moldova, care se ocupa cu aprovizionarea cu alimente.
[15] *Medelnicer* – mare demnitar, care servea masa domnului și turna acestuia apă pentru spălarea mâinilor.
[16] *Stolnic* – mare dregător având în răspundere masa domnului și aprovizionarea cu pește; servea personal la mesele oficiale și gusta mâncărurile pentru a dovedi că nu sunt otrăvite.

Lupașco (Lupu) Buhuș a fost fiul lui Dumitru și al Dafinei Jora, care ulterior a devenit soția lui Eustratie Dabija, viitorul domn, și soacra lui Gheorghe Duca vodă. Soția sa, Safta, a fost fiica unuia dintre cei mai mari boieri moldoveni, Iordachi Cantacuzino, mare vistiernic. Conform unor informații rămase de la Ion Neculce, căsătoria lui Lupașco Buhuș cu Safta Cantacuzino pare să fi avut loc pe la 1663, în timpul domniei lui Dabija Vodă: Lupașco s-a numărat printre cei 35 de boieri care au ocupat dregătorii atât în Moldova, cât și în Țara Românească. În Moldova, el a fost mare jitnicer[17], mare sluger, mare șetrar[18], mare paharnic(ceașnic) și pârcălab de Hotin. Ajuns domn al Țării Românești, Gheorghe Duca aduce aici mai mulți boieri moldoveni, între care și cumnatul său Lupașco, căruia îi dă dregătoria de mare spătar. Moartea lui Lupașco spătarul s-a produs în vara sau toamna anului 1678, când Șerban Cantacuzino urca pe tronul Țării Românești. În perioada domniei muntene a lui Duca vodă, Lupașco Buhuș, mare spătar, a avut onoarea de a fi acceptat în rândul nobililor ardeleni printr-o diplomă emisă de Mihail Apafy. Datat 5 martie1676, acest document, care o avea în vedere și pe soția boierului moldovean, Safta, fiica marelui vistiernic Iordache Cantacuzino, era de o mare însemnătate pentru familia Buhuș, deoarece atât ei, cât și urmașii lor, bărbați sau femei, dându-li-se dreptul de a figura între nobilii ardeleni, se puteau bucura de toate drepturile acestora.

Alexandru (Sandu) Buhuș, fiu al lui Dumitru Buhuș și al Ilenei Bucioc, a fost unul dintre cei mai intimi colaboratori ai lui Dumitrașco Vodă Cantacuzino, rudă a lui prin alianță: fratele său, Lupașco, era soțul Saftei, fiica lui Iordache Cantacuzino. Prin căsătoria cu Alexandra, Alexandru Buhuș a intrat în familia Urecheștilor, aceasta fiind fiica lui Nicolae Ureche, spătarul, și nepoata vestitului cronicar Grigore Ureche, mare vornic. Intrarea în viața politică și-o face ca spătar, al doilea sau al treilea. Ascensiunea lui Alexandru în ierarhia politică a fost destul de anevoioasă; în 1666 era pârcălab de Hotin, apoi mare pitar, iar, odată cu revenirea pe tron a lui Gheorghe Duca, serdar, în 1672 ajungând hatman[19] și păstrându-și funcția până la sfârșitul vieții. A fost un bun comandant militar, dar și un fin negociator, făcând parte din delegația moldoveană însărcinată cu stabilirea condițiilor de capitulare a cetății Sucevei în 1674. Aflându-se mereu în preajma tronului, membrii familiei Buhuș au făcut și desfăcut domnii după cum le-o cereau interesele de moment; să și-i facă dușmani, putea însemna pentru un domn nu doar mazilirea[20], ci și un sfârșit tragic. Pe tot parcursul celei de-a treia domnii a lui Gheorghe Duca (după 28 noiembrie 1678 – 25 decembrie

[17] *Jitnicer* – în Moldova medievală, era cel care se ocupa cu administrarea rezervelor de cereale ale curții domnești.
[18] *Șătrar (șetrar)* – dregător însărcinat în vreme de război cu siguranța taberei de corturi ale oastei.
[19] *Hatman* – membru al Sfatului Domnesc însărcinat cu comanda oștirii (la fel se numea comandantul armatei poloneze sau ucrainene în Evul Mediu).
[20] *Mazilire* – înlăturarea unui domn de pe tron sau a unei persoane dintr-o funcție, în Evul Mediu.

1683), Alexandru rămâne hatman, fiind unul dintre sfetnicii loiali și influenți ai acestui domn. Sandu Buhuș a murit, probabil, în cursul anului 1684, lăsând în urmă mai mulți copii, băieți și fete.

Cu **Ion Buhuș**, fiul marelui logofăt Nicolae Buhuș, se încheie seria marilor dregători moldoveni dați de această familie, membrii generațiilor următoare ocupând slujbe mai mărunte, care i-au ținut departe de tron și de jocurile politice. Funcțiile deținute, relațiile de rudenie cu unii domni, dar și calitățile personale i-au permis lui Ion Buhuș o implicare activă în guvernarea țării, la sfârșitul secolului al XVII-lea și la începutul celui următor, fiind de trei ori caimacam al Moldovei, mare paharnic și mare logofăt. Până la înalta demnitate de mare logofăt, Ion Buhuș a avut parcursul politic obișnuit, începând cu o funcție de o mai mică însemnătate, după care, treptat, a ocupat demnități tot mai importante. Sub Duca vodă, în 1681, Ion Buhuș era comis al III-lea, dregătorie căreia îi urmează cea de mare clucer. În primii ani ai domniei lui Antioh Cantemir (1695 –1700), Ion Buhuș avansează în carieră, primind funcția de mare paharnic; în timpul celei de-a doua domnii a lui Constantin Duca, devine mare logofăt, iar, după mazilirea lui Duca, caimacam al Moldovei. Revenirea în prim-planul politicii moldovene a lui Ion Buhuș se va produce în cea de-a doua domnie a lui Antioh Cantemir (1705 –1707), când este din nou mare logofăt, rămânând în această funcție și în timpul celei de-a doua domnii a lui Mihai Racoviță (1707 –1709). După mazilirea lui Racoviță, Capegi-pașa, care se afla în Iași, l-a pus caimacam pe Ion Buhuș,treburile Moldovei fiind rânduite timp de câteva luni de acest destoinic și priceput boier, care-și păstrează și demnitatea de mare logofăt. Rămâne mare logofăt și în timpul domniei lui Nicolae Mavrocordat, considerat de către istorici primul domn fanariot din istoria Țărilor Române.

Cea de-a doua domnie a lui Nicolae Mavrocordat (1711 –1715) a marcat revenirea lui Ion Buhuș în prima linie a vieții politice moldovene, de data aceasta ca hatman, funcție pe care o păstrează până în anul 1714. Deși bătrân, Ion Buhuș a reușit să facă față acestei solicitante dregătorii într-o perioadă dificilă, marcată de lupte pentru tron, de dese atacuri externe și de nemulțumiri ale populației mult prea apăsate de dări și lipsite de siguranța zilei de mâine. Nicolae Costin și Ion Neculce vorbesc în termeni laudativi despre un alt membru al familiei, fiu al lui Alexandru hatmanul, **Dumitrașcu** sau Dumitrașco **Buhuș**, prins și el la un moment dat în intrigile politice ale timpului, care în 1676 era mare clucer, iar în 1697, postelnic.

În secolul al XVIII-lea, familia Buhuș pierde treptat din puterea economică și politică, o parte a membrilor ei continuând să activeze în administrația Moldovei de la nivelul unor funcții mai puțin importante.

1.4.2. Figuri feminine marcante în familia Buhuș

Femeile Evului Mediu au trăit în umbra bărbaților, rezervându-li-se un rol secundar în viața societății. Soții și mame, ele trăiau în universul restrâns al familiei, în interiorul căreia își îndeplineau cu prisosință atribuțiile de procreare, creștere și educare a copiilor și de îngrijire a bărbaților, cărora trebuia să le facă pe plac. Privilegiul de a avea anumite idealuri sau dorințe aparținea doar bărbaților. Crescute, în general, pentru a se căsători, femeile dispuneau și de alternativa călugăriei, care le oferea șansa de a scăpa de sărăcie, de a duce o viață evlavioasă, de a primi o educație și de a li se încredința răspunderi care, în afara zidurilor mănăstirii, le erau interzise.

Istoria are însă suficiente exemple de femei care, rupând barierele, și-au luat destinele în propriile mâini, implicându-se în luarea deciziilor la cel mai înalt nivel, spre binele lor și al celor apropiați.

Privit din această perspectivă, Evul Mediu românesc oferă o galerie importantă de personalități feminine, ale căror acțiuni au influențat, de multe ori decisiv, mersul istoriei. Din această galerie nu puteau lipsi doamnele **Dafina Ecaterina** și **Anastasia Buhuș**, două femei remarcabile prin inteligența, ambiția și tăria de caracter de care au dat dovadă, chiar și în cele mai dificile situații.

Dafina Ecaterina, fiica boierului moldovean Ionașco Jora, a fost o femeie energică, isteață, bună sfătuitoare și cu o impresionantă capacitate de-a o lua de la capăt atunci când viața părea s-o înfrângă. A trăit cu trei bărbați și i-a înmormântat pe toți, a crescut o mulțime de copii, băieți și fete, reușind să-și vadă feciorii vitregi în demnitățile cele mai mari în stat și fetele vitrege, afară de Anastasia, măritate după cel mai avuți și mai cu greutate boieri de atunci. Căsătoria Dafinei cu Dumitru Buhuș, marele vistiernic, a avut loc între anii 1630 și 1640, în timpul domniei lui Vasile Lupu. Din această legătură care n-a durat mult, Dumitru murind în 1647, s-a născut o fată, Anastasia, restul copiilor vistiernicului fiind rodul căsătoriei acestuia cu Ileana Bucioc. Dafina a fost deci mama vitregă a acestor copii, dar o mamă bună, care le-a purtat tuturor de grijă. După moartea lui Buhuș, Dafina s-a măritat din nou, cu Ștefan Serdarul; o căsătorie asemeni celei dintâi, scurtă, soțul ei fiind ucis la ordinul lui Vasile Lupu. Ștefan a fost complice la acțiunile de înlăturare a lui Vasile Lupu de pe tronul Moldovei. Energică și pasională, Dafina nu rămâne văduvă prea multă vreme, ea măritându-se, a treia oară, cu Istrati (Eustratie) Dabija, viitorul domn, de la care va avea o fată, Maria, al cărei destin tragic va marca profund sufletul de mamă al Doamnei Dafina Dabija. În anul 1661, moare pe neașteptate Ștefăniță Lupu vodă, fiul lui Vasile

Lupu, iar boierii moldoveni l-au propus pe Eustratie Dabija. Cei patru ani de domnie ai soțului său au fost folosiți la maximum de Dafina, obiectivul ei cel mai important fiind acela de a le asigura copiilor ei un viitor deosebit, prin căsătorii bine gândite. Anastasia, fiica ei și a lui Dumitru Buhuș, fusese deja măritată cu Gheorghe Duca, un grec ambițios, care, mai târziu, va ajunge domn, iar Maria, făcută cu Dabija, va fi căsătorită cu Iordachi Ruset. Așadar, cele mai bogate și mai influente familii boierești ale timpului au fost alese de Dafina pentru copiii ei, creându-și în felul acesta o bază solidă pentru împlinirea unor noi ambiții. Studiul corespondenței Dafinei din perioada domniei lui Dabija dezvăluie o femeie conștientă de statutul ei și de ceea ce poate face în calitate de „Doamnă", atunci când soțul lipsea. Puține au fost femeile care, de la înălțimea acestei poziții, și-au permis să dea porunci, iar Dafina a fost una dintre ele. Evident, nu poruncea dregătorilor, ci soțiilor acestora, dar tonul nu lăsa nicio umbră de îndoială: erau porunci domnești și, ca atare, trebuia să li se dea curs. Cumpătată și capabilă de a găsi cele mai înțelepte sfaturi în momente critice, Dafina a reușit să salveze tronul soțului ei după dezastrul suferit de turci la Leva, în 1663, din partea austriecilor. Urmând sfatul soției sale, Dabija a fost reconfirmat în domnie și a condus Moldova până în anul 1666, când a încetat din viață. Rămasă iarăși văduvă, Doamna Dafina n-a pierdut prea multă vreme vărsând lacrimi după soțul său. Trebuia să rămână în preajma tronului, așa încât întocmi un nou plan, greu, dar nu imposibil: Gheorghe Duca, ginerele ei, trebuia să primească steag de domnie. Se știe că Gheorghe Duca a avut patru domnii, trei în Moldova și una în Muntenia, adunând în total, aproximativ 15 ani de cârmuire, o cifră impresionantă pentru acele vremuri atât de frământate. În toți acești ani, Dafina a continuat să se implice în toate problemele familiei, a apărat și protejat interesele celor apropiați, a avut grijă de toți, salvându-i pe unii din situații foarte complicate. Cea mai mare grijă a fost nevoită să i-o poarte fiicei sale, Anastasia, o femeie pasională, imprudentă în dragoste, fără rușine chiar, al cărei mod de viață devenea deseori periculos. Conștientă că doar o bază economică solidă permite menținerea în prim-planul vieții politice, Dafina a demonstrat o deosebită preocupare pentru averea familiei. A vândut, a cumpărat sau a făcut schimb de moșii, singură ori împreună cu soțul ei. După moartea acestuia, putea fi văzută adesea vizitându-și proprietățile pentru a se asigura că lucrurile merg bine; străbătea Moldova, purtând cu ea durerea imensă cauzată de moartea fiicei sale, Maria, și crescându-și cu dragoste nepoata. Asemeni altor femei din familiile domnilor moldoveni, Dafina a manifestat interes pentru construcțiile religioase și pentru donațiile ce puteau fi făcute acestora constând în bunuri imobile precum, sate, seliști[21], vii, prisăci, păduri, helești[22] sau mobile, obiecte de cult, icoane, potire, cruci, tipsii etc. Donațiile care au mers către bisericile și mănăstirile din țară, dar și

[21] *Seliște (siliște)* – loc pe care este sau a fost așezat un sat; vatra satului.
[22] *Helești* – iaz special amenajat pentru creșterea și reproducerea peștilor.

dinafara acesteia, sugerează faptul că important era statutul social-economic al donatorului, femeile putând face danii similare cu ale bărbaților lor. Pe la 1683, după o viață zbuciumată, dar trăită în mod exemplar, Dafina Ecaterina și-a dat obștescul sfârșit, fiind înmormântată la mănăstirea Bârnova, alături de soțul ei, Eustratie Dabija voievod.

Fiică din prima căsătorie a Dafinei Ecaterina Jora cu Dumitru Buhuș, **Anastasia** era o femeie „mlădioasă, ochi negri focoși sub niște sprâncene în cerc, nasul subțire și gura mică, (...) o arătare, după care multe inimi s'o fi prăpădit. Era deșteaptă, energică și plină de temperament, ca mamă-sa. Însă cu mai puțin amor propriu decât Doamna Dafina, Anastasia n'a știut, până la urmă, să-și ție demnitatea și rangul. A fost mai mult femee decât a fost Doamnă"[23]. A fost căsătorită cu Gheorghe Duca, domn al Moldovei de trei ori, o dată domn al Țării Românești și hatman al Ucrainei, numit de turci. Pe parcursul perioadei în care s-a aflat la București, Duca s-a apropiat de familia Cantacuzinilor, fapt înlesnit de înrudirea cu aceasta prin Lupașco Buhuș, cumnatul său, căsătorit cu Safta Cantacuzino. În anul 1672, după mazilirea lui Duca, Anastasia și cele trei fiice au plecat la Constantinopol, unde se afla refugiat și Șerban Cantacuzino. Sentimentele dintre ei au renăscut și s-au împlinit, cei doi iubindu-se fără prea multă prudență; aventura lor ajunsese atât de cunoscută, încât a rămas consemnată în rapoartele ambasadorilor străini aflați în capitala statului otoman.

Deși imaginea păstrată în memoria istoriei n-o avantajează, Anastasia, contrazicându-și parcă propria fire, a avut o implicare activă în viața bisericească, alături de soțul ei, dar și singură. Astfel, pe la anul 1680, mănăstirea Agapia Veche, ctitoria lui Petru Rareș, a fost reclădită din lemn de către ea și tot ea a zidit Biserica Albă din Iași, construcție finalizată în anul 1682; biserica, devenită sediul Mitropoliei Moldovei, a fost înzestrată de doamna lui Duca Vodă cu locuri de casă, prisăci[24] și sate.

Ecaterina Dafina și **Anastasia**, mamă și fiică, două femei puternice într-o lume a bărbaților, care au reușit să se impună, să se facă ascultate și admirate, în contextul dat de condițiile social-economice, politice și religioase ale Evului Mediu românesc.

1.4.3. Declinul (a doua jumătate a sec. XVIII – sec. XIX)

Fără nicio îndoială, secolul al XVII-lea a fost perioada de maximă potență social-economică și politică a Buhușeștilor. Bogați, înrudiți cu familii influente, dar și cu unii domni, ei au marcat profund evoluția statului moldovean. În perioada următoare, puterea li se va diminua

[23] Ion Fercu (coordonator), *Monografia orașului Buhuși*, Editura Junimea, Iași, 2018, pg. 121.
[24] *Prisacă* – loc unde sunt așezați stupii; stupină.

treptat, o parte dintre ei continuând să ocupe funcții în administrația Moldovei, dar de o mai mică importanță.

Mai sus de Horaița, într-un peisaj de o frumusețe aparte, se află Horaicioara, o mănăstire mai mică, subordonată canonic și administrativ mănăstirii Horaița. În anul 1480, la porunca lui Ștefan cel Mare, s-a ridicat o bisericuță din lemn cu hramul Buna Vestire, pe locul marcat astăzi de o lespede de piatră împrejmuită cu un grilaj de fier. Biserica actuală a fost ridicată de către Ermoghen Buhuș în anul 1868, de-a lungul timpului suferind mai multe restaurări și renovări.

1.4.4. Posesiunile familiei Buhuș

Interacțiunea și interdependența dintre sistemele economic și politic este un fapt demonstrat. Puterea politică înseamnă, de fapt, puterea bogăției, a capacității celor ce dețin avuții de a influența politicul, de a găsi întotdeauna cele mai eficiente căi și metode în a-și promova și satisface interesele. Relațiile politice cresc și se dezvoltă în interiorul sistemului economic și, tot astfel, relațiile economice fac progrese în interiorul sistemului politic. Punând informațiile în această schemă, devine lesne de înțeles faptul că rolul politic jucat de vistiernicul Dumitru Buhuș în istoria Moldovei secolului al XVII-lea a fost consecința directă a imensului domeniu funciar deținut. Evoluția social-economică și politică a boierilor Buhuș pe parcursul secolelor XV-XVI i-a pregătit lui Dumitru cadrul optim intrării în rândurile elitei Moldovei din secolul următor, când a ajuns, fără niciun fel de îndoială, unul dintre cei mai bogați boieri ai țării, a ocupat cele mai înalte demnități, s-a înrudit cu alte mari familii ale timpului său și cu unii domni, reușind astfel să ofere propriei familii un loc important în desfășurarea evenimentelor politice din Moldova în secolul al XVII-lea.

Începuturile au fost relativ modeste, Dumitru moștenind după moartea tatălui său doar cinci sate, în ținuturile Roman și Cârligătura, și mai mulți robi țigani. Spre sfârșitul vieții, el a ajuns să aibă un domeniu funciar constând în aproximativ 60 de sate sau părți de sate și siliști așezate de-a lungul râurilor, răspândite în 15 ținuturi ale Moldovei: Bacău, Cârligătura, Dorohoi, Fălciu, Hârlău, Hotin, Iași, Neamț, Orhei, Roman, Tigheci, Soroca, Suceava, Trotuș și Vaslui. Majoritatea satelor erau concentrate în ținuturile Cârligătura, Hârlău, Roman, Iași, iar dincolo de Prut, în ținutul Hotinului, unde a și fost pârcălab al cetății cu același nume. Modalitățile prin care Dumitru Buhuș și-a dobândit averea au fost cele specifice timpurilor: moștenire, zestre, danii domnești și

cumpărări repetate, spiritului său întreprinzător datorându-i-se cea mai mare parte a proprietăților, pentru care a cheltuit sume importante în taleri de argint, zloți[25], lei, galbeni[26] și ughi[27].

Ritmul acumulării acestei uriașe averi a fost de-a dreptul uluitor. În cei 23 de ani care au trecut de când domnitorul Constantin Movilă i-a dat act de întăritură pentru cinci sate, în două ținuturi, Dumitru Buhuș a reușit să-și mărească de peste șase ori moșia, iar până la sfârșitul vieții, adică în următorii 15 ani, a dublat ceea ce avea în 1632. O parte însemnată a moșiilor i-au revenit vistiernicului Dumitru Buhuș, prin moștenire. O altă sursă de rotunjire a averii a constituit-o zestrea adusă în familie de cele două soții ale sale, Ileana Bucioc și Dafina Jora. Rotunjirea averii s-a făcut și prin numeroasele danii primite de la unii domni moldoveni, în semn de recunoștință pentru loialitatea și serviciile sale. Danii consistente a primit și de la Vasile Lupu, căruia i-a rămas fidel până la sfârșitul vieții. Danii primește și de la unii boieri, membri ai familiei sau rude mai îndepărtate.

Bun administrator, Dumitru și-a exploatat cu pricepere pământurile, reușind să obțină producții mari, banii rezultați din comercializarea lor folosindu-i pentru a achiziționa noi moșii. Preocuparea de a-și spori averea dezvăluie, în anumite situații, o persoană incorectă, interesată în a-și însuși chiar și pământuri care nu i se cuveneau. Acestei consistente averi Dumitru îi va adăuga un imobil situat în Iași, lângă Biserica Albă.

După Dumitru, niciun alt boier buhușean nu a mai avut în posesie un domeniu funciar atât de întins. Cinci dintre urmașii săi – Nicolae, Miron Bucioc, Lupașco, Alexandru și Constantin, zis Buhușel – au avut cariere politice importante, bazate pe forța lor economică, dar fără a se ridica la nivelul părintelui lor. În perioada cuprinsă între secolul al XVIII-lea și prima jumătate a celui următor, averea familiei se diminuează treptat, fărâmițată în primul rând prin moșteniri.

Departe de ceea ce fuseseră cu aproximativ un secol și jumătate în urmă, unii membri ai familiei par să se fi aflat totuși în posesia unor averi destul de consistente, încât puteau să-și întrețină odraslele la școli din străinătate, cum a fost cazul boierului Manole Buhuș, sau să sprijine anumite inițiative culturale, cum a făcut Matei Buhuș, care a pus umărul la efortul lui Gh. Asachi de a introduce în peisajul cultural al Moldovei prima revistă politico-literară, Albina Românească.

1.4.5. Înfăptuiri culturale ale boierilor buhușeni

Cultura a fost domeniul în care boierii buhușeni nu s-au remarcat prin înfăptuiri spectaculoase, dar au lăsat în urma lor realizări care au rezistat timpului și uitării. Știutori de carte,

[25] *Zloți* – monede poloneze din metal prețios, care au circulat și în Țările Române.
[26] *Galbeni* – monede străine din aur, utilizate pe teritoriul Țărilor Române (galbeni austrieci, germani, ungurești etc).
[27] *Ughi* – veche monedă maghiară de aur; galben unguresc.

preocupați de istorie, dar mai ales gândind cu respect la cele sfinte, ei și-au legat numele de o serie de așezăminte religioase, la a căror dotare au avut contribuții însemnate sau pe care le-au ctitorit.

În limitele unei perioade de timp de aproximativ un secol, trei dintre membrii marcanți ai familiei Buhuș, anume Dumitru, fiul acestuia, Nicolae, și nepotul Ioan au îndeplinit funcția de logofăt, ultimii doi fiind mari logofeți. Fără nicio îndoială, logofeții erau deci oameni culți, vorbitori de limbi străine, inclusiv slavona și latina. Nu întâmplător, unul dintre cei doi negociatori trimiși de Constantin Cantemir la generalul Heissler pentru a cere protecție habsburgică a fost Ioan Buhuș, clucer, viitor mare logofăt, și, de trei ori, caimacam al Moldovei.

Înrudiți prin căsătorii cu Grigore Ureche, Miron și Nicolae Costin și Constantin Cantacuzino Stolnicul – mari personalități ale culturii medievale românești, Buhușenii au „cochetat" ei înșiși cu muza Clio. Despre Nicolae Buhuș se știe că era un bun cărturar și că citea cu pasiune și interes cronicile moldovene, răspândite prin manuscrisele timpului.

De altfel, Miron Costin, în cuvântul adresat cititorilor, aflat la începutul lucrării De neamul moldovenilor, din ce țară au ieșit strămoșii lor – un simbol al conștiinței latine a poporului român – ne spune că una dintre sursele de informații în scrierea lucrării sale a fost Nicolae Buhuș.

De numele lui Sandu Buhuș se leagă un cronograf din 1683, copiat de Gheorghe Diac și care fusese alcătuit din porunca și cu cheltuiala marelui hatman Alexandru Buhuș.

La 1 iunie 1829 vedea lumina zilei primul număr al gazetei *Albina Românească*, între binevoitorii care au ajutat la apariția lui numărându-se și Aga Matei Buhuș.

Implicarea familiei în plan spiritual, contribuțiile la înzestrarea unor așezăminte religioase și ctitoriile lor s-au ridicat la nivelul celor ale altor mari familii. Vistiernicul Dumitru Buhuș și soția sa Ileana și-au înscris numele printre ctitorii *Mănăstirii Bisericani*. La Tg. Ocna, marele logofăt Nicolae Buhuș a zidit, în anul 1664, *Mănăstirea Răducanu*, cu hramul Buna Vestire, ale cărei ziduri și chilii vor fi reparate mai târziu de un târgoveț bogat, Pavel.

Biserica Buna Vestire are o lespede de piatră în pridvor pe care scrie că marele logofăt Ion Buhuș și un târgoveț bogat ar fi fost ctitorii bisericii „cu multe mori în apa Slănicului", în anul 1694.

Biserica Stretenia, cu hramul Întâmpinarea Domnului, ctitoria Anastasiei Buhuș – doamna răposatului Duca Vodă, a fost zidită pe locul unde fusese Biserica Albă; între anii 1833 și 1839.

Tot din secolul al XVII-lea datează *Biserica din Bârlești* (Vavatiești) și o curte boierească – din același secol, probabil, care au aparținut familiei Buhuș și care, în 1745, vor fi vândute lui Palade, mare vistier.

Ctitoriile Buhușeștilor din secolele XVIII-XIX sunt de o mai mică anvergură, consecință a faptului că forța lor economică și politică urma un curs descendent. Între 1778 și 1785, Sevastița

Buhuș a refăcut, în Crivești, *Biserica* fostă *Sfinții Voievozi*, ridicată de înaintașii săi în secolul al XVII-lea.

După anul 1815, va fi reclădită *Biserica din Telinești*, ținutul Orhei, cu banii lăsați de Zmaranda Buhuș prin testament, iar în Șerbotești – astăzi, comuna Solești, jud. Vaslui, o biserică mai veche a fost restaurată de aga Toader Buhuș.

În Bodești (astăzi parte a orașului Buhuși), în prima jumătate a sec. al XIX-lea, Toader Buhuș a construit un conac și a ctitorit *Biserica Sfânta Înviere*. O mică bijuterie a peisajului arhitectural buhușean, Biserica Sfânta Înviere constituie unul dintre bunurile cele mai de preț lăsate de Toader Buhuș. De-a lungul timpului, Biserica Sfânta Înviere s-a implicat activ în acțiuni cu rezonanță istorică sau socială.

Cuprinzând personalități complexe, cu mari ambiții politice, cu veleități intelectuale, dar și cu înclinație spre cele sfinte, familia Buhuș a scris o captivantă pagină de istorie a statului moldovean. Documentele arată rolul politic deținut în special în secolul al XVII-lea și în primele decenii ale celui următor, proprietățile acumulate de-a lungul timpului, precum și contribuțiile la dezvoltarea culturii românești medievale.

CAPITOLUL 2. Descrierea generală a orașului Buhuși

2.1. Amplasare și conectivitate

Situat în extremitatea nordică a județului Bacău la granița cu județul Neamț, orașul Buhuși face parte din Regiunea de dezvoltare Nord-Est, regiune care include județele Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

Suprafața teritoriului administrativ al orașului Buhuși este de 39,86 km² și se învecinează:

- la nord – comunele: Costișa și Români (jud. Neamț);
- la est - comuna Bahna (jud. Neamț);
- la sud - comuna Racova (jud. Bacău):
- la vest – comuna Blăgești (jud. Bacău);

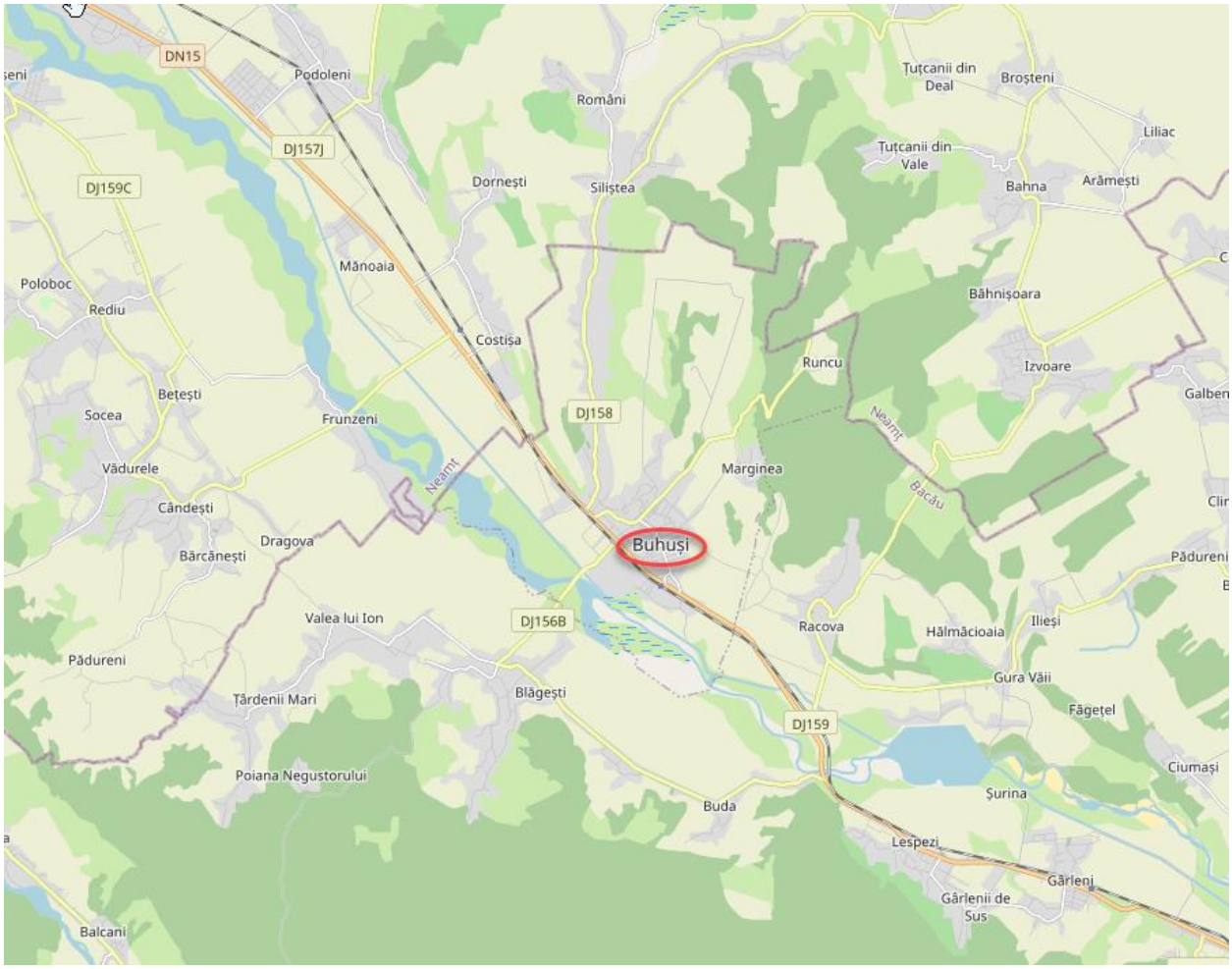

Figura 1 Poziționarea orașului Buhuși

(Sursa: https://buhusi-bc.pe-harta.ro/)

Figura 2 Limita U.A.T. a orașul Buhuși

(Sursa: Statutul unității administrativ-teritoriale a orașului Buhuși, jud. Bacău, disponibil la https://www.primariabuhusi.ro/wp-content/uploads/2022/02/12-HCL.pdf)

În raport cu teritoriul județului Bacău, orașul Buhuși este localizat în extremitatea sa nord-estică, la limita acestuia cu județul Neamț, la o distanță rutieră de 24 km de reședința de județ, respectiv 34 km față de municipiul Piatra Neamț, la confluența cu pârâul Orbic, având o suprafață

totală de 3934,613 ha, din care 894 ha intravilan și 3040,613 ha în extravilan. De asemenea, legătura rutieră este dublată de cea feroviară între Bacău-Bicaz.

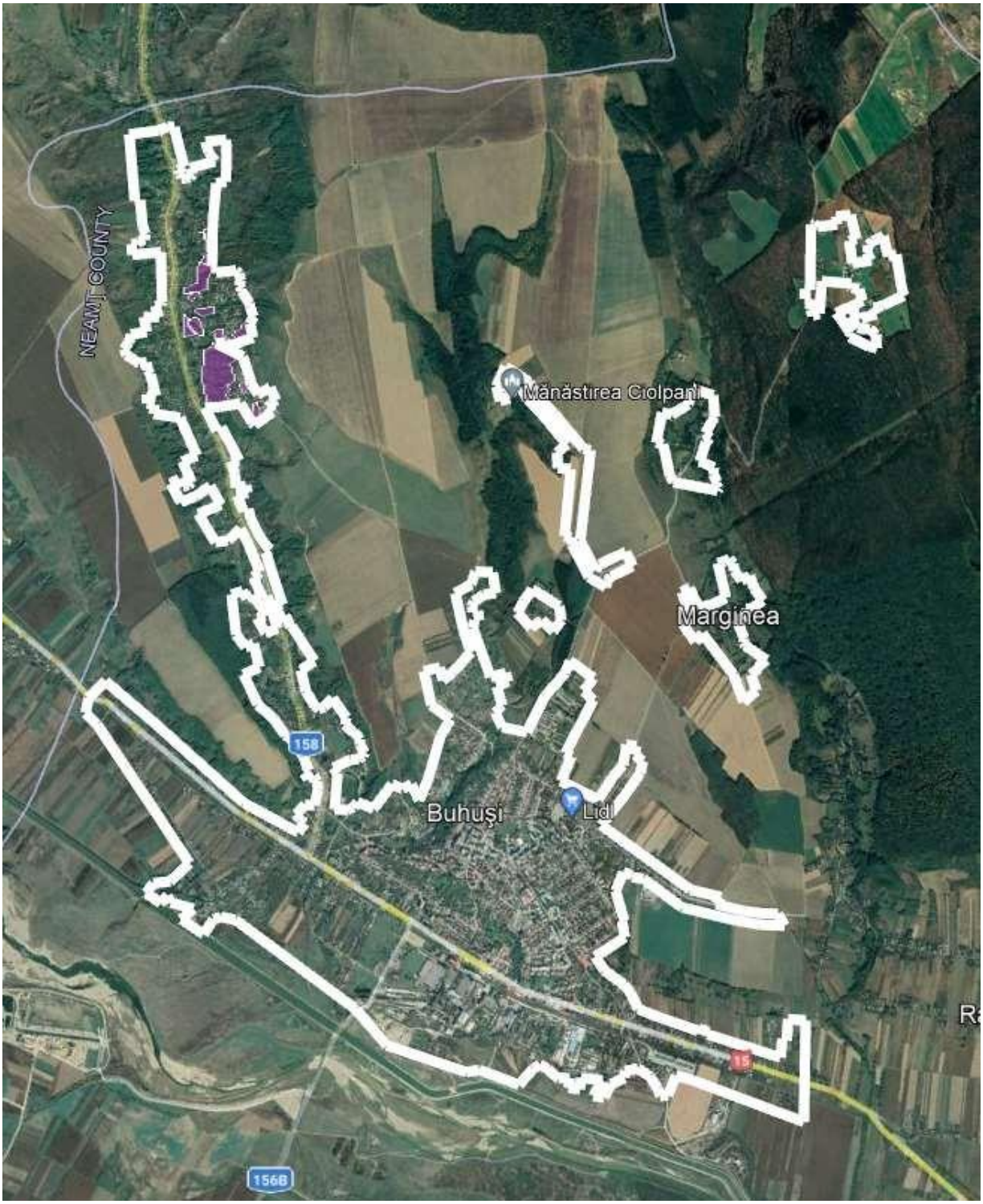

Figura 3 Suprafața intravilană a orașului Buhuși

(Sursa: Statutul unității administrativ-teritoriale a orașului Buhuși, jud. Bacău, disponibil la https://www.primariabuhusi.ro/wp-content/uploads/2022/02/12-HCL.pdf)

Orașul Buhuși are incluse un număr de 2 localități componente: Marginea – cod Siruta: 20796 și Runcu – cod Siruta: 20803 și care sunt amplasate la Nord Est față de centrul orașului Buhuși.

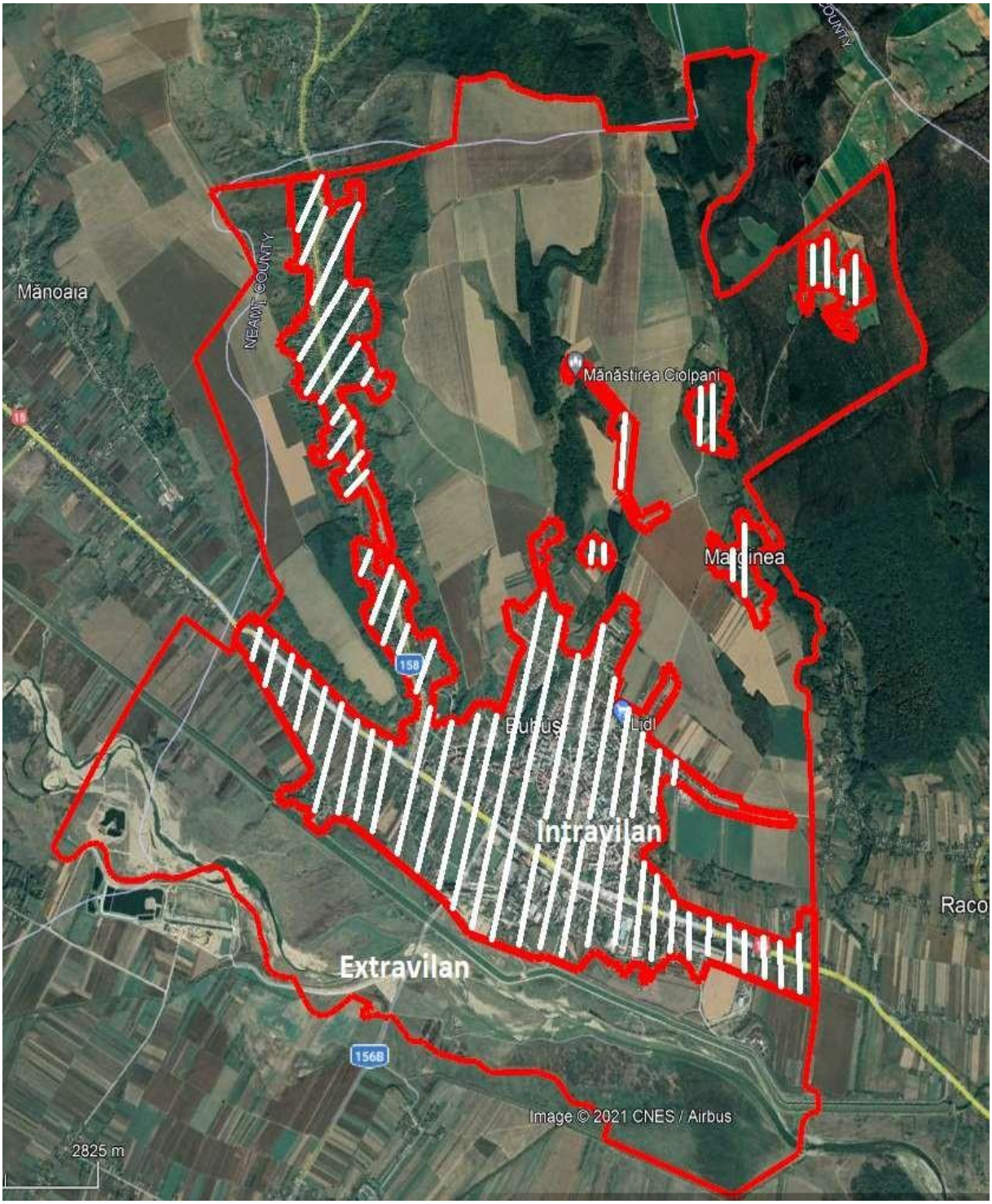

Figura 4 Suprafața extravilană a orașului Buhuși

(Sursa: Statutul unității administrativ-teritoriale a orașului Buhuși, jud. Bacău, disponibil la https://www.primariabuhusi.ro/wp-content/uploads/2022/02/12-HCL.pdf)

Potrivit legislației privind amenajarea teritoriului național orașul Buhuși, județul Bacău, are rangul III.

Din punct de vedere al așezării fizico-geografice față de marile unități de relief ale țării, orașul Buhuși este situat în plină unitate subcarpatică, respectiv în Subcarpații Moldovei (Subcarpații Bistriței). Aceștia se desfășoară pe două trepte de relief: Depresiunea Cracău-Bistrița și culmile deluroase subcarpatice de la exterior; orașul se află aproximativ în zona central-sudică a depresiunii, pe malul stâng al râului Bistrița, ce curge, în această zonă, pe direcția NV-SE.

La exterior, depresiunea este închisă de Dealul Bahna (sau Runcu), a cărui altitudine este de 507 metri.

Terasele largi ale Bistriței din acest sector depresionar au influențat dezvoltarea așezării, imprimându-i o notă distinctă, în sensul formării „orașului de sus", pe terasa de 60 de metri altitudine, și a „orașului de jos", pe terasa de 5-7 metri altitudine.

Poziția geografică a unei așezări este baza aprecierii calităților sale urbane. Raportarea la zona înconjurătoare s-a manifestat ca un factor important care a impus evoluției orașului Buhuși ritmuri și direcții diferite.

Din punct de vedere al ***accesibilității rutiere***, cea mai importantă șosea este Drumul Național 15, care pornește de la Bacău și însoțește Valea Bistriței, prin Piatra-Neamț până la capătul lacului Izvorul Muntelui, iar pe teritoriul orașului Buhuși străbate 5,2 km în lungul terasei de 5 metri și se desfășoară aproximativ paralel cu calea ferată. A doua șosea ca importanță este vechiul drum al poștalionului dintre Roman și Buhuși, care a devenit astăzi Drumul Județean 158, cu un traseu sinuos, peste dealuri, prin Siliștea – Moldoveni – Secuieni. Alături de acestea și de trama stradală a orașului, cu o lungime totală de 53 de km, mai există și drumurile județene 156H și 156B care fac legătura dintre intravilan și cartierele marginale Mocani, Runcu și Marginea, respectiv Blăgești.

Transportul călătorilor între orașul Buhuși și localitățile apropiate este astăzi asigurat de câteva firme particulare de transport: S.C. Alexdomat S.R.L. – pentru zona satelor din jur (în special a celor din comuna Blăgești), S.C. Megatravel S.R.L. – care asigură legătura cu Piatra-Neamț, S.C. 4 Plus Trans S.R.L. – care acoperă traseul Buhuși – Români și S.C. Normandi S.R.L. – pentru legătura cu Bacău. Microbuzele acestor firme staționează într-o miniautogară amenajată în centrul orașului.

Conexiunile feroviare datează din 1885, când a fost construită o linie îngustă între Bacău și Piatra-Neamț, transformată ulterior în cale ferată cu ecartament normal și prelungită până la Bicaz. Cu o lungime de 5,9 km pe teritoriul orașului Buhuși, aceasta urmează cursul Bistriței între Racova și Piatra-Neamț și este destinată atât transportului de persoane, cât și celui de materii prime

și produse finite. Această cale ferată nu este electrificată și asigură circulația câtorva trenuri personale, rapide, precum și a mai multor trenuri de marfă.

Conexiunile aeriere sunt deservite prin intermediul Aeroportului internațional George Enescu Bacău (aflat la o distanță de 33 km), de pe care se operează curse constante spre destinații din țări precum Marea Britanie (Londra), Italia (Roma, Milano, Torino), Burxelles (Bruxelles), Irlanda (Dublin) etc.. Alte aeroporturi care pot fi utilizate, dar se află la distanțe mari, sunt: Aeroportul internațional Iași (aflat la 126 km), Aeroportul internațional ”Ștefan cel Mare” Suceava (aflat la 150 km), Aeroportul internațional Brașov-Ghimbav (aflat la 211 km), Aeroportul internațional ”Transilvania” Târgu Mureș (aflat la 237 km) și alte aeroporturi aflate la mai mult de 300 km de Buhuși.

Transporturile speciale, o altă categorie de transporturi din orașul Buhuși, sunt, mai ales în ultima perioadă, diversificate și modernizate. Cel mai bine sunt reprezentate liniile de înaltă tensiune, care pornesc de la microhidrocentralele de pe Bistrița și alimentează cu energie electrică întregul oraș. În aceeași categorie de transporturi sunt de menționat și gazoductele care alimentează cu gaze naturale atât unitățile economice, cât și populația. Alături de acestea sunt conductele de aducțiune și de distribuție a apei industriale și a apei potabile pentru populație, orașul Buhuși dispunând atât de o stație de captare, cât și de o stație de epurare a apelor uzate. Tot în categoria transporturilor speciale se încadrează și liniile de telefonie, undele radio și sistemul de televiziune prin satelit sau prin rețeaua internet (releele de televiziune și de telefonie mobilă).

Planul orașului

Planul orașului reprezintă unul dintre elementele ce-i imprimă trăsăturile particulare, indicând vechimea și modul lui de evoluție, gradul de organizare administrativă și, nu în ultimul rând, structura funcțională.

Acest element este influențat de mai mulți factori, dintre care cel mai important este, de departe, cadrul natural. Inițial, așezarea era situată pe o suprafață foarte restrânsă din lungul văii Bodești (satul Bodești) și avea caracter liniar. Odată cu instalarea familiei Buhuș și a întemeierii târgului cu același nume, localitatea a căpătat un nucleu în jurul conacului boieresc, pe podul uscat al terasei de 60 metri; locul a fost ales cu grijă, fiind ferit de revărsările apelor. Mai apoi, amplasarea Fabricii de Postav în lunca Bistriței, pe terasa de 5-7 metri (unde exista apă industrială din belșug și pe unde trecea drumul dintre Bacău și Piatra-Neamț) a determinat creșterea în suprafață a așezării. Au apărut ulterior numeroase căi de legătură între fragmentele inițiale ale localității, concretizate în străzi dezvoltate mai întâi necontrolat, la voia întâmplării, pentru ca, după al Doilea Război Mondial, localitatea să-și diversifice și să-și modernizeze trama stradală.

Din cele două vechi nuclee ale așezării – nucleul comercial situat pe terasa medie și nucleul industrial situat pe terasa inferioară – se desprind tentacular mai multe străzi, unele vechi (Orbic – DJ 158 – ce face legătura prin Moldoveni – Secuieni cu orașul Roman sau Runc schit – DC 156), altele mai noi (Marginea, Chebac). Acestea se află astăzi în cartierele periferice ale orașului și sunt, în parte, nemodernizate: Marginea, Runc, Ciolpani, Tudoreni, Mocani, Casa de apă, Chebac, Orbic.

În cazul orașului Buhuși, planul are o structură dual㠄 cuprinzând „orașul de jos" și „ orașul de sus."

„Orașul de jos" are o textură liniară, axată de-a lungul căii principale Bacău – Piatra-Neamț, cu multe străzi cu structură regulată, perpendiculare pe axa principală sau paralele cu ea, închizând în interior suprafețe geometrice.

„Orașul de sus" este vechiul nucleu comercial, ce a căpătat o dezvoltare mult mai mare în decursul timpului; datorită măririi zonei rezidențiale, au apărut foarte multe străzi paralele, perpendiculare pe artera principală și care prezintă o textură cu tendință de geometrizare.

Planul orașului este complex, neregulat, indicând o haotică dezvoltare timpurie, care a căpătat treptat valențele sistematizării urbanistice.

2.2. Cadrul natural, relief, climă, resurse naturale

2.2.1. Relieful

Teritoriul orașului Buhuși se află situat pe stânga râului Bistrița, în sectorul central al Depresiunii Bistriței, desfășurându-se pe mai multe dintre terasele râului.

Mărginită la vest de culmile Munților Goșmanului, depresiunea apare bine conturată. Spre est, ea cuprinde nivelul culmilor deluroase cu înălțimi în jur de 400 de metri.

Sudul depresiunii este împădurit, fiind dominat de culmi deluroase înguste, cu altitudini de aproximativ 450-470 de metri (Dealul Bărboiu). Versanții puternic ondulați sunt afectați de alunecări de teren stabilizate, mascate de pădurile de foioase.

În partea nordică a depresiunii – și totodată a teritoriului orașului, dealurile se desfășoară ca dintr-un evantai și sunt străpunse de înălțimi bine rotunjite, aparținând Dealului Runcu (Dealul Poiana Mare – 483 de metri, Dealul Bahna – 507 metri). Acestea sunt înălțimile maxime de pe raza orașului Buhuși. Altitudinea minimă, 195 de metri, se înregistrează la ieșirea râului Bistrița din depresiune, în dreptul localității Racova.

În cadrul orașului Buhuși, mai mult chiar, al Depresiunii Bistrița, se pot identifica următoarele tipuri genetice de relief: structural, petrografic, fluvio-denudațional, fluvial și

antropic. Dintre acestea, cel fluvial are o importanță covârșitoare, deoarece dictează aspectul general al reliefului.

Relieful fluvial are o dezvoltare apreciabilă în cadrul Depresiunii Bistriței, procesele fluviatile – de eroziune, de transport și de acumulare – având o intensitate deosebită atât de-a lungul Bistriței, cât și al afluenților ei.

Albia minoră este cea mai nouă formă de relief fluviatil din cuprinsul văii Bistriței, fiind situată la nivelul cel mai de jos. Forma ei este influențată de mai mulți factori, cel mai important fiind eroziunea produsă de râul Bistrița. În urma amenajărilor hidroenergetice, numeroase brațe ale albiei minore sunt părăsite, condițiile de modelare a albiei au fost complet modificate și sensul evoluției acesteia, schimbat.

În ceea ce privește structura albiei minore, aceasta este modelată în aluviuni reprezentate prin prundișuri și bolovănișuri cu puține nisipuri. Aceste materiale alcătuiesc importante balastiere.

Albia majoră (lunca) se desfășoară de ambele părți ale albiei minore și are lățimi variabile. În cadrul acesteia se evidențiază mai multe trepte de relief – în principal cele de 1-2 metri, de 2 metri și de 2-4 metri, delimitate, de cele mai multe ori, de mici abrupturi.

Terasele de luncă vor deveni terase propriu-zise, pe măsura adâncirii râului. Având o altitudine mai mică de 5 metri, ele pot fi continuu acoperite de aluviuni și, uneori, inundate de apele Bistriței și/sau ale afluenților săi.

Terasele de versant sunt caracterizate prin extinderea excepțională și prin individualizarea morfologică netă.

- Terasa de 5-7 metri sau de 4-6 metri prezintă o frunte abruptă și domină terasele de luncă. Este alcătuită, în principal, din prundișuri. Pe acest nivel de terasă a fost construit „orașul de jos”, unde a fost amplasată Fabrica de Postav, și tot aici s-au construit calea ferată și șoseaua Bacău – Piatra-Neamț.
- Terasa de 15-5 metri capătă o extindere foarte mare pe stânga Bistriței, în aval de Piatra-Neamț, dar are o altitudine în continuă scădere, de la 15 la doar 5 metri, în dreptul orașului Buhuși, unde trece la nivelul luncii. Remarcabil în cadrul acestui nivel de terasă este conul pârâului Orbic, pe care s-a extins partea de sud-vest a orașului Buhuși.
- Terasa de 35-40 de metri atinge, la Buhuși, o extindere mare, podul fiind destul de neted și arareori brăzdat de vreun pârâu. Altitudinea relativă este de 35 de metri, iar fruntea este puternic înclinată și înierbată sau, din loc în loc, stabilizată cu plantații de salcâm. Pe podul acestei terase s-a dezvoltat cartierul Cornișa al orașului.

- Pe terasa de 50-60 de metri s-a dezvoltat „orașul de sus”.
- Terasa cu altitudinea relativă de 75-90 de metri apare bine dezvoltată pe stânga Bistriței, din aval de Podoleni până la Buhuși, în valea Orbicului. Are un pod neted, iar pe versanți sunt numeroase alunecări de teren și organisme torențiale, unele dintre acestea stabilizate însă de multele lucrări antropice (Dealul Costișa – Corhana 292 m, Dealul Crucii).
- Terasa de 100-110 metri apare clar evidențiată deasupra orașului Buhuși, până la Lescana, fiind reprezentată printr-un pod de o netezime surprinzătoare, a cărui suprafață se înclină sensibil către Bistrița (Dealul C.A.P.-ului – 325 m). Terasa continuă și la est de Buhuși, unde se întinde un alt pod neted, aproape orizontal, la 105 metri altitudine relativă, între Lescana și Racova.
- Terasa de 165-170 de metri este larg dezvoltată pe stânga Bistriței, la est de pârâul Orbic, și se desfășoară sub forma unor platouri extinse, de o netezime ideală, separate de valea pârâului Bodești (Bolborostoaca) și de valea pârâului Lescana (Runc). Fruntea terasei este abruptă, vălurită de alunecări de teren mai vechi, stabilizate, înierbate sau întrerupte de viroage ori de organisme torențiale. Pe această terasă se găsesc Dealurile Mocanilor, ale Tudorenilor și ale Ciolpanilor.

În orașul Buhuși și în împrejurimi, o trăsătură distinctivă a factorului geomorfologic, privit ca element al peisajului, este dată de intensitatea proceselor geomorfologice.

Procesele de albie au o intensitate mare – în principal pe râul Bistrița – și mai mică pe afluenții Orbic, Bodești și Lescana. Din cauza regimului hidrologic, a lărgimii albiei și a înclinării pantei, procesele de albie se materializează prin: degradare, agradare (formarea de suprafețe plane de acumulare), meandrare (provocarea unor cotiri ale râului), translații, surpări de maluri, formare de: renii (porțiuni joase, convexe, sub formă de plaje, ale unui meandru), ostroave (insule create prin aluvionare între brațele despletite ale râului), grinduri (forme acumulative de o parte și de alta a apei), belciuge (lacuri alungite, în formă de semicerc, în cuprinsul buclei unui meandru) sau popine (forme aluvionare aflate în cuprinsul unui belciug). În unele locuri, procesele de albie au ca efect o puternică despletire a apelor.

Procesele de versant au o intensitate deosebită pe teritoriul orașului Buhuși.

În urma defrișărilor, a desțelenirilor, a cultivării terenurilor și a lucrărilor funciare neadecvate, învelișul de sol a devenit mai vulnerabil în fața agresiunii agenților erozivi.

Eroziunea de suprafață (areolară) afectează, prin distrugerea orizonturilor de sol, integritatea geomorfologică a versantului. Efectul acestui proces este micșorarea productivității

terenurilor agricole, din cauza diminuării însușirilor hidrofizice ale solului și a spălării elementelor sale nutritive.

Eroziunea liniară, prezentă, de asemenea, în numeroase locuri pe teritoriul orașului, se produce din cauza apelor meteorice și determină formarea rigolelor, a ogașelor, a ravenelor, a râpelor și a organismelor torențiale. Cele mai impresionante forme erozionare se întâlnesc pe versanții împăduriți ai Dealului Runcu.

Organismele torențiale au activitatea cea mai intensă pe fruntea teraselor mijlocii și înalte, contribuind la fragmentarea versanților. Torenții care le întrețin curg vijelios, antrenând mult material erodat, pe care îl depun în părțile joase de la poalele versanților. Un astfel de organism torențial dezvoltat pe fruntea terasei de 75 de metri, în timpul unei ploi torențiale din anul 1996, a desprins prin eroziune o mare cantitate de material (pietriș, mâl, resturi de vegetație), pe care a depus-o sub forma unui con de dejecție pe DJ 15 (șoseaua Bacău – Piatra-Neamț), blocând pentru scurt timp circulația. Între timp, versantul a fost reabilitat, iar organismul torențial a fost amenajat antropic.

Alunecările de teren afectează stabilitatea versanților și trebuie privite ca procese de echilibru dinamic. Stabilizate sau în diferite faze de evoluție, ele se întâlnesc pe aproape toți versanții de pe teritoriul orașului Buhuși. Cele mai multe alunecări de teren sunt prezente pe fruntea teraselor de 75, de 100 și de 165 de metri.

2.2.2. Clima

Clima orașului Buhuși este caracterizată prin trăsături ce reprezintă rezultatul mai multor factori, dintre care cei mai importanți sunt radiația solară, dinamica generală a maselor de aer și influența pe care o are relieful – prin formă, orientare, expoziție și altitudine – asupra elementelor meteorologice. În Depresiunea Bistriței, o depresiune largă de sub munte, climatul prezintă unele particularități. Altitudinea relativ joasă, orientarea pe direcția NV-SE, închiderea parțială spre est și vecinătatea munților creează o nuanță de climă, în general, mai răcoroasă. De aceea continentalismul termic este mai atenuat, iar precipitațiile, mai abundente. Totuși, deschiderea largă a Văii Bistriței către sud-est face posibilă o pătrundere, în unii ani, a influențelor climatului mai accentuat continental (cu secete prelungite și amplitudini termice mari).

Zona orașului Buhuși se încadrează în tipul climatic al dealurilor cu ușoare nuanțe de adăpost, create datorită culoarului depresionar, cu o modificare ușor sesizabilă a elementelor climatice de la sud-est către nord-vest, precum și de la est la vest, din Dealul Runcu. Aici se observă o foarte ușoară continentalizare a climei față de vestul teritoriului, în care amprenta dominantă este dată de apropierea de rama muntoasă ce atenuează continentalismul climatic.

Temperatura aerului. Caracterizarea temperaturilor medii anuale, semestriale și lunare s-a făcut pe baza datelor de la stațiile meteorologice Piatra-Neamț și Bacău.

Datorită extinderii reduse în latitudine și altitudine a teritoriului, distribuția temperaturilor medii anuale nu prezintă mari diferențe, dar se evidențiază un nucleu termic local, impus de „orașul de sus". Temperatura medie anuală, relativ ridicată, are valoarea de 8,8°C.

În ianuarie, considerată luna cea mai rece a anului, temperatura medie lunară are valoarea de –3,5°C, însă apar diferențe de temperatură între diferite zone ale orașului.

În culoarul Bistriței se înregistrează, în ianuarie, –4°C, temperatură provocată de pătrunderea unor mase de aer mai reci, de origine scandinavo-baltică, în timp ce în zona nord-estică (Dealul Runcu) și în „orașul de sus", se înregistrează –3°C. Minima absolută s-a înregistrat pe 20 februarie 1954 și a avut valoarea de –32,5°C.

În iulie, considerată cea mai caldă lună a anului, temperatura medie are valoarea de 19,5°C, însă, și în timpul verii, se constată diferențe între diferite zone ale orașului. Astfel, culoarul Bistriței și „orașul de sus" înregistrează, în iulie, valori de 20-21°C, pe când terasele superioare și Dealul Runcu înregistrează doar 18-19°C. Per ansamblu, temperatura medie a orașului Buhuși este 20,1°C. Maxima absolută a fost 38,8°C și s-a înregistrat pe 17 august 1952.

Numărul de zile cu temperaturi de peste 0°C este de 295, iar cel al zilelor cu temperaturi de peste +10°C ajunge la 179. Numărul zilelor de vară cu temperaturi de cca. +23°C atinge cifra de 50, iar cel al zilelor tropicale, cu temperaturi de peste 30°C este de cca. 10 anual. Ca urmare a evaporării apei din râuri, lacuri și bălți, umiditatea atmosferică este accentuată. Schimbările rapide ale fronturilor atmosferice în perioadele primăvară, respectiv toamna – favorizează brumele târzii și respectiv timpurii.

Radiația solară globală atinge valori cuprinse între 117,5 kcal/cmp și 120 kcal/cmp. Durata medie de strălucire a soarelui are în medie 2.000 de ore. Volumul precipitațiilor mediu anual este de 638 mm, însă variază între 600-800 mm anual. Regimul sezonier al precipitațiilor înregistrează un maxim pluvial în mai-iulie (cca. 43% din volumul anual de precipitații) și un minim în intervalul decembrie-martie (cca. 17% din volumul anual de precipitații). Studiile arată că precipitațiile pot avea un caracter torențial pronunțat care coroborat cu factorii geologici și geomorfologici, pot determina producerea unor fenomene de risc major – inundații și alunecări de teren. Circulația aerului este predominantă pe direcțiile NE-SV, V-S, cu o viteză medie a vântului de cca. 4-6m/s. Conform STAS 6054/77, adâncimea maximă de îngheț, în zona amplasamentului este de 1,00 m, de la cota terenului natural. Înghețurile sunt în general timpurii toamna, data primului îngheț fiind 15 octombrie și se manifestă până târziu primăvara, ultimul îngheț fiind înregistrat la 24 aprilie.

Precipitațiile atmosferice. Caracteristica principală a distribuției cantităților de precipitații stă sub semnul așezării geografice a localității Buhuși în partea centrală a Subcarpaților Moldovei, pe terasele Depresiunii Bistrița. Gradul de adăpost al depresiunii, procesele de foehnizare și altitudinile relativ reduse au ca rezultat o cantitate medie anuală de precipitații, situată, în zona orașului Buhuși, în jurul valorii de 600 mm14; se înregistrează însă variații, în funcție de altitudine, de orientarea versanților și de circulația generală a maselor de aer. Cantitățile maxime de precipitații în 24 de ore pot atinge 90 mm și se pot înregistra căderi de grindină. Luna cu precipitațiile cele mai abundente (94,6 mm) este iunie, iar luna cea mai secetoasă (cu precipitații de 26,1 mm) este februarie. Precipitațiilor li se adaugă și alte forme de condensare, precum ceața sau aerul cețos, bruma, chiciura și poleiul.

Vântul. Caracteristicile circulației atmosferice sunt determinate atât de particularitățile circulației generale și de orientarea depresiunii pe direcția NV – SE către marginea Carpaților Orientali, cât și de prezența văii largi a Bistriței. Culoarul Bistriței favorizează orientarea circulației nord-vestice, amplificată de vânturile de munte cărora, periodic, li se substituie componenta vânturilor de vale, din direcția sud-est.

Iarna, vântul caracteristic Moldovei este Crivățul, care bate dinspre NE și viscolește zăpada, reducând totodată și temperatura aerului. Uneori se simt și vânturile de NV, care aduc ninsori abundente, precum și cele dinspre SE, care aduc secete și ridică mult temperatura aerului. Aproximativ 30% din timpul unui an este dominat de calmul atmosferic.

2.2.3. Hidrografia

Teritoriul orașului Buhuși și împrejurimile acestuia se caracterizează printr-o hidrografie bogată, reprezentată prin: ape subterane, ape curgătoare permanente, ape efemere (torenți) și amenajări hidroenergetice. Apele subterane se întâlnesc în toată regiunea, sunt bogate și au o calitate bună. Pânzele de ape freatice sunt cantonate în depozitele de terasă și apar ca izvoare pe toate frunțile de terasă. Reprezentantul rețelei de ape supraterane este râul Bistrița ce constituie colectorul principal din zonă. Pârâul Orbic – cu afluentul Bodești – și pârâul Lescana sunt afluenții Bistriței de pe raza orașului.

Amenajările antropice constau în realizarea canalelor Bistriței, al căror scop a fost construirea de microhidrocentrale, precum și reamenajarea lacului de acumulare pe pârâul Orbic în scop piscicol și de agrement.

Apele subterane

Pe amplasamentul studiat, cele mai importante ape subterane din perspectiva locuirii, sunt cele freatice. De regulă, stratele freatice cu debitul cel mai mare se găsesc la baza depozitelor

aluviale argilo-nisipoase din lunca Bistriței, respectiv în orizonturile de nisipuri fine și prundișuri ale teraselor. O altă categorie de ape subterane care prezintă interes pe amplasamentul studiat sunt stratele care apar la zi pe versanții văilor Români și Bodești, prin izvoare de coastă, sau acumulările lenticulare din deluvii, care mențin o stare de supraumezeală a acestora, favorizând producerea alunecărilor de teren. Adâncimea la care sunt cantonate apele subterane, variază în funcție de structura geologică și morfologia terenului, în perimetrul studiat pânza freatică găsindu-se în general între 6-10 m. Sursele de apă potabilă pentru orașul Buhuși sunt subterane și nu necesită alt tratament în afară de procedeul de clorinare, conform legii 458/2002.

Stratele acvifere freatice sunt cantonate în depozitele sedimentare ale teraselor Bistriței și se găsesc la adâncimi ce variază între 2 și 10 m. Au o mineralizare scăzută, iar direcția de curgere este aproape paralelă cu a Bistriței. Apele subterane de pe raza orașului Buhuși sunt de bună calitate, sunt captate în numeroase locuri și folosite ca surse locale de apă potabilă (exemple de izvoare captate: „Fata cu ulciorul”, „Țesătoarea”).

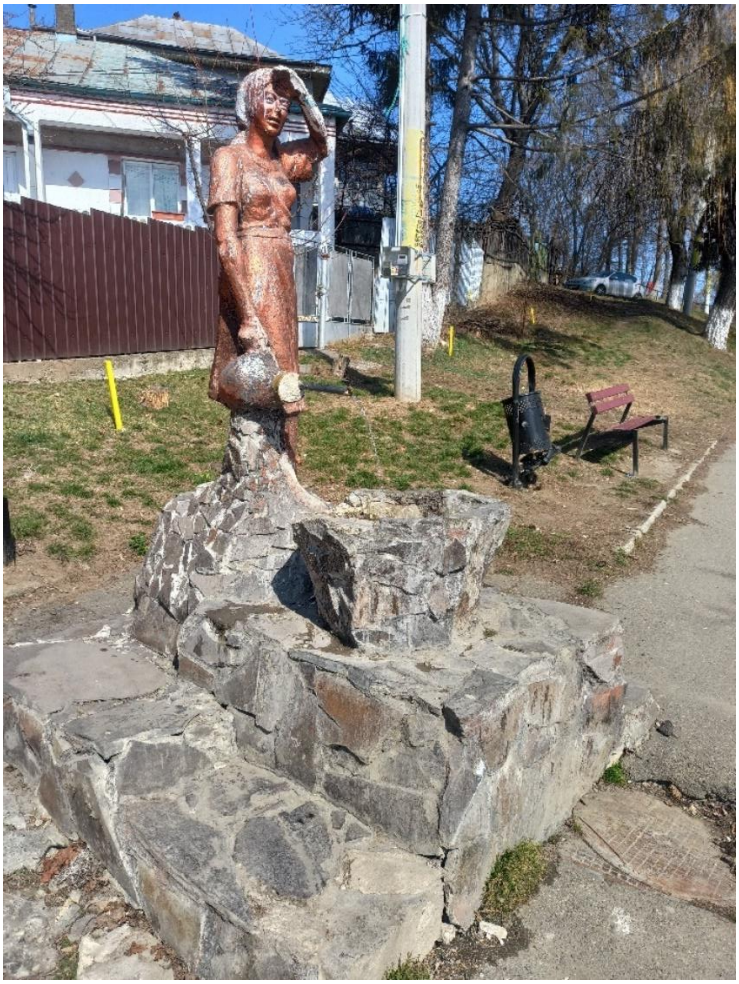

Figura 5 Izvorul ”Fata cu ulciorul”

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Apele curgătoare

Principala arteră hidrografică ce drenează Depresiunea Bistriței o constituie râul Bistrița, unul dintre cele mai importante râuri ale Moldovei. Cursul lui se desfășoară în lungul ulucului subcarpatic pe care îl traversează, pe teritoriul orașului Buhuși, în direcția NV-SE. Râul imprimă depresiunii caracteristici distincte atât din punct de vedere al reliefului fluvial, cât și în privința dezvoltării orașului și a activităților economice.

Bistrița face parte din categoria râurilor mari ale țării noastre, ocupând locul 11 ca lungime și locul 10 ca suprafață a bazinului hidrografic. Izvorăște din Munții Rodnei, din circul glaciar situat la NV de Vârful Gargalău, și se varsă în Siret, lângă orașul Bacău, după ce curge prin lunca acestuia pe o distanță de 12 km, formând o albie majoră comună. Lungimea totală a râului este 280 de km, dintre care 216 km se află în sectorul montan, motiv pentru care este considerat râu carpatic. De la izvor până la vărsare râul străbate trei unități de relief: Carpații Orientali – până la Piatra-Neamț, Depresiunea Cracău-Bistrița – între Piatra-Neamț și Racova – și Podișul Moldovei – între Racova și Bacău.

Bistrița se alimentează, în principal, din precipitații, din topirea zăpezilor (spre izvoare) și din apele subterane. Debitul ei mediu multianual are valoarea de 60 m^3/s, râul fiind considerat cel mai important afluent al Siretului, iar suprafața bazinului său hidrografic este de 7040 de km^2, de pe care primește numeroși afluenți.

Figura 6 Canalul Râul Bistrița la Buhuși

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

În sectorul buhușean, Bistrița primește ca afluent râul Români (numit și Orbic). La rândul său, acesta primește în apropiere de confluența cu Bistrița (lângă Sala Sporturilor Buhuși) ca afluent, pe partea stângă, pe pârâul Bodești (Roșu). Lungimea totală a rețelei hidrografice este de cca. 20 km, rezultând o densitate relativ redusă a rețelei, de 0,5-0,6 km/km2. Râul Bistrița cu un debit de 8,52 l/s, traversează zona studiată de la nord-vest la sud-est și este în totalitate amenajat din punct de vedere hidroenergetic și nu pune probleme din punctul de vedere al inundațiilor. Ca urmare a amenajărilor hidrotehnice de pe râul Bistrița, pe amplasamentul studiat se regăsește un singur lac – Racova (8,65 mil. m3). Pârâul Români are o lungime de cca. 7 km pe amplasamentul studiat, cu o suprafață a bazinului hidrografic de cca. 20 km² și curge dinspre N N-V. Afluentul său, pârâul Bodești, are o lungime a cursului principal de 5 km, o suprafață a bazinului hidrografic de cca. 790 ha, cu o direcție aproximativă a văii pe direcția N-S. Ambele prezintă albii înguste, puternic meandrate, care favorizează producerea inundațiilor. În extremitatea nordică a teritoriului urban, continuând spre est, către comuna Racova, curge pârâul Runc, afluent de ordinul I al Bistriței. Pe amplasamentul studiat, pârâul Români este amenajat și protejat cu canale de coastă care drenează aportul de apă într-un canal colector ce se întinde de-a lungul drumului județean Dj 158. Pe sectorul strict inferior al pârâului Români, la confluența cu Bistrița, a mai fost adus ca afluent, pârâul Dornești, cu o suprafață a bazinului hidrografic de cca. 25 km2. Acest transfer se realizează la nivelul luncii Bistriței și nu prezintă probleme deosebite de inundabilitate pentru orașul Buhuși. Regimul de alimentare a apelor de suprafață în această zonă este pluvio-nival, alimentarea făcându-se din ploi, zăpezi și din apele subterane.

Volumul scurgerii variază sezonier, maximul înregistrându-se de regulă primăvara (aprilie-iunie), cu o pondere a scurgerii de cca. 45-50% din volumul mediu anual, iar minimul în intervalul decembrie-februarie, căruia îi corespunde cca. 11-12% din volumul anual. Valoarea cea mai ridicată a debitului mediu lunar se înregistrează în mod obișnuit în luna aprilie (18% din volumul anual), iar cea mai scăzută, în luna ianuarie (3%).

Lacurile

Teritoriului orașului Buhuși îi erau specifice doar lacurile antropice, cele naturale lipsind cu desăvârșire. Pe râul Bistrița a fost construit un amplu sistem de canale și lacuri de baraj hidroenergetic. Un astfel de lac, al cărui volum era de circa 7 mil. m³, a existat și pe raza orașului. Acesta alimenta microhidrocentrala de la Racova, motiv pentru care a primit aceeași denumire – Lacul Racova. Din cauză că barajul în spatele căruia s-a format lacul a devenit labil din punct de vedere al structurii de rezistență, deci nesigur, s-a hotărât realizarea unei lucrări de mare amploare care a transformat hidrocentrala Racova în centrală de derivație fără acumulare proprie. În acest sens, s-a executat un canal de derivație, dat în folosință în octombrie 2008, paralel cu malul stâng

al lacului, care îl leagă de canalul de fugă al microhidrocentralei Buhuși, situată la 2 km în amonte. Problemele dificile din zona barajului deversor au determinat evacuarea controlată a apelor din fostul lac Racova, așa încât astăzi lacul a dispărut în totalitate, în locul lui apărând o mare insulă cu vegetație de luncă, înconjurată de brațele Bistriței.

Tot în categoria lacurilor antropice intră și iazurile, care sunt amenajate cu diferite scopuri. La Buhuși au fost construite trei astfel de acumulări de apă, toate pe pârâul Orbic, în apropiere de lunca Bistriței. Iazurile au vizat regularizarea cursului pârâului Orbic, creșterea peștelui și crearea unui punct de agrement pentru populația orașului. Două dintre iazuri (cele din amonte) au servit pentru piscicultură și pentru irigații particulare, pe când cel de-al treilea a fost amenajat ca punct de recreere, constituind una dintre mândriile orașului. În vara anului 1991, în urma unor ploi îndelungate cu perioade torențiale, lacurile s-au revărsat, creând pagube foarte mari. Au fost distruse total sau parțial numeroase case, drumuri și poduri, iar terenurile cultivate din zona Orbic și din împrejurimi au fost inundate. În urma acestui hazard hidrologic, lacurile n-au mai putut fi menținute, iar după 1994, pârâul Orbic a revenit în vechiul său făgaș.

2.2.4. Vegetația

Teritoriul orașului Buhuși și împrejurimile acestuia aparțin zonei forestiere și anume etajului pădurilor de foioase. Insular, apare pe suprafețe relativ reduse (în partea estică) o vegetație caracteristică etajului de silvostepă, reprezentată mai ales prin pajiști.

În cadrul teritoriului studiat, ce reprezintă o zonă ecologică cu ample condiții de viață, se evidențiază numărul mare de specii, remarcându-se asociațiile caracteristice, în primul rând, formațiunilor silvice și praticole (terenuri ierboase), apoi celor ruderale (vegetație specifică marginilor de drumuri, clădirilor, localităților), segetale (vegetație care crește pe lângă și/sau în câmpurile cultivate) și luncilor.

Dintre plantele folosite în medicina tradițională, în regiune vegetează păducelul, sunătoarea, turița mare, coada-calului, coada-șoricelului, cimbrișorul, talpa-gâștei, pelinul, păpădia, lumânărica, socul, salcâmul, măceșul ș.a.

Învelișul vegetal ce acoperă acest teritoriu aparține în exclusivitate zonelor de pădure, însă pe alocuri, în urma intervenției antropice, apar și pajiști stepizate secundar.

Pădurile

Etajul fagului coboară în această zonă până la altitudinea de 300 de m. Pădurile sunt fie făgete pure (Fagetum carpaticum), fie în amestec cu carpen (Carpino – Fagetum). Pădurile de fag sunt umbroase, de aceea stratul de arbuști lipsește sau este reprezentat numai de câteva specii ca:

socul (Sambucus), voniceriul (Evonymus europaea), tulichina (Daphne mezereum) și caprifoiul (Lonicera xylosteum).

Etajul stejarului se întrepătrunde cu etajul fagului, rezultând o pădure de amestec, însă doar în partea inferioară a versanților însoriți. Speciile componente sunt: gorunul (Quercus petrea), stejarul (Quercus robur), teiul (Tilia cordata, T. platyphyllos), carpenul (Carpinus betulus), frasinul (Fraxinus excelsior), ulmul (Ulmus laevis, U. procera), paltinul (Acer pseudo-platanus), arțarul (Acer platanoides), plopul (Populus tremula), mesteacănul (Betula verrucosa), fagul (Fagus silvatica). Alături de arbori, mai cu seamă la marginea pădurii, vegetează și numeroase specii de arbuști: socul (Sambucus nigra), cătina albă (Hippophae rhamnoides), cornul (Cornus mas), sângerul (Cornus sanguinea), alunul (Coryllus avellana), murul (Rubus caesius), zmeurul (Rubus idaeus), porumbarul (Prunus spinosa), păducelul (Crataegus monogyna), măceșul (Rosa canina), mărul pădureț (Malus silvestris), salcia căprească (Salix caprea) și altele.

Stratul ierbos al pădurii se dezvoltă în funcție de gradul de lumină care pătrunde până la parterul pădurii, de condițiile edafice și termice. Primăvara, când arborii sunt desfrunziți, apar primele plante iubitoare de lumină: ghioceii, brebeneii, viorelele și toporașii. Apoi, în timpul verii, sub influența căldurii și a umidității moderate, în luminișuri sau la umbra arborilor, cresc păiușul de pădure (Festuca silvatica), firuța de pădure (Poa nemoralis), vinarița (Asperula odorata).

Pajiștile antropizate

Pe dealurile însorite, în urma intervenției antropice îndelungate, s-au instalat pajiștile stepizate secundar care, alături de porumbar și de măceș, cuprind și specii precum iarba bărboasă (Andropogon ischaemum), păpădia (Taraxacum officinali), pelinul (Artemisia), scaieții (Cirisium lanceolatum), păiușul de stepă (Festuca vallesiaca), iarba-vântului (Agrostis tenuis), cimbrișorul de câmp (Thymus serpyllum), coada-șoricelului (Achillea millefolium), cicoarea (Cichorium intybus), pirul (Agropyrum repens), urzica (Urtica dioica) și altele.

Vegetația azonală

Datorită factorilor ecologici specifici luncilor, vegetația acestora se deosebește foarte mult de aceea a zonelor biogeografice pe care le străbat râurile respective. Astfel, în lunca Bistriței, dar și în luncile pâraielor afluente, apar numeroase specii de plante adaptate unor grade diferite de umiditate a solului și nivelului fluctuant al apelor. Speciile lemnoase caracteristice pentru lunci sunt salcia (Salix alba, Salix fragilis), răchita (Salix trianda, Salix purpurea), plopul (Populus alba, Populus nigra) și aninul (Alnus), iar în covorul ierbos predomină specii de rogoz (Carex riparia), pir, iarba-câmpului (Agrostis stolonifera), firuță de câmp (Poa pratentis), păiuș, trifoi (Trifolium repens). De asemenea, pe mari suprafețe, se întâlnesc papura (Typha latifolia, Typha angustifolia), stuful (Phragmites communis), săgeata-apei (Sagittaria sagittifolia), coada-calului (Equisetum

palustri), izma-broaștei (Alisma plantago-aquatica), iarba-broaștei (Hydrocharis morsusranae) și alge din genurile Cladophora, Chara, Spirogyra.

2.2.5. Fauna

Distribuția faunei corespunde, în mod destul de fidel, distribuției vegetației, ca urmare a strânsei dependențe a animalelor de condițiile biotice, deși, mai mult decât în rândul plantelor, printre animale există specii capabile să trăiască în condiții de mediu variate, având, ca atare, o mai largă răspândire.

O serie de elemente faunistice din clase sau genuri diferite se găsesc peste tot, pe teritoriul administrativ al orașului, iar altele apar numai în locurile care le oferă condiții de trai specifice. În general, se constată o grupare a animalelor în funcție de tipul de vegetație care le oferă hrană și adăpost. În regiune, fauna este variată și relativ bogată, specifică zonelor de deal – cu păduri de foioase sau cu pajiști stepizate – ori celor acvatice.

În ultimii ani, se constată o „însănătoșire a mediului", întrucât au apărut unele specii noi de animale care s-au adaptat bine, găsind condiții favorabile de dezvoltare (în special în lunca Bistriței), iar alte specii și-au sporit populația, demonstrând, de asemenea, prosperitate. Acest lucru se datorează, în principal, scăderii gradului de poluare a apelor, dar și a aerului.

Fauna terestră

Organismele animale terestre sunt numeroase; sunt răspândite peste tot și cuprind mamifere, păsări, reptile, amfibieni, insecte, într-o mare diversitate de specii.

Fauna mamiferă este specifică pădurilor de foioase și cuprinde: căprioara (Capreolus capreolus) – întâlnită în toate pădurile de pe raza orașului unde, datorită măsurilor de protecție aplicate de Ocolul Silvic Fântânele, și-a mărit efectivul, porcul mistreț (Sus scrofa) – care, uneori, produce pagube însemnate pe terenurile cultivate din apropiere, viezurele (Meles meles), vulpea (Canis vulpes), nevăstuica (Mustella nivalis), jderul (Martes martes), veverița (Sciurus vulgaris), pisica sălbatică (Felis silvestris), dihorul (Mustella putorius), iepurele (Lepus europaeus) ș.a. Acesta din urmă are cea mai mare răspândire, fiind întâlnit atât în păduri, cât și pe pajiștile din cadrul teritoriului. Alături de iepure, în arealele acoperite de pajiști mai viețuiesc și alte animale precum popândăul (Citellus citellus), hârciogul (Cricetus cricetus), orbetele (Spalax leucodon), șoarecele de câmp (Microtus arvalis), ariciul (Erinaceus europaeus), cârtița (Talpa europaea).

Avifauna din zona orașului Buhuși este reprezentată printr-o mare diversitate de specii, caracteristice habitatelor din zonă și incluse în următoarele categorii:

- specii sedentare: pițigoiul mare (Parus major), sfrânciocul mare (Lanius excubitor), coțofana (Pica pica), cioara de semănătură (Corvus frugilegus), cioara neagră

(Corvus corone), cioara grivă (Corvus cornix), corbul (Corvus corax), gaița (Garrulus glandarius), ciocârlanul (Galerida cristata), ciocănitoarea mare (Dendrocopos major), ciocănitoarea mică (Dendrocopos minor), ghionoaia verde (Picus viridis), ciuful de pădure (Asio otus), huhurezul mic (Strix aluco), uliul porumbar (Accipiter gentilis), prepelița (Coturnix coturnix), șorecarul comun (Buteo buteo), sticletele (Carduelis carduelis), câneparul (Carduelis cannabina), pițigoiul de stuf (Panurus biarmicus), vrabia (Passer domesticus), stăncuța (Corvus monedula) ș.a.;

- oaspeți de vară: barza albă (Ciconia ciconia), barza neagră (Ciconia nigra), privighetoarea (Luscinia megarhinchos), ciocârlia de pădure (Lulula arborea), sfrânciocul roșiatic (Lanius collurio), cucul (Cuculus canorus), pupăza (Upupa epops), ciocârlia de câmp (Alauda arvensis), cinteza de vară (Fringilla coelebs), florintele (Carduelis chloris), presura de grădină (Emberiza hortulana), eretele de stuf (Circus aeruginosus), rândunica de oraș (Delichon urbica), rândunica de țară (Hirundo rustica), dumbrăveanca (Garrulus glandarius) ș.a.;
- oaspeți de iarnă: inărița (Carduelis flammea), cinteza de iarnă (Fringilla montifringilla), mierla gulerată (Turdus torquatus), eretele vânăt (Circus cyaneus) ș.a.

Păsările acvatice sunt, la rândul lor:

- sedentare: rața mare (Anas plathyrhinchos), lișița (fulica atra), corcodelul mic (Tachybaptus ruficolis), rața cu cap castaniu (Aythya ferina), pescărușul râzător (Larus ridibundus), pescărașul albastru (Alcedo atthis), pescărușul argintiu (Larus argentatus);
- oaspeți de vară: lebăda de vară (Cygnus olor), buhaiul de baltă (Botaurus stellaris), egreta mare (Egretta alba), stârcul cenușiu (Ardea cinerea), nagâțul (Vanellus vanellus) ș.a.;
- oaspeți de iarnă: lebăda de iarnă (Cygnus cygnus), rața mică (Anas crecca), rața sunătoare (Bucephala clangula), gâsca de vară (Anser anser), gârlița mare (Anser albifrons) ș.a.;
- păsări de pasaj: sitarul (Scolopax rusticola), becațina (Gallinago gallinago).

Prin dispariția lacului de acumulare, majoritatea păsărilor acvatice populează celelalte lacuri din zonă, rămânând mai puține specii în lunca Bistriței.

Reptilele și insectele ocupă, de asemenea, un loc important printre celelalte viețuitoare. În teritoriu se pot întâlni vipera comună (Vipera berus), șarpele de pădure (Coluber longissimus),

gușterul (Lacerta viridis), șopârla (Lacerta agilis), șarpele de casă (Natrix natrix), precum și amfibieni ca tritonul (Triturus vulgaris) și salamandra (Salamandra salamandra). Pe malul apelor, trăiesc șarpele de apă și o mare varietate de batracieni (buhaiul de baltă – Bombina bombina și altele: Rana ridibunda, Rana esculenta, Bufo viridis, Pelobates fuscus). Insectele sunt bine reprezentate, unele dintre ele provocând pagube însemnate prin vătămarea arborilor sau a culturilor agricole (de cartofi, de varză). Printre acestea se întâlnesc carii, croitorii, limantria, gândacul de Colorado, fluturele de varză, viespile de pădure. Pe pajiști trăiesc greieri, cosași, scarabei, lăcuste, păianjeni și furnici.

Fauna acvatică

În orice biotop acvatic, ihtiofauna reprezintă o verigă importantă a lanțului trofic și una dintre componentele care dau valoare economică regiunii.

În apele bazinului hidrografic al Bistriței care străbat depresiunea omonimă, caracteristic este sectorul scobarului cu specii de: scobar (Chondrostoma nasus), clean (Leuciscus cephalus), blehniță (Rhodeus amarus), mreană (Barbus barbus), morunaș (Vimba vimba), obleț (Alburnus alburnus), porcușor (Gobio gobio) – ce coboară din sectorul superior – sau caras (Carassius auratus) și crap (Cyprinus carpio), specii foarte frecvente în toate râurile afluente. Alături de acestea se mai pot întâlni știuca (Esox lucius), bibanul (Perca fluviatilis), plătica (Abramis brama), zlăvoaca (Cottus gobio), boișteanul (Phoxinus phoxinus) și altele.

2.2.6. Solurile

În soluri, procesele de pedogeneză se materializează prin transformarea și prin migrarea substanțelor minerale și organice. În funcție de factorii pedogenetici (relief, petrografie, climă, hidrografie, vegetație, faună, intervenție antropică), în zona orașului Buhuși se evidențiază în special solurile argiloase, specifice zonelor de deal, însă sunt prezente și soluri din alte clase pedologice.

Argiluvisolurile. Constituie, din punct de vedere zonal, clasa cea mai reprezentativă. În regiunea Dealului Runcu, dar și sub pădurea Hugi, pe terasa de 75 de metri, este specific tipul de sol brun roșcat de pădure, cu fertilitate medie spre bună și cu litieră consistentă.

Molisolurile. Cu toate că, din punct de vedere pedogeografic, orașul este situat în zona argiluvisolurilor, molisolurile urmează imediat ca suprafață, situația datorându-se, în cea mai mare parte, evoluției reliefului, prezenței depozitelor loessoide, climatului de adăpost cu influențe continentale și vegetației ierboase. Sunt soluri cu fertilitate ridicată și se întâlnesc pe unele terase și dealuri înierbate.

Solurile hidromorfe. Formarea și evoluția lor este determinată, în principal, de excesul de umiditate; acestea cuprind, în teritoriu, lăcoviști, soluri gleice ș.a., permițând dezvoltarea vegetației de luncă.

Consecință a modului de formare și structurii geologice, amplasamentul studiat aferent orașului Buhuși beneficiază de rezerve minerale exploatabile foarte modeste. Ceea ce se exploatează sunt depozitele de nisipuri și pietrișuri din albia râului Bistrița pentru uzul localnicilor. De asemenea, se exploatează, nesistematic (de către populație), resursele de argilă (luturi), pretabile pentru producerea cărămizilor din zona Costișa.

CAPITOLUL 3. Profilul demografic și resursele umane

3.1. Evoluția populației

Conform datelor statistice disponibile, care acoperă un ecart de peste 150 de ani, apare evidentă o dinamică pozitivă continuă între 1850 (anul primei recenzii oficiale) și 1999 (cf. Datelor furnizate de DJS Bacău și PUG Buhuși, 2000), acesta fiind anul în care populația stabilă a orașului Buhuși atinge cota maximă – aproape 22.000 de locuitori.

Deși după 1989, ritmul de creștere a populației s-a redus comparativ cu perioada anterioară, datorită unui complex de factori de natură politică (liberalizarea legislației privind întreruperile de sarcină) sau socio-economică (privatizarea, redimensionarea activității unor întreprinderi și disponibilizările subsecvente, migrația rurală), trendul general a fost totuși pozitiv, așa cum se remarcă și în analiza populației din cadrul PUG Buhuși, 2000.

În perioada următoare, însă, pe fondul manifestării lipsei locurilor de muncă, reducerea populației totale a fost substanțială, astfel încât cei 10 ani care au urmat (1999-2009), deficitul total a fost de nu mai puțin de 3.247 de persoane, respectiv o scădere cumulată de 14,8%, pe parcursul întregii perioade.

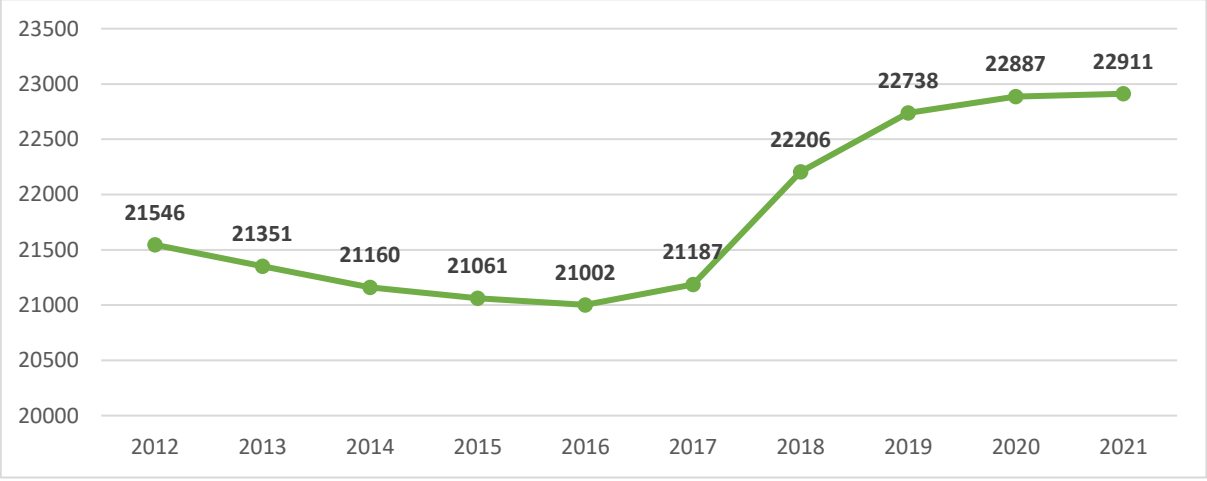

Figura 7 Evoluția numerică a populației perioada 2012 – 2021 în Buhuși
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Evoluția numerică a populației din orașul Buhuși în perioada 2012-2021 indică o tendință constantă de scădere a numărului de locuitori până în 2016, când a atins punctul minim de 21.002 persoane. Din anul 2017 a urmat un trend ascendent, astfel în 2021 orașul Buhuși a ajuns la o

populație de 22.911 locuitori, în creștere cu 0,10% față de anul anterior și cu 6,34% față de anul 2012.

Procentual, populația orașului reprezenta 3,14% din totalul populației județului Bacău (730.256 persoane), 0,57% din populația regiunii Nord-Est (3.989.236 persoane) și 0,10% din populația totală a României (22.046.917 persoane).

Următorul recensământ al populației va avea loc anul acesta, respectiv în anul 2022.

3.2. Densitatea populației

Luând în calcul suprafața administrativă a orașului, densitatea populației este de 574,79 persoane/ km², iar raportându-ne la suprafața intravilană a orașului, rezultă o densitate de 2529,71 persoane/ km².

Analizând distribuția spațială a populației, se observă o densitate ridicată a populației în zona centrală și estică a orașului, zone cu accesibilitate rutieră și feroviară, dar și cu facilități socio-economice. Cea mai mare suprafață 3.040,613 ha (77,28%) din toată suprafața administrativă a orașului (3.934,613 ha) este zonă extravilană.

3.3. Structura populației

Structura populației este o caracteristică calitativă cu o determinare complexă și foarte importantă în aprecierea potențialului socio-economic. În acest context, se poate vorbi despre următoarele criterii: grupe de vârstă, sex, naționalitate, religie, limba vorbită și structura socio-economică.

Procentele deținute pe grupele mari de vârstă (tineri, adulți și vârstnici) redau aspectele ce privesc întinerirea, maturizarea sau îmbătrânirea populației totale, implicit a forței de muncă. Structura pe grupe de vârstă influențează natalitatea și mortalitatea, indicii de vitalitate și raportul de dependență a populației, cu implicații în toate sectoarele economico-financiare (buget, cerere și ofertă de produse, servicii și locuri de muncă).

Evoluția structurii populației din Buhuși pe grupe de vârstă și sexe, din ultimii 10 ani se poate observa în figura următoare.

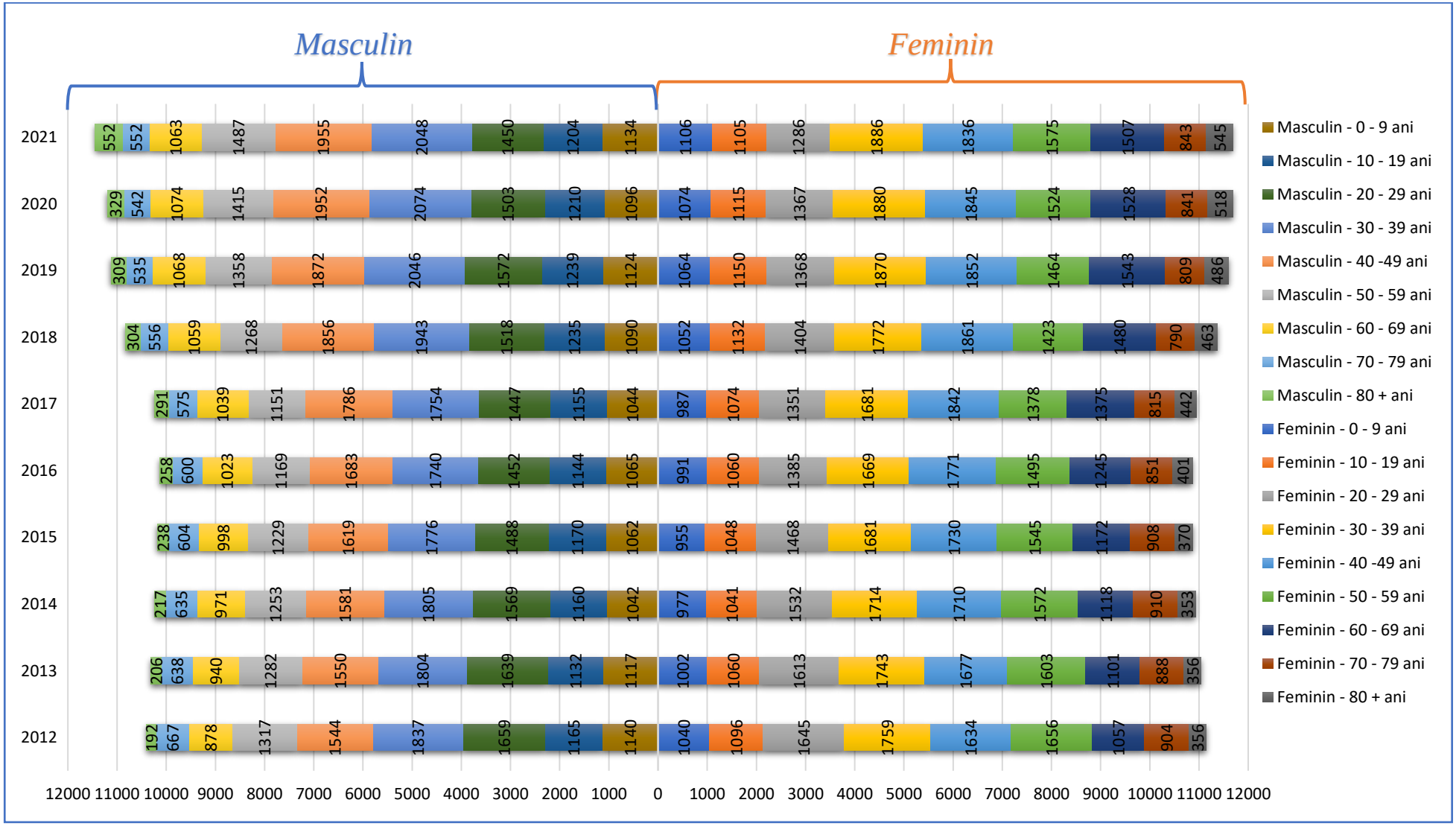

Figura 8 Structura populației din Buhuși pe grupe de vârstă și sexe în perioada 2012 - 2021

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Simplificat, populația orașului poate fi împărțită în trei mari grupe:

- grupa tânără – în care se încadrează populația cuprinsă între 0 și 14 ani - este neproductivă;
- grupa adultă – formată din populația cuprinsă între 15 și 64 de ani - este productivă și neproductivă, reprezentând cel mai mobil sector al populației;
- grupa vârstnică – din care face parte populația de peste 65 de ani – este nonproductivă în majoritate.

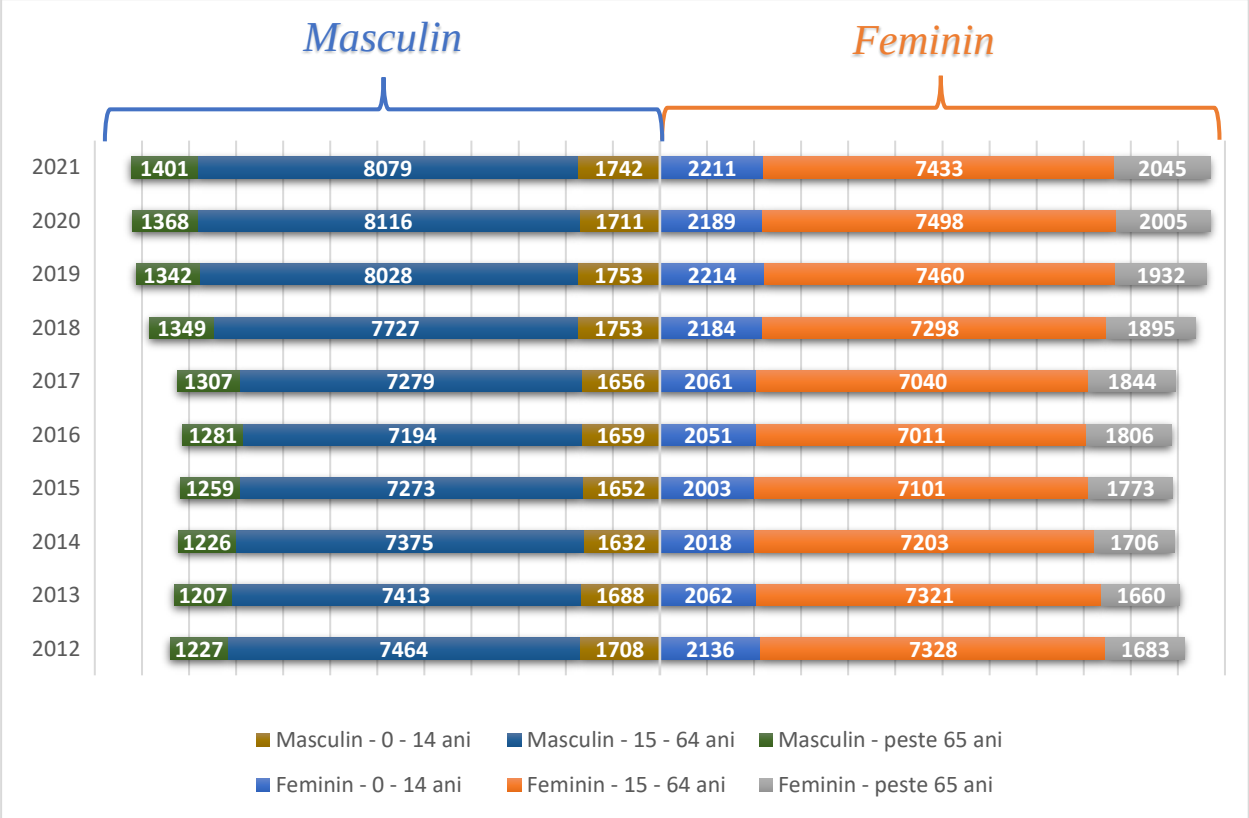

Figura 9 Structura simplificată a populației din Buhuși pe cele trei mari grupe de vârstă și sexe în perioada 2012 - 2021

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Din figura de mai sus, precum și din cea care urmează, se poate observa cu ușurință că în ultimii 10 ani peste 65% din populație a făcut parte din grupa adultă, valori înregistrate atât în rândul bărbaților cât și al femeilor.

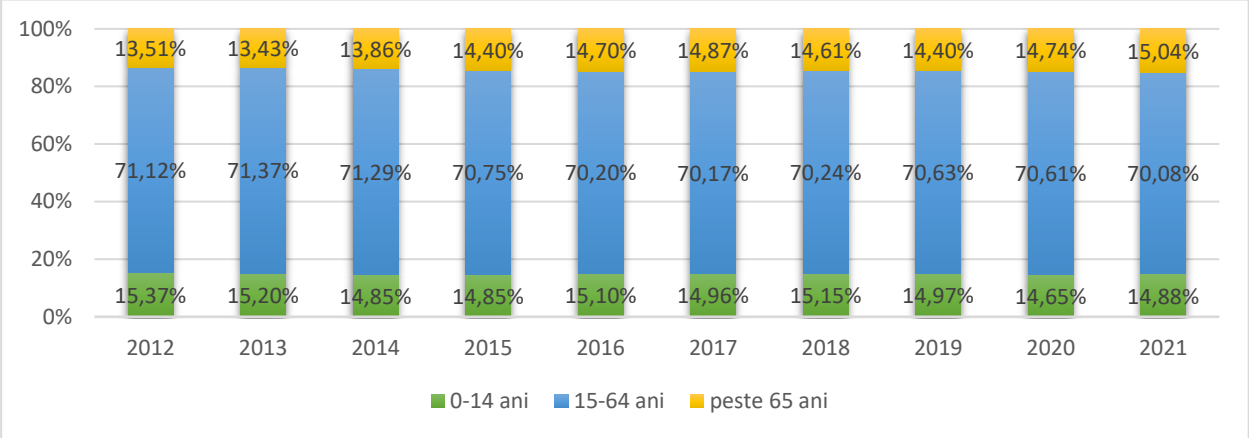

Figura 10 Ponderea celor trei mari grupe de vârstă în total populație în perioada 2012 - 2021
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Dat fiind faptul că tinerii reprezintă cel mult 15% din totalul de locuitori ai orașului, populația adultă peste 70%, iar vârstnicii cel mult 15%, putem vorbi despre fenomenul de îmbătrânire a populației orașului. Structura pe grupe de vârstă a populației orașului Buhuși este asemănătoare cu cea a României, iar tendința de creștere a numărului vârstnicilor se manifestă și la nivel european.

Având în vedere faptul că prima și ultima grupă depind în cea mai mare parte de grupa a doua, acesteia trebuie să i se acorde o atenție sporită, care să influențeze durata vieții productive. În cadrul structurii pe grupe de vârstă, o importanță deosebită o prezintă analiza ponderii populației tinere și a celei vârstnice în cadrul populației totale, raportul dintre acestea relevând tendințele de îmbătrânire demografică.

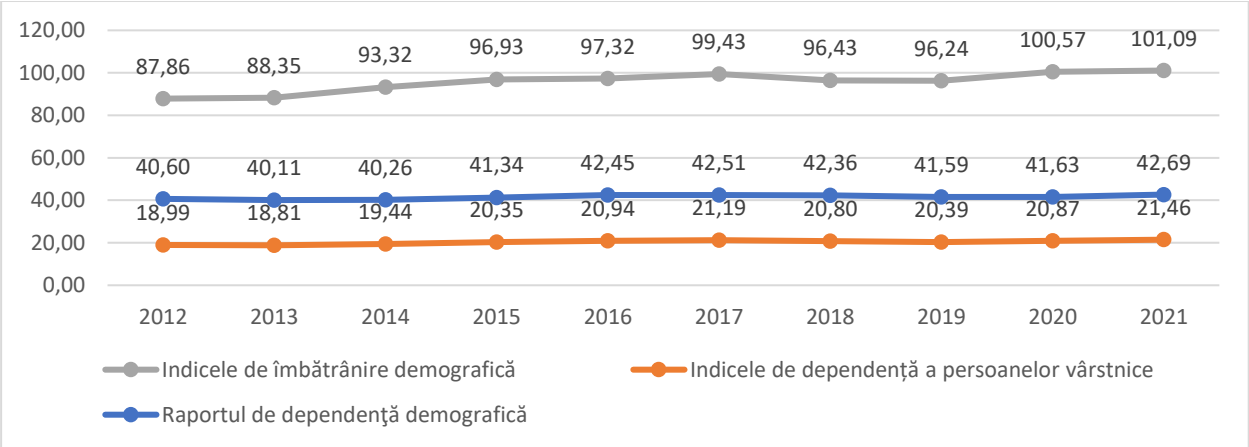

Figura 11 Evoluția indicelui de îmbătrânire demografică, indicelui de dependență a persoanelor vârstnice și a raportului de dependență demografică în orașul Buhuși în perioada 2012 - 2021
(Sursa: calculele autorilor pe baza datelor oferite de Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Indicele de îmbătrânire demografică a populației reprezentat de numărul persoanelor vârstnice (de 65 ani și peste) care revine la 100 de persoane tinere, cu vârsta cuprinsă între 0 - 14 ani, confirmă tendința de îmbătrânire a populației. Procentual indicele a crescut în perioada analizată de la 87,86 persoane vârstnice la 100 persoane tinere în 2012 la 101,09 persoane vârstnice la 100 persoane tinere în anul 2021.

Indicele de dependență a persoanelor vârstnice, calculat ca raport între persoanele de 65 ani și peste și populația în vârstă de muncă, cu vârsta cuprinsă între 15 – 64 ani, indică faptul că în anul 2021, în orașul Buhuși, acesta era de 21,46 persoane vârstnice la 100 persoane în vârstă de muncă. În perioada 2012-2021 acest indice a avut un trend ascendent, în 2012 înregistrându-se 18,99 persoane vârstnice la 100 persoane în vârstă de muncă.

Raportul de dependență demografică este raportul dintre numărul persoanelor de vârstă „dependentă" (persoane sub 15 ani și de peste 65 ani) și populația în vârstă de muncă (15-64 ani) exprimat la 100 de persoane. Se poate observa că și acest raport a avut o evoluție ascendentă, pornind din 2012 când erau 40,60 persoane dependente la 100 persoane în vârstă de muncă și ajungând în 2021 la 42,69 persoane dependente la 100 persoane în vârstă de muncă.

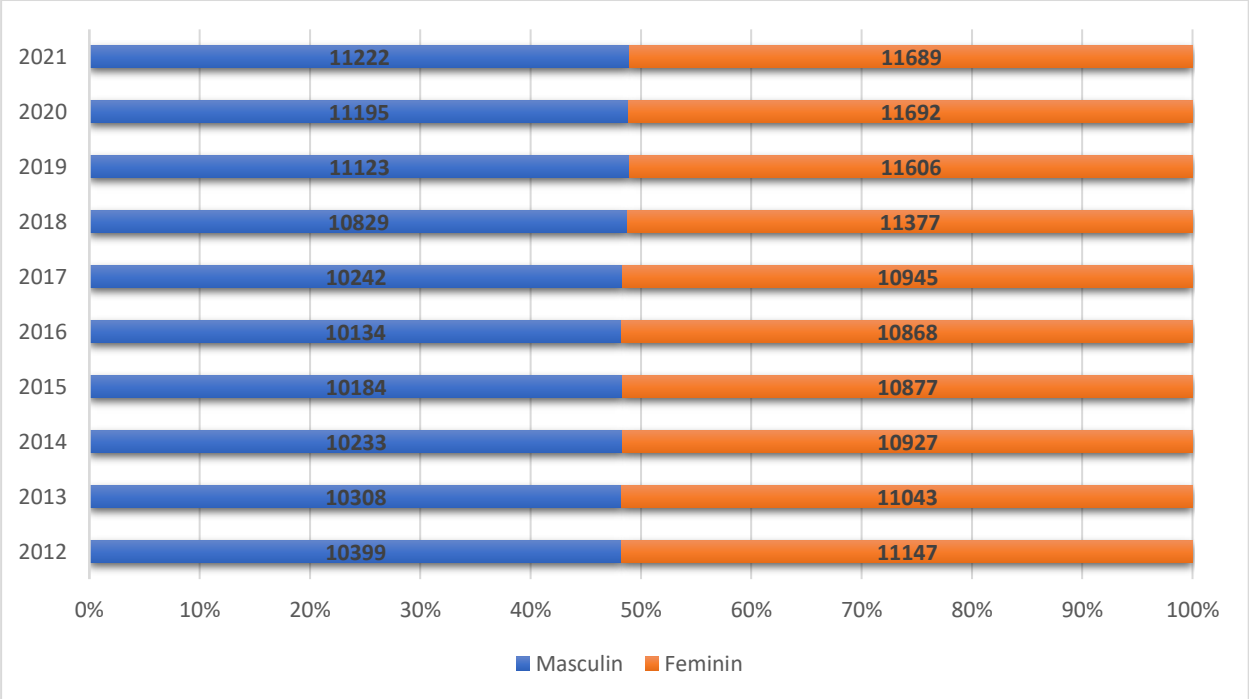

Figura 12 Structura populației din Buhuși pe sexe în perioada 2012 - 2021
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

După cum se poate observa din figura de mai sus pentru întreaga perioadă analizată, populația de sex feminin a fost, în medie, mai mare cu 2-3% față de cea de sex masculin.

Ultimului recensământ a fost efectuat în anul 2011, anul acesta în 2022 urmând a avea unul nou. Din acest motiv structura etnică și religioasă a populației din Buhuși o vom realiza potrivit datelor furnizate de ultimul recensământ încheiat, cel din 2011.

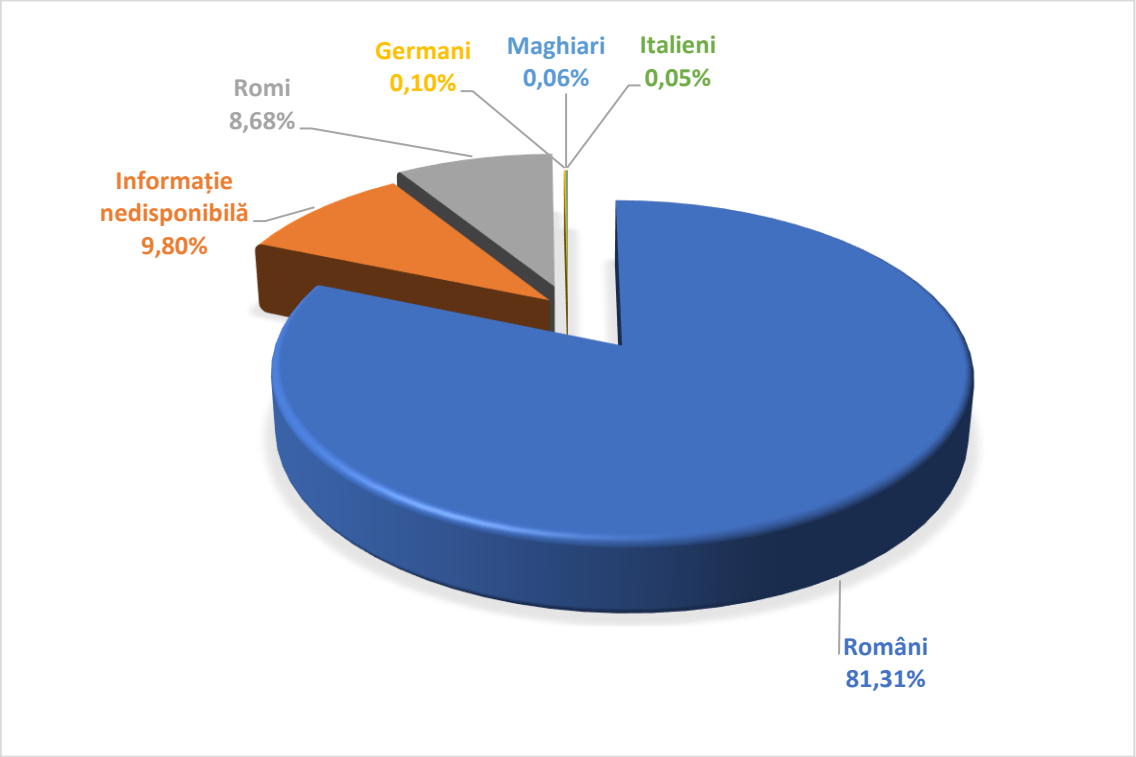

Figura 13 Structura etnică populației din Buhuși conform ultimului recensământ
(Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor, 2011, disponibil la http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/)

Structura etnică a populației orașului Buhuși , conform recensământului din anul 2011, era asemănătoare cu cea a României, în sensul că românii dețineau peste 81% din total, mai exact 11.837 de persoane. Față de anul 1977, când înregistra 99,27% din totalul locuitorilor, ponderea românilor a scăzut, în 1992, la 97,14% și la 81,28%, în 2011. În concluzie, românii dețin o majoritate covârșitoare.

Între 1977 și 2011, a crescut foarte mult numărul romilor, de la 0,16% la 8,68%, mai exact 1.264 de persoane.

Restul etniilor declarate (germani – 14 cetățeni, maghiari – 9 cetățeni, italieni – 7 cetățeni) își mențin prezența în procente destul de apropiate, de sub 0,10%.

Evreii au fost cea de-a doua etnie a orașului în anul 1977, numărând 72 de cetățeni. În 2002, numărul acestora s-a redus la 7, iar în 2011, în oraș nu mai exista niciun reprezentant al acestei etnii. Evreii s-au instalat în oraș la începutul secolului al XX-lea, fiind atrași de dezvoltarea comercială a orașului Buhuși. Nici ruși nu mai regăsim în oraș.

În anul 2011, ***structura religioasă*** a populației (reprezentată în figura următoare) evidențiază o majoritate a creștinilor ortodocși, adică 88,18%, respectiv 12.830 de cetățeni.

Următorul cult, ca pondere, este cel romano-catolic, cu un procent de 1,28%, mai exact 186 de cetățeni.

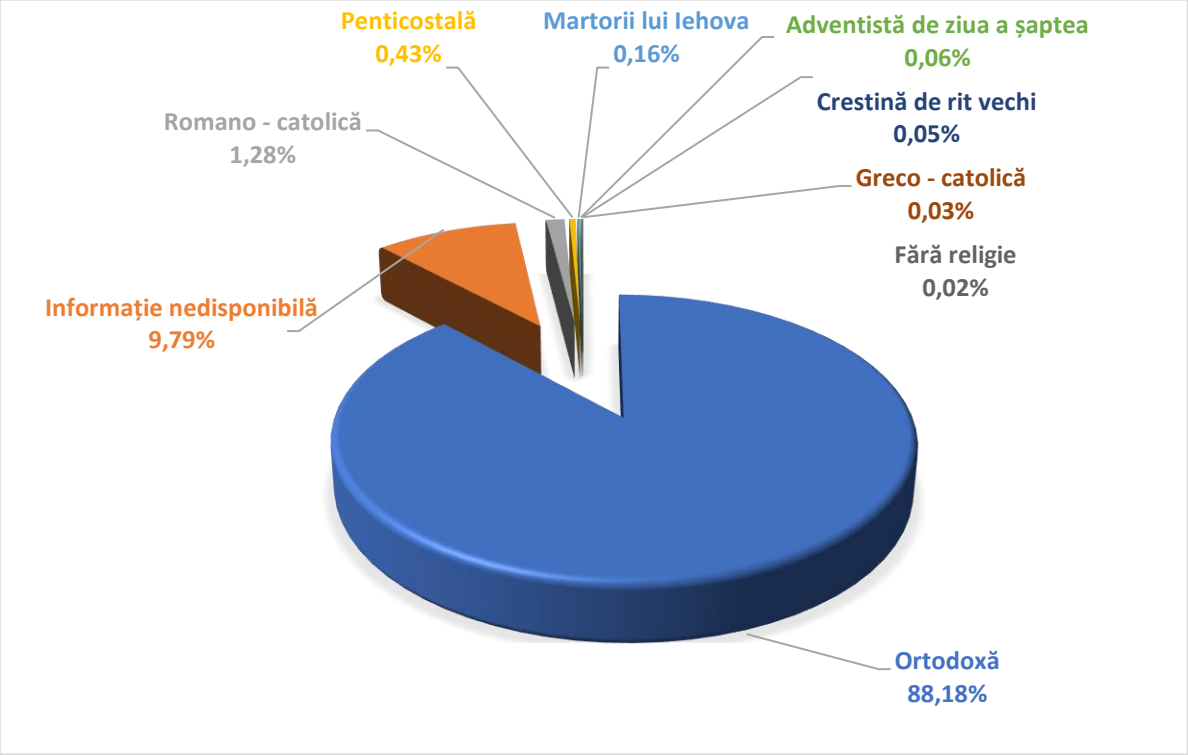

Figura 14 Structura religioasă a populației din Buhuși conform ultimului recensământ
(Sursa: Recensământul Populației și al Locuințelor, 2011, disponibil la http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/)

Celelalte culte sunt neînsemnate ca pondere:

- penticostal – 0,43% - 62 de persoane;
- martorii lui Iehova – 0,16% - 24 de persoane;
- adventist de ziua a șaptea – 0,06% - 9 persoane;
- creștin de rit vechi – 0,05% - 7 persoane;
- greco-catolic – 0,03% - 4 persoane;
- fără religie – 0,02% - 3 persoane.

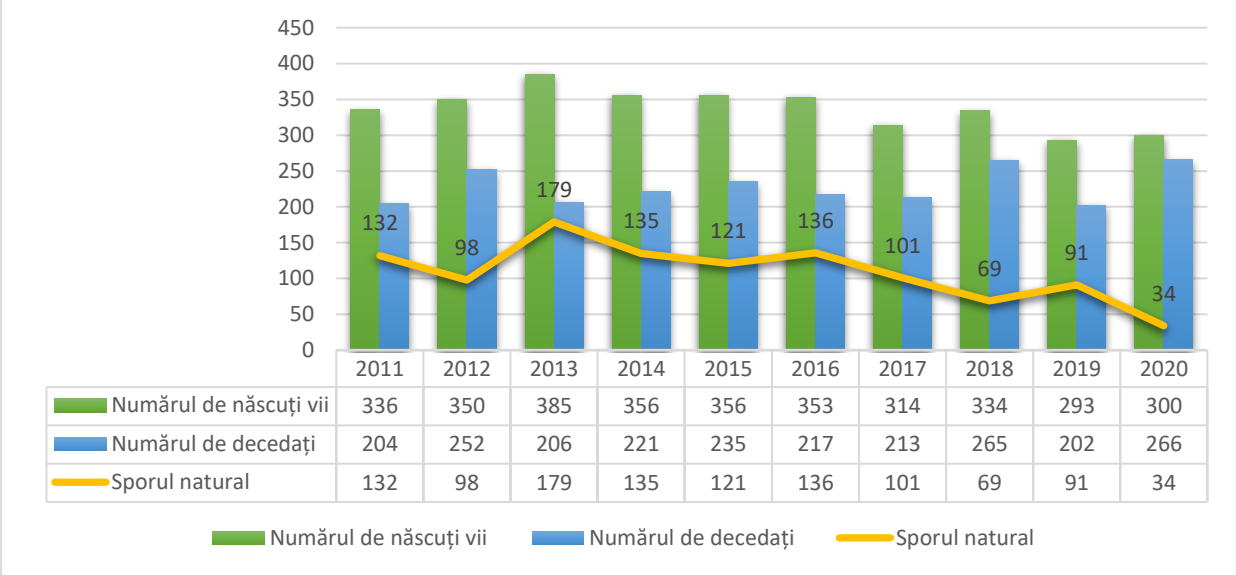
Cei care nu și-au declarat convingerea religioasă reprezintă 9,79%, mai exact 1.425 de cetățeni.

În prezent, tot mai multe persoane își schimbă orientarea religioasă, fie datorită convingerilor, fie datorită avantajelor pe care le oferă unele confesiuni.

3.4. Dinamica populației

3.4.1. Mișcarea naturală a populației

Între mișcarea naturală a populației și structura ei demografică raportul este următorul: o anumită repartiție a populației după vârstă și sex determină o anumită intensitate a fenomenelor demografice, un regim demografic, o sinteză a natalității și a mortalității. Studierea populației din perspectiva celor două componente – sporul natural și sporul migratoriu, precum și a rolului determinant al factorului economic, oferă posibilitatea unei analize asupra acestor factori care se intercondiționează, așa cum vom observa în cele ce urmează.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Numărul de născuți vii	336	350	385	356	356	353	314	334	293	300
Numărul de decedați	204	252	206	221	235	217	213	265	202	266
Sporul natural	132	98	179	135	121	136	101	69	91	34

Figura 15 Evoluția numărului de născuți vii, a numărului de decedați și a sporului natural în perioada 2011 - 2020

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

După cum se poate observa **numărul născuților vii** în perioada analizată a fluctuat de la an la an, cei mai mulți copii născuți vii înregistrându-se în 2013 (385 de născuți vii) iar la pol opus, cei mai puțini au fost în 2019 (293 de copii). Aceste valori ale natalității din ultimii ani sunt cauzate de situația economică precară și de alți factori, dintre care mai importanți sunt: statutul femeii în societate, planningul familial și, nu în ultimul rând, vârsta populației (se înregistrează în prezent o îmbătrânire demografică).

Același trend l-a avut și **numărul decedaților**, observând că tot în 2019 s-au înregistrat cei mai puțini decedați (202 persoane), iar cei mai mulți s-au înregistrat în ultimul an al analizei 2020, un număr de 266 de decese. Factorii sunt multipli: înrăutățirea condițiilor social-economice ce au

stat la baza încercărilor de stabilizare economică la nivelul țării – și care au corespuns etapei prelungite de tranziție către economia de piață, subfinanțarea sistemului sanitar, nivelul scăzut de instruire a populației referitor la adoptarea unui mod de viață sănătos ori exercitarea unor meserii ce comportă riscuri. Un factor important al creșterii pe care o înregistrează mortalitatea îl constituie și vârsta în creștere a populației.

Analizând diferența dintre rata de natalitate și rata de mortalitate, se observă că în perioada 2012 – 2021 **sporul natural** la nivelul orașului Buhuși a fost cu unul **pozitiv**, însă cu același trend oscilant ca și numărul născuților și a decedaților. În anul 20136 s-a înregistrat cea mai mare valoare a acestuia, iar în 2020 cea mai scăzută valoare din perioada analizată.

Aceeași tendință a sporului negativ se observă și la nivelul județului Bacău, la nivelul regiunii Nord-Est precum și la nivel național.

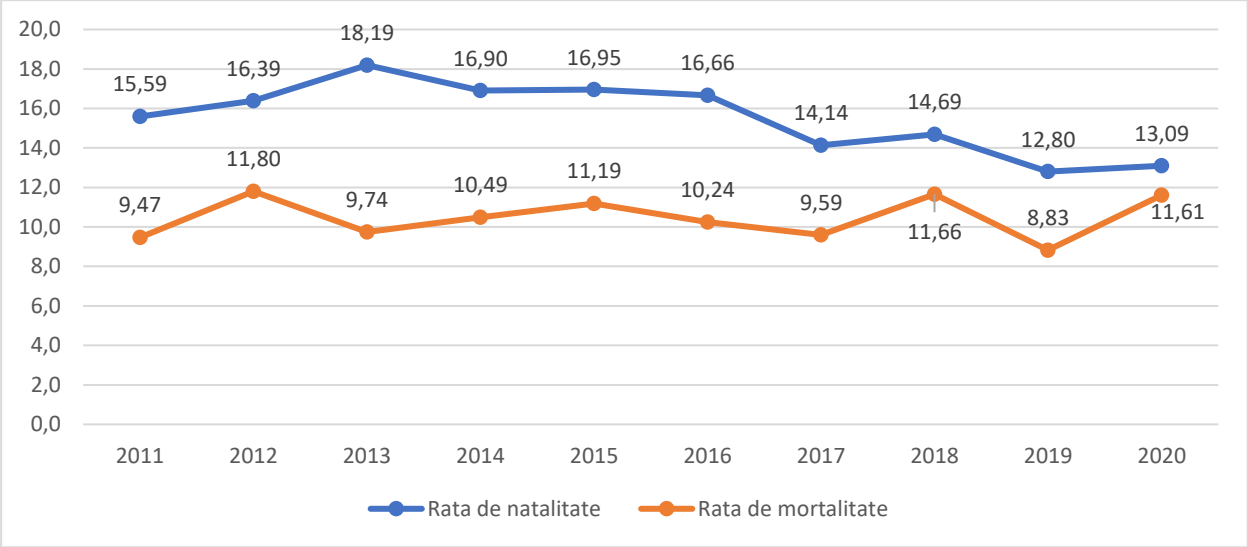

Figura 16 Evoluția ratei de natalitate și a ratei de mortalitate în perioada 2011 - 2020
(Sursa: calculele autorilor pe baza datelor oferite de Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Rata de natalitate reprezintă numărul de născuți vii dintr-un an raportat la populația de la data de 1 iulie din statistica curentă și se exprimă în născuți vii la 1000 de locuitori. Se poate observa că această rată a oscilat de-a lungul perioadei, cea mai mare valoare înregistrându-se în 2013 cu o rată a natalității de 18,19‰, iar cea mai mică valoare în 2019 cu doar 13,09‰. În 2020 valoarea ratei de natalitate a fost de 13,09‰.

Rata de mortalitate reprezintă numărul de persoane decedate dintr-un an raportat la populația de la data de 1 iulie din statistica curentă și se exprimă în numărul de decese la 1000 de locuitori. Se poate observa că și această rată a oscilat de-a lungul perioadei, cea mai mare valoare

înregistrându-se în 2012 cu o rată a natalității de 11,8‰, iar cea mai mică valoare tot în 2019 cu doar 8,83‰. În 2020 valoarea ratei de mortalitate a fost de 11,61‰.

Conform figurii de mai jos, **numărul căsătoriilor** în perioada analizată a oscilat constant, cele mai multe căsătorii fiind în 2018 când s-au realizat 151 de căsătorii, iar cele mai puține în 2020, atunci fiind înregistrate doar 71 de căsătorii.

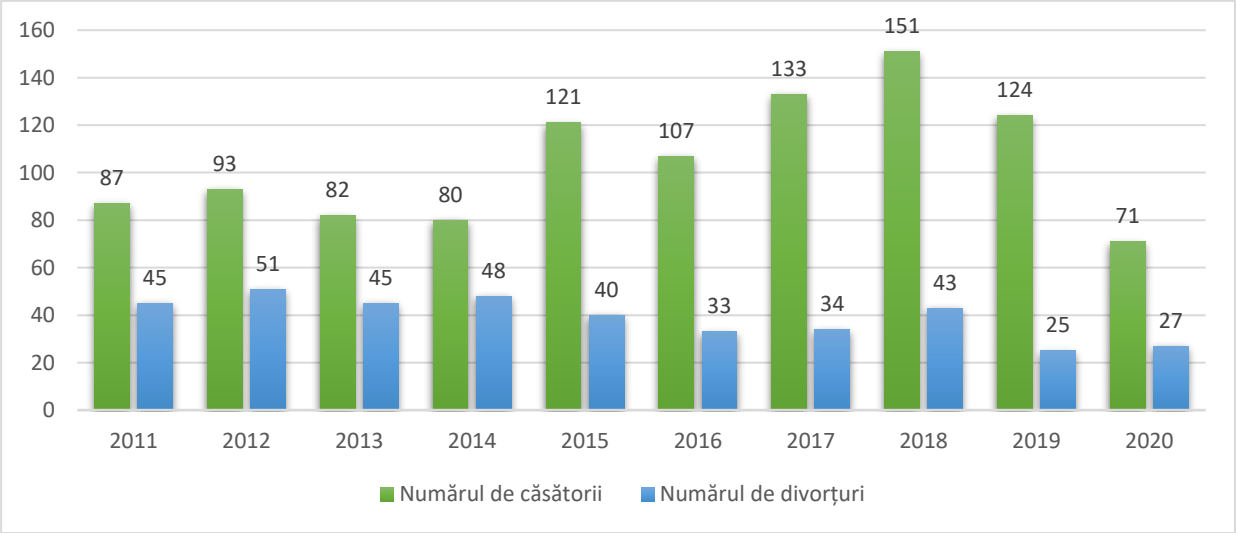

Figura 17 Evoluția numărului de căsătorii și a numărului de divorțuri în perioada 2011 - 2020

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Aceeași oscilație se poate observa și în cazul **numărului de divorțuri**, semnalându-se cele mai multe (51 la număr) în 2012, iar cele mai puține în 2019, când au fost doar 25.

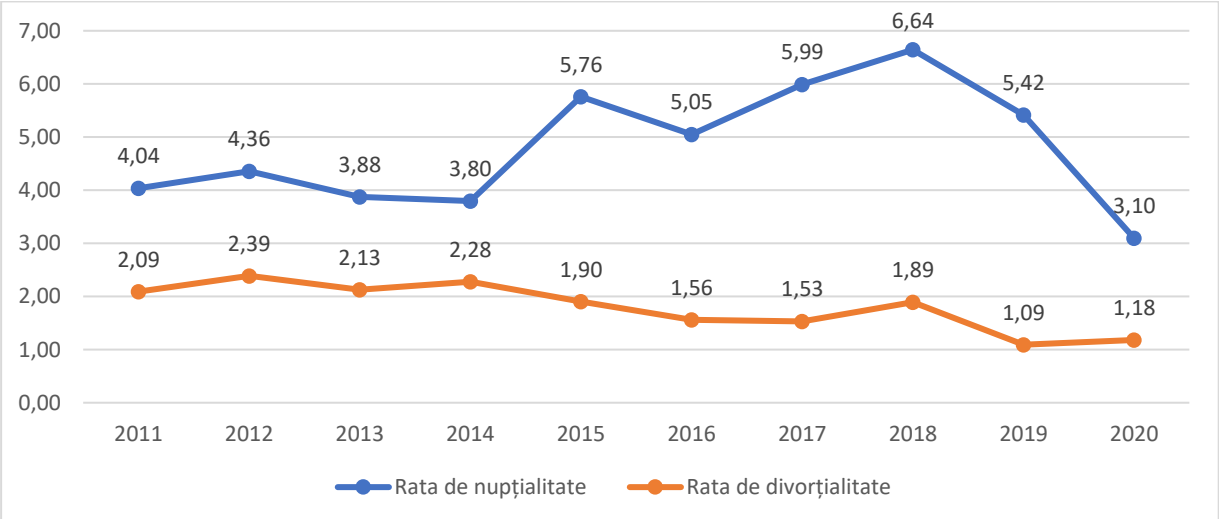

Figura 18 Evoluția ratei de nupțialitate și a ratei de divorțialitate în perioada 2011 - 2020

(Sursa: calculele autorilor pe baza datelor oferite de Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Rata de nupțialitate reprezintă numărul de căsătorii dintr-un an raportat la populația de la data de 1 iulie din statistica curentă și se exprimă în numărul de căsătorii la 1000 de locuitori. Ca și în cazul numărului de căsătorii, această rată a oscilat, cea mai mare valoare fiind în 2018 cu o rată a nupțialității de 6,64‰, iar cea mai mică valoare în 2020 de 3,10‰. În 2020 valoarea ratei de nupțialitate a fost de 3,10‰.

Rata de divorțialitate reprezintă numărul de divorțuri dintr-un an raportat la populația de la data de 1 iulie din statistica curentă și se exprimă în numărul de divorțuri la 1000 de locuitori. Această rată păstrează trendul numărului de divorțuri, valoarea ei cea mai mare fiind în 2012 de 2,39‰, și cea mai mică în 2019 cu o valoare de 1,09‰. În 2020 valoarea ratei de divorțialitate a fost de 1,18‰.

3.4.2. Mișcarea migratorie a populației

Când vorbim despre ***mișcarea migratorie***, vorbim despre 6 (șase) indicatori: *stabiliri cu reședința, plecări cu reședința, stabiliri cu domiciliul, plecări cu domiciliul, emigrația* și *imigrația*. În cele ce urmează, vom urmări evoluția acestor indicatori în perioada 2011-2020.

Populația rezidentă reprezintă totalitatea persoanelor cu cetățenie română, străini și fără cetățenie, care au reședința obișnuită pe teritoriul României.

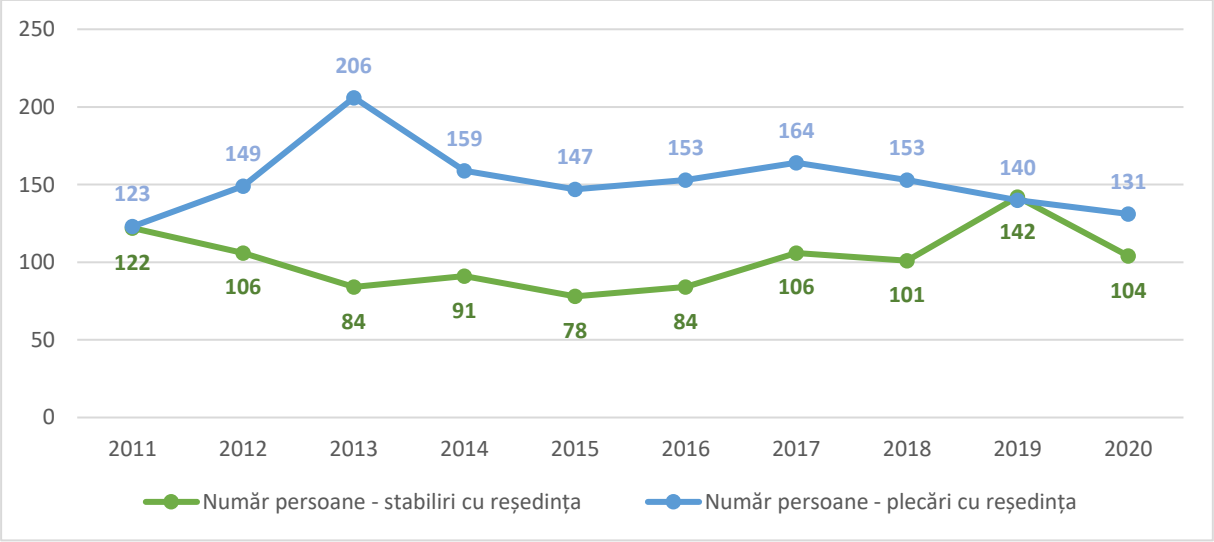

Figura 19 Evoluția schimbărilor de reședință în perioada 2011 - 2020
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Reședința obișnuită reprezintă locul în care o persoană își petrece în mod obișnuit perioada zilnică de odihnă, fără a ține seama de absențele temporare pentru recreere, vacanțe, vizite la prieteni și rude, afaceri, tratamente medicale sau pelerinaje religioase.

Reședința obișnuită poate să fie aceeași cu domiciliul sau poate să difere, în cazul persoanelor care aleg să își stabilească ***reședința obișnuită*** în altă localitate decât cea de domiciliu din țară sau străinătate.

Se consideră că își au ***reședința obișnuită*** într-o zonă geografică specifică doar persoanele care au locuit la ***reședința obișnuită*** o perioadă neîntreruptă de cel puțin 12 luni înainte de momentul de referință.

În ***populația rezidentă*** sunt incluse persoanele care au imigrat în România, dar sunt excluse persoanele care au emigrat din România.

În perioada 2011-2020 ***numărul persoanelor*** care și-au ***stabilit reședința*** sau ***au plecat cu reședința*** din orașul Buhuși a avut o evoluție fluctuantă, după cum se poate observa și în figura anterioară. Cel mai mare număr de persoane care și-au *stabilit reședința* în oraș a fost în anul 2019, cât au venit 142 de persoane, însă ulterior numărul s-a redus, ajungând în anul 2020 la 104 persoane atrase. Numărul *plecărilor cu reședința* din orașul Buhuși a atins apogeul în 2013, când au plecat 206 persoane, numărul acesta reducându-se în perioada următoare până în 2020 când au plecat 131 de persoane.

Dacă privim evoluția numărului de **schimbări de domiciliu** de la nivelul orașului Buhuși, prezentat în figura de mai jos, putem observa și aici oscilații considerabile.

În ceea ce privește numărul de persoane ce și-au *stabilit domiciliul* în Buhuși, se observă că din anul 2013 când s-au înregistrat cele mai puține stabiliri de domiciliu (205 persoane), acesta a ajuns în 2017 la un maxim al perioadei analizare de 1277 de persoane. În anii următori numărul acestora a mai scăzut, ajungând în 2020 la 344 de persoane ce și-au stabilit domiciliul în orașul Buhuși.

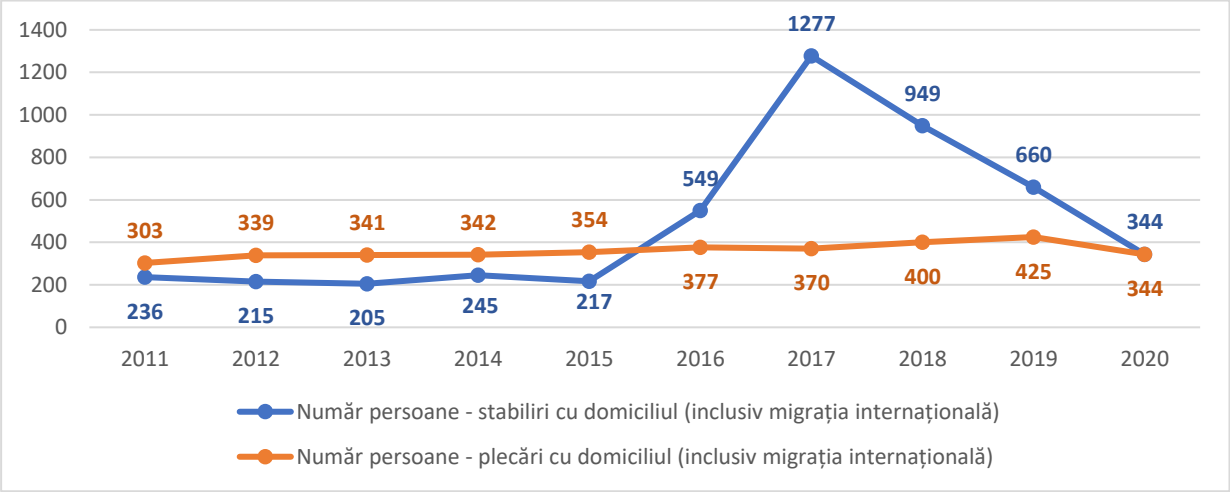

Figura 20 Evoluția schimbărilor de domiciliu în perioada 2011 - 2020
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

La pol opul, *plecările cu domiciliul* din orașul Buhuși au înregistrat cea mai mică valoare în anul 2011, cu un număr de 303 persoane, după care numărul acestora a crescut până în 2019 când au plecat 425 de persoane iar anul imediat următor, în 2020 au plecat 344 persoane cu domiciliul din Buhuși.

În graficul de mai jos este evidențiată evoluția numărului de emigranți și imigranți la nivelul orașului Buhuși în perioada 2011 – 2020.

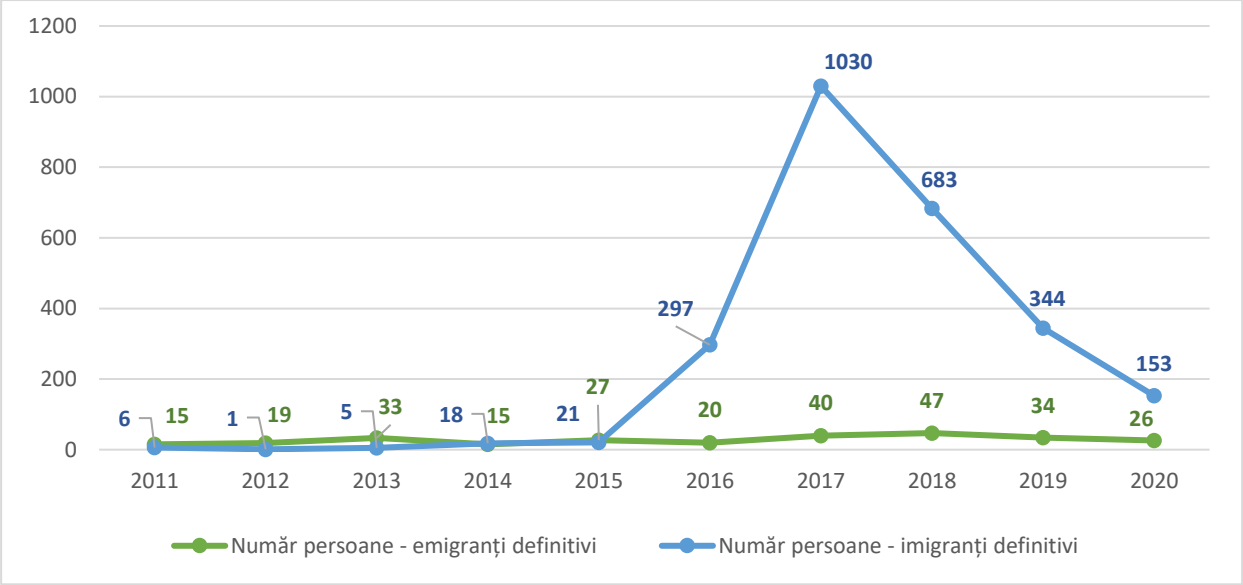

Figura 21 Evoluția numărului de emigranți și imigranți în perioada 2011 - 2020
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Emigranți cu schimbarea domiciliului sunt persoane (de cetățenie română) care emigrează în străinătate.

Emigrația este acțiunea prin care o persoană renunță la domiciliul din România și își stabilește domiciliul pe teritoriul altui stat.

Domiciliul din România al persoanei este adresa la care aceasta declară că are locuința principală, trecută în actul de identitate (carte de identitate, carte de identitate provizorie, buletin de identitate), așa cum este luată în evidența organelor administrative ale statului.

Emigranți = cetățenii români care și-au stabilit domiciliul permanent în străinătate.

Numărul emigranților a fluctuat în perioada analizată, cei mai puțini fiind în 2011, respectiv 2014 când au fost consemnați doar 15 emigranți, iar cei mai mulți au fost în 2018 când s-a ajuns la 47 emigranți. Numărul acestora a scăzut în următorii 2 ani, ajungând în 2020 la 26 de emigranți.

Imigranți cu schimbarea domiciliului sunt persoane (de cetățenie română) care imigrează în România.

Imigrația = acțiunea prin care o persoană renunță la domiciliul de pe teritoriul altui stat și își stabilește domiciliul în România.

Domiciliul din România a fost descris anterior.

Imigranți = cetățenii români care își stabilesc domiciliul în România prin efectul Legii cetățeniei române nr. 21/1991, și cei care își stabilesc domiciliul permanent în România cu acordul autorităților române.

Numărul imigranților a avut un trend ascendent în perioada 2012, când s-a înregistrat și minimul acestora de doar o persoană, trend menținut până când s-a ajuns la maximul perioadei, și anume în 2017 când au fost consemnați 1030 imigranți. În următorii ani numărul acestora a fost în continuă scădere, ajungând ca în 2020 să se înregistreze 153 de imigranți.

Prin urmare, putem concluziona că fenomenul migrației externe a luat amploare și la nivelul Orașului Buhuși, chiar la o scară mai mare în comparație cu Județul Bacău în ansamblul său, confruntat cu o migrație masivă a forței de muncă către alte state din Uniunea Europeană (Italia, Spania, Franța, Grecia, etc.). Pe de altă parte, locuitorii orașului migrează, în general, pe termen scurt, în timp ce la nivelul județului predomină migrația pe termen mai mare de un an.

Fenomenul de scădere a populației stabile este îngrijorător. Plecările masive la muncă în străinătate rămân principala cauză atât în orașul Buhuși, cât și în întregul județ, la nivelul căruia s-a înregistrat totuși un spor natural pozitiv, chiar dacă din ce în ce mai mic. Singurele acțiuni care pot stopa fenomenul sunt creșterea economică și măsurile de stimulare a familiilor tinere, atât în privința sporirii natalității, cât și a rămânerii în țară.

3.5. Forța de muncă

În contextul procesului de tranziție economică, piața muncii din UAT Oraș Buhuși a suferit transformări semnificative sub aspectul volumului și structurii principalilor indicatori de forță de muncă. Numărul salariaților este în continuă scădere cu începere din anul 2006.

Resursele de muncă reprezintă totalitatea persoanelor cu vârstă de muncă, precum și populația peste limita vârstei de muncă, dar care este ocupată efectiv, care posedă ansamblul caracteristicilor fizice și intelectuale pentru a desfășura o activitate utilă în una din activitățile economiei naționale.

Numărul mediu al salariaților cuprinde persoanele angajate cu contract de muncă/raport de serviciu pe durată determinată sau nedeterminată (inclusiv lucrătorii sezonieri, managerul sau administratorul), al căror contract de muncă/raport de serviciu nu a fost suspendat în perioada de

referință. Evoluția numărului mediu al salariaților din orașul Buhuși este reprezentată în figura următoare.

Începând cu 1 martie 2002 a intrat în vigoare Legea nr. 76/2002 privind sistemul asigurărilor pentru șomaj și stimularea ocupării forței de muncă. În sensul prevederilor noii legi, **șomer înregistrat** este persoana care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) este în căutarea unui loc de muncă de la vârsta de minimum 16 ani și până la îndeplinirea condițiilor de pensionare;
b) starea de sănătate și capacitățile fizice și psihice o fac aptă pentru prestarea unei munci;
c) nu are loc de muncă, nu realizează venituri sau realizează din activități autorizate potrivit legii, venituri mai mici decât valoarea indicatorului social de referință al asigurărilor pentru șomaj și stimulării ocupării forței de muncă, în vigoare;
d) este disponibilă să înceapă lucrul în perioada imediat următoare dacă s-ar găsi un loc de muncă;
e) este înregistrată la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă.

Evoluția numărului se șomeri din orașul Buhuși este reprezentată în figura de mai jos.

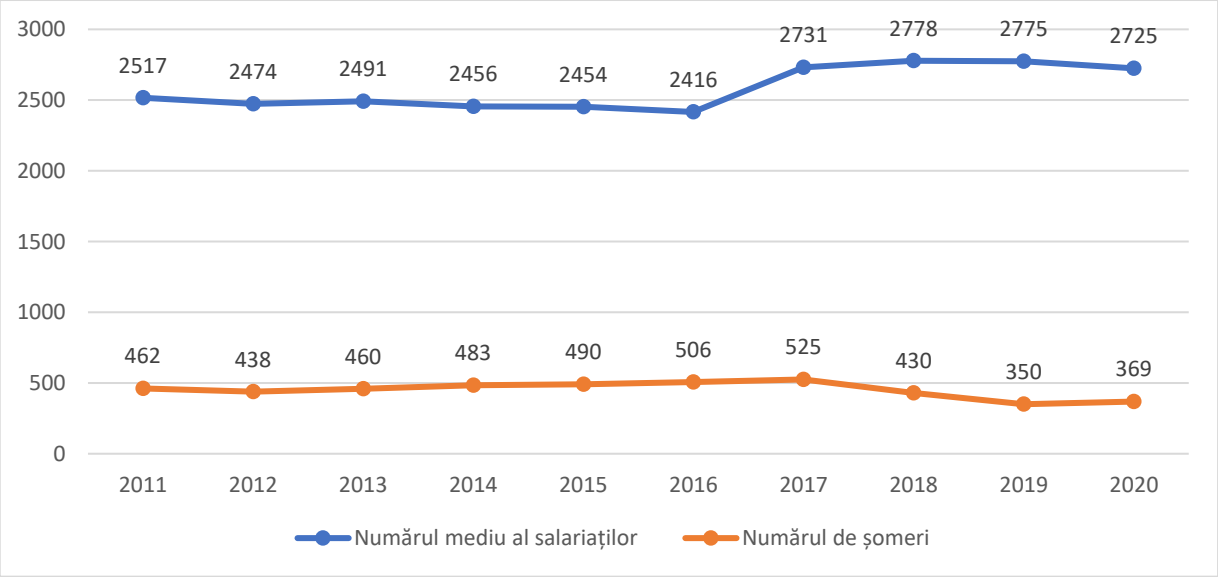

Figura 22 Evoluția numărului mediu de salariați și a șomerilor în perioada 2011 - 2020
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

La nivelul orașului Buhuși numărul mediu al salariaților era în anul 2020 de 2.725 persoane, în scădere cu 50 persoane față de anul 2019 și în creștere cu 208 persoane comparativ cu anul 2011.

Evoluția numărului de șomeri arată că numărul persoanelor înregistrate ca șomeri a crescut în anul 2020 cu 19 persoane comparativ cu anul anterior ajungând la 369 persoane, și este în scădere față de 2011 cu 93 de persoane.

Ponderea șomerilor în totalul resurselor de muncă este un indicator statistic, calculat lunar, exprimat în procente și determinat prin raportarea numărului șomerilor înregistrați la totalul populației după domiciliu cu vârsta cuprinsa între 18-62 ani la 1 ianuarie și 1 iulie a fiecărui an.

Acest indicator statistic reprezintă rata șomajului la nivel de localitate în sensul O.U.G. nr.75/2000 privind regimul zonelor defavorizate.

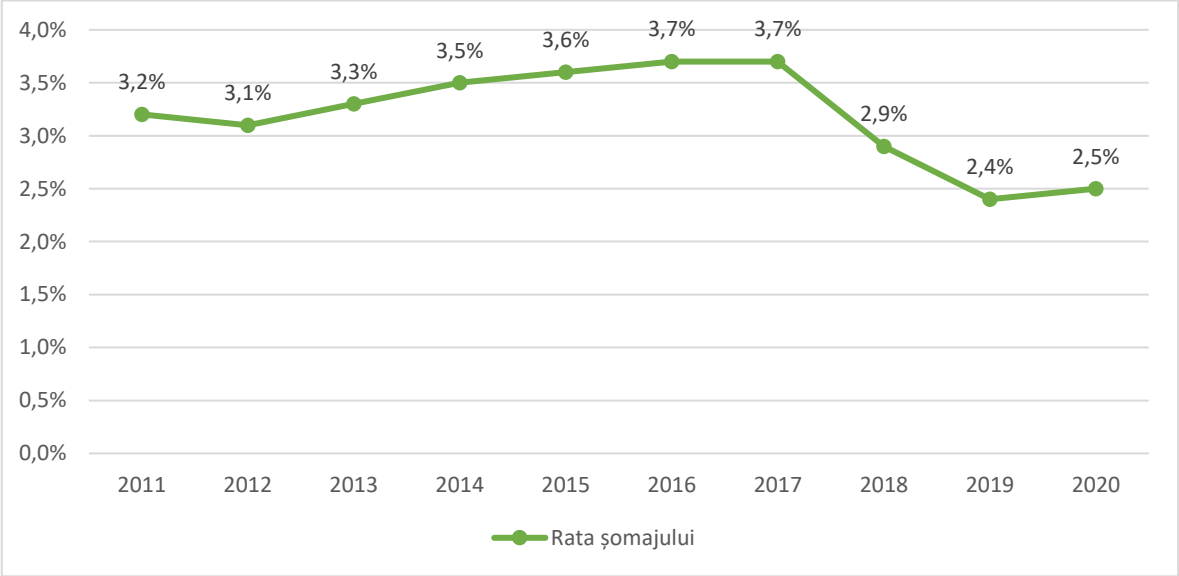

Figura 23 Evoluția ratei șomajului în perioada 2011 - 2020
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Se poate observa că rata șomajului la nivelul orașului Buhuși a fost de 3,2% în anul 2011, iar din anul următor a crescut de la 3,1% până în 2017 când a ajuns la 3,7%. A urmat apoi o scădere a acestei rate până la valoarea de 2,4% în 2019. În ultimul an al analizei rata șomajului a fost de 2,5%.

CAPITOLUL 4. Infrastructura și echiparea edilitară a orașului Buhuși

4.1. Infrastructura de transport (rutier și feroviar)

Din punct de vedere urbanistic, orașul Buhuși beneficiază de transporturi feroviare și transporturi rutiere (de persoane și mărfuri).

Transportul feroviar se desfășoară prin intermediul trenurilor personale, InterRegio și InterCity, asigurând legătura pe rutele Bicaz - București, Piatra-Neamț – Bacău, Bicaz – Bacău acesta realizându-se pe un singur fir de cale ferată neelectrificată cu zone de trecere la nivel cu calea ferată la limita UAT Buhuși cu județul Neamț – zona trecere Costișa.

Orașul Buhuși este străbătută de la E la V de calea ferată Bacău- Bicaz a cărui traseu paralel cu traseul drumului național DN15 intersectează toate rețeaua de străzi existentă în această zonă. Trecerile peste calea ferată sunt amenajate la nivel, dintre care, trecerea la nivel de pe traseul drumului județean DJ 156B (Str. Stadionului) este amenajată cu semnale luminoase.

Datorită distanțelor mici de stocaj între carosabilul drumului național DN15 și calea ferată se creează zone de ștrangulare în trafic ce conduc la coloane de mașini în momentul circulației trenurilor în zonă.

Zona ***circulațiilor rutiere*** este reprezentată de:

- Drumul național DN15 – Târgu Mureș – Reghin – Toplița – Borsec - Piatra Neamț – Bacău, drum național principal de clasă tehnică III în conformitate cu prevederile Ordinului 45/27 sept. 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor. Traseul drumului străbate teritoriul administrativ al orașului Buhuși de la V la E între limitele administrative respectiv limitele intravilanului, între km 345+280.00-350+570.00 pe o lungime de cca. 5.30 km. În prezent tronsonul de drum DN 15 ce tranzitează orașul Buhuși se află în administrarea CNADNR DRDP Iași și are denumirea de Str. Libertății;
- Drumul județean DJ 156H – Buhuși – Runc - drum de clasă tehnică III în conformitate cu prevederile Ordinului 45/27 sept. 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor. Traseul drumului străbate teritoriul administrativ al orașului Buhuși de la S la N de la intersecția cu drumul național DN15 până la limita intravilanului existent, între km 0+0.00-2+367.00 pe o lungime de cca. 2.367 km. În prezent tronsonul de drum DJ 156H ce tranzitează orașul Buhuși se află în administrarea Consiliului Local Buhuși

(în conformitate cu prevederile OG 43/1997 și Legea 82/1998, protocol încheiat în data de 05.10.2007 între Consiliul Local Buhuși și C.J. Bacău-S.P.J. Drumuri Bacău)- și are denumirea de Str. 1 Mai respectiv Str. A. I. Cuza;

- Drumul județean DJ 156B – Buhuși – Blăgești - Poiana Negustorului – Băsăști - drum de clasă tehnică III în conformitate cu prevederile Ordinului 45/27 sept. 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor. Traseul drumului străbate teritoriul administrativ al orașului Buhuși de la S la N de la intersecția cu drumul național DN15 până la limita intravilanului existent, între km 0+0.00-0+706.00 pe o lungime de cca. 0.70 km. În prezent tronsonul de drum DJ 156B ce tranzitează orașul Buhuși se află în administrarea Consiliului Local Buhuși (în conformitate cu prevederile OG 43/1997 și Legea 82/1998, protocol încheiat în data de 05.10.2007 între Consiliul Local Buhuși și C.J. Bacău-S.P.J. Drumuri Bacău)- și are denumirea de Str. Stadionului;
- Drumul județean DJ 158 – Buhuși – Limita Jud. Neamț – drum de clasă tehnică III în conformitate cu prevederile Ordinului 45/27 sept. 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor. Traseul drumului străbate teritoriul administrativ al orașului Buhuși de la S la N de la intersecția cu drumul național DN15 până la limita intravilanului existent, între km 0+0.00- 5+223.00 pe o lungime de cca. 5.2 km. În prezent tronsonul de drum DJ 158 ce tranzitează orașul Buhuși se află în administrarea Consiliului Local Buhuși (în conformitate cu prevederile OG 43/1997 și Legea 82/1998, protocol încheiat în data de 05.10.2007 între Consiliul Local Buhuși și C.J. Bacău-S.P.J. Drumuri Bacău)- și are denumirea de Str. Orbic;
- Drumul comunal DC1A – Buhuși – Mănăstirea Ciolpani drum de clasă tehnică IV în conformitate cu prevederile Ordinului 45/27 sept. 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor. Traseul drumului străbate teritoriul administrativ al orașului Buhuși de la S la N de la intersecția cu drumul județean DJ156H până în localitatea Ciolpani. Drumul comunal DC1A se afla în administrarea Consiliului Local Buhuși și are denumirea de Str. Ciolpani;
- Drumul comunal DC2 – Buhuși – Marginea - drum de clasă tehnică IV în conformitate cu prevederile Ordinului 45/27 sept. 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor. Traseul drumului străbate teritoriul administrativ al orașului Buhuși de la S la N de la

intersecția cu drumul județean DJ156H până în localitatea Marginea. Drumul comunal DC2 se afla în administrarea Consiliului Local Buhuși și are denumirea de Str. N Bălcescu respectiv Str. Marginea;

- Drumul comunal DC3 – Buhuși – Racova - drum de clasă tehnică IV în conformitate cu prevederile Ordinului 45/27 sept. 1998 pentru aprobarea Normelor tehnice privind proiectarea, construirea și modernizarea drumurilor. Traseul drumului străbate teritoriul administrativ al orașului Buhuși de la V la E de la intersecția cu drumul comunal DC2 până în localitatea Racova. Drumul comunal DC3 se află în administrarea Consiliului Local Buhuși și are denumirea de Str. Tineretului.

Trama stradală secundară este formată în general dintr-o rețea de străzi de categoria a II-Ia, a IV-a colectoare sau de folosință locală ce preiau fluxurile de trafic din zonele funcționale și le dirijează spre străzile de legătură sau magistrale respectiv asigură accesul la locuințe sau servicii curente sau ocazionale din zonele cu trafic foarte redus.

Din punct de vedere urbanistic, Orașul Buhuși este împărțit de traseul drumului național DN15 în două zone. Zona situată în partea de N (terasa superioară) compusă în special din zone de locuințe și instituții publice și servicii, este străbătută de principalele trasee de circulație care asigură legătura cu teritoriile învecinate (com. Români, com. Bahnia, com. Racova).

Intrarea în oraș (centru) se face prin intermediul străzii Republicii din direcția Bacău, respectiv prin intermediul străzii 1 Mai (DJ156H) din direcția Piatra Neamț.

Datorită reliefului existent de-a lungul acestei terase (diferențe de nivel de cca 80 m de la S la N) trama stradală existentă este amenajată în plan cu aliniamente scurte racordate cu arce de cerc cuprinse între 6m respectiv 20m, cu pante longitudinale cuprinse între 1%-9%.

Străzile din zona centrală sunt străzi de lungime mică cu intersecții dese lipsite de vizibilitate.

Accesul principal în zona centrală se face din drumul național DN15 prin intermediul străzii Republicii. Intersecția între cele două străzi este amenajată generos cu raze de racordare de 15 m fiind realizată cu relație stânga dreapta, și semnalizată în conformitate cu SR 1848/1 cu semnul de circulație STOP care reglementează direcția cu prioritate Str. Libertății (DN15). Strada are profil caracteristic specific străzilor de categoria a IV-a cu parte carosabilă 8,0 m și trotuare pietonale 2 x 1.0 m adiacente. Pe zona de centru a orașului profilul străzii a permis încadrarea sistemului de iluminat stradal în zona centrală a străzii respectiv în spațiul verde de lățime 1.0m. Profilul transversal al străzii a fost modificat prin lucrări de lărgire a carosabilului pentru realizarea de spații de parcare longitudinale.

În ceea ce privește gradul de modernizare a rețelei stradale conform datelor culese de la Primăria Buhuși situația se prezintă astfel:

- străzi cu îmbrăcăminte definitivă (asfalt)-cca. 27.50 km
- străzi cu îmbrăcăminte definitivă (beton)-cca. 13 km
- străzi cu îmbrăcăminte provizorie (balast)-cca. 34,0 km

Transportul în comun este realizat în prezent de transport local cu autobuze și transport în afara localității cu microbuze tip maxi-taxi. Din păcate este operațional un singur traseu pentru transportul intern respectiv pe direcția Str. Republicii - Str. Libertății - Str. Orbic și retur, ce acoperă în proporție de 50% traseele principale ale orașului. Rețeaua de transport ce face legătura cu localitățile învecinate acoperă traseele principale către Roman, Piatra Neamț, Bacău, cu stații de preluare și descărcare al pasagerilor în fiecare sat aferent traseului (realizate de către trei societăți).

Transportul în cadrul localității Buhuși se poate realiza prin mijloace proprii sau cu ajutorul taxiurilor, existând o stație de taxi în oraș cu o capacitate medie de 6 unități.

Orașul Buhuși beneficiază de o *autogară* amplasată pe Strada Libertății, în vechea zonă industrială cu o capacitate de deservire și preluare a cetățenilor pe cursele naționale și internaționale având ca oraș de trecere Buhuși.

Serviciul public de transport este furnizat de "SC ALEXDOMAT" SRL Buhuși.

De asemenea, pe ruta Buhuși – Bacău și retur serviciul de transport este asigurat de către SC "NORMANS IMPEX" SRL Bacău iar pe ruta Buhuși – Piatra Neamț și retur serviciul de transport este asigurat de către "SC MEGA TRAVEL" SRL Piatra Neamț;

Trasee autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L. Buhuși, str. Libertății, nr. 36:

1 – Traseu Buhuși- Bacău și retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Gară), str. Republicii (Cornișa), str. Republicii (C.A.R. Înfrățirea), str. N. Bălcescu (parc), str. Libertății (Autogara).

2 – Traseu Buhuși – Piatra Neamț si retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși - Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Autogara), Str. N. Bălcescu (parc), str. Libertății (Autogara).

3 – Traseu Buhuși – Blăgești - Tirdeni (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Gară), str. N. Bălcescu (parc), str. Republicii (C.A.R), Str. Republicii (Cornișa), Str. Libertății (Gară), str. Libertății (Fabrica de postav), intersecție str. Libertății cu str. Stadionului.

4 – Traseu Buhuși- Rediu și retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Autogara), Str. Republicii (parc), str.

Republicii (C.A.R), str. Republicii (Cornișa), Str. Libertății (Gară), str. Libertății (Fabrica de postav), intersecție str. Libertății cu str. Stadionului.

5 – Traseu Buhuși – Blăgești - Ciubota și retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Autogara), str. Republicii (parc), str. Republicii (Cornișa), Str. Libertății (Gară), str. Libertății (Fabrica de Postav) și intersecția str. Libertății cu str. Stadionului.

6 – Traseu Buhuși - Țuțcani și retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Gară), str. Republicii (Cornișa), str. Republicii (C.A.R), str. N. Bălcescu (Parc), str. Libertății (Autogara);

7 – Traseu Buhuși - Șipote și retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Gară), str. Republicii (Cornișa), str. Republicii (C.A.R), str. N. Bălcescu (Parc), str. Libertății (Autogara);

8 – Traseu Buhuși - Gura Văii și retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Gară), str. Republicii (Cornișa), str. Republicii (C.A.R), str. N. Bălcescu (Parc), str. Libertății (Autogara);

9 – Traseu Buhuși - Siliștea – Romani - Goșmani și retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L).Stații Buhuși: Str. Libertății (Gară), str. N. Bălcescu (Parc);

10 – Traseu Buhuși- Siliștea I – Siliștea II și retur (cap de traseu pe raza orașului Buhuși- Autogara S.C. ALEXDOMAT S.R.L). Stații Buhuși: Str. Libertății (Gară), str. N. Bălcescu (Parc).

În ceea ce privește staționarea vehiculelor orașul dispune de ***spații de parcare*** insuficiente realizate în ultimii 10 ani de-a lungul străzii Republicii, N. Bălcescu, A. I. Cuza, M. Viteazu, M. Eminescu. Datorită caracterului construcțiilor de locuințe formate în marea majoritate din locuințe individuale unde parcarea se realizează individual pe lotul construit, suplimentarea locurilor de parcare în zona centrală cea mai aglomerată din punct de vedere a traficului rutier s-a realizat prin instituirea de sensuri unice pe străzile existente și folosirea unei benzi pentru parcare.

De remarcat că în acest moment Orașul Buhuși nu dispune de o centură/variantă de ocolire a traficului greu, pe traseul drumului național suprapunându-se atât traficul de tranzit cât și cel local. Deoarece DN15 (Str. Republicii) traversează pe zona de intravilan existent în special zone de locuințe unde accesul se face individual, respectiv datorită intersecțiilor dese în trafic lipsite de benzi de stocaj pentru virajul la stânga respectiv de benzi de selectare a curenților de trafic pentru relația de dreapta, intersecții ce funcționează în acest moment cu relație stânga-dreapta, pe traseul drumului național se creează blocaje în trafic cu consecințe asupra siguranței circulației auto și pietonale. De asemenea datorită traficului mare de pe această stradă traficul pietonal are de suferit

la traversarea din partea de N spre S, trecerile de pietoni nefiind prevăzute cu zone de refugiu sau semnale luminoase.

4.2. Infrastructura de utilități

Această zonă este formată din construcțiile aferente sistemelor de alimentare cu apă și canalizare (zone de captare, rezervoare, stația de epurare a apelor uzate), construcții aparținând sistemelor de alimentare cu gaze naturale și energie electrică.

Orașul Buhuși dispune de un sistem centralizat de ***alimentare cu apă***, dar acesta asigură necesarul de apă doar pentru o parte din populație. Sistemul de alimentare cu apă este în prezent deținut și operat către SC "Compania Regională de Apă" SA Bacău (C.R.A.B).

Localitatea este alimentată cu apă din surse subterane. Frontul de captare "Poiana Morii prin intermediul a 11 puțuri", principala sursă de apă pentru orașul Buhuși, se află în partea de vest a localității, în lunca râului Bistrița și asigură 1.746 milioane mc/an, cu distribuție asigurată prin 2 bazine unul situat pe strada „Ion Ionescu de la Brad" de 1000 mc și unul pe strada A. I. Cuza cu un volum de 1500 mc.

Pentru sistemul centralizat de alimentare cu apă a orașului se folosește în prezent un singur proces de dezinfecție – clorinarea. Stația de dezinfecție „Ion Ionescu de la Brad" tratează numai prin clorinare apa brută din subteran, provenită din sursele "Poiana Morii" și "Coșcău".

Structura Sistemului de alimentare cu apă Buhuși este prezentata in tabelul de mai jos.

Tabelul 1 Structura Sistemului de alimentare cu apă Buhuși

Nr. Crt.	Componente	Descriere
1	Sursă	Apa potabilă este asigurată de un singur front de captare, Poiana Morii, celelalte două (Coșcau și Bistrița) fiind puse în funcțiune doar în perioade de vârf, când cerința de apă este foarte mare.
2	Aducțiuni	Aducțiunea de la frontul de captare Poiana Morii la rezervorul de 1000 mc, cu L= 6500 m și Dn 325 mm este din OL/AZB.
3	Facilități de tratare	Există o stație de clorinare în gospodăria de apă Buhuși; buletinele de analiză arată neconformitatea calității apei, cu depășiri la nitriți și calcar și o mare încărcare microbiologică.
4	Rețea de distribuție	Rețeaua existentă în localitățile componente ale sistemului de apă nu acoperă întreaga tramă stradală, gradul de racordare fiind de 67%; de asemenea, există tronsoane ce au un număr repetat de avarii și prezintă un nivel ridicat al pierderilor de apă.

Sursa de apa „Poiana Morii"

Este principala sursă de apă pentru orașul Buhuși, aceasta este realizata după anul 1990 ca urmare a renunțării la sursa de apă Frunzeni (apa din această sursă nu mai avea calități de apă potabilă). Captarea este formata din:

- 4 puțuri săpate: H = 12 m, 0 = 3 m.
- 5 puțuri forate: H = 12 m, 0 = 8 5/8".

Structura: fundații beton, zidărie cărămidă, învelitoare azbociment.

Suprafața construită = 20 mp/camera captare.

Teren aferent (perimetru de captare) = 20.000 mp.

Puțuri de captare dispersate.

În urma lucrărilor de reabilitare din anul 2002 s-au refăcut instalațiile hidraulice pentru fiecare puț; s-au schimbat pompele existente cu electropompe submersibile cu caracteristicile: Q = 25 mc/h, H = 100 mCA, P = 11 kw; s-au montat contoare de apă rece pentru fiecare puț cu caracteristicile: Q = 15 m/h, Dn - 50 mm; s-au refăcut instalațiile electrice, de automatizare și protecție puțuri.

Sursa de apa „ Coșcau"

În aceasta zonă captarea este de tip dren cu 0 = 300 cu un Q de cca 20 l/s.

Structura: fundații beton, zidărie cărămidă.

Suprafața construită = 42 mp.

Teren aferent (perimetru de captare) = 1.800 mp.

Sursa de apa „Bistrița"

În acest moment această zonă este în conservare.

Transportul apei brute de la frontul de captare „Poiana Morii" la rezervorul „I.I. de la Brad", cu V = 1000 mc, se face printr-o conductă de aducțiune din OL 0 325 mm, pe o lungime de 6,5 km. În urma lucrărilor de reabilitare din anul 2002 conducta de OL 0 325 s-a înlocuit pe o porțiune de 850 m cu PE-HD 80 Dn 325.Transportul apei brute de la frontul de captare „Coșcau" la rezervorul „I.I. de la Brad", cu V = 1000 mc, se face printr-o conductă de aducțiune din OL 0 219 mm. Conducta de aducțiune de la frontul de captare „Bistrița" la rezervorul „I.I. de la Brad", cu V = 1000 mc, este alcătuită din două tronsoane, unu tronson din OL 0 200 mm și un tronson din Fp 200 mm.

Pentru sistemul centralizat de alimentare cu apă a orașului Buhuși, se folosește în prezent doar un singur proces de dezinfecție - clorinarea.

Stația de dezinfecție „Ion Ionescu de la Brad" tratează numai prin clorinare apa brută din subteran, provenită din sursele Poiana Morii și Coșcau.

Stația de dezinfecție este compusă dintr-un sistem de clorinare cu clor gazos pentru dezinfecția apei brute, cu g=100 l/s, modernizat in anul 2002;un laborator pentru determinarea calității apei, care monitorizează apa provenită din Poiana Morii și Coșcau, înainte și după tratare; un rezervor de 1000 mc.

Structura: fundații continuii din beton armat, închideri zidărie.

Terenul aferent este 2.140 mp.

Caracteristicile ***sistemului de colectarea al apelor uzate*** sunt următoarele:

- sistem de canalizare combinat;
- lungimea totală a rețelei sistemului de canalizare combinat este de 42,30 km, din care 6,7 km sunt colector principal, Datorită configurației terenului sunt pe traseul format din străzile Casa de apă, Bodești, Libertății, Orbic și Tineretului 11 stații de pompare a ape uzate, cu o lungime a rețelei de refulare de 17,3 km.
- 10.900 locuitori sunt racordați la rețeaua de canalizare;
- rețeaua de canalizare existentă cuprinde colectoare cu diametru până la 1.000 mm;
- colectorul principal deversează în SEAU, localizată în partea sudică a orașului Buhuși;
- există un punct de deversare și un deversor apă pluvială pe strada Chebac.

Rețelele de canalizare în orașul Buhuși sunt în sistem de canalizare mixt, executată din tuburi din beton cu secțiune circulara cu diametrul de 200 - 500 mm, secțiune ovoidă 600/900 mm, 900/1500 mm, și la intrarea în stația de epurare cu secțiune clopot 1300/1140 mm.

În perioada 2009-2010, în cadrul proiectului „Reabilitarea arterei principale privind accelerarea pulsului economic Buhușean**",** *cod SMIS 1026 finanțat prin Programul Operațional Regional 2007-2013, axa 2.1, prin care* s-a realizat sistemul separativ de canalizare a apelor menajere și pluviale pe ansamblul de străzi: Siret, Văioagă, Tineret și Republicii.

În cursul anului 2015 s-a efectuat un sistem similar pentru străzile Tudor Vladimirescu, George Coșbuc, Ion Vodă cel Cumplit, Pionierului si 9 Mai.

Stația de epurare ape uzate Buhuși, situată pe strada Chebac**,** este dimensionata pentru 32.481 LE. În dimensionarea stației de epurare s-au luat în considerare și debitele și încărcările provenite din recircularea superatentului din treapta de prelucrare a nămolului. Debitul de dimensionare al treptei mecanice va fi debitul maxim orar pe timp ploios.

Debitul de dimensionare al treptei mecanice este debitul maxim orar pe timp ploios.

Treapta de tratare mecanică cuprinde:

- Cămin deversor existent
- Grătare rare și dese

- Stație de pompare apă uzată intrare
- Deznisipator - separator de grăsimi
- Debitmetrie influent/efluent și stație prelevare automată probe
- Cameră de recepție pentru nămolul provenit de la fosele septice

Apa uzată ajunge gravitațional în căminul deversor existent, aflat în imediata vecinătate a amplasamentului stației de epurare existente printr-un colector tip clopot, având dimensiunile 80x120.

Căminul deversor existent funcționează, în noua schemă de tratare, ca un cămin de admisie, fără posibilitatea deversării surplusului de debit de apă uzată pe timp ploios în canalul colector, aflat în imediata vecinătate.

După căminul deversor existent, pentru protecția pompelor aflate în stația de pompare apă uzata intrare, s-a prevăzut instalarea a cel puțin două unități de grătare rare și dese cu funcționare automată precum și o unitate prevăzută cu grătar rar cu acționare manuală, amplasat pe un canal de ocolire. Această unitate va fi folosită în situația scoaterii din funcțiune a grătarelor cu funcționare mecanică automată. Fiecare grup de grătare (rar +des) este instalat într-un canal separat și fiecare canal este prevăzut cu un dispozitiv de închidere în aval și amonte. Materialele reținute pe grătarele cu funcționare automata, sunt spălate, uscate și compactate. Reținerile de pe grătare sunt transportate prin intermediul transportoarelor cu șnec sau cu bandă.

Spălarea materialelor reținute de grătare se face cu apă, care este drenată înapoi în canalul de intrare în grătare. Materialul reținut de palat și compactat este descărcat în containere la un grad de deshidratare de minim 35%. Containerele sunt acoperite corespunzător pentru a preveni răspândirea mirosului și sunt prevăzute cu urechi de ridicare pentru a permite încărcarea adecvată în camioane. Este asigurat spațiu suficient pentru a așeza două schimburi de containere. Este, de asemenea, asigurată o schimbare automată a descărcării în containere.

Grătarele și zona de procesare a materialelor reținute de grătare, inclusiv containerele sunt amplasate într-o clădire închisă care permite accesul facil al camioanelor de transport.

O atenție specială este acordată evitării contactului direct al personalului de operare cu materialele reținute de grătare, condiții sigure de muncă fiind asigurate.

Curățarea grătarelor automate este controlată în mod automat prin măsurarea diferenței între nivelul în aval și nivelul în amonte pentru fiecare grătar. Un temporizator declanșează un ciclu de spălare după o perioadă de timp prestabilită, dacă nivelul diferențial stabilit nu a fost atins în acea perioadă de timp.

Transportul, compactarea și evacuarea materialelor reținute de grătare se face automat și aceste acțiuni sunt sincronizate cu curățarea unității de grătare.

Din clădirea grătarelor, apa uzată ajunge gravitațional în stația de pompare.

Stațiile de pompare asigură funcționarea neîntrerupta în condiții de siguranță a stației de epurare, iar pentru situația în care obiectele tehnologice aflate în aval sunt nefuncționale sau necesită lucrări de reparații și întreținere vor asigura pomparea pe bypassul stației.

Monitorizarea calității este asigurată pentru lucrările de admisie (de preferință în aval de grătare) și efluentul epurat (în aval de zona de decantare secundară). Pentru fiecare locație, este asigurat un dispozitiv automat de prelevare pentru generarea zilnică de probe apa uzată și epurată.

S-au amplasat la intrarea și ieșirea din stația de epurare un echipament automat de prelevare probe care asigură prelevarea probelor compozite proporțional cu debitul de apă pe o perioadă de 24 de ore.

Este asigurata o camera de recepție pentru nămolul provenit din fose septice.

Descărcarea vidanjelor se face prin intermediul unei conducte din otel inoxidabil, orizontală, prevăzuta cu o cuplă Bauer, în canalul de beton amonte bazinului de stocare. Camera constă dintr-un bazin cu capac rabatabil cu un volum de 30 m³, care permite accesul pentru curățare.

Se asigură monitorizarea debitului și a calității (pH și conductivitate).

- omogenizare și uniformizare
- alimentare reglabilă a stației în regim nominal de funcționare

Nămolul preluat din fosele septice este introdus în circuitul stației de epurare în amonte de instalația de pretratare, pe cât posibil gravitațional și este introdus în proces astfel încât să nu introducă șocuri de încărcare cu poluanți. Pe conducta de descărcare este instalat un debitmetru, care înregistrează debitul deversat.

Orașul Buhuși dispune de un **sistem centralizat de canalizare** care asigură colectarea apelor uzate, inclusiv epurarea lor. Primele colectoare de ape menajere au fost puse în funcțiune în anul 1935, actuala stație de epurare a apelor uzate a fost pusă în funcțiune în anul 1978 (conform site www.apabacau.ro).Sistemul de canalizare este în prezent deținut și operat de S.C. CRAB S.A..

Orașul este alimentat cu ***energie electrică*** din stația de transformare 110/20/6 kV Buhuși, echipată cu 2 transformatoare de 10 MVA și 1 transformator de 25 MVA.

Transportul și distribuția energiei electrice de pe raza teritorială a Orașului Buhuși sunt furnizate de către SC DELGAZGRID SA și TRANS ELECTRICA SA, prin mai mulți operatori autorizați de către ANRSC pe piața energiei.

În orașul Buhuși sistemul de ***termoficare*** a fost înlocuit în cea mai mare parte cu soluții de termoficare individuale sau la nivel de imobil, alimentate cu gaze naturale sau combustibil solid în zona urbana încălzirea se face predominant cu alimentarea cu gaze naturale prin centralele

individuale si de scara de bloc, in zona suburbana – rurala încălzirea se face predominant cu combustibil solid (cazane de ardere combustibil solid si sobe) si pe alocuri gaze naturale prin centralele individuale.

Orașul Buhuși este alimentat cu ***gaze naturale*** în sistem ramificat prin două Stații de reglare de sector (SRS). Lungimea totală a rețelelor de distribuție gaze naturale este de 8,2 km, pozate subteran și aerian pe domeniul public, fiind alimentați cu gaze naturale un număr de 5.600 de abonați.

Alimentarea cu gaze naturale pe raza teritorială a Orașului Buhuși este asigurată de către SC DELGAZGRID SA și TRANS ELECTRICA SA, prin mai mulți operatori autorizați de către ANRSC pe piața gazului metan.

Serviciul de salubrizare: este asigurat de agenți economici privați care oferă servicii de colectare si transport, acesta este delegat parțial operatorului de salubrizare SC GYNDANY IMPEX SRL.

Colectarea se realizează selectiv prin intermediul spațiilor special amenajate pentru: gunoi menajer, plastic și metal, hârtie și carton; colectarea deșeurilor cu componente electrice se realizează lunar stabilit fiecărui an calendaristic cu informarea cetățenilor, colectarea deșeurilor rezultate din construcții și ridicarea acestora se face pe baza unui contract între beneficiar și agentul de salubrizare.

În prezent pentru colectarea deșeurilor municipale există un număr de 50 puncte de precolectare a deșeurilor menajere reziduale, dintre care 15 amenajate în anul 2022 cu platforme modulare închise prin intermediul cărora se face colectarea selectivă a deșeurilor menajere, hârtie și carton, plastic și metal, pe aceste platforme există amplasate un număr de 104 eurocontainere de 1,1 mc și 30 eurocontainere pentru colectarea selectivă a deșeurilor pentru două categorii de deșeuri reciclabile, plastic și hârtie carton și 24 țarcuri pentru colectarea deșeurilor din material plastic. În zona centrală în apropierea pieței există amplasat un container de 16 mc pentru colectarea deșeurilor din ambalaje de carton. Suplimentar anul acesta vor fi amenajate în zona blocurilor 5 puncte de colectare pentru ambalaje din sticlă. Pentru populația de la case operatorul asigură colectarea deșeurilor menajere o dată pe săptămână, conform graficului de colectare, anexă la contract.

De asemenea pentru deșeurile biodegradabile din bucătării și grădini au fost distribuite 2585 de unități de compostare individuală achiziționate de către CJ Bacău prin proiectul SMIDS Bacău cu fonduri europene. În anul 2022 au fost achiziționate și vor fi distribuite cetățenilor de la case 2500 pubele de 120l pentru deșeurile menajere reziduale și un număr de 2500 pubele de 240

l pentru deșeurile reciclabile, acestea fiind colectate de operatorul de salubrizare o dată la două săptămâni.

Strategia locală privind gestionarea deșeurilor urbane ale orașului Buhuși este integrată în strategia județeană planificată de gestionare a deșeurilor din PJGD al județului Bacău.

Activitatea de depozitare a deșeurilor în depozitul orășenesc din str. Chebac a fost sistată din data de 31.12.2009, conform calendarului de închidere a depozitelor neconforme, stipulate în anexa 5 din H.G. nr.349/2005 privind depozitarea deșeurilor. Depozitul neconform a fost închis și ecologizat conform procedurilor Ord. nr. 757/2004, din fonduri ISPA 2004/RO/16/P/PE/007-Faza a II – „Extinderea sistemului integrat de gestionare a deșeurilor la nivelul întregului județ", accesate de către Consiliul Județean Bacău.

Alte servicii publice de pe raza teritorială a Orașului Buhuși ce sunt asigurate:

- *dezinsecție/deratizare* asigurate de SC "RENTOKILL" SRL Buhuși;
- *ecarisaj* asigurat de Asociația "LUPII TINERI" Buhuși;
- *deszăpezire* asigurată de SC "DDD SERV" SRL Buhuși.

4.3. Infrastructura de telecomunicații

Serviciile poștale sunt asigurate de Compania Națională Poșta Română prin Direcția de Poștă Iași, Oficiul Județean de Poștă Bacău, Oficiul Poștal Buhuși.

Telefonia fixă este asigurată de Telekom – centrală automată digitală cu un număr de 4988 linii care deservesc cca. 4600 abonați (numărul acestora fiind în scădere) – rețea de tip aerian.

Telefonia mobilă este reprezentată de rețelele Vodafone, Telekom și Orange.

De asemenea în oraș există ***conexiune TV***:

- cu transmitere semnal de la furnizor către client prin cablu : TopTelekom, NextGen;
- cu preluare directă de către client al semnalului cu ajutorul antenelor de captare semnal: Orange, Telekom, Rds&Rcs.

De asemenea providerii de servicii de televiziune prin cablu oferă și servicii complete de telefonie și internet fix; ș distribuitorii de servicii de televiziune prin intermediului receptoarelor dedicate oferă servicii de telefonie, internet fix și internet mobil.

4.4. Infrastructura de locuire

Zona de locuințe existentă cu funcțiuni complementare ocupă în prezent o cea mai mare suprafață din intravilan, fiind alcătuită din locuințe colective în blocuri și locuințe individuale de tip suburban și rural.

Fondul de locuințe colective este dezvoltat cu predilecție în zona centrală a orașului Buhuși, în cadrul trupului principal, de-a lungul arterelor de circulație (str. Libertății, str. N. Bălcescu, str. Al. I. Cuza, etc.). Este compus din clădiri cu regim de înălțime P+2 – P+4, până la P+7 în zona centrală. Imobilele sunt în general în stare bună, oferind un nivel de confort satisfăcător,

Fondul de locuințe individuale este format din imobile care au regim de înălțime P și P+1. Materialele utilizate includ cărămida, chirpici, paiantă, lemn și tablă, țiglă, carton sau șindrilă pentru învelitori. Gospodăriile includ, alături de locuințe, și diferite anexe, pe loturi a căror suprafață variază de la o zonă la alta în funcție de tipul de locuire (rural, urban sau suburban).

Starea locuințelor este în general bună, excepție făcând în acest sens unele locuințe din zonele care înainte de 1989 s-au aflat în extravilan sau în trupurile aparținătoare care au fost propuse pentru strămutare, și în care nu au fost aprobate construcții noi sau reparații la imobilele existente.

Nivelul dotărilor tehnico-edilitare variază în funcție de zonă, astfel încât numai locuințele din zona centrală și din UTR-urile limitrofe acesteia beneficiază de echipare completă (alimentare cu apă, canalizare, gaz metan), în timp ce zonele marginale și trupurile separate au dotări parțiale – alimentare cu apă.

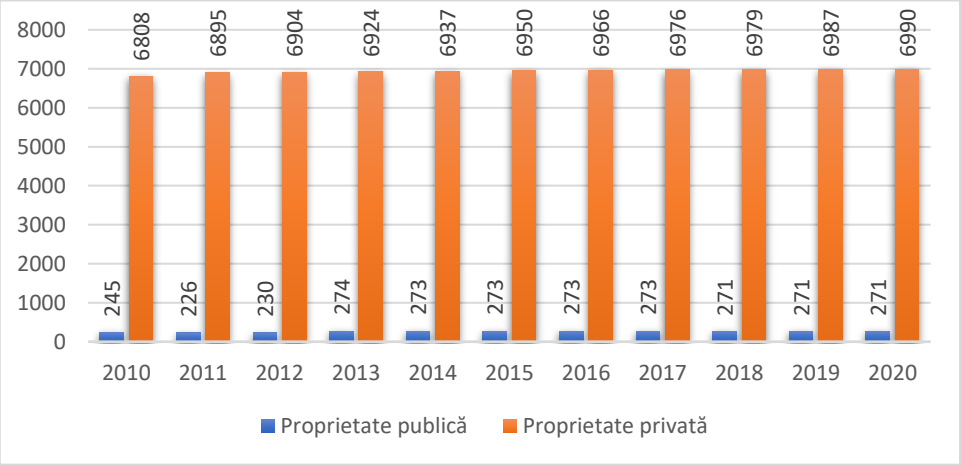

Figura 24 Evoluția numărului de locuințe existente la sfârșitul anului în orașul Buhuși

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

La finalul anului 2020, în orașul Buhuși fondul locativ era format din 7.261 locuințe[28], din care 96,27% erau locuințe proprietate privată și 3,73% erau locuințe proprietate publică.

[28] Locuința (apartamentul) este construcția formată din una sau mai multe camere de locuit situate la același nivel al clădirii sau la niveluri diferite, prevăzută în general cu dependințe (bucătărie, baie etc.) sau alte spații de deservire,

Față de anul 2019, numărul de locuințe a crescut în oraș cu doar 3 unități, iar față de anul 2010 cu 208 locuințe, cea mai mare creștere înregistrându-se în cadrul locuințelor cu formă de proprietate privată.

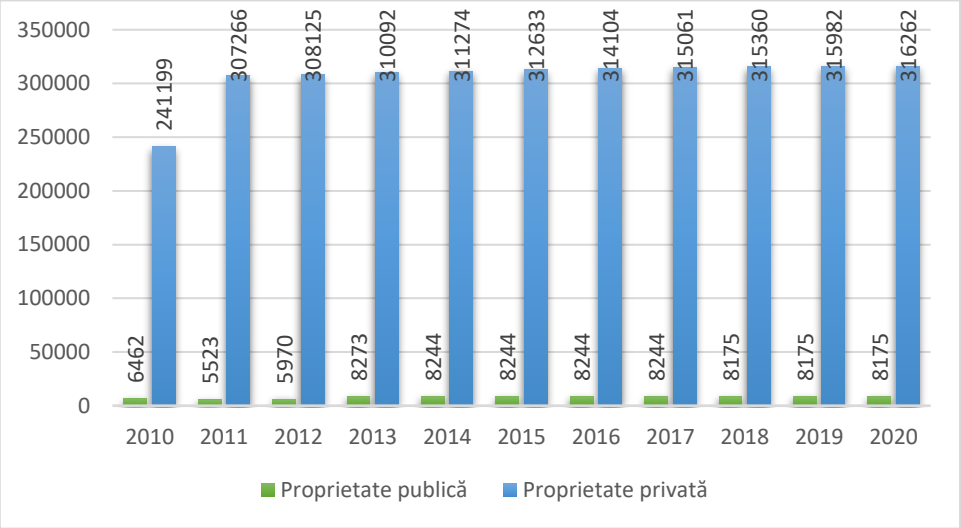

Figura 25 Evoluția suprafeței locuibile existente la sfârșitul anului în orașul Buhuși

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

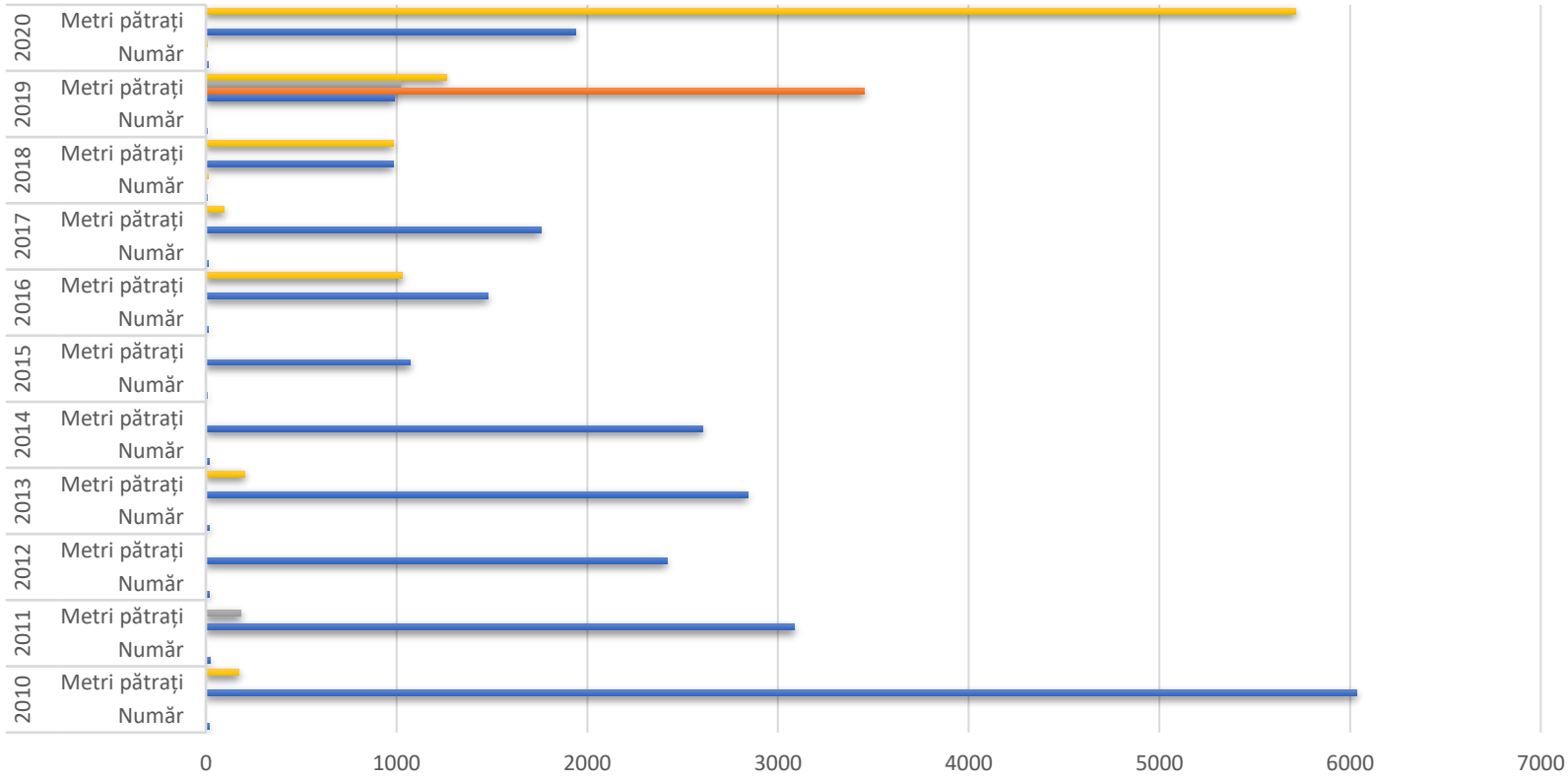
Suprafața locuibilă[29] a fost în anul 2020 de 324.437 metri pătrați arie desfășurată, în creștere față de anul 2019 cu 280 mp. Se remarcă o creștere a suprafețelor proprietăților private din 2010 până în 2020 cu 75.063 metri pătrați arie desfășurată, iar a celor publice de doar 1.713 metri pătrați.

În ceea ce privește autorizațiile de construire eliberate pentru clădiri în cursul anului, precum și pentru extinderi la clădirile rezidențiale existente (exclusiv cele pentru colectivități) se poate observa că la nivelul anului 2020 cele mai multe sunt cele date pentru clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități), însă în ceea ce privește metri pătrați suprafață utilă cei mai mulți au primit-o pentru alte clădiri.

Cele mai multe autorizații s-au eliberat în anul 2013, însă în 2020 autorizațiile emise au însumat cei mai mulți metri pătrați de suprafață utilă.

independentă din punct de vedere funcțional, având intrare separată din casa scării, curte sau stradă și care a fost construită, transformată sau amenajată în scopul de a fi folosită, în principiu, de o singură gospodărie. Se evidențiază numărul locuințelor existente la sfârșitul anului. (Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

[29] Suprafața (aria) locuibilă desfășurată (totală) reprezintă suma suprafețelor destinate pentru locuit a tuturor locuințelor sau spațiilor de locuit din clădiri (Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018		2019		2020	
	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați	Număr	Metri pătrați
Alte clădiri	1	175	0	0	0	0	1	205	0	0	0	0	1	1030	2	97	11	983	4	1262	6	5716
Clădiri pentru comerț cu ridicata și cu amănuntul	0	0	1	185	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1022	0	0
Hoteluri și clădiri similare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	3454	0	0
Clădiri rezidențiale (exclusiv cele pentru colectivități)	16	6035	22	3088	18	2418	18	2841	17	2607	9	1074	11	1481	13	1757	7	982	8	991	14	1941

Figura 26 Evoluția autorizațiilor de construire eliberate pentru clădiri pe tipuri de construcții în orașul Buhuși

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

CAPITOLUL 5. Mediu

5.1. Calitatea mediului (aer, apă, sol)

Poluarea este o temă din ce în ce mai importantă în România și de o importanță vitală pentru orașele românești.

Figura 27 Principalele surse de poluare și stații de monitorizare, UAT Buhuși

(Sursa: Politica Urbană a României, hărți disponibile la https://citadini.ro/baza-de-date-urbane-harti/)

Figura de mai sus prezintă principalele surse de poluare la nivelul UAT Buhuși. Astfel, se poate observa faptul că principalele surse de poluare în Buhuși le reprezintă activitățile de colectare și tratare și cele de transport. În secțiunile următoare vom trata în mai mare detaliu aspectele legate de poluare la nivelul orașului Buhuși.

Trebuie menționat de la început că sistemul de monitorizare al calității mediului în România este deficitar. La nivel urban, situația se complică și mai mult, având în vedere diversitatea mult mai mare a factorilor care influențează dinamica indicatorilor de calitate a mediului și a nivelului mult mai ridicat de expunere a populației.

5.1.1. Calitatea aerului

Calitatea aerului este determinată de emisiile în aer provenite de la surse staționare și surse mobile (trafic rutier), în special în marile orașe, precum și de transportul pe distanțe lungi a poluanților atmosferici. Poluarea aerului are efecte adverse semnificative asupra sănătății umane și poate provoca daune atât faunei cât și florei.

În ceea ce privește evoluția emisiilor de poluanți în atmosferă, la nivelul orașului Buhuși, este una relativ constantă cu depășiri concentrațiilor medii anuale fie că este vorba de gazele cu efect de seră sau pulberile rezultate în urma activităților la sol (construcții, reparații, etc.).

În orașul Buhuși, nu există rețea de prelevare a probelor calității aerului.

Evaluarea calității aerului prin monitorizare continuă, pe teritoriul județului Bacău, se realizează prin intermediul celor 3 stații automate, aparținând Rețelei Naționale pentru Monitorizarea Calității Aerului (RNMCA) amplasate în județ.

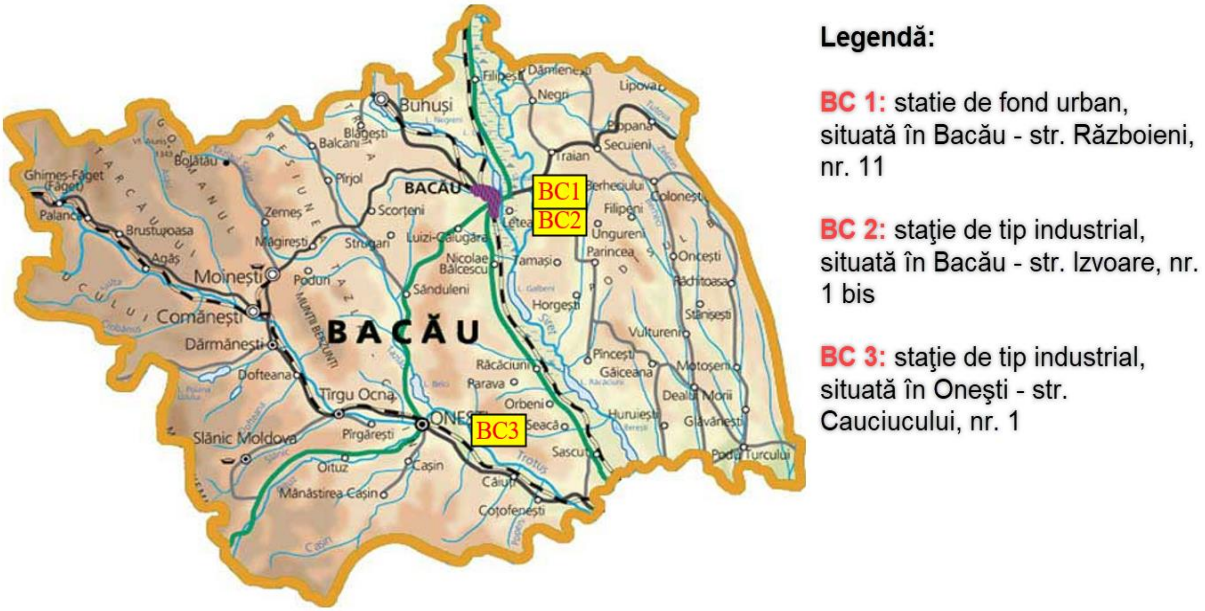

Figura 28 Amplasarea stațiilor automate de monitorizare a calității aerului din județul Bacău

(Sursa: Raportul anual privind starea mediului în județul Bacău pe anul 2020, disponibil la http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala)

Stația Bacău 1 - stație de fond urban este amplasată în municipiul Bacău - Parc Prefectură. Acest tip de stație:

- evaluează influența activității umane din zona centrală a municipiului asupra calității aerului;
- raza ariei de reprezentativitate este de 1 - 5 km;

- poluanții monitorizați sunt: dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x/NO/NO_2), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), benzen (C_6H_6) și xyleni, amoniac (NH_3), particule în suspensie PM_{10} (nefelometric și gravimetric), particule în suspensie $PM_{2,5}$, metale grele (Pb, Cd, Ni, As).

Stațiile urbane sunt amplasate astfel încât nivelul de poluare să fie influențat de contribuțiile integrate ale tuturor surselor din direcția opusă vântului.

Stația Bacău 2 - stație de tip industrial, este amplasată în municipiul Bacău - cartier Izvoare. Acest tip de stație:

- evaluează influența activităților industriale dezvoltate în partea de E-SE a municipiului asupra calității aerului;
- raza ariei de reprezentativitate este de 100 m -1km;
- poluanții monitorizați sunt: dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x/NO/NO_2), amoniac (NH_3), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), particule în suspensie PM_{10} (nefelometric și gravimetric).

Stația Bacău 3 - stație de tip industrial, este amplasată în municipiul Onești - cartier TCR-strada Cauciucului. Acest tip de stație:

- evaluează influența activităților industriale dezvoltate în partea de E-NE a municipiului Onești, asupra calității aerului;
- raza ariei de reprezentativitate este de 100 m -1km;
- poluanții monitorizați sunt: dioxid de sulf (SO_2), oxizi de azot (NO_x/NO/NO_2), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), benzen (C_6H_6) și xyleni, hidrogen sulfurat (H_2S), particule în suspensie PM_{10} (nefelometric).

Metodele de măsurare folosite pentru determinarea poluanților specifici sunt metodele de referință prevăzute în Legea 104/2011, sau metode echivalente pentru care se determină factorul de echivalență.

Agenția Națională pentru Protecția Mediului (ANPM) și Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului pun la dispoziție diferite rapoarte și informări privind calitatea aerului.

Pentru perioada 2010 – 2021 vom analiza evoluțiile concentrațiilor medii anuale pentru principalii poluanți din aerul înconjurător: dioxid de azot (NO_2), dioxid de sulf (SO_2), monoxid de carbon (CO), ozon (O_3), particule în suspensie (PM_{10} și $PM_{2,5}$) și benzen (C_6H_6).

Dioxidul de azot (NO_2) și oxizii de azot (NOx)

Oxizii de azot provin în principal din arderea combustibililor solizi, lichizi și gazoși în diferite instalații industriale, rezidențiale, comerciale, instituționale și din transportul rutier. Oxizii de azot au efect eutrofizant și/sau de acidifiere asupra multor componente ale mediului, cum sunt: solul, apele, ecosistemele terestre sau acvatice, dar și construcțiile și monumentele.

Dioxidul de azot este un gaz ce se transportă pe lungă distanță și are un rol important în chimia atmosferei, inclusiv în formarea ozonului troposferic. Expunerea la dioxid de azot în concentrații mari determină inflamații ale căilor respiratorii și reduce funcțiile pulmonare, crescând riscul de afecțiuni respiratorii și agravând astmul bronșic.

Concentrațiile de NO_2 din aerul înconjurător se evaluează folosind **valoarea limită orară** pentru protecția sănătății umane (**200 µg/mc**), care permite a se depăși de 18 ori/an și **valoarea limită anuală** pentru protecția sănătății umane (**40 µg/mc**), în conformitate cu Legea nr. 104/2011.

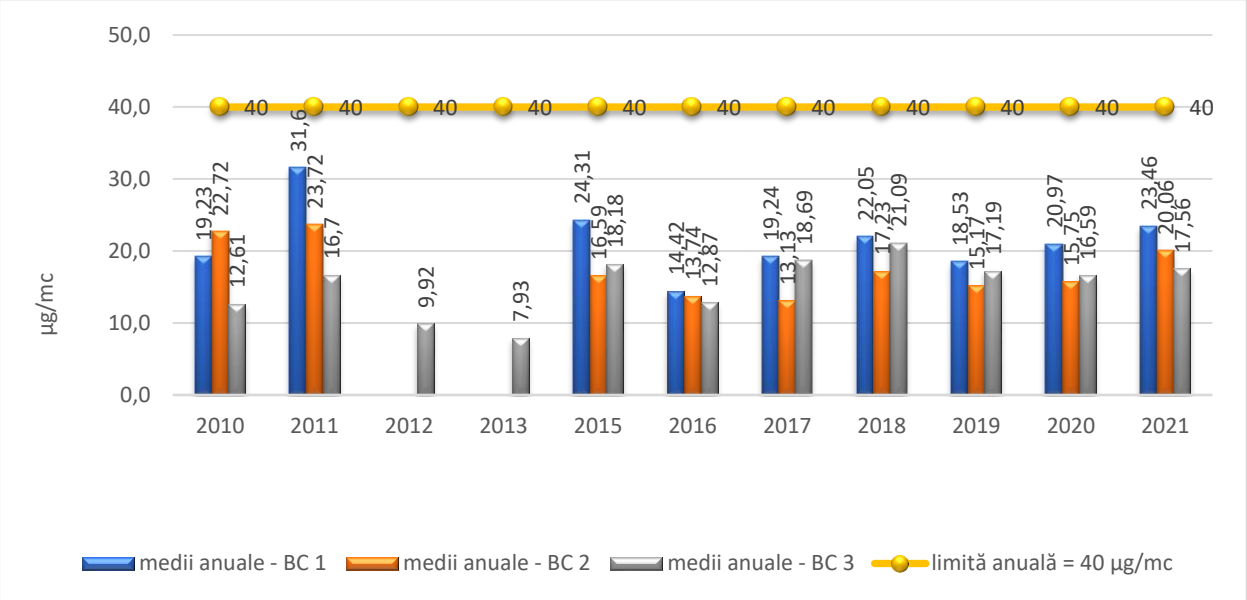

Figura 29 Evoluția concentrațiilor medii anuale de dioxid de azot (NO_2) înregistrate în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău

(Sursa: date prelucrate conform rapoartelor oferite de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala și Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro)

Legendă:

- *Analizoarele de NO_x de la stațiile BC 1 și BC 2 nu au funcționat pe parcursul anilor 2012 și 2013*
- *Analizoarele de NO_x de la stațiile BC 1, BC 2 și BC 3 nu au funcționat pe parcursul anului 2014*
- *În anul 2018 și 2019 la BC 1 nu a fost realizată o captură suficientă de date pentru a respecta criteriile de calitate conform Legii 104/2011, deci media anuală prezentată este doar orientativă, cu scop informativ.*

Întrucât în anii 2012, 2013 și 2014 nu au funcționat analizoarele de NO_x din municipiul Bacău nu putem avea o viziune de ansamblu asupra județului Bacău în ceea ce privește evoluția calității aerului din punct de vedere al poluantului dioxid de azot.

În ceea ce privește media anului 2021 se constată o creștere a acesteia la stațiile BC 1 și BC 2 comparativ cu anul precedent.

Pentru datele disponibile observăm că valoarea limită anuală pentru protecția sănătății umane (40 µg/mc) pentru dioxidul de azot nu a înregistrat depășiri ale valorilor limită în nicio stație sau an.

Dioxidul de sulf (SO_2)

Dioxidul de sulf este un gaz puternic reactiv, provenit în principal din arderea combustibililor fosili sulfuroși (cărbuni, păcură) pentru producerea de energie electrică și termică și a combustibililor lichizi (motorină) în motoarele cu ardere internă ale autovehiculelor rutiere.

Dioxidul de sulf poate afecta atât sănătatea oamenilor prin efecte asupra sistemului respirator cât și mediul în general (ecosisteme, materiale, construcții, monumente) prin efectul de acidifiere.

Concentrațiile de SO_2 din aerul înconjurător se evaluează folosind **valoarea limită orară** pentru protecția sănătății umane (**350 µg/mc**) care nu trebuie depășită mai mult de 24 ori/an și **valoarea limită zilnică** pentru protecția sănătății umane (**125 µg/mc**) care nu trebuie depășită mai mult de 3 ori/an.

Din prelucrarea statistică a datelor se evidențiază că tendința la nivelul județului Bacău este de menținere a unor concentrații foarte mici ale SO_2 în aerul înconjurător, cu mult sub valoarea limită orară (350 µg/mc) și valoarea limită zilnică (125 µg/mc) pentru protecția sănătății umane.

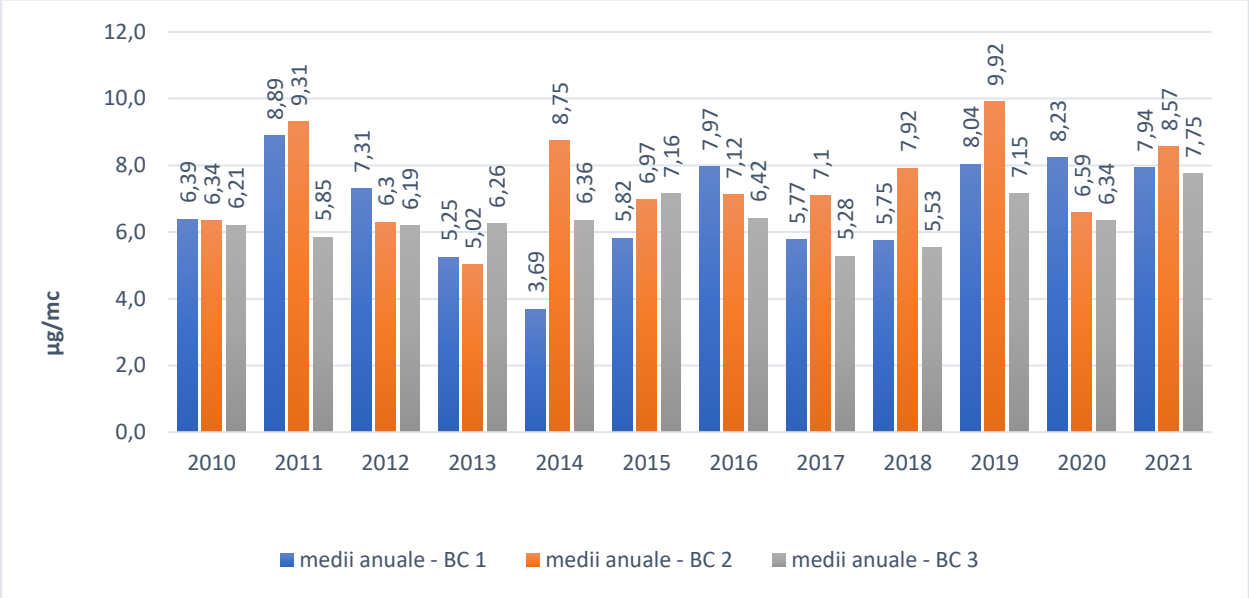

Figura 30 Evoluția concentrațiilor medii anuale de dioxid de sulf (SO_2) înregistrate în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău

(Sursa: date prelucrate conform rapoartelor oferite de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala și Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro)

Monoxidul de carbon (CO)

Monoxidul de carbon este un gaz incolor și inodor, la temperatura mediului ambiental. Provenit în principal din: *surse naturale*: incendii spontane de pădure și altă vegetație, emisiile vulcanice și descărcările electrice sau *surse antropice*: arderea incompletă ce apare în toate procesele de combustie a materiilor combustibile: arderea combustibililor fosili în instalații de ardere - centrale termoelectrice și termice, boilere industriale, instalații rezidențiale (sobe, centrale termice individuale, mai ales cele pe combustibili solizi - cărbuni, lemne, arderea cea mai completă fiind cea a gazului natural), traficul rutier, arderea deșeurilor, incendii, arderea miriștilor etc.

Concentrațiile de CO din aerul înconjurător se evaluează folosind **valoarea limită** pentru protecția sănătății umane (**10 mg/mc**), calculată ca valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore (medie mobilă).

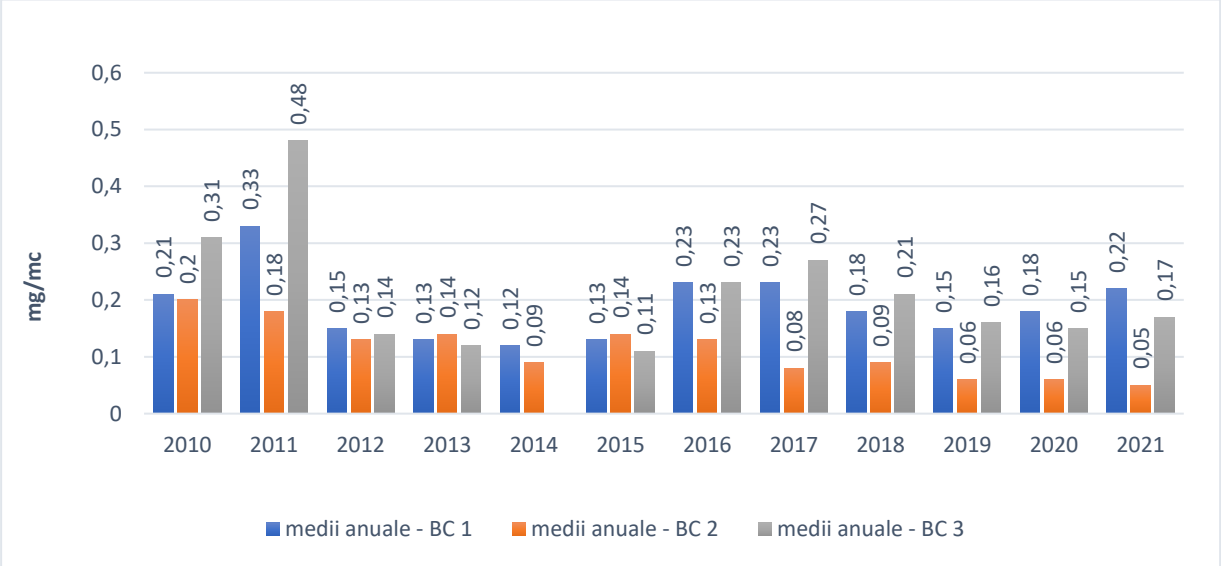

Figura 31 Evoluția concentrațiilor medii anuale de monoxid de carbon (CO) înregistrate în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău

(Sursa: date prelucrate conform rapoartelor oferite de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala și Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro)

Legendă:

- *Mediile calculate sunt cu caracter orientativ, deoarece nu s-a realizat obiectivul de calitate, privind captura minimă de date (anul 2014: BC1 și BC 2; anul 2015: BC1, BC 2, BC 3; anul 2016: BC 1, anul 2018:BC 2, anul 2019: BC 1 și BC 2)*
- *Pe parcursul anului 2014 analizorul de CO de la stația BC 3 nu a funcționat.*

Având în vedere că pe parcursul anilor 2014 - 2015 - 2016 nu s-a realizat o captură minimă de date, conform reglementării legale la unele analizoare de CO de la stațiile din județul Bacău nu se poate face o apreciere în ceea ce privește calitatea aerului și tendința din punct de vedere al acestui indicator.

Comparativ cu anul 2020, în anul 2021 se constată o scădere a mediei anuale la BC 2, la stația BC 1 și la stația BC 2 se remarcă o creștere a mediei anuale, însă pe toată perioada analizată acestea s-au aflat mult sub valoarea limită pentru protecția sănătății umane.

Ozonul (O_3)

Se găsește în mod natural în concentrații foarte mici în troposferă (atmosfera joasă). Spre deosebire de ozonul stratosferic, care protejează viața pe Pământ, ozonul troposferic (cuprins între sol și 8 -10 km înălțime) este deosebit de toxic, având o acțiune puternic iritantă asupra căilor respiratorii, ochilor și are potențial cancerigen. De asemenea, ozonul are efect toxic și pentru plante, la care determină inhibarea fotosintezei, producerea de leziuni foliare, necroze.

Ozonul este un poluant secundar deoarece, spre deosebire de alți poluanți, el nu este emis direct de vreo sursă de emisie, ci se formează sub influența radiațiilor ultraviolete, prin reacții fotochimice în lanț între o serie de poluanți primari (precursori ai ozonului) și anume: oxizii de azot (NO_x), compușii organici volatili (COV), monoxidul de carbon (CO).

Concentrațiile de ozon din aerul înconjurător se evaluează folosind:

- **pragul de alertă (240 µg/mc)** calculat ca medie a concentrațiilor orare (valoare ce trebuie măsurată timp de 3 ore consecutiv**),**
- **pragul de informare (180 µg/mc)** calculat ca medie a concentrațiilor orare
- **valoarea țintă** pentru protecția sănătății umane **(120 µg/mc)** calculată ca valoare maximă zilnică a mediilor pe 8 ore (medie mobilă), pentru care sunt permise un număr de 25 de depășiri pe an calendaristic.

Nu se poate concluziona asupra tendinței evoluției concentrațiilor de ozon în continuare, mai ales având în vedere complexitatea aspectelor legate de formarea acestui poluant secundar în atmosferă și dependențele semnificative dintre acest poluant și condițiile meteorologice. Formarea ozonului fotochimic depinde de condițiile meteorologice și de concentrațiile de NO_x și compuși organici volatili.

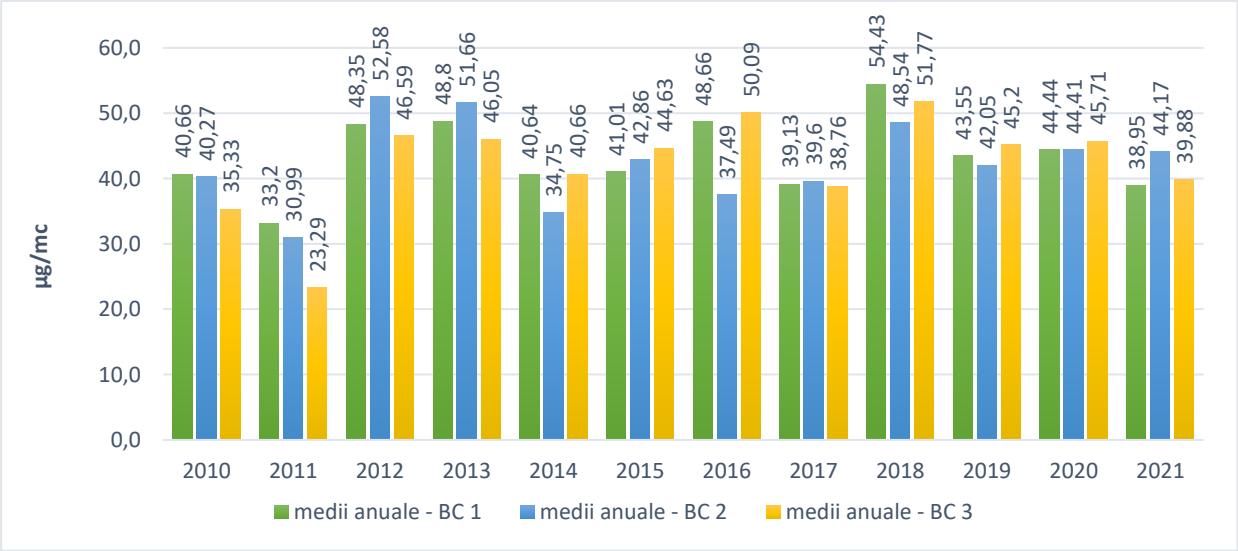

Figura 32 Evoluția concentrațiilor medii anuale de ozon (O_3) înregistrate în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău

(Sursa: date prelucrate conform rapoartelor oferite de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala și Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro)

Legendă:

- *Media anuală pentru 2018 de la stația BC 1 și pentru 2019 de la stația BC 1 și BC 3 este doar orientativă, deoarece nu a fost realizată o captură suficientă de date pentru a respecta criteriile de calitate conform Legii 104/2011.*

Concentrația O_3 în zona urbană, unde se emit în general cantități mai mari de NO_x, este mai mică decât în zona suburbană, ca urmare a reacției O_3 cu NO emis în principal din traficul rutier. Astfel în zona suburbană, datorită traficului redus și a concentrației scăzute de NO, concentrația de O_3 este mai ridicată, cu toate acestea pe toată perioada analizată acestea s-au aflat mult sub valoarea țintă pentru protecția sănătății umane.

Particule în suspensie (PM_{10} și $PM_{2,5}$)

Particule în suspensie (PM) este termenul generic folosit pentru un amestec de particule de aerosoli (solide și lichide), cu dimensiuni și compoziție chimică diferită. $PM_{2,5}$ se referă la „particule fine" care au diametrul aerodinamic mai mic de 2,5 μm, iar PM_{10} se referă la particulele cu diametrul aerodinamic mai mic de 10 μm, incluzând fracția de particule grosiere, pe lângă fracția $PM_{2,5}$.

Studiile epidemiologice atribuie efecte severe asupra sănătății poluării aerului provocate de PM și într-o mai mică măsură ozonului. Efectele asupra sănătății provocate de particule fine ($PM_{2,5}$) sunt cauzate de inhalarea și pătrunderea acestora în plămâni. Atât interacțiunile chimice cât și cele fizice cu țesuturile pulmonare pot induce iritații sau distrugeri ale acestora. Particulele pătrund cu atât mai mult în plămâni cu cât sunt mai mici.

Pe lângă efectele asupra sănătății umane, PM pot avea efecte negative asupra schimbărilor climatice și ecosistemelor, de asemenea se depun și pot avea un efect coroziv asupra patrimoniul material și cultural, în funcție de compoziția chimică.

Concentrațiile de particule în suspensie PM_{10} din aerul înconjurător se evaluează, conform Legii nr. 104/2011, folosind **valoarea limită zilnică (50 µg/mc)** care nu trebuie depășită mai mult de 35 ori/an și **valoarea limită anuală**, determinată gravimetric (**40 µg/mc**).

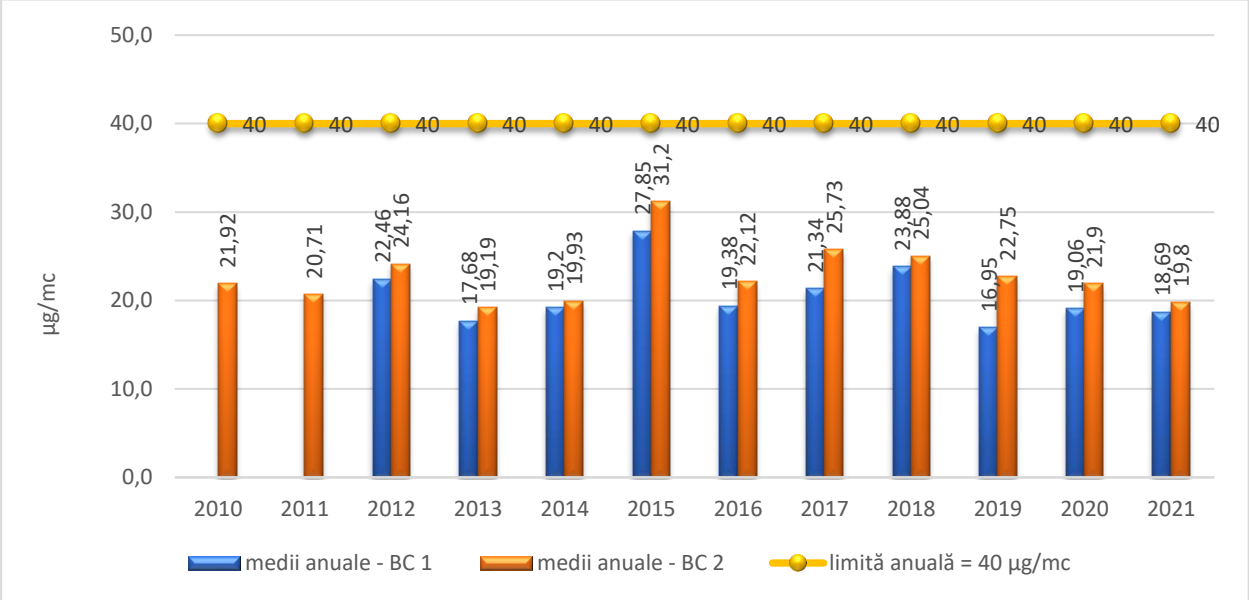

Figura 33 Evoluția anuală a concentrației de particule în suspensie PM_{10}, (determinări gravimetrice) în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău

(Sursa: date prelucrate conform rapoartelor oferite de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala și Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro)

Legendă:

- *În cazul măsurărilor, la stațiile BC 1 și BC 2, prin metoda de referință gravimetrică, mediile anului 2017 și în cazul stației BC 1 media anului 2019 prezentate sunt cu un caracter orientativ, deoarece nu a fost realizată o captură suficientă de date pentru a respecta criteriile de calitate conform Legii 104/2011.*

Evoluția mediilor anuale reflectă probabil și diferențele de condiții meteorologice dintre anii analizați (sub aspectul perioadelor fără sau cu precipitații, a direcției și vitezei vântului, a frecvenței calmului atmosferic), condiții care influențează semnificativ concentrațiile de particule din aer, știut fiind faptul că lipsa precipitațiilor, calmul atmosferic, vântul din direcția surselor majore de emisie sunt condiții favorabile prezenței particulelor în concentrații mai mari în atmosferă. Din datele disponibile, concentrațiile de particule în suspensie PM_{10} din perioada 2010 - 2021 s-au aflat sub limita anuală de 40 µg/mc.

Pentru particulele în suspensie, fracția $PM_{2,5}$ legea nr. 104/2011 stabilește o **valoare limită anuală de 20 µg/mc**.

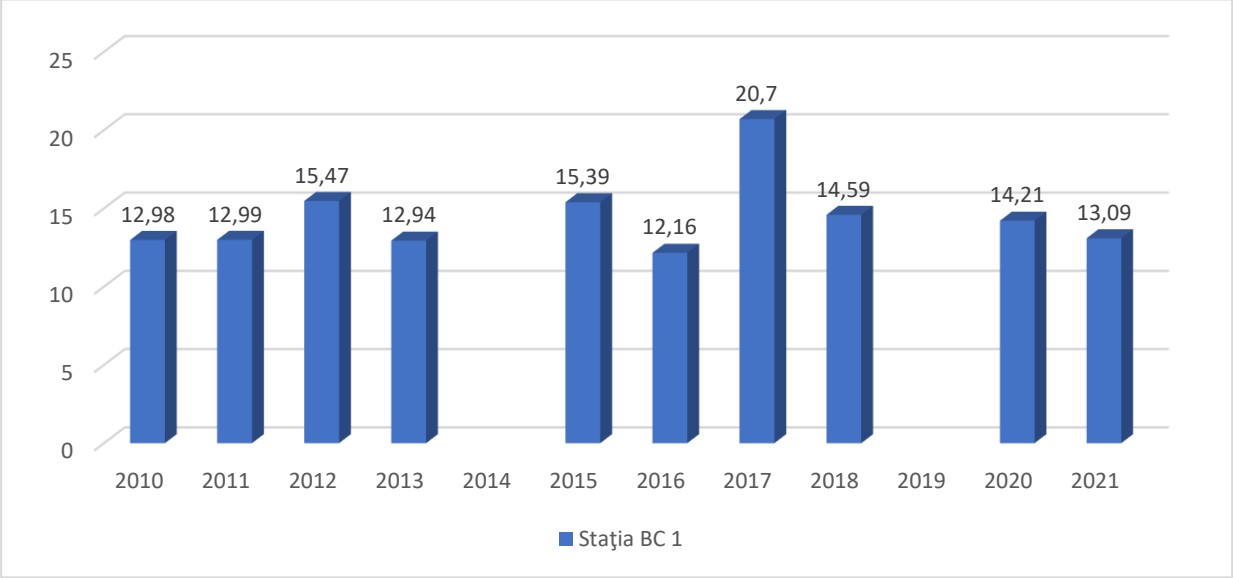

Figura 34 Evoluția anuală a concentrației medii anuale particule în suspensie $PM_{2,5}$ în perioada 2010 - 2021 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău

(Sursa: date prelucrate conform rapoartelor oferite de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala și Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro)

Legendă:

- *Mediile calculate sunt cu caracter orientativ, deoarece nu s-a realizat obiectivul de calitate, privind captura minimă de date (pentru intervalul de timp 2013 - 2020)*
- *Pe parcursul anului 2014 și 2019 nu au fost monitorizate particulele în suspensie $PM_{2,5}$.*

Mediile anuale prezentate care sunt calculate în cazul unei capturi insuficiente de date, conform Legii nr.104/2011 sunt doar cu caracter orientativ. Din motive tehnice pe parcursul anului 2014 și 2019 nu au fost monitorizate particulele în suspensie $PM_{2,5}$, iar pe parcursul anilor 2013 - 2020 nu a fost realizată o captură suficientă de date. Din datele disponibile putem observa că în perioada 2010 - 2021 acestea s-au aflat sub limita anuală de 20 µg/mc.

Benzenul (C_6H_6)

Benzenul provine în special din arderea incompletă a combustibililor (benzină), dar și din rafinarea petrolului, evaporarea solvenților organici folosiți în diferite activități industriale și evaporarea în timpul proceselor de producere, transport și depozitare a produselor care conțin benzen. Benzenul este un aditiv pentru benzină și 80-85% din emisiile de benzen, la nivel european, sunt datorate traficului rutier. În general, contribuția de la încălzirea locuințelor este mică (aproximativ 5%), dar arderea lemnului poate fi o sursă locală importantă de benzen.

Inhalarea este principala calea pentru expunerea la benzen. Benzenul este un poluant cancerigen, expunerea prelungită la benzen provocând efecte semnificative adverse

(hematotoxicitate, genotoxicitatea și cancerigenitate). Expunerea cronică la benzen poate deteriora măduva osoasă și are efecte hematologice (scăderea numărului de celule roșii și albe din sânge).

Obiectivul de calitatea aerului pentru benzen este stabilit în Legea 104/2011 privind calitatea aerului ambiental, fiind indicată o **valoare limită medie anuală** pentru protecția sănătății umane de **5 µg/mc**.

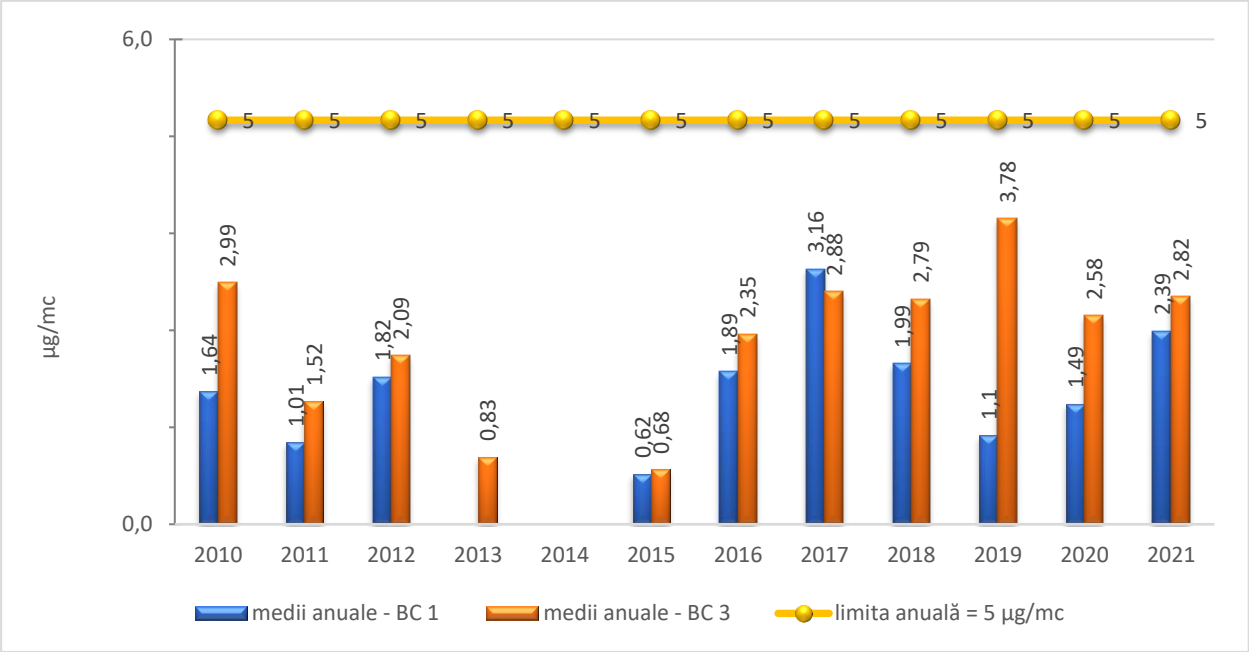

Figura 35 Evoluția concentrațiilor medii anuale de benzen (C_6H_6), în perioada 2010 - 2020 la stațiile aparținând RNMCA din județul Bacău

(Sursa: date prelucrate conform rapoartelor oferite de Agenția Națională pentru Protecția Mediului - http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala și Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro)

Legendă:

- *Pe parcursul anului 2014 nu au funcționat analizoarele de BTEX.*
- *Media anuală de la stația BC 1 în anul 2018 și media anuală de la stația BC 1 și BC 3 în anul 2019 este doar orientativă, deoarece nu a fost realizată o captură suficientă de date pentru a respecta criteriile de calitate conform Legii 104/2011.*

Datorită stabilității chimice ridicate, benzenul are timp mare de remanență în straturile joase ale atmosferei, unde se poate acumula. Benzenul este îndepărtat din atmosferă prin dispersie, la apariția condițiilor meteorologice favorabile acestui fenomen sau prin reacții fotochimice la care benzenul este reactant, determinând formarea ozonului. Având timp de remanență de câteva zile în atmosferă benzenul poate fi transportat pe distanțe lungi.

Benzenul, alături de alți compuși organici volatili (etilbenzen, toluen, orto-, meta- și para-xylen), se monitorizează doar în stațiile BC 1 (de fond urban) și BC 3 (de tip industrial).

Valorile mediilor anuale la benzen înregistrate, în intervalul 2010 - 2021, s-au situat sub valoarea limită anuală pentru sănătatea umană (5 µg/mc), conform legislației în vigoare.

La nivelul orașului Buhuși fumul rezultat din procesele de ardere folosit pentru încălzire și traficul nu afectează decât în mică măsură mediul. Principala sursă de poluare a factorului de mediu aer este reprezentată de traficul auto de pe teritoriul orașului.

Activitatea desfășurată de SC DEMECO SRL este o potențială sursă de poluare a aerului - Conform Studiului de impact asupra sănătății populației se menționează, că "societatea prin specificul activității poate fi un potențial factor poluator (poluarea aerului cu poluanți iritanți: oxizi de azot, oxizi de sulf, substanțe oxidante, pulberi în suspensie, HAP, benzen, plumb, fluor, mercur, cadmiu, compuși organici volatili, etc.). În privința nivelului de poluare cu gaze și pulberi, deși nu se fac măsurători, se poate aprecia că emisiile sunt reduse, iar prin procesele de dispersie și reținere mecanică (prin vegetație, clădiri, relief) eventualele impurități din atmosferă se diminuează și mai mult.

Îmbunătățirea și modernizarea infrastructurii rutiere pot afecta pe termen scurt (pe durata execuției) calitatea aerului, dar pe viitor va avea un impact pozitiv asupra calității aerului și asupra nivelurilor de zgomot și vibrații, cu efecte pozitive semnificative asupra populației, sănătății umane, prin diminuarea emisiilor.

5.1.2. Calitatea apei

Activitățile umane exercită presiuni importante asupra resurselor de apă atât cantitativ, dar mai ales calitativ. Folosințele de apă sunt constituite din acele activități care pentru a se putea desfășura au nevoie de apă.

Apele de suprafață

Apele de suprafață pot fi afectate prin evacuări necontrolate de ape menajere rezultate din gospodăriile individuale în zonele în care nu s-a realizat sistemul centralizat de colectare a apelor menajere, evacuarea apelor neepurate sau insuficient epurate de la operatorii economici de pe teritoriul orașului, utilizarea substanțelor chimice în agricultură (fertilizanți și substanțe fitosanitare) fără asistență tehnică de specialitate, depozitarea necontrolată și necorespunzătoare a diferitelor categorii de deșeuri, spălarea diferitelor obiecte și bunuri în albia apelor de suprafață, etc.

Platforma industrială a SC STOFE Buhuși SA din str. Libertății, nr.36 deține o stație de epurare a apelor uzate industriale și menajere preluate de la mai mulți agenți economici de pe platformă, apele uzate epurate fiind evacuate în emisarul Bistrița printr-un canal deschis -„ Gârla Fabricii" ce tranzitează zona de pășune din str. Chebac. Pe acest canal au fost constatate în anii anteriori situații pe poluare a apei cu compuși chimici, în imediata vecinătate cu evacuarea de pe platforma industrială.

În vecinătatea platformei industriale spre zona cu locuințe funcționează SC DEMECO SRL a cărui profil de activitate constituie o sursă potențială de poluare pentru oraș întrucât aici se depozitează temporar deșeuri toxice și periculoase (ape uzate și nămoluri din industria chimică, industria petrolieră, etc.), precum și deșeuri medicale periculoase infecțioase în vederea tratării și decontaminării în instalații pe amplasament, iar prin specificul activității poate fi un potențial factor poluator cu impact asupra sănătății populației, inclusiv în cazul unor poluări accidentale.

Conform Studiului de impact asupra sănătății populației realizat pentru activitatea societății SC DEMECO SRL care se învecinează cu platforma industrială a SC STOFE Buhuși SA, se menționează, că "societatea prin specificul activității poate fi un potențial factor poluator (poluarea apei cu poluanți precum: hidrocarburi aromatice policiclice, benzen plumb, fluor, mercur, cadmiu, compuși organici volatili). Conform autorizației de mediu, această societate colectează apele uzate industriale tratate într-o cisternă și le evacuează în stația de epurare a SC STOFE Buhuși SA pentru a fi tratate final.

La nivelul orașului Buhuși funcționează o Stație de epurare a apelor uzate menajere - care preia apele menajere din rețeaua centralizată de canalizare orășenească. Stația este modernizată și echipată cu tehnologie nouă care realizează un nivel ridicat de epurare a apelor uzate menajere, neexistând depășiri la parametrii autorizați de evacuarea a apelor epurate în emisarul Bistrița.

Apele subterane

Apele subterane pot fi afectate prin infiltrații de substanțe organice sau chimice provenite din depozitările necorespunzătoare de deșeuri menajere și zootehnice, substanțe fertilizante si pentru combaterea dăunătorilor utilizate în agricultură, din closetele, fosele neimpermeabilizate ale populației. La aceste cauze se mai adaugă existența unor surse de aprovizionare cu apă (izvoare, fântâni) necorespunzătoare din punct de vedere igienico-sanitar (fără perimetre de protecție, neadecvat construite) care pot fi afectate de încărcarea apelor subterane cu substanțe organice, chimice și bacteriologice, ceea ce influențează negativ calitatea surselor de apă potabilă.

Zonele pentru unități agricole pot avea un impact negativ asupra apei și asupra apelor din freatic prin specificul activității. Se recomandă respectarea Codului de Bune Practici de Agricultură și Mediu.

Agricultura, alături de industrie poate deveni una dintre sursele importante de agenți poluanți cu impact negativ asupra calității mediului ambiental prin degradarea sau chiar distrugerea unor ecosisteme.

Practicarea unei agriculturi intensive poate conduce la poluarea solului și apei prin utilizarea excesivă a îngrășămintelor, a pesticidelor, a apei de irigație necorespunzătoare calitativ și cantitativ, în special pe terenurile arabile excesiv afânate prin diferite lucrări. Dacă îngrășămintele nu sunt folosite corespunzător, ținând cont de însușirile solului, gradul lui de aprovizionare cu elemente nutritive, necesarul de nutrienți al plantelor și recoltele prognozate, pot deveni surse importante de poluare a mediului înconjurător și în special a mediului acvatic.

Conform Studiului de impact asupra sănătății populației realizat pentru activitatea societății SC DEMECO SRL care este amplasată la o distanță redusă de zonele cu locuințe prin faptul că se menționează, că "societatea prin specificul activității poate fi un potențial factor poluator (poluarea apei cu poluanți precum: hidrocarburi aromatice policiclice, benzen plumb, fluor, mercur, cadmiu, compuși organici volatili)", astfel s-a propus monitorizarea anuală a acestor poluanți și identificarea surselor de apă pe raza de 100 m în jurul obiectivului, monitorizarea prin sondaj a apei freatice.

La nivelul orașului există o unitate zootehnică de creștere a vacilor cu o capacitate de peste 100 UVM care realizează fertilizări ale pășunilor dar și a terenurilor agricole deținute folosind gunoi de grajd de la propria fermă, dar și gunoi de pasăre. Unitatea deține studiu agrochimic elaborat de OSPA Bacău.

Fertilizarea cu gunoi de pasăre este frecvent utilizată în ultimii ani și de o societate de producție a cerealelor cultivând pe teritoriul orașului Buhuși o suprafață de 370 ha. Societatea deține studiu agrochimic elaborat de OSPA Bacău.

Monitorizarea calității apei potabile furnizată consumatorilor se realizează de către Compania Regională de Apă S.A. Bacău.

De asemenea, Direcția de Sănătate Publică a Județului Bacău monitorizează în permanență calitatea apei potabile, prin prelevarea și analiza de probe suplimentare, atestând calitatea apei potabile livrate consumatorilor.

5.1.3. Calitatea solului

Poluarea solului

Se pot considera ca surse de poluare a solului toate activitățile desfășurate pe teritoriul orașului Buhuși, zona cailor de comunicație și transport, zona construcțiilor tehnico-edilitare, zona cimitirelor, care generează deșeuri solide de diferite tipuri și natură diversă, deșeuri lichide și nămoluri.

Identificarea și caracterizarea surselor de poluanți ai solului:

- colectarea și depozitarea deșeurilor solide provenite din toate activitățile, în condiții necorespunzătoare sau spații neamenajate pentru acest scop (în gospodăriile individuale);
- activitățile din agricultură prin aplicarea fără asigurarea asistenței tehnice de specialitate, posibil în exces a îngrășămintelor chimice pe bază de N, P_2O_5, K_2O;
- folosirea produselor fitosanitare: erbicide, fungicide, insecticide, acaricide;
- deversarea pe sol a apelor uzate menajere din gospodarii individuale ale populației;
- depozitarea necorespunzătoare a dejecțiilor animaliere.

Funcție de natura substanței și de gradul său de agresivitate asupra solului, de cantitatea și timpul de staționare pe sol, de gradul de inclinare a terenului, de proprietățile fizice ale solului (permeabilitate, porozitate, granulometrie), efectul poate fi mai mare sau mai mic.

Calitatea solului se poate deteriora datorită unor cauze naturale și prin intervenții antropice.

Principalele procese de degradare a solului din orașul Buhuși sunt:

- eroziunea hidrică în suprafață;
- eroziunea în adâncime (alunecările de teren);
- depozite de deșeuri, reziduuri rezultate din activitatea zootehnică și menajere.

Principalele activități și fenomene care influențează negativ solul sunt reprezentate prin:

- depuneri întâmplătoare de deșeuri menajere și dejecții animaliere;
- administrarea incorectă a substanțelor chimice fertilizante și pentru combaterea dăunătorilor, ceea ce a dus de-a lungul anilor la acumularea lor în sol;
- defrișări, desțeleniri, pășunatul intensiv.

5.2. Managementul deșeurilor

Din activitățile desfășurate în orașul Buhuși pot rezulta următoarele tipuri de deșeuri:

- din **zona gospodăriilor individuale** în care se cresc animale pot rezulta dejecții solide, cadavre de animale, materialul folosit ca pat pentru animale (talaș, rumeguș, paie), deșeuri metalice și nemetalice, de mase plastice, uleiuri uzate, resturi de plante, ambalaje diverse (hârtie, metalice, material plastic), pot rezulta de asemenea deșeuri agrochimice cu conținut de substanțe periculoase;
- din **zona instituțiilor și serviciilor de interes public** pot rezulta în general deșeuri solide (metalice, nemetalice, hârtie, lemn, uleiuri uzate, anvelope, acumulatori, deșeuri textile). Mai pot rezulta de asemenea deșeuri din activitățile sanitare umane și veterinare, deșeuri municipale, etc;
- **din zona căilor de comunicație și de transport** pot rezulta deșeuri de cuvertură asfaltică în urma deteriorării și reparației drumurilor, pământ contaminat, pulberi, infiltrarea apelor meteorice în sol;
- **din zona construcțiilor tehnico-edilitare** pot rezulta deșeuri de natură diversă, însoțite de emisii, etc;
- **din zona gospodăriilor comunale și cimitire** pot rezulta deșeuri solide de natură diversă;
- **din zona industrială** pot rezulta diferite tipuri de deșeuri de la activitățile desfășurate.

Colectarea deșeurilor menajere și similare cu deșeurile menajere provenite de la agenții economici, și instituții, ONG, etc. se realizează de operatorul de salubrizare SC GYNDANY IMPEX SRL în baza contractului de concesionare privind delegarea parțială a gestiunii Serviciului Public de Salubrizare din orașul Buhuși, încheiat cu Consiliul Local Buhuși. Pentru deșeurile industriale agenții economici dețin contracte încheiate cu societăți de profil autorizate.

5.3. Riscuri naturale

Conform "Strategiei naționale de prevenire a situațiilor de urgență" , riscurile naturale se referă la evenimente în cadrul cărora parametrii de stare se pot manifesta în limite variabile de la normal către pericol, cauzate de fenomene meteo periculoase, în cauză ploi și ninsori abundente, variații de temperatură - îngheț, secetă, caniculă -furtuni și fenomene distructive de origine geologică, respectiv cutremure, alunecări și prăbușiri de teren. Riscurile naturale existente pe amplasamentul studiat sunt generate atât de fenomene naturale cât și de fenomene antropice.

În cazul teritoriului administrativ al orașului Buhuși, putem vorbi în principal despre manifestarea unor fenomene de risc reprezentate prin:

- deplasări în masă (alunecări de teren și secundar, prăbușiri);
- eroziune în adâncime (cu formarea de organisme torențiale de dimensiuni deloc neglijabile - ravene);
- inundații pe rețeaua hidrografică permanentă sau temporară din acest areal.

La acestea se adaugă riscul din punct de vedere seismic, în cazul producerii în zona Vrancea a unui seism mai mare de 6 grade pe scara Richter fiind afectată și zona orașului Buhuși, cu riscul avarierii locuințelor mai vechi sau construite din materiale cu rezistență slabă, gen chirpici.

Conform Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Bacău, Etapa a II-a. Elemente ce condiționează dezvoltarea județului Bacău, orașul Buhuși este inventariat ca zonă de risc atât la inundații, cât și la alunecări de teren.

5.3.1. Inundații

În această zonă, inundațiile pot avea origine pluvială (ca rezultat al ploilor torențiale din sezonul cald), sau pluvios-nivală, producerea lor fiind coroborată cu topirea zăpezilor din bazinul hidrografic respectiv.

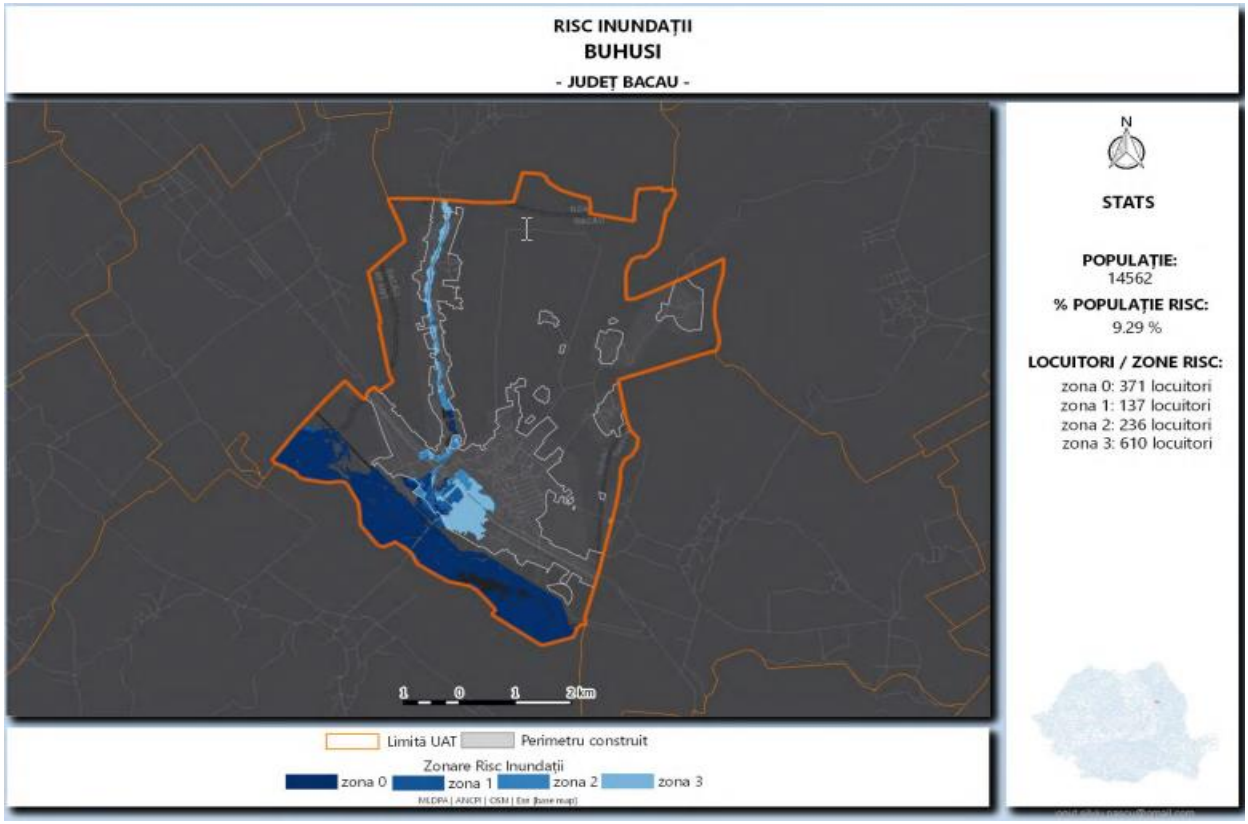

Figura 36 Risc de inundații, UAT Buhuși

(Sursa: Politica Urbană a României, hărți disponibile la https://citadini.ro/baza-de-date-urbane-harti/)

Zonele inundabile sunt reprezentate prin albiile majore ale râurilor, acestea fiind inundate ca urmare a unui volum de precipitații sau/și un aport nival ce conduc la atingerea unor debite superioare capacității de transport a albiilor. Alte zone cu risc de inund abilitate sunt cele situate la debușeele scurgerilor concentrate de pe unii versanți sau din organisme torențiale, generate de precipitații deosebite sau de topirea bruscă a zăpezilor.

Teritoriul orașului Buhuși face parte dintre zonele afectate de inundații, manifestându-se ambele tipuri de inundații, respectiv cele produse pe torenți și pe cursuri de apă permanente.

Conform Studiului Hidrologic efectuat de A.N. «Apele Române» - Administrația Bazinală de Apa SIRET, pe râurile Români și Bodești s-au executat lucrări de regularizare și betonare ale albiilor pe sectoare întinse care au îmbunătățit mult condițiile de scurgere.

5.3.2. Alunecările de teren

Sunt determinate în principal de alcătuirea petrografică formată din: luturi, marne argiloase, nisipuri, favorizate de existența stratelor acvifere de mică adâncime în care apar izvoare de pantă, defrișări, variații de temperatură, modificări aduse prin terasări etc.

Conform Legii 575/2001 privind aprobarea Planul de Amenajare a Teritoriului Național - PATN - Secțiunea a V-a, Zone de risc natural, orașul Buhuși este inventariat cu un risc ridicat la alunecări de teren primare și reactivate.

Conform studiului “Servicii de elaborare a Hărților de Risc Natural pentru alunecări de teren pentru zone din Județul Bacău, expuse acestui fenomen. Orașul Buhuși” efectuat de S.C. IPTANA S.A., au fost identificate zonele ce sunt expuse riscului natural la alunecări de teren, din care menționăm:

- zona str. Libertății, zona deal Corhana, între bariera CF Costișa – str. Orbic: zona a fost amenajată și protejată cu canale de coastă care drenează aportul de apă într-un canal colector, ce se întinde de-a lungul drumului județean (DJ 158). Zona a fost stabilizată în urma lucrărilor efectuate în perioada 1998 – 1999;
- zona râpa Orbic, nr. 3. școala generală numărul 3: alunecarea produsă în această zonă a avut loc în anul 1970, casele afectate în acea perioadă au fost strămutate, în prezent neexistând obiective ce ar putea fi afectate. În prezent există lucrări de drenare a torenților și a apelor provenite din izvoare;

- zona Mocani: deși în această zonă nu s-au înregistrat evenimente recente pot fi afectate un număr restrâns de case. La baza pantei există un pârâu neamenajat cu pregnante eroziuni de mal;
- zona Trotuș: este o zonă cu potențial mare de producere a alunecărilor.

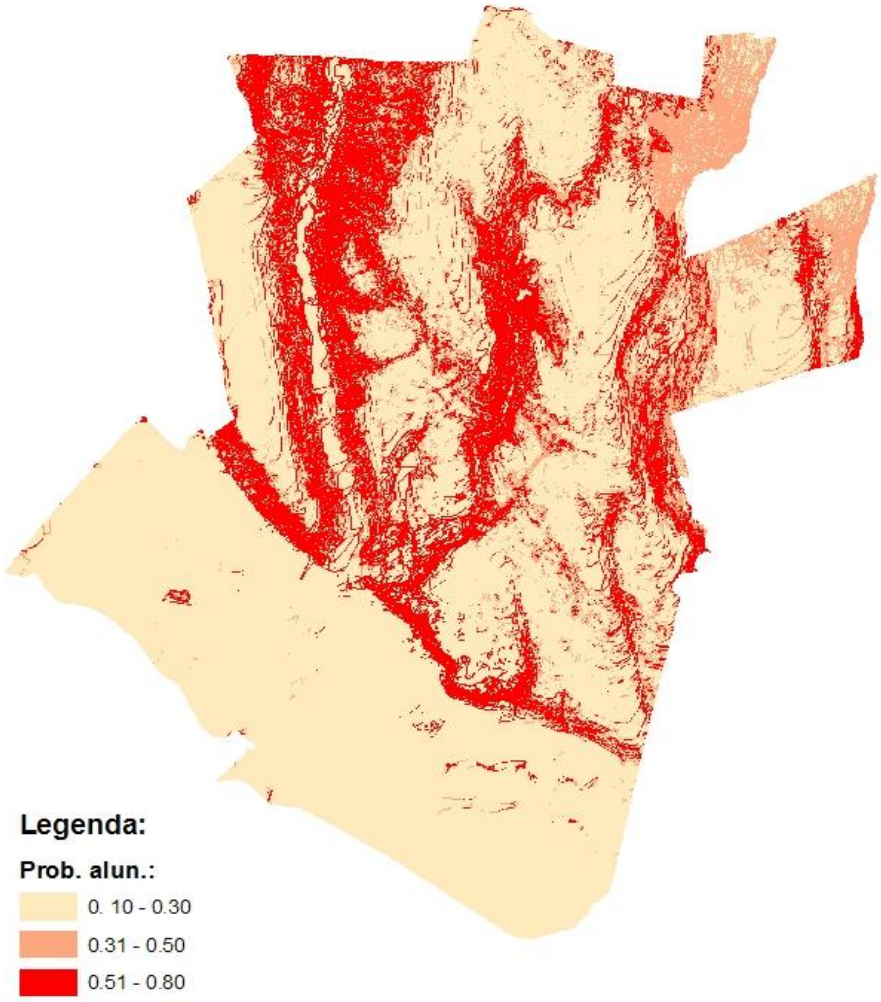

Figura 37 Reprezentarea coeficientului mediu de hazard Km, UAT Buhuși

(Sursa: S.C. IPTANA S.A, Servicii de elaborare a Hărților de Risc Natural pentru alunecări de teren pentru zone din Județul Bacău, expuse acestui fenomen. Orașul Buhuși)

Astfel, în aceste zone a fost determinată vulnerabilitatea în termen de pagube materiale având în vedere faptul că fenomenele de instabilitate puse în evidență pe raza orașului Buhuși sunt lente, făcând posibilă evacuarea fără pierderi de vieți omenești.

În zonele amintite valorile coeficientului de risc la alunecări de teren sunt cuprinse între 0,3 și 0,8. Aceste valori arată faptul că în orașul Buhuși există un risc mediu de producere a alunecărilor de teren.

Figura 38 Zonele critice la instabilitate a masivelor de pământ pe arealul orașului Buhuși
(Sursa: S.C. IPTANA S.A, Servicii de elaborare a Hărților de Risc Natural pentru alunecări de teren pentru zone din Județul Bacău, expuse acestui fenomen. Orașul Buhuși)

Zonele inspectate prezintă caracteristicile generale ale zonelor afectate de alunecări de teren. În majoritatea locațiilor inspectate s-au realizat lucrări de drenaj ale apelor de suprafață și subterane în perioada 1998 – 2000.

În niciuna din locațiile inspectate nu se înregistrează situații care să necesite strămutarea sau alte măsuri ce impun evacuarea de persoane sau de clădiri.

În prezent nu există fenomene de alunecare active.

Zonele vor fi monitorizate de către Comitetul Local pentru Situații de Urgență.

CAPITOLUL 6. Educație și învățământ

De la întâile școli, cea din 1864, apoi cea de la 1886 – despre care vorbește un document găsit într-un mormânt din cimitirul parohial Sf. Înviere, învățământul buhușean a urcat zi de zi, an de an, treaptă cu treaptă, până azi, când se află în localitate **3 școli gimnaziale** și un **colegiu**. Înainte de 1945, la Buhuși, educația școlară a fost structurată pe trei trepte: școala primară cu clasele I-IV, obligatorii, școala profesională cu durata de 2-3 ani, profil textil, școala medie și liceul cu durata de 5, apoi de 4 ani.

Rețeaua școlară de la nivelul Orașului Buhuși, potrivit Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, cuprinde numărul total de unități de învățământ de stat preuniversitar, acreditate, precum și furnizori de educație.

Pe raza teritorială a Orașului Buhuși își desfășoară activitatea un număr total de 10 unități de învățământ de stat preuniversitar. Unitățile de învățământ și furnizorii de educație sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 2 Instituțiile din domeniul educației și cercetării care își desfășoară activitatea pe raza orașului Buhuși

Nr. Crt.	Denumirea unității de învățământ	Statut	Unitatea de învățământcu personalitate juridică căreia îi aparține unit.de învățământ	Adresa
1.	Liceul Teoretic "Ion Borcea" Buhuși	PJ	Liceul TeoreticBorcea" Buhuși	Str. Tineretului, nr.3
2.	Școala Gimnazială "Mihai Eminescu"	PJ	Școala Gimnazială "Mihai Eminescu"	Str. Tineretului, nr.1 Bis
3.	Grădinița cu Program Normal nr.6	AR	Școala Gimnazială "Mihai Eminescu"	Str. Bradului, nr.84
4.	Școala Gimnazială "Mihail Andrei"	PJ	Școala Gimnazială "Mihail Andrei"	Str. Libertății, nr.147
5.	Grădinița cu Program Normal nr.3	AR	Școala Gimnazială "Mihail Andrei"	Str. Orbic, nr.250
6.	Școala Gimnazială Buhuși	AR	Școala Gimnazială "Mihail Andrei"	Str. Orbic, nr.250
7.	Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare"	PJ	Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare"	Str. Libertății, nr.225
8.	Grădinița cu Program Prelungit nr.1	AR	Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare"	Str. Primăverii, nr.3
9.	Școala Gimnazială nr.2	AR	Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare"	Str. Florilor, nr.11
10.	Palatul Copiilor Buhuși	AR	Palatul Copiilor Bacău	Str. 9 Mai, nr. 15

(Sursa: Statutul unității administrativ-teritoriale a orașului Buhuși, jud. Bacău, disponibil la https://www.primariabuhusi.ro/wp-content/uploads/2022/02/12-HCL.pdf)

6.1. Școala Gimnazială „Mihail Andrei”

În anul 1956, a fost dată în folosință prima școală cu adevărat mare și modernă din oraș, ridicată pe terenul donat de niște cetățeni care au înțeles importanța educației. Școala a funcționat mai întâi ca liceu, primul ei director fiind prof. Constantin Șentea. La 1 septembrie 1960, clasele de liceu s-au mutat în clădirea actuală a Liceului și Școala nr. 1 și-a deschis porțile pentru 8 clase primare, îndrumate de 1 domn învățător și 7 doamne învățătoare.

La ciclul gimnazial erau doar 4 clase – doar clasele a V-a și a VI-a. Profesorii încadrați erau: doi profesori de limba și literatura română, o profesoară de limba rusă, o profesoară de matematică, un profesor de geografie și un profesor de științe naturale, un profesor de limbi occidentale, un profesor de muzică, un profesor de desen, un profesor de educație fizică și doi maiștri instructori.

De atunci și până astăzi, sute de elevi i-au trecut pragul. Șefii de promoție sunt, fără excepție, absolvenți ai învățământului superior și, alături de ei, mulți alții și-au continuat studiile.

În anul 1974, s-a terminat construcția corpului nou al școlii care a îmbogățit numărul sălilor de clasă cu încă 5. S-au adăugat apoi atelierul și sala de sport. Locul sobelor cu lemne a fost luat de încălzirea centrală, iar prin contribuția elevilor, s-au lambrisat clasele și holurile.

Figura 39 Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși
(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

În anul școlar 1979-1980, școala a avut cel mai mare număr de elevi – 253 la ciclul primar, grupați în 8 clase, și 369 de elevi la ciclul gimnazial, grupați în 11 clase. Erau opt învățători, 14 profesori și doi maiștri.

În anul școlar 1989-1990, numărul de elevi a scăzut – 184 de elevi la ciclul primar, îndrumați de opt învățători, iar la ciclul gimnazial 191 de elevi, îndrumați de 14 profesori și 2 maiștri.

Societatea culturală buhușeană „Renașterea” a inițiat în urmă cu câțiva ani un concurs de limba română ce poartă numele profesorului Mihail Andrei, concurs căruia școala îi este gazdă. Numele profesorului Andrei a devenit numele școlii, ca gest de recunoștință pentru exemplara sa activitate.

Din anul 2014, din cauza scăderii numărului de elevi și a reorganizării de către Inspectoratul Școlar a rețelei școlare, Școlii Gimnaziale „Mihail Andrei” i se alătură, ca structură, Școala nr. 3 Orbic.

În anul 2021 aceasta a fost modernizată și dotată prin intermediul proiectului ” Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul obligatoriu din Orașul Buhuși - Școala Gimnazială Mihail Andrei cod SMIS 121237”

În anul școlar 2017-2018 erau înscriși 70 de preșcolari și 352 de elevi la ciclul primar și gimnazial.

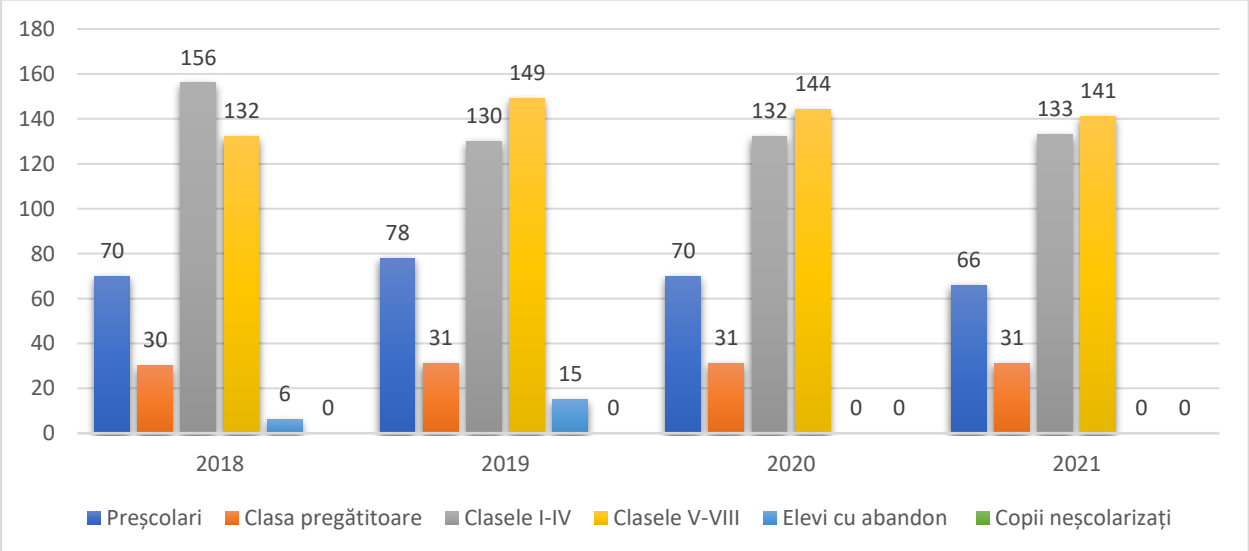

Figura 40 Evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși

(Sursa: Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși)

După cum se poate observa din evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși cei mai mulți elevi au fost înregistrați în anul 2019 (un total de 403), în același an fiind și cei mai mulți preșcolari. Cei mai mulți elevi de clasele I-IV s-au înregistrat în 2018 iar de clasele V-VIII în 2019. Tot în acești ani au fost și elevi cu abandon, situație care nu s-a mai regăsit la nivelul anilor 2020 și 2021. Se remarcă faptul că în 2021 totalul elevilor acestei școli a fost cel mai scăzut din perioada analizată (371 de elevi), cu cele mai mici valori a numărului de preșcolari.

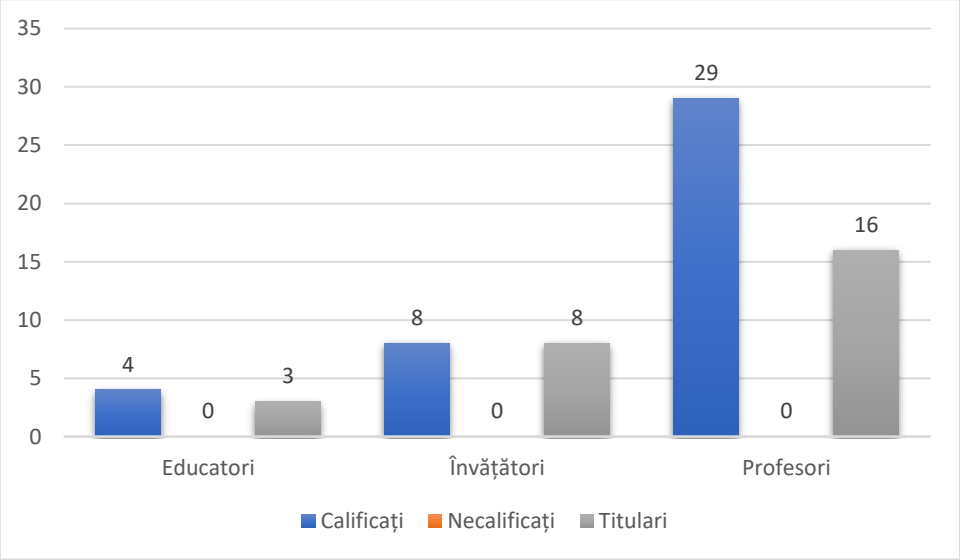

Figura 41 Structura personalului didactic în anul 2021 la Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși

(Sursa: Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși)

La nivelul anului 2021, în cadrul Școlii Gimnaziale „Mihail Andrei” activau 41 de cadre didactice calificate, dintre care 29 de profesori, 8 învățători și 4 educatori, iar din cei 27 titulari 16 erau profesori, 8 învățători și 3 educatori. Se remarcă faptul că în această instituție niciunul din cadrele didactice nu a fost necalificată.

6.2. Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”

Înființată în 1970 sub denumirea Școala Generală Nr. 4, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” a cunoscut o dezvoltare rapidă, având un loc aparte între școlile din județ. La înființare ocupa o suprafață de 1800 m2, avea 8 săli de clasă, două laboratoare și două ateliere. În acest spațiu au funcționat 17 clase de elevi.

Erau înscriși 381de elevi, 192 la ciclul primar și 189 la ciclul gimnazial.

În treapta I erau înscriși 162 de elevi.

Subordonate școlii erau Școala nr. 6, de pe strada 1 Mai – director înv. Cucu Ana – și Grădinița nr. 2 – director Mănciulescu Ana.

În septembrie 1970, școala și-a deschis porțile cu un colectiv de 8 învățători, 19 profesori și 15 maiștri instructori.

De Școala Generală nr. 4 aparțineau și:

– Școala de 4 ani nr. 6 situată pe strada 1 Mai; învățătorii acestei școli erau în număr de 9;

– Grădinița nr. 2 – un număr de 3 educatoare;

– Grădinița nr. 4 Marginea – o învățătoare;

– Grădinița nr. 1 – un număr de 3 educatoare;

– Școala Generală nr. 7 Bodești – doi învățători și o educatoare.

În anul 1977 școala își mărește spațiul cu un corp de clădire și cu încă un etaj. Sunt 17 clase pentru învățământul primar, la care predau 18 învățători. Colectivul personalului didactic mai cuprindea un număr de 42 de profesori și 11 maiștri instructori.

În anul școlar 1988-1989, erau încadrați 22 de învățători, 5 educatoare, 39 de profesori, 4 maiștri și 2 ingineri. Aceștia din urmă își primeau salariile de la Întreprinderea de Postav. Numărul total de elevi a fost 1468, dintre care au fost promovați 1422. Erau 680 de elevi în ciclul primar, 555 în ciclul gimnazial și 233 în clasele a IX-a și a X-a de învățământ complementar.

Cel mai mare număr de elevi, 1567 – în 44 de clase, a fost înregistrat în anul școlar 1989-1990.

Figura 42 Școala Gimnazială „Mihai Eminescu" Buhuși

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Din anul 2015, Grădinița cu program normal nr. 6 devine structură a Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” Buhuși. În pregătirea celor 700 de elevi și preșcolari erau angajați 7 educatoare, 14 învățători și 18 profesori titulari. Școala are 16 clase, 4 laboratoare și cabinete (un cabinet de informatică cu acces la internet), o bibliotecă având peste 14000 de volume și o sală de sport.

În anul 2017, la grădiniță își desfășoară programul educativ 7 educatoare, 13 învățători la ciclul primar și 17 profesori. Cadrelor didactice li se adaugă o secretară, o bibliotecară, o contabilă și un informatician. Sunt înscriși 150 elevi în învățământul preșcolar, grupați în 7 grupe, 337 de elevi la ciclul primar, grupați în 14 clase, și 229 de elevi la ciclul gimnazial, grupați în 9 clase.

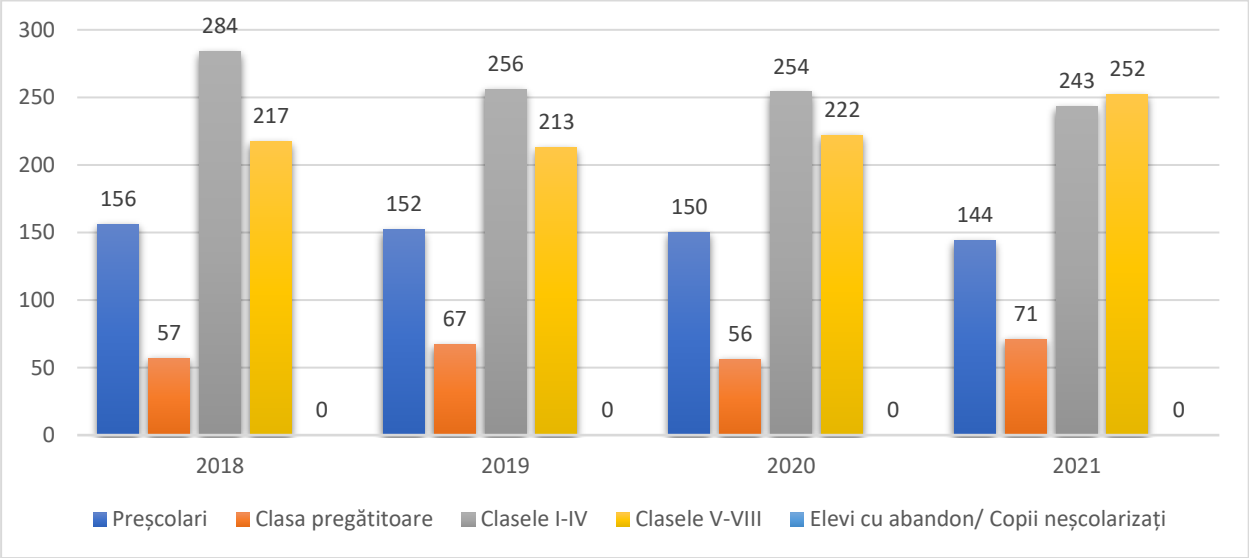

Figura 43 Evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Buhuși

(Sursa: Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Buhuși)

În perioada 2018 – 2021 evoluția populației școlare la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Buhuși este una descendentă, excepție ultimul an, cei mai mulți elevi au fost înregistrați în anul 2018 (un total de 714), în același an fiind și cei mai mulți preșcolari și cei mai mulți elevi de clasele I-IV. Se remarcă faptul că în 2021 totalul elevilor acestei școli a crescut comparativ cu anii anteriori, înregistrându-se cei mai mulți elevi de clasele V-VIII din perioada analizată și cei mai mulți din clasa pregătitoare, totalul ajungând la 710 elevi.

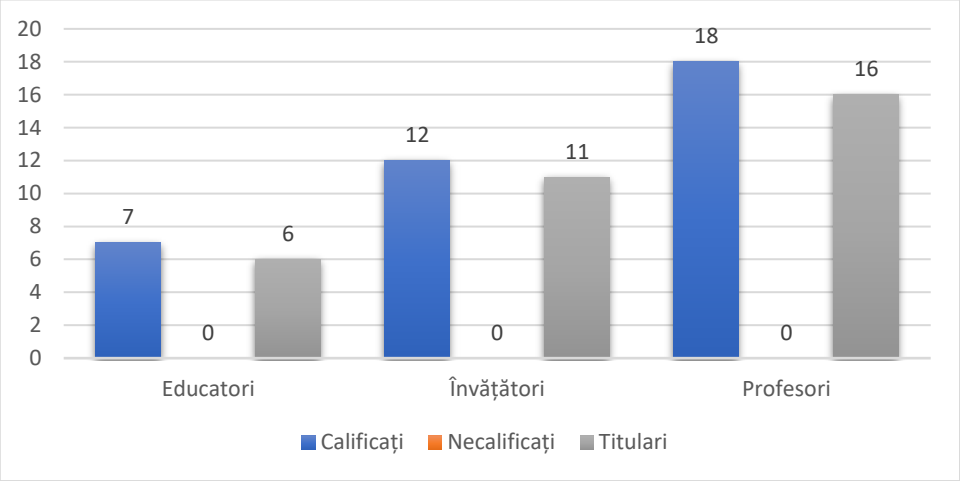

Figura 44 Structura personalului didactic în anul 2021 la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu" Buhuși

(Sursa: Școala Gimnazială „Mihai Eminescu" Buhuși)

În cadrul Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu" activau în 2021, 37 de cadre didactice calificate, dintre care 18 de profesori, 12 învățători și 7 educatori, și 33 de titulari (16 profesori, 11 învățători și 6 educatori). Se remarcă faptul că în această instituție niciunul din cadrele didactice nu a fost necalificată.

În anul 2021 Școala Gimnazială „Mihai Eminescu" a fost modernizată și dotată prin intermediul proiectului "Reabilitarea termică a clădirilor publice din Orașul Buhuși - Colegiul Tehnic Ion Borcea și Școala Gimnaziala Mihai Eminescu cod SMIS 118519".

6.3. Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare"

În Hotărârea Guvernului pentru dezvoltarea învățământului, s-a înscris și construcția Școlii nr. 2, actual „Ștefan cel Mare", pe strada Florilor nr. 11, în noul cartier Cornișa al orașului Buhuși. Construcția școlii a început în anul 1964 și s-a finalizat la 1 septembrie 1965. Pe 15 septembrie 1965, unitatea a pornit cu 13 clase în care au fost cuprinși 452 de elevi și personalul didactic format din 15 profesori și doi maiștri.

În anul 1968, ca urmare a măririi cartierului din vecinătate, școlii i s-au adăugat săli de clasă, în partea de est. În același an unitatea a devenit școală de 10 ani cu profil mecanic, afiliată Liceului nr. 2 Bacău.

În anul școlar 1967-1968, școala își începea activitatea cu 521 de elevi – cuprinși în 16 clase, dintre care 237 la ciclul primar și 284 la ciclul gimnazial și cu 25 de cadre didactice.

Figura 45 Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Buhuși
(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Prin generalizarea învățământului de 10 ani, școala nu a mai satisfăcut nevoile de spațiu ale populației școlare din circumscripție, astfel încât s-a hotărât extinderea spațiului de școlarizare cu încă 4 săli de clasă, date în folosință în anul școlar 1971-1972. Întrucât în anul școlar 1979-1980 școala avea 892 de elevi, iar populația școlară a claselor V-VIII era în continuă creștere, începând cu 1 septembrie 1980, elevii treptei I de liceu au fost transferați la Școala generală nr. 4 din Buhuși.

Imediat după 1990, în școală au reînceput să funcționeze clasele de învățământ complementar, producându-se cea mai spectaculoasă creștere a numărului de elevi – 886, cuprinși în 18 clase de gimnaziu și în 9 de ciclu primar. Efectivul ridicat al elevilor s-a menținut o perioadă de câțiva ani, ceea ce a determinat și creșterea proporțională a numărului de cadre didactice, în anul 1995-1996 schema de încadrare a școlii cuprinzând 29 de învățători și profesori, cărora li se adăugau și cei care își completau normele didactice în școală și cei doi maiștri instructori.

În 2000 au apărut primele semne ale scăderii populației școlare, ca efect al reducerii natalității, al fenomenului de migrare în străinătate și al îmbătrânirii populației din cartierele vecine. Deși în anul 2000 numărul total de elevi era 395, iar în 2005 ajungea la 178, această scădere din cauze obiective a numărului de elevi nu a diminuat cu nimic calitatea procesului instructiv-educativ, dovadă fiind performanțele elevilor absolvenți care au trecut cu brio testările naționale. În anul școlar 2017-2018 școala avea 210 elevi, grupați în 5 clase primare (128 de elevi) și în 4 clase gimnaziale (103 elevi).

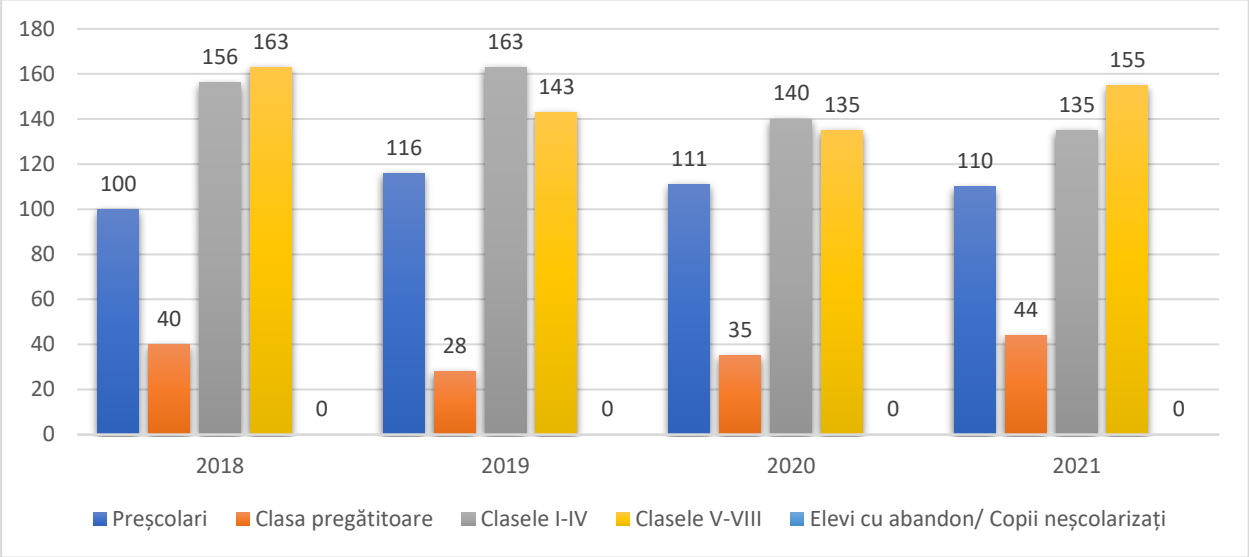

Figura 46 Evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Buhuși

(Sursa: Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Buhuși)

În cadrul Școlii Gimnaziale „Ștefan cel Mare" evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 urmează și ea un trend descendent până în 2020, cu o ușoară creștere în 2021. Cei mai mulți elevi au fost înregistrați în anul 2018 (un total de 459), în același an fiind și cei mai mulți elevi de clasele I-IV și de clasele V-VIII.

Pe toată perioada nu au fost situații de abandon școlar. După cum a fost subliniat, numărul elevilor a crescut în 2021 ajungând la un total de 444 elevi, dintre care cei mai muți fiind din clasele V-VIII (155 de elevi) și doar 44 din clasa pregătitoare.

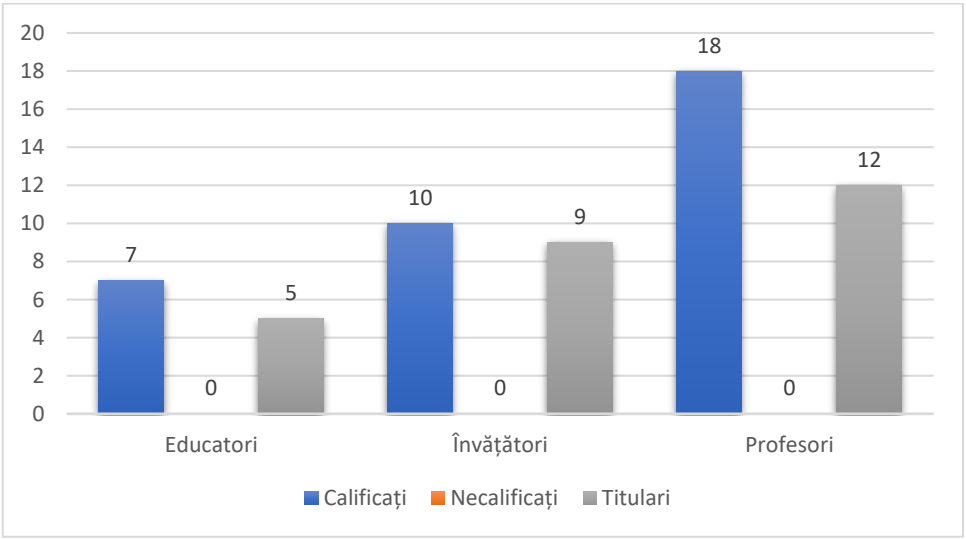

Figura 47 Structura personalului didactic în anul 2021 la Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Buhuși

(Sursa: Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare" Buhuși)

La nivelul anului 2021, în cadrul Școlii Gimnaziale „Ștefan cel Mare” activau 35 de cadre didactice calificate, dintre care 18 de profesori, 10 învățători și 7 educatori, iar din cei 26 titulari 12 erau profesori, 9 învățători și 5 educatori. Se remarcă faptul că și în această instituție niciunul din cadrele didactice nu a fost necalificată.

În anul 2021 Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” a fost modernizată și dotată prin intermediul proiectului ”Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul obligatoriu din Orașul Buhuși - Școala Gimnazială Ștefan cel Mare cod SMIS 121239”.

6.4. Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși

Liceul Teoretic „Ion Borcea” din Buhuși a cunoscut numeroase metamorfoze în evoluția sa. În anul 1937, a fost înființată Școala Profesională și de Ucenici, cu meseriile: țesător, torcător (filator), urzitor, pe lângă Fabrica de Postav Buhuși.

În anul 1948, erau încadrați la Școala medie un număr de 18 profesori și personalul auxiliar, alcătuit din: casier, contabil, 3 pedagogi, intendent, 2 cameriste, 2 paznici și un medic.

În anul școlar 1953-1954, Școala Medie va căpăta statut de liceu, primind numele „Calistrat Hogaș”, filială a liceului cu același nume din municipiul Piatra Neamț.

După 1955, apar unele modificări în structura învățământului mediu. Se desființează școlile medii și reapare învățământul liceal, cu durata de 10 ani.

Anul școlar 1957-1958 a adus Liceului Teoretic „Ion Borcea” Buhuși o nouă denumire: Școala Medie cu clasele a XI-a, cu examen de maturitate.

Anul 1963 va transforma din nou structura Liceului Teoretic „Ion Borcea” Buhuși, trecându-se la învățământul obligatoriu de 8 ani, iar durata școlii de cultură generală va fi de 12 ani.

În anul 1965, s-a hotărât înființarea liceelor de specialitate, în care să fie pregătite cadre cu calificări medii, pentru diferite sectoare de activitate ale economiei și, de asemenea, creșterea numărului de școli profesionale, pentru a asigura numărul necesar de muncitori calificați în diferite domenii din industria textilă.

Clădirea în care funcționează în prezent Liceul Teoretic „Ion Borcea”, situată pe strada Tineretului, nr. 3, datează din anul 1960. Noua construcție numără 16 săli de clasă și 2 laboratoare. Aici au funcționat clase de seral, clase de gimnaziu și cele ale cursurilor de zi, liceul devenind cel mai puternic centru școlar din Buhuși.

Precum multe alte instituții de învățământ din țară care s-au modernizat, căpătând nume noi, în anul școlar 1968-1969, Școala Medie devine Liceul Buhuși.

Din anul 1971-1972 s-a introdus forma de învățământ seral pentru specialitatea maiștri: finisori, filatori, țesători, confecționeri îmbrăcăminte și încălțăminte.

În anul școlar 1973-1974, Liceul și Școala Profesională Buhuși se transformă în Grup Școlar MIU Buhuși: Liceul Textil cu durata de 5 ani și Școala Profesională cu durata de 2 ani și jumătate.

Dacă în anul școlar 1958-1959 Școala Profesională califica elevi doar în 4 clase, în 1962-1963, numărul claselor crescuse la 12, cu 2, respectiv 3 ani de pregătire profesională: 2 ani pentru finisori, filatori și țesători și 3 ani pentru lăcătuși mecanici în industria textilă și pentru electricieni.

Din anul 1963 până în anul 1975, la Școala Profesională numărul claselor a crescut de la 34 la 36, școlarizându-se elevi din toată țara pentru fabricile textile existente în vremea aceea.

După evenimentele din 1989, școala și-a recăpătat statutul de liceu teoretic, primind numele naturalistului român Ion Borcea, una dintre figurile proeminente de biologi care a contribuit la dezvoltarea științei pe plan mondial, în domeniul zoologiei și al hidrologiei în România, alături de Grigore Antipa și Al. Popovici-Bâznoșanu.

În anul școlar 1990-1991, a luat ființă Liceul „Ion Borcea" Buhuși.

În anul școlar 1992-1993, instituția primește denumirea Grupul Școlar „Ion Borcea" Buhuși.

În septembrie 2004, prin Ordinul Ministrului Învățământului nr. 4421 din 30.07.2004, Grupul Școlar „Ion Borcea" Buhuși își schimbă denumirea în Liceul Teoretic „Ion Borcea" Buhuși – titulatură păstrată până în prezent.

Din 1937 până în 2005, au fost păstrate profilurile cu meseriile inițiale de filator, țesător și finisor – meserii cerute atunci pe piața muncii. Au fost introduse temporar, pe lângă profilurile amintite, și altele: construcții, mecanică și prestări servicii.

În prezent, piața muncii solicită absolvenți calificați pentru meseriile „Tehnician în industria textilă", „Tehnician designer vestimentar", „Comerciant" și „Lucrător în construcții publice".

Aderarea României la Uniunea Europeană, în ianuarie 2007, a permis instituției buhușene să beneficieze de proiecte finanțate de Comisia Europeană.

Astfel, în perioada 2004-2006, prin proiectul „PHARE TVET 2004-2006" de modernizare a învățământului tehnic și profesional din România, s-au realizat investiții în valoare de 600.000 de euro în corpul B al liceului, situat în strada Libertății nr. 225, unde funcționează clasele de învățământ tehnologic. Investițiile au vizat modernizarea și reabilitarea corpului de clădire, a sălilor de curs și a atelierelor și laboratoarelor.

Liceul Teoretic „Ion Borcea” a implementat, până în prezent, două proiecte de cooperare europeană: în anul școlar 2006-2007, în calitate de coordonator, proiectul bilateral Comenius „Through uniqueness to better understanding”, în parteneriat cu un liceu din Lituania, promovând educația interculturală, tradițiile și specificitatea fiecărei culturi, iar în perioada 2013-2015, proiectul multilateral Comenius „Young Artists in Emergency”, finanțat cu 24.000 de euro prin programul „Învățare pe tot parcursul vieții” și derulat în parteneriat cu școli din Austria (coordonator), Germania, Grecia, Italia, Spania și Turcia, printre obiectivele acestuia numărându-se promovarea gândirii critice și a spiritului democratic, a activităților de antreprenoriat.

În anul școlar 2017-2018, instituția a fost partener în cadrul proiectului de mobilitate în domeniul profesional și tehnic – Formare profesională VET (prin programul Erasmus +) „Început de carieră. IT”, coordonat de Colegiul Național „Gheorghe Vrânceanu” Bacău și derulat în colaborare cu instituții din Spania, Cipru și Portugalia, în cadrul căruia elevii vor avea ocazia de a efectua stagii în companii de IT.

Din 1993 și până în prezent, patru cadre didactice au beneficiat de stagii de pregătire în străinătate, finanțate prin fundația „Open Society” (Scoția), prin programul Socrates/ Comenius Lingua 2.2c (5 stagii în Anglia și un stagiu în Franța) sau prin programul Pestalozzi (un stagiu în Anglia și un stagiu în Franța).

Figura 48 Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși
(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Liceul Teoretic „Ion Borcea” a participat, de-a lungul anilor, la mai multe proiecte e-twinning (proiecte de colaborare între școli din Europa, fără mobilități și fără finanțare, desfășurate în principal în mediul virtual): „INTERnational Magazine”, „Our Territory”, „Xmas Stories”, „Teaching Reading interactively”, „Happy New Year 2017 with Our School Calendar”, „Magical Christmas Time in Europe”, „The book that changed my life”, „The EU in short for teens at #eTwCitizen16”, „Who’s who? A short project to introduce ourselves”, „Letter Exchange: France/ Romania”, „Making new friends and discovering new cultures”, „Le nid de Cléo”, „La famille, les relations, l’amour”, „THE WORLD WE WANT #eTwcitizens16”.

Pe lângă proiectele derulate în colaborare cu școli și alte instituții din țară sau străinătate, Liceul Teoretic „Ion Borcea” găzduiește deja, prin tradiție, două manifestări cultural–educative de amploare regională: Concursul județean de Limba și literatura română „Mihail Andrei” și Concursul Național de Comedie „Martzobossul de Aur”.

Privind evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 în cadrul Liceului Teoretic “Ion Borcea” observăm că aceasta are un trend ascendent până în 2020 iar în anul 2021 suferă o scădere bruscă ajungând la cel mai mic număr total de elevi din perioada analizată (641).

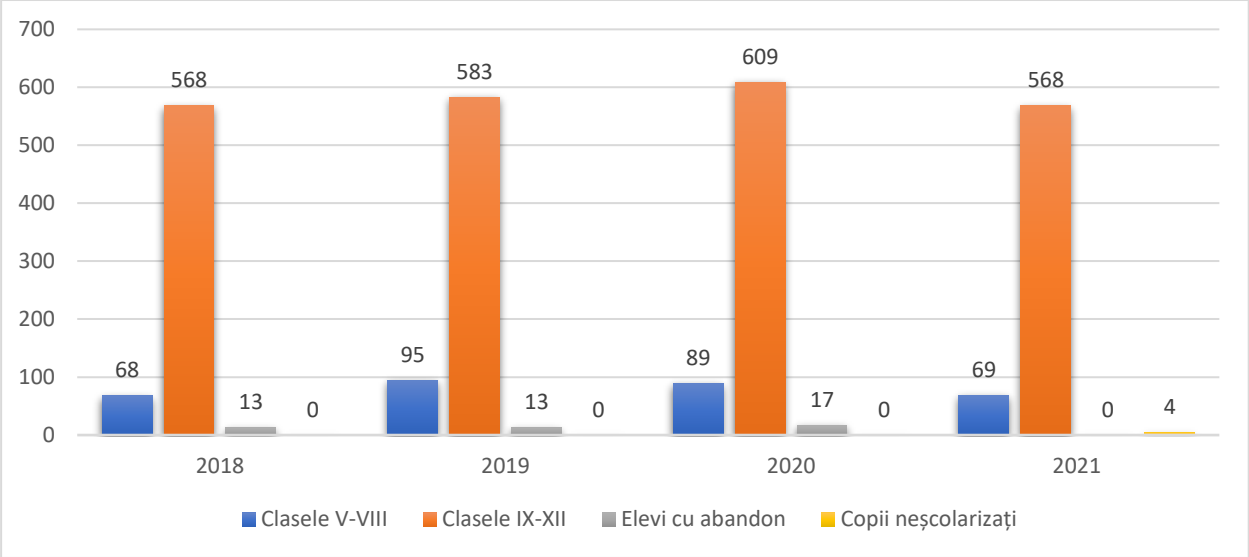

Figura 49 Evoluția populației școlare în perioada 2018 – 2021 la Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși

(Sursa: Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși)

Numărul elevilor cu abandon a crescut și el în același interval, însă la nivelul anului 2021 nu a fost înregistrat niciun abandon. Situația stă la pol opus în cazul copiilor neșcolarizați, mai exact în primii 3 ani nu a fost înregistrat niciun copil, iar în ultimul an s-au înregistrat 4 copii neșcolarizați.

Liceul Teoretic “Ion Borcea” avea ca și personal didactic în 2021 doar profesori, dintre care 32 fiind titulari, 12 calificați și 2 necalificați.

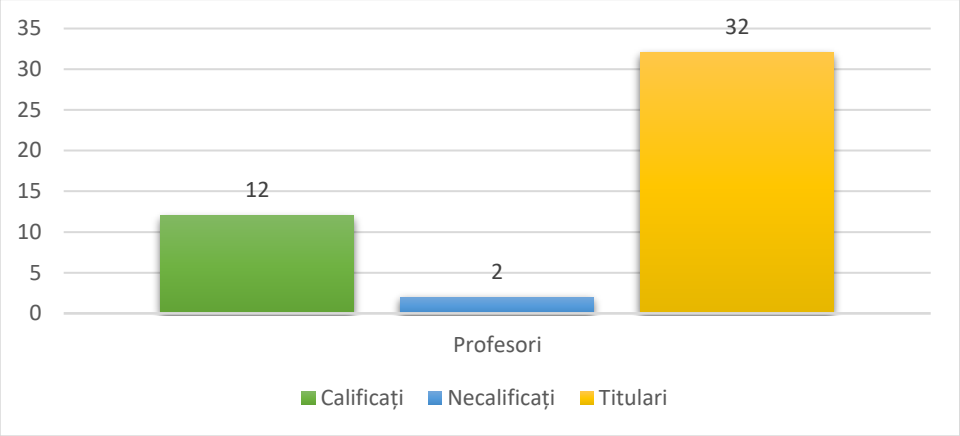

Figura 50 Structura personalului didactic în 2021 la Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși
(Sursa: Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși)

În anul 2021, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” a fost modernizată și dotată prin intermediul proiectului ”Reabilitarea termică a clădirilor publice din Orașul Buhuși - Colegiul Tehnic Ion Borcea și Școala Gimnazială Mihai Eminescu cod SMIS 118519”.

6.5. Infrastructura unităților școlare

La nivelul anului 2021, în unitățile școlare din orașul Buhuși erau 97 de săli de clasă, la același nivel cu anul anterior. Distribuția pe niveluri de instruire arată că 18 de săli de clasă erau în unitățile de învățământ preșcolar, 56 de săli de clasă în unitățile de învățământ primar și gimnazial și 23 săli de clasă în unitățile de învățământ liceal. În cele 97 de săli de clasă învățau în anul 2021 un număr de 2166 de elevi.

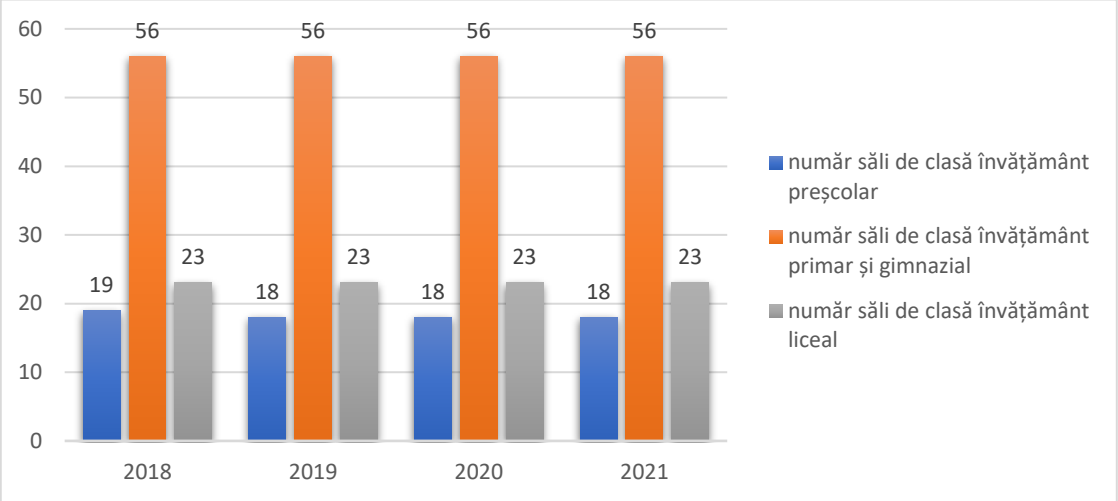

Figura 51 Evoluția numărului sălilor de clasă în unitățile școlare din Buhuși

(Sursa: Secretariatele unităților școlare și Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

În cele ce urmează vom analiza totalul infrastructurii unităților școlare din Buhuși, fără a avea în vedere nivelul de educație, schematic aceasta se poate observa în tabelul următor.

Pentru toată perioada analizată se poate observa că doar numărul de clase a scăzut cu o unitate în anul 2019, după care s-a menținut la un număr de 97 de clase în cadrul celor 4 unități de învățământ din localitate.

Tabelul 3 Evoluție infrastructura unităților școlare din orașul Buhuși

Nr. crt.	Infrastructura unităților școlare	2018	2019	2020	2021
1	Săli de clasă	98	97	97	97
2	Săli de gimnastică	4	4	4	4
3	**Ateliere școlare***	2	2	2	2
4	Laboratoare școlare	13	13	13	13
5	Terenuri de sport	5	5	5	5
6	PC-uri/echipamente IT	220	221	249	249

(Sursa: Secretariatele unităților școlare și Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Legendă:

** toate atelierele școlare sunt înregistrate în cadrul unității școlare pentru învățământul liceal.*

Numărul de laboratoare școlare s-a menținut la 13 unități pe toată perioada.

Sălile de gimnastică sunt 4 unități, câte una pentru fiecare unitate școlară (1 pentru liceu și 3 pentru școala primară și gimnazială). În cadrul liceului erau și 2 ateliere școlare. În ceea ce

privește terenurile de sport, acestea erau în număr de 5, din care 1 în cadrul liceului și 4 în unitățile de învățământ primar și gimnazial.

Aparatura IT și dotarea cu aparatură de tehnică de calcul a unităților de învățământ a crescut în perioada 2018-2021, cu un procent de 13,18%.

La nivel general, se poate observa că populația școlară este ușor în scădere, de la 2216 elevi în 2018 la 2166 elevi în 2021, fiind o consecință directă a fenomenului emigrării, în creștere, după cum apare în informațiile furnizate de instituțiile respective de învățământ.

CAPITOLUL 7. Sănătate

Pe raza teritorială a Orașului Buhuși se asigură una sau mai multe dintre următoarele forme de asistență medicală, după caz:

- asistență medicală profilactică și curativă;
- asistență medicală de urgență;
- alte servicii de asistență medicală și prestații autorizate conform legii.

Orașul Buhuși participă la finanțarea activităților de asistență de sănătate publică de la bugetele locale, din venituri proprii, fonduri externe rambursabile și nerambursabile, contracte cu terții, după caz, potrivit legii.

Asistența medicală se realizează, dacă este cazul, prin:

- cabinete medicale ambulatorii ale medicilor de familie și de alte specialități, centre de diagnostic și tratament, centre medicale, centre de sănătate, laboratoare, precum și prin alte unități sanitare publice și private, după caz;
- unități sanitare publice cu paturi.

Asistența medicală se asigură prin unități specializate de urgență și transport sanitar publice, precum și prin structuri de primire a urgențelor, organizate în acest scop.

7.1. Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși

Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși este situat în partea de sus a orașului și dispune, în prezent, de un număr de 217 paturi, în scădere față de 1995, când erau disponibile 350 de paturi. În ultimii ani s-au făcut numeroase modernizări, a fost achiziționată aparatură modernă, iar secția în care se primesc urgențele a fost reutilată și dotată corespunzător. În cadrul spitalului funcționează secțiile de Chirurgie (cu bloc operator), Bolnavi cronici și neurologie, Interne, Pediatrie, compartimentele Ortopedie și traumatologie, Cardiologie, Paliative, structura Spitalizare de zi precum și o stație de salvare și o policlinică cu cabinete de: medicină de familie, cardiologie, psihiatrie, stomatologie, reumatologie, ortopedie, O.R.L., oftalmologie, pediatrie, interne, dermatologie, ginecologie, ecografie, radiologie, analize medicale.

Pe lângă spital mai funcționează o secție T.B.C. aflată într-o clădire în partea de jos a orașului, ce dispune de cabinet de consultații, microradiologie și câteva saloane pentru bolnavi, precum și o secție de boli infecțioase, situată pe strada Dr. Davila, și o secție de psihiatrie cronici, în partea de jos a orașului, în vechea clădire în care a funcționat spitalul. Acest imobil a fost și locuința colonelului Alcaz.

Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși a fost construit în anul 1977 și are în componența sa:

- Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși are o suprafață construită de 4026 m², și suprafață desfășurată de 15167 m²;
- Secția Contagioase are o suprafață construită de 450 m², și suprafață desfășurată de 1000 m²;
- Secția Boli Psihice are o suprafață construită de 320 m², și suprafață desfășurată de 4200 m²;
- Dispensarul T.B.C are o suprafață construită de 297 m².

Spitalul se află la intersecția străzilor Tineretului și Văioagă.

Figura 52 Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși
(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

În Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși, în cadrul secțiilor și compartimentelor spitalizării continue, precum și a spitalizării de zi, regăsim un total de 217 paturi și un salon, iar ca total posturi sunt 15 de conducere și 327 de execuție.

În ceea ce privește ***spitalizarea continuă***, spitalul deține în cadrul secțiilor și compartimentelor sale un total de 184 paturi, iar ca personal 35 de doctori, 71 de asistenți medicali, 67 de infirmieri, 2 asistenți sociali și un brancardier. Acestea sunt repartizate pe cele 11 secții și compartimente din cadrul spitalului.

Tabelul 4 Număr de paturi și personalul din cadrul secțiilor și compartimentelor spitalizării continue din cadrul Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși

Spitalizare continuă Secții și Compartimente	Număr paturi	Personal compartiment
Secția Medicină internă	21 paturi - medicină internă	Doctori - 5
	7 paturi – cardiologie	Asistenți medicali - 8
	7 paturi - reumatologie	Infirmiere - 6
	4 paturi - recuperare, medicină fizică și balneologie	
Secția Chirurgie Generală	21 paturi- Chirurgie	Doctori – 8
	2 paturi - Ortopedie	Asistenți medicali -7
	4 paturi - Urologie	Infirmiere – 5
	4 paturi - ORL	
Secția Boli Infecțioase	25 paturi	Doctori - 2
		Asistenți medicali - 7
		Infirmiere - 6
Secția Psihiatrie Cronici	32 paturi	Doctori – 1
		Asistenți medicali - 10
		Asistenți sociali - 1
		Infirmiere – 10
Compartimentul C.P.U.	3 paturi	Doctori - 4
		Asistenți medicali - 10
		Asistenți sociali - 1
		Infirmiere - 5
		Brancardier - 1
Compartimentul A.T.I.	5 paturi	Doctori - 2
		Asistenți medicali - 5
		Infirmiere - 5
Compartimentul Pediatrie	12 paturi, din care 2 paturi terapie acută	Doctori – 2
		Asistenți medicali – 5
		Infirmiere – 5
Compartimentul Neurologie	13 paturi	Doctori – 2
		Asistenți medicali – 6
		Infirmiere – 5
Compartimentul Boli Cronice	15 paturi	Doctori – 2
		Asistenți medicali – 5
		Infirmiere – 5
Compartimentul Îngrijiri paliative	9 paturi	Doctori – 2
		Asistenți medicali – 6
		Infirmiere – 5
Bloc Operator		Doctori – 5
		Asistenți medicali – 2
		Infirmiere – 10

(Sursa: Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși, disponibil la https://spitalbuhusi.ro/sectii-si-compartimente/)

Tabelul 5 Număr de paturi și personalul din cadrul spitalizării de zi din cadrul Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși

Spitalizare de zi	Număr paturi	Personal compartiment
Spital	15 paturi	Doctori: 11
		Asistenți medicali: 3
		Infirmiere: 1
Boli Infecțioase	3 paturi	Doctori – 3
		Asistenți medicali – 1
Pediatrie	Salon: 1 Paturi: 15	Doctori: 2
		Asistenți medicali: 1
		Infirmiere: 1

(Sursa: Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși, disponibil la https://spitalbuhusi.ro/)

În ceea ce privește ***spitalizarea de zi***, după cum se poate observa și în tabelul de mai sus, în cadrul spitalului regăsim un salon, 33 de paturi, iar ca personal 16 doctori, 5 asistenți medicali și 2 infirmieri.

Tabelul 6 Structura personalului din cadrul ambulatoriului integrat a Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși

Ambulatoriul integrat	Doctori	Asistenți medicali	Infirmiere	Kinetoterapeut	Îngrijitoare
Cabinet boli infecțioase	3	1			
Cabinet cardiologie	1	1			
Cabinet chirurgie generală	2	1			
Cabinet dermatologie	1	1			
Cabinet diabet zaharat, nutriție și boli metabolice	1	1			
Cabinet obstetrică ginecologie	1	1			
Cabinet Urologie	1	1	1		
Cabinet medicină internă	2	2			
Cabinet neurologie	1	1			
Cabinet oftalmologie Parter	1	1			
Cabinet oftalmologie Etaj 1	1	1			
Cabinet O.R.L.	1	1			
Cabinet ortopedie-traumatologie	1	1			
Cabinet pediatrie	2	1			
Cabinet psihiatrie	2	1			
Cabinet reumatologie	1	1			
BFT	1	2		1	1
Dispensarul T.B.C.	1	2	1		
Total	***24***	***21***	***2***	***1***	***1***

(Sursa: Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei" Buhuși, disponibil la https://spitalbuhusi.ro/)

O altă structură funcțională din cadrul Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși este cea de ***ambulatoriu integrat***, în care regăsim un număr de 18 cabinete unde activează 24 de doctori, 21 de asistenți medicali, 2 infirmiere, 1 kinetoterapeut și o îngrijitoare. Repartizarea acestora pe fiecare cabinet în parte este prezentată în tabelul de mai sus.

De asemenea, în cadrul structurii funcționale a Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși mai regăsim:

- ***Serviciului Anatomie Patologică*** – unde ca personal există: 1 doctor, 1 asistenți medicali și 1 necropsier.
- ***Laborator de radiologie și imagistică medicală*** – unde ca personal există: 3 doctori și 4 asistenți medicali.
- ***Laborator de analize medicale*** – unde ca personal există: 2 doctori, 3 cadre superioare, 4 asistenți medicali și o îngrijitoare.
- ***Farmacie cu circuit închis*** – unde ca personal există: 1 farmacist, 3 asistenți medicali și o infirmieră.

Laboratoarele deservesc atât pacienții internați cat și pe cei din ambulatoriul integrat.

Aspectul general al clădirilor din cadrul Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși este relativ bun, acestea fiind întreținute pentru a face față activităților pentru care sunt destinate.

Spitalul „Prof.dr. Eduard Apetrei” a fost reabilitat în ultimii ani prin intermediul următoarelor programe

- Reabilitarea termică a clădirilor Spitalului Orășenesc Buhuși, cod SMIS 114077
- Reabilitarea, modernizarea și extinderea Ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși, cod SMIS 126344
- Îmbunătățirea capacității de răspuns la criza COVID -19, prin investiții specifice în cadrul Spitalului Prof. Dr. Eduard Apetrei, Buhuși, cod SMIS 152340 – proiect aflat în implementare

7.2. Alte unități sanitare

De asemenea, în afara Spitalului „Prof. dr. Eduard Apetrei”, pe raza orașului Buhuși funcționează și alte unități sanitare, respectiv: farmacii, laboratoare de analize medicale, cabinete stomatologice și de O.R.L., cabinete de medicină de familie, fiecare având sediu propriu.

În perioada 2011-2019 a existat un ***cabinet medical școlar***, iar din anul 2020 sunt 6 (șase) cabinete medicale școlare (chiar dacă sunt patru școli, există un număr de șase locații diferite pentru desfășurarea cursurilor).

Evoluția numărului ***cabinetelor medicilor de familie*** în ultimul deceniu fiind prezentată în figura de mai jos.

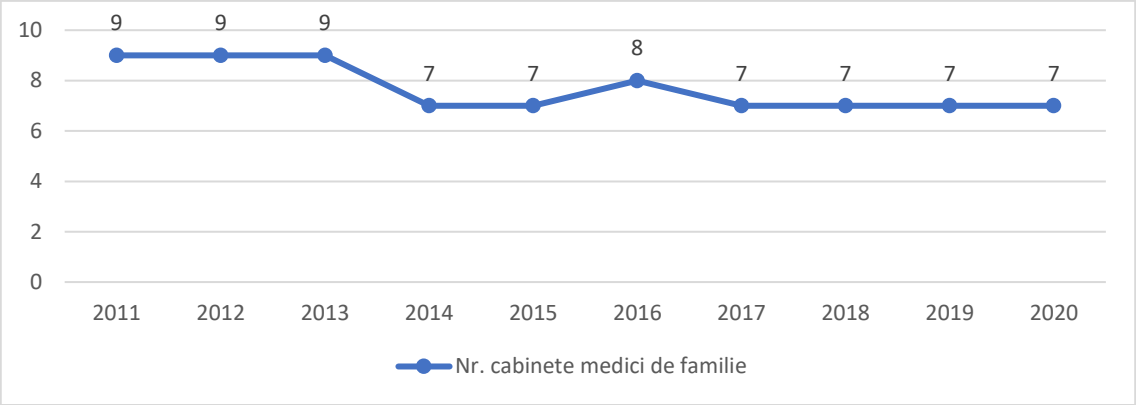

Figura 53 Evoluția numărului de cabinete de medicină de familie în perioada 2011 - 2020

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

După cum se poate observa din figura de mai sus, în perioada 2011-2013 în Buhuși existau 9 cabinete de medicină de familie, iar din 2014 numărul acestora a scăzut la 7, cu o singură excepție, în anul 2016, când au fost 8 cabinete. La ora actuală, în Buhuși regăsim 7 cabinete de medicină de familie.

Numărul medicilor de familie este corespunzător numărului cabinetelor de medicină de familie, fiecare cabinet având un medic și o asistentă.

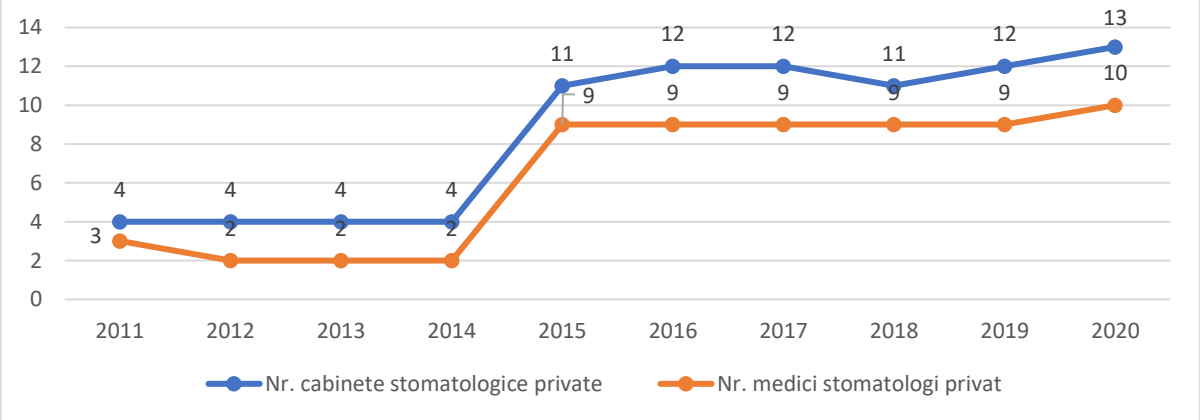

Figura 54 Evoluția numărului de cabinete stomatologice și medici stomatolog în sistem privat în perioada 2011 - 2020

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Dacă în perioada 2011-2014 se găseau în Buhuși doar 4 ***cabinete stomatologice*** în sistem ***privat***, în 2015 numărul acestora a crescut brusc la 11 cabinete, în următorii doi ani ajungând la 12 iar mai apoi în 2018 au scăzut din nou la 11 cabinete. Începând cu 2019, numărul acestora a crescut cu 1 pe an, astfel că în 2020 în Buhuși existau 13 cabinete stomatologice în sistem privat.

În ceea ce privește numărul ***medicilor stomatologi*** angajați în sistemul ***privat***, observăm că în 2011 existau 3 medici stomatologi, în perioada 2012-2014 au fost doar 2 medici stomatologi privați. În 2015 numărul acestora a crescut brusc, ca și în cazul cabinetelor stomatologice în sistem privat, astfel s-au înregistrat 9 medici stomatologi privați, cu un trend ce a stagnat până în 2020, când numărul acestora a crescut cu o unitate, ajungând la 10.

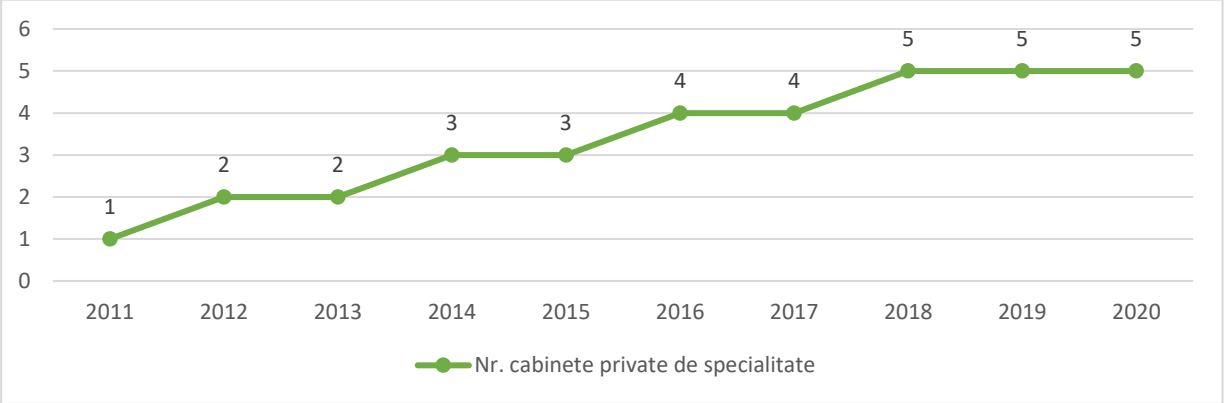

Figura 55 Evoluția numărului cabinetelor private de specialitate în perioada 2011 - 2020
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

După cum se poate observa din figura de mai sus, numărul ***cabinetelor private de specialitate*** a evoluat și el în ultimii zece ani. Dacă în 2011 în Buhuși se găsea doar 1 cabinet privat de specialitate, numărul acestora a avut un trend ascendent o dată la doi ani, iar din 2018 până la ora actuală fiind în orașul Buhuși 5 astfel de cabinete.

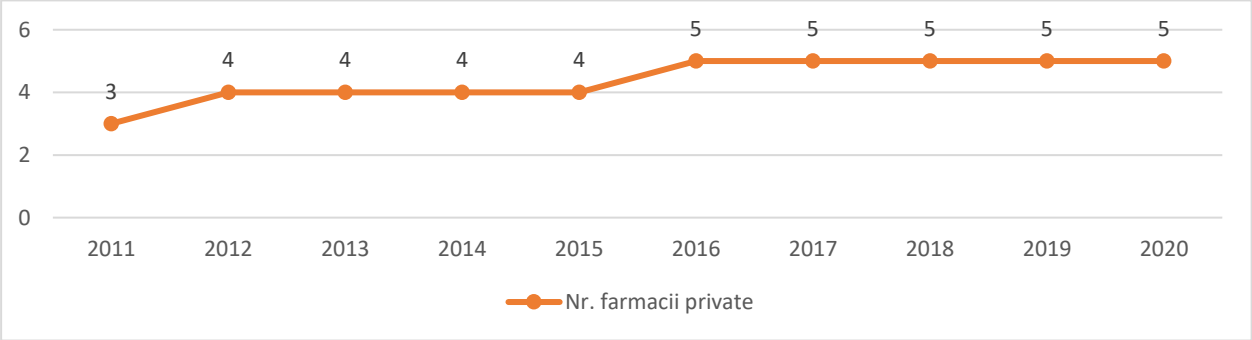

Figura 56 Evoluția numărului de farmacii private din Buhuși în perioada 2011 - 2020
(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

În ceea ce privește ***numărul farmaciilor*** din oraș, există o farmacie în sistem public, iar în sistem privat numărul farmaciilor a evoluat în sens crescător, ajungând la 5 farmacii private în 2016, an din care numărul lor a stagnat, cum este prezentat în figura de mai jos.

Evoluția ***numărului de farmaciști angajați în sistemul public și privat*** din Buhuși este ilustrată în figura de mai jos.

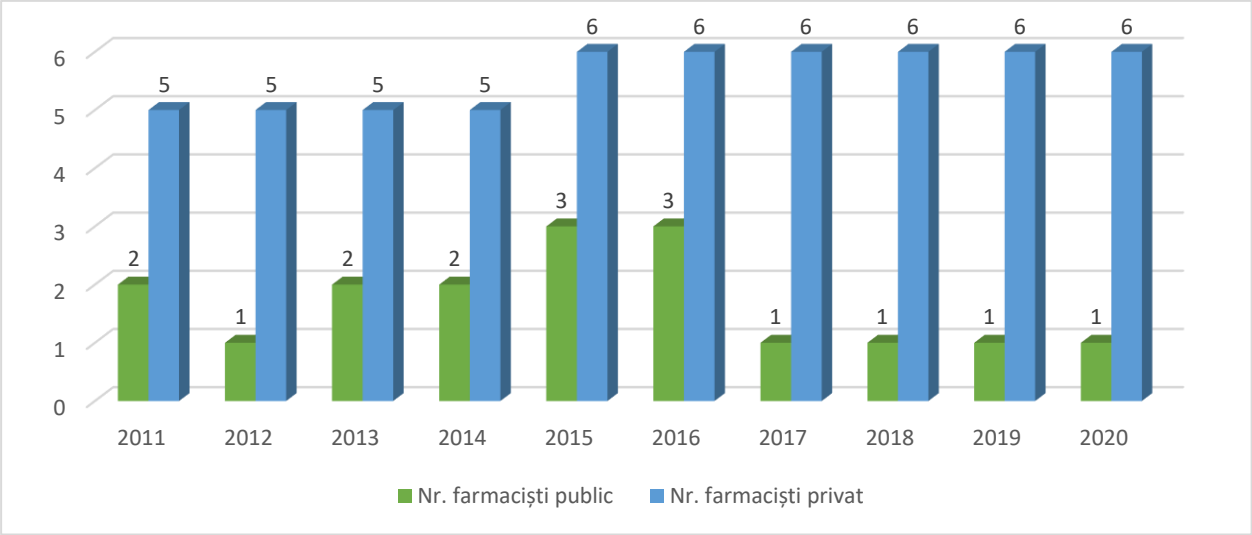

Figura 57 Evoluția numărului de farmaciști angajați în sistemul public și privat în perioada 2011 - 2020

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

În ultimul deceniu numărul farmaciștilor angajați în sistem public a pornit de la 2 în 2011, scăzând cu o unitate în anul următor, după care următorii 2 ani înregistrând tot 2 farmaciști iar mai apoi crescând la 3 în 2015. Din 2017, numărul acestor a scăzut și s-a menținut la 1 persoană.

Comparativ, se poate observa că numărul farmaciștilor angajați în sistem privat este mai mare, în perioada 2011-2014 fiind 5 astfel de farmaciști, iar din 2015 până la finalul analizei înregistrându-se 6 farmaciști angajați în sistem privat.

În perioada 2011-2014, erau patru ***laboratoare medicale*** publice, iar din anul 2015 sunt cinci laboratoare medicale publice.

În prezent, există un laborator medical în sistem privat. De asemenea, există două laboratoare private de tehnică dentară, din datele obținute pentru ultimii zece ani.

În următoarea figură este reprezentată evoluția ***numărului de persoane angajate ca personal sanitar mediu în sistemul public și privat*** din Buhuși.

Numărul de persoane angajate ca personal sanitar mediu în sistemul public a fluctuat în perioada analizată, cea mai mică valoare înregistrându-se în 2015, când au fost doar 98 de persoane

angajate ca personal sanitar mediu, iar cei mai mulți (121 de persoane) au fost în anii 2018 și 2019. În ultimul an analizat în sistemul public existau 119 persoane angajate ca personal sanitar mediu.

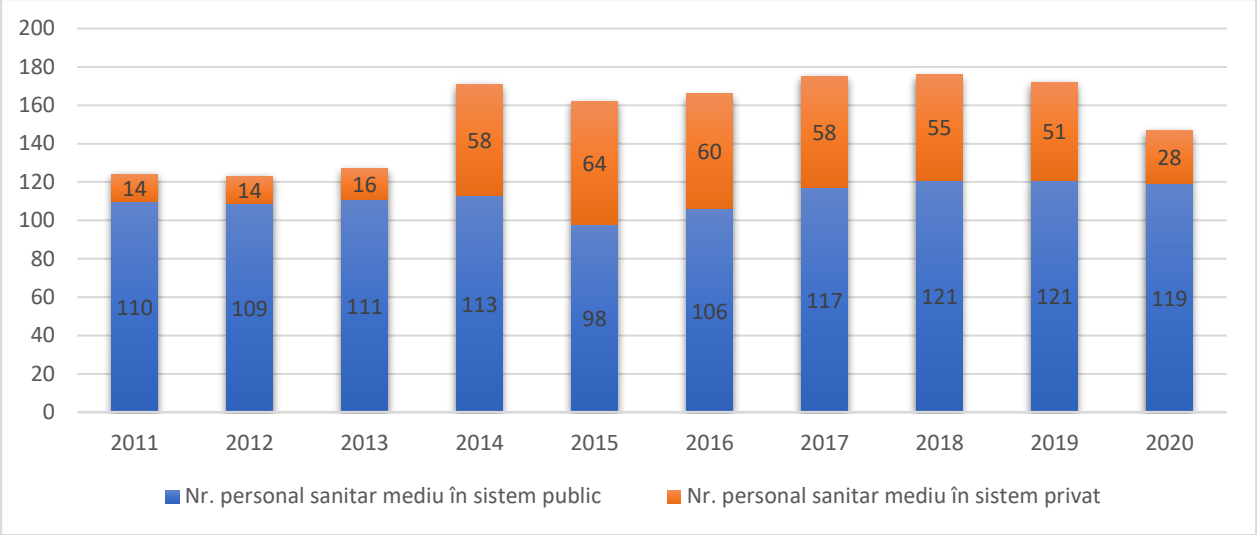

Figura 58 Evoluția numărului de persoane angajate ca personal sanitar mediu în sistemul public și privat din Buhuși în perioada 2011 - 2020

(Sursa: Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Dacă privim sistemul privat, observăm că și aici numărul de persoane angajate ca personal sanitar mediu a fluctuat, doar că în 2015, când în public se înregistra cea mai mică valoare, în privat se înregistra cea mai mare, și anume 64 de persoane. Cele mai puține persoane din privat au fost în 2011 și 2012, 14 la număr, iar în ultimul an analizat s-au înregistrat 28 de persoane angajate ca personal sanitar mediu în sistemul privat.

Concluzii

Ca în orice alt domeniu al sectorului de activitate prestare de servicii pentru populație, indiferent că vorbim despre sistemul public sau despre sistemul privat, în sistemul de sănătate se poate observa că cererea creează oferta. Când oamenii sunt dispuși să investească în îmbunătățirea stării lor de sănătate, apar și se diversifică serviciile solicitate. Iar investițiile oamenilor bolnavi, mai ales dacă ne referim la persoane vârstnice, depind în mare măsură nu de valoarea pensiei, ci de sprijinul venit de la copii sau nepoți care lucrează în străinătate.

Proiectele derulate și finalizate în domeniul sănătății în sistemul public susțin această concluzie, iar proiectele aflate în intenție pentru perioada 2022-2027 au în vedere și un parteneriat între administrația publică locală și Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși pentru inițierea și aplicarea unui proiect cu finanțare din fonduri europene pentru îmbunătățirea serviciilor din sistemul public de sănătate.

CAPITOLUL 8. Asistență socială

Pe raza teritorială a Orașului Buhuși se asigură servicii sociale definite potrivit art. 30 din Legea asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare.

Instituțiile din domeniul asistenței sociale din Buhuși sunt:

- Complexul de Servicii Comunitare Buhuși/ C.S.C. Buhuși;
- Satul Seniorilor Milly.

8.1. Direcția de Asistență Socială

În prezent, în cadrul Primăriei Buhuși funcționează Direcția de Asistență Socială. În cadrul acestuia sunt cu șase compartimente:

1. *Compartimentul de Autoritate Tutelară*, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un număr de 3 angajați;
2. *Compartimentul de Protecție Socială*, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un număr de 2 angajați și este un post vacant;
3. *Serviciul pentru Îngrijire de tip rezidențial*, în cadrul căruia este prevăzut un număr de 19 posturi, respectiv un manager și 18 subordonați; serviciul este împărțit în 11 compartimente:
   - 3.1 Compartimentul Monitorizare, Analiză statistică, Indicatori în asistență socială și Incluziune socială, care are 3 posturi vacante;
   - 3.2 Compartimentul Prevenirea și Combaterea Sărăciei, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un angajat;
   - 3.3 Compartimentul Strategii, programe, proiecte în domeniul asistenței sociale și relația cu asociațiile și fundațiile, care are 2 posturi vacante;
   - 3.4 Compartimentul Comunicare, registratură, relații cu publicul și evaluare inițială, care are un post vacant;
   - 3.5 Compartimentul de Intervenție în situații de urgență, de abuz, neglijare, trafic, migrație, repatriere și prevenire, care are 2 posturi vacante;
   - 3.6 Compartimentul Evidență și plată beneficii de Asistență Socială, care are un post vacant;
   - 3.7 Compartimentul Servicii Sociale, care are 2 posturi vacante;
   - 3.8 Compartimentul de Monitorizare a Asistenților Personali, care are un post vacant;
   - 3.9 Compartimentul Resurse Umane, care are un post vacant;

3.10 Compartimentul Juridic și contencios, care are un post vacant;

3.11 Compartimentul Economico-financiar și Administrativ, care are 4 posturi vacante;

4. *Complexul de Servicii Comunitare*, în cadrul căruia este prevăzut un număr de 19 posturi și își desfășoară activitatea un număr de 10 angajați, dintre care un șef serviciu și 9 subordonați, iar 5 posturi sunt vacante; serviciul este împărțit în 5 compartimente:

4.1 Centrul de Îngrijire de zi pentru Copilul Aflat în Dificultate, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un număr de 3 angajați, iar un post este vacant;

4.2 Centrul de Îngrijire și Recuperare de zi pentru Copilul cu Handicap/ Dizabilități, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un număr de 3 angajați, iar un post este vacant;

4.3 Centrul de Consiliere, Informare și Sprijin, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un angajat, iar un post este vacant;

4.4 Centrul de Planning Familial și Educație Contraceptivă, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un angajat;

4.5 Personal Administrativ, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un angajat, iar 2 posturi sunt vacante;

5. *Compartimentul Asistență Medicală Comunitară și de Asistență Medicală*, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un număr de 5 angajați, iar un post este vacant;

6. *Asistenți personali*, în cadrul căruia își desfășoară activitatea un număr de 50 de angajați.

În tabelul următor avem categoriile de asistați social și numărul de persoane corespunzător fiecărei categorii:

Tabelul 7 Categoriile de asistați social și numărul de persoane corespunzător

Familii beneficiare de prestații sociale	267	**Copii din familii beneficiare de prestații sociale**	354
Familii dezorganizate și în divorț	61	**Copii din familii dezorganizate și în divorț**	84
Familii monoparentale	53	**Copii din familii monoparentale**	124
Persoane singure vârstnice bolnave	7	**Copii în asistență maternală**	31
Persoane adulte cu handicap	430	**Copii cu dizabilități**	36
Familii cu părinți plecați în străinătate	314	**Copii cu ambii părinți plecați în străinătate**	78
Familii cu risc social	31	**Copii în centre de plasament**	19
Familii cu un părinte sau amândoi în detenție	11	**Copii cu delincvență**	9
Familii cu un membru fost în detenție	1	**Asistenți maternali**	16
		Asistenți personali	54

(Sursa: Direcția de Asistență Socială Buhuși)

8.2. Complexul de Servicii Comunitare Buhuși - C.S.C. Buhuși

Complexul de Servicii Comunitare se află subordinea Direcției de Asistență Socială Buhuși și are sediul în Buhuși, str. Republicii, nr. 70. S-a înființat în anul 2002, din cauza riscului crescut de instituționalizare – prin H.C.L. nr.79/29.08.2002 – a copiilor provenind din familiile nevoiașe.

Pentru a se organiza noua instituție, au fost trecute în domeniul public al orașului Buhuși, deci în administrarea Consiliului Local, două clădiri: cea în care a funcționat secția Distrofici, aflată în structura Spitalului Orășenesc și administrată de Ministerul Sănătății și al Familiei, și o fostă centrală termică, dată în folosință pe 28.12.1976, aflată în domeniul privat al statului.

Acesta este un serviciu social fără personalitate juridică, care funcționează în subordinea UAT Buhuși/ D.A.S.

Complexul de Servicii Comunitare este subdivizat în 4 centre:

1. Centrul de zi pentru copilul aflat în dificultate,
2. Centrul de îngrijire si recuperare de zi pentru copilul cu dizabilități,
3. Centrul de consiliere, informare și sprijin,
4. Centrul de planning familial și educație contraceptivă,

Misiunea centrelor este de a preveni abandonul și instituționalizarea copiilor, prin asigurarea, pe timpul zilei, a unor activități de îngrijire, educație, recreere – socializare, consiliere, dezvoltarea deprinderilor de viață independentă, orientare școlară pentru copii, cât și a unor activități de sprijin și consiliere pentru părinți sau reprezentanții legali ai copiilor, dar și recuperare prin logopedie, kinetoterapie și consiliere psihologică.

Serviciile oferite de C.S.C. Buhuși se adresează familiilor cu copii, aflate în situație de risc social, dezorganizate, asistate social sau care beneficiază de o măsură de protecție specială, care din cauza condițiilor socio-economice precare, a lipsei de educație, a stării de sănătate nu le pot oferi acestora condițiile minime de subzistență, copiii fiind expuși abandonului familial și școlar, dar și copiilor cu dizabilități neuro-psiho-motorii.

Serviciile pentru copil și familie oferite de centru sunt:

- asistență socială-informații și sprijin pentru a beneficia și de alte servicii sociale, în funcție de nevoile specifice ale fiecărei familii,
- îngrijire pe timpul zilei -existența unui program zilnic organizat, elaborat în funcție de nevoile și particularitățile fiecărui copil în parte;
- asistență medicală primară;
- activități educaționale-pentru copiii de vârstă preșcolară;
- activități de recreere și socializare;
- activități de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă;
- consiliere psihologică -oferită copiilor la nivel individual și de grup;
- consiliere și sprijin pentru părinți;
- asistență logopedică,
- kinetoterapie.

Serviciile oferite de C.S.C Buhuși sunt complementare demersurilor și eforturilor propriei familii, corespunzător nevoilor individuale ale copilului în contextul său socio –familial. Prin urmare, ***obiectivul principal al C.S.C.*** este promovarea dreptului copilului de a crește în mediul său familial asigurându-i pe timpul zilei îngrijire, educație, consiliere și orientare școlară și profesională, recreere –socializare, educație pentru sănătate și sprijinirea familiei de a-și exercita responsabilitățile parentale, prevenirea abandonului familial și școlar, recuperare prin logopedie, kinetoterapie, consiliere psihologică.

În prezent, Complexul de Servicii Comunitare oferă sprijin și consiliere unui număr de 76 de copii, grupați după cum urmează: 17 – dificultate; 17 – dizabilități; 19 – logopedie; 13 – consiliere; 10 – kinetoterapie.

Angajații C.S.C.Buhuși sunt 10, distribuiți astfel: 1 șef serviciu, 1 psihopedagog principal, 1 lucrător social, 1 instructor de educație gradul I A, 1 asistent medical principal generalist, 1 educator specializat principal, 1 logoped principal, 1 kinetoterapeut principal, 1 psiholog practician, 1 îngrijitor, 1 muncitor.

Activități:

a) Activitatea de asistență socială a presupus vizite în teren la toți beneficiarii, anchete sociale, contracte și completarea dosarelor sociale anchete sociale pentru fiecare beneficiar nou:

- contracte încheiate între C.S.C.Buhuși și părinte/reprezentantul legal al copilului, prin care acesta beneficiază de serviciile oferite de centru, la cazurile noi admise în centru- pentru fiecare beneficiar,
- prelungiri de contracte, prin acte adiționale/alte contracte, la beneficiarii cărora le-au expirat contractele,
- acord cu părinții;
- planuri de servicii pentru toti beneficiarii noi- întocmite de către angajatul UAT Buhuși, și prelungiri ale planurilor/alte planuri ,
- fișe de reevaluare a situației fiecărui copil în parte, în contextul prelungirii contractului de furnizare de servicii.
- fișe de risc pentru copiii aflați în dificultate
- fișe de monitorizare –pe parcursul intervenției a situației beneficiarilor,
- fișe de monitorizare- postintervenție- cazurile închise sunt monitorizate încă 6 luni, pentru a vedea dacă fostul beneficiar s-a integrat fără probleme
- programe personalizate de intervenție/PPI și raport trimestrial la acesta pentru fiecare beneficiar nou, prin stabilirea unor obiective , în raport cu vârsta, nivelul de dezvoltare și nevoile fiecărui copil în parte, menite a fi îndeplinite. Planurile de servicii, planurile personalizate de interventie și fișele de reevaluare se realizează în cadrul echipei multidisciplinare alcătuite din personalul de specialitate cu atribuții în educație, asistență socială, logopedie, kinetoterapie, consiliere psihologică și asistență medicală, în functie de nevoile și particularitățile copilului, fiind stabilite obiective menite a fi indeplinite pentru fiecare copil în parte. Planurile de servicii și Programul personalizat de intervenție sunt reevaluate la fiecare 3/6 luni de echipa pluridisciplinară.

b) Activități educative, de dezvoltare a deprinderilor de autonomie personală, ludoterapie, meloterapie, activități la camera senzorială, achiziție culori, numere, forme geometrice, zilele săptămânii, lunile anului, anotimpurile, etc

c) Activitatea de consiliere și intervenție psihologică

- Activitatea de consiliere psihologică individuală a vizat dezvoltarea personală, cognitivă, emoțională, relaționarea interpersonală dar și intervenția în situații de criză apărute spontan atât la copii școlari cât, în special, la preșcolari. Obiectivul central al ședințelor de consiliere a fost diminuarea/ eliminarea dificultăților de adaptare, a problemelor comportamentale și emoționale, precum și a dificultăților de învățare. Pentru copiii de vârstă preșcolară, aceste activități s-au desfășurat prin joc, desen, povești raționale în scopul integrării sociale, dezvoltării relațiilor pozitive cu cei din jur și a diminuării tendințelor de agresivitate.
- Activitatea de consiliere psihologică pentru părinți a vizat probleme de familie, suport emoțional, conștientizarea nevoilor copilului de a se dezvolta într-un mediu stabil din punct de vedere emoțional, îmbunătățirea abilităților părinților în ceea ce privește îngrijirea și dezvoltarea copiilor.
- Ședințele de consiliere au fost atât la cerere, ori de câte ori s-a considerat că este în beneficiul copilului și familiei sale, cât și structurate pe mai multe întâlniri.

d) Activitatea de kinetoterapie a vizat:

- Conștientizarea mișcărilor posibile spre cele normale și normalizarea răspunsului motor(voluntar și automat),
- Remedierea mobilității articulare și îmbunătățirea acesteia,
- Creșterea forței motrice, Îmbunătățirea coordonării,
- Prevenirea și eliminarea contracturilor/retracturilor,
- Diminuarea și combaterea hiperkinetismului,
- Îmbunătățirea capacității de concentrare a atenției și voinței,
- Educarea și reeducarea poziției: sezând, patruped, ortostatică,
- Educarea și reeducarea mersului,
- Educarea și dezvoltarea psihomotrică.

e) Activitatea la Cabinetul de logopedie a vizat următoarele obiective: Învățarea limbajului sub aspectul conținutului (înțelegere),

- Învățarea limbajului ca formă (pronunție),
- Învățarea limbajului ca utilitate (folosirea limbajului ca mijloc de comunicare și cunoaștere),
- Dezvoltarea abilităților de ascultare, respectiv a atenției auditive și vizuale,
- Dezvoltarea capacității de imitare motorie,

- Dezvoltarea capacității de înțelegere a cuvintelor și a mesajelor,
- Dezvoltarea vocabularului, Formarea unei pronunții corecte,
- Dezvoltarea abilităților de exprimare propozițională și în fraze, Învățarea structurii gramaticale,
- Formarea abilităților narative și conversaționale,
- Educarea și dezvoltarea auzului fonematic,
- Formarea câmpului de scriere și citire.

f) Activitatea de asistență medicală a vizat:

- Supravegherea stării de sănătate și de igienă a copiilor și acordarea primului ajutor și îngrijirile medicale necesare în caz de îmbolnăvire, până la momentul preluării copilului de părintele/reprezentantul legal sau al internării într-o unitate medicală, după caz;
- Triaj epidemiologic zilnic, la intrarea în C.S.C. Buhuși, pentru beneficiari, angajați sau alte persoane;
- Efectuarea examenului dezvoltării fizice (măsurarea înălțimii, greutății și perimetrelor: cranian și toracic,
- Ședințe de educație sanitară pentru personal, pentru părinți,
- Completarea fișelor specifice activității medicale,
- Completarea în Registrul de deșeuri periculoase-lunar,
- Supravegherea și controlul curățeniei,
- Supraveghere și ajutor la acordarea mesei la grupele de copii.

În perioada 2009-2013, în cadrul proiectului „Reabilitarea și modernizarea infrastructurii sociale din Cartierul de Vest al Orașului Buhuși”, s-a implementat un proiect Regio prin care s-au realizat:

- reabilitarea și modernizarea a 442 m.p. de clădire (clădirea propriu-zisă și clădirea fostei centrale termice);
- achiziționarea a 10 calculatoare, 4 imprimante și 2 televizoare;
- achiziționarea unei biciclete medicinale și a unei mașini de spălat;
- dotarea centrului cu o servoscară cu direcție pentru persoanele cu dizabilități locomotorii.

Valoarea totală a proiectului a fost de 951.701,06 lei. Asistența financiară nerambursabilă a fost de 654.750,37 lei, la care s-a adăugat contribuția UAT a orașului Buhuși, în valoare de 296.950,69 lei (cheltuieli eligibile și neeligibile).

De asemenea, prin PNDR 2014-2020 axa 4 LEADER, GAL ULMUS MONTANA submăsura M6/6B Investiții în infrastructura socială; s-a implementat proiectul „Dezvoltarea infrastructurii sociale a orașului Buhuși prin dotarea Complexului de Servicii Comunitare” în valoare totală de 245.032,09.

8.3. Satul Seniorilor Milly

Satul Seniorilor Milly este înființat de către Fundația de Sprijin Comunitar și este situat în orașul Buhuși, str. Libertății, nr. 325.

Proiectul Satul Seniorilor Milly este posibil grație sprijinului a doi colaboratori apropiați din Marea Britanie ai Fundației de Sprijin Comunitar Bacău. Este vorba de doamna Judith Darmady și domnul Colin Williams, acesta din urmă oferind Fundației de Sprijin Comunitar Bacău o finanțare substanțială. De asemenea, lucrările de reabilitare au fost susținute și de câțiva sponsori locali, cele mai importante contribuții avându-le companiile Dedeman și Barrier.

Satul seniorilor se află într-o locație ferită de zgomot și poluare (în vecinătatea Pădurii Runc - arie protejată - și la 36 de km de Piatra Neamț), la intrarea în Buhuși dinspre Bacău. Perimetrul complexului este înconjurat de copaci și câmpie ceea ce face ca acest loc să fie o autentică oază de liniște în mijlocul naturii.

Situat în mijlocul unui peisaj idilic, departe de forfota urbană, Satul Seniorilor este un concept cu totul inedit de complex rezidențial pentru bătrânii care au nevoie de un loc liniștit în care să se retragă.

Satul Seniorilor este format din mai multe căsuțe, dispune de o curte foarte mare ce adăpostește grădină de legume, livadă, iaz cu pește. In acest fel oaspeții noștri se vor simți aici ca într-un autentic sat tradițional românesc având la dispoziție o gamă largă de facilități medicale și de petrecere a timpului liber.

Servicii oferite în cadrul Satului Seniorilor Milly:

- cazare, masă și îngrijire personală (pe o perioadă scurtă sau nedeterminată).
- asistență medicală permanentă.
- servicii de coafor, cosmetică și înfrumusețare (la cerere).
- însoțire la plimbare pentru activități individuale.
- iaz pentru pescuit.
- respiro pentru familiile care au în îngrijire o persoană vârstnică.
- servicii de spălătorie, îngrijire personală și a spațiului locativ.
- acces la internet, TV, jocuri de socializare și grădinărit.

- petreceri tematice legate de sărbătorile legale și sărbătorirea zilelor de naștere.
- kinetoterapie și recuperare medicală.

Cazarea se realizează în case de tip familial cu personal calificat apt să răspundă într-o manieră prietenoasă și specializată nevoilor socio-medicale ale persoanelor vârstnice. Camerele sunt de 2, maxim 3 locuri cu grup sanitar și dulap pentru lucruri personale. Fiecare casă are o cameră de zi primitoare destinată activităților de socializare sau de petrecere a timpului liber în comun.

Gradina amenajată, de aprox. 3000 mp, are alei unde vârstnicii pot efectua plimbări singuri, sau însoțiți de personal, cu bănci și terase amenajate unde se pot juca table, șah sau alte jocuri.

Mini-ferma amenajată în sat oferă produse ecologice pentru un regim alimentar adecvat persoanelor de vârsta a treia și personalizat în funcție de restricțiile de regim.

Cabinetul medical este complet echipat pentru acordarea asistenței medicale, sală de kinetoterapie și recuperare medicală.

CAPITOLUL 9. Economia

9.1. Context general și scurt istoric

Industria

În Buhuși, activitatea industrială a apărut de timpuriu în comparație cu alte orașe ale țării, fiind una dintre funcțiile cele mai stabile, care au conferit trăinicie întregului organism urban prin multiplele legături pe care le-a generat atât în plan material, cât și în plan uman.

Funcția industrială a localității apare odată cu înființarea, în 1885, a fabricii textile de către un ofițer în retragere (col. Eugen Alcaz), care poseda o moșie la Buhuși. Patronul a achiziționat din străinătate mașini vechi, cu preț redus, întrucât intenționa să producă țesături de calitate inferioară, pe baza materiei prime indigene (lână inferioară), existente din belșug.

Construirea Fabricii de Postav în partea de jos a orașului s-a bazat pe mai multe avantaje: vecinătatea râului Bistrița, de la care se alimenta cu apă industrială (pe un canal deviat al râului se amenajase chiar o microhidrocentrală, desființată în 1964, care producea curentul electric necesar; canalul servea și pentru colectarea apelor uzate), vecinătatea șoselei Bacău – Piatra-Neamț și a liniei ferate Bacău – Piatra-Neamț, construită cam în aceeași perioadă.

Încă de la începuturile ei, fabrica dispunea de cele mai performante mașini din acea vreme, însă era adaptată producerii postavurilor groase, militare și țărănești, și a casâncilor.

În primii ani, fabrica dispunea de un total de 184 de mașini, la care lucrau 250-300 de muncitori (recrutați din sărăcimea orașului și din satele din jur), iar producția săptămânală era de 250 bucăți de postav a câte 50 de metri.

Nefiind rentabilă, Fabrica de Postav a fost vândută, câțiva ani mai târziu, unei societăți elvețiene, dar nici aceasta nu a putut obține profiturile scontate, astfel că a cedat-o, în 1904, Băncii de Credit Român, care a transformat-o în societate pe acțiuni. Banca de Credit era afiliată la una dintre marile bănci din Viena, capitala Imperiului Austro-Ungar. Banca s-a ocupat de reorganizarea fabricii, trimițând un director și personal tehnic austriac. Pentru acest personal s-au construit primele locuințe în apropierea fabricii. Ulterior s-au mai adus mașini noi, iar materia primă (în special lână australiană) se importa, ceea ce a permis trecerea la producția de stofe fine, de calitate superioară.

În preajma Primului Război Mondial, situația economică a fabricii era favorabilă. Aceasta continua să se dezvolte, deși, neexistând o sistematizare clară, mașinile continuau să fie îngrămădite în locuri cu totul necorespunzătoare.

Conjunctura comercială favorabilă se datora comenzilor foarte mari de stofă militară, lărgirii pieței interne și introducerii unui impozit prohibitiv pentru stofele aduse din străinătate.

Profiturile fabricii cresc enorm și conducerea hotărăște să lărgească întreprinderea prin noi investiții. În perioada interbelică, sunt construite aripile – de nord și de sud – ale fabricii, care cuprind secții de filatură, de țesătorie și ateliere de reparații, dotate cu mașinile aferente.

Conjunctura favorabilă durează până în anul 1928, când marea criză economică din lumea capitalistă face ca evoluția fabricii buhușene să stagneze. Încetează producția stofelor fine, care se produc acum la alte fabrici ce depind tot de Concernul Textil Buhuși.

În perioada interbelică, personalul industrial al fabricii număra între 4000 și 4500 de salariați, dintre care 1800 erau femei. Tot atunci, în fabrică se angajau tineri de la vârsta de 11 ani, iar în țesătorii și torcătorii (filaturi) se lucra 10-12 ore zilnic. Spațiile de lucru erau mici și întunecoase, aglomerate de mașini și de muncitori, condițiile de lucru erau grele, se produceau frecvent accidente de muncă, iar din cauza lipsei totale de igienă, muncitorii erau deseori victime ale bolilor vremii.

Din 1939 și până în primăvara anului 1944, fabrica se modernizează prin noi construcții (vopsitoria de fibre de bumbac, apretura centrală, secția de răsucit fire de lână, magazii), prin utilaje noi (mașini jacquard, carde vigogne, agregate de spălat și uscat lână) și prin raționalizarea procedeelor tehnice folosite până atunci în producție, toate acestea necesare unei cereri masive de produse care serveau, în cea mai mare parte, îmbrăcării armatelor fasciste.

În condițiile participării României la cel de-al Doilea Război Mondial, conform ordinelor autorităților militare, Fabrica de Postav a fost obligată să evacueze materiile prime, mărfurile, parte din instalații și din mașini, precum și personalul lucrător. Astfel, fabrica a fost dispersată la Prejmer – unde urmau să funcționeze trei unități, iar după alte surse, chiar în mai multe localități: Prejmer, Zam, Mediaș, Livezi, Cisnădie, Pietriș.

Evacuarea unei părți însemnate din utilajele fabricii a făcut ca multe mașini și instalații să fie distruse sau fragmentate în timpul transportului și al bombardamentelor, iar altele să ia drumul Germaniei (dintr-o greșeală a reprezentanților CFR).

Primii ani de după 23 August 1944, respectiv până la naționalizare, când clasa muncitoare avea un cuvânt greu de spus, conducerea fabricii a avut ca principal obiectiv reinstalarea utilajelor dispersate, reconstrucția clădirilor distruse și punerea în funcțiune a întreprinderii spre a ajunge la capacitatea ei integrală, în ciuda greutăților obiective, precum și a celor create în mod artificial, prin sabotaj.

În urma naționalizării postbelice și a planificării socialiste, centrul textilist buhușean se dezvoltă vertiginos, ajungând să aibă, în anul 1948, 4500 de salariați, iar în anul 1968, 6825 de salariați – personal industrial.

De asemenea, fabrica este supusă modernizării și retehnologizării prin achiziționarea de noi mașini și utilaje, prin construirea și amenajarea de noi spații destinate procesului tehnologic, reparațiilor, depozitării mărfurilor sau având alte scopuri: cămin săptămânal pentru copii, cantină, dispensar medical, pompierie, stație de epurare a apelor uzate, centrală termică, atelier mecanic, tâmplărie, tinichigerie, curelărie. Fabrica avea și o gospodărie anexă – în care erau crescute mai multe feluri de animale – și o livadă.

Concomitent crește și numărul contractelor comerciale ale întreprinderii (atât în țară, cât și în străinătate), sunt achiziționate importante cantități de materii prime – lână, bumbac, deșeuri textile, fibre sintetice, însă cel mai important aspect îl constituie creșterea cantitativă și calitativă a producției și a diversității produselor.

În anii comunismului, a fost pregătit, prin școlarizare, un mare număr de specialiști în domeniu (atât muncitori calificați, cât și ingineri sau alți specialiști). Caracteristică fabricii a fost și specializarea profesională de care unii angajați au beneficiat direct la locul de muncă.

Fabrica de Postav Buhuși a produs o gamă variată de produse textile (țesături din lână și tip lână, fire tip P.N.A. destinate tricotajelor, țesături din bumbac și tip bumbac, pături și chiar covoare), realizând un asemenea volum de produse, încât a ocupat o pondere mare în volumul total al producției textile din țară, mulțumind exigența în continuă creștere a consumatorilor din țară și din străinătate.

Devenită, după 1989, societate pe acțiuni, Fabrica de Postav, unitate productivă de dimensiuni foarte mari, și-a schimbat denumirea în „S.C. Stofe S.A.” Buhuși și a intrat într-un proces de restructurare, traversând o perioadă foarte dificilă.

Odată cu pierderea pieței externe din Est – prin desființarea CAER – și a reducerii drastice a volumului livrărilor pe piața internă, începând cu anul 1991, „S.C. Stofe S.A.” a fost nevoită să-și restrângă activitatea de la an la an. Dacă în 1990 societatea avea un număr de 9500 de angajați, în 2002 numărul acestora a scăzut sub 500. În anul 2020 avea are 64 de salariați.

O diversificare a structurii profesionale a populației orașului Buhuși s-a produs la nivelul unităților mici industriale și meșteșugărești, care au completat activitatea economică a orașului.

Primele unități de producție meșteșugărească au luat ființă spre sfârșitul anului 1949. Până în 1954, aceste unități au fost utilate de cooperativele de ramură din Piatra-Neamț și din Bacău.

În septembrie 1954, s-a constituit cooperativa „Viitorul”, ca unitate de sine stătătoare, care apoi și-a schimbat denumirea în „Unirea meșteșugarilor”. Această unitate cuprindea secții de

prelucrare a lemnului (se confecționau obiecte artizanale din lemn) și a fierului, croitorii, ateliere în care se reparau obiecte de uz casnic, frizerii, coafuri.

În Buhuși exista, înainte de 1989, și o modestă fabrică de mobilă – „Moldova", care producea piese de mobilier valoroase, destinate atât uzului intern, cât și exportului. Aceasta a fost închisă temporar, apoi deschisă sub denumirea „S.C. Elbac S.A." Bacău, secția nr. 3, din necesitatea atragerii forței de muncă din Buhuși și din zonele limitrofe, dar și a valorificării masei lemnoase existente din abundență în pădurile din împrejurimi. Ulterior, unitatea și-a schimbat din nou denumirea în „Mobila Buhușeană", dar și-a restrâns foarte mult activitatea, desființându-se în cele din urmă.

În ultimii ani au apărut agenți economici privați, autohtoni sau străini, care au absorbit o parte din forța de muncă disponibilizată din oraș.

Unele dintre societățile recent înființate își desfășoară activitatea în incinta Fabricii de Postav, ca urmare a procesului de restructurare a acesteia.

Câteva dintre ele sunt:

- S.C. Isatis S.R.L. – confecții;
- Ritexfil S.R.L. Buhuși – filatură;
- Sabofil S.T.L. Piatra-Neamț – filatură;
- S.C. Serirom S.R.L. – filatură mătase;
- S.C. Intertranscom – confecționat plase metalice;
- Sir Safety Bacău – producție încălțăminte.

Astăzi, în oraș există mai multe societăți comerciale, dintre care pot fi enumerate:

- S.C. Viva Feed – nutrețuri concentrate;
- S.C. Espas S.R.L. – croitorie;
- S.C. Gelemax S.R.L. – croitorie;
- S.C. Tina Star S.R.L. – croitorie;
- S.C. Condus S.R.L. – confecții;
- I.I. Caprimex – confecționat mobilă;
- S.C. Timotex sport – confecții.

Alături de acestea funcționează și câteva societăți economice cu profil alimentar:

- S.C. L.C.A. (Laborator Carmangerie Adrian) – producția și prepararea cărnii;
- S.C. Pescado Grup S.A. – prelucrarea peștelui;
- S.C. Avita S.R.L. – băuturi răcoritoare;
- S.C. Antares S.R.L. – panificație, patiserie;

- S.C. Sublim S.R.L. – cofetărie, patiserie, panificație;
- S.C. Ștefel Product S.R.L. – produse de panificație;
- S.C. Mageca Impex – panificație;
- S.C. Covired S.R.L. – construcții;
- S.C. Oazi S.R.L. – panificație.

Avându-se în vedere forța de muncă existentă, deschiderea orașului către arterele de transport și resursele naturale locale (pădurile, rocile de construcție – pietrișul și nisipul din albia Bistriței, argila din zona deluroasă), perspectiva industrială permite deschiderea de noi oportunități în Buhuși.

Agricultura

Având în vedere condițiile pedoclimatice ale zonei, agricultura ar putea reprezenta cel mai important sector din activitatea economică a orașului.

Tipurile de plante cultivate pe suprafața agricolă a orașului sunt: cerealele (grâul, porumbul), plantele tehnice (cartoful, floarea-soarelui, sfecla de zahăr, rapița, cânepa), plantele furajere (trifoiul, lucerna, orzul, ovăzul, sfecla furajeră), zarzavaturile, legumele și leguminoasele (ceapa, varza, rădăcinoasele, tomatele, ardeii, mazărea, fasolea ș.a.), pomii fructiferi (mărul, părul, prunul, cireșul, vișinul, caisul, nucul, dudul), vița de vie.

Principalele tipuri de culturi sunt repartizate pe aproape toată suprafața orașului, dar în special în extravilan: cerealele, plantele tehnice și furajere se cultivă pe terasele medii și superioare (de 75, 100 și 165 de metri) atât în regim particular, cât și în asociații de proprietari deservite de societățile agricole existente, iar legumele și zarzavaturile se cultivă pe terasele de luncă (5-7 metri) sau pe cele inferioare, în regim particular – în cartierele periferice – sau de către societăți agricole private.

Viile și livezile cuprind suprafețe restrânse pe versanții teraselor medii cu expoziție sudică și estică, iar producțiile sunt destinate consumului local.

Terenurile agricole situate pe terasele superioare de pe raza orașului au fost adunate în două mari G.A.C.-uri (Gospodării Agricole Colective): G.A.C. 23 August Orbic, înființată în anul 1959, și G.A.C. 30 Decembrie, înființată un an mai târziu. Ambele G.A.C.-uri au constituit C.A.P. Buhuși (Cooperativă Agricolă de Producție) care a luat ființă în anul 1962.

Suprafața totală a C.A.P. Buhuși cuprindea la acea vreme 1567 hectare și era formată din terenurile aparținând unui număr de 1082 familii. Terenurile arabile formau o suprafață de 1040 de hectare în anul înființării, dar suprafața s-a mărit continuu, ajungând în 1983 la 1121 de hectare. Acest lucru a fost posibil în urma trecerii unor terenuri de la categoria inferioară la cea superioară

prin realizarea unor lucrări de îmbunătățiri funciare. După înființare, pe pământurile C.A.P.-ului Buhuși au fost cultivate numeroase tipuri de plante, dar după anul 1971 numărul acestora s-a restrâns la acele culturi care răspund mai bine condițiilor pedoclimatice din zonă și bazei tehnicomateriale asigurate. De asemenea, pentru valorificarea optimă a categoriilor inferioare de terenuri și a producției secundare din culturile mari, în cadrul unității agricole a crescut an de an și sectorul zootehnic, ajungându-se în anul 1983 la peste 1200 de unități vită mare.

Valorificarea resurselor locale și folosirea rațională a forței de muncă, mai ales în perioada în care nu se lucrează la câmp, a condus la constituirea, în cadrul C.A.P.-ului, a sectorului activități industriale și prestări servicii care, alături de celelalte două sectoare, de câmp și zootehnie, participă la creșterea veniturilor unității agricole. Astfel, în anul 1983, veniturile bănești ale unității ajunseseră la 17.504.000 de lei, iar averea unității la 26.000.000 de lei.

Dacă în perioada comunistă agricultura constituia una dintre ramurile economice importante ale orașului, iar C.A.P. Buhuși reușea să obțină producții importante atât în cultura plantelor, cât și în zootehnie, după 1989, activitatea în agricultură a cunoscut un regres considerabil. Au fost desființate C.A.P.-ul, I.A.S.-ul și Întreprinderea de creștere a păsărilor. La acestea se adaugă și faptul că transformările care au loc în agricultura orașului nu sunt corelate cu potențialul real, iar baza tehnico-materială existentă este necorespunzătoare.

Un alt fapt deosebit de important petrecut în oraș a fost aplicarea Legii 18/1991, conform căreia o suprafață de 2060 de hectare (51,7% din totalul suprafeței administrative a orașului) a fost retrocedată proprietarilor de drept, pentru care s-au eliberat peste 1700 de titluri de proprietate.

Astăzi, la nivelul localității funcționează trei societăți comerciale cu profil agricol (Antares, Aicbac și Capsicum) care prestează servicii pentru proprietarii a peste 528 de hectare. Din cauza acestor stări de lucruri, în anul 1999 s-au obținut producții slabe la nivelul localității, comparativ cu anii precedenți.

Creșterea animalelor este relativ dezvoltată pe toate treptele de relief ale orașului. Predomină creșterea bovinelor și a ovinelor, dar se cresc și porci, păsări și albine. Majoritatea animalelor se cresc în proprietate particulară, însă există și societăți comerciale cu profil zootehnic și mai multe asociații familiale care cresc diverse animale, în scopul valorificării produselor.

Dintre societățile comerciale cu profil zootehnic amintim:

- S.C. Laborator Carmangerie Adrian (creșterea vitelor, a porcilor și a păsărilor),
- S.C. Întreprinzătorul (creșterea oilor),
- S.C. Capsicum (creșterea vitelor, a cailor și a peștelui – într-un iaz din lunca Bistriței).

Mai există și asociații familiale cu același profil, precum A.F. Panaite, A.F. Scriitoru, A.F. Ardeleanu (creșterea oilor), A.F. Rusu, A.F. Mestecăneanu, A.F. Păduraru (creșterea albinelor). Informațiile privind societățile comerciale și asociațiile familiale cu profil zootehnic sunt valabile pentru anul 2020, la ora actuală putând exista modificări (înființarea sau închiderea altor persoane juridice de profil).

Cultura plantelor și creșterea animalelor este practicată și de maicile de la Mănăstirea Ciolpani, a cărei bază economică este bine dezvoltată și coordonată pentru a asigura necesarul așezământului monahal.

Cultura plantelor și creșterea animalelor se încadrează în specificul zonei, agricultura practicată de obștea mănăstirii fiind similară cu cea practicată pe întreaga suprafață a orașului Buhuși.

Silvicultura

Unitatea administrativ-teritorială a orașului Buhuși are o suprafață de 451,4 de hectare de păduri din grupa I. Această suprafață este împărțită în șase trupuri cu diferite dimensiuni: Runcu I – 222,6 ha; Ciolpani – 68 de ha; Rezerva – 110,7 ha; Buhuși – 11,5 ha; Marginea – 13 ha; Orbic – 25,6 ha.

Pădurea este administrată de Ocolul Silvic Fântânele, Unitatea administrativă Racova. Creșterea curentă este de 7,8 m3/an/ha, iar volumul este de 283 de m3/ha.

Rolul pădurilor este de a produce masă lemnoasă, de a menține echilibrul mediului înconjurător (prin protecția solului, a terenurilor afectate de anumiți factori destabilizatori, a genofondului, a malurilor de apă, a zonelor îndiguite, a zonelor limitrofe celor urbane), dar și de a conserva rezervațiile forestiere seculare și a oferi un ambient propice recreerii.

Comerțul

Funcția comercială a fost una dintre primele funcții urbane, jucând un rol foarte mare în trecut, atât în raporturile dintre oraș și sat, cât și pe plan extern. Funcția comercială a orașului apare în jurul anilor 1819-1823, când așezarea Bodești – Buhușoaia capătă, prin hrisov domnesc, dreptul de a avea iarmaroace și zi de târg. După această dată, în târgul Buhuși se stabilesc câțiva negustători, întemeind primul nucleu comercial, care se păstrează și astăzi în lungul principalelor artere de comunicație, în orașul de sus.

Prin funcția sa comercială, târgul Buhuși înlesnește schimbul între regiunile vestice montane – bogate în produse lemnoase, piatră de construcție, var și țesături din lână – și regiunile dealurilor subcarpatice – bogate în cereale, plante tehnice și culturi pomicole.

Schimbul de produse este semnalat din vechime, când se arată că locuitorii târgului se ocupă cu comerțul de produse alimentare și cu negoțul de cherestea.

În prezent, orașul se aprovizionează cu produse agricole provenite din satele înconjurătoare. Astfel, se poate deosebi o zonă de aprovizionare imediată, de unde provin produsele agricole și care nu depășește distanța de 6-7 km față de oraș. Această zonă are o formă aproximativ circulară, iar locuitorii comunelor Blăgești, Racova, Costișa și Români aduc zilnic produse pe piața orașului (predomină lactatele, ouăle, legumele, zarzavaturile, fructele, dar sunt vândute și cereale, făină, plante tehnice, plante medicinale și miere de albine).

În timpul iernii, din cauza frigului, mulți producători din aceste sate vin la târg numai o dată pe săptămână. Aria de participare la târgul săptămânal este mult mai mare și creează zona de aprovizionare apropiată. Această zonă are o formă elipsoidală și cuprinde atât dealurile și depresiunile subcarpatice interne, până la limita pădurii Carpaților, cât și dealurile subcarpatice externe, până la limita Podișului Moldovei.

La târgurile săptămânale se întâlnește comerțul cu produse lemnoase (cherestea, piese de mobilier), provenite din satele din preajma munților (Băsești, Frumoasa), precum și comerțul cu produse cerealiere sau cu legume și zarzavaturi provenite din satele dealurilor externe (Hociungi, Secuieni, Galbeni).

Alături de săteni se întâlnesc și numeroși comercianți ce vând produse nealimentare: articolele vestimentare, de marochinărie, încălțăminte, covoare, tablouri, articole de uz casnic și gospodăresc, articole chimice sau de fierărie și altele.

Către periferia teritoriului de aprovizionare apropiată există zone de interferență cu ariile altor orașe. Astfel, în sud-est, sate ca Berești, Galbeni și Cârligi participă și la aprovizionarea orașului Bacău, în nord și nord-est, satele Hociungi și Secuieni participă și la aprovizionarea orașului Roman, iar în nord-vest, satele Zănești și Borlești se găsesc și în zona de aprovizionare a târgului din Roznov.

Iarmarocul anual are loc toamna, pe 14 septembrie, se desfășoară pe durata mai multor zile și este și prilej de organizare a Zilelor orașului Buhuși. Aria de participare la acest iarmaroc este mult mai mare, ea fiind delimitată de valea Siretului – în est, de orașele Bacău și Roman – în sud, de regiunea montană – în vest și de localitățile Roznov și Piatra-Neamț – în nord-vest. De multe ori însă limitele zonei sunt depășite cu ușurință.

Bâlciul anual are capacitate mare de schimb, iar produsele comercializate sunt extrem de variate. Acest eveniment comercial anual al orașului cuprinde zona de aprovizionare îndepărtată, mărfurile fiind aduse și de la peste 300 km distanță, din București sau din alte orașe ale țării.

Alături de cele două piețe agroalimentare, în orașul Buhuși funcționează în jur de 300 de unități comerciale, clasificate în trei categorii: unități de comerț alimentar, unități de comerț nealimentar, unități de alimentație publică. Printre acestea, cu o gamă foarte variată de produse se înscriu supermarketurile Lidl, Penny, Profi, Intertranscom (minimarket), dar și magazinele Cosmy, Lacudi, Caprimex, Marelbo, restaurantele Cireșica, Melody, Orient și Gold, cărora li se adaugă cofetăriile Sublim și Mageca.

9.2. Infrastructura de afaceri

Mediul și dinamica antreprenorială va fi analizată pe perioada 2010-2020, ultimul an fiind 2020 deoarece la momentul scrierii prezentei strategii nu toate companiile depuseseră la ANAF situațiile financiare pentru anul 2021.

9.2.1. Numărul întreprinderilor active în orașul Buhuși

Raportat la anul 2020, în Orașul Buhuși existau 364 de întreprinderi active. În figura următoare este evidențiată distribuția geografică a acestor companii pe suprafața localității din care se poate observa o dispersie în toate zonele buhușene.

Din punct de vedere al repartiției în teritoriu, majoritatea agenților economici sunt distribuiți în limita intravilanului, pe terasele orașului.

Pe terasele inferioare ale localității este concentrată platforma industrială, cu unele dintre cele mai importante activități economice: cele de tip industrial, transporturi, construcții, prestări de servicii, depozitare, comerț și cele cu profil parțial agricol.

Figura 59 Harta întreprinderilor din orașul Buhuși

(Sursa: https://www.listafirme.ro/harta/bacau-buhusi.htm)

Pe terasele superioare ale localității sunt distribuiți agenții economici care au ca profil comerțul și prestările de servicii.

Aceștia își desfășoară activitatea în clădiri proprii sau în spații amenajate la parterul blocurilor de locuințe, iar în extravilan, înspre pădurea Runcu, se află zona agenților economici cu profil agricol.

Pentru a creiona traiectoria urmată de economia locală în ultimii 11 ani se analizează principalele caracteristici ale pieței libere. Astfel, numărul de întreprinderi active pe perioada 2010-2020 a înregistrat o creștere, de la 262 în anul 2010, la 364 în anul 2020. Rezultă așadar o creștere de aproximativ 39% a numărului de societăți comerciale active.

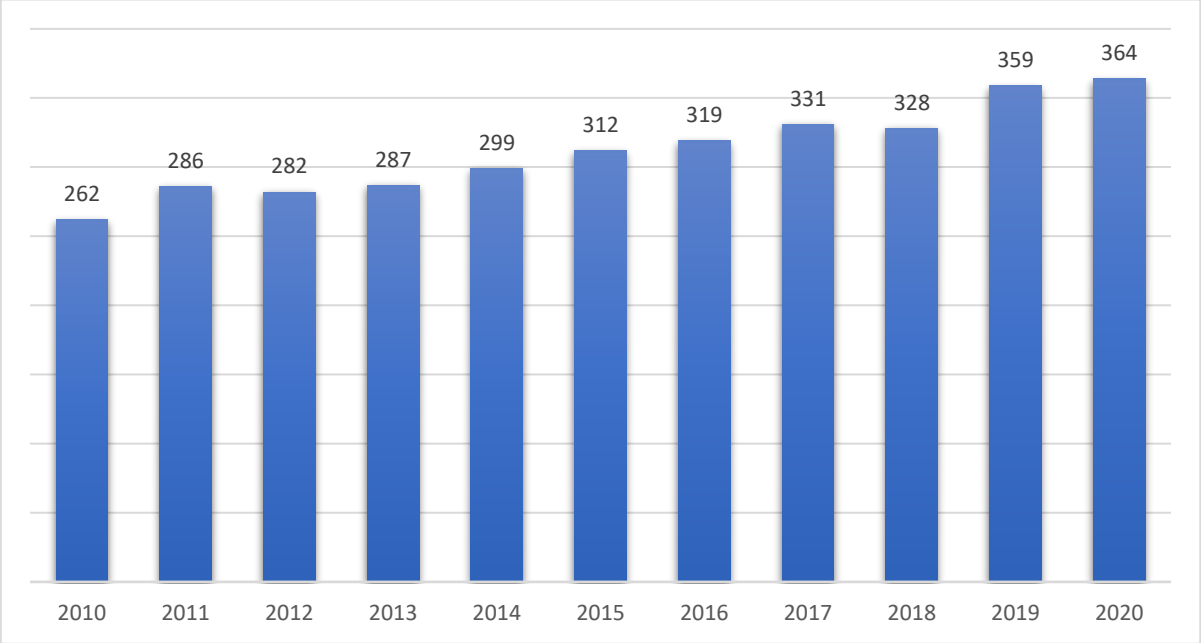
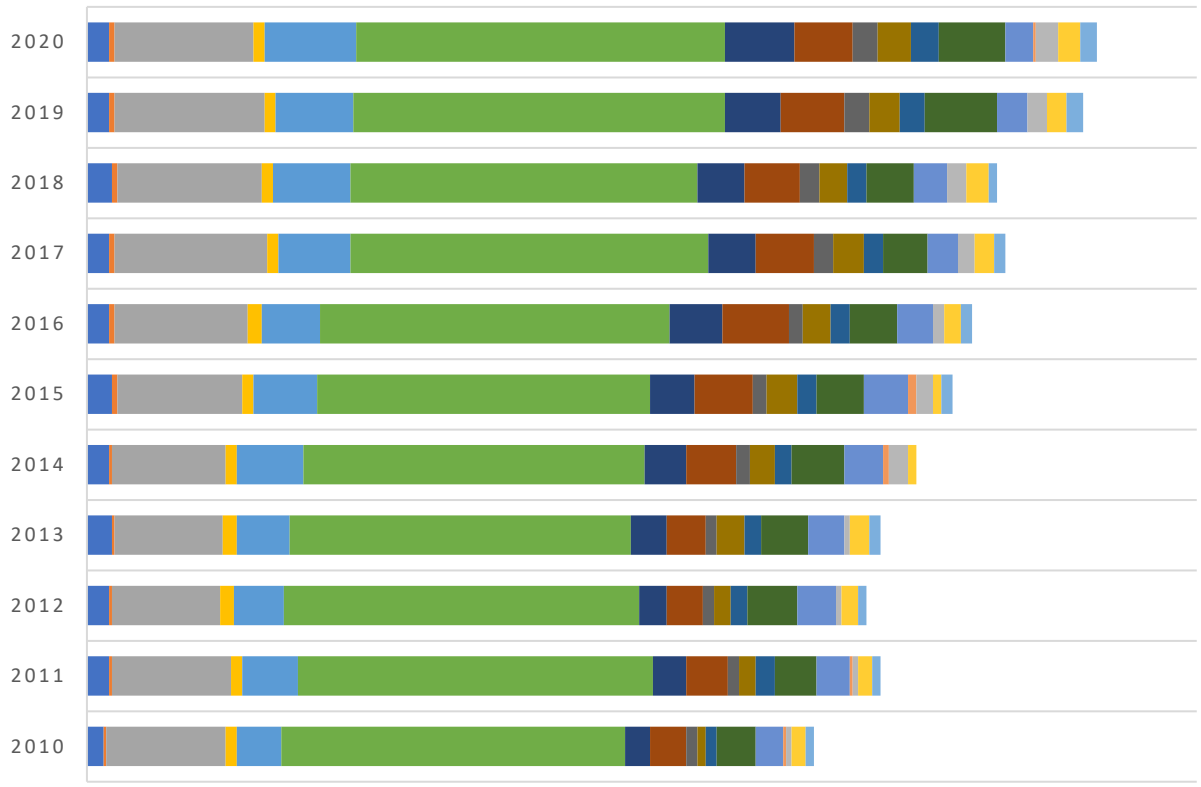

Figura 60 Evoluția numărului total de întreprinderi active în orașul Buhuși (2010 - 2020)

(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

Graficul evoluției anuale a numărului de întreprinderi indică o tendință anuală de creștere începând cu anul 2010 și până în anul 2021, cu două ușoare scăderi: în anul 2012 numărul acestora a scăzut cu 4 unități față de anul precedent, și în anul 2018 față de anul precedent se înregistrează o scădere de 3 unități.

În ceea ce privește distribuția întreprinderilor înființate în raport cu obiectul principal de activitate, cele mai multe întreprinderi înființate în perioada 2010-2020 au fost în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, în domeniul industriei prelucrătoare și în domeniul construcțiilor.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	6	8	8	9	8	9	8	8	9	8	8
B. Industria extractivă	1	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2
C. Industria prelucrătoare	43	43	39	39	41	45	48	55	52	54	50
E. Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	4	4	5	5	4	4	5	4	4	4	4
F. Construcții	16	20	18	19	24	23	21	26	28	28	33
G. Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	124	128	128	123	123	120	126	129	125	134	133
H. Transport și depozitare	9	12	10	13	15	16	19	17	17	20	25
I. Hoteluri și restaurante	13	15	13	14	18	21	24	21	20	23	21
J. Informații și comunicații	4	4	4	4	5	5	5	7	7	9	9
K. Intermedieri financiare și asigurări	3	6	6	10	9	11	10	11	10	11	12
L. Tranzacții imobiliare	4	7	6	6	6	7	7	7	7	9	10
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	14	15	18	17	19	17	17	16	17	26	24
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	10	12	14	13	14	16	13	11	12	11	10
P. Învățământ	1	1	0	0	2	3	0	0	0	0	1
Q. Sănătate și asistență socială	2	2	2	2	7	6	4	6	7	7	8
R. Activități de spectacole culturale și recreative	5	5	6	7	3	3	6	7	8	7	8
S. Alte activități de servicii	3	3	3	4	0	4	4	4	3	6	6

Figura 61 Evoluția structurală (pe domenii) a numărului de întreprinderi active (2010 - 2020)

(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

Pe toată perioada analizată s-a înregistrat fluctuații a numărului de întreprinderi, însă dacă comparăm ultimul an al analizei cu primul vom observa doar creșteri sau câteva excepții de stagnări. Numărul întreprinderilor ce activau în domeniile sănătății și asistenței sociale, precum și intermedieri financiare și asigurări a înregistrat cele mai mari creșteri, mai exact cu 300%, urmat de cele ce activau în domeniile transport și depozitare (creștere cu 177,78%), tranzacții imobiliare (creștere cu 150%), informații și telecomunicații (creștere cu 125%). Sectorul construcțiilor a crescut cu 106,25% iar industria extractivă și alte activități de servicii cu 100%.

Sectoarele care au înregistrat stagnări au fost: distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; precum și activitățile de servicii administrative și activități de servicii suport, dar și învățământul.

În perioada 2010-2020 observăm că procentual distribuția întreprinderilor active din orașul Buhuși pe domenii de activitate (activitatea principală a întreprinderii – conform CAEN Rev.2) a fluctuat de la an la an, fapt pentru care în cele ce urmează vom evidenția această distribuție pentru ultimul an analizat.

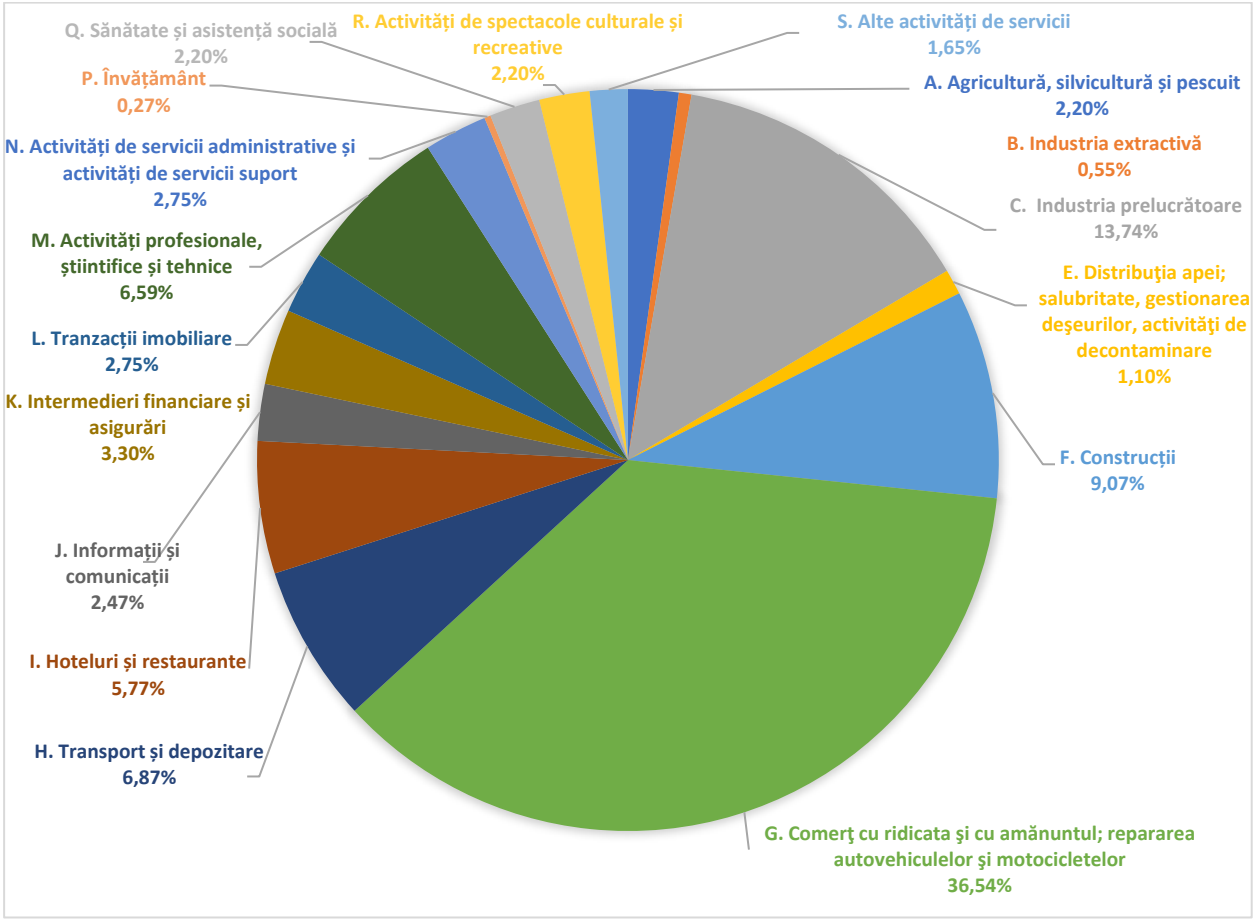

Figura 62 Distribuția întreprinderilor active în funcție de domeniul principal de activitate în anul 2020

(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

Pentru anul 2020, în privința distribuției numărului întreprinderilor active din orașul Buhuși pe domenii de activitate observăm că cea mai mare pondere a întreprinderilor din totalul acestora (36,54%) activau în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, urmat apoi de alte ponderi semnificative de 13,74% în domeniul industriei prelucrătoare și 9,07% în domeniul construcțiilor. Aceste 3 domenii au fost în topul ponderilor pe toți anii avuți în vedere. De asemenea activau 6,87% dintre întreprinderile active în domeniul transportului și depozitării, 6,59% în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice, 5,57% în domeniul hotelurilor și restaurantelor, 3,30% în domeniul intermedierilor financiare și asigurări și restul în domenii cu ponderi sub 3%.

9.2.2. Numărul total de angajați în cadrul întreprinderilor active din orașul Buhuși

Numărul total de angajați urmărește cu aproximație o traiectorie asemănătoare celei a numărului de întreprinderi, excepție fiind ultimii doi ani. Dacă în anul 2010, în orașul Buhuși lucrau în întreprinderile locale un număr de 1.421 de angajați, în anul 2020 numărul acestora s-a crescut cu 29,84%, până la 1.845 de angajați.

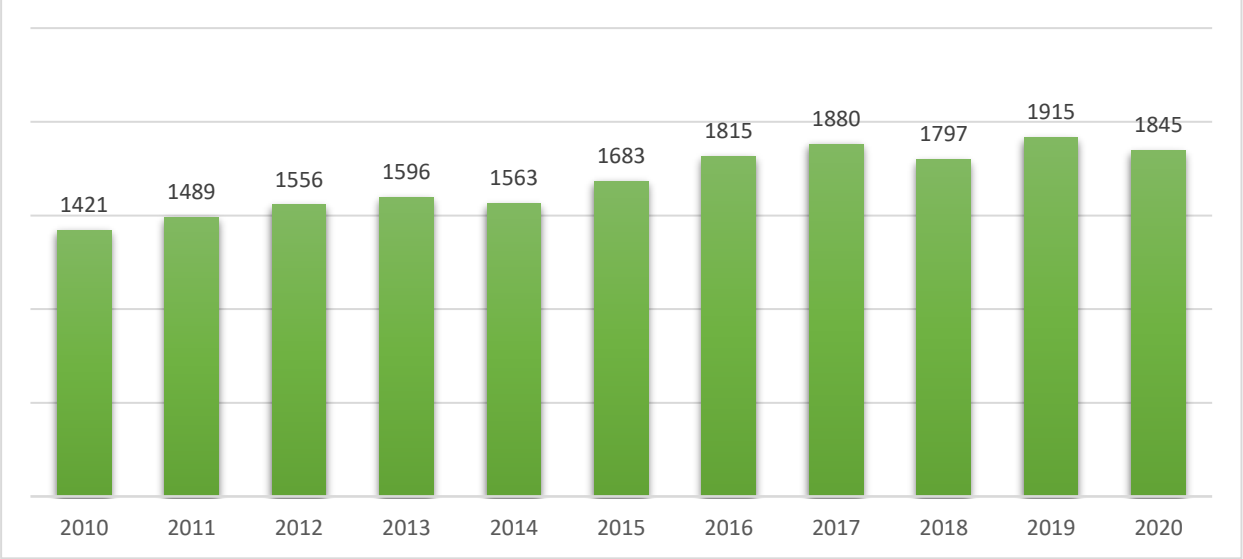
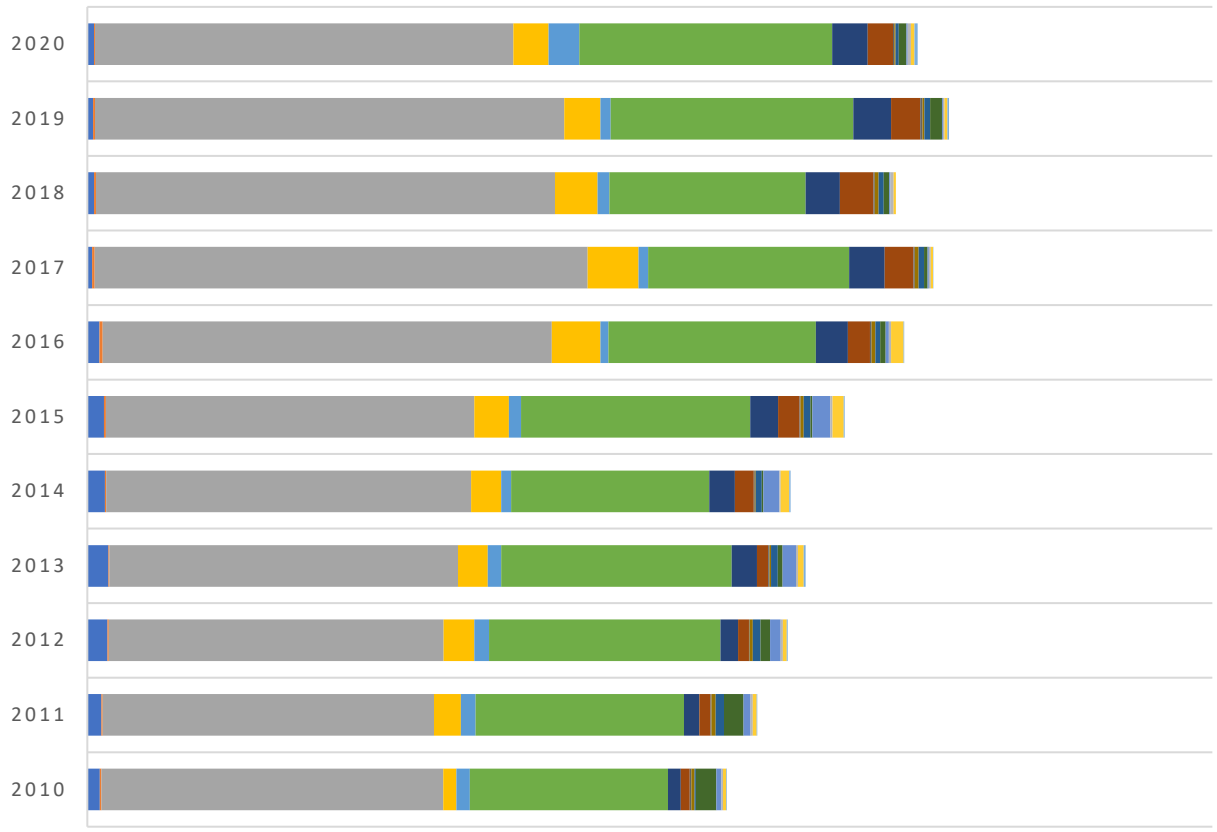

Figura 63 Evoluția numărului total de angajați în cadrul întreprinderilor active (2010 - 2020)
(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

Observând distribuția numărului de angajați în raport cu obiectul principal de activitate în perioada 2010-2020 cei mai mulți angajați au fost în domeniul industriei prelucrătoare, în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, și în domeniul distribuției apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	28	31	45	47	39	37	27	11	15	13	15
B. Industria extractivă	3	3	3	2	3	4	7	5	4	4	2
C. Industria prelucrătoare	760	736	744	775	811	819	998	1096	1020	1043	930
E. Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	29	60	68	66	67	77	108	113	95	80	78
F. Construcții	30	33	33	30	22	27	18	21	26	23	68
G. Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	440	463	514	512	440	509	461	447	436	539	562
H. Transport și depozitare	29	34	39	56	57	62	71	79	76	84	79
I. Hoteluri și restaurante	20	25	24	25	42	48	49	64	75	65	56
J. Informații și comunicații	3	2	2	3	2	2	4	3	3	5	3
K. Intermedieri financiare și asigurări	7	9	7	3	2	7	8	8	8	4	3
L. Tranzacții imobiliare	3	19	17	15	14	15	11	12	12	13	7
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	46	43	21	11	3	4	12	8	12	26	17
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	11	16	24	30	36	40	7	3	3	2	3
Q. Sănătate și asistență socială	4	5	5	4	3	5	5	4	7	4	7
R. Activități de spectacole culturale și recreative	7	8	8	13	19	25	28	5	5	6	8
S. Alte activități de servicii	1	2	2	4	3	2	1	1	0	4	7

Figura 64 Evoluția structurală (pe domenii) a numărului de angajați (2010 - 2020)
(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

Cumulat, în perioada 2010-2020, numărul total de angajați în orașul Buhuși a crescut, însă în unele domenii s-au înregistrat scăderi semnificative: în domeniul activităților de servicii administrative și activități de servicii suport (-72,73%), în domeniul activităților profesionale, științifice și tehnice (-63,04%), în intermedieri financiare și asigurări (-57,14%), agricultură, silvicultură și pescuit (-46,43%) și industria extractivă (-33,33%).

Cele mai mari creșteri ale numărului de angajați se pot observa în domeniile alte activități de servicii (+ 600%), hoteluri și restaurante (+ 180%), transport și depozitare (+172,41%), distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (+168,97%), tranzacții imobiliare (+133,33%), construcții (+126,67%) și sănătate și asistență socială (+75%). În sectorul informații și telecomunicații numărul angajaților a stagnat, iar în restul sectoarelor creșterile au fost între 14,29% și 27,73%.

În privința distribuției numărului de angajați în orașul Buhuși pe domenii de activitate (activitatea principală a întreprinderii – conform CAEN Rev.2) pentru perioada analizată 2010-2020 observăm aceeași fluctuație procentuală de la an la an, în concluzie vom continua ca și în cazul distribuției numărului întreprinderilor active cu evidențierea distribuție pentru ultimul an analizat a numărului de angajați.

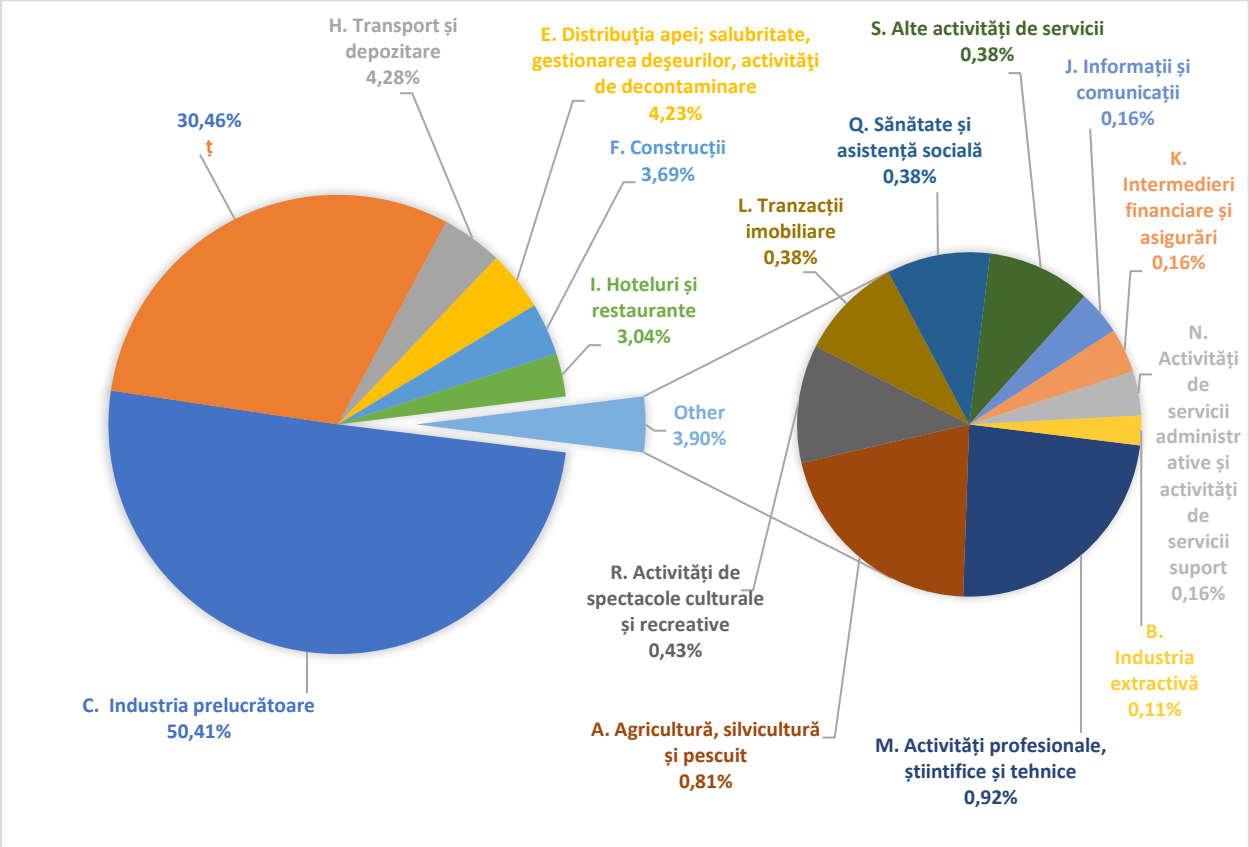

Figura 65 Distribuția numărului de angajați în funcție de domeniul principal de activitate în anul 2020

(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

În anul 2020 observăm două domenii cu ponderi semnificative a numărului de angajați, și anume 50,41% din total activau în domeniul industriei prelucrătoare, urmat apoi de 30,46% de angajați în domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor. Aceste 2 domenii au fost în topul ponderilor numărului de angajați pe toți anii analizați. De asemenea se mai remarcă faptul că 4,28% dintre angajați activau în domeniul transportului și depozitării, 4,23% în domeniul distribuției apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare, 3,69% în domeniul construcțiilor și 3,04% în domeniul hotelurilor și restaurantelor. Restul de 3,90% din numărul de angajați au activat celelalte domenii, niciuna nu a mai depășit pragul de 1%, cel mai puțini angajați regăsindu-se în industria extractivă.

9.2.3. Cifra de afaceri a întreprinderilor active în orașul Buhuși

Din punct de vedere al cifrei de afaceri la nivelul întreprinderilor active în orașul Buhuși, cifrele colectate sunt încurajatoare și marchează o evoluție consistentă pe perioada de analiză 2010-2020, aceasta a crescut de peste 4 ori din 2010 (221.710.055 lei) până în 2020 (1.217.743.930 lei).

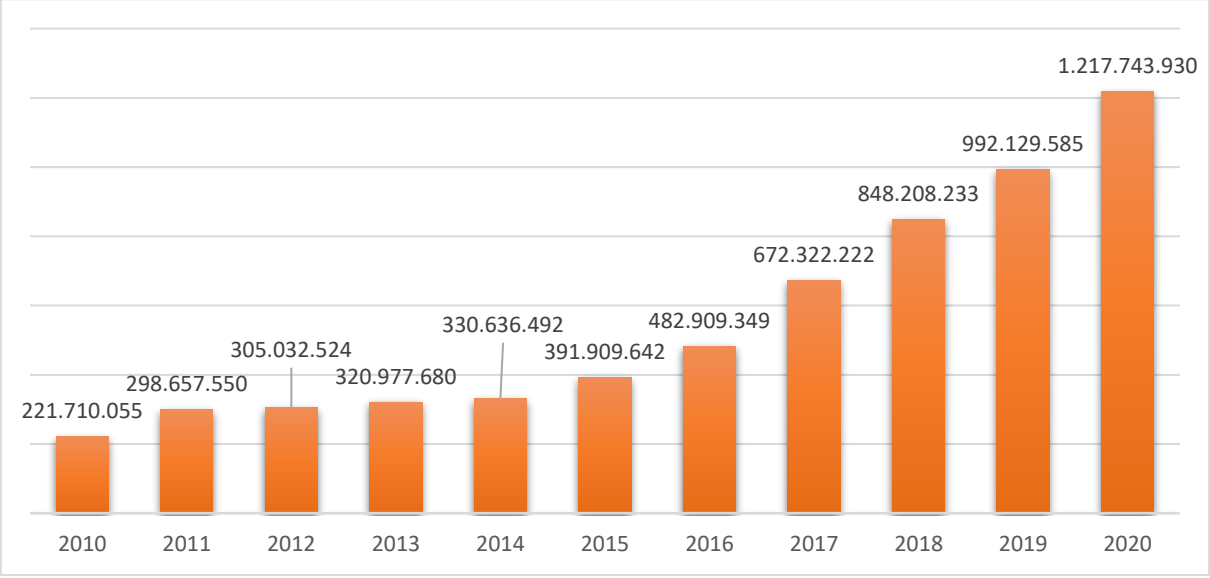
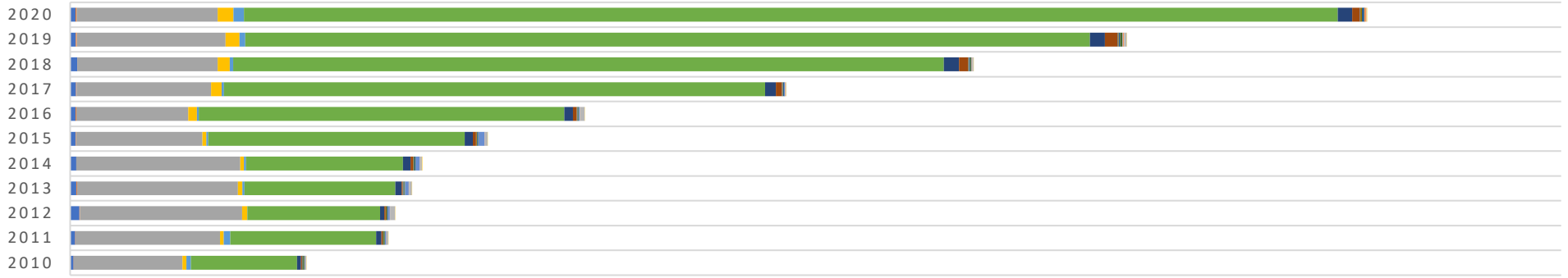

Figura 66 Graficul evoluției cifrei de afaceri în perioada 2010-2020

(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
A. Agricultură, silvicultură și pescuit	3177568	4721092	8786343	5836473	5659997	5069605	4901700	5452581	6786631	5374736	5009494
B. Industria extractivă	170393	327554	440077	758615	52362	464857	871204	456475	37718	782982	962381
C. Industria prelucrătoare	102194303	135646249	152306935	151024395	153991217	118582900	105141022	126362849	131668512	139864953	132461791
E. Distribuţia apei; salubritate, gestionarea deşeurilor, activităţi de decontaminare	3635321	3406955	4510624	4213108	3373481	3756516	8154510	9844112	11433373	12959631	14848867
F. Construcții	4137495	6356501	293009	1746253	2162333	1729536	1630811	2363845	3107541	5366590	9819479
G. Comerţ cu ridicata şi cu amănuntul; repararea autovehiculelor şi motocicletelor	99814288	136872364	124579877	141786445	147188723	240812700	343184433	507963096	667299936	793297915	1027211680
H. Transport și depozitare	3501240	4933644	3987656	5898408	7244216	7589183	8359670	10195233	14373627	14027411	13482979
I. Hoteluri și restaurante	1106253	1165086	1230155	1081681	2204871	3135350	3344907	5755193	8236446	11779129	7147598
J. Informații și comunicații	109687	145208	145742	168881	255577	237854	264397	338954	510181	776755	517878
K. Intermedieri financiare și asigurări	454108	515509	925901	563774	487451	650373	456117	590007	507889	493158	1387087
L. Tranzacții imobiliare	323134	77043	790838	755353	775113	736586	835131	934347	1006289	1215303	2330133
M. Activități profesionale, științifice și tehnice	1373467	1203724	447307	635156	676976	506172	515012	72658	1076112	1999471	57718
N. Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	625479	1464022	1702647	3431549	4235772	6051883	944342	720071	454038	365231	7311
Q. Sănătate și asistență socială	167751	169785	168992	206168	196909	273421	284517	371113	598768	1349637	1537752
R. Activități de spectacole culturale și recreative	911576	1562688	4708558	2677365	1833512	2294523	4006303	877197	1020236	2307341	648545
S. Alte activități de servicii	7992	90126	7863	194056	297982	18183	15273	24491	90936	169342	313237

Figura 67 Evoluția structurală (pe domenii) a cifrei de afaceri (2010 - 2020)
(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

La nivel de ramură economică, cele mai mari creșteri de cifră de afaceri, în perioada 2010-2020 s-au produs în alte activități și servicii (+3819,38%), în comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor (+929,12%), în sănătate și asistență socială (+816,69%), tranzacții imobiliare (+621,10%), hoteluri și restaurante (+546,11%) și industria extractivă (+464,80%). Tot creșteri ale cifrei de afaceri au înregistrat și întreprinderile de informații și comunicații (+372,14%), de distribuție a apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare (+308,46), transport și depozitare (+285,09%), intermedieri financiare și asigurări (+205,45%), construcții (+137,33%), agricultură, silvicultură și pescuit (+57,65% și industria prelucrătoare (+29,62%).

La polul opus, scăderi importante ale rezultatelor economice au fost realizate de întreprinderile ce realizau activități de servicii administrative și activități de servicii suport(-98,83%), activități profesionale, științifice și tehnice (-95,80%) și activități de spectacole culturale și recreative (-28,85%).

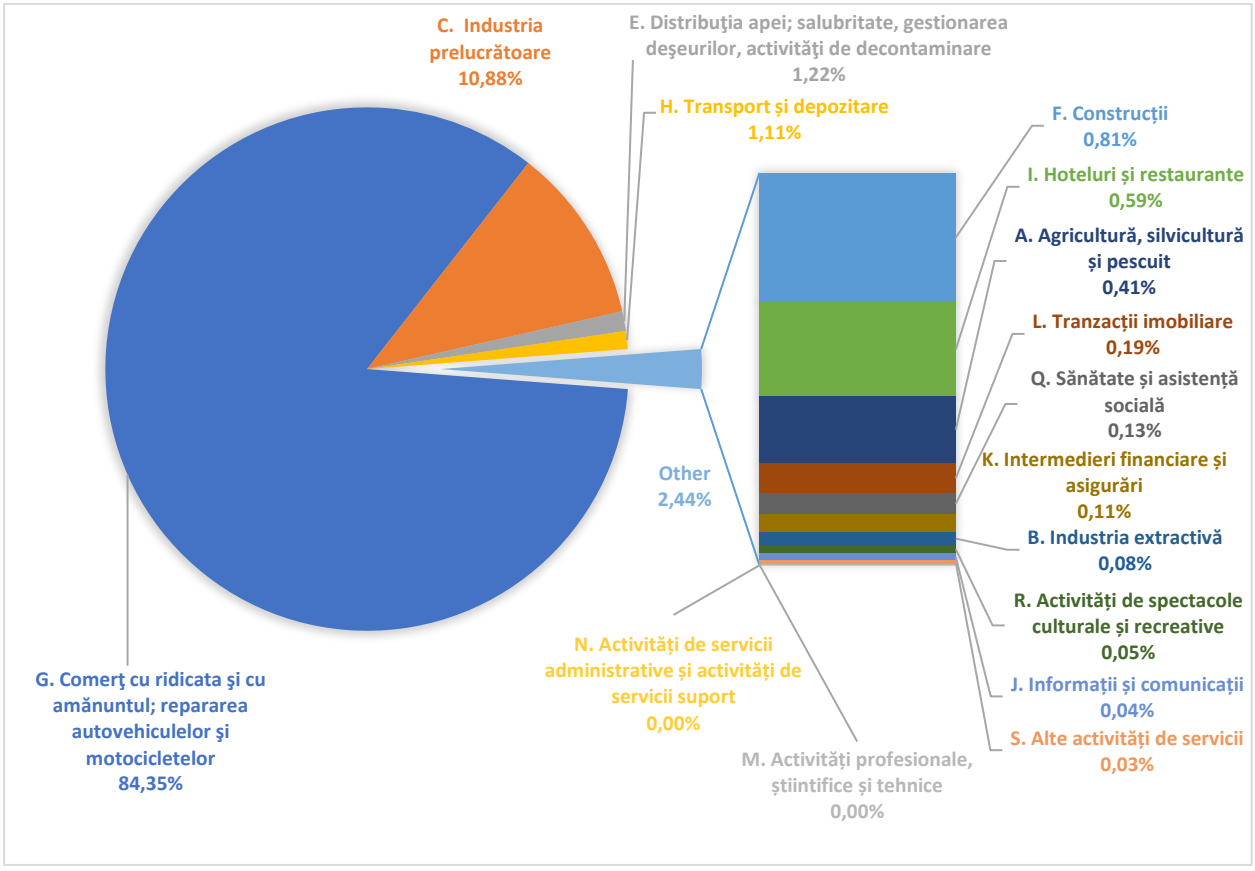

Figura 68 Distribuția cifrei de afaceri în funcție de domeniul principal de activitate în 2020
(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

Dacă urmărim distribuția cifrei de afaceri pe domenii de activitate pentru perioada analizată 2010-2020, se remarcă de la an la an o fluctuație procentuală, cu toate că cea mai mare pondere a avut-o mereu domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, urmat mai apoi la o diferență foarte mare de industria prelucrătoare.

În anul 2020, observăm că 84,35% din totalul cifrei de afaceri este reprezentat de cifra de afaceri din domeniul comerțului cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, pe al doilea loc cu 10,88% din total întâlnim industria prelucrătoare și apoi cu 1,22% domeniul distribuției apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare și 1,11% transportul și depozitarea. Diferența de 2,44% din cifra de afaceri este reprezentată de celelalte domenii, niciuna nu a mai depășit pragul de 1%, cea mai mică cifră de afaceri regăsindu-se în activitățile de servicii administrative și activități de servicii suport.

9.3. Analiza principalilor antreprenori locali

Principalii antreprenori locali au fost analizați raportat la datele economice din ultimul bilanț depus la organul fiscal teritorial, după cifra de afaceri și numărul de salariați. Astfel, la nivelul orașului Buhuși erau în anul 2020, un număr de 364 de agenți economici activi, care au realizat o cifră de afaceri de 1.217.743.930 lei.

Analiza firmelor din orașul Buhuși, după cifra de afaceri (prezentată în tabelul de mai jos), arată că primii 20 de agenți economici desfășoară activitate în domeniile:

- industria prelucrătoare – 8 agenți economici;
- comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor - 6 agenți economici;
- transport și depozitare - 2 agenți economici;
- distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare - 2 agenți economici;
- construcții – 1 agent economic;
- hoteluri și restaurante – 1 agent economic.

Tabelul 8 Top 20 de agenți economici după cifra de afaceri din Buhuși

Nr. top	Denumire	Cifra de afaceri	Obiect de activitate principal declarat în bilanțul contabil aferent anului 2020
1	INTERTRANSCOM IMPEX SRL	961,3 milioane lei	4673 - Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
2	PESCADO GRUP SRL	80,4 milioane lei	1020 - Prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor
3	PROFISH UNLIMITED S.R.L.	9,9 milioane lei	4723 - Comerț cu amănuntul al peștelui, crustaceelor și moluștelor, în magazine specializate
4	DDD SERV SRL	7,7 milioane lei	3811 - Colectarea deșeurilor nepericuloase
5	GLACIAL S.R.L.	6,1 milioane lei	4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
6	ISATIS S.R.L.	6,1 milioane lei	1412 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte pentru lucru
7	STOFE BUHUSI SA	5,9 milioane lei	1320 - Producția de țesături
8	ROAN INVEST S.R.L.	5,8 milioane lei	4120 - Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
9	GELEMAX COM SRL	5,3 milioane lei	1413 - Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)
10	BONITO ORIGINAL SRL	5,3 milioane lei	5610 - Restaurante
11	ECOREC RECYCLING SRL	5,2 milioane lei	3832 - Recuperarea materialelor reciclabile sortate
12	AMA FASHION LINE SRL	4,8 milioane lei	1392 - Fabricarea de articole confecționate din textile (cu excepția îmbrăcămintei și lenjeriei de corp)
13	COVIRED S.R.L.	4,8 milioane lei	4711 - Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
14	TROTUȘTEX FASHION S.R.L.	4,6 milioane lei	1412 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte pentru lucru
15	DRUCODAN TRANS IMPEX SRL	4,3 milioane lei	4531 - Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
16	THESAL S.R.L.	4,1 milioane lei	4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
17	LABORATOR CARMANGERIE ADRIAN SRL	4,1 milioane lei	1011 - Producția și conservarea cărnii
18	ALEXDOMAT SRL	4 milioane lei	4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
19	LUBOSIL CONF SRL	3,4 milioane lei	1413 - Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)
20	SABIEX COM SRL	3,2 milioane lei	4711 - Comerț cu amănuntul in magazine nespecializate, cu vânzare predominanta de produse alimentare, băuturi și tutun

(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

În ceea ce privește numărul de salariați, la nivelul anului 2020 se înregistra un total de 1845 angajați.

Tabelul 9 Top 20 de agenți economici după numărul de angajați în Buhuși

Nr. top	Denumire	Număr de angajați	Obiect de activitate principal declarat în bilanțul contabil aferent anului 2020
1	INTERTRANSCOM IMPEX SRL	301 angajați	4673 - Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
2	PESCADO GRUP SRL	211 angajați	1020 - Prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor
3	TROTUȘTEX FASHION S.R.L.	104 angajați	1412 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte pentru lucru
4	GELEMAX COM SRL	92 angajați	1413 - Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)
5	ISATIS S.R.L.	90 angajați	1412 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte pentru lucru
6	LUBOSIL CONF SRL	90 angajați	1413 - Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)
7	STOFE BUHUSI SA	64 angajați	1320 - Producția de țesături
8	AMA FASHION LINE SRL	59 angajați	1392 - Fabricarea de articole confecționate din textile (cu excepția îmbrăcămintei și lenjeriei de corp)
9	SERIROM S.R.L.	44 angajați	1310 - Pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile
10	PROFISH UNLIMITED S.R.L.	43 angajați	4723 - Comerț cu amănuntul al peștelui, crustaceelor și moluștelor, în magazine specializate
11	ALEXDOMAT SRL	37 angajați	4941 - Transporturi rutiere de mărfuri
12	BONITO ORIGINAL SRL	34 angajați	5610 - Restaurante
13	DRUCODAN TRANS IMPEX SRL	32 angajați	4531 - Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule
14	ECOREC RECYCLING SRL	28 angajați	3832 - Recuperarea materialelor reciclabile sortate
15	DDD SERV SRL	26 angajați	3811 - Colectarea deșeurilor nepericuloase
16	ANTARES PANIFICAȚIE SRL	24 angajați	1071 - Fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie
17	LABORATOR CARMANGERIE ADRIAN SRL	22 angajați	1011 - Producția și conservarea cărnii
18	GYNDANY IMPEX SRL	22 angajați	3811 - Colectarea deșeurilor nepericuloase
19	MAGECA IMPEX S.R.L.	21 angajați	1071 - Fabricarea pâinii, fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie
20	DRIATSERO SRL	19 angajați	2016 - Fabricarea materialelor plastice în forme primare

(Sursa: date prelucrate conform statisticilor disponibile la https://membri.listafirme.ro/statistici-economice.asp și la https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi)

Analiza primilor 20 de agenți economici în funcție de numărul de salariați, arată că la nivelul anului 2020 se înregistrau în domeniul:

- industria prelucrătoare – 840 de angajați în 12 agenți economici;
- comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor – 376 de angajați în 3 agenți economici;
- distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – 37 de angajați – 76 de angajați în 3 agenți economici;
- transport și depozitare – 37 de angajați într-un agent economic;
- hoteluri și restaurante – 34 de angajați într-un agent economic.

Analizând cele două topuri, observăm că în ambele se regăsește pe primul loc compania INTERTRANSCOM IMPEX SRL ce are ca principal obiect de activitate codul CAEN 4673 - Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare, și care înregistra la nivelul anului 2020 o cifră de afaceri de 961,3 milioane de lei și avea un număr de 301 angajați.

Pe locul al doilea regăsim în ambele topuri compania PESCADO GRUP SRL ce are ca principal obiect de activitate codul CAEN 1020 - Prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor și care la nivelul anului 2020 înregistra o cifră de afaceri de 80,4 milioane de lei și avea un număr de 211 angajați.

Pe a treia poziție cele două topuri au companii diferite.

În cazul cifrei de afaceri regăsim pe poziția a treia compania PROFISH UNLIMITED S.R.L. cu principal obiect de activitate codul CAEN 4723 - Comerț cu amănuntul al peștelui, crustaceelor și moluștelor, în magazine specializate cu o cifra de afaceri de 9,9 milioane lei dar care are 43 de angajați (numărul 10 în topul pe număr angajați).

Dacă privim cel de-al doilea top a companiilor în funcție de numărul de angajați regăsim pe poziția a treia compania TROTUȘTEX FASHION S.R.L. cu principal obiect de activitate codul CAEN 1412 - Fabricarea articolelor de îmbrăcăminte pentru lucru, cu un număr de 104 angajați și o cifră de afaceri de 4,6 milioane lei (numărul 14 în topul după cifra de afaceri).

Astăzi, competitivitatea este catalizatorul performanței, motorul care dă energia vieții economice. Indiferent de crizele de moment, competitivitatea stimulează statele, sectoarele economice, mediul de afaceri să genereze oaze de idei novatoare, creatoare de valoare adăugată sigură. Scara competitivității începe cu susținerea micilor afaceri de către administrații care colaborează cu antreprenorii în interesul comunității și se termină cu supravegherea anti-trust, care permite conviețuirea concurențială la nivelul internațional al marilor corporații.

Un grad ridicat de concurență poate îmbunătăți performanța economică a unui stat, să deschidă oportunități de afaceri cetățenilor acestuia și să reducă costul bunurilor și serviciilor la nivelul întregii economii. Pentru orașul Buhuși, domeniile CAEN cu competitivitatea cea mai mare față de media națională sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 10 Concurență: domeniile CAEN din Buhuși cu competitivitatea cea mai mare față de media națională

Cod CAEN	Denumire domeniu	Procent
4772	Comerț cu amănuntul al încălțămintei și articolelor din piele, în magazine specializate	581%
6492	Alte activități de creditare	456%
4531	Comerț cu ridicata de piese și accesorii pentru autovehicule	382%
1071	Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie	333%
1413	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	324%
7120	Activități de testări și analize tehnice	313%
6622	Activități ale agenților și broker-ilor de asigurări	274%
4532	Comerț cu amănuntul de piese și accesorii pentru autovehicule	265%
2511	Fabricarea de construcții metalice și părți componente ale structurilor metalice	263%
4511	Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)	242%

(Sursa: https://www.listafirme.ro/harta/bacau-buhusi.htm)

Pe de altă parte, domeniile CAEN cu competitivitatea cea mai mică față de media națională reprezintă oportunități de dezvoltare a unor afaceri profitabile. Principalele surse de oportunități economice:

- comerciale, reprezentate de cererea deschisă sau latentă pentru anumite produse sau servicii;
- științifice, constând din descoperirea de noi legi, principii, metodologii etc. aplicabile în realizarea de produse și servicii noi și modernizate;
- tehnice, reprezentate de noi echipamente, tehnologii, materii prime etc. care pot servi ca bază pentru o nouă afacere sau pentru diversificarea, modernizarea, specializarea etc. unei firme;
- juridice, constând în apariția de noi legi, ordonanțe, hotărâri de guvern etc. sau modificarea celor existente, cu consecințe semnificative asupra inițierii, derulării și profitabilității activităților economice;
- fiscale, când se schimbă felul, dimensiunea, modul de calcul etc. al diferitelor taxe și impozite, codul fiscal, modificând astfel motivațiile întreprinzătorului și condițiile de valorificare a capitalului;

- bancare, ca urmare a modificării semnificative a condițiilor de acordare a creditelor (mărimea și tipul creditului, durata de acordare, volumul garanțiilor, nivelul dobânzii etc.);
- informaționale, reprezentate de noi abordări și tehnologii informatice, care permit accesul mai rapid, mai ieftin și mai complet la informații importante pentru demararea și realizarea de acțiuni economice;
- educaționale, manifestate de pregătirea prin școală de persoane cu viziune, cunoștințe, abilități, aptitudini, deprinderi și comportamente favorizante activităților de tip antreprenorial
- manageriale, reprezentate de noile abordări, metode, tehnici, know-how, cunoștințe etc. ce facilitează identificarea și valorificarea oportunităților economice.

În tabelul următor sunt prezentate domeniile CAEN prezente în orașul Buhuși, cu o competitivitate redusă în comparație cu media națională.

Tabelul 11 Oportunități: domeniile CAEN din Buhuși cu competitivitatea cea mai mică față de media națională

Cod CAEN	Denumire domeniu	Procent
4791	Comerț cu amănuntul prin intermediul caselor de comenzi sau prin Internet	20%
6920	Activități de contabilitate și audit financiar; consultanță în domeniul fiscal	21%
6201	Activități de realizare a soft-ului la comandă (software orientat client)	21%
4322	Lucrări de instalații sanitare, de încălzire și de aer condiționat	30%
7112	Activități de inginerie și consultanță tehnică legate de acestea	33%
8622	Activități de asistență medicală specializată	33%
6831	Agenții imobiliare	38%
9602	Coafură și alte activități de înfrumusețare	46%
4939	Alte transporturi terestre de călători n.c.a.	4

(Sursa: https://www.listafirme.ro/harta/bacau-buhusi.htm)

Cele mai prospere afaceri din orașul Buhuși, ce vizează domenii CAEN unde înregistrează o cifră de afaceri neuzual de mare față de media națională sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 12 Prosperitate: domeniile CAEN din Buhuși cu cifra de afaceri neuzual de mare față de media națională

Cod CAEN	Denumire domeniu	Procent
1020	Prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor	32453%
4673	Comerț cu ridicata al materialului lemnos si a materialelor de construcție si echipamentelor sanitare	7805%
4723	Comerț cu amănuntul al peștelui, crustaceelor și moluștelor, în magazine specializate	5414%
1412	Fabricarea de articole de îmbrăcăminte pentru lucru	5138%
9319	Alte activități sportive	4160%
1320	Producția de țesături	2238%
1310	Pregătirea fibrelor și filarea fibrelor textile	552%
3811	Colectarea deșeurilor nepericuloase	526%
2016	Fabricarea materialelor plastice în forme primare	426%
1413	Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)	389%

(Sursa: https://www.listafirme.ro/harta/bacau-buhusi.htm)

Așadar, orașul Buhuși a reușit atragerea unor investitori străini importanți în ultimele două decenii, dar în cadrul localității activează și companii autohtone de renume național. Acțiunile autorității publice trebuie să conducă la multiplicarea numărului de investiții din oraș, acest lucru urmând să aibă efecte asupra tuturor aspectelor economico-sociale regăsite la nivelul populației.

CAPITOLUL 10. Turismul, cultura și sportul - catalizatori de dezvoltare durabilă

Prin dimensiunile sale calitative și cantitative, turismul se înscrie între activitățile social-economice care pot contribui la consolidarea economică a localității. Oportunitățile turistice ale regiunii sunt analizate sub aspectul cadrului natural și al patrimoniului cultural-istoric și, pe cât posibil, valorificate.

În orașul Buhuși turismul constituie una dintre activitățile terțiare care poate constitui o bază solidă și sustenabilă pentru dezvoltarea viitoare a acestui fost centru industrial care se află în proces de reconversie funcțională.

Conform PATN Secțiunea a VIIIa – Zone turistice, orașul Buhuși face parte dintre unitățile administrativ-teritoriale cu concentrare mare de resurse turistice, fiind considerate dominante resursele naturale (peisagistice). Același document specifică faptul că există unele deficiențe privind infrastructura turistică locală, care țin atât de partea turistică, cât și de cea tehnică.

Conform PATJ Bacău, județul dispune de un potențial turistic remarcabil, obiectivele fiind grupate în 2 zone principale, respectiv zona turistică Bistrița, din care face parte și zona analizată, și zona turistică Trotuș, la care se adaugă subzona Tazlău. Obiectivele de interes din aria orașului Buhuși considerate a fi deosebit de importante sub acest aspect sunt cele două mănăstiri din zonă, Ciolpani și Runc, precum și hanul de la Gura Orbicului.

În ansamblu, considerăm că potențialul turistic local este deloc neglijabil, zona având o serie de atuuri valorificabile în dezvoltarea turistică a orașului, care pot fi subîmpărțite în două mari categorii, care țin de cadrul natural al zonei, respectiv de patrimoniul cultural-istoric. În unele cazuri, cele două tipuri de potențiale se combină, cum este cazul mănăstirilor Runc și Ciolpani, care sunt situate într-un peisaj submontan foarte pitoresc.

10.1. Monumente istorice

10.1.1. Ansamblul conacului „Teodor Buhuș”, azi Muzeul de Istorie Buhuși

Traversând orașul Buhuși pe DN 15, puțin înainte de ieșire, mai exact înainte de podul peste pârâul Orbic, pe lângă Sala Polivalentă - Buhuși, virăm dreapta și urmăm (cam 700 m) DJ 158H, drumul spre mănăstirile Ciolpani și Runc. Din nou la dreapta, o străduță ne conduce chiar la intrarea în curtea conacului familiei Buhuș. La mică distanță este Biserica “Sf. Înviere”, ctitorită de aceeași familie. Turlele bisericii pot fi un bun reper.

Poarta de la intrarea în curtea conacului este considerată ea însăși un monument istoric, având codul BC-II-a-B-00801.2.

Figura 69 Poarta conacului Teodor Buhuș

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Conacul familiei Buhuș datează din prima jumătate a secolului al XVIII-lea, fiind o construcție cu trăsături de arhitectură neoclasică, ridicată de Teodor Buhuș, întemeietorul așezării. Clădirea este masivă, zidurile groase fiind construite din cărămidă și din piatră, are camere numeroase și subsoluri mari. Este așezată strategic pe terasa de 60 de metri a Bistriței, cu vedere spre vale, având totodată și o poziție cvasicentrală în oraș. Conacul este declarat monument istoric, având codul BC-II-a-B-00801.1.

În jurul conacului se află un frumos parc (cu stejari, castani, tei), locuințele slugilor și grajdurile. Mai târziu, în fostul conac a funcționat Tribunalul Raional Buhuși, iar din 1977, clădirea adăpostește Muzeul de Istorie al orașului.

Muzeul de Istorie din Buhuși este un muzeu județean din Buhuși, amplasat în Str. Bradului nr. 16. Muzeul este adăpostit în fostul conac al boierului Toader Buhuș, datând din sec. al XVIII-lea. În 1991 expoziția de istorie a fost reorganizată, prin dezafectarea sălii de istorie contemporană și îmbogățirea colecțiilor cu utilaje tehnice care să ilustreze istoria industriei textile din Buhuși: darac de scărmănat lână, mici subansamble, război de țesut, meliță, roți de tors, cataloage cu mostre

de stofe, costume naționale, ștergare etc. De asemenea se regăsesc numeroase exponate din os, silex, ceramică, datând din perioada neolitică.

Figura 70 Conacul Teodor Buhuș – azi Muzeul de Istorie Buhuși

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Clădirea muzeului este declarată monument istoric, având codul BC-II-a-B-00801. Muzeul este adăpostit în fostul conac al boierului Toader Buhuș.

10.1.2. Mănăstirea Runc - Biserica „Sfinții Îngeri”

La o distanță de câțiva kilometri, spre răsărit de orașul Buhuși, în satul Runcu, județul Bacău, în apropierea culmii dealului Runc, se găsește mănăstirea cu același nume, Runc.

În Marele dicționar geografic al României, volumul V, la litera „R”, Mănăstirea Runc apare ca fiind zidită de Ștefan cel Mare. Niciun alt document nu menționează acest lucru. Acest fapt s-a păstrat totuși în tradiția orală locală care atribuie marelui voievod, recunoscut în rândul sfinților de Biserica Ortodoxă (1992), așezământul monahal din apropierea orașului Buhuși. Cu atât mai mult, istoria luptelor lui Ștefan cel Mare confirmă o confruntare a acestuia cu Petru Aron desfășurată în gura Orbicului pentru ocuparea tronului Moldovei. Rezultatul acestei confruntări ar fi dus la construirea unei biserici de lemn în poiana Runcului pentru o mână de călugări care vieţuiau deja aici.

Figura 71 Mănăstirea Runc - Biserica „Sfinții Îngeri”

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

Mănăstirea Runc este menționată pentru prima dată la 1 aprilie 1695, într-o donație făcută de medelnicerul Ionașcu cu soția sa, Alexandra. Acest lucru le-a adus și renumele de ctitori, adică binefăcători sau donatori. Cu toate că sunt cunoscuți mai mult în părțile Bucovinei, unde construiesc o mănăstire la Ilișești în anul 1714, acest act dovedește faptul că ei au donat mănăstirii Runc, moșia Runcului și Tutcanii – pe care o aveau de la tatăl jupânesei Alexandra, Tofan Sechil.

Până la începutul secolului al XIX-lea, documentele timpului vorbesc mai mult despre nevoile materiale ale Mănăstirii Runc, asigurate și întărite de diferiți moșieri, precum și de problemele administrative ale acestor donații. Acestea din urmă umbresc viața duhovnicească și preocupările culturale și devin argument pentru transformarea acestei mănăstiri în biserică de mir în 31 iulie 1810. Din zece călugări rămân doar doi, ceilalți fiind trimiși la alte mănăstiri de sub ascultarea Mitropolitului Moldovei Veniamin Costachi (1803-1842), care hotărăște păstrarea rânduielilor mănăstirești în ce privește tipicul slujbelor bisericești.

Ulterior, această biserică de mir cu rânduială mănăstirească devine schit de călugărițe și funcționează așa până în anul 1860, când monahiile se retrag. După revenirea monahilor, viața mănăstirească se desfășoară nestingherit până în anul 1888. În acest timp, mănăstirea a cunoscut o nouă etapă de dezvoltare, după cum reiese dintr-o descriere făcută în anul 1871: „Biserica este foarte solidă, fiind făcută din piatră, pardoseala este din piatră dreptunghiulară; alte lucruri în această biserică din timpul acela nu se află. În curtea acestei biserici, în partea dinspre miazăzi se află o casă cu mai multe odăi, care era locuința stareței. De la acea casă, în direcția către răsărit, se

mai cunosc urme de case mai multe, unde erau chiliile celorlalte călugărițe. Tot în curtea acestei biserici se află două beciuri de piatră tot de pe acel timp și care încă sunt solide. Pe la anul 1859 s-a făcut de către stat o școală foarte mare toată de cărămidă. Dar acum, toate acele case sunt pustii, dărâmate, cu excepția școlii care stă încă bine cu toate ale ei înăuntru. Asemenea și biserica este în stare bună, făcând în ea oficiu dumnezeiesc."

În anul 1888, mănăstirea a fost desființată și afiliată ca biserică de mir la parohia Lipoveni, județul Neamț, până în anul 1941, când Mitropolia Moldovei aprobă reînființarea acesteia.

După cutremurul din 1940, mănăstirea intră în restaurare și aceasta continuă între anii 1948 și 1952. S-a păstrat forma bisericii de odinioară, iar interiorul a fost pictat. Între anii 1953 și 1959 mănăstirea Runc cunoaște un adevărat progres duhovnicesc, începând cu înființarea unei școli monahale, săvârșirea zilnică a Sfintei Liturghii și a tuturor slujbelor, potrivit tipicului.

Nu după foarte mult timp, în 1967, mănăstirea a fost reînființată la cererea localnicilor. Se zidesc chilii pentru călugări în jurul clădirii ce a funcționat ca școală a statului și ulterior ca trapeză a mănăstirii. Se zidește apoi o clădire pentru găzduirea mirenilor în zi de sărbătoare și este consolidată clopotnița de lemn.

După 1977 se împrejmuiește mănăstirea cu gard din cherestea de brad cu stâlpi de fier pe bordură de beton, acoperit cu tablă, se introduce curentul electric, în anul 1983, și apă curentă de la un izvor din apropiere. Se transformă trapeza mănăstirii în paraclis și în 1988 se finalizează lucrările de pictură, executate de pictorul Gheorghe Matei din Arad, se înzestrează biserica cu mobilier sculptat din stejar masiv, cu veșminte, vase și obiecte liturgice, policandre din alamă și cărți de cult. Toate acestea au condus la sfințirea bisericii de către P.S. Eftimie Luca al Romanului și Hușilor pe data de 2 octombrie 1988.

Se renovează construcțiile anexe existente, se construiesc altele noi, printre care și clopotnița actuală a mănăstirii zidită pe locul celei vechi care se deteriorase, având o înălțime de 23 m și 5 clopote. S-au redeschis cursurile monahale și s-a reluat rânduiala după care în mănăstire nu se consumă carne.

După 2006 s-a înlocuit gardul ce împrejmuiește mănăstirea cu unul de zid tencuit și acoperit cu tablă, s-a reamenajat curtea interioară, s-a reînnoit biserica veche și s-a ridicat un altar de vară cu hramul „Sfântul Ștefan cel Mare" care a fost sfințit la data de 1 noiembrie 2015 de Înaltpreasfințitul Ioachim, Arhiepiscopul Romanului și al Bacăului.

Biserica "Sfinții Îngeri" din cadrul mănăstirii este declarată monument istoric, având codul BC-II-m-B-00894.

10.1.3. Mănăstirea Ciolpani și Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”

Mănăstirea Ciolpani, situată aproape de orașul Buhuși, la 3 km spre vestul dealului Runc, este singurul locaș de rugăciune din țară ce poartă hramul sfântului martir Emilian, care a trăit și a murit pentru credința în Hristos, în secolul al IV-lea, și ale cărui sfinte moaște au fost îngropate la Gedina, lângă orașul bulgăresc Durostorum.

Documentele existente vorbesc despre un anumit sulițaș, pe nume Ciolpan, slujitor al Domnitorului Petru Șchiopul care, pe data de 13 mai 1590, dăruia acestuia jumătate din satul Orbic. După câțiva ani, Ciolpan intră în monahism și vinde o parte din terenurile sale viitorului oraș Buhuși. Pe baza actului de mai sus, la data de 8 mai 1602, voievodul Ieremia Movilă recunoaște monahului Ciolpan dreptul de proprietate asupra terenurilor respective. Astfel, monahul Hariton își alege loc de schit în apropiere de Orbic, iar moștenitoarele lui, jupâneasa Dumitra și fiica lor, Cârstina, vor dărui mănăstirii Bisericani părți din moșia agonisită de-a lungul vieții sale. Acest fapt este recunoscut de însuși voievodul Radu Mihnea într-un document din 14 martie 1618.

În anul 1730, medelnicerul Theodor Cantacuzino și frații săi ridică o biserică din lemn pe vechile temelii, care se păstrează până azi cu mici modificări. Aceste detalii se regăsesc în pisania bisericii dăltuită într-o grindă de stejar, fixată deasupra ușii de intrare în pronaos.

Tot de aici, printr-o mențiune făcută ulterior, aflăm că biserica a fost reparată în 1846 cu cheltuiala monahului Erinu (sau Irineu). Este una dintre cele mai mici biserici de lemn din Moldova Centrală, având numai 7 m lungime, 3 m lățime în pronaos, 5 m lățime la absidele naosului și 2 m la altar. Pridvorul, în forma lui originală, a fost deschis având construit deasupra turnul clopotniței.

La săparea fundațiilor pentru actualele construcții s-au găsit resturi de ceramică și două fragmente de cărămidă cu inscripții în chirilică, din care s-au putut descifra următoarele: 1846, X, IS HS, Vasile schimonahul și IS HS Ipraxia monahia. Rânduiala înmormântării călugărilor prevede ca sub căpătâiul celui adormit să se pună o cărămidă pe care să se scrie numele și anul trecerii la cele veșnice. Aceste descoperiri întăresc și tradiția locală despre existența unui schit de maici, care se ocupau cu olăritul.

În primăvara anului 2001 se încep lucrările de restaurare a bisericii de lemn „Sfântul Nicolae” ridicate de Theodor Cantacuzino. Cu acordul Direcției Generale a Monumentelor s-a renunțat la pridvorul adăugat, a fost consolidată temelia din pietre de râu, s-a refăcut acoperișul și s-a acoperit cu tablă de cupru. După ce a fost restaurat și interiorul, biserica a fost resfințită, în ziua de 25 august 2002, de către Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul.

Forma miniaturală, armonia proporțiilor, măiestria tehnicilor constructive și decorative împreună cu tezaurul iconografic din interior creează valoarea deosebită și splendoarea acestei bisericuțe, declarată monument istoric și de arhitectură populară religioasă, având codul BC-II-m-B-00810.

Figura 72 Biserica de lemn „Sfântul Nicolae”

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

În anul 1987 se demarează lucrările construirii unei noi mănăstiri alături de mica biserică monument cu hramul „Sfântul Nicolae”. Reînființarea vechii mănăstiri primește aprobarea la 1 septembrie 1991, iar lucrările de construcție s-au desfășurat paralel cu întocmirea documentațiilor tehnice.

La lucrările de construcție ale mănăstirii au contribuit și călugări de la mănăstirea Runc, localnici și alții de prin împrejurimi. Așa se face că în mai puțin de doi ani au fost ridicate Paraclisul cu hramul „Adormirea Maicii Domnului” și un corp de chilii pe trei laturi, în formă de U.

După puțin timp, la 21 septembrie 1993, se sfințește piatra de temelie a unei noi biserici cu hramul „Sfântul Mucenic Emilian de Durostorum”. Sub îndrumarea S.C. „General Tectonic” Bacău, care a întocmit și proiectul construcției, la sfârșitul anului următor biserica era terminată de zid și acoperită cu tablă. Celelalte lucrări (finisajele, pictura, mobilierul ș.a.) au mai durat încă

patru ani, la sfârșitul cărora, în ziua de 21 septembrie 1997, biserica a fost sfințită de Preasfințitul Eftimie Luca.

Este o construcție în stil moldovenesc clasic (altar, naos, pronaos, exonartex și un pridvor deschis pe latura de vest) cu o lungime de 27 m, 14 m lățime și 33 m înălțime în vârful crucii de pe turla înălțată deasupra naosului. Pictura a fost realizată în tehnica frescă în stil neobizantin de către pictorul Gheorghe Matei.

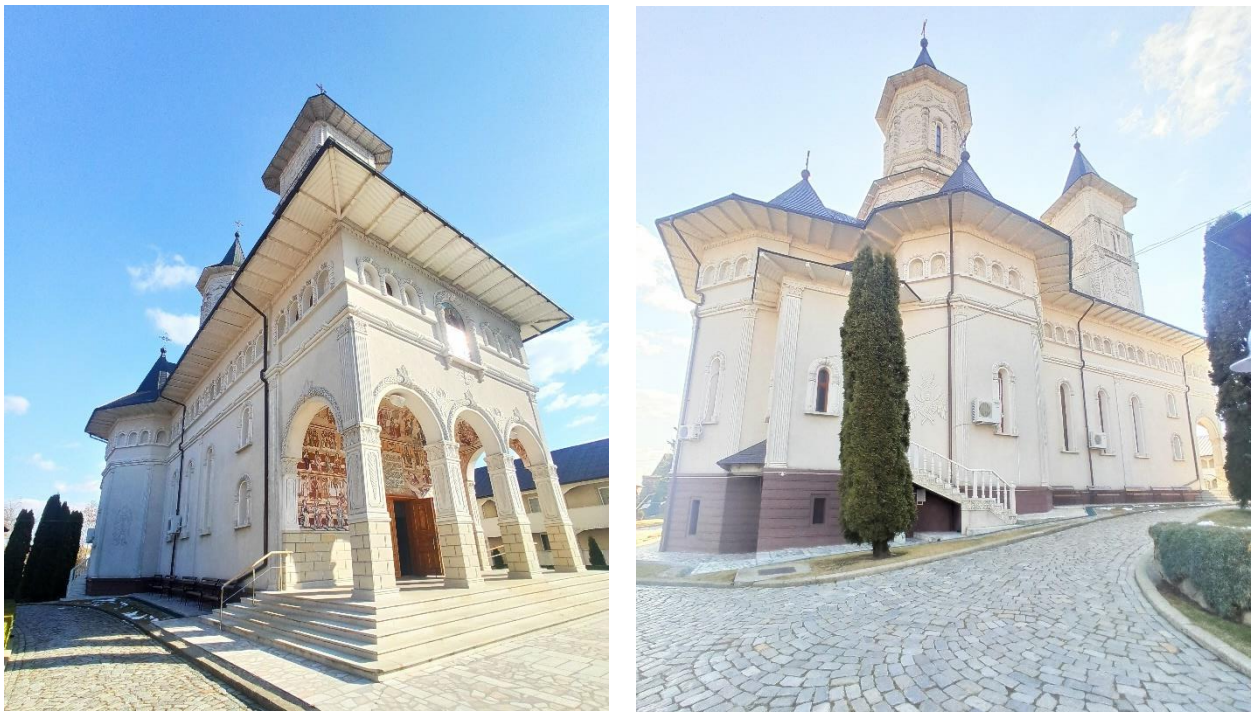

Figura 73 Mănăstirea Ciolpani - Biserica mare

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

S-au mai adăugat apoi un turn clopotniță la intrarea în mănăstire ce încheie un zid de piatră de peste 600 m liniari, ce împrejmuiește întregul complex, precum și alte clădiri anexe.

Un odor de preț al mănăstirii îl constituie racla ce adăpostește o părticică din moaștele Sfântului Mucenic Emilian de Durostorum (sărbătorit la 18 iulie), patronul și ocrotitorul acestui așezământ, precum și fragmente din moaștele Sfinților Cuvioși Teodosie cel Mare și Grigore Decapolitul și ale Sfintelor Mucenițe Filofteia și Chiriachi. De asemenea, mănăstirea dispune de o bogată bibliotecă, cu peste 10.000 volume, care include și biblioteca personală a PS Părinte Arhimandrit Emilian și numeroase alte cărți, achiziționate de-a lungul timpului.

Printre îndeletnicirile obștii de maici de la Mănăstirea Ciolpani se numără, alături de cultura plantelor (cereale, plante tehnice) și creșterea animalelor (vaci, oi, păsări, albine),

grădinăritul, croitoria, tricotatul și pictura. De asemenea, din anul 2000, funcționează aici un atelier de veșminte preoțești, călugărești și podoabe bisericești.

Biserica este placată în interior cu marmură albă, iar în vestibulul de acces și în pridvorul exterior, cu marmură roșie. Întregul complex este împrejmuit cu un zid din piatră de râu înalt de doi metri și lung de patru sute de metri. Mănăstirea Ciolpani reprezintă un important loc de pelerinaj, atât pentru locuitorii zonei, cât și pentru cei dinafara ei.

10.1.4. Hanul de la Gura Orbicului

Hanul de la Gura Orbicului este monument istoric și de arhitectură laică. A fost construit în timpul domniei lui Petru Rareș, în a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Construcția al cărei nume provine din substantivul comun „rateș” (han poștal fortificat) se număra, în urmă cu vreo treizeci de ani, printre cele mai bine păstrate hanuri moldovenești. Este construit din cărămidă, are ziduri foarte groase, iar la subsol sunt crame imense în care erau păstrate proviziile de hrană și vinurile.

Pe DN15, părăsind orașul Buhuși, dincolo de podul peste pârâul Orbic, se desprinde la dreapta o ramificație - DJ 158, Strada Orbic. După intersecție, în stânga drumului, observăm clădirea dărăpănată a fostului han, declarat monument istoric, având codul BC-II-a-B-00802.

Hanul de la Orbic a jucat un rol important pe drumul comercial de pe Valea Bistriței. Aici poposeau carele ardelenești și moldovenești încărcate cu mărfuri. Ulterior, odată cu apariția șoselelor și a căii ferate, în han a fost instalată moara orașului, care a funcționat zeci de ani. De fapt, trebuie să vorbim despre fostul rateș Orbic, pentru că el a ajuns astăzi o ruină.

Mărturie a tradiției negustorești din această parte de țară, pentru valoarea sa deosebită, clădirea ar putea fi readusă la viață contribuind măcar în parte la relansarea turistică a zonei.

(vedere din față)

(vedere din spate)

Figura 74 Hanul de la Gura Orbicului

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

10.1.5. Sinagoga evreiască

La mijlocul sec. al XIX-lea, unul dintre descendenții dinastiei Rugiri – rabinul de Buhuși, Isaac Friedman – a întemeiat în oraș, pe str. Alexandru Ioan Cuza, nr.29, o curte rabinică, ridicând case și o sinagogă, azi dispărută. Ulterior a mai construit o sinagogă ce dăinuiește și în zilele noastre. În fosta Curte rabinică (a cărei suprafață era de 5400 de m²) a funcționat o școală rabinică și o baie rituală. Astăzi, incinta măsoară 1.516 m². În timpul Primului Război Mondial, în Buhuși au locuit nepoții și strănepoții rabinului. Ultimul rabin a fost un Isaac.

Figura 75 Sinagoga evreiască

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

În anul 2007 sinagoga a fost renovată datorită pelerinajelor urmașilor evrei, aceasta fiind în patrimoniul Primăriei Buhuși. Aceasta este declarată monument istoric, având codul BC-II-m-B-20917.

10.2. Culte religioase

10.2.1. Biserica „Sfânta Înviere”

Pe strada 1 Mai, la numărul 20, în Buhuși, județul Bacău, se găsește cea mai veche biserică din acest oraș, care are o istorie strâns legată de personalitatea marelui boier Toader Buhuș.

De numele familiei Buhuș se leagă ctitorirea mai multor biserici între care și „Sfânta Înviere” , lăcaș situat în imediata apropiere a reședinței boierești din Buhuși. Biserica este ultimul edificiu moldav de acest tip. Cu pereți groși de 3 m, înconjurată de ziduri trainice, pare o cetate de tip medieval.

Patrimoniul acestei Biserici deține o Sfântă Evanghelie îmbrăcată în argint, ediție în limba slavonă din anul 1821, cu dimensiunile de 47,2 x 33,5 cm și cu o greutate de 7 kg. În paginile acesteia găsim informații deosebite cu privire la construirea acestui locaș de cult, dar și alte informații din istoria orașului Buhuși.

Astfel, așa cum confirmă și pisania, această Biserică a fost construită cu cheltuiala și osteneala lui Toader Buhuș și a soției sale, Anica. Ideea construirii acestei Biserici a venit în urma unui vis pe care Toader Buhuș l-a avut, după ce s-a îmbolnăvit cumplit pe drumul de întoarcere de

la o petrecere oferită de un frate al bunicului său de pe mamă, fostul mare dregător Sandu Krupenski, în ziua de pomenire a Sfântului Sava. El însuși a scris aceste lucruri în paginile unui Octoih cumpărat de la Iași pentru Biserica din Bodești (aflat astăzi în posesia Arhivelor din Bacău) și mărturisește că în seara zilei de 10 noiembrie 1806, după vizita unui doctor din Roman care și-a exprimat neputința în fața bolii, a visat un om care ascuțea un cuțit și care căuta să-i ia viața. Acest om a fost oprit de doi diaconi îmbrăcați în veșminte strălucitoare și care au vestit că Toader va construi Biserica Învierii. Visul continuă cu arătarea locului unde avea să construiască biserica și modul în care avea să se desfășoare slujba de sfințire a acesteia.

Când s-a trezit din vis era complet sănătos și s-a convins de cele întâmplate dar, din cauza datoriilor, abia după toamna anului 1807, impulsionat de producția agrară, se ocupă de adunarea materialelor necesare. În total ar fi cheltuit peste 50.000 de lei. Construirea efectivă a bisericii a început pe 25 iulie 1811, meșter pietrar fiind Cazimir din Vaslui.

În anul 1812 acesta se căsătorește cu Anica, fiica stolnicului Costandache, femeie cu zestre, moșie și bani¸ datorită căreia duce la bun sfârșit construirea acestei Biserici. Aduce aminte și de mama sa, Elena Buhușoae, fiica vornicului Grigorie Krupenski, care l-a ajutat în ctitorirea acestei Biserici. Lucrările de construcție au stagnat doi ani, în 1813 și 1814, ani în care s-a îmbolnăvit și a murit meșterul Cazimir. Au fost reluate abia pe 15 mai 1815, cu meșteșugul lui Pavăl din Micșunești. Pe 12 august o termină de zidit, iar de acoperit pe 10 octombrie. În data de 3 noiembrie 1817 se termină lucrările de zugrăvire și de pictură.

Biserica a fost sfințită în ziua de luni, 12 noiembrie 1817, de către Preasfințitul Grigorie Ierapoleos. Slujba de sfințire a cuprins cântările învierii, la masă s-au adus pască și ouă roșii ca la Paști, așa cum i-au spus diaconii în vis, iar Preasfințitul Grigorie a rămas până miercuri aici, săvârșind încă două Sfinte Liturghii și pomenirea tuturor celor care s-au ostenit la ridicarea acestei Biserici, vii sau adormiți. Au participat boieri, preoți, călugări, negustori și popor mult din Roman, Bacău și Ținutul Neamțului.

Toate aceste detalii au fost transcrise de Preotul Dumitru Costea, care semnează cu mâna lui, de pe Octoihul dăruit Bisericii de Toader Buhuș în Evanghelia mai sus menționată, în perioada 25.11 – 8.12.1925, cu ocazia resfințirea Bisericii de Preasfințitul Grigorie Botoșăneanul (Leu).

În acel an, Biserica „Sfânta Înviere” a fost reparată aproape în totalitate, s-au turnat scările din față și cele care urcă în cafas, s-a împrejmuit curtea cu gard de cărămidă acoperit cu draniță. Pentru aceste lucrări s-au cheltuit aproape 200.000 de lei, din care jumătate au fost donați de Fabrica de Postav Buhuși și au fost realizate de Primăria Buhuși.

Figura 76 Biserica „Sfânta Înviere" din Buhuși

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

Biserica a fost zidită după stilul neobizantin cu abside laterale, în formă de corabie, fără coloane în interior. Este construită din piatră cioplită și cărămidă, are o singură turlă și grosimea zidului este de 1,5 m.

Pictura este în stilul renașterii, iar la arcade se remarcă un ornament de ghips vopsit cu bronz. Nu se cunoaște numele pictorului.

Între anii 1989 și 2006, biserica a fost reparată complet, s-au ridicat o casă de prăznuire, un lumânărar și o troiță pictată, s-a refăcut gardul împrejmuitor cu porți noi, s-a reînființat cimitirul parohial și s-au redeschis casele parohiale. Biserica a fost resfințită la data de 13 august 2006 de către Preasfințitul Episcop-Vicar Ioachim Băcăuanul cu binecuvântarea Preasfințitului Episcop Eftimie Luca.

Dacă aveți răgazul de a o vizita și dacă priviți atent interiorul, veți descoperi la Biserica „Sfânta Înviere" din Buhuși câteva aspecte inedite. Una dintre picturile din stânga altarului, o icoană de mari dimensiuni, îi reprezintă pe Sf. Toader și pe Sf. Ana. Se pare că alăturarea celor doi sfinți nu mai există în iconografia ortodoxă, Sf. Toader fiind un sfânt martir care a trăit la sfârșitul sec. III - începutul sec. IV, iar Sf. Ana fiind mama Maicii Domnului. În iconografie, Sf. Ana este reprezentată fie alături de Sf. Ioachim, cu Maica Domnului în brațe, fie singură. Și vestimentația Sf. Ana este una ieșită din tiparele ortodoxe. Se pare că pictorul (anonim) i-a reprezentat pe cei doi ctitori – Toader și Ana Buhuș.

De obicei, ctitorii sunt reprezentați la intrarea în sfântul lăcaș. La Biserica „Sfânta Înviere" din Buhuși ctitorii sunt înfățișați lângă altar. Catapeteasma prezintă și ea o particularitate. De

regulă, icoana mare cu Iisus Hristos, care se află în centrul catapetesmei, este străjuită în iconografia ortodoxă de Sf. Arhangheli Mihail și Gavril. La Biserica „Sfânta Înviere" din Buhuși, icoana mare cu Iisus Hristos este străjuită de Sf. Dumitru și Sf. Gheorghe.

10.2.2. Biserica „Sfântul Nicolae"

Între anii 1930 și 1947, credincioși din Buhuși și din împrejurimi, cu sprijinul Fabricii de Postav Buhuși, au ridicat o Biserică cu hramul „Sf. Nicolae", din cărămidă pe temelie de beton și acoperită cu tablă, pe un teren de pe strada Carpați, nr. 2, ce a aparținut Fundației Culturale „Regele Mihai I".

La sfârșitul anului 1941, Fundația reclamă proprietatea terenului, dar, biserica fiind deja în construcție, primește ca locație casa evreului Leon Abramovici din strada Regele Carol, nr. 81.

Pentru construirea acestei biserici s-a constituit un Comitet în frunte cu Pr. Vasile Jigău (președinte) și Nicolae Pipa (vicepreședinte) și membrii: N. Ionescu, I. Crăciun, Gh. Blaj, C. I. Boghici, C. Pricope și I. Macovei.

Printre altele, comitetul a făcut demersuri la Ministerul Muncii, Sănătății și Ocrotirilor Sociale de atunci, pentru aprobarea a 10.000 de cărți poștale cu fotografia bisericii, în scopul de a se strânge o parte din fondurile necesare construcției. Astfel, la data de 21 septembrie 1931, Ministerul aprobă 5.000 de cărți poștale cu prețul de 5 lei, 3.000 de 10 lei și 2.000 de 20 de lei, cu termen până la 1 octombrie 1932. La cererea comitetului, Ministerul a autorizat prelungirea colectei, în două rânduri: pe 23 martie cu termen până la 1 octombrie 1933 și pe 11 octombrie 1933 cu termen până la 15 aprilie 1934. Procesul verbal cu data de 15 octombrie 1934, al comitetului de construcție, consemna faptul că din totalul de 10.000 de cărți poștale ilustrate aprobate s-au tipărit doar 4.000 (2.000 de 20 de lei, 1.000 de 10 lei și 1.000 de 5 lei). Din acestea s-au distribuit numai 2.890: 1.542 de cărți poștale de 20 de lei, 838 de 10 lei și 510 de 5 lei, cu un venit total de 41.770 de lei.

De construirea bisericii își leagă numele Toader Tănase și Mezat Vasile. Stilul arhitectonic este cel moldovenesc cu două turle, prima construită deasupra naosului, iar cea de-a doua, deasupra pridvorului unde sunt și clopotele. Catapeteasma din lemn de stejar este lucrată de sculptorul Petru Dulcescu în anii 1945- 1947. Icoanele de pe catapeteasmă au fost făcute de pictorul Vasile Hudici din Iași, în stil bizantin.

Slujba de sfințire s-a făcut la data de 6 iulie 1947 de către PF Iustinian, Patriarh al României, pe atunci Episcop Vicar al Mitropoliei Moldovei. Un detaliu deosebit al acestei sfințiri a fost aducerea moaștelor Sfintei Cuvioase Parascheva de la Mitropolia din Iași cu purtarea de grijă a Părintelui Arhimandrit Teoctist Arăpașu, viitorul Patriarh al României.

Figura 77 Biserica „Sfântul Nicolae”

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

Interiorul a fost pictat în frescă, după stilul bizantin, între anii 1955-1956 de pictorii Dumitru Spinescu și Victor Georgescu, în timpul preotului Vasile Nica. Resfințirea bisericii s-a făcut în anul 1956, pe data de 11 noiembrie, de către episcopul Romanului și Hușilor, PS Teofil Herineanul.

Între anii 1982 și 1983, în timpul preotului Constantin Bratu, s-a restaurat pictura interioară și s-a pictat și în exterior de către pictorul Dumitru Irimescu.

La 1 octombrie 2011 a fost numit ca preot paroh Protopop Vasile Cozma. Din acest moment se pune problema restaurării bisericii interior și exterior. Lucrările de restaurare au fost generale constând în intervenții în structura de rezistență a cupolelor cât și în partea de rezistență a fundației în latura Sfântului Altar.

S-a restaurat în întregime pictura interioară și cea a catapetesmei. S-a construit o anexă în partea dreaptă a Sf. Altar ca veșmântar. S-a placat cu marmură interiorul bisericii, s-a schimbat complet mobilierul bisericii, s-a construit o nouă Sf. Masă și cu această ocazie în vechea Sf. Masă s-a găsit hrisovul de sfințire din anul 1947. Au fost înlocuite ferestrele atât în biserică cât și la turnuri. În exterior s-a modificat intrarea principală, fiind reconfigurate scările și placate cu marmură. S-a refăcut fațada bisericii în praf de piatră și s-a placat soclul cu marmură.

Biserica astfel pregătită a fost resfințită pe 28 septembrie 2014 de către Înaltpreasfințitul Părinte Ioachim.

10.2.3. Biserica „Sfinții Trei Ierarhi”, Buhuși

În anul 1993, medicul chirurg Negru Constantin, pe atunci directorul Spitalului Orășenesc Buhuși, a luat inițiativa de a construi o capelă ortodoxă în prejma acestui spital. În acest sens, s-a oferit pentru a sprijini financiar proiectul acestui așezământ, iar Consiliul Local Buhuși a atribuit aproape 1700 mp teren. Piatra de temelie a fost sfințită de Preasfințitul Eftimie Luca, Episcopul Romanului, care a numit ca responsabil al lucrărilor pe Părintele Bârjoveanu Gheorghe de la Parohia Hociungi.

În anul 1997, când dr. Negru se transferă la Spitalul Județean Bacău, biserica era ridicată până la nivelul de sus al ferestrelor. Pentru continuarea lucrărilor, Episcopia Romanului transferă aici pe Părintele Pelin Florin de la Parohia Blăgești, care, mai târziu, ocupă și funcția de paroh al acestei biserici.

Între anii 2002 și 2004, Biserica a fost pictată în frescă de doamna Pavel Livia. Este singura Biserică din orașul Buhuși care are catapeteasma din zid și împodobită cu marmură.

În data de 24 octombrie 2004, Prea Sfințitul Ioachim Băcăuanul, Arhiereu vicar al Episcopiei Romanului, împreună cu Prea Sfințitul Ioan, Episcopul Covasnei și Harghitei, înconjurați de un sobor de preoți și diaconi, au oficiat slujba de sfințire a Bisericii închinate Sfinților Trei Ierarhi.

Figura 78 Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” (stânga) și capela bisericii (dreapta)

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

Biserica „Sfinții Trei Ierarhi” este destinată Spitalului, dar deservește și pe credincioșii din cartierul respectiv. În 2006 s-a construit o capelă mortuară, iar în 2007 o casă praznicală.

10.2.4. Biserica „Sf. Gheorghe”, Orbic

Biserica parohială cu hramul „Sf. Gheorghe” a fost construită între anii 1924 și 1937. Piatra de temelie a fost pusă în timpul preotului paroh Nicolae Ionescu, construită din cărămidă și acoperită cu tablă. A fost sfințită în data de 31 octombrie 1937 de către Preasfințitul Ilarion Mircea, arhiereu vicar al Episcopiei Romanului, preot paroh fiind Gh. N. Gavrilescu.

A fost construită numai cu contribuția enoriașilor, arhitect fiind domnul Giovani Maricel.

În interior este pictată în ulei, de către pictorul Cristea I. din București, pictura fiind distribuită pe pereți în tablouri mari. În anul 1988, pictura a fost refăcută de pictorul Matei Gheorghe din Arad, iar în 2000 a fost restaurată.

Biserica este împodobită cu două turle din zid, în turla de miazănoapte fiind așezate clopotele. După cutremurul din 4 martie 1977, biserica a fost renovată, iar în 1985 a fost tencuită în exterior în praf de piatră. Catapeteasma este din lemn de tei, cu stâlpi sculptați, fiind pictată de același pictor Cristea I. din București.

Figura 79 Biserica „Sf. Gheorghe”, Orbic

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

În anul 1990 a fost construită casa de prăznuire. Clădirea este construită din bolțari și este acoperită cu tablă. În exterior este făcută în praf de piatră, iar în interior pictată de Vasile Popescu. În data de 5 noiembrie 2000, biserica și casa de prăznuire au fost resfințite de către Preasfințitul Părinte Ioachim Băcăuanul, episcop-vicar al Arhiepiscopiei Romanului și Bacăului.

10.2.5. Biserica „Schimbarea la Față”

În jurul anului 1935, comunitatea evanghelică din Buhuși avea aproximativ 450 de familii, cu peste 1.000 de membri evanghelici. Slujbele bisericești pentru acești enoriași s-au ținut în cantina fabricii.

Pentru a-și construi o proprie biserică, locuitorii evanghelici din Buhuși au cumpărat de la Fabrica de Postav un teren de 1674 m.p., în spatele cimitirului comunal Buhuși (str. Ștefan cel Mare).

Mijloacele bănești pentru cumpărarea materialului necesar, manopera și mobilierul bisericii au fost procurate prin colecte, „prin aranjări de festivități benevole”, subvenții din partea bisericii și din partea locuitorilor de altă credință din Buhuși.

Construirea bisericii, care are o suprafață clădită de 165 m.p. și cuprinde două încăperi, s-a efectuat sub coordonarea preotului Erwin Theil și „a curatorului comunității”, Hans Eisenburger. Aceasta are o formă dreptunghiulară din cărămidă cu dimensiunile 12/6 m, cu acoperiș fără streașină, învelit cu țiglă.

Biserica nu a avut pictură și nici alte elemente de înfrumusețare, după obiceiul auster specific religiei. Mobilierul bisericii a fost confecționat în Bacău, iar clopotul a fost turnat la Sibiu și poartă inscripția: Evangh Kirchengemeinde-Buhuși-Fritz Kauntz-Hermannstadt 1936 (Comunitatea Evanghelică Buhuși, Fritz Kauntz Sibiu, 1936).

Biserica nouă, construită și înzestrată, a fost sfințită în anul 1936 de către Episcopul Bisericii Evanghelice din România: a. Victor Glondys.

După ce nemții au părăsit orașul, această biserică nu a mai fost folosită, iar în anul 1986 a fost donată Bisericii Ortodoxe sub administrarea Parohiei „Sfântul Nicolae”.

Construcția era devastată, fără geamuri, cu acoperișul și plafoanele sparte, fără scări de intrare, trotuare, fără clopote. Nu s-au găsit manuscrise sau cărți vechi, nici inscripții.

După 1989 a fost renovată și pictată parțial. Abia în anul 1997 este transferat aici Pr. Isăilă Eugen de la Parohia „Sf. Nicolae”.

Figura 80 Biserica „Schimbarea la Față”

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

A fost refăcută prin grija pr. Isăilă Eugen, cu ajutorul unor donații, cu acoperiș de tablă, plafoane, tencuială, trotuare, ferestre și pictată în 1990 de pictorul Aurel Zgheran (doar plafoanele). Pereții sunt nepictați, de culoare albă.

10.2.6. Biserica Romano-Catolică „Înălțarea Sfintei Cruci”

Istoria formării comunității credincioșilor catolici din Buhuși este strâns legată de Fabrica de Postav din localitate, semnalați pentru prima dată în statisticile catolice de Schematismul Misiunii, în 1874, când erau aici numai 16 credincioși catolici.

În anul 1934, comunitatea catolică din Buhuși a cumpărat o parcelă de teren de la Fabrica de Postav pe actuala așezare din str. Carpați, (nr. 2 pe atunci, astăzi nr. 15), pe care a început construirea bisericii actuale în stil românesc. În anul 1936 reușește să o termine de zidit și să-i pună acoperișul.

Odată cu înființarea Parohiei Romano-Catolice de Lespezi, în 1946, comunitatea din Buhuși a avut parte de îngrijirea preoților parohi și a preoților colaboratori din această parohie.

Figura 81 Biserica Romano-Catolică „Înălțarea Sfintei Cruci”

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Totodată, de-a lungul anilor, au fost continuate lucrările de finisare din interiorul și exteriorul bisericii. Lucrările se continuă cu avânt mai ales în timpul pr. paroh din Lespezi, Ioan Gherghina (1947-1959), când, cu banii adunați de la credincioși și de la alți donatori, s-a reparat mâna stângă a răstignitului, s-a colorat Maica Domnului, s-au făcut bănci, s-a realizat altarul principal și celelalte două altărașe de la sfinți, grilajul din fața altarului, s-au turnat betoane, s-a văruit și s-a vopsit în interiorul și exteriorul Bisericii.

În anii de păstorire a pr. Fechetă Marian (1981-2003) s-a reușit pictarea în interior a pereților și renovarea exterioară a Bisericii. În perioada 2003-2005 s-a realizat o masă nouă de altar și s-a înfrumusețat biserica cu un covor de gresie pe mijlocul bisericii și în prezbiteriu.

În anul 2008, cu ajutorul credincioșilor s-a reușit realizarea tragerii conductei de gaze până în biserică și cumpărarea unei centrale pentru încălzirea acesteia.

Din 2013, filiala Buhuși este ridicată la rangul de parohie de sine stătătoare, iar paroh este numit pr. Nedelciu Claudiu, căruia, pe lângă misiunea pastorală, îi este încredințată și dorința episcopilor diecezei de Iași de a construi o casă parohială lângă Biserică, proiect concretizat în prezent.

10.2.7. Cimitirul evreiesc

Comunitatea evreiască din Buhuși a jucat un rol foarte important în dezvoltarea orașului, mai ales în perioada interbelică. În această perioadă, în Buhuși locuiau peste 5000 de evrei. Era o comunitate foarte mare și puternică. Aceștia trăiau în foarte bună convenienţă cu populația creștină.

Evreii buhușeni au avut roluri și statusuri deosebite, fiind economiști, ingineri, profesori, doctori, comercianți, impresari artistici. Pe unii dintre ei îi regăsim ca șefi de promoție ai liceului buhușean. La Fabrica de Postav, mai ales, aceștia au jucat roluri importante. Actuala stradă 1 Mai era cunoscută mai ales ca strada evreilor. Aici funcționau și magazinele pe care aceștia le gestionau. Mulți dintre ei au emigrat începând cu anii ’70. După 1990, exodul a continuat și în momentul de față, în Buhuși nu mai locuiește niciun evreu.

Originile cimitirului evreiesc din Buhuși se pierd în urmă cu aproape o sută de ani. Într-un caiet special, dar de dată recentă, pe care paznicul de zi și de noapte al cimitirului îl păstra, figurează 498 de persoane decedate și înregistrate, mormintele acestora putând fi ușor localizate. În cimitir sunt mult mai multe monumente funerare și mii de decedați.

Într-o clădire specială se află mormintele a cinci rabini. Unul dintre ei este Marele Rabin Yisrael Friedman de Ruzhin, despre care unii spun că ar fi adevăratul spirit care a creat comunitatea evreilor de la Buhuși. Ceilalți, spune istoria locală, sunt rabini care au slujit în alte localități, dar au fost înmormântați aici, în acest cimitir de referință.

O dată la doi - trei ani, aproximativ 100 de evrei revin din Israel și din țări vest-europene precum Belgia, Elveția sau Anglia, la Buhuși pentru rugăciune, pentru a fi mai aproape de strămoșii lor și de cei cinci rabini înmormântați în cimitirul evreiesc de aici.

10.3. Petrecerea timpului liber în natură

Rezervația naturală Codrii seculari Runc

Pe teritoriul orașului Buhuși este delimitată în prezent o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a IV-a IUCN (rezervație naturală de tip forestier), respectiv rezervația naturală Codrul secular Runc, declarat ca atare prin HG nr. 2151/2004, cu o suprafață totală de

57,6 ha, dintre care doar o parte se află pe teritoriul orașului Buhuși, restul extinzându-se pe teritoriul comunelor Racova (jud. Bacău) și Bahna (jud. Neamț).

Codrul secular Runc se află în custodia Romsilva și se caracterizează printr-o vegetație tipică formată din asociația Carpino-Fagetum, cu o consistență a arboretumului aproape plină. Stratul arborescent este alcătuit predominant din fagi, în vârstă de peste 150 ani, cu diametrul de 60-80 cm și o înălțime de 30-40 m. Stratul arbustiv este slab reprezentat. Conform dicționarului românesc "Runc" înseamnă o poiană defrișată în adâncul unei păduri, pentru a se face acolo o pășune sau case sau chiar un sat.

Ariile protejate sunt în mod deosebit importante pentru menținerea biodiversității - ecosistemele, speciile și varietatea genetică care alcătuiesc diversitatea vieții. Ele conservă caracterele complexe și mereu schimbătoare ale ecosistemelor. Sunt un prim loc de apărare împotriva dispariției speciilor mari și mici; ele păstrează diversitatea biologică, sălbatică sau cultivată a unora dintre cele mai importante recolte ale omenirii. De asemenea, reprezintă un rezervor vital pentru plantele și animalele necesare medicinei.

Ariile protejate îmbunătățesc, de asemenea, calitatea vieții umane, în mod deosebit ca locuri de recreere oferind oportunități pentru petrecerea timpului liber, sunt un antidot pentru stres și un loc pentru înțelegere și învățare. Mai mult, ele sunt o sursă de reînnoire mentală, psihică și spirituală.

Rezervația „Codrul secular Runc" beneficiază de un climat temperat continental, cu temperatura medie anuală cuprinsă între 8,5 și 9°C și cu cantitatea medie anuală de precipitații cuprinsă între 550 și 600 mm.

Vegetația întâlnită este constituită din asociația Carpino-Fagetum, cu o consistență a arboretumului aproape plină. Stratul arborescent este alcătuit predominant din fagi, în vârstă de peste 150 ani, cu diametrul de 60-80 cm și o înălțime de 30-40 m. Stratul arbustiv este slab reprezentat.

În rezervație sunt întâlnite ca specii de recunoaștere: Fagus silvatica 4, F. orientalis, F taurica, Carpinus betulus 1, Aposeris foetida, Primula vulgaris; Carpinion + Fagion: Acer campestre, Actaea spicata, Aegopodium podagraria, Alliaria petiolata, Asarum europaeum, Cardamine glanduligera, Carex digitata, C. pilosa, Cephalanthera longifolia, C.rubra, Circaea lutetiana, Corylus avellana, Hedera helix, Hepatica nobilis, Lathraea squamaria, Mercurialis perenis, Myosotis sparsiflora, Milium effusun, Neottia nidus-avis.

Dintre mamifere au fost identificate 28 specii și reprezentative sunt Cervus dama, Felis silvestris și Muscardinius avellanarius.

Păsările reprezintă cea mai numeroasă clasă de vertebrate (s-au semnalat 74 specii), iar cele mai caracteristice sunt Ciconia nigra, Columba palumbus, Dendrocopos minor Dryocopus martius, Philoscopus sibilatrix și Prunella modularis.

Figura 82 Rezervația naturală Codrii seculari Runc

(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

Zona Runc, incluzând cele două mănăstiri aflate în regim de conservare ca monumente istorice, și localizate la cca. 7 km de centrul orașului, într-un decor foarte pitoresc, poate constitui un punct de atracție în zonă.

Spații verzi

În cazul orașului Buhuși, zonele verzi ale orașului aparțin fie domeniului public, aflându-se în gestiunea UAT Orașul Buhuși, și fiind astfel accesibile întregii populații urbane, fie sunt proprietate privată de interes public. Conform informațiilor, sunt inventariate următoarele spații verzi, prezentate în tabelul de mai jos.

Tabelul 13 Gruparea spațiilor verzi din intravilanul orașului Buhuși în funcție de locație

Tip	Subtip	Suprafață (ha)
Spații verzi publice cu acces nelimitat	Parcuri	4,099
	Spații verzi aferente locuințelor de tip condominiu	10,838
Total		**14,937**
Spații verzi publice de folosință specializată	Școli	2,631
	Grădinițe	0,149
	Instituții	6,017
	Edificii de cult	4,126
	Baze sportive	5,099
	Unități sanitare	0,765
Total		**18,787**
Culoare de protecție față de infrastructura tehnică	-	11,104
Total		**11,104**
Pădure de agrement	-	3,638
Total		**3,638**
TOTAL		**48,466**

(Sursa: Compartimentul Protecția Mediului - Primăria Buhuși)

După cum reiese din centralizarea informațiilor prezentate, spațiile verzi ocupă o suprafață cumulată de cca. 48,466 ha în cadrul teritoriului urban (incluzând aici Satul de vacanță Runc, cu toate anexele acestuia).

Cu o suprafață de cca. 24,52 mp spațiu verde/loc., orașul Buhuși se încadrează în cerințele privind asigurarea suprafețelor de spații verzi.

O altă zonă cu valențe peisagistice este pădurea de tip zăvoi din lunca Bistriței.

În ansamblu, se poate aprecia că în cadrul teritoriului orașului Buhuși există zone cu funcție de agrement, însă sunt necesare măsuri pentru creșterea suprafeței de spații verzi și de amenajare a unei baze sportive funcționale cu dotări și capacitate corespunzătoare pentru un centru urban de această talie demografică.

10.4. Instituții din domeniul culturii

10.4.1. Casa de Cultură „Elisabeta Bostan” Buhuși

Casa de Cultură „Elisabeta Bostan” are o capacitate de 600 de locuri și se află chiar în centrul orașului, fiind un punct de reper al acestuia. A fost construită în anul 1962, are o suprafață desfășurată de peste 3.000 de mp și se distinge printr-o arhitectură aparte. A fost patronată de Fabrica de Postav, iar în trecut era numită „Casa de cultură a sindicatelor”, aici fiind organizate numeroase spectacole, concerte și reprezentații teatrale.

Casa de Cultură a adăpostit până în anul 2000 Biblioteca Fabricii de Postav Buhuși, care avea peste 100.000 de titluri de cărți, cu caracter tehnic. În prezent, în incinta Casei de Cultură își desfășoară activitatea Clubul Elevilor și funcționează și un punct de informare a cetățenilor, dotat cu echipamente informatice conectate la internet, la care aceștia au acces.

Dintre activitățile culturale care au loc aici, menționăm Festivalul Național Mihail Dîmbre, festival de muzică la care participă concurenți din întreagă țară.

Figura 83 Casa de Cultură „Elisabeta Bostan” Buhuși

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Lucrările de reabilitare și modernizare din perioada 2014-2015 au constat în: realizarea unui sistem termoizolant agrementat, înlocuirea tâmplăriei exterioare și interioare, realizarea instalației termice, precum și refacerea finisajelor.

Prin PNDR 2014-2020 axa 4 LEADER, GAL ULMUS MONTANA Submăsura M6/6B Investiții în infrastructura socială; s-a implementat proiectul „Dotare cu echipamente specifice a Casei de Cultură Buhuși" în valoare totală de 110.908 lei.

În perioada 2012-2014, prin cadrul Companiei Naționale de Investiții a fost implementat proiectul "Reabilitare și modernizare Casa de Cultură Buhuși" în valoare de 1.500.000 lei.

10.4.2. Biblioteca orășenească „George Bacovia" Buhuși

Biblioteca orășenească „George Bacovia" este continuatoarea altor biblioteci care au funcționat în orașul Buhuși. I s-a atribuit numele de „George Bacovia" în anul **1996** la inițiativa organizației culturale „Renașterea" Buhuși, deoarece poetul George Bacovia s-a născut la Bacău.

Primul sediu propriu al bibliotecii a fost pe str. Nicolae Bălcescu nr. 64-66, dar insuficient ca spațiu pentru numărul existent de volume. Spațiul nu corespundea nici din punct de vedere igienico-sanitar, ceea ce a determinat mutarea într-o altă locație, mai spațioasă, dar în aceleași condiții de igienă: umiditate crescută, igrasie pe pereți și pardoseală.

În februarie **1987**, parterul blocului din str. Republicii nr. 18 a devenit noul sediu al bibliotecii până în prezent.

Spațiul este perfect funcțional pentru o bibliotecă, cu o suprafață de 490 mp, luminozitate naturală pe timp de zi, aerisire a spațiului interior permanentă, condiții de conservare a volumelor existente, dar și a mobilierului care dotează biblioteca, rezistență și fiabilitate.

Libertatea care a fost acordată bibliotecilor **după 1990** s-a reflectat în sistemul de achiziție de carte sub directa coordonare a bibliotecarilor, ținând cont de cerințele utilizatorilor (elevi, studenți, pensionari, muncitori etc).

De-a lungul anilor și în special **după 1990**, biblioteca orășenească coordonată și de Asociația Culturală „Renașterea" Buhuși a fost antrenată în activitățile culturale, întâlniri cu scriitori, pictori, critici literari. S-au organizat expoziții de carte, pictură, sculptură.

Biblioteca dispune de o sală de lectură de 50 de locuri, sală care găzduiește, ori de câte ori este solicitată, expoziții de carte, pictură, sculptură. În cele cinci depozite cu carte sunt prezente peste 65.000 de volume, așezate conform descrierii CIP a Bibliotecii Naționale a României.

Figura 84 Biblioteca orășenească „George Bacovia" Buhuși
(Sursa: fotografii realizate de autori – martie 2022)

În sala de împrumut, pe lângă cei 1386 ml de raft cu acces liber la carte, se află și Programul Biblionet, inaugurat la 11 februarie **2010**, în prezența celor de la IREX București, a reprezentanților Primăriei orașului, a elevilor și a cetățenilor locali, care a dotat instituția cu 6 calculatoare donate de Bill și Melinda Gates.

Utilizând datele statistice disponibile public de pe site-ul INSSE -Tempo online, constatăm că numărul de biblioteci care există în Buhuși este de 7 (șapte), începând cu anul 2012, celelalte 6 fiind biblioteci școlare.

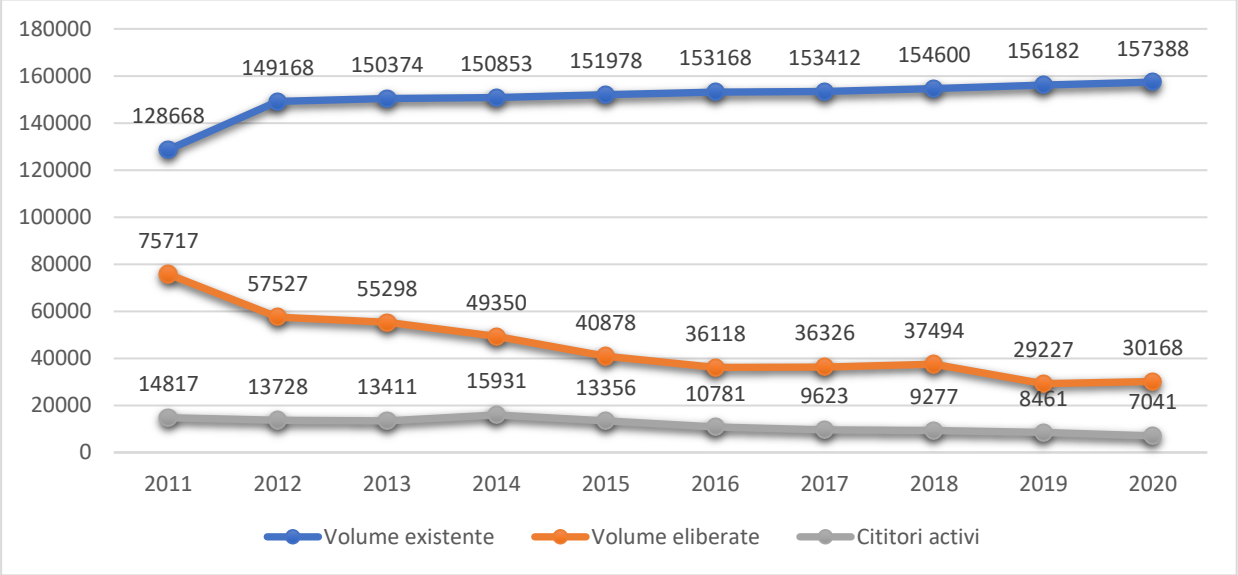

Figura 85 Evoluția cititorilor activi, a volumelor existente și eliberate la nivelul orașului Buhuși în perioada 2011-2020

(Sursa: Secretariatele unităților școlare și Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table)

Cu toate că numărul volumelor existente în cadrul celor 7 biblioteci a crescut de la an la an, se poate observa că numărul volumelor eliberate a scăzut considerabil de la an la an.

Se observă un declin al numărului de cititori, lin, dar sigur. Acest fapt se datorează dezvoltării tehnologiei, care vine cu tentații noi de petrecere a timpului liber, chiar într-o comunitate în care locurile de petrecere a timpului liber sunt reduse, fapt care reiese și din răspunsurile obținute la intervievarea populației din Buhuși în cadrul cercetării sociologice desfășurată în perioada decembrie 2021-ianuarie 2022.

10.4.3. Sala Polivalentă ”Moldova” Buhuși

Sala Polivalentă, dată în folosință în anul 1984, este amplasată în partea de jos a orașului și funcționează într-o clădire impozantă, cândva dotată adecvat.

Este situată pe str. Libertății, și se află în administrarea UAT Orașul Buhuși. Construcția are o suprafață de 2332 mp, dintre care 968 mp suprafață de joc, și o capacitate de 600 de locuri, necesitând lucrări de reabilitare și modernizare.

Figura 86 Sala Polivalentă Buhuși

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

În perioada 2021-2027, se va depune proiectul „Consolidare și reabilitare Sala de Polivalentă Buhuși", ce se va finanța prin Programul Operațional Regional, Axa 3.1, acesta aflându-se deja în faza de precontractare, și în valoare de 16.450.000 lei.

10.4.4. Asociația Culturală „Renașterea” Buhuși

Asociația Culturală Renașterea desfășoară activități literare, simpozioane, expoziții de pictură.

Dramaticele schimbări aduse de Revoluția din 1989 în plan politic și social au provocat un evident și trist declin al vieții culturale. Clădirea Casei de Cultură părea a nu-și mai găsi rostul, iar peste scena atât de animată odinioară a căzut o tăcere, întreruptă, după o vreme, de câteva serbări școlare, de recitalurile Festivalului „Mihai Drîmbe” și de frumoasa nebunie a liceenilor buhușeni concurând pentru râvnitul *Martzoboss*.

Manifestare amplă, care concentrează atenția buhușenilor în primăvara fiecărui an, Festivalul Muzical „Mihai Drîmbe” a debutat în 1997, reunind formații din întreg județul. Înființată în 1995, Asociația a apărut din dorința de a sprijini renașterea vieții culturale a orașului, prin promovarea unor acțiuni de păstrare a tradițiilor și prin stimularea performanței, a creativității și a talentelor locale.

Din 1997 până în 2014, când președintă a fost aleasă doamna profesoară Oana Mălinici, Asociația a fost condusă de domnul profesor Petru Botezatu, care, devotat scopurilor stabilite, a reușit să sprijine acțiuni culturale și sportive importante. În fiecare an, prin eforturile Asociației au

fost premiați nu doar laureații celor două manifestări, ci și elevii care au obținut performanțe la olimpiade și la concursurile școlare. Și tot prin eforturile „Renașterii” sunt recompensați și câștigătorii unei manifestări așteptate cu nerăbdare în fiecare an: Concursul Național al Filmului de Comedie *Martzobossul de aur*. Inițiată în 2008, competiția li se adresează liceenilor care, folosindu-și imaginația și simțul umorului, se pot exprima prin intermediul unor filme de scurt metraj. Manifestarea, care a dobândit caracter internațional, antrenează un număr impresionant de tineri dornici să-și dezvăluie spiritul creativ.

10.5. Activitatea sportivă

Pe raza teritorială a Orașului Buhuși își desfășoară activitatea mai multe cluburi ale copiilor, cluburi sportiv-școlare și asociații sportive, după caz.

Instituții în domeniul tineretului și sportului:

- Clubul Sportiv Orășenesc Buhuși - este organizat ca instituție publică de interes local al orașului Buhuși, cu personalitate juridică, înființat prin HCL57/2010, în temeiul legii educației fizice și sportului nr 69/2000, cu modificările și completările ulterioare, finanțată din venituri proprii și subvenții acordate de la bugetul Orașului Buhuși. În perioada 2010-2019, a funcționat sub denumirea Handbal Club Buhuși (HC Buhuși), aceasta fiind modificată prin HCL 109/19.07.2019 în Clubul Sportiv Orășenesc Buhuși (CSO Buhuși). CSO BUHUȘI s-a înființat în scopul organizării și administrării activităților sportive din orașul Buhuși, prin dezvoltarea activității de performanță, selecția continuă și participarea sportivilor proprii la competițiile interne și internaționale, precum și organizarea de competiții și evenimente sportive. Secții disponibile la CSO Buhuși, începând cu decembrie 2020 sunt: handbal, fotbal, șah, tenis și tenis de masă.
- Asociația Club Sportiv Viva Activ Buhuși – se ocupă cu organizarea, administrarea și coordonarea de activități sportive în ramura sportivă: fotbal, precum și activitatea de difuzare și prezentare a fotbalului ca disciplină.
- Asociația Club Sportiv Off Road Dacii Liberi Buhuși - se ocupă cu creșterea, selecția și pregătirea specifică a sportivilor pentru participarea la competiții sportive în ramura de sport a automobilismului sportiv și în alte ramuri ale sportului.
- Asociația Club Sportiv Sabaki Wolf Enshin Karate Buhuși - se ocupă cu desfășurarea de activități sportive în următoarele ramuri de sport: wushu kunfu-fu,

qwanki do, karate, ashuhara karate, karate shorin eyu wadokai, all stiles, karate kyokushinkai i.ko1, box, judo, ș.a.

- Asociația Club Sportiv Columbofil „Ion Borcea” 4/2 Buhuși - se ocupă cu practicarea sportului columbofil de către membrii săi.

Activitatea sportivă a constituit, în toate timpurile, o modalitate de pregătire fizică, de relaxare sau de petrecere a timpului liber, dar și o sursă de emulație, gradul ei de dezvoltare fiind determinat de situația socio-economică a populației din diferite zone.

Activitățile sportive sunt organizate în special în școlile generale și liceu, la acestea participând elevii, fiind practicate diferite sporturi (fotbal, handbal) în sălile de sport ale unităților de învățământ.

Doar 2 școli generale au săli de sport: Școala „Mihai Eminescu” are sală modernizată prin POR 2014-2020, iar Școala „Mihail Andrei” are sala de sport în curs de modernizare, tot prin POR 2014-2020. Sala de sport a Liceului Teoretic „Ion Borcea” este construcție nouă, realizată prin Compania Națională de Investiții C.N.I. S.A. în 2007-2009.

Asociația Sportivă Orășenească (ASO) a fost o asociație sportivă înființată de Primăria Buhuși în anul 2007, care a funcționat până în anul 2010 și a avut doar secție de Fotbal.

Jocurile echipei de fotbal se desfășurau pe Stadionul „Textila” iar cele ale echipei de handbal se desfășurau în Sala Polivalentă. Stadionul „Textila” a intrat în anul 2013 în administrarea UAT orașul Buhuși.

În prezent, pe Stadionul „Textila” nu se desfășoară nicio activitate. Pe data de 12.04.2022 se va desemna câștigătorul licitației organizate de Compania Națională de Investiții C.N.I. S.A. pentru construirea unei Baze Sportive Tip 1.

10.6. Programe, proiecte sau activități prin care se promovează/ consolidează elemente de identitate locală de natură culturală, istorică, obiceiuri și/ sau tradiții

Bugetul local asigură finanțare pentru o serie de programe, proiecte sau activități prin care se promovează/consolidează elemente de identitate locală de natură culturală, istorică, obiceiuri și/sau tradiții.

Festivalul CineCopilaria, cu Elisabeta Bostan - 5-6 martie

CineCopilăria devine festivalul filmului copilăriei și se va desfășura anual la Buhuși, locul natal al regizoarei care a marcat generații prin filmele pe care le-a făcut.

La festival vor fi prezenți mari actori, personalități de marcă ale domeniului cinematografic.

Competiții sportive cuelevii școlilor de pe raza localității

Sportul și educația fizică contribuie în mod esențial la dezvoltarea fizică armonioasă, menținerea stării de sănătate la cote optime precum și la întărirea spiritului de echipă și a celui de competiție.

Ziua Crucii – Zilele Orașului Buhuși - 14 septembrie

Bâlciul anual, ținut de Ziua Crucii, este o manifestare tradițională, ce are loc de peste 60 de ani în orașul Buhuși.

Spectacol de colinde și tradiții – luna decembrie

Promovarea tradițiilor specifice perioadei sărbătorilor de iarnă printre elevii școlilor de pe raza localității și implicarea lor într-un spectacol, pe scena Casei de Cultură „Elisabeta Bostan” Buhuși.

Din păcate, în prezent, deși orașul Buhuși are o accesibilitate foarte bună, atât rutieră, cât și feroviară, putând astfel primi fluxuri turistice, obiectivele turistice sunt insuficient promovate și uneori într-o stare foarte precară, iar localitatea nu dispune de nici o unitate turistică propriu-zisă.

CAPITOLUL 11. Administrație locală

11.1. Administrația publică locală

În Orașul Buhuși, administrația publică este organizată și funcționează potrivit prevederilor Legii administrației publice locale nr.215/2001 și în conformitate cu hotărârile Consiliului Local. Administrația publică din localitate se organizează și funcționează în temeiul principiilor autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilității autorităților administrației publice locale, legalității și al consultării cetățenilor în soluționarea problemelor locale de interes deosebit. Structura organizatorică a administrațiilor publice locale reprezintă formalizarea și repartizarea misiunilor și funcțiilor între diferite subansamble (Direcții, Departamente, Servicii, Birouri, etc.) definite cu această ocazie, precum și relațiile stabilite între subansamblele în cauză. Organigrama este reprezentarea vizuală a structurii organizatorice.

Consiliul Local Buhuși este alcătuit din19 consilieri locali, iar Primăria este condusă de un primar, un viceprimar, un director executiv și un secretar.

Autoritățile administrației publice locale sunt:

- Consiliul Local al Orașului Buhuși;
- Primarul Orașului Buhuși;
- Viceprimarul.

Figura 87 Primăria și Consiliul Local Buhuși

(Sursa: fotografie realizată de autori – martie 2022)

Consiliul Local al Orașului Buhuși

Consiliul Local al Orașului Buhuși reprezintă autoritatea deliberativă de la nivelul unității administrativ-teritoriale Buhuși și este format din 19 membri.

Acesta are inițiativă și hotărăște, în condițiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepția celor care sunt date prin lege în competența altor autorități ale administrației publice locale sau centrale.

Consiliul local exercită următoarele categorii de atribuții:

- atribuții privind unitatea administrativ-teritorială, organizarea proprie, precum și organizarea și funcționarea aparatului de specialitate al primarului, ale instituțiilor publice de interes local și ale societăților și regiilor autonome de interes local;
- atribuții privind dezvoltarea economico-socială și de mediu a comunei, orașului sau municipiului;
- atribuții privind administrarea domeniului public și privat al comunei, orașului sau municipiului;
- atribuții privind gestionarea serviciilor de interes local;
- atribuții privind cooperarea interinstituțională pe plan intern și extern.

Constituirea Consiliului Local al Orașului Buhuși s-a constituit prin Ordinul Prefectului Județului Bacău nr.458/02.11.2020.

În subordinea Consiliului Local al Orașului Buhuși funcționează:

- Direcția de Asistență Socială:
    - Compartimentul Autoritate Tutelară
    - Compartimentul Protecție Socială
    - Serviciul pentru Îngrijire de Tip Rezidențial (Biroul Protecția Copilului – UNICEF; Compartimentul Prevenirea și Combaterea Sărăciei; Compartimentul Persoane Vârstnice și Persoane cu Handicap; Compartimentul Resurse Umane, Oficiul Juridic; Compartimentul Financiar Contabil, Informatică, Implementare Programe; Compartimentul Administrativ, Aprovizionare, Secretariat și Registratură)
    - Complexul de Servicii Comunitare (Centrul de Îngrijire de Zi pentru Copilul Aflat în Dificultate; Centrul de Îngrijire și Recuperare de Zi pentru Copilul cu Dizabilități; Centrul de Consiliere, Informare și Sprijin; Centrul de Planning Familial și Educație Contraceptivă; Personal Administrativ)
    - Compartimentul Asistență Medicală Comunitară și de Asistență

- Asistenți Personali
- Serviciul Public Comunitar Local De Evidență a Persoanelor Buhuși:
  - Compartimentul Stare Civilă
  - Compartimentul de Evidență a Persoanelor
- Serviciul Cultură și Sport:
  - Casa de Cultură „Elisabeta Bostan”
  - Cinematograful „Victoria”
  - Sala Polivalentă „Moldova”
  - Biblioteca orășenească „George Bacovia”
- Serviciul Voluntar pentru Situații de Urgență:
  - Compartimentul Protecție Civilă, Prevenire și Stingere Incendii
- Serviciul Administrarea Domeniului Public Privat, Construcții și Iluminat Public:
  - Compartimentul A.D.P.P., Construcții
- Serviciul Spații Verzi, Producerea Materialului Floricol, Activități de Creștere a Animalelor
- Administrația Piețe și târguri
- Administrația Cimitir
- Serviciul Deservire microbuz școlar
- Clubul Sportiv Orășenesc Buhuși

Primarul Orașului Buhuși

Primarul Orașului Buhuși – ca autoritate executivă al UAT Buhuși – în persoana dlui Vasile Zaharia, acesta îndeplinește funcția de Primar al orașului Buhuși din data de 25.06.2016.

Primarul asigură respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale cetățenilor, a prevederilor Constituției, precum și punerea în aplicare a legilor, a decretelor Președintelui României, a ordonanțelor și hotărârilor Guvernului, a hotărârilor consiliului local.

Primarul dispune măsurile necesare și acordă sprijin pentru aplicarea ordinelor și instrucțiunilor cu caracter normativ ale miniștrilor, ale celorlalți conducători ai autorităților administrației publice centrale, ale prefectului, a dispozițiilor președintelui consiliului județean, precum și a hotărârilor consiliului județean, în condițiile legii.

Pentru punerea în aplicare a activităților date în competența sa prin actele prevăzute la alin. (1), primarul are în subordine un aparat de specialitate.

Aparatul de specialitate al primarului este structurat pe compartimente funcționale încadrate cu funcționari publici și personal contractual.

Primarul conduce instituțiile publice de interes local, precum și serviciile publice de interes local.

Primarul participă la ședințele consiliului local și are dreptul să își exprime punctul de vedere asupra tuturor problemelor înscrise pe ordinea de zi, precum și de a formula amendamente de fond sau de formă asupra oricăror proiecte de hotărâri, inclusiv ale altor inițiatori.

Punctul de vedere al primarului se consemnează, în mod obligatoriu, în procesul-verbal al ședinței.

Primarul, în calitatea sa de autoritate publică executivă a administrației publice locale, reprezintă unitatea administrativ-teritorială în relațiile cu alte autorități publice, cu persoanele fizice sau juridice române și străine, precum și în justiție.

În subordinea Primarului funcționează:

- Viceprimar
- Auditor
- Secretar:
    - Compartimentul Juridic și Contencios Administrativ
    - Compartimentul Registrul Agricol
    - Compartimentul Intern de Prevenire, Protecția Muncii și Arhivă
    - Compartimentul Administrație și Relații Publice
- Serviciul Poliția locală:
    - Compartimentul Ordine Publică
    - Compartimentul Protecția și Ocrotirea Mediului Înconjurător
    - Compartimentul Evidența Informatizată a Persoanei
    - Compartimentul Control Comercial și Transport Public Local
    - Compartimentul Siguranța Rutieră
    - Compartimentul Disciplina în Construcții
- Direcția Buget, Finanțe, Contabilitate:
    - Compartimentul Financiar-Contabilitate, Buget salarizare, Investiții patrimoniu
    - Serviciul Impozite și Taxe (Compartimentul Constatare, Impunere, Încasare debite și Salubritate; Compartimentul Executare Silită, Urmărire Debite, Derulare Contracte, Îndrumare)
- Administrator Public

- Arhitect Șef:
    - Serviciul Urbanism (Compartimentul Urbanism, Sistematizare, Amenajare; Compartimentul Implementări Programe, Investiții)
- Cabinetul Primarului
- Birou Derulare Proiecte cu Finanțare Internațională
- Compartiment Achiziții Publice
- Compartiment Control și Transport Public Local
- Compartiment Resurse Umane
- Compartiment Protecția Mediului
- Compartiment Deservire

Viceprimarul

La nivelul Orașului Buhuși, consiliul local a ales un viceprimar, numele acestuia fiind Dan Teslariu. Acesta îndeplinește funcția de Viceprimar al orașului Buhuși din data de 19.11.2020.

Viceprimarul este subordonat primarului și, în situațiile prevăzute de lege, înlocuitorul de drept al acestuia, situație în care exercită, în numele primarului, atribuțiile ce îi revin acestuia. Primarul poate delega o parte din atribuțiile sale viceprimarului.

Pe durata exercitării mandatului, viceprimarul își păstrează statutul de consilier local, fără a beneficia de indemnizația aferentă acestui statut, fiindu-i aplicabile incompatibilitățile specifice funcției de viceprimar prevăzute de cartea I titlul IV din Legea nr. 161/2003, cu modificările și completările ulterioare.

Durata mandatului viceprimarului este egală cu durata mandatului consiliului local. În cazul în care mandatul consiliului local încetează sau încetează calitatea de consilier local, înainte de expirarea duratei normale de 4 ani, încetează de drept și mandatul viceprimarului, fără vreo altă formalitate.

Descentralizarea și autonomia locală reprezintă elemente constitutive ale oricărui stat democratic. Prin împărțirea puterii în stat între autoritățile centrale și cele locale devine posibilă respectarea posibilități sporite de a se manifesta pe plan politic, economic și social.

Administrația locală, prin caracterul său descentralizat, trebuie să-și delimiteze și să-și asume competențele exercitate pe proprie răspundere, în favoarea și la dispoziția populației.

Descentralizarea administrativă și a serviciilor publice reprezintă singura formă acceptabilă pentru asigurarea participării comunităților locale la viața politică, economică și socială a țării reprezentând un proces continuu, progresiv, care evoluează odată cu extinderea

capacității administrative a unităților administrativ-teritoriale, în vederea gestionării eficiente a serviciilor publice aflate în responsabilitatea acestora. Prin descentralizare, administrația publică devine mai eficientă și mai operativă, problemele care interesează populația se soluționează la nivele inferioare, în condiții de oportunitate și de operativitate sporită.

Necesitatea realizării unor servicii de interes local, precum și necesitatea dezvoltării economice locale au condus autoritățile locale către o colaborare cu o serie de instituții locale, regionale, naționale. Astfel sub controlul autorităților locale, anumite servicii, prin crearea cadrului legislativ necesar, sunt prestate de către regii autonome sau societăți comerciale.

Primarul, viceprimarul și secretarul, împreună cu aparatul de specialitate al primarului, constituie o structură funcțională cu activitate permanentă, denumită Primăria, care duce la îndeplinire hotărârile Consiliului Local și dispozițiile primarului, soluționând problemele curente ale colectivității locale. Misiunea sau scopul Primăriei rezidă deci în soluționarea și gestionarea, în numele și în interesul colectivității locale pe care o reprezintă, a treburilor publice, în condițiile legii.

11.2. Comisii de specialitate din cadrul Consiliului Local Buhuși

Comisia Comerț, Turism, Servicii Publice, Sănătate își stabilește ca zi de audiență cu cetățenii, prima luni din fiecare lună, între orele 10.00-12.00.

Componență Comisie Comerț, Turism, Servicii Publice, Sănătate:

- ZAVATE ADRIAN – Președinte
- BURHUI FLORIN BOGDAN – Secretar
- VINCA DORU – Membru
- BUCULEI VASILE DANIEL – Membru
- FLENCHIA SORIN – Membru

Comisia Tehnică de Urbanism își stabilește ca zi de audiență cu cetățenii în prima zi de miercuri din fiecare lună, între orele 10.00-12.00.

Componență Comisie Tehnică de Urbanism:

- TESLARU VASILE – Președinte
- MIHALCEA SPIRIDON – Secretar
- URSU BOGDAN CONSTANTIN – Membru
- TESLARIU DAN – Membru
- OLARU CIPRIAN EMILIAN – Membru

Comisia Economică își stabilește ca zi de audiență cu cetățenii, în prima zi de joi din fiecare lună, între orele 10.00-12.00.

Componență Comisie Economică:

- VINCA DORU – Președinte
- COJOCARU CRISTIAN – Secretar
- POBEREZNIC SANDU – Membru
- SCRIITORU OVIDIU – Membru
- TURCEA IONEL – Membru

Comisia juridică își stabilește ca zi de audiență cu cetățenii, prima zi de marți din fiecare lună, între orele 10.00-12.00.

Componență Comisie Juridică:

- ȘARBAN GHEORGHE – Președinte
- ROTARU RĂZVAN SEBASTIAN – Secretar
- LĂZĂROIU ADRIAN – Membru
- DORNESCU GHEORGHE – Membru
- PINTILIE CONSTANTIN CRISTIAN – Membru

SECȚIUNEA II.

ANALIZA DIAGNOSTIC A ORAȘULUI BUHUȘI

CAPITOLUL 12. Raportul cercetării sociologice

12.1. Metodologie sociologică

Metodologia folosită pentru obținerea informațiilor valide, pertinente și actuale despre orașul Buhuși a cuprins următoarele instrumente:

- chestionar pentru sondarea opiniei publice
- focus-grup cu liderii formali din comunitate
- focus-grup cu liderii informali din orașul Buhuși

Chestionarul a fost aplicat în perioada ***4 decembrie 2021 – 9 ianuarie 2022***, atât în zona centrală, de blocuri, cât și în zonele de case. Eșantionul cercetării a cuprins un număr de 479 subiecți, abordarea făcându-se în spațiul public, fără a se solicita date personale ale respondenților, respectiv nume, prenume, adresă de domiciliu sau număr de telefon, ci doar datele socio-demografice – vârsta în ani împliniți, ocupație, studii, stare civilă, număr de persoane în gospodărie, număr de camere ale locuinței și nivelul veniturilor, precum și zona de domiciliu, pentru a asigura o acoperire cât mai extinsă a orașului Buhuși.

Am luat ca populație de referință datele publicate de Institutul Național de Statistică, unde au fost puse la dispoziție cele mai recente date statistice, respectiv la nivelul anului 2021. Conform bazei de date a instituției, populația orașului Buhuși în anul 2021 era de 22.911 persoane, dintre care 11.222 bărbați, reprezentând 48,98% și 11.689 femei, reprezentând 51,02%. Eșantionul cercetării reprezintă 2,09% din populația totală a orașului Buhuși.

Cercetarea prin metoda ***focus-grup*** s-a desfășurat în zilele de ***15 și 20 decembrie 2021***, la sediul Primăriei Buhuși, pe data de 15 decembrie 2021 a avut loc focus grupul cu liderii formali, iar pe data de 20 decembrie 2021 a avut loc focus-grupul cu liderii informali; s-a folosit același ghid de interviu pentru ambele focus-grupuri. Primul focus-grup a avut un număr de 11 participanți, subiecții fiind lideri formali ai comunității, din administrația publică locală sau reprezentanți ai unor instituții publice. Al doilea focus-grup a avut un număr de 7 participanți, subiecții fiind patroni de firme cu afaceri în orașul Buhuși și doi preoți, unul ortodox și unul catolic. Suportul folosit pentru înregistrarea interviului a fost pe o cameră video, fișierul fiind în format BSplayer, transcris ulterior și analizat din punct de vedere sociologic. Ambele interviuri au fost moderate de sociolog Angelica Lupu, iar la al doilea interviu a participat un observator, sociologul Andrei Ovidiu Lungu.

Cele două instrumente de cercetare se completează unul pe celălalt, prin aplicarea chestionarului obținându-se opinia unui eșantion reprezentativ al populației în ceea ce privește o

serie de teme de importanță fundamentală pentru identificarea aspectelor semnificative necesare în elaborarea strategiei de dezvoltare a orașului Buhuși. Prin intermediul rezultatelor obținute în urma realizării celor două focus grupuri s-au verificat răspunsurile obținute în urma aplicării chestionarului și se realizează analiza SWOT.

12.2. Analiza focus-grupului cu liderii formali din comunitate

12.2.1. Participanții la focus-grup

Participanții la întâlnire:

1. Zaharia Vasile – Primar
2. Teslariu Dan – Viceprimar
3. Adrian Lăzăroiu - Director Școala „Mihai Andrei”
4. Mitrea Elena – Reprezentant Casa de Cultură „Elisabeta Bostan”
5. Păduraru Adrian – Director Interimar Club Sportiv Orășenesc Buhuși, Șef Serviciu Cultură și Sport
6. Irimiea Cosmin – Șef Serviciu Voluntar pentru Situații de Urgență
7. Radovici Teodor – Arhitect Șef Primărie
8. Alina Vrânceanu – Manager calitate Spitalul „Prof. Dr. Eduard Apetrei” Buhuși
9. Economist Dornescu Mihaela – Contabil Șef Spitalul „Prof. Dr. Eduard Apetrei” Buhuși
10. Sbârcea Grațiela – Inspector Protecția Mediului
11. Maftei Simona – Consilier Protecția Mediului

12.2.2. Interpretarea informațiilor obținute în urma focus-grupului

Avantaje identificate în comunitate

După ce participanții la întâlnire s-au prezentat, prima întrebare a fost: „Ce avantaje pot fi identificate în orașul Buhuși?”, cu rugămintea de a exemplifica cel puțin trei avantaje. Participanții au luat pe rând cuvântul, ideile lor fiind sintetizate în cele ce urmează:

- Cea mai mare parte a participanților la focus-grup au specificat ca principalul avantaj: amplasarea orașului Buhuși, poziția geografică, situarea orașului la distanță mică (24 km) de reședința de județ, municipiul Bacău, precum și distanța redusă față de reședința de județ Piatra Neamț (35 km). De asemenea, orașul Buhuși se află exact la granița cu județul Neamț.

- Orașul Buhuși și împrejurimile au o poluarea redusă în aer și în apă, reprezintă zonă verde, apropierea de pădure contribuind din plin la acest fapt. Locuitorii orașului Buhuși evadează frecvent în weekend în zonele din jurul orașului, pentru a putea beneficia de conexiunea cu natura.
- Datorită cadrului natural în care este așezat orașul, potențialul turistic existent poate fi valorificat și dezvoltat. În prezent, unitățile cu specific turistic cuprind: Complexul Runc, aflat la aproximativ 2 km în nordul orașului, Cabana Runc, iar Mănăstirea Runc și Mănăstirea Ciolpani ar putea fi luate în considerare pentru turism religios.
- Spre deosebire de alte orașe mici, orașul Buhuși dispune de toate utilitățile unei așezări civilizate moderne – rețea de electricitate, rețea de apă și canalizare, rețea de gaz metan. Existența rețelei de apă și de canalizare are o vechime de peste 50 de ani. Accesul locuitorilor la apa potabilă este asigurată, pentru cei care locuiesc la casă și nu sunt racordați la rețeaua publică de apă și canalizare, de cișmele publice care se află în oraș și de fântâni.
- Spitalul orășenesc Buhuși are proiecte în derulare pentru dotare cu aparatură nouă și pentru înființarea unui ambulatoriu integrat și pentru personal, în scopul deservirii populației locale, a populației din jurul orașului Buhuși și a populației din județele limitrofe.
- Un alt avantaj amintit de participanții la focus grup se referă la calitatea oamenilor care locuiesc în orașul Buhuși – oameni bine pregătiți și implicați; răspunsurile primite la întrebarea din chestionar „Cum caracterizați oamenii din orașul Buhuși?” susțin părerea exprimată în cadrul focus-grupului de către participanți.
- Merită amintit, de asemenea, avantajul identificat de participanții la focus-grup care se referă la oportunitățile de dezvoltare a orașului, având în vedere condițiile favorabile descrise anterior – poziție geografică, distanța față de municipiile Bacău și Piatra Neamț, cadrul natural, mediul curat, infrastructura de utilități.
- Sistemul educativ existent, unitățile școlare, școlile gimnaziale, liceul teoretic cu profil real și uman reprezintă, de asemenea, un avantaj demn de luat în considerare, dintre elevii de liceu făcând parte și cei din comunele limitrofe ale orașului, astfel sporind șansele de reușită în viață a copiilor din mediul rural. Comparăm cu rezultatele obținute în răspunsurile la chestionar, la întrebările „Cât de mulțumit sunteți de situația existentă privind următoarele aspecte ale educației? Numărul de unități școlare; condițiile fizice din școli și grădinițe; calitatea actului educativ.”

Concluzia este că respondenții și-au exprimat nivelul de mulțumire în egală măsură în privința numărului de unități școlare și a calității actului educativ, iar în privința condițiilor fizice din școli și grădinițe au avut rezerve, fapt confirmat și de răspunsurile obținute la întrebarea „Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși?”, unele dintre acestea fiind „reabilitare/ amenajare/ modernizare școli și licee”, precum și „dotare școli”.

- Nu în ultimul rând, a fost menționat ca avantaj al orașului Buhuși interesul și implicarea Domnului Primar Vasile Zaharia, a Primăriei Buhuși și a populației în ansamblu în dezvoltarea sportului, interes care dăinuie de peste un secol (localnicul Dumitru Dan, care a devenit campion mondial la turul pedestru în jurul lumii, fiind consemnat în Cartea Recordurilor, nefiind egalat de atunci; cercetător doctor Constantin Dumbravă din Buhuși, inițiator și conducător al primelor expediții românești de explorare a Groenlandei în 1925, 1927-1928 și 1934), de când, în 1923, a fost înființat Clubul Sportiv al Fabricii de Postav Buhuși, în cadrul căruia erau următoarele discipline sportive: oină, box, trântă, gimnastică acrobatică, șah, tenis de masă, atletism și fotbal.

Domeniile de activitate care ar trebui dezvoltate

A doua întrebare a fost: „Ce domenii de activitate ar trebui dezvoltate?”, iar răspunsurile formulate au fost următoarele:

- Amenajarea unor zone de agrement pentru vârstnici, având în vedere faptul că acestea nu există, persoanele de vârsta a treia care au participat la cercetarea în teren au răspuns, la întrebarea din chestionar „Care sunt modalitățile de petrecere a timpului liber?”: la cumpărături, la cimitir, la biserică, acasă – se uită la TV sau se ocupă de gospodărie. Astfel, răspunsurile susțin necesitatea înființării locurilor de agrement destinate persoanelor vârstei a treia.
- Construirea unui patinoar și a unui ștrand pentru tineri, ideea fiind ca cele două să funcționeze, în funcție de sezon, în același spațiu: vara ca ștrand și iarna ca patinoar, în acest fel deservind două funcțiuni, cu un singur buget. Este de apreciat în mod deosebit această variantă, având în vedere faptul că atât patinoarul, cât și ștrandul sunt locuri de petrecere a timpului liber cu specific sezonier, mai mult, doar pentru un anotimp. Iar în ceea ce privește costurile întreținerii unui patinoar artificial, acestea ar depăși costurile pentru cele două activități de petrecere a timpului liber, per total.

- Amenajarea unui poligon de trageri și amenajarea de trasee pentru mountain bike sunt două idei care ar spori atractivitatea orașului din punct de vedere turistic, atât pentru vizitatori, cât și pentru localnici pasionați de una dintre cele două activități. Pentru a actualiza evenimentele, prima idee pare să prindă contur în timpul petrecut de la desfășurarea focus-grupului (decembrie 2021) – astfel că, în luna aprilie 2022 urmează să se deschidă un poligon de trageri cu denumirea Poligon Hunting Fun, aproape de Cimitirul Evreiesc din Buhuși. Cât despre propunerea de amenajare de trasee pentru mountain bike, prioritare sunt cerințele pentru infrastructura potrivită, atât din punct de vedere rutier, cât și turistic, din moment ce încă nu sunt în oraș structuri de cazare; însă avem în vedere că în prezent se construiește un hotel în localitate, concluzia fiind că orașul Buhuși are șanse de a intra pe harta turistică.
- Amenajarea unui parc mai mare de un hectar este o idee care vine în întâmpinarea răspunsurilor din chestionar la întrebarea semi-deschisă referitoare la modalitățile de petrecere a timpului liber, cu variante de răspuns, între care „plimbări în natură” – respondenții au specificat că merg în parc, acesta însemnând spațiile verzi dintre blocuri, deoarece altă variantă nu este disponibilă pentru locuitorii din zona blocurilor, parcul orașului fiind, într-adevăr, amenajat recent, pe un proiect cu fonduri europene, însă fiind situat aproape de zona industrială. Pe harta orașului sunt situate două parcuri de mici dimensiuni în orașul Buhuși: Parcul Dendrologic, situat lângă Piața centrală și Parcul Centru (de foarte mici dimensiuni).
- Activități de împădurire – identificarea zonelor unde pot fi plantați copaci este o idee care o continuă pe cea anterioară, fiind vizibil faptul că localitatea duce lipsă de zone verzi, acest lucru reieșind și din răspunsurile la întrebarea din chestionar „Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși?”, dintre acestea, un procent semnificativ de răspunsuri fiind „amenajare spații verzi”.
- Alte domenii de activitate care ar trebui dezvoltate au fost amintite: divertisment, infrastructură, agrement, educație, cultură, sport. Vom detalia la interpretarea răspunsurilor la întrebările din chestionar prin analogia cu răspunsurile la întrebările din focus-grup.

Dezavantaje identificate în comunitate

Următorul subiect discutat în cadrul întâlnirii a fost identificarea dezavantajelor existente în comunitate, piedici potențiale în calea dezvoltării orașului Buhuși, aspecte care ar trebui gestionate cu grijă și puncte slabe care trebuie întărite.

- Reprezentantul departamentului de protecția mediului din cadrul Primăriei Buhuși semnalează că există un potențial impact negativ asupra solului cauzat de depozitările necontrolate de deșeuri menajere. Zonele cu aceste depozitări necontrolate de deșeuri sunt în special la periferia orașului, în râpe, pe malurile apelor, marginea pădurii, etc. și au inevitabil efecte care se răsfrâng și asupra calității apelor freatice și de suprafață.
- Ca urmare a faptului că apa potabilă conține nitrați, este necesară soluționarea – există un proiect al Consiliului Județean pentru construcția unei stații de tratare pentru reducerea concentrației de nitrați, proiect care urmează să fie implementat și în orașul Buhuși, astfel încât va crește calitatea apei potabile din rețeaua publică de distribuție de apă.
- Având în vedere că zonele de case ale orașului sunt multiple și dispuse radial, nu toți locuitorii de la case sunt racordați la rețeaua publică de apă și canalizare, astfel că alternativa o reprezintă fosele septice. Urmează ca în viitorul apropiat să fie implementat un proiect de extindere a rețelei de apă și canalizare pe tot teritoriul orașului Buhuși și toată populația să aibă acces la rețea.
- În situația în care populația orașului este îmbătrânită, o mare parte a forței de muncă a emigrat temporar sau definitiv, iar întreprinzătorii importanți care participă la sporirea bugetului local sunt relativ puțin numeroși, fondurile pentru proiecte sunt obținute cu dificultate, acolo unde este condiția de co-finanțare, datorită bugetului redus al orașului Buhuși.
- Infrastructura rutieră necesită îmbunătățiri, fapt care a fost amintit și în răspunsurile la chestionar, la întrebarea referitoare la proiectele necesare pentru localitate. Aceste îmbunătățiri se referă în primul rând la calitatea asfaltării străzilor, fără a fi exhaustivă. Sunt amintite trotuarele, care necesită îmbunătățiri, locurile de parcare insuficiente, necesitatea amenajării stațiilor de transport în comun și semnalarea adecvată a marcajelor rutiere.
- A fost exprimată opinia că mentalitatea oamenilor este un dezavantaj – respectiv lipsa de implicare în găsirea de soluții în cadrul ședințelor Consiliului Local Buhuși,

care se știe că sunt publice; orice locuitor al comunității interesat de rezolvarea problemelor existente în oraș poate participa la ședințe și poate face propuneri de soluționare a problemelor, propuneri care pot fi puse în discuție și se pot lua decizii adecvate de către factorii de decizie.

- Ca o continuare a ideii anterioare, a fost exprimată ca dezavantaj lipsa de implicare civică – de aici rezultând necesitatea de promovare a deciziilor Consiliului Local pe site-urile Primăriei și ale școlilor din Buhuși, pentru ca un număr mai mare de persoane să aibă acces la informațiile privind aceste decizii.
- Un alt dezavantaj este considerat riscul de inundație, datorită situării orașului în vale. Soluțiile la această problemă vor fi abordate de către personalul de specialitate din cadrul Primăriei, care va veni cu cea mai potrivită abordare.
- Un aspect ce necesită gestionare atentă și acțiune neîntârziată îl reprezintă nivelul de dezvoltare a infrastructurii. Astfel, este necesară extinderea rețelei de apă potabilă și canalizare, extinderea rețelei de alimentare cu gaz metan în zonele de case mai îndepărtate de oraș – Marginea, Runc, Orbic.

Posibile îmbunătățiri identificate în comunitate

În urma discuțiilor purtate cu participanții la focus-grup pe marginea avantajelor și dezavantajelor comunei, am solicitat să găsească eventuale soluții. Astfel, au fost identificate câteva propuneri care se referă la domeniile: asistență socială, sănătate, educație, infrastructura de bază. Prezentăm mai jos aceste propuneri.

- Dl Viceprimar a vorbit despre educarea populației pentru curățenie – în sensul că există coșuri de gunoi, dar populația nu este educată să le folosească; soluția exprimată este: extinderea rețelei de camere web online; pubele cu cip – cititoare pentru gunoi reciclabil/ menajer, pentru conștientizarea și formarea populației în sensul respectării regulii nescrise a simțului comun.
- Gospodăria orașului – toaletarea copacilor – extinderea rețelei de iluminat public în al doilea semestru al anului 2022.

În domeniul infrastructurii, cum se poate dezvolta orașul?

Vorbim din punct de vedere al posibilităților reale, cum pot fi îmbunătățite, de exemplu, rețeaua de alimentare cu apă, rețeaua de alimentare cu gaz, rețeaua de canalizare, managementul deșeurilor, starea drumurilor etc.

S- a vorbit despre intenția Primăriei de a depune proiecte pentru a obține finanțare pe linia Proiecte Operaționale Regionale pentru extinderea rețelei de iluminat public în zone neacoperite, pentru o stație de denitrificare a apei potabile și pentru îmbunătățirea mobilității.

Proiectele pentru îmbunătățirea mobilității se referă la:

- Amenajarea de trotuare cu piste pentru biciclete;
- Amenajarea unor intersecții semaforizate;

Ultimele două proiecte au fost menționate ca fiind important pentru oraș să fie derulate.

Îmbunătățiri în domeniul situației locurilor de muncă

Situația locurilor de muncă:

- Ca urmare a discuțiilor avute în cadrul focus-grupului, s-a constatat că de fapt în Buhuși sunt locuri de muncă, dovada fiind că sunt constant anunțuri de locuri de muncă vacante. Dar, în același timp, cei care constituie forța de muncă activă, forța de muncă calificată, meseriașii sunt plecați la muncă în străinătate.
- Rezultatul este faptul că firmele de construcții nu găsesc meseriași; de exemplu, Intertranscom SRL (locul întâi în România la producția de plasă sudată de sârmă) a fost nevoită să angajeze personal calificat din Tadjikistan.
- Firma Pescado SRL (specializată pe producția de conserve din pește oceanic) oferă condiții de muncă improprii, fapt care duce la un deficit de forță de muncă.
- În orașul Buhuși sectorul de servicii pentru populație este slab reprezentat, nu găsim mici ateliere de reparații sau diverse.
- Deoarece, pentru a înțelege situația locurilor de muncă, se pornește de la educație, amintim faptul că firma Aerostar Bacău a făcut oferta de a întreține două clase cu profil de mecanică la Liceul „Ion Borcea” din Buhuși, au fost dispuși să doteze clasele și să asigure transportul elevilor la școală. Dar liceul din Buhuși încă nu a făcut demersuri pentru anul 2022 pentru clasele de profil.
- O altă idee de a valorifica resursele existente este faptul că există potențial în școli pentru ateliere de lucru, care pot asigura mica producție (dotarea cu echipamente, banc de lucru, instrumente profesionale), circumstanțe care pot fi folosite pentru a produce bunuri și astfel elevii să își exerseze aptitudinile. Acest lucru se poate realiza în cadrul perioadei Școala Altfel și Școala după Altfel, când se pot folosi eficient atelierele dotate existente în școli cu interese sporite și rezultate benefice, atât pentru elevi, cât și pentru profesori (elevii învață să facă lucruri practice, utile,

palpabile, iar profesorii predau ștafeta și se asigură că învățăturile lor nu se pierd, ci sunt utilizate, valorizate și apreciate) într-o măsură mult mai mare decât făcând ceea ce se face de obicei în perioada respectivă.

Îmbunătățiri ale situației în domeniul educației

Există proiecte în lucru:

- Proiectul de renovare a Grădiniței nr. 6 Buhuși;
- Proiectul de amenajare creșă (nu există creșe în oraș);
- Necesitatea de digitalizare în școli și în liceu și de dotare cu laptopuri, tablete, internet, Wi-Fi;
- Construirea unei grădinițe cu două săli în Orbic, dintre care una să poată funcționa ca și creșă.

Îmbunătățiri ale situației în domeniul sănătății

- Conform strategiei Uniunii Europene în sănătate – sunt șanse pentru proiecte prin care spitalul să construiască un corp nou, de care are mare nevoie, să achiziționeze un computer tomograf și RMN, să înființeze o unitate mobilă și un centru de dializă.
- Intenția de a realiza un proiect în parteneriat între Spitalul Orășenesc Buhuși și U.A.T. Buhuși pentru înființarea unui Centru de Permanență.
- Este necesar să se construiască un dispensar medical în Orbic (un cartier situat la 5 km de Buhuși). Persoanele cu afecțiuni medicale din cartierul Orbic sunt nevoite să se deplaseze pe jos 5 km pentru a ajunge la medicul de familie.
- O situație care necesită îmbunătățire în domeniul sănătății este faptul că nu există farmacie cu program non-stop în Buhuși. Sunt cinci farmacii private și o farmacie în sistem public, dar au program normal (h 8 – h 20), în afara căruia, în caz de urgență, nu sunt variante sau soluții.
- Ca obiectiv strategic în SDL (Strategia Dezvoltare Locală) – este un proiect demn de luat în seamă asigurarea de locuințe de serviciu pentru personalul medical, cadre didactice, polițiști, ingineri care lucrează în Buhuși, dar au venit aici din alte localități.
- Descrierea situației în domeniul sănătății în prezent în orașul Buhuși stă în felul următor: există șase medici de familie, trei cabinete stomatologice, doi tehnicieni dentari și două laboratoare de analize (Regina Maria și Sante).

Categoriile defavorizate

- Există inițiativa construirii unui centru pentru oamenii străzii (Primăria) – a fost atribuit teren pentru construcție cu clădire, amenajare, spațiu.
- În prezent, în cadrul Centrului de Servicii Comunitare Buhuși există un centru de zi pentru copii cu dizabilități (autism, dizabilități locomotorii sau de vorbire), dotat cu personal de specialitate, care cuprinde 40 de locuri.
- Există o inițiativă privată, un proiect pentru un azil de bătrâni: se cheamă satul Milly – este un azil privat, care cuprinde șase căsuțe, care pot primi în total 60 persoane; înființat de Fundația de Sprijin Comunitar FSC Bacău (la costul de 2600 lei pe lună).

Situația economică în orașul Buhuși – firmele care există și domeniile în care își desfășoară activitatea

- Firma Intertranscom (aceasta are ca obiect de activitate principal comerțul cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare și se remarcă ca fiind pe prima poziție în România la producția de plasă sudată)
- Firma Pescado (aceasta are ca obiect de activitate principal prelucrarea și conservarea peștelui, crustaceelor și moluștelor)
- S.C. Stofe Buhuși S. A. (aceasta are ca obiect de activitate principal producția de țesături și se remarcă prin cei 136 de ani vechime și 100 persoane angajate la ora actuală)
- Firme de confecții textile
- Firme de fire de mătase
- Firme de încălțăminte din piele
- Firmă de confecții - echipamente de protecție
- Ateliere de: fier forjat, vopsele, mobilă, croitorie
- Firme de confecții textile în regim Lohn (4-5 firme) – aproximativ 150 angajați
- Cabinete de avocatură – 4 cabinete
- Un birou notarial (Ababei Gheroghe)
- Mass media locală: post TV local și ziar online
- Saloane de masaj (2-3)

- Săli de fitness
- Cabinet de recuperare medicală fizio-balneo-terapie
- Piața agroalimentară (în centru) și târg săptămânal

Situația în agricultură în orașul Buhuși - tip de culturi cultivate pe terenurile agricole aparținând orașului Buhuși

- Suprafața agricolă a orașului Buhuși este de aproximativ 800-900 hectare, împărțită la 4-5 asociații agricole, având culturile: grâu, porumb, rapiță, floarea-soarelui.
- Sunt ferme de afine înființate cu fonduri europene.
- Sunt ferme de legume – solarii, sere, grădini de legume pe terenuri proprii.
- Sunt ferme mici de păsări (un număr de 4 ferme).
- Sunt ferme de ovine – 400-500 capete (un număr de 7 ferme).
- Sunt ferme de creștere bovine, procesare și desfacere (un număr de 2 ferme).

Migrația forței de muncă

- Migrarea forței de muncă în străinătate este un fenomen general valabil la nivelul întregii țări, și care nu a ocolit orașul Buhuși. Această situație cu efecte complexe/ multiple necesită o abordare și o strategie la nivel național. Aspectele vizate în acest sens, se referă la: mentalitatea populației, creșterea nivelului de trai, legislația existentă, valorile și principiile promovate prin educație și cultură.
- Majoritatea celor care au plecat la muncă în străinătate au făcut această alegere înainte de dezvoltarea orașului.
- Migrația forței de muncă este foarte mare, în general angajatorii asigură transportul, întrucât angajații din zonele rurale reprezintă 50% din angajații firmelor din orașul Buhuși.
- O parte din forța de muncă din Buhuși este angajată la firme din Bacău – de exemplu în construcții sau la firma Avicola (oamenii fac naveta la Bacău); sau este angajată la firme care produc subansamble de mașini (în Hemeiuș).
- Migrația forței de muncă depinde de nivelul de salarizare, oamenii preferând un loc de muncă mai bine plătit, în țară sau în străinătate.
- Fenomenul migrației forței de muncă este în felul următor: o parte din forța de muncă din orașul Buhuși se angajează în municipiul Bacău sau pleacă la muncă în

străinătate; firmele din orașul Buhuși angajează forță de muncă și din zonele rurale limitrofe sau aduc muncitori calificați din alte țări.

Proiecte pentru orașul Buhuși

- Sunt proiecte ale Consiliului Județean Bacău pe: fonduri pentru interes public zonal și fonduri de medii (POR, PNRR, ADR).
- Administrația preferă accesarea fondurilor guvernamentale – nerambursabile, fără a apela la împrumuturi. Există un precedent, un împrumut pentru infrastructura străzilor, cu termen de finalizare anul 2027, pentru care primăria plătește două milioane de lei pe an. Proiectul presupune investiții în reabilitare străzi și infrastructură străzi.
- Proiect Anghel Saligny – PNDL3 (peste 24 milioane lei); are ca partener Consiliul Județean Bacău pe un proiect de 400 milioane euro, partea orașului Buhuși reprezentând 33-40 milioane euro.
- Proiect pentru drumuri în Buhuși, Blăgești și Racova.
- Proiect pentru reabilitarea clădirilor publice – Sala Polivalentă, grădinițe, clădirea Primăriei (structural și termic).
- Proiect de digitalizare a Primăriei pe linia de finanțare POR.
- Proiect de extindere a infrastructurii sanitare prin construirea unui ambulatoriu (POR), cuprinzând dotare și restructurare (în execuție).
- Proiect de reabilitare și dotare a Școlii „Ștefan cel Mare” și a Școlii „Mihai Andrei”.
- Proiect de reabilitare stadion.
- Proiect de reabilitare cinematograf, construire centru cultural educațional și de amenajare două parcuri, în valoare de 5,3 milioane euro (ADR).
- Proiect de infrastructură pentru două străzi, racordare la rețeaua de canalizare și apă, amenajare trotuare, piste de biciclete, asfaltare străzi.
- Proiect pentru construirea de locuințe sociale – există case tip ghetou (barăci) sub denumirea „Colonia de țiței” – care trebuie demolată și familiile relocate.
- Proiect de urbanism.
- Sistem de iluminat inteligent.
- Extinderea rețelei de iluminat public.
- Infrastructură zonă preurbană Buhuși – case care se află mai departe de oraș și nu au acces la rețeaua de electricitate, apă, canalizare, salubrizare.

- Înființarea unui centru de urbanism online în cadrul Primăriei.
- Parteneriat cu Mânăstirea Runc pentru un proiect de turism religios.

Colaborarea între instituțiile de stat de la nivel local

Există inițiative pentru îmbunătățirea situației în diferite domenii ale vieții sociale în orașul Buhuși:

- Pentru renovarea Sălii Polivalente „Moldova”;
- Pentru renovarea Cinematografului „Victoria”;
- Pentru amenajarea unui lac de agrement;
- În domeniul culturii, dotarea Casei de Cultură Buhuși cu instrumente muzicale și costume pentru formații de dansuri și obiceiuri; desfășurare de activități culturale de păstrare a tezaurului tradiției; colaborarea dintre Casa de Cultură și școlile din orașul Buhuși;
- Școala „Mihai Andrei” a organizat Ziua Romilor pe 8 aprilie – au avut loc activități în parc cu copii îmbrăcați în costum tradițional;
- Casa de Cultură organizează șezători culturale, pentru aceasta colaborând cu zonele rurale;
- Organizarea în cadrul școlilor a atelierelor micilor meșteșugari;
- Clubul Elevilor – desfășurarea de activități: muzică, olărit, tâmplărie, teatru, pictură.

Rolul liderilor formali și rolul liderilor informali în comunitate

- Canalizarea eforturilor spre obiectivele orașului;
- Necesitatea ca liderii de partid (PSD, PNL, AUR) să promoveze în comun idei în folosul comunității;
- Organizarea de activități în oraș de către organizațiile de partid în parteneriat pentru seniori, pentru femei, pentru tineri.

12.3. Analiza focus-grupului cu liderii informali din orașul Buhuși

12.3.1. Participanții la focus-grup

Participanții la întâlnire:

1. Zaharia Vasile – primar
2. Mihai Lupu – reprezentant Viva Feed srl – producător de furaje și produse auxiliare
3. Ioan Teslaru – reprezentant Intertranscom srl – producător de plasă sudată
4. Gabriel Dominte – reprezentant Pescado Grup srl – producător conserve de pește
5. Vasile Crețulescu – reprezentant Întreprinzătorul srl – cultivarea cerealelor și creșterea animalelor
6. Gheorghe Bârjovanu – preot ortodox Parohia Sf. Gheorghe Orbic
7. Claudiu Nedelciu – preot Parohia catolică

12.3.2. Interpretarea informațiilor obținute în urma focus-grupului

Avantaje identificate în comunitate

După ce participanții la întâlnire s-au prezentat, am discutat prima temă a focus-grupului, avantajele care pot fi identificate în orașul Buhuși, exemplificând cel puțin trei avantaje. Participanții au luat pe rând cuvântul, ideile lor fiind sintetizate în cele ce urmează:

- Poziția geografică, situarea între Piatra Neamț și Bacău; așezarea geografică, între dealuri, păduri, ape, solul de bună calitate, e necesar să fie lucrat; orașul e mic, e un oraș liniștit.
- Orașul Buhuși este potrivit pentru dezvoltarea unei afaceri, având resurse adecvate; există producție industrială, de conserve de pește, nutrețuri; costurile de producție în orașele mici sunt reduse, atrăgând întreprinzători.
- Relația cu Primăria este foarte bună, documentele circulă mai repede, termenele de așteptare a răspunsurilor sunt reduse.
- Poziția geografică, proximitatea față de municipiul Bacău, municipiul Piatra Neamț și municipiul Roman este avantajoasă.
- Dezvoltarea treptată a întreprinzătorilor, sub formă de gospodării familiale sau individuale.
- Renovarea și dotarea spitalului, a școlilor și a Casei de Cultură.
- Asfaltarea străzilor.

Domenii de activitate care ar trebui dezvoltate

- Școala de meserii – orice meserii; principala problemă a managerilor o reprezintă forța de muncă, dorința de a munci pe veniturile care sunt; e nevoie de stabilitate,

seriozitate, perfecționare, munca necalificată să se transforme în muncă calificată. E nevoie ca elevii să poată face practica în unități cu profil – de exemplu, construcții, industrie alimentară, prelucrare sârmă etc.

- Firma Aerostar din Bacău a fost interesată să susțină două clase la școala profesională și să asigure transportul pentru practica elevilor în Bacău. Important este care meserii anume au nevoie ei ca antreprenori, din punctul de vedere al domeniului lor de activitate. De exemplu, electrician, strungar etc.
- S-a încercat de trei ori înființarea de clase pentru școala profesională, doamna directoare a fost de acord cu inițiativa, a găsit resurse pentru cazare și masă, însă nu au fost elevi interesați. Intertranscom a investit în utilaje, astfel că e nevoie de oameni care să opereze cu ele.
- O variantă este dezvoltarea turismului – există forță de muncă și s-ar crea locuri de muncă; ar atrage și o parte din oamenii plecați la muncă în străinătate să se întoarcă în țară, să dezvolte mici afaceri, în situația în care orașul Buhuși ar intra pe harta turistică.
- Industrializarea produselor agricole; într-o localitate în care există educație, spitale, infrastructură, surse de hrană – se pot dezvolta mici întreprinzători, de exemplu cu sere de legume, brutării. Oamenii cumpără pâine congelată de la Lidl. Ar prefera o brutărie locală.

Dezavantaje identificate în comunitate

Următoarea întrebare din ghidul de interviu a fost identificarea dezavantajelor existente în comunitate, aspecte care ar trebui îmbunătățite și puncte slabe care trebuie întărite.

- Forța de muncă este îmbătrânită, au lucrat mulți ani în străinătate.

Posibile îmbunătățiri identificate în comunitate

În urma discuțiilor purtate cu participanții la focus-grup pe marginea avantajelor și dezavantajelor orașului Buhuși, am solicitat acestora să identifice soluții și să facă propuneri realiste.

- Se poate face mai mult pentru cultele religioase, dotarea, renovarea bisericilor, implicarea Primăriei și a comunității în aceste demersuri.

Situația locurilor de muncă

- În Buhuși, pentru a atrage forța de muncă, este importantă creșterea nivelului de trai; dar nivelul de trai este determinat de valoarea salariilor, salariile depind de performanță, iar performanța este determinată de nivelul de calificare a forței de muncă, situație dificilă, întrucât mare parte din forța de muncă calificată a emigrat în străinătate.
- De exemplu, firma Pescado Grup srl a fost nevoită să angajeze muncitori calificați din municipiul Bacău, întrucât forța de muncă calificată este slab reprezentată în orașul Buhuși. Firma Intertranscom are posturi vacante pentru operator de utilaj performant, pentru sudori și strungari.
- La Intertranscom, patronii au angajat oameni din Tadjikistan, chiar dacă costurile sunt mai mari, incluzând cazare, masă, asigurare. Motivul este lipsa forței de muncă calificate în orașul Buhuși (a plecat pentru un job mai bine plătit în țară sau a emigrat în străinătate).
- În domeniul forței de muncă, situația este dinamică, ducând la schimbarea de mentalitate la nivel global. Atât în Europa, cât și în celelalte continente, este prezent fenomenul migrației masive a forței de muncă.

Îmbunătățiri ale situației în domeniul educației

- O mare problemă este lipsa de educație a populației de etnie romă, respectiv fenomenul analfabetismului. O soluție ar fi înființarea unei clase pentru romi la școala profesională.
- Problema neaccesării locurilor de muncă stă în sistemul educațional, care stagnează, deoarece este necesar să existe flexibilitate, pentru a putea corela specializările disponibile în sistemul de învățământ cu cererea existentă pe piața forței de muncă.

Îmbunătățiri ale situației în domeniul sănătății

- S-au făcut investiții în ultimii cinci ani, rezultatele fiind peste așteptări. Este vorba de proiectele derulate pentru îmbunătățirea situației din domeniul sănătății.

- Managementul spitalului intenționează să construiască un nou corp al spitalului, cu secțiile Contagioase și Obstetrică-Ginecologie; de asemenea, urmează să se deruleze proiectul de refacere a Secției de Pneumo-Ftiziologie.
- Dezvoltarea serviciilor medicale în orașul Buhuși este de dată recentă, după ce în anul 2013, datorită problemelor financiare, au fost închise spitalele mici.

Categoriile defavorizate

- Există inițiativa construirii unui centru pentru oamenii străzii (Primăria) – a fost alocat teren pentru construcție cu clădire, amenajare, spațiu.
- Existența organizațiilor neguvernamentale care au ca grup țintă categoriile defavorizate de persoane și care derulează activități în orașul Buhuși, pentru îmbunătățirea situației pentru persoanele aparținând acestor categorii.

Organizații neguvernamentale în orașul Buhuși și domeniile în care funcționează

- Asociația Lupii Tineri deține un adăpost pentru câinii comunitari, cu finanțare de la Primărie.
- Asociația Pro Lyceum.
- Asociația Există o Șansă – are ca misiune îmbunătățirea calității vieții membrilor comunității aflați în dificultate, cu risc de marginalizare și excluziune socială.
- Asociația Culturală Renașterea – desfășoară activități literare, simpozioane, expoziții de pictură.

Situația economică a orașului Buhuși – firmele funcționale și domeniile în care își desfășoară activitatea

Câteva exemple de firme care își desfășoară activitatea în orașul Buhuși sunt, după cum urmează:

- Firma Intertranscom (producție plasă sudată, prima din România);
- Firma Pescado Grup SRL (producție de conserve din pește);
- Întreprinzătorul SRL (cultura plantelor și creșterea animalelor).

Rolul liderilor formali și rolul liderilor informali în comunitate

- În primul rând, liderii formali sunt cei care contează cu adevărat. Aceștia sunt reprezentanții instituțiilor descentralizate în teritoriu, care acoperă toate domeniile vieții sociale și funcționarea adecvată a unei comunități.
- Un important lider informal este preotul din comunitate (sau din parohie, existând un mare număr de biserici în orașul Buhuși), având în vedere că săptămânal se adună la biserică 150-200 persoane, care ascultă îndrumarea și ghidarea acestuia. Practic, este un formator de opinie.
- Tot un fel de formatori de opinie sunt și patronii, care, ca lideri informali, pot exprima opinii în rândul angajaților privind o activitate sau o situație din oraș.
- Alături de liderii formali, liderii informali au rolul de a verifica sinceritatea, buna intenție și acuratețea deciziilor la nivel local. Reprezintă o altă perspectivă, echilibrând astfel balanța opiniilor locuitorilor orașului Buhuși.

12.4. Interpretarea chestionarului pentru sondarea opiniei publice

În continuare, ne vom ocupa de interpretarea rezultatelor obținute cu ajutorul chestionarului și de corelarea lor cu rezultatele obținute în urma celor două focus-grupuri.

Chestionarul a folosit un număr de șapte întrebări deschise, șapte întrebări semi-deschise și 23 întrebări închise.

Din cele 17 întrebări închise:

- cinci întrebări au folosit scala Likert în cinci trepte (“mult mai bine”, “mai bine”, “aproximativ la fel”, “mai rău”, “mult mai rău”/ “foarte ridicat”, “ridicat”, “nici, nici”, “scăzut”, “foarte scăzut”/ “foarte mulțumit”, “mulțumit”, “nici, nici”, “nemulțumit”, “foarte nemulțumit”) de măsurat intensitatea opiniei;
- cinci întrebări închise au folosit scala Likert în patru trepte – din scala în cinci trepte s-a eliminat varianta de mijloc, forțând astfel subiectul să-și exprime acordul sau dezacordul (“foarte mulțumit”, “mulțumit”, “nemulțumit”, “foarte nemulțumit”/ “foarte bună”, “bună”, “proastă” și “foarte proastă”/ “excelent”, “bun”, “satisfăcător”, “nesatisfăcător”/ “foarte ridicată”, “ridicată”, “scăzută” și “foarte scăzută”);
- o întrebare cu patru subpuncte a folosit scala Likert în șase trepte – la scala Likert în patru trepte s-au mai adăugat două variante de răspuns, pentru nuanțare, însă fără

a introduce poziția de mijloc (“acord total”, “acord”, “acord parțial”, “dezacord parțial”, “dezacord”, “dezacord total”);

- șase întrebări închise au folosit variantele de răspuns “da” și “nu”.

La acestea, s-au adăugat întrebările închise, deschise sau combinate de la colectarea datelor demografice, variantele de răspuns fiind grupate în funcție de întrebare. La acest capitol din chestionar s-a utilizat o singură dată scala Likert în cinci trepte, pentru întrebarea despre nivelul veniturilor gospodăriei (“nu ne ajung pentru strictul necesar”, “ne ajung doar pentru strictul necesar”, “ne ajung pentru un trai decent”, “ne ajung și pentru bunuri mai scumpe, dar cu efortul de a reduce alte cheltuieli”, “ne ajung pentru tot ce ne trebuie fără restricții”).

Prima parte a chestionarului se numește **Aspecte introductive**.

Prima temă importantă menționată în chestionar o reprezintă avantajele orașului Buhuși, identificate de subiecții din eșantionul pe care s-a aplicat chestionarul. Aceasta este o întrebare deschisă, variantele de răspuns oferite de respondenți fiind grupate și ierarhizate în funcție de reprezentativitate.

Pentru prima opțiune, avantajul menționat de cei mai mulți dintre respondenți este conceptualizată ca varianta ***oraș mic, liniștit și bun***, în procent de 12,31% și care cuprinde răspunsurile de tipul – *oraș mic, oraș liniștit, liniștea, simplitatea orașului, oraș liniștit*, urmat de avantajul ***cadru natural, nepoluat, neaglomerat***, în procent de 12,10%, cuprinzând răspunsurile de tipul – *peisajul, lipsa de poluare/ fără poluare, nu este aglomerat, aerul curat, calitatea aerului, aerul nepoluat,* al treilea avantaj este ***aspectul estetic, istoric și cultural***, în procent de 11,69%, reunind mai multe răspunsuri – *frumusețea orașului, cultura, istoria orașului, zone istorice frumoase, monumente istorice, oraș unic, tradițiile orașului, oraș cultural, orașul natal, Muzeul de istorie găzduit de Conacul boierului Theodor Buhuș*; a patra variantă în ierarhie este ***curățenia orașului***, cu un procent de 7,93%; a cincea variantă este ***potențialul de dezvoltare a orașului***, cu un procent de 7,72%, reunind răspunsurile de tipul – *existența spațiilor comerciale pentru inițierea unei afaceri, multe zone în care se poate construi o casă, oraș de viitor, oraș în dezvoltare, se pot dezvolta afaceri, viitor bun, are potențial de atragere de investitori*; următorul avantaj al orașului Buhuși, în procent de 7,30%, îl reprezintă ***locuitorii***, care sunt caracterizați ca *gospodari, muncitori, săritori, buni, credincioși, prietenoși, inimoși, liniștiți, onești, pașnici*; urmează două variante cu același procent – 6,05%: ***poziția geografică*** (incluzând detalii ca *proximitatea față de două reședințe de județ, Bacău și Piatra Neamț, relieful, clima*) și ***aspecte ale economiei*** (concept în care am grupat răspunsurile de tipul – *industria, economia, fabrica de stofe, prețurile mici, centrele comerciale existente în oraș, imobilele ieftine, locurile de muncă, nivelul de trai ridicat, restaurantele, serviciile, târgul săptămânal*). Este menționată apoi ***agricultura***, ca avantaj al

orașului Buhuși, cu un procent de 4,17% din răspunsuri (de tipul *agricultura, teren agricol, teren fertil, sol fertil, alimente bio*), urmată de ***Biserici și mănăstiri***, cu un procent de 3,75% (incluzând și răspunsuri de tipul *Parohia catolică Buhuși, Sinagoga, Mănăstirile Ciolpani și Runc, Biserica de lemn Sf. Nicolae*); urmează ***administrația publică*** – 3,13%, ***turismul*** – 2,29%, edu***cația*** – 2,08%, ***siguranța*** – 1,87%, ***sănătatea*** – 1,67% și menționarea ***stației CFR*** – 0,41%. Un procent important dintre respondenți – 9,39% - nu au putut identifica avantaje existente în comunitatea lor, motivația fiind diversă.

Rezultatele sunt prezentate în graficul de mai jos.

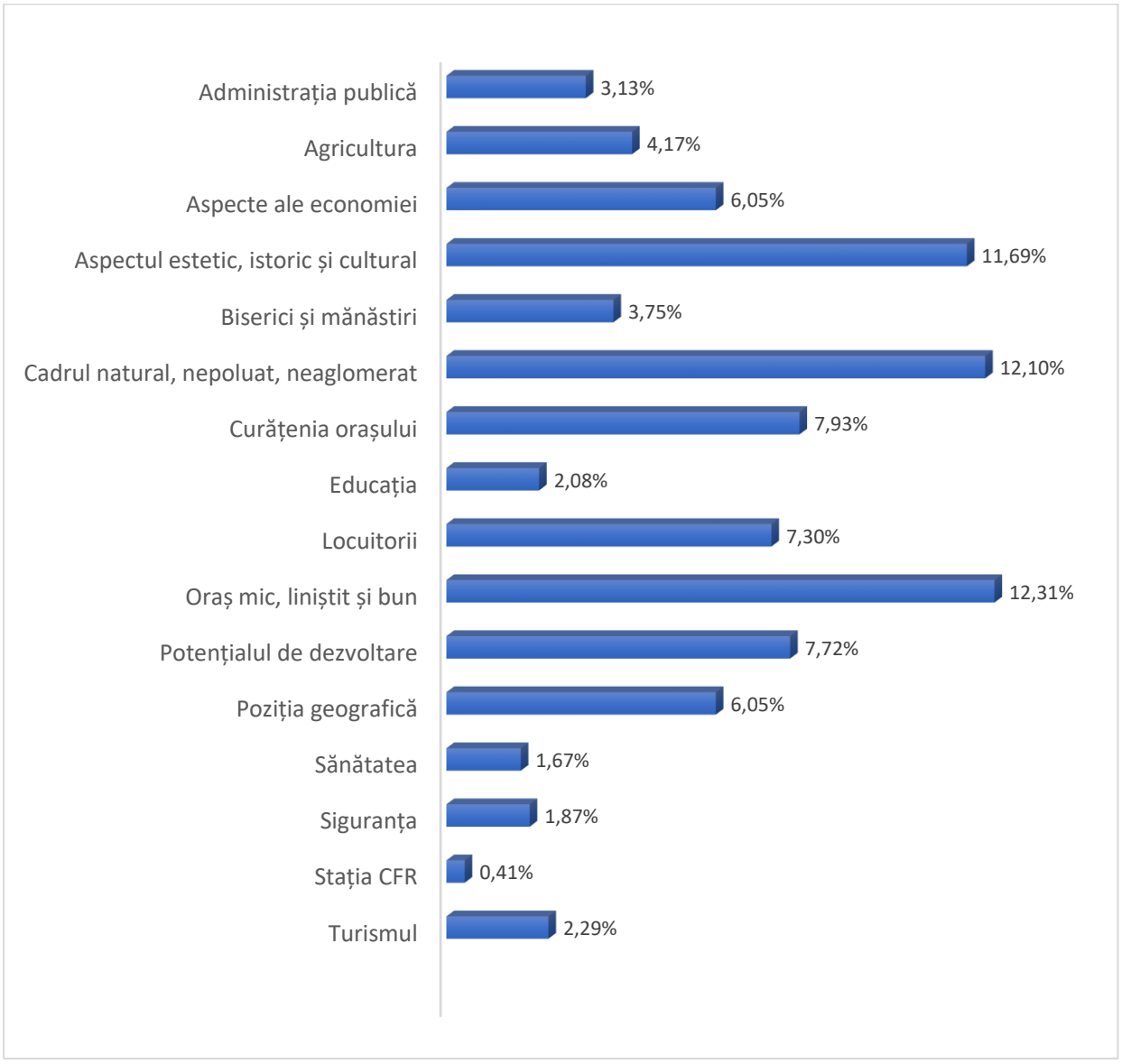

Figura 88 Interpretare chestionar – Cele mai importante avantaje ale orașului Buhuși - Prima opțiune

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Pentru a doua și a treia opțiune se modifică puțin ierarhizarea avantajelor, însă nu semnificativ, după cum se poate observa în următoarele două grafice.

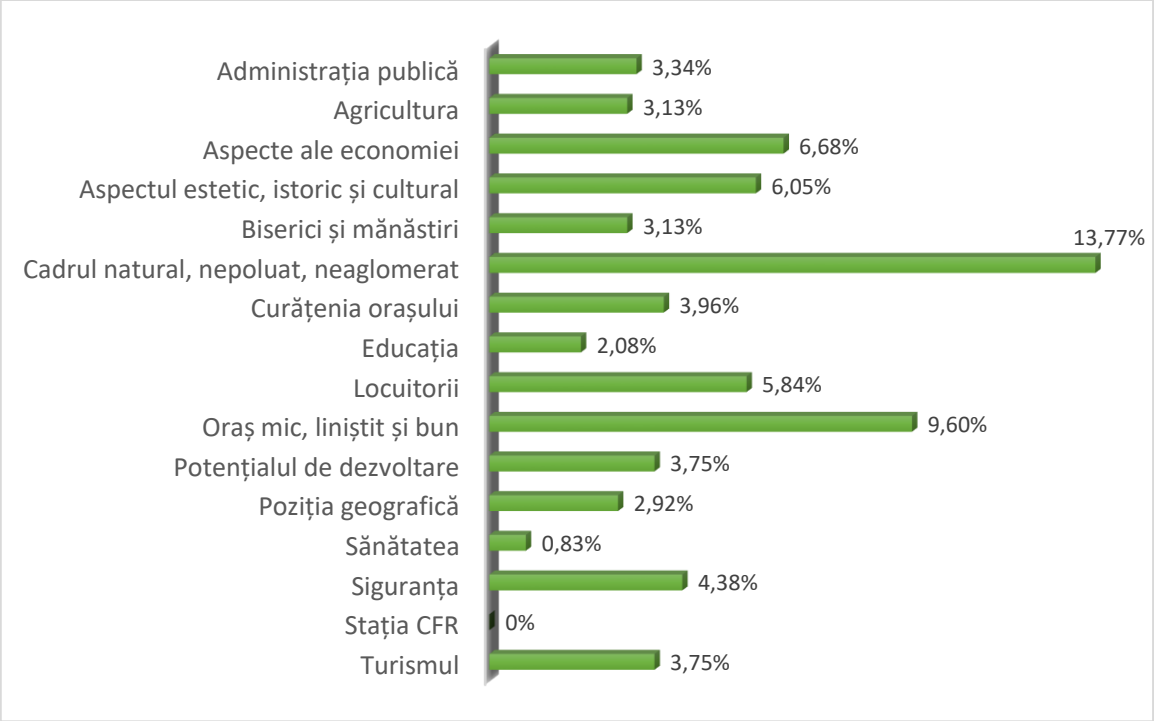

Figura 89 Interpretare chestionar – Cele mai importante avantaje ale orașului Buhuși – A doua opțiune

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

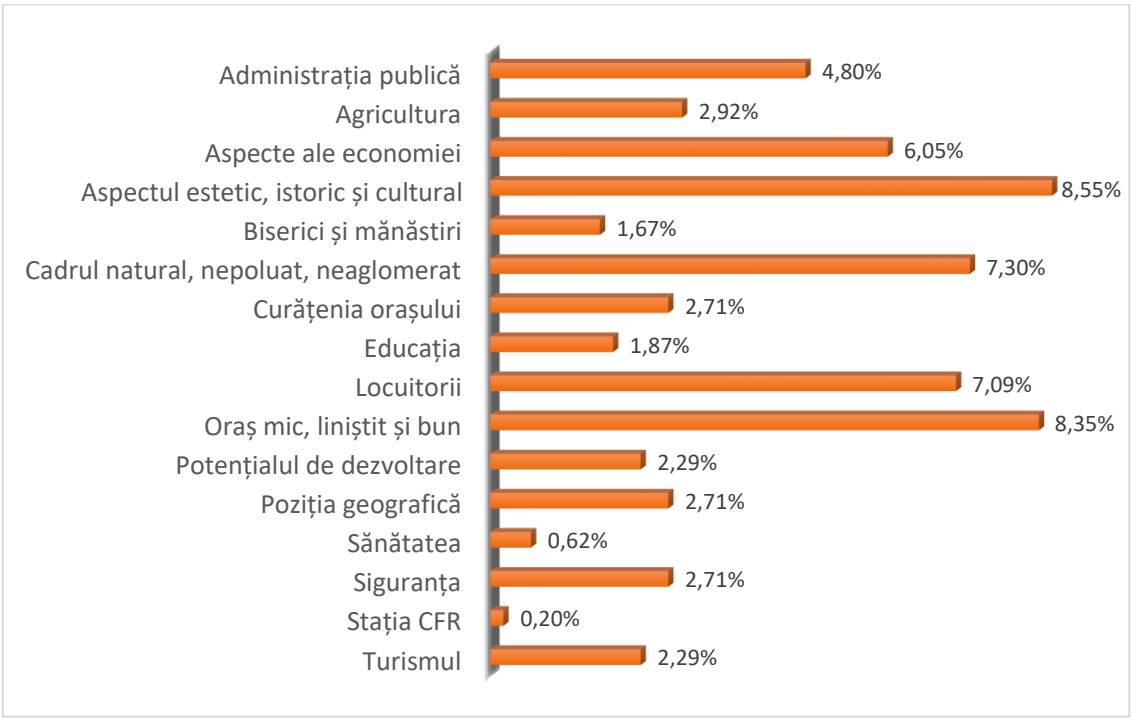

Figura 90 Interpretare chestionar – Cele mai importante avantaje ale orașului Buhuși – A treia opțiune

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Următoarea temă din chestionar vizează *spiritul de perspectivă al oamenilor și așteptările lor de la viitor*, sondând opinia în trei etape temporale – mică, medie și mare: "Cum credeți că veți trăi peste un an, respectiv peste 10 ani, respectiv peste 20 ani?" La această întrebare închisă, s-a folosit scala Likert în cinci trepte de măsurare a intensității opiniei respondenților.

Optimismul așteptărilor este maxim în perioada de timp cea mai scurtă – peste un an, rezultatele fiind următoarele:

- ✓ pentru varianta de răspuns "mult mai bine" avem – 4,59% peste un an, 9,60% peste 10 ani și 13,77% peste 20 ani;
- ✓ pentru varianta de răspuns "mai bine" avem – 36,53% peste un an, 43,63% peste 10 ani și 36,74% peste 20 ani;
- ✓ pentru varianta de răspuns "aproximativ la fel" avem – 41,12% peste un an, 22,12% peste 10 ani și 21,50% peste 20 ani;
- ✓ pentru varianta de răspuns "mai rău" avem – 8,76% peste un an, 11,48% peste 10 ani și 11,06% peste 20 ani;
- ✓ pentru varianta de răspuns "mult mai rău" avem – 5,01% peste un an, 4,59% peste 10 ani și 4,38% peste 20 ani.
- ✓ Respondenții au preferat variantele de răspuns "mai bine", "aproximativ le fel" și "mai rău", în detrimentul variantelor de răspuns "mult mai bine" și "mult mai rău", cu conotație extremă.

Un procent dintre respondenți nu și-au exprimat opinia cu privire la așteptările lor de la viitor – 3,96%, respectiv 8,55% și 12,52% (peste un an, peste 10 ani și peste 20 de ani) dintre respondenți au preferat varianta "Nu știu/ Nu răspund".

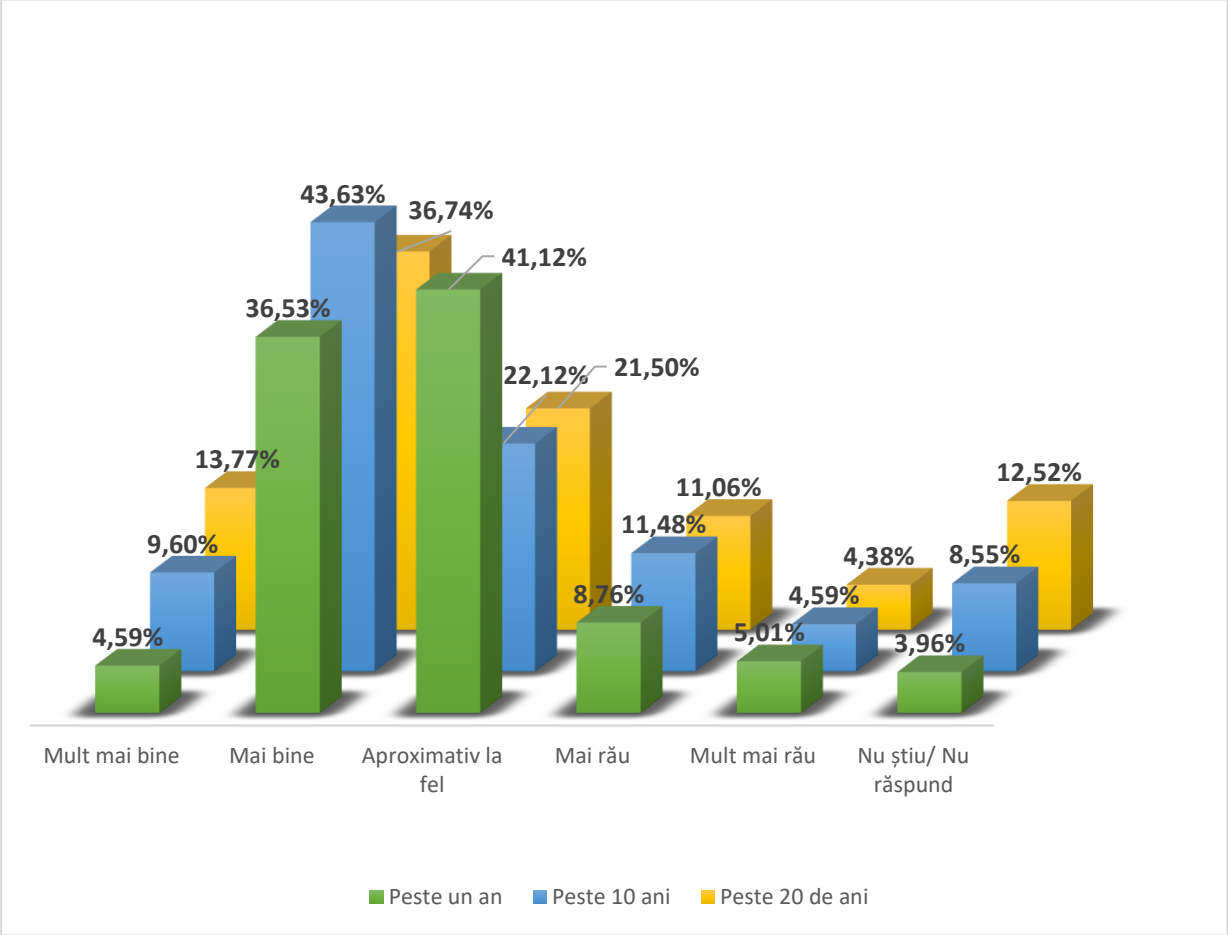

Figura 91 Interpretare chestionar – Cum credeți că veți trăi ...?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Următoarea întrebare este – „Care sunt principalele 3 probleme în orașul Buhuși?”

După cum se poate observa în graficul de mai jos, în care am combinat cele trei opțiuni menționate de respondenți la întrebare, astfel încât se evidențiază patru direcții majore în care se îndreaptă îngrijorările locuitorilor orașului:

1. locurile de muncă (18,16%)
2. infrastructura rutieră (15,44%)
3. sănătatea (13,36%) și
4. infrastructura de utilități (care include alimentarea cu apă, gaz, canalizarea, iluminatul public) – 8,76%

Celelalte răspunsuri au o distribuție răspândită, în ordine descrescătoare, după cum urmează: administrația publică (6,68%), atragerea de investitori (6,47%),emigrarea forței de muncă (5,63%), poluarea (4,38%), cu același procent ca și categoriile defavorizate de persoane (4,38%), educație (3,96%), cu același procent ca și industria (3,96%), populația îmbătrânită (2,92%), clădirile vechi care trebuie renovate (2,71%), cultura (2,29%), cu același procent ca și

turismul (2,29%), posibilitățile limitate de petrecere a timpului liber/ lipsa zonelor de agrement (1,67%), cu același procent ca și natalitatea redusă (1,67%), corupția (1,46%), cu același procent ca și locurile de parcare (1,46%), parcurile (0,83%), cu același procent ca și investițiile în construcții (0,83%), infracționalitatea (0,83%) și nivelul de trai (0,83%), investițiile în agricultură (0,62%) și curățenia orașului (0,41%).

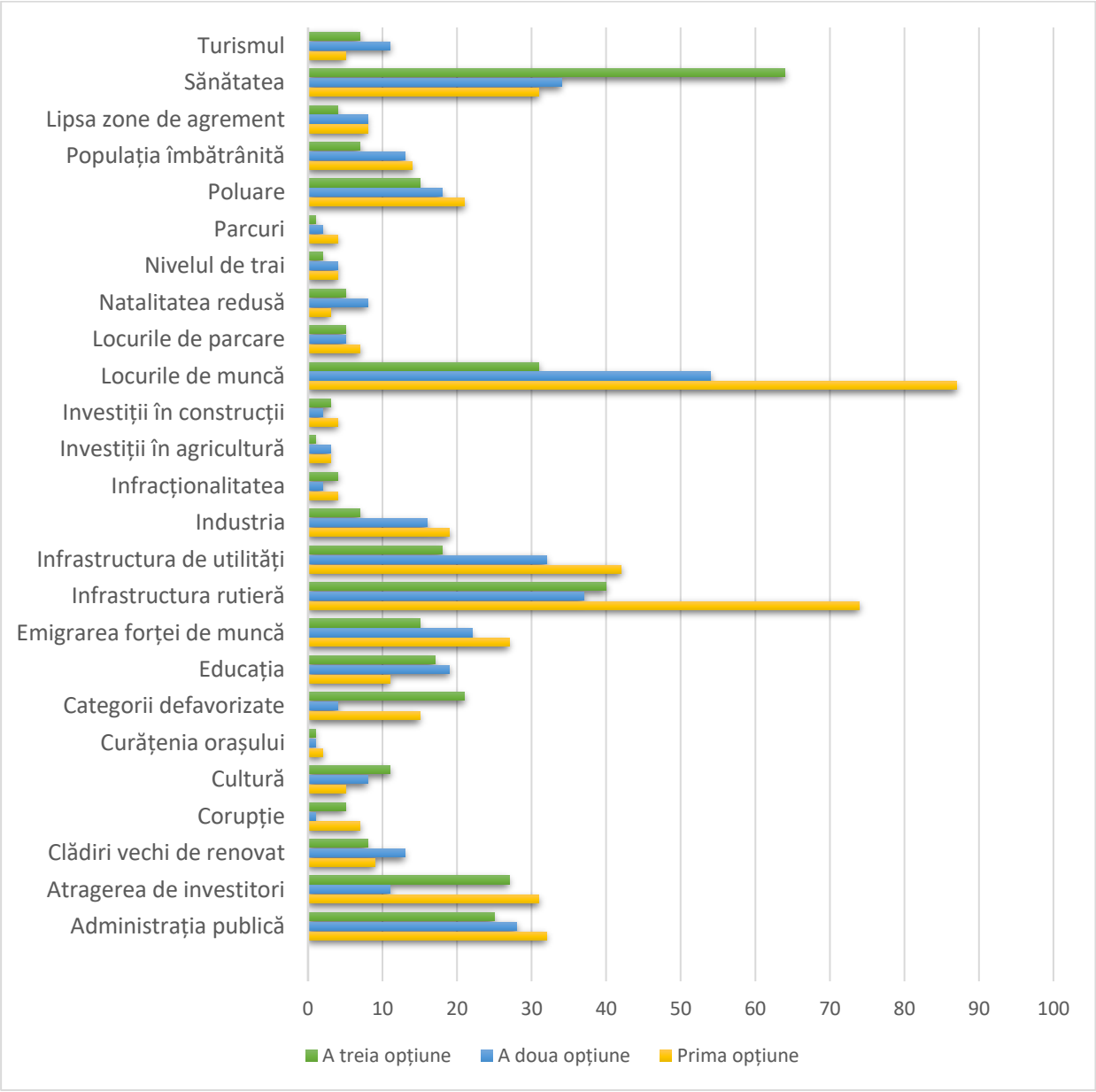

Figura 92 Interpretare chestionar – Principalele probleme în orașul Buhuși

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Întrebarea „Ce domenii trebuie dezvoltate cu prioritate?” este o întrebare semi-deschisă, cu 13 variante de răspuns, dintre care respondentul poate face maximum trei alegeri, în ordinea preferințelor, reprezentate simultan în graficul de mai jos. Primul domeniu menționat de dezvoltat cu prioritate este infrastructura rutieră și de utilități (29,85%), populația manifestându-și

nemulțumirea la acest capitol, urmat de domeniul sănătate (25,88%) și de domeniul educație (19,20%). Aceste rezultate se reflectă și în răspunsurile obținute la întrebarea „Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși?”, la care vom face referire ulterior. În ordine descrescătoare, pot fi menționate domeniile: servicii – 17,95% (sectorul servicii pentru populație fiind insuficient dezvoltat, fapt menționat de către respondenții la chestionar, dar și de către participanții la cele două focus-grupuri), industrie (16,07%), construcții (7,72%), turismul și cultura (cu un procent egal, de 7,09%), comerțul (3,54%), agricultura – creșterea animalelor (3,13%), agricultura – cultura plantelor (2,71%), agricultura – pomicultura (2,29%) și agricultura – procesarea produselor agricole (1,67%). Pentru a face aceste exemplificări, am utilizat valorile cele mai mari, fără a mai ține cont de ordinea preferințelor, întrucât nu sunt diferențe semnificative între ele.

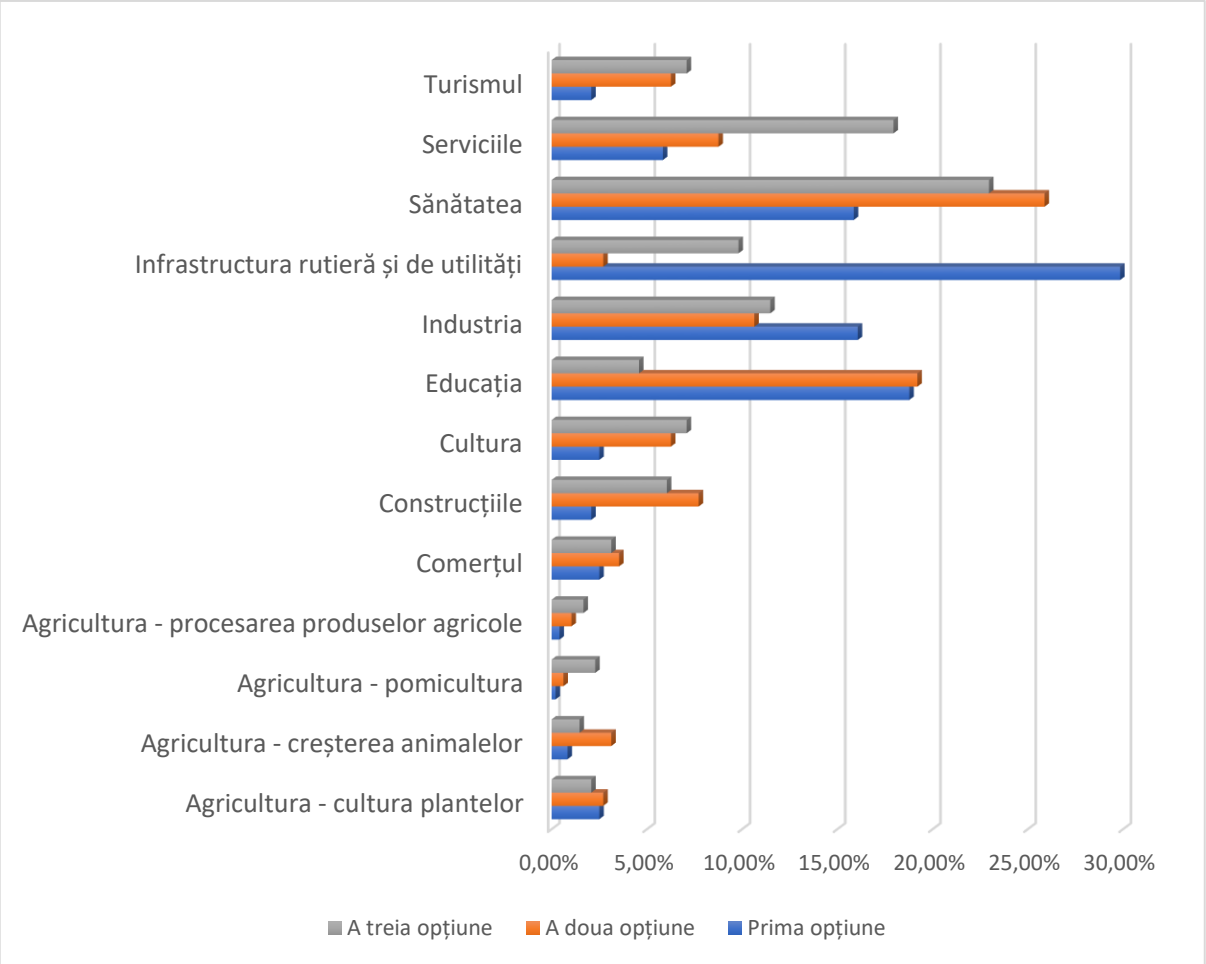

Figura 93 Interpretare chestionar – Ce domenii trebuie dezvoltate cu prioritate?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

A doua parte a chestionarului se numește **Infrastructură. Utilități. Mediu**.

Următoarea întrebare este „Cât de mulțumit sunteți de situația drumurilor din orașul Buhuși?”. Este o întrebare închisă, cu patru variante de răspuns, două cu conotație pozitivă și două

cu conotație negativă, fără variantă de mijloc, pentru a forța opinia. Adunând cele două nuanțe, obținem 49,26% pentru variantele „foarte mulțumit” și „mulțumit”, respectiv 50,51% pentru variantele „nemulțumit” și „foarte nemulțumit”. Există un echilibru relativ între nivelul de mulțumire al populației referitor la starea drumurilor. Însă, dacă ne întoarcem la problemele existente în orașul Buhuși, a doua problemă ca importanță din punctul de vedere al respondenților o reprezintă infrastructura rutieră (cu 15,44% dintre probleme).

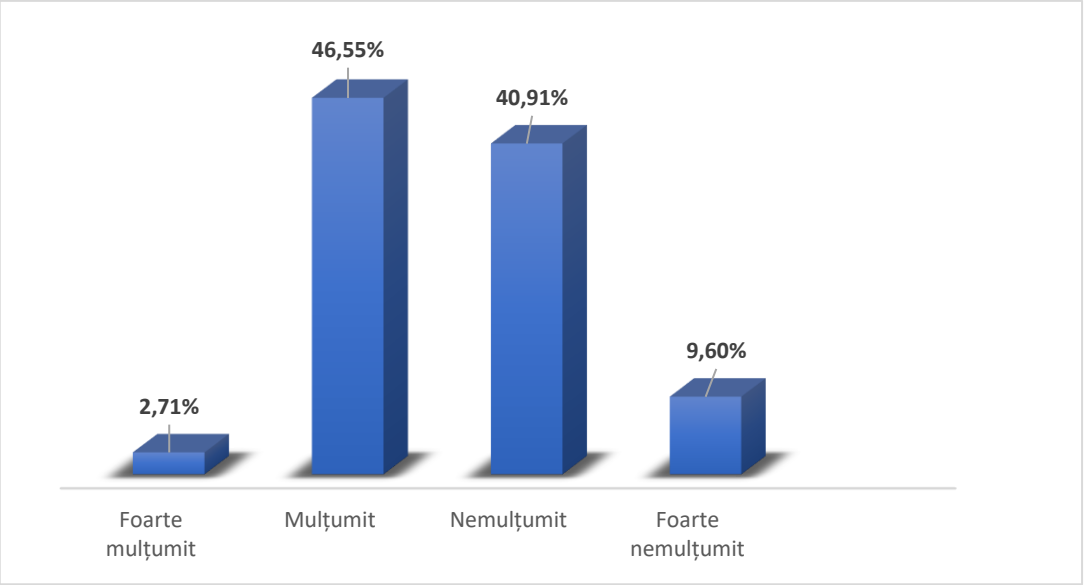

Figura 94 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de situația drumurilor din orașul Buhuși?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Împărțirea respondenților între rezidență la casă și rezidență la bloc, având în vedere că blocurile se află comasate în zona centrală, ne poate spune mai mult despre structura eșantionului decât despre structura populației după tipul de rezidență – la casă sau la bloc, întrucât nu deținem informații de acest tip privind populația.

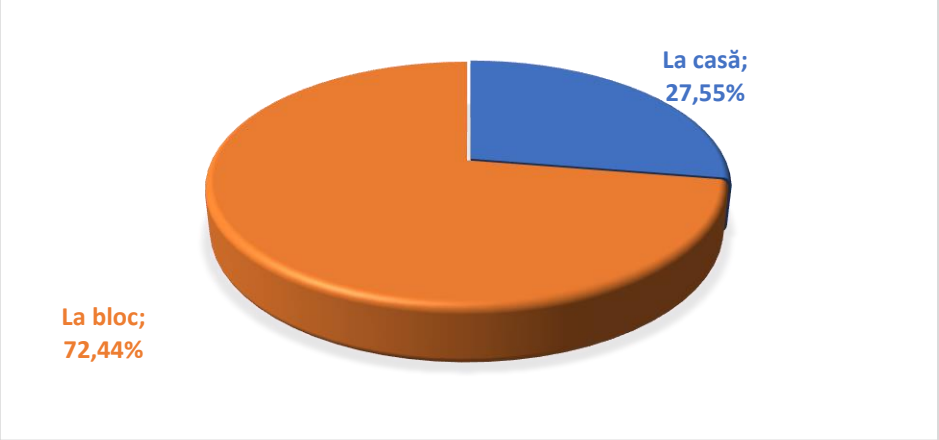

Figura 95 Interpretare chestionar – Locuiți la casă sau la bloc?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Pentru a vedea care este situația infrastructurii de utilități din orașul Buhuși, am folosit un set de întrebări închise cu răspuns binar – „da”/ „nu”, obținând următoarele rezultate: singura racordare 100% este la rețeaua de energie electrică, următorul procent în sens descrescător este racordarea la rețeaua de televiziune prin cablu sau satelit – 98,95%, urmate de racordarea la rețeaua de apă și canalizare – 86,01%, racordarea la rețeaua publică de gaz metan – 85,59% și în final, dar cu un procent considerabil, racordarea la Internet – 71,60%. Racordarea la Internet poate fi și prin rețeaua de telefonie mobilă, nu e neapărat necesar prin modem; ne gândim că populația orașului Buhuși este îmbătrânită, totuși procentul de utilizatori de Internet este impresionant.

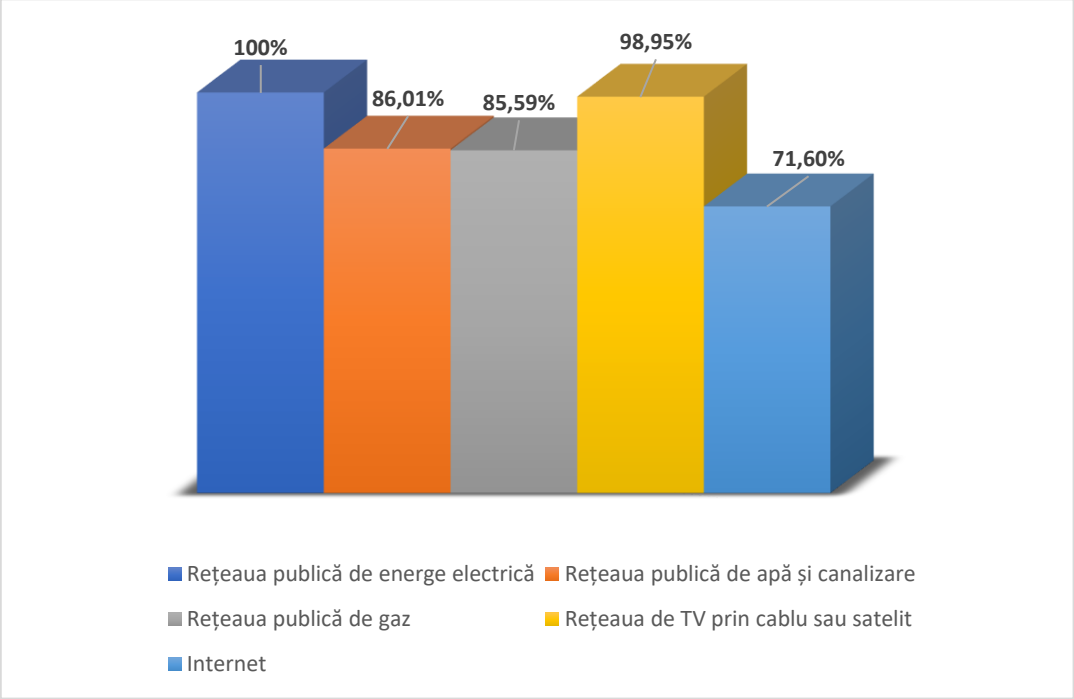

Figura 96 Interpretare chestionar – Locuința dv. este racordată la...?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Ca sursă de apă potabilă, populația din Buhuși utilizează, în cel mai ridicat procent – 73,90% - rețeaua publică de apă și canalizare – CRAB – Compania Regională de Apă Bacău, Secția Buhuși, următoarea sursă de apă potabilă o constituie fântânile – 14,19%, urmată de varianta în care respondenții au declarat că ei cumpără apa de băut – 9,81%, o mică parte din populația rezidentă la casă deține puț propriu cu pompă de apă, care furnizează apa de băut – 1,25% și mai este și varianta locuitorilor care se aprovizionează cu apă de băut de la cișmea – 0,83%. Diferența existentă între procentul de populație racordată la rețeaua de apă și canalizare și sursa de apă potabilă folosită din această rețea este dată de calitatea slabă a apei din rețea și justificarea intenției de derulare a proiectului referitor la stația de denitrificare a apei potabile. Faptul că populația folosește ca surse de apă potabilă fântânile, cișmelele și puțurile reprezintă dovada că apa potabilă este de bună calitate.

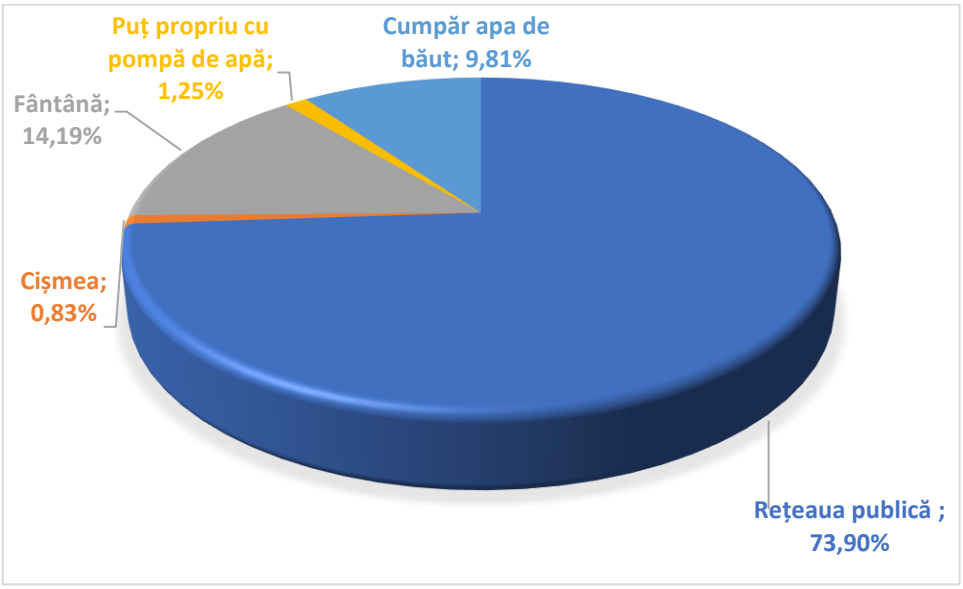

Figura 97 Interpretare chestionar – Sursa de apă potabilă

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

În comunitate nu este încălzire centralizată, astfel încât marea majoritate a populației – 73,06% utilizează centrala termică individuală (de apartament sau de casă), urmată pe locul doi de soba pe lemne sau pe gaz, pentru populația rezidentă la casă – 21,29%, iar pe locurile trei și patru, respectiv caloriferul electric – 3,54%, pentru populația de la bloc sau centrala pe lemne sau cărbuni – 2,08%, pentru populația de la casă.

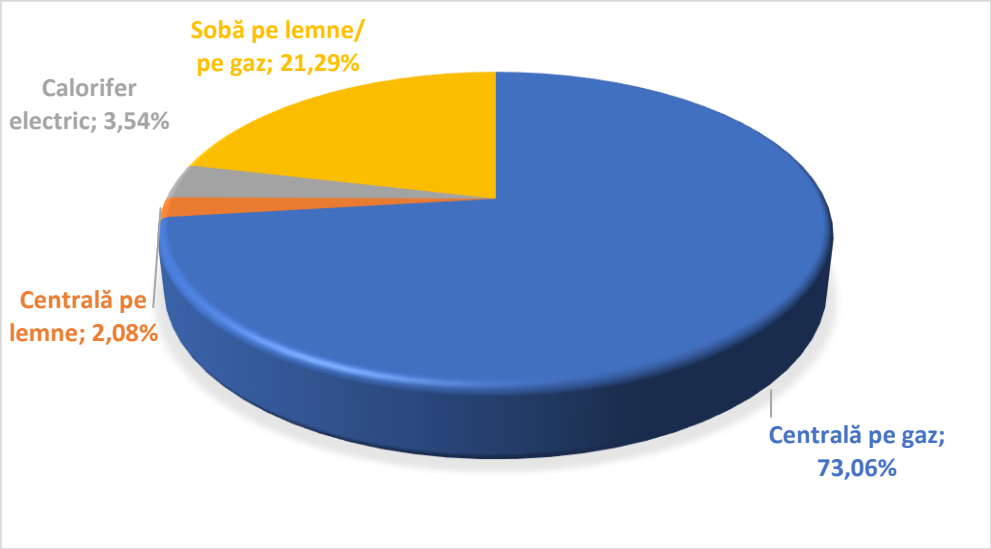

Figura 98 Interpretare chestionar – Sursa de încălzire

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

După cum au specificat și participanții la focus-grup, calitatea apei potabile poate fi îmbunătățită, fapt reieșit și din răspunsurile obținute la întrebarea „Cum apreciați calitatea apei

potabile din orașul Buhuși?". Acestea sunt reprezentate în graficul de mai jos, opiniile populației fiind în procentele 68,68% pozitive și 29,42% negative.

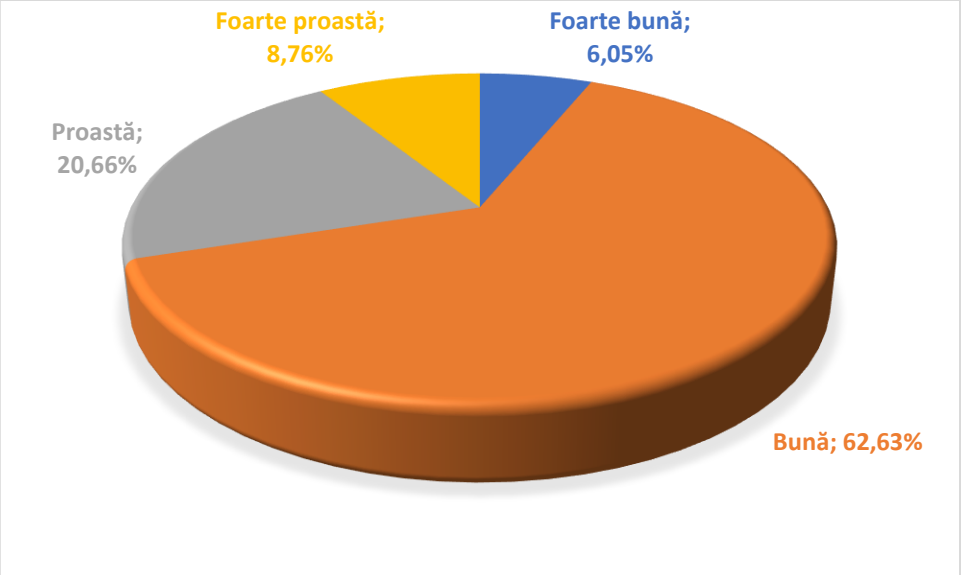

Figura 99 Interpretare chestionar – Calitatea apei potabile în orașul Buhuși
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

La capitolul poluarea mediului, întrebările au vizat trei paliere: aerul, apa și solul. Întrebările sunt închise, cu cinci variante de răspuns, incluzând și opinia de mijloc: „foarte ridicat", „ridicat", „nici ridicat, nici scăzut", „scăzut", „foarte scăzut". Întrebarea „Cum apreciați gradul de poluare a aerului în orașul Buhuși?" a obținut răspunsurile reprezentate în graficul de mai jos: 29,01% indică un grad de poluare a aerului ridicat și foarte ridicat, 48,21% indică un grad de poluare a aerului scăzut și foarte scăzut, iar 20,04% este procentul pentru opinia că gradul de poluare a aerului nu este nici ridicat, nici scăzut.

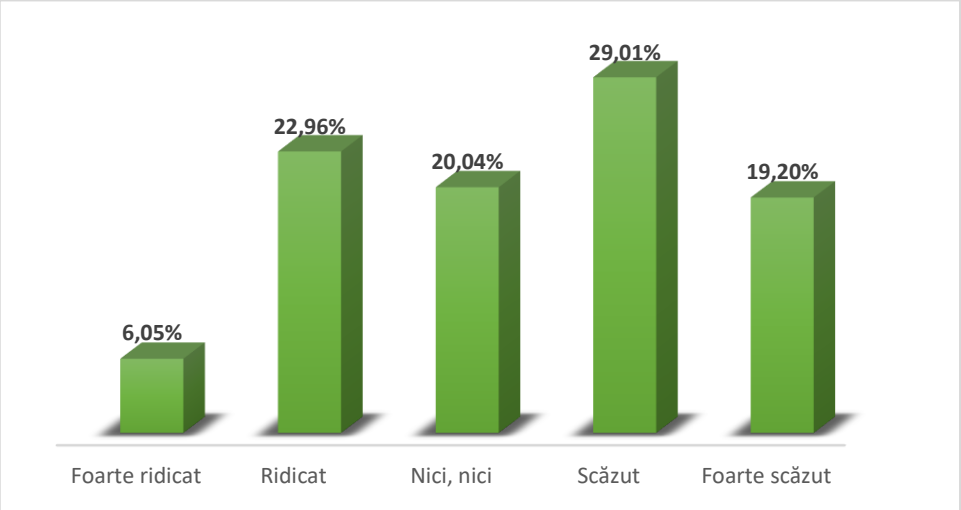

Figura 100 Interpretare chestionar – Cum apreciați gradul de poluare a aerului în Buhuși?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Întrebarea „Cum apreciați gradul de poluare a apei în orașul Buhuși?” a obținut răspunsurile reprezentate în graficul de mai jos: 22,96% indică un grad de poluare a apei ridicat și foarte ridicat, 47,59% indică un grad de poluare a apei scăzut și foarte scăzut, iar 25,05% este procentul pentru opinia că gradul de poluare a apei nu este nici ridicat, nici scăzut.

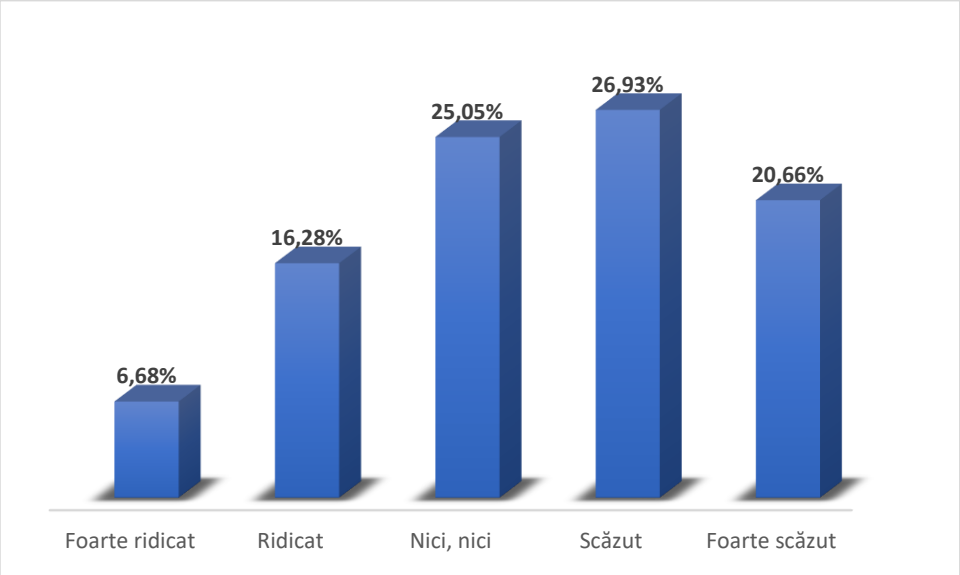

Figura 101 Interpretare chestionar – Cum apreciați gradul de poluare a apelor în Buhuși?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Întrebarea „Cum apreciați gradul de poluare a solului în orașul Buhuși?” a obținut răspunsurile reprezentate în graficul de mai jos: 24,00% indică un grad de poluare a solului ridicat și foarte ridicat, 44,25% indică un grad de poluare a solului scăzut și foarte scăzut, iar 22,33% este procentul pentru opinia că gradul de poluare a solului nu este nici ridicat, nici scăzut.

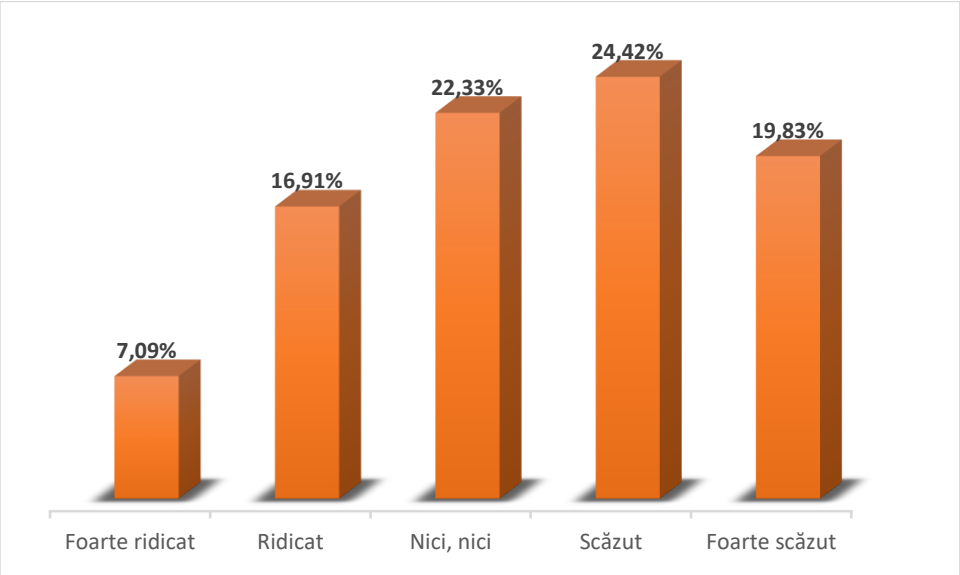

Figura 102 Interpretare chestionar – Cum apreciați gradul de poluare a solului în Buhuși?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Ca o concluzie, populația orașului Buhuși consideră că gradul de poluare a aerului, a apei și a solului din orașul Buhuși nu reprezintă motive de îngrijorare.

A treia parte a chestionarului se numește **Dezvoltare socială**.

Întrebarea despre forța de muncă – „Credeți că populația cu capacitate de muncă din orașul Buhuși își poate găsi un loc de muncă?" este o întrebare închisă, cu trei variante de răspuns: „da, într-o perioadă scurtă de timp (1-3 luni)", „da, într-o perioadă lungă de timp (4-6 luni)" și „nu, oferta locurilor de muncă vacante este foarte redusă". Răspunsurile sunt reprezentate în graficul de mai jos, răspunsul pozitiv prezintă un procent de 49,05%, iar răspunsul negativ prezintă un procent de 41,54%. Diferența până la 100% o reprezintă non-răspunsurile, 9,41% dintre respondenți au optat pentru varianta de răspuns „nu știu, nu pot aprecia". Această întrebare este în legătură cu răspunsurile obținute la întrebarea despre problemele existente în orașul Buhuși – problema principală o reprezintă lipsa locurilor de muncă, după opinia a 18,16% dintre respondenți. De asemenea, a fost discutată în cadrul celor două focus-grupuri, atât cu lideri formali, cât și cu lideri informali. Concluzia la rezultatele obținute pentru acest aspect este că da, sunt locuri de muncă în Buhuși, chiar dacă mai puțin plătite decât în municipiul Bacău sau în străinătate. Șansele persoanelor din categoria populației active care locuiesc în orașul Buhuși de a-și găsi un loc de muncă sunt mari.

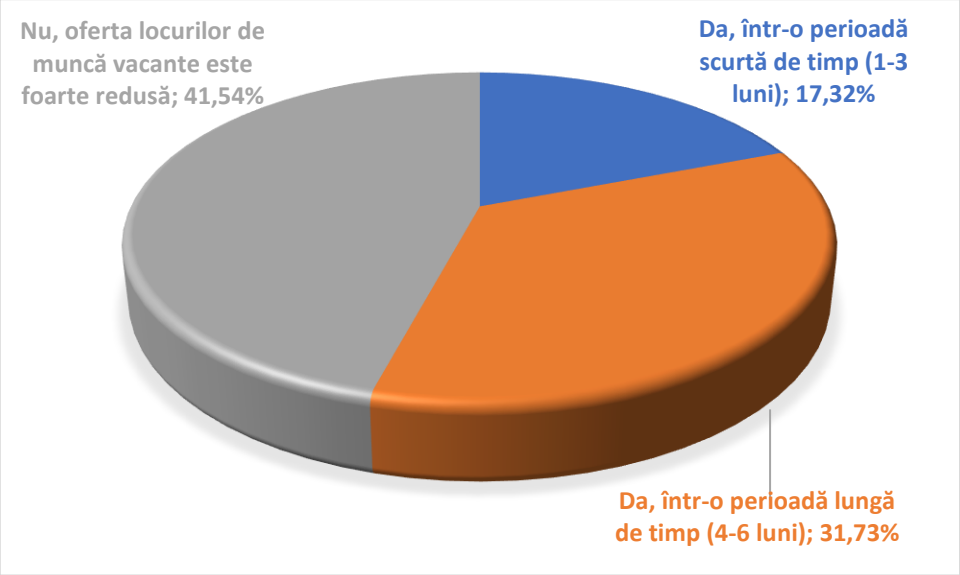

Figura 103 Interpretare chestionar – Șansele de a găsi un loc de muncă în orașul Buhuși

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Următorul capitol în chestionar se referă la domeniul educației. A fost utilizat un set de patru întrebări pentru a măsura gradul de mulțumire a populației referitor la patru aspecte: numărul de grădinițe, numărul de unități școlare, condițiile fizice din școli și grădinițe și calitatea actului educativ. Întrebările sunt închise și pentru măsurare s-a folosit scala Lickert în cinci trepte, cu

opinie de mijloc: „foarte mulțumit”, „mulțumit”, „nici mulțumit, nici nemulțumit”, „nemulțumit” și „foarte nemulțumit”.

Pentru numărul de grădinițe, 45,71% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți și foarte mulțumiți, 9,18% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți, iar un procent de 33,82% nu s-au declarat nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

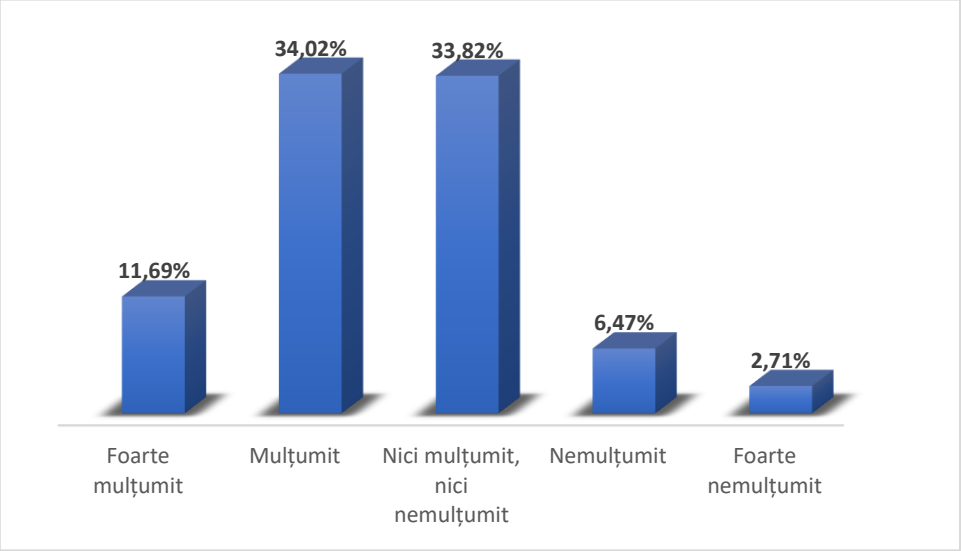

Figura 104 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind numărul de grădinițe în orașul Buhuși

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Pentru numărul de unități școlare, 47,38% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți și foarte mulțumiți, 8,76% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți, iar un procent de 34,23% nu s-au declarat nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

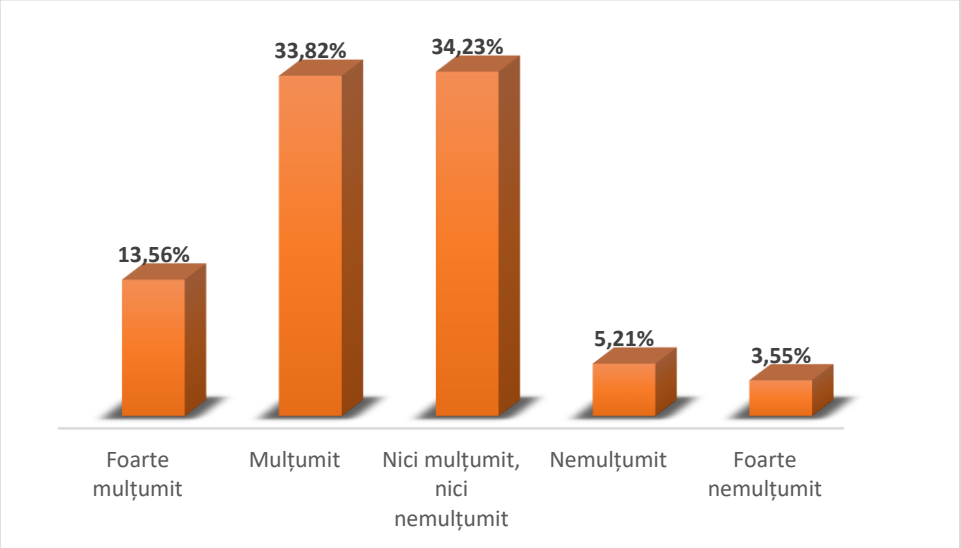

Figura 105 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind numărul de unități școlare în Buhuși

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Pentru condițiile fizice din școli și grădinițe, 38,61% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți și foarte mulțumiți, 10,22% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți, iar un procent de 40,50% nu s-au declarat nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

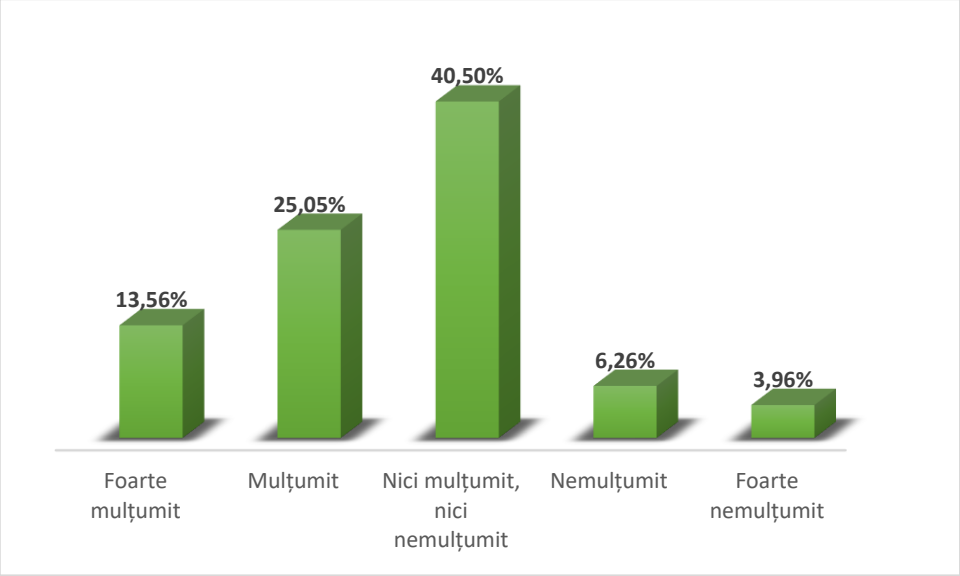

Figura 106 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind condițiile fizice în școli și grădinițe în Buhuși

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Pentru calitatea actului educativ, 46, 31% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți și foarte mulțumiți, 7,51% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți, iar un procent de 37,16% nu s-au declarat nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

Dintre cele patru aspecte discutate, gradul de mulțumire cel mai redus este pentru condițiile fizice din școli și grădinițe. Acest aspect este de fapt în curs de îmbunătățire, întrucât au fost deja derulate două proiecte cu fonduri europene pentru două școli din orașul Buhuși pentru renovarea clădirilor și reabilitarea termică și urmează să fie depuse alte proiecte pentru finanțare pentru renovarea și dotarea școlilor cu aparatură.

Procentul mare de răspunsuri care indică nehotărârea în privința celor patru aspecte din domeniul educației pentru care am solicitat opinia populației este în legătură cu răspunsurile obținute la întrebarea despre proiectele importante pentru orașul Buhuși, din care rezultă că domeniul educației poate și este necesar să fie îmbunătățit.

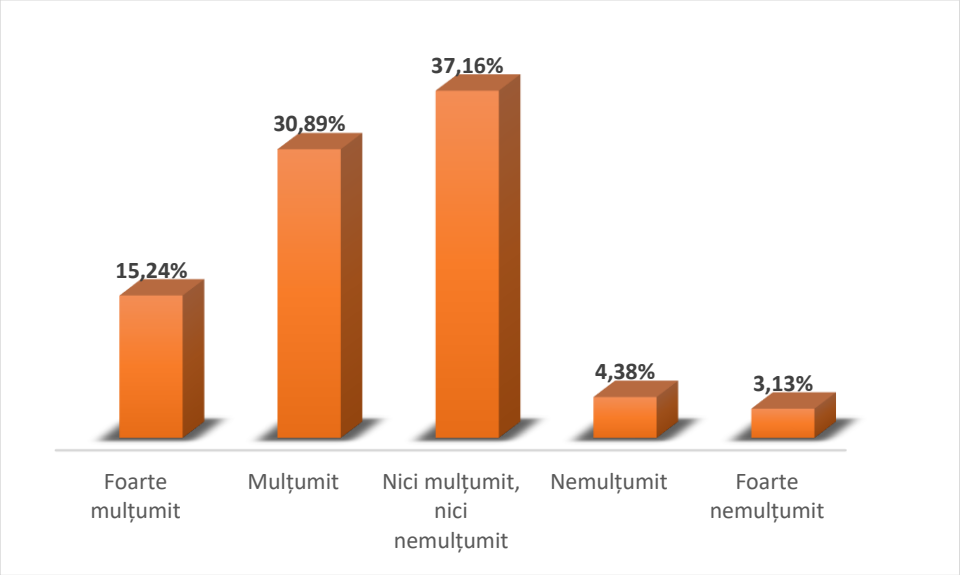

Figura 107 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind calitatea actului educativ
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Următoarea întrebare are caracter concluziv pentru cea anterioară, respectiv „Cum caracterizați orașul dv. ca loc unde să vă creșteți și să vă educați copiii?”, fiind o întrebare închisă, cu patru variante de răspuns – „excelent”, „bun”, „satisfăcător” și „nesatisfăcător”. Răspunsurile pozitive sunt în procent de 88,09%, răspunsul negativ având un procent de doar 8,14%. Putem spune că locuitorii orașului Buhuși sunt optimiști în legătură cu viitorul orașului, copiii însemnând viitorul.

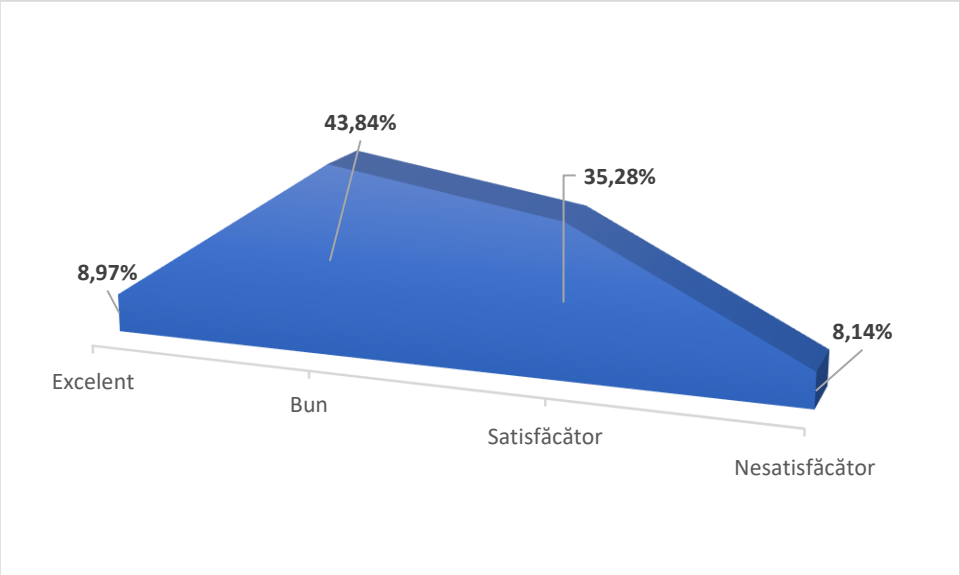

Figura 108 Interpretare chestionar – Orașul Buhuși ca loc unde să vă creșteți și educați copiii
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Următorul capitol în chestionar se referă la domeniul sănătății. A fost utilizat un set de trei întrebări pentru a măsura gradul de mulțumire a populației referitor la trei aspecte: numărul de

unități sanitare, condițiile fizice din unitățile sanitare și calitatea actului medical. Întrebările sunt închise și pentru măsurare s-a folosit scala Lickert în cinci trepte, cu opinie de mijloc: „foarte mulțumit", „mulțumit", „nici mulțumit, nici nemulțumit", „nemulțumit" și „foarte nemulțumit".

Pentru numărul de unități sanitare, 35,48% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți și foarte mulțumiți, 34,64% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți, iar un procent de 27,13% nu s-au declarat nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

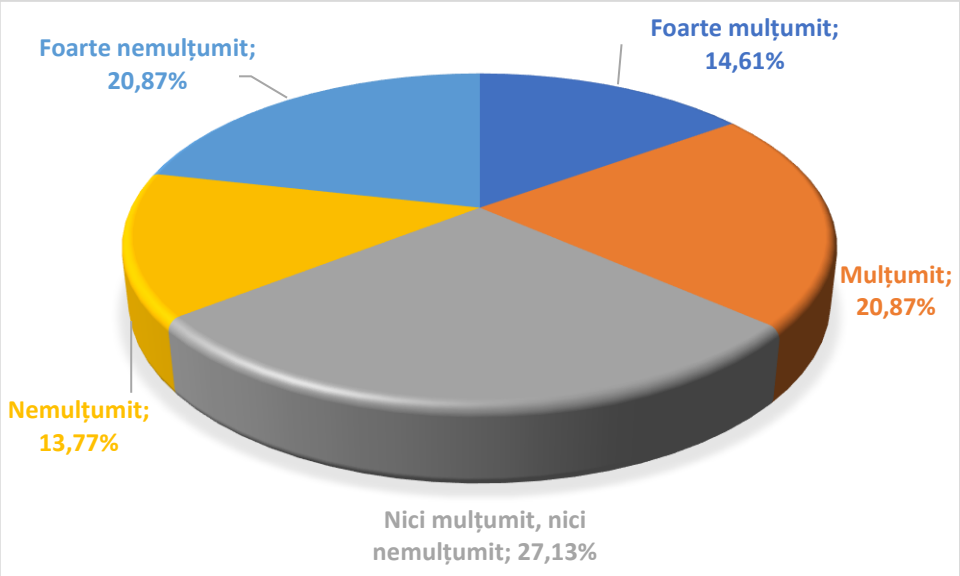

Figura 109 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind numărul de unități sanitare
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Pentru condițiile fizice din unitățile sanitare, 31,51% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți și foarte mulțumiți, 34,86% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți, iar un procent de 29,43% nu s-au declarat nici mulțumiți, nici nemulțumiți. Este evidentă opinia populației referitoare la condițiile fizice existente (număr de paturi, masă, baie, curățenie, aparatură medicală etc), aspectul negativ depășește aspectul pozitiv.

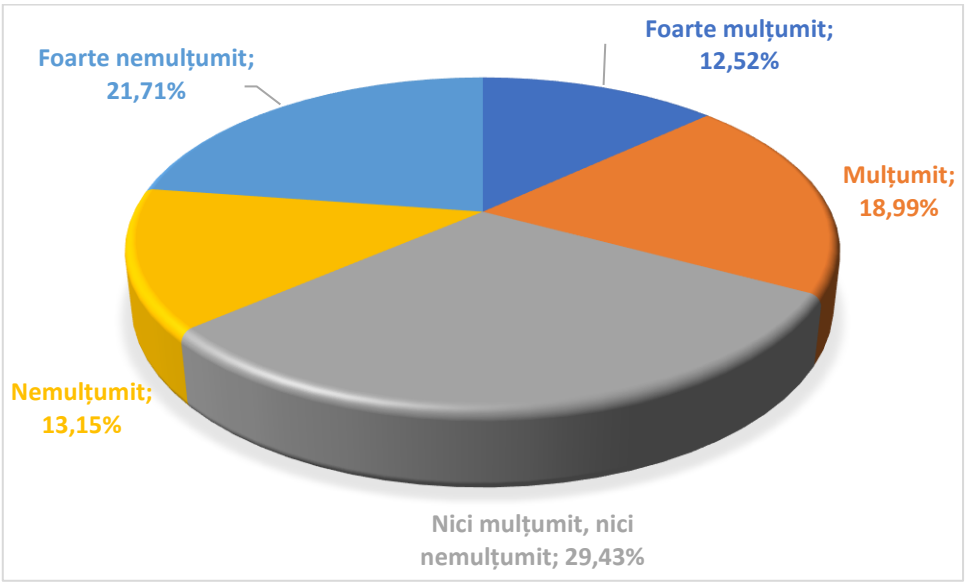

Figura 110 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind condițiile fizice din unitățile sanitare

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Pentru calitatea actului medical, 34, 64% dintre respondenți s-au declarat mulțumiți și foarte mulțumiți, 30,05% dintre respondenți s-au declarat nemulțumiți și foarte nemulțumiți, iar un procent de 29,22% nu s-au declarat nici mulțumiți, nici nemulțumiți.

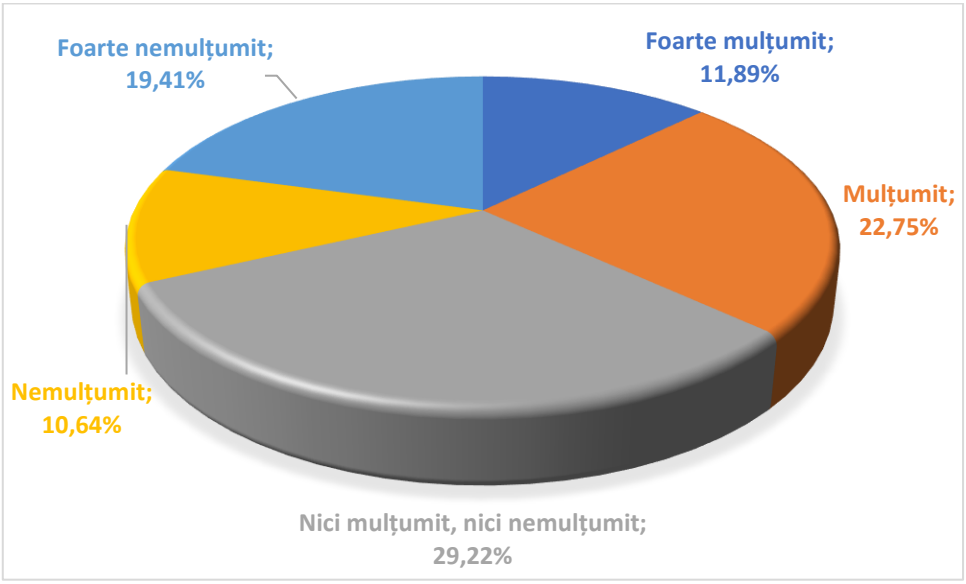

Figura 111 Interpretare chestionar – Nivel de mulțumire privind calitatea actului medical

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Diferența dintre cei mulțumiți și cei nemulțumiți este mică, iar balanța va înclina pe viitor într-o direcție sau în cealaltă, în funcție de proiectele derulate pentru îmbunătățirea aspectelor din domeniul medical.

Un alt capitol din chestionar se referă la domeniul social, următoarea întrebare fiind: „Considerați că factorii de decizie sunt interesați să sprijine următoarele grupuri defavorizate din oraș?”, cu variantele de răspuns „da” și „nu” pentru categoriile – bătrâni, persoane cu dizabilități, copii instituționalizați, familii în risc social și persoane fără venit. Răspunsurile obținute arată că sunt sprijinite categoriile: persoane cu dizabilități (60,21%), bătrâni (56,78%) și copii instituționalizați (52,19%), spre deosebire de categoriile care nu sunt sprijinite: familii cu risc social (54,78%) și persoane fără venit (51,36%).

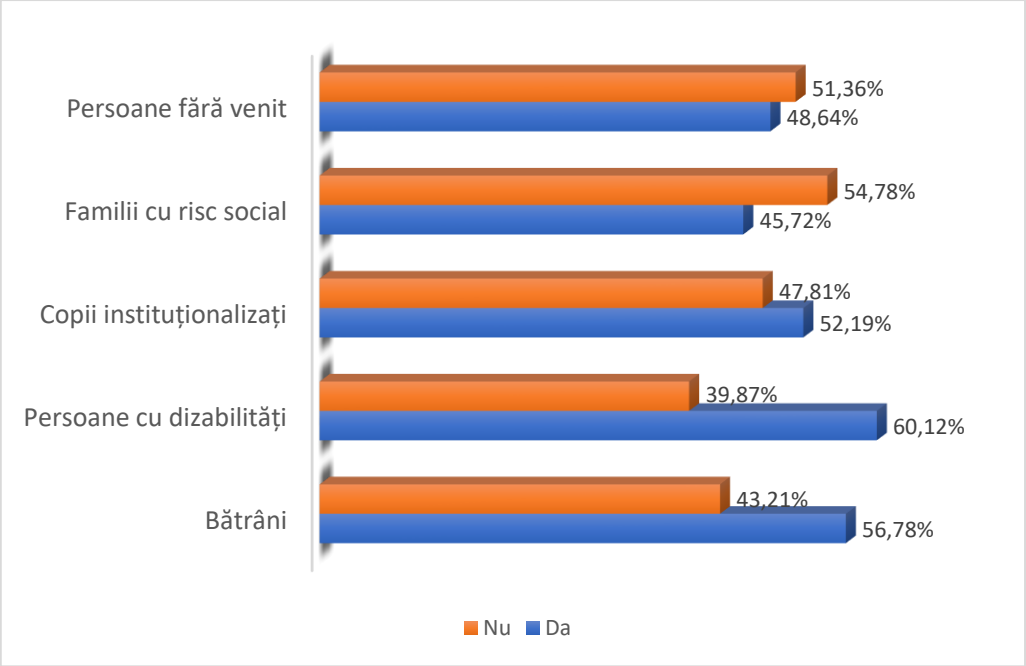

Figura 112 Interpretare chestionar – Considerați că factorii de decizie sunt interesați să sprijine grupurile defavorizate din Buhuși?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Pentru a solicita opinia populației în legătură cu ce categorie ar trebui sprijinită cel mai mult, am folosit întrebarea semideschisă, cu variantele de răspuns categoriile menționate anterior, la care am adăugat varianta „toate categoriile”. Răspunsurile respondenților au fost: pe primul loc categoria bătrânii (26,09%), apoi categoria copiii instituționalizați (20,04%), urmată de varianta de răspuns „toate categoriile” (17,95%), categoria persoane cu dizabilități (15,03%), categoria persoane fără venit (10,43%) și categoria familii cu risc social (8,14%).

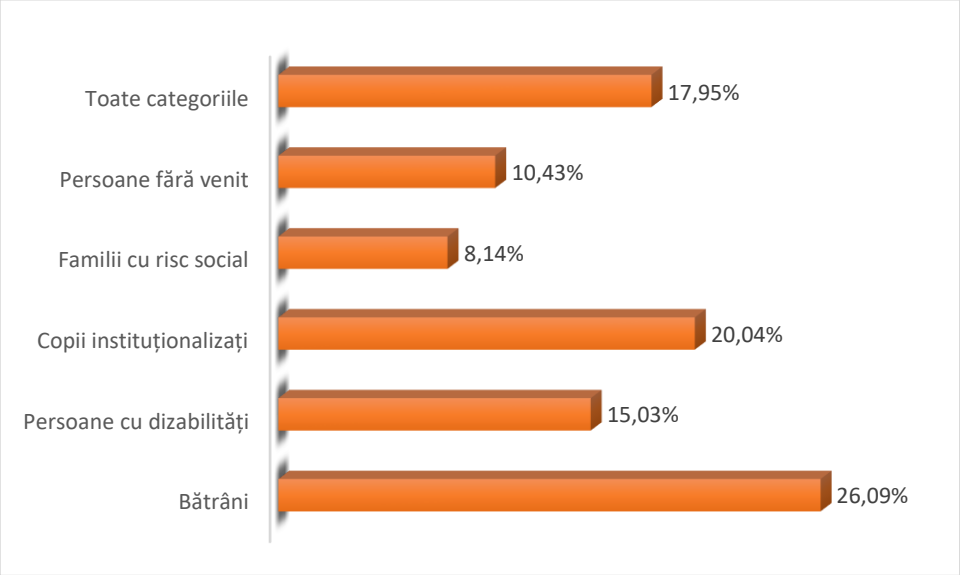

Figura 113 Interpretare chestionar – Ce categorie credeți că trebuie sprijinită?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Un alt capitol din chestionar se referă la deținerea de teren agricol; întrebarea „Dv. sau familia dv. dețineți teren agricol?" este o întrebare închisă, cu răspuns binar – da/ nu, răspunsurile respondenților fiind pozitive în procent de 33,61%.

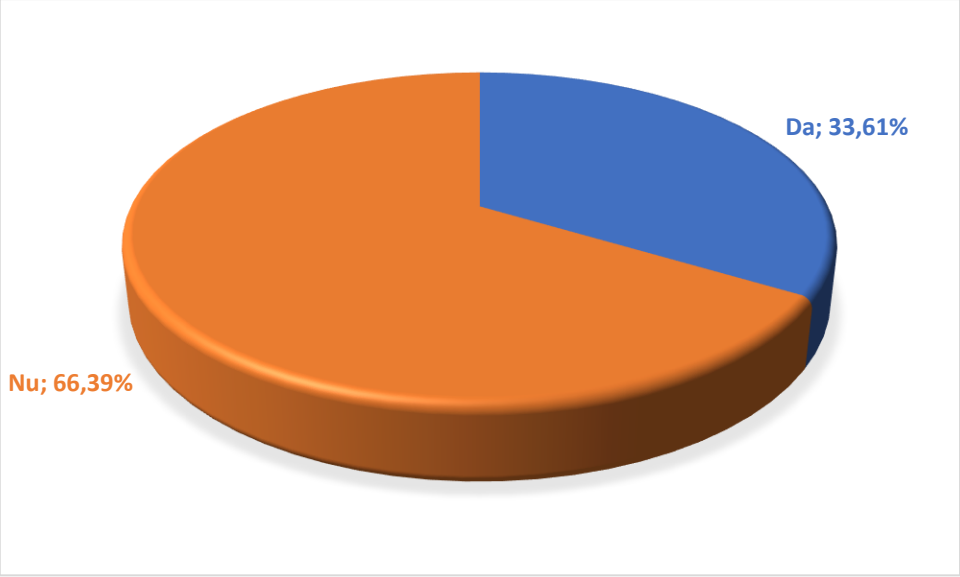

Figura 114 Interpretare chestionar – Familii care dețin teren agricol
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

În continuare s-a folosit o întrebare filtru. Dintre cei care dețin teren agricol, au fost chestionați privind unele elemente: suprafața în hectare, suprafața cultivată în hectare și principalele culturi. Mai jos este reprezentat graficul pentru tipul culturilor.

Procentul cel mai mare este pentru cultura de legume (28,67%), reprezentând grădinile pe care le deține populația rezidentă la case, urmată de cultura de porumb (25,87%), cultura de cerale

(16,08%) și, în procente mai reduse, celelalte culturi – grâu (9,09%), livadă (5,59%), rapiță (3,49%), nutreț, vie și floarea-soarelui (cu același procent – 2,79%), cartofi (2,09%) și lucernă (0,69%).

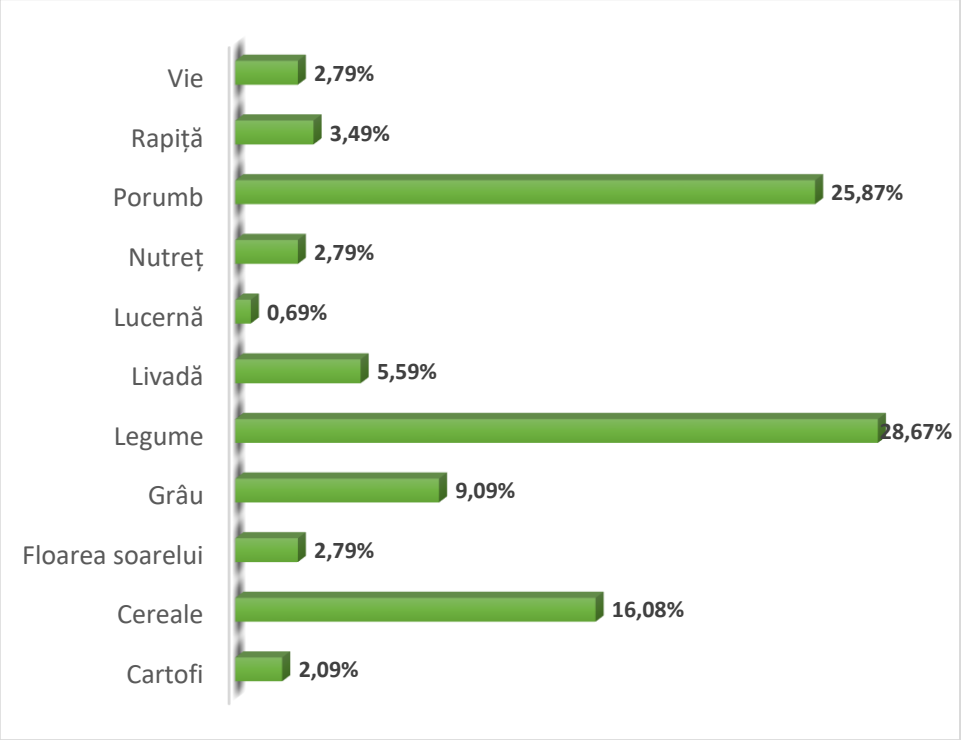

Figura 115 Interpretare chestionar – Culturi

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Un alt capitol este accesul la servicii și la siguranța cetățeanului. Urmează un set de patru întrebări închise, cu o scala de măsurare Lickert în șase trepte fără variantă de mijloc, cu solicitarea exprimării acordului/ dezacordului față de afirmațiile:

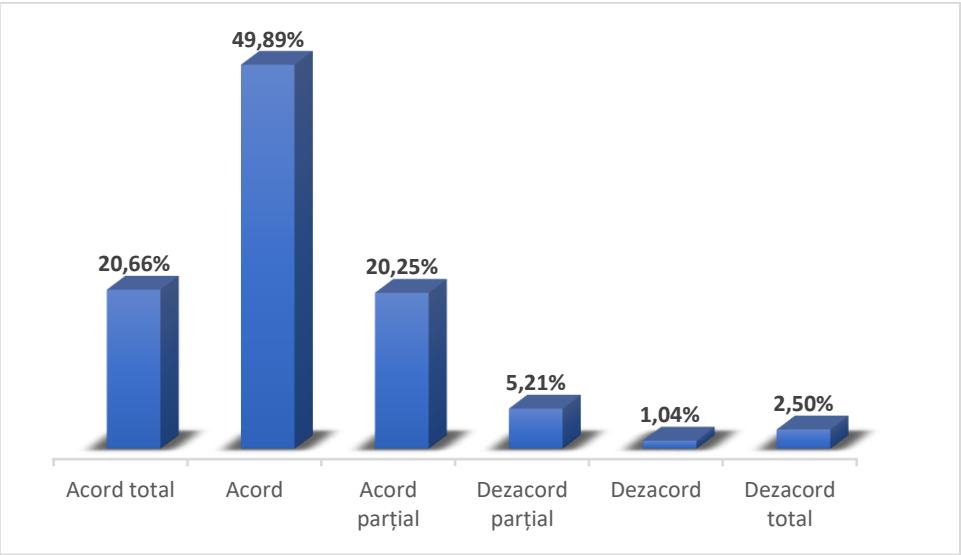

Figura 116 Interpretare chestionar – În Buhuși sunt suficiente magazine

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Prima afirmație, „În orașul Buhuși sunt suficiente magazine/ puncte comerciale”, a primit răspuns pozitiv în procent de 90,8%, iar răspunsul negativ în procent de 8,75%, diferența la 100% fiind reprezentată de non-răspuns.

A doua afirmație, „În orașul Buhuși populația are acces la servicii de Internet” a primit răspuns pozitiv în procent de 96,01%, iar răspunsul negativ în procent de 2,28%, diferența la 100% fiind reprezentată de non-răspuns.

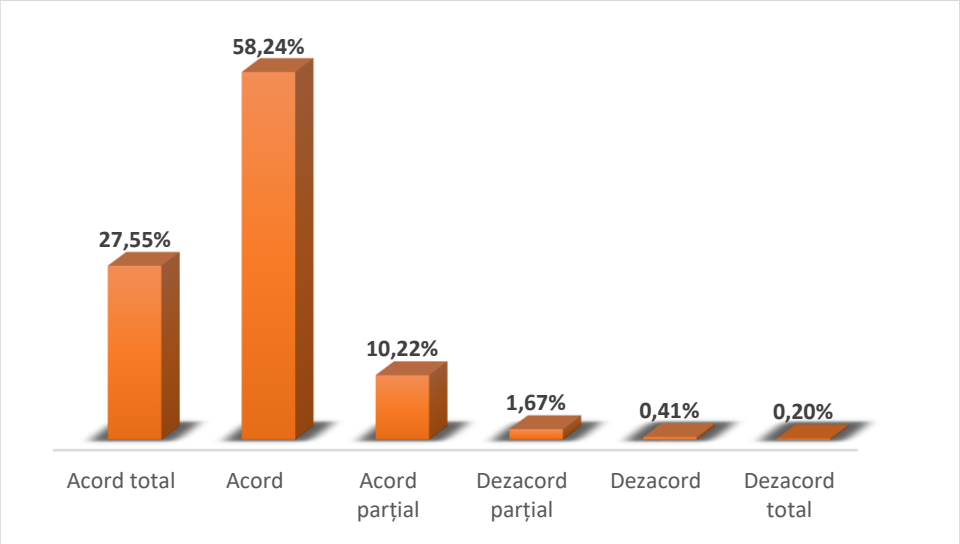

Figura 117 Interpretare chestionar – În Buhuși populația are acces la servicii de internet

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

A treia afirmație, „În orașul Buhuși populația are acces la servicii de cablu/ satelit pentru TV” a primit răspuns pozitiv în procent de 98,53%, iar răspunsul negativ în procent de 1,03%, diferența la 100% fiind reprezentată de non-răspuns.

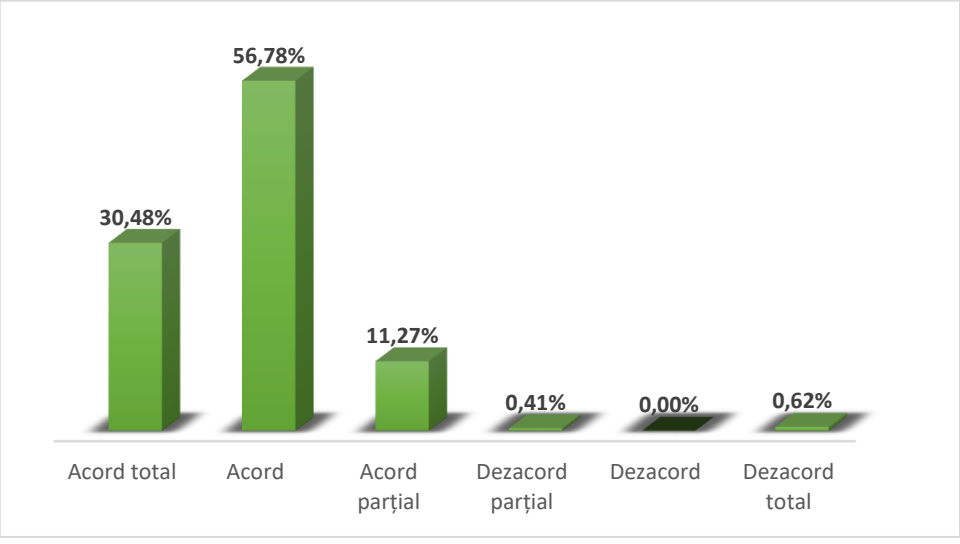

Figura 118 Interpretare chestionar – În Buhuși populația are acces la servicii de cablu TV

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

A patra afirmație, „Oamenii din orașul Buhuși se simt în siguranță pe stradă” a primit răspuns pozitiv în procent de 87,67%, iar răspunsul negativ în procent de 12,09%, diferența la 100% fiind reprezentată de non-răspuns.

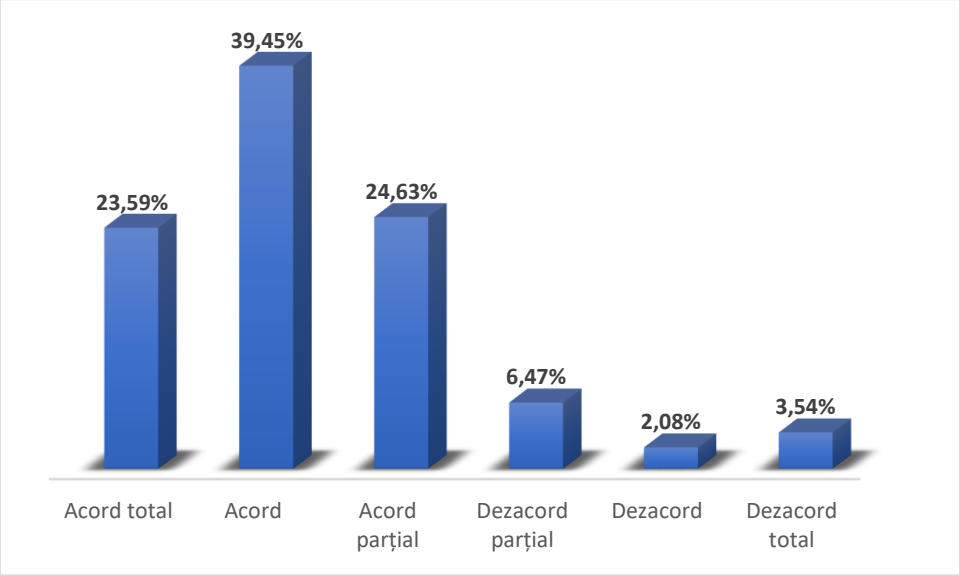

Figura 119 Interpretare chestionar – Oamenii din Buhuși se simt în siguranță pe stradă
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

A patra parte a chestionarului se numește **Cultură și timp liber** și cuprinde trei întrebări, dintre care două deschise și una semi-deschisă.

Prima întrebare deschisă este „De cât timp liber dispuneți pe zi?”, cu două subpuncte: în timpul săptămânii și în weekend.

Răspunsurile la întrebarea deschisă despre timpul liber în timpul săptămânii pot fi ierarhizate astfel: cel mai mare procent îl reprezintă 2 ore (21,92%), urmat de 4 ore (17,11%), 3 ore (14,61%), o oră (9,6%) și, în procente mai mici, un număr mai mare de ore.

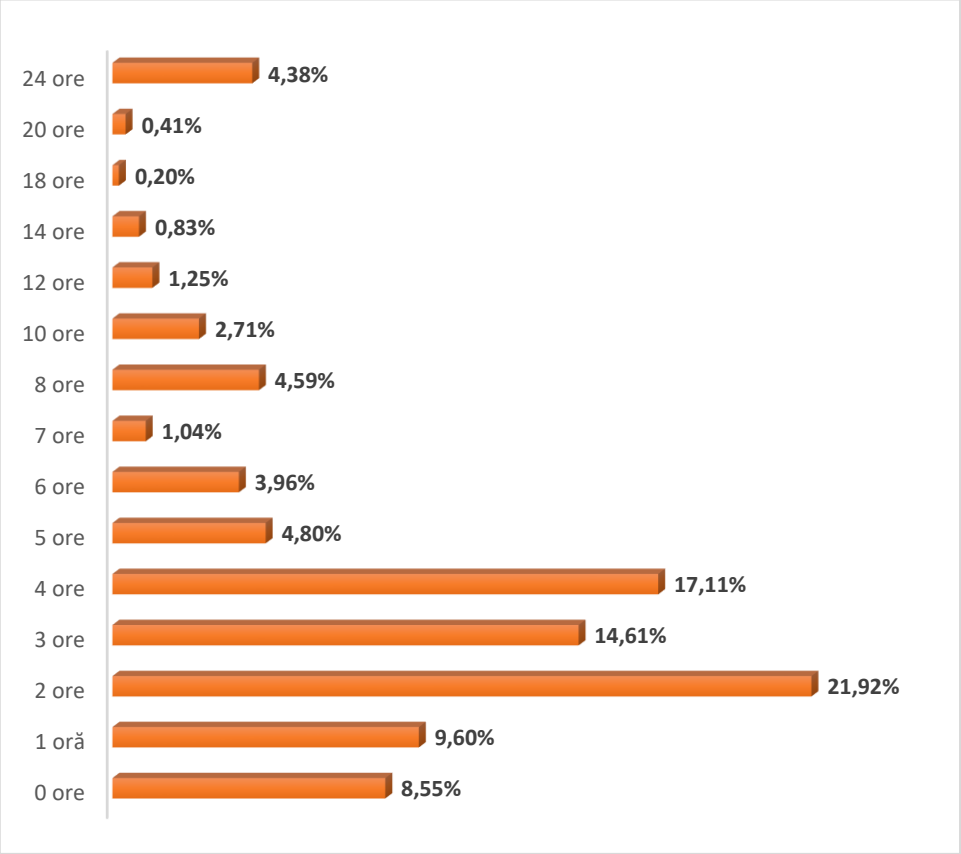

Figura 120 Interpretare chestionar – De cât timp liber dispuneți pe zi în timpul săptămânii?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Răspunsurile la întrebarea deschisă despre timpul liber la sfârșitul săptămânii pot fi ierarhizate astfel: cel mai mare procent îl reprezintă 4 ore (12,94%), urmat de 6 ore (11,27%), 8 ore (10,43%), 10 ore (9,18%), 2 ore (8,55%) și, în procente mai mici, un număr mai mare de ore.

Avem și răspunsurile aberante, atât pentru timpul liber zilnic în cursul săptămânii, cât și pentru timpul liber zilnic în weekend, respectiv 24 de ore sau 48 de ore (care nu a fost inclus în grafic), însă și răspunsul zero timp liber, atât în cursul săptămânii, cât și în weekend.

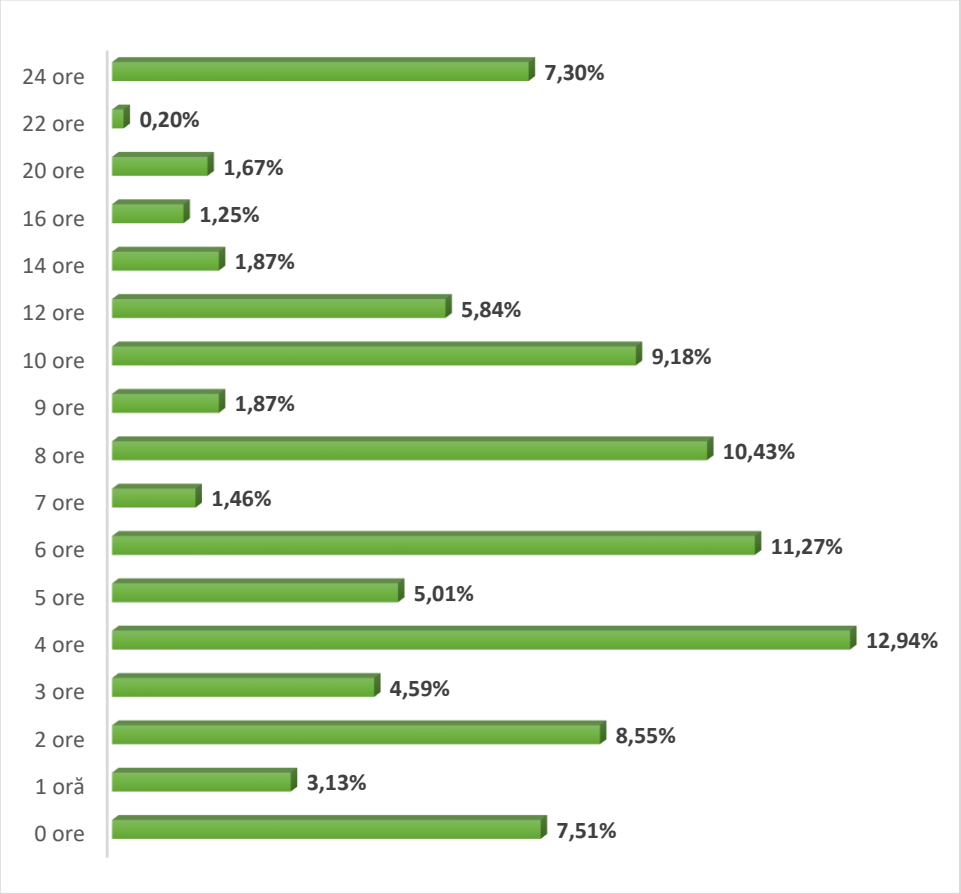

Figura 121 Interpretare chestionar – De cât timp liber dispuneți pe zi la sfârșitul săptămânii?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Următoarea întrebare este semi-deschisă – „Care sunt, în ordinea importanței, principalele trei modalități de petrecere a timpului liber?” cu 15 variante de răspuns prestabilite dintre care respondentul poate alege, funcție de preferințe: TV, Spectacole, Cărți, Gospodărie, Gătit, Vizite/ Prieteni, Sport, Cluburi, Plimbări în natură, Internet, Ascultă muzică, Odihnă, Cumpărături, Biserică, Politică.

Cele trei opțiuni au fost cumulate în graficul de mai jos. Prima modalitate preferată de petrecere a timpului liber este televizorul, opțiune care nu e specifică doar orașului Buhuși, televiziunea fiind considerată sport național. A doua opțiune este activitatea în gospodărie, urmată de: odihnă, plimbări în natură, vizite, cumpărături, lectură, biserică, gătit, Internet, sport, politică, muzică, cluburi și spectacole.

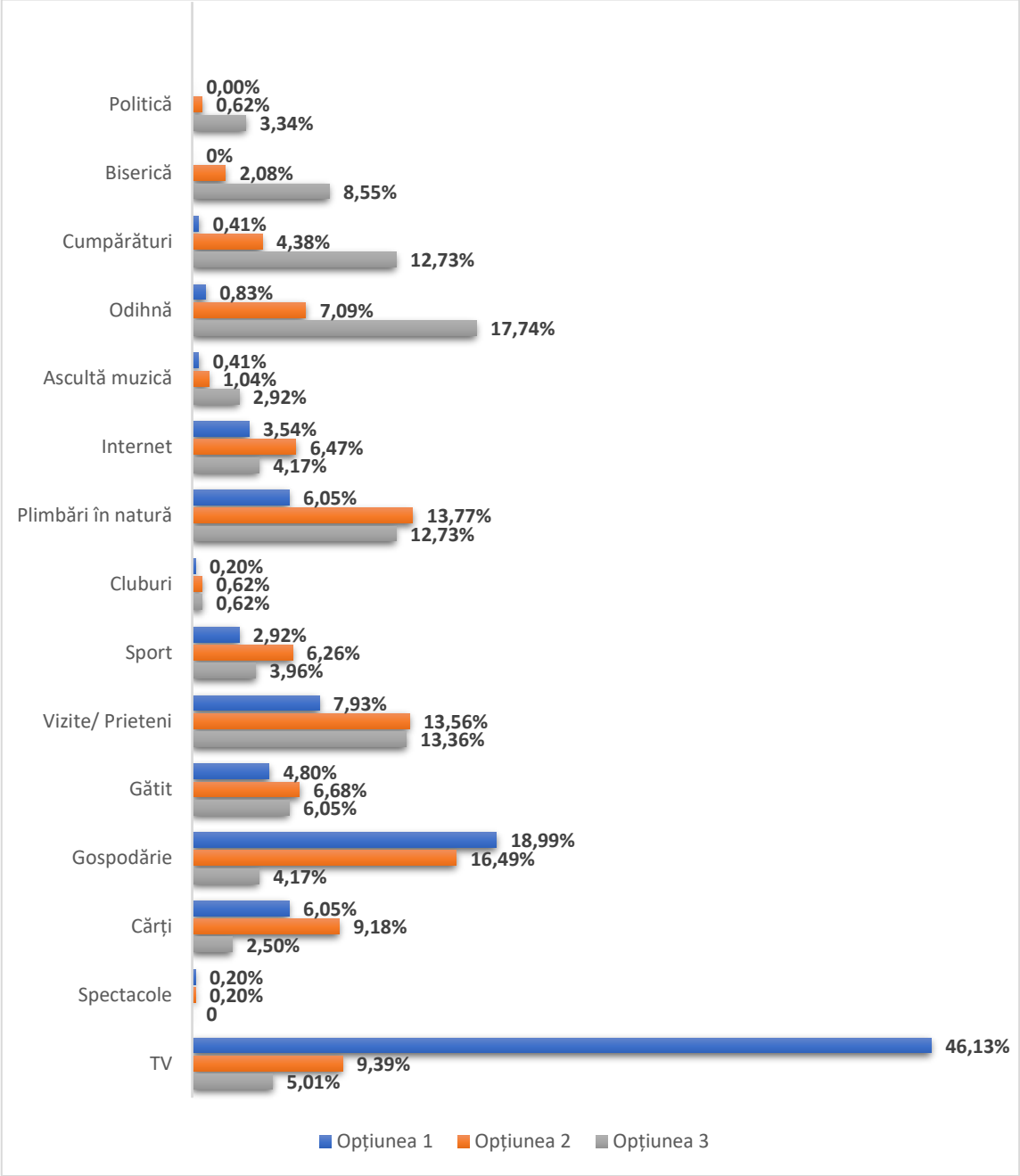

Figura 122 Interpretare chestionar – Modalități de petrecere a timpului liber

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Ultima întrebare din această parte a chestionarului este o întrebare deschisă: „Care sunt locurile din Buhuși în care vă puteți petrece timpul liber?”. Răspunsurile sunt reprezentate în graficul de mai jos, cu cel mai mare procent având-o varianta de răspuns Parc/ Grădina publică/ Centrul civic – 35,28%, iar următorul răspuns ca valoare procentuală este non-răspuns – „Nu cunosc/ Nu pot aprecia” – 18,16%, în care este inclus și răspunsul „Nu sunt în Buhuși locuri de petrecere a timpului liber”. Următoarele răspunsuri ierarhizate sunt: Baruri/ Restaurante (12,10%), Biserică/ Mănăstiri/ Cimitir (11,89%), Magazine/ Centre comerciale/ Piață (10,64%), Acasă/

Vizite la prieteni și Plimbare în aer liber (3,54%), Bibliotecă/ Casa de Cultură/ Muzeu (2,08%), Casă de pariuri/ Sală de jocuri și Conacul Buhuș/ Hanul Orbic (1,04%), Sală de sport/ fitness (0,62%).

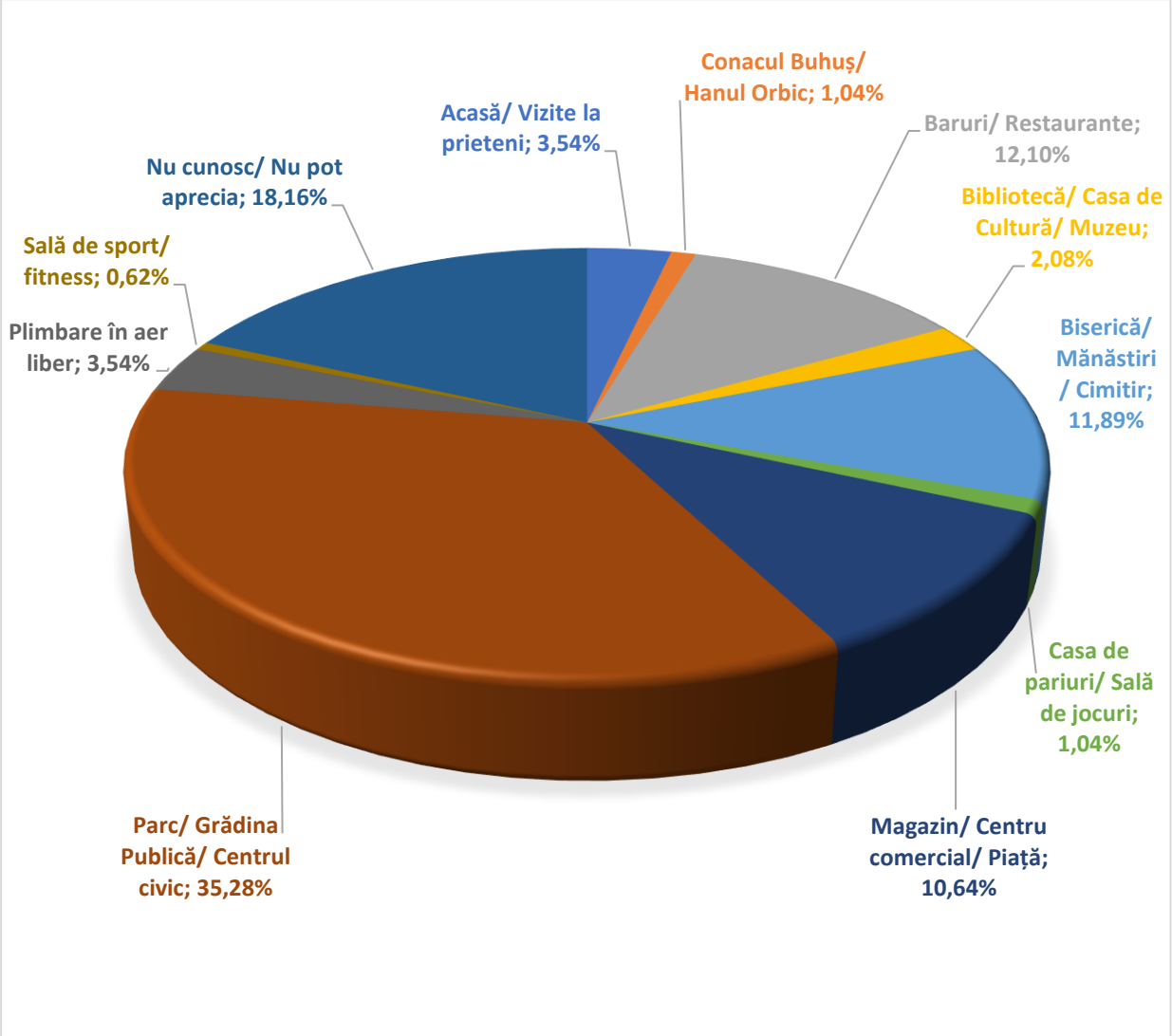

Figura 123 Interpretare chestionar – Locuri în Buhuși unde se poate petrece timpul liber
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Ultimele două părți ale chestionarului cuprind partea de electoral și administrație publică. Prima întrebare este „Din ce surse vă informați cel mai frecvent?”, sursa cea mai utilizată fiind, bineînțeles, emisiunile TV, cu un procent de 60,12%, urmată de sursele online cu un procent de 26,71% – incluzând rețelele de socializare și Internetul, apoi de sursa preferată de români, Discuțiile cu prietenii, cu un procent de 6,47% (de aproape zece ori mai redusă, totuși, decât mass-media pe sticlă), Ziarele și Emisiunile radio, cu un procent egal, de 3,34%. Rezultatele sunt reprezentate în graficul de mai jos.

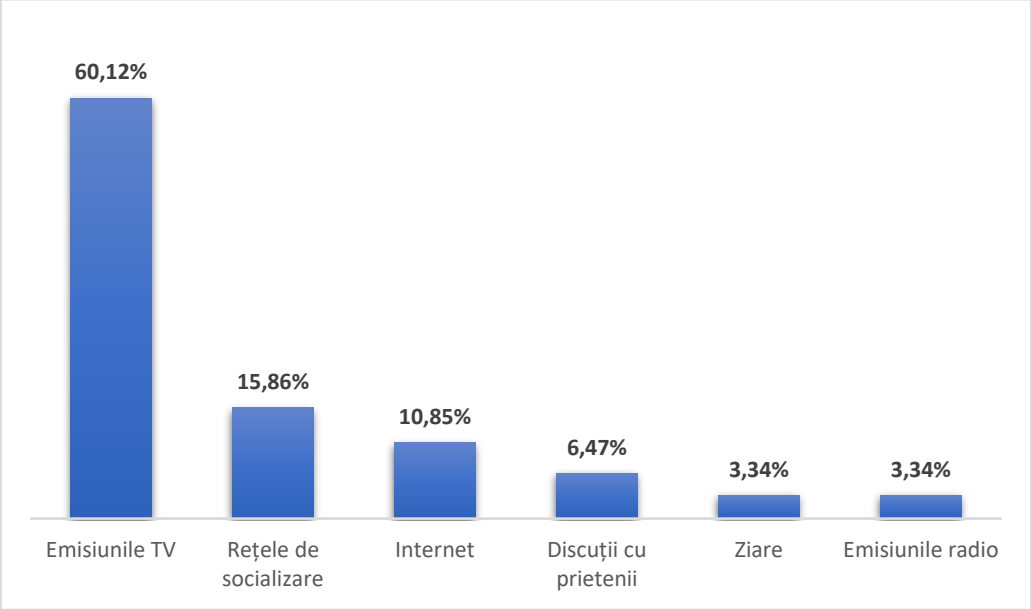

Figura 124 Interpretare chestionar – Sursele de informații cel mai frecvent utilizate de către locuitorii orașului Buhuși

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Urmează o întrebare cu un set de 13 subpuncte care măsoară nivelul de mulțumire al persoanelor referitor la o serie de aspecte ale vieții sociale: „Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în orașul Buhuși în privința următoarelor aspecte?”. Pentru măsurarea gradului de satisfacție s-a folosit o scală Lickert de măsurare în patru trepte, fără variantă de mijloc: „Foarte mulțumit”, „Destul de mulțumit”, „Nu prea mulțumit”, „Foarte nemulțumit”.

Primul aspect este Reducerea sărăciei, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 18,57% (Foarte mulțumit și Destul de mulțumit) și negative în procent de 78,7% (Nu prea mulțumit și Foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 2,71% (Nu știu/ Nu răspund).

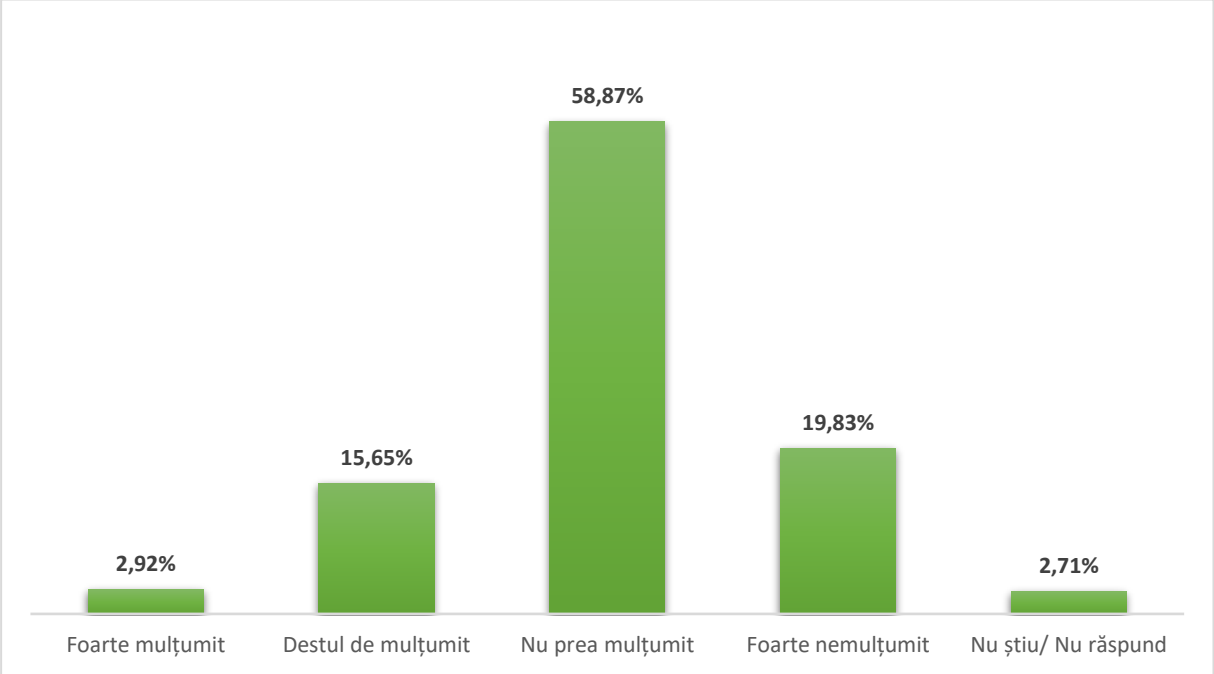

Figura 125 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind reducerea sărăciei?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al doilea aspect este Asigurarea unei educații de calitate, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 40,91% (Foarte mulțumit și Destul de mulțumit) și negative în procent de 55,52% (Nu prea mulțumit și Foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 3,54% (Nu știu/ Nu răspund).

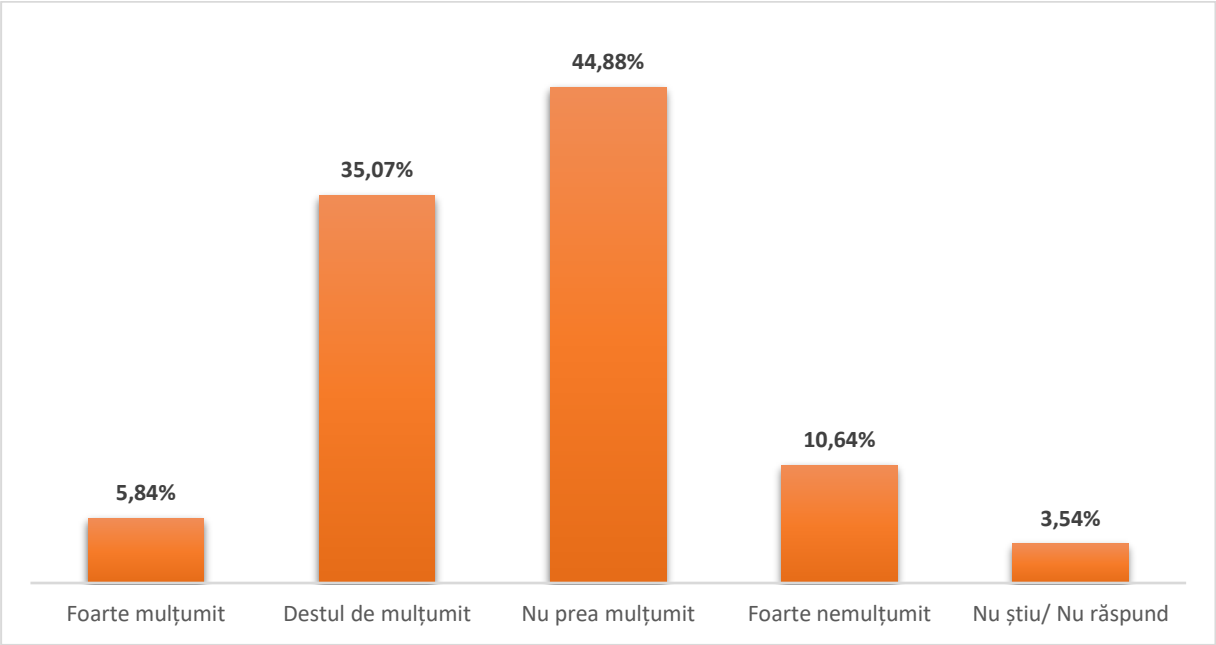

Figura 126 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind asigurarea unei educații de calitate?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al treilea aspect este Accesul la apa potabilă, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 49,05% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 48,22% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 2,71% (Nu știu/ Nu răspund).

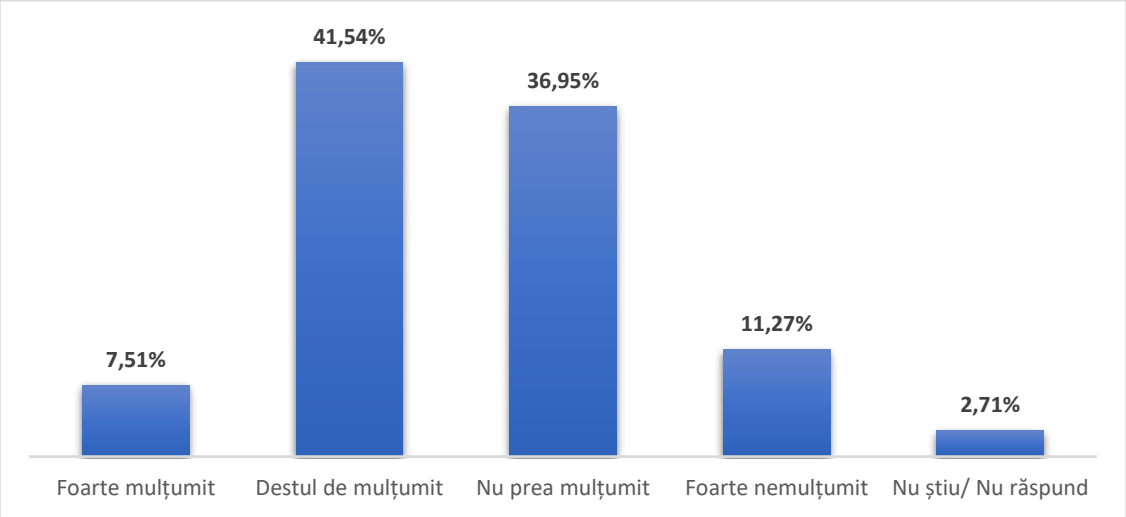

Figura 127 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind accesul la apă potabilă?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al patrulea aspect este Încurajarea egalității de gen (Bărbat/ Femeie), față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 42,79% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 41,12% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 16,07% (Nu știu/ Nu răspund).

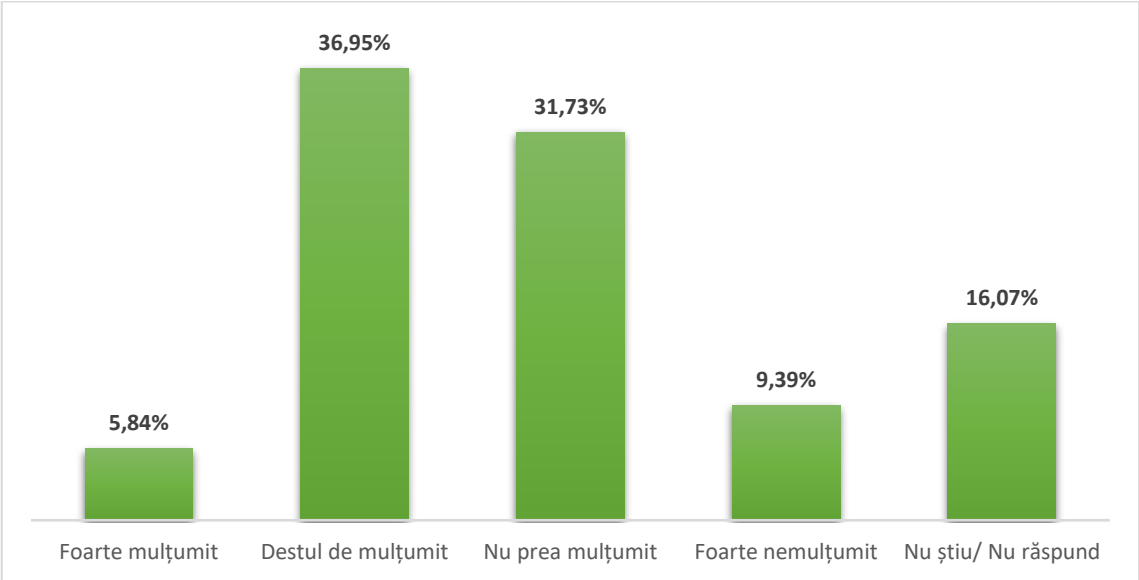

Figura 128 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind încurajarea egalității de gen?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al cincilea aspect este Colectarea gunoiului și a deșeurilor, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 40,28% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 56,77% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 2,92% (Nu știu/ Nu răspund).

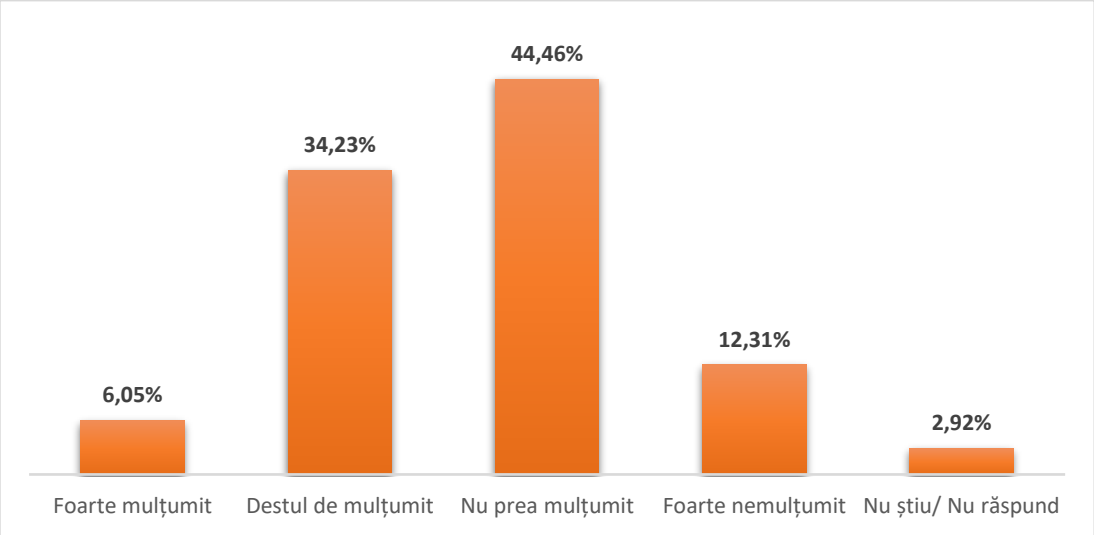

Figura 129 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind colectarea gunoiului și a deșeurilor?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al șaselea aspect este Prețul energiei, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 21,49% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 75,77% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 2,71% (Nu știu/ Nu răspund).

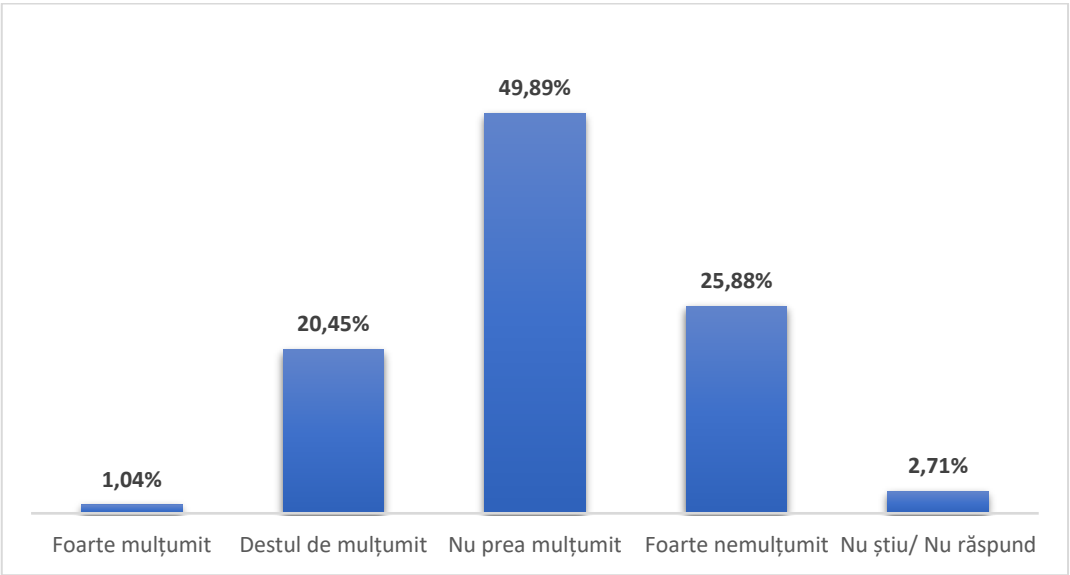

Figura 130 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind prețul energiei?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al șaptelea aspect este Asigurarea de locuri de muncă decente, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 21,71% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 75,78% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 2,5% (Nu știu/ Nu răspund).

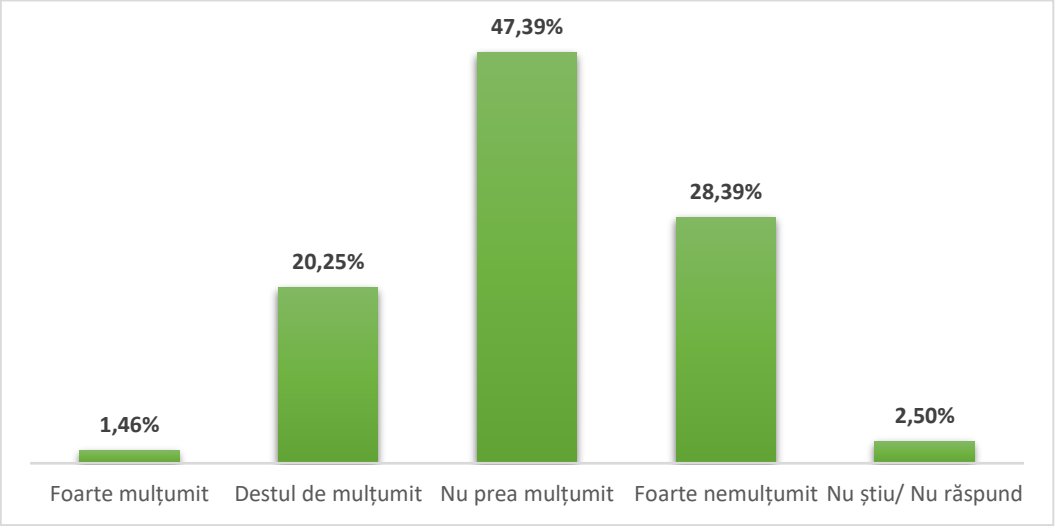

Figura 131 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind asigurarea de locuri de muncă decente?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al optulea aspect este Dezvoltarea infrastructurii de transport, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 25,25% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 71,39% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 3,34% (Nu știu/ Nu răspund).

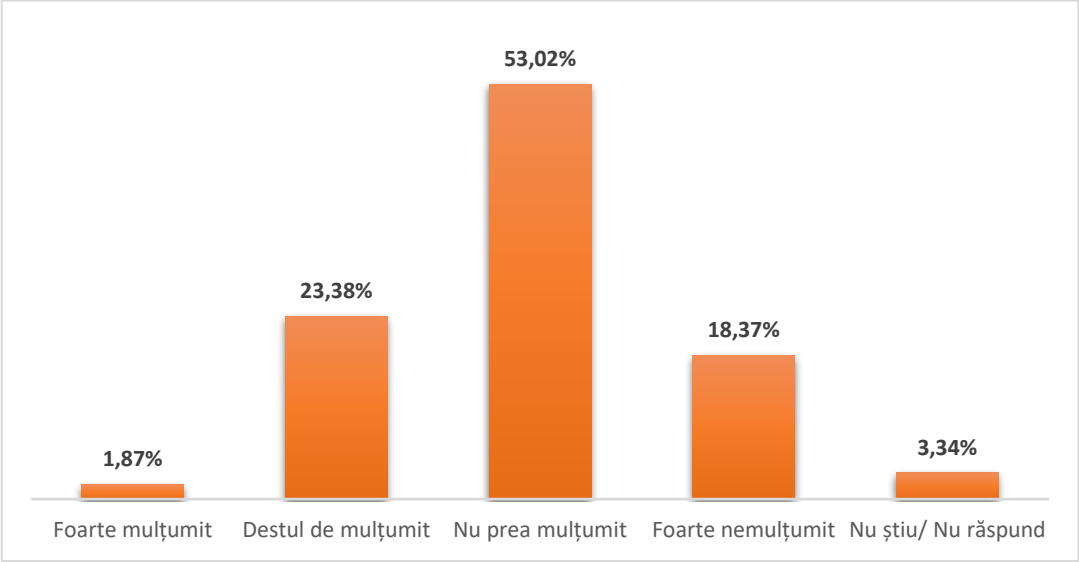

Figura 132 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind dezvoltarea infrastructurii de transport?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al nouălea aspect este Reducerea corupției, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 30,68% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 63,45% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 5,84% (Nu știu/ Nu răspund).

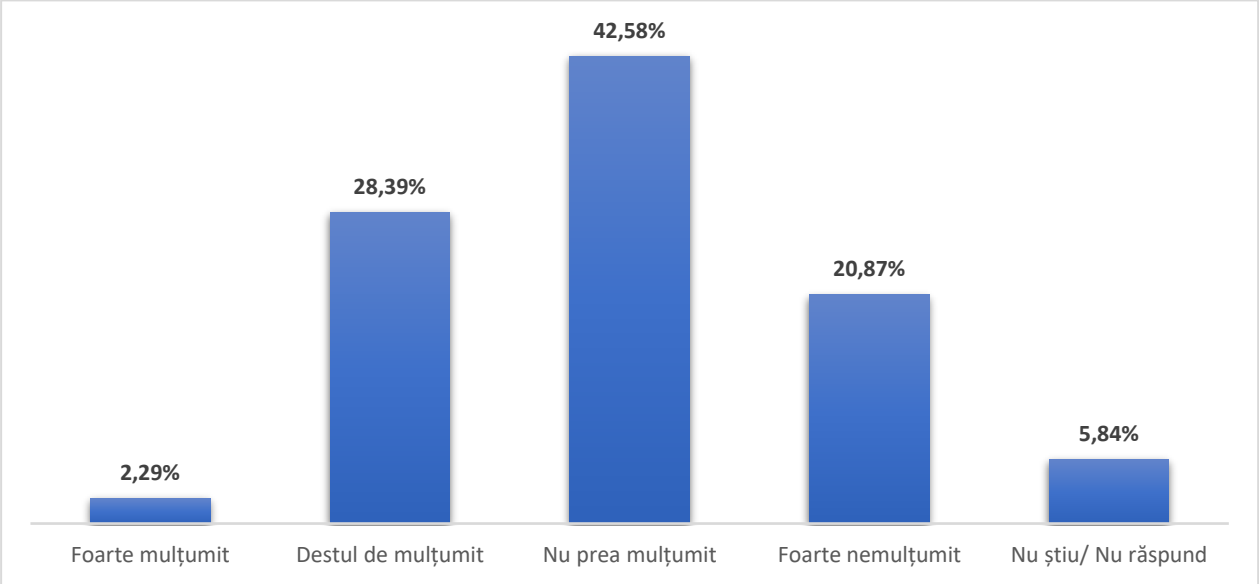

Figura 133 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind reducerea corupției?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al zecelea aspect este Toleranța și încrederea între oameni, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 41,32% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 53,65% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 5,01% (Nu știu/ Nu răspund).

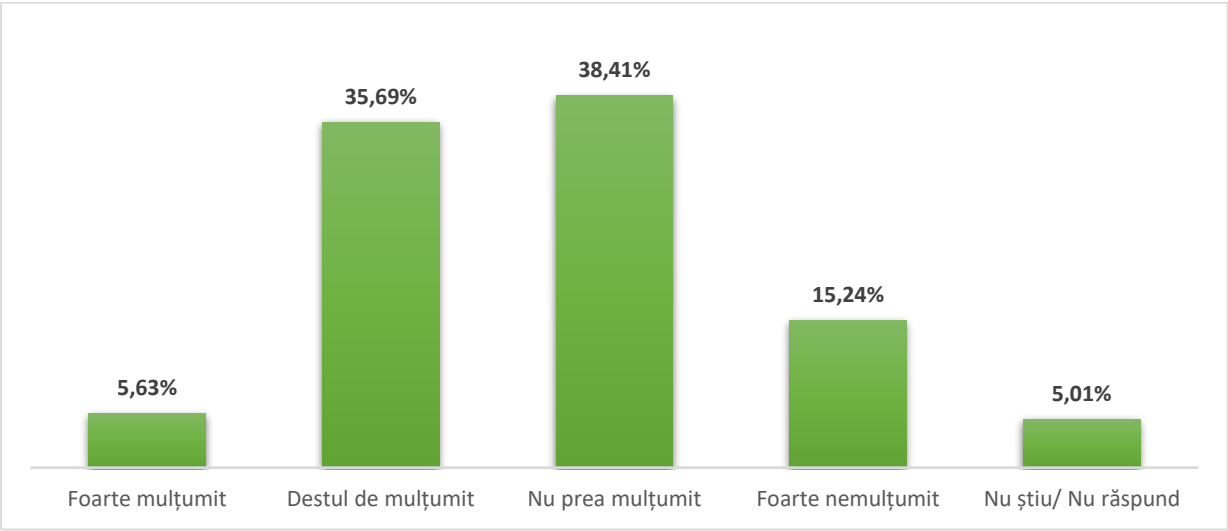

Figura 134 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind toleranța și încrederea între oameni?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al unsprezecelea aspect este Combaterea infracționalității, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 32,14% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 63,24% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 4,59% (Nu știu/ Nu răspund).

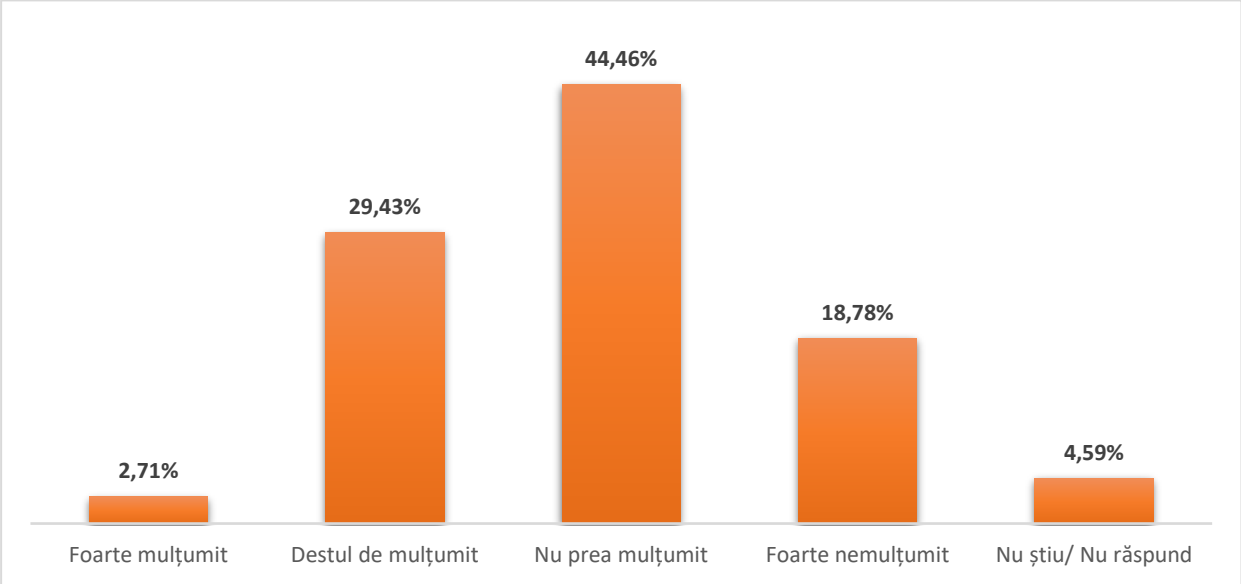

Figura 135 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind combaterea infracționalității?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al doisprezecelea aspect este Funcționarea instituțiilor publice, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 33,39% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 63,04% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 3,54% (Nu știu/ Nu răspund).

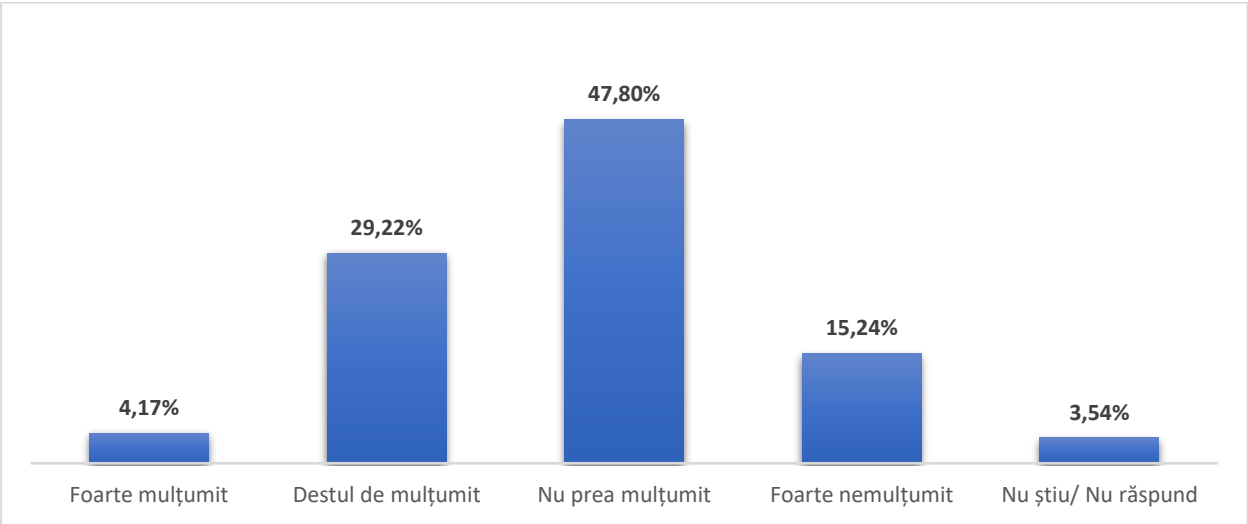

Figura 136 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind funcționarea instituțiilor publice?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Al treisprezecelea aspect este Sistemul de justiție, față de care răspunsurile oferite de respondenți sunt: pozitive în procent de 39,24% (foarte mulțumit și destul de mulțumit) și negative în procent de 54,27% (nu prea mulțumit și foarte nemulțumit). Procentul de non-răspuns este de 6,47% (Nu știu/ Nu răspund).

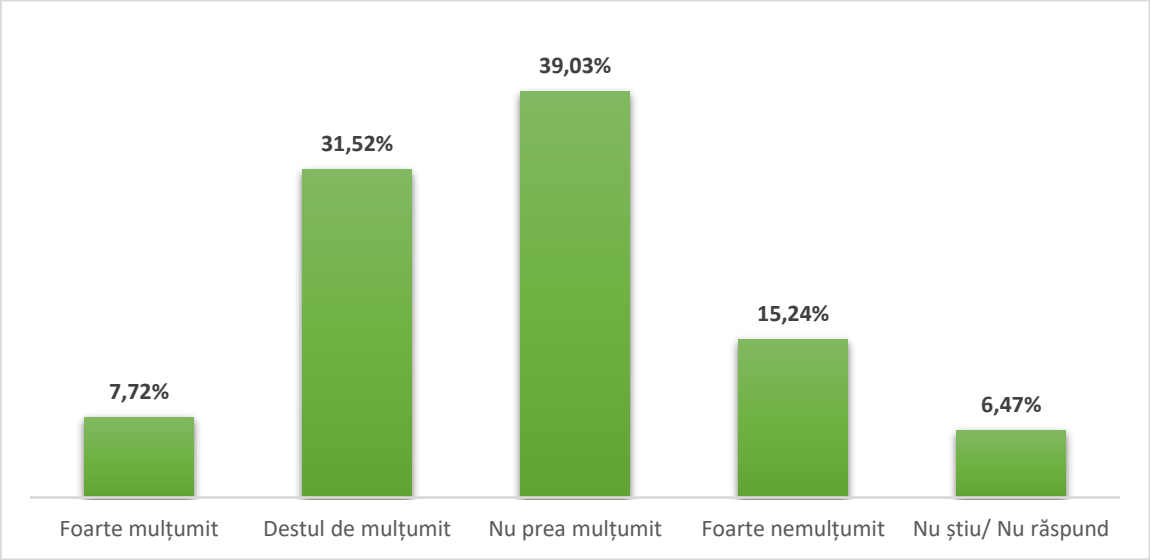
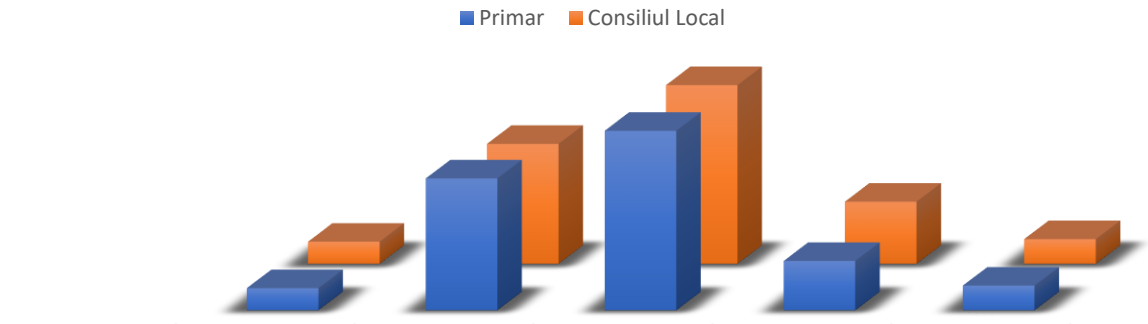

Figura 137 Interpretare chestionar – Cât de mulțumit sunteți de cum merg lucrurile în Buhuși privind sistemul de justiție?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Următoarea întrebare este ”Cum evaluați capacitatea Instituției Primarului/ Consiliului Local de a dezvolta orașul Buhuși?”, răspunsurile oferite de respondenți fiind reprezentate în graficul mai jos: răspunsurile pozitive sunt în procent de 37,77% pentru instituția primarului și 34,85% pentru consiliul local (foarte ridicată și ridicată) și răspunsurile negative în procent de 56,15% pentru instituția primarului și 59,08% pentru consiliul local (scăzută și foarte scăzută). Procentul de non-răspuns este același, de 6,05% atât pentru instituția primarului, cât și pentru consiliul local (Nu știu/ Nu pot aprecia).

Opinia populația se poate îmbunătăți, ca urmare a derulării proiectelor în perioada următoare, 2022-2030, în domeniile menționate anterior, ca urmare a informațiilor obținute în urma derulării celor două focus-grupuri.

	Foarte ridicată	Ridicată	Scăzută	Foarte scăzută	Nu știu/ Nu pot aprecia
Primar	5,42%	32,35%	44,05%	12,10%	6,05%
Consiliul Local	5,42%	29,43%	43,84%	15,24%	6,05%

Figura 138 Interpretare chestionar – Cum evaluați capacitatea Instituției Primarului/ Consiliului Local de a dezvolta orașul Buhuși?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Următoarele două întrebări sunt: ”Aveți cunoștință despre proiectele care se derulează în orașul Buhuși?”, respectiv ”Ați fost informat despre proiecte?”. Răspunsurile oferite de respondenți sunt reprezentate în graficul mai jos. Variantele de răspuns pentru cele două întrebări închise sunt de tip binar, DA/ NU. Răspunsurile pozitive sunt în procent de 37,36% pentru varianta *știe (are cunoștințe)* și 34,44% pentru varianta *a fost informat.* Răspunsurile negative sunt în procent de 62,63% pentru varianta *știe (are cunoștințe)* și 65,55% pentru varianta *a fost informat.*

Soluția este creșterea gradului de promovare a proiectelor derulate.

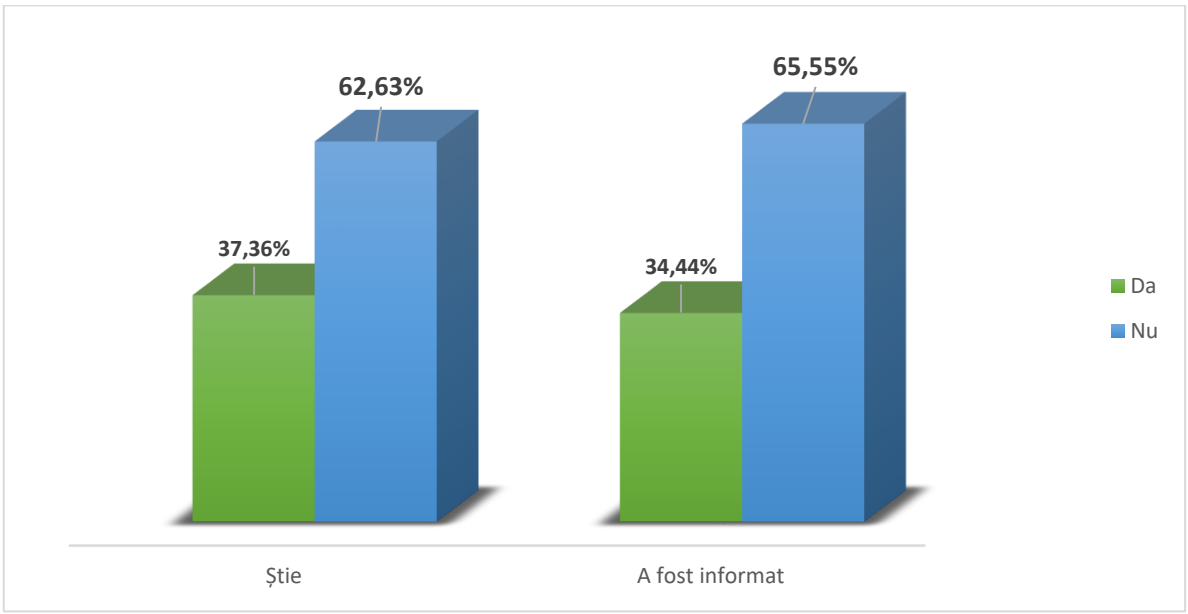

Figura 139 Interpretare chestionar – Aveți cunoștință despre proiectele care se derulează în orașul Buhuși? Ați fost informat despre proiecte?

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Răspunsurile la întrebarea „Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși?” au fost grupate în șapte mari capitole, fiecare dintre ele cuprinzând o multitudine de răspunsuri specifice, după cum urmează:

1. Imaginea orașului include răspunsurile de tipul: construirea de adăpost pentru câini comunitari, amenajarea locurilor în parc pentru activități sportive, amenajarea de piste de biciclete, amenajarea de spații verzi, amenajarea de spații de joacă, locuri pentru divertisment și agrement, cafenele, amenajarea de spații de joacă pentru copii, dezvoltarea orașului, îmbunătățirea mediului urban, întinerirea orașului, investiții publice, reabilitarea termică a blocurilor, locuri de parcare, respectiv parcări, modernizarea orașului și a Primăriei, amenajarea de stații de încărcare pentru mașini electrice, organizarea de evenimente care să atragă vizitatori și, astfel, să se dezvolte turismul, îmbunătățirea măsurilor de pază a orașului, promovarea orașului, renovarea Sălii Polivalente, construcție de blocuri noi, construcție stadion, supraveghere video în zone periferice, ca măsură de siguranță pentru populație, toaletarea copacilor, îmbunătățirea curățeniei în oraș, reducerea poluării, realizarea unui cimitir privat, construirea unui ștrand și construirea unei piscine publice.
2. Social – include răspunsuri de tipul: adăposturi de noapte pentru persoanele fără locuință, ajutoare pentru bătrânii singuri, pentru persoane bolnave și pentru oameni nevoiași, ajutoare sociale, ajutor pentru tineri, azil de bătrâni, construirea de locuințe sociale, creșterea calității vieții, creșterea pensiilor, accesul la educație al copiilor provenind din categoriile defavorizate, investiții pentru tineri, locuri de socializare pentru vârstnici, case de copii și centre de sănătate destinate persoanelor fără venituri.
3. Economia – include răspunsuri de tipul: acces la fonduri europene, atragere investitori, agricultura, amenajarea târgului săptămânal, construirea unui centru de consultanță pentru oamenii de afaceri din comunitate, crearea de locuri de muncă, dezvoltarea comerțului, dezvoltarea economică, dezvoltarea industriei, dezvoltarea turismului, investiții, amenajarea pieței agro-alimentare, acordarea de spații de producție și de birouri pentru întreprinzători, încurajarea dezvoltării meșteșugurilor specifice, reducerea taxelor și impozitelor, amenajarea unei săli de jocuri, asigurarea unui trai decent și acordarea de subvenții pentru proprietarii de pământ și animale.
4. Infrastructura de utilități – include răspunsurile de tipul: îmbunătățirea calității apei potabile, canalizare, colectarea selectivă a deșeurilor, extinderea rețelei de gaz, asigurarea unui iluminat public eficient și economic, utilizarea panourilor fotovoltaice pentru iluminatul public, pentru instituțiile publice și pentru proprietarii de case.

5. Infrastructura rutieră – include răspunsuri de tipul: amenajarea trotuarelor, amenajarea de stații pentru mijloacele de transport, amenajarea Autogării, asfaltarea drumurilor, construirea de drumuri și poduri, refacerea gării și autogării, instalarea semnelor de circulație, realizarea de căi de acces către fosta zonă industrială și înnoirea parcului auto prin achiziționarea de autobuze noi.
6. Sănătate – include răspunsuri de tipul: dezvoltarea sistemului sanitar, construirea unui centru de sănătate, dezvoltarea ambulatoriului din cadrul spitalului, creșterea accesului la serviciile medicale, necesitate aparaturii medicale pentru spital, amenajarea de săli de sport, construirea unui centru spa, clinici medicale, farmacii, dispensar pentru medicii de familie.
7. Educație și cultură – include răspunsuri de tipul: biblioteca județeană, renovare cinematograf, construirea de creșe, dezvoltarea educației, acordarea de burse școlare, construirea și renovarea de grădinițe, dotarea și modernizarea școlilor și liceului, modernizare muzeu, organizare de evenimente culturale, sprijinirea ansamblurilor folclorice din zonă, construirea de biserici noi, promovarea sporturilor, construirea de terenuri de sport, organizarea de festivaluri.

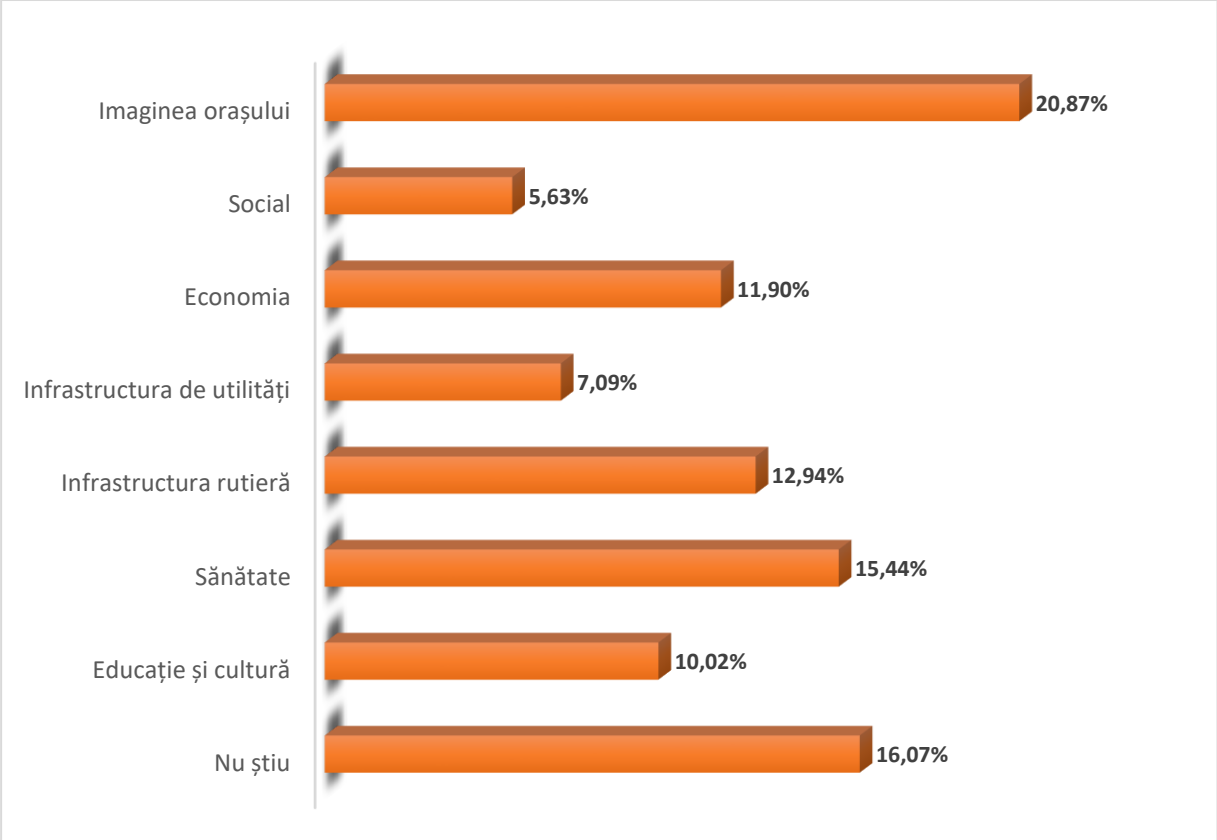

Figura 140 Interpretare chestionar – Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși? Prima opțiune

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

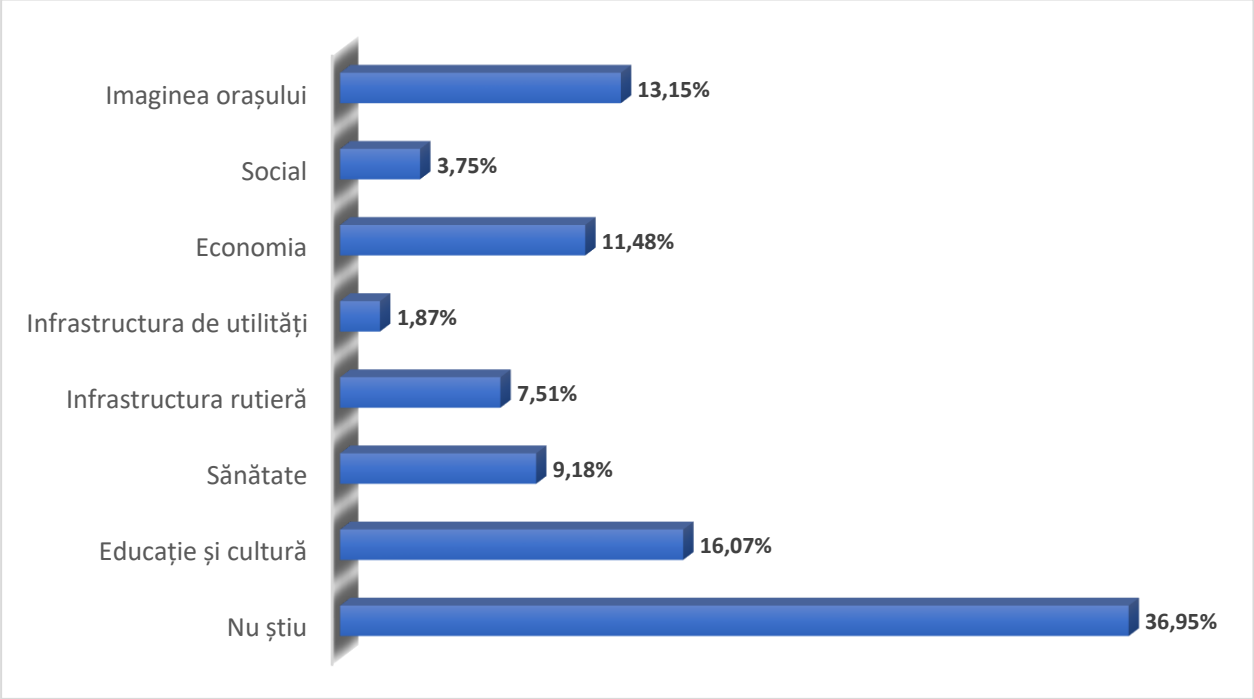

Figura 141 Interpretare chestionar – Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși? A doua opțiune

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

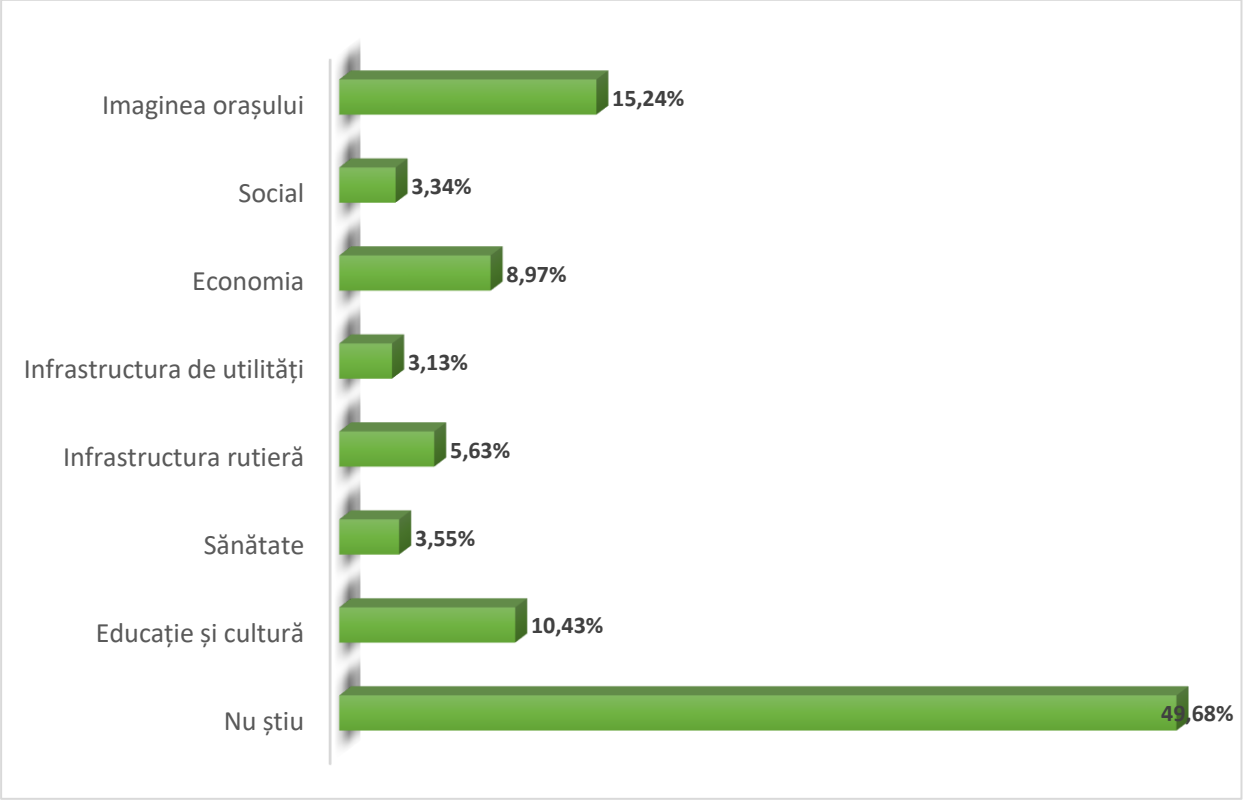

Figura 142 Interpretare chestionar – Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși? A treia opțiune

(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Ca urmare a răspunsurilor obținute în urma aplicării chestionarelor în rândul locuitorilor orașului Buhuși, pentru întrebarea ”Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși?”, se constată că pe primul loc cu un procent de 20,87% dintre opiniile respondenților este *imaginea orașului*, variantă care include răspunsurile menționate anterior.

Pe locul al doilea, cu un procent de 16,07%, se află *educația și cultura,* variantă care include răspunsurile detaliate mai sus.

Pe al treilea loc, cu un procent de 15,44%, se află *sănătatea,* variantă care include o multitudine de răspunsuri.

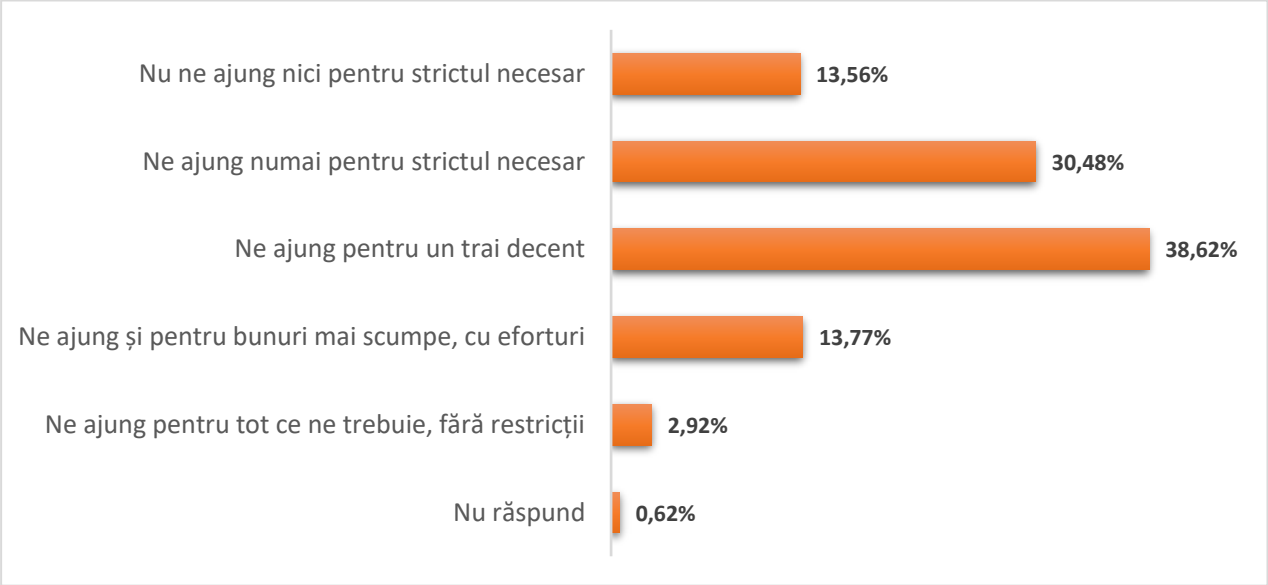

Figura 143 Interpretare chestionar – Cum apreciați nivelul veniturilor dv?
(Sursa: Prelucrarea autorilor pe baza chestionarelor aplicate în teren)

Ultima întrebare din chestionar este ”Cum apreciați în prezent nivelul veniturilor din gospodăria dv?”. Este o întrebare închisă, cu 5 variante de răspuns, nuanțate în sens crescător: 44,04% dintre respondenți se situează cel mult la strictul necesar (*nu ne ajung nici pentru strictul necesar,* respectiv *ne ajung numai pentru strictul necesar*), 36,62% se situează în varianta *ne ajung pentru un trai decent*, iar 16,69% dintre respondenți se situează în zona variantelor peste un trai decent (*ne ajung și pentru bunuri mai scumpe, dar cu efortul de a reduce alte cheltuieli*, respectiv *ne ajung pentru tot ce ne trebuie fără restricții*).

Concluzii

Cercetarea sociologică realizată în orașul Buhuși în perioada decembrie 2021 – februarie 2022 include două instrumente profesionale principale: cercetarea cantitativă în teren prin intermediul aplicării unui chestionar în rândul unui eșantion reprezentativ pentru populația

localității și cercetarea calitativă prin intermediul organizării unui număr de două focus-grupuri în comunitate.

Chestionarul a fost aplicat pe un eșantion de 479 persoane peste 18 ani, dintre care 248 bărbați, respectiv 51,77% și 231 femei, respectiv 48,23%.

Distribuția pe categorii de vârstă este următoarea:

- 3,54% din eșantion pentru categoria de vârstă 10-19 ani (cuprinde doar persoane de 18 și 19 ani, conform metodologiei de eșantionare);
- 14,61% din eșantion pentru categoria de vârstă 20-29 ani;
- 21,71% din eșantion pentru categoria de vârstă 30-39 ani;
- 20,25% din eșantion pentru categoria de vârstă 40-49 ani;
- 15,65% din eșantion pentru categoria de vârstă 50-59 ani;
- 12,52% din eșantion pentru categoria de vârstă 60-69 ani;
- 9,60% din eșantion pentru categoria de vârstă 70-79 ani;
- 2,08% din eșantion pentru categoria de vârstă peste 80 de ani;

Având în vedere că cercetarea în teren s-a desfășurat în perioadă de pandemie, dificultățile de respectare a metodologiei cercetării sociologice au fost inerente – chestionarele s-au aplicat respondenților în spații publice, pasul statistic fiind de 5, iar rata refuzurilor a fost sporită.

Cercetarea calitativă s-a realizat cu susținerea sine qua non a domnului primar, a cărui intervenție a fost decisivă pentru reușita cercetării. Au fost desfășurate două focus-grupuri, dintre care primul realizat cu participanți lideri formali din comunitate, reprezentanți ai instituțiilor publice, iar al doilea realizat cu lideri informali din comunitate, reprezentanți ai inițiativei private, întreprinzători de notorietate în orașul Buhuși.

A treia metodă de cercetare o constituie activitatea de culegere de date statistice, care nu face obiectul raportului de cercetare sociologică, fiind o metodă de cercetare statistică, dar este foarte importantă pentru a face corelarea necesară.

Rezultatele obținute din aplicarea chestionarului au fost colectate într-o bază de date adecvată pentru a putea fi interpretate, analizate și corelate cu rezultatele obținute din desfășurarea focus-grupurilor și pentru a putea fi comparate cu analiza SWOT pe domenii pentru zonele de interes pentru elaborarea Strategiei de dezvoltare a comunității.

Pentru a avea o privire de ansamblu a situației în orașul Buhuși, este necesar să menționăm domeniile, ordonate după gradul de interes manifestat de respondenții la chestionar și de către participanții la focus-grup:

- Infrastructură rutieră (amenajare și reparare străzi, trotuare, gară, autogară, stații transport în comun, semnalizare rutieră)

- Infrastructura de utilități (extindere, dezvoltare și modernizare rețele de energie electrică, apă, canalizare, gaz metan, iluminat public, salubritate, telefonie, cablu TV/ satelit, Internet)
- Sănătate (diversificare servicii medicale – public și privat – spital, dispensar, cabinete de medicină de familie, cabinete de specialitate, cabinete de stomatologie, cabinete medicale școlare, laboratoare de analize, laboratoare de tehnică dentară, farmacii, promovare de principii de viață sănătoasă prin mișcare, fitness și sport)
- Educație și cultură (construcție, reabilitare, modernizare și dotare creșe, grădinițe, școli, bibliotecă, cinematograf, muzeu, biserici, clădiri vechi, obiective și monumente istorice, acordare de burse școlare, promovare și desfășurare evenimente, festivaluri pentru valorificare de tradiții și obiceiuri locale)
- Economie (dezvoltarea și sprijinirea afacerilor noi și existente în industrie, agricultură, servicii, turism, comerț, prin acordare de consultanță în afaceri pentru obținerea de finanțare, încurajarea micilor întreprinzători cu activitate pe meșteșuguri specifice)
- Dezvoltarea și modernizarea orașului (amenajare parcuri și spații verzi pentru reducerea poluării aerului, amenajarea de spații de joacă pentru copii, amenajarea unor zone și locuri de agrement destinate diferitelor categorii de vârstă, amenajare de parcări, asigurarea pazei și siguranței populației, asigurarea curățeniei și promovarea și dezvoltarea orașului)
- Social (sprijinirea, ajutarea și asigurarea accesului la servicii pentru categoriile defavorizate – vârstnici singuri, bolnavi, fără venit, fără locuință, familii în risc social, copii instituționalizați, persoane cu dizabilități, persoane fără adăpost, respectiv servicii de educație și servicii medicale, construirea de locuințe sociale și a unui adăpost de noapte)

În fiecare dintre cele șapte domenii menționate au fost analizate datele disponibile, au fost identificate nevoi și a fost elaborat un plan de acțiune care constă într-o serie de proiecte ce intenționează să fie depuse pentru finanțare nerambursabilă (proiecte care se află în diferite etape, între stadiul de intenție și stadiul de contract semnat cu finanțatorul).

Cercetarea sociologică e revelat faptul că atât publicul larg, cât și reprezentanții instituțiilor publice și mediul de afaceri au cunoștință și manifestă interes pentru folosirea avantajelor comunității, pentru reducerea dezavantajelor și pentru identificarea și aplicarea soluțiilor disponibile pentru îmbunătățirea calității vieții locuitorilor orașului Buhuși, pentru perioada 2022-2027.

CAPITOLUL 13. Analiza SWOT pe domenii

Analiza SWOT este o metodologie de analiză a unui proiect. Numele este descriptiv:

- **S**trengths (puncte tari)
- **W**eaknesses (puncte slabe)
- **O**pportunities (oportunități)
- **T**hreats (riscuri)

Problemele cheie au fost identificate pe baza concluziilor evaluării premergătoare și sunt prezentate în cadrul unei matrici, sub forma punctelor slabe, punctelor tari, oportunităților și amenințărilor.

Punctele tari se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile de care comunitatea dispune și care sunt superioare celor deținute de alte comunități similare.

Punctele slabe se referă la mediul intern și reprezintă resursele și capacitățile insuficiente sau de o calitate inferioară celor deținute de alte comunități similare.

Oportunitățile se referă la mediul extern și reprezintă suma evoluțiilor favorabile ale mediului de ansamblu al țării, care poate îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările legislative, integrarea europeană și posibilitatea oferită comunității de a se dezvolta într-o formă superioară pe ansamblu sau pe domenii de interes.

Amenințările se referă la mediul extern și reprezintă evoluții defavorabile ale acestuia, privite în ansamblu, care pot îmbrăca forme extrem de diferite, plecând de la schimbările de mentalitate, lacunele legislative și evoluții economice negative sau instabile, care afectează capacitatea comunității de a atinge obiectivele strategice pe care și le-a propus.

Analiza SWOT are o deosebită utilitate în procesul de stabilire a direcțiilor de dezvoltare a comunității, permițând o mai bună gestionare a resurselor și relațiilor de intercondiționare. Totodată, prezentând în mod sintetic atât problemele, cât și realizările comunității, analiza SWOT permite înțelegerea rapidă, simultană și integrată a legăturilor dintre elementele pozitive și negative ale comunității.

Unele „oportunități” și „amenințări” vor apărea din „punctele tari” și „punctele slabe” ale comunității, iar amenințările pot fi concrete sau potențiale.

Tabelul 14 Analiza SWOT - Profilul demografic și resursele umane

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Creșterea liniară a numărului de locuitori în ultimii 6 ani cu un procent de 9,09%; ❖ Diversitatea etnică ce contribuie la creșterea economică cu specificul propriilor afaceri; ❖ Sporul natural pozitiv în ultimii 10 ani; ❖ Scăderea numărului de plecări cu reședința/domiciliul; ❖ Creșterea accentuată a numărului de imigranți muncitori calificați în sistemul privat, începând cu anul 2015; ❖ Tendința de creștere a numărului mediu de salariați la nivelul orașului; ❖ Scăderea numărului persoanelor înregistrate ca șomeri; ❖ Ofertă constantă de locuri de muncă vacante la nivelul localității;	❖ Creșterea indicelui de îmbătrânire demografică, valoarea acestuia depășind 100 persoane vârstnice la 100 persoane tinere în ultimii 2 ani; ❖ Trend ascendent al evoluției indicelui de dependență a persoanelor vârstnice, și implicit al evoluției raportului de dependență demografică pentru ultimii 3 ani; ❖ Sporul natural în scădere; ❖ Prezența unui nivel scăzut al natalității și mortalității și accentuarea fenomenului de maturitate și îmbătrânire a populației;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Acordarea de stimulente/ măsuri de protecție socială familiilor pentru nașterea fiecărui copil poate contribui la creșterea natalității; ❖ Acoperirea necesarului de forță de muncă calificată din zonele rurale limitrofe sau din rândul imigranților; ❖ Dezvoltarea economică și diversificarea locurilor de muncă poate contribui la reducerea fenomenului de migrație externă; ❖ Dezvoltarea resurselor de muncă prin programe de calificare/ recalificare profesională; ❖ Existența și activitatea derulată de ONG-urile din regiune în domeniul ocupării, incluziunii sociale și combaterii sărăciei; ❖ Creșterea alocației de stat pentru copii;	❖ Lipsa măsurilor care combat sărăcia, reduc zonele marginalizate, sprijină persoanele defavorizate; ❖ Accentuarea în continuare a gradului de sărăcie a populației; ❖ Forța de muncă calificată de la nivel local se îndreaptă către localități mai dezvoltate, de regulă municipii reședință de județ, sau în străinătate, în căutarea de locuri de muncă mai bine plătite;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

Tabelul 15 Analiza SWOT - Infrastructura și echiparea edilitară

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Orașul Buhuși este bine conectat la rețeaua națională de transport rutier, feroviar și aerian, facilitând accesul în localitate, mobilitatea forței de muncă, a turiștilor și a bunurilor; ❖ Distanță mică față de aeroportul din Bacău, care oferă conexiuni spre destinații internaționale; ❖ Interesul autorităților publice locale de a investi constant în îmbunătățirea calității infrastructurii rutiere; ❖ Asigurarea resurselor pentru siguranța și ordinea publică și intervenții în situații de urgență; ❖ Modernizarea parțială a sistemului de iluminat public stradal; ❖ Întreaga populație a orașului este racordată la rețeaua de energie electrică;	❖ Lipsa pistelor special amenajate pentru bicicliști, trotinete; ❖ Insuficiente locuri de parcare și lipsa sistemelor de parcări inteligente; ❖ Infrastructura rutieră din mai multe zone ale orașului necesită lucrări de modernizare sau de asfaltare a străzilor; ❖ Insuficiența semnelor de circulație și lipsa semaforizării; ❖ Zona carosabilă și trotuarele prea înguste (insuficiente) în unele regiuni ale orașului; ❖ Stațiile de transport în comun sunt slab semnalizate și amenajate; ❖ Lipsa racordului la rețeaua de apă și canalizare în zonele periferice ale orașului; ❖ Lipsa iluminatului public în zonele periferice; ❖ La nivelul orașului nu au fost dezvoltate soluții inteligente/ digitalizate, pentru implementarea conceptului de Smart-City (Smart Governance, Smart Living, Smart Economy, Smart Mobility, Smart Environment și Smart People); ❖ Investiții insuficiente în eficiența energetică a clădirilor; ❖ Insuficiența numărului de stații de încărcare pentru mașinile electrice în localitate; ❖ Lipsa reabilitării termice a blocurilor de locuințe; ❖ Clădirea gării, precum și a autogării necesită lucrări de reparații și renovare;

	❖ Insuficiența camerelor web online stradale; ❖ Lipsa de locuințe de serviciu pentru personalul medical, cadre didactice, polițiști, ingineri;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Continuarea investițiilor pentru accesul la utilități a populației și extinderea și modernizarea infrastructurii existente; ❖ Continuarea investițiilor în modernizarea și dotarea tuturor instituțiilor publice din localitate; ❖ Linii de finanțare europeană deschise pentru infrastructura de utilități - extinderea rețelei de gaz metan și a rețelei de apă și canalizare; ❖ Existența fondurilor guvernamentale destinate reabilitării termice a blocurilor de locuințe în mediul urban; ❖ Implementarea în semestrul al doilea al anului 2022 a proiectului de extindere a rețelei de iluminat public;	❖ Lipsa de alocări bugetare la nivel regional sau național pentru domeniile sănătate, educație, servicii sociale, situații de urgență, ordine și siguranță publică; ❖ Iluminatul stradal insuficient din zonele periferice poate duce la un grad ridicat de infracționalitate;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

Tabelul 16 Analiza SWOT - Mediu

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Calitatea aerului nu depășește valorile limită zilnice pentru protecția sănătății umane; ❖ Calitatea apei furnizată populației din Buhuși este bună, încadrându-se în limitele legale în vigoare; ❖ Distribuirea unui număr de 2585 de unități de compostare individuală locuitorilor rezidenți la case; ❖ Distribuirea de pubele pentru deșeuri menajere reziduale și deșeuri reciclabile către populație; ❖ Existența unui proiect ce urmează a fi implementat pentru modernizarea Parcului Central și a Parcului Dendrologic;	❖ Echipamente insuficiente și depășite fizic și neadaptate colectării selective a deșeurilor; ❖ Funcționarea unor agenți economici poluatori, cu sisteme de reținere ineficiente; ❖ Există un potențial impact negativ asupra solului cauzat de depozitările necontrolate de deșeuri menajere, în special la periferia orașului, în râpe, pe malurile apelor, marginea pădurii, etc. cu efecte asupra calității apelor; ❖ Apa potabilă conține nitrați; ❖ Insuficiența spațiilor verzi în oraș;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Accesarea fondurilor europene nerambursabile care susțin reducerea emisiilor de CO_2; ❖ Trecerea de la o economie liniară la o economie circulară pentru integrarea deșeurilor în lanțul economic (reciclare sau procesare pentru refolosire); ❖ Asigurarea investițiilor pentru îmbunătățirea calității apei potabile; ❖ Existența unui proiect al Consiliului Județean pentru construcția unei stații de tratare pentru reducerea concentrației de nitrați, ce va fi implementat și în orașul Buhuși, astfel încât va crește calitatea apei potabile din rețeaua publică de distribuție de apă; ❖ Realizarea de activități de împădurire prin identificarea zonelor unde pot fi plantați copaci; ❖ Extinderea și amenajarea spațiilor verzi;	❖ Accentuarea fenomenelor de schimbare climatică (secetă, precipitații abundente etc); ❖ Riscurile de producere a inundațiilor și alunecărilor de teren; ❖ Posibile diminuări ale spațiilor verzi în favoarea amplasării de obiective economice și edilitare; ❖ Creșterea și diversificarea surselor de poluare, cu efect în intensificarea procesului de poluare; ❖ Neracordarea tuturor locuințelor la sisteme de colectare și epurare a apelor uzate poate conduce la poluarea pânzei freatice prin infiltrarea în sol a apelor uzate;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

Tabelul 17 Analiza SWOT - Educație și învățământ

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Existența unui număr corespunzător de școli și grădinițe pe teritoriul orașului; ❖ Existența unui număr suficient de cadre didactice; ❖ Existența unei biblioteci la fiecare unitate de învățământ; ❖ Existența laboratoarelor de specialitate și a conexiunii la internet în școli; ❖ Modernizarea infrastructurii educaționale printr-o serie de proiecte cu fonduri europene; ❖ Investiții realizate de autoritățile locale în modernizarea unităților de învățământ; ❖ Existența proiectului „Construire creșă cu 40 de locuri în orașul Buhuși cu servicii de educație timpurie de calitate”, cu o valoare estimată de 1.400.000 lei, ce va fi accesat prin fonduri europene; ❖ Existența serviciului complementar pentru copilăria timpurie „PRIMOHUB” în clădirea noii grădinițe, înființat în cadrul proiectului „România crește cu tine – Educație timpurie investiție în viitor” ❖ Existența unor mecanisme de colaborare între instituțiile de învățământ și agenții economici care garantează accesul pe piața muncii locale a tinerilor absolvenți;	❖ Prezența fenomenului de abandon școlar/ copii neșcolarizați în cadrul Liceului Ion Borcea; ❖ Lipsa de creșe pe teritoriul orașului; ❖ Lipsa activităților educaționale pe perioada vacanței de vară; ❖ Lipsa activităților școlare extracurriculare; ❖ În orașul Buhuși nu există școală de arte și meserii, și nici școală profesională, în pofida cererii existente pe piața de muncă pentru anumite profesii; ❖ Lipsa de școlarizare a populației de etnie romă;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Crearea de parteneriate cu instituții de învățământ din Uniunea Europeană în vederea schimbului de experiență;	❖ Schimbări dese ale sistemului de învățământ și al programei școlare; ❖ Scăderea numărului de elevi înscriși în unitățile de învățământ;

❖ Accesarea de fonduri structurale pentru dotarea, modernizarea și amenajarea școlilor și grădinițelor; ❖ Existența intenției de colaborare între firma Aerostar Bacău și Liceul Ion Borcea Buhuși în vederea înființării a două clase cu profil profesional pentru profesii specifice; ❖ Existența contractelor de parteneriat și colaborare cu instituții din comunitate pentru desfășurarea activităților în serviciul complementar Primohub;	❖ Scăderea numărului personalului didactic din unitățile de învățământ;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

Tabelul 18 Analiza SWOT - Sănătate

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Spitalul „Prof. Dr. Eduard Apetrei" Buhuși are proiecte în derulare pentru dotare cu aparatură nouă și pentru înființarea unui ambulatoriu integrat și pentru personal, în scopul deservirii populației locale, a populației din jurul orașului Buhuși și a populației din județele limitrofe; ❖ Existența unui număr mare de specialități medicale în cadrul Spitalului Prof. Dr. Eduard Apetrei" Buhuși; ❖ Existența unui număr semnificativ de: cabinete de medicină de familie, cabinete stomatologice, laboratoare medicale și farmacii în localitate;	❖ Oferta de servicii medicale la nivelul U.A.T. Buhuși nu este suficient de diversificată, astfel neacoperind toate specializările necesare locuitorilor orașului; ❖ Lipsa dotărilor moderne și specializate în cadrul furnizorilor de servicii medicale; ❖ Nu există farmacie cu program non-stop; ❖ Lipsa unui dispensar medical în Orbic (cartier situat la 5 km de Buhuși); ❖ Lipsa unui Centru de Permanență în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Posibilitatea implementării unor proiecte prin fonduri europene prin care spitalul să construiască un corp nou, să achiziționeze un computer tomograf și un RMN, să înființeze o unitate mobilă și un centru de dializă; ❖ Eventualitatea unui parteneriat între spital și administrația locală pentru un proiect de construire a unui corp nou cu secțiile Contagioase și Obstetrică-Ginecologie; ❖ Inițiativa unui proiect de refacere a Secției de Pneumo-Ftiziologie;	❖ Personalul medical calificat și mai puțin calificat se îndreaptă către locuri de muncă mai bine plătite (în țară sau străinătate); ❖ Creșterea numărului de probleme medicale, ca urmare a procesului de îmbătrânire a populației;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

Tabelul 19 Analiza SWOT - Asistență socială

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Existența Departamentului de Asistență Socială din cadrul Primăriei Buhuși, cu o structură profesională adecvată nevoilor sociale ale orașului; ❖ Existența unui cămin privat pentru vârstnici ca o inițiativă neguvernamentală, cu denumirea Satul Seniorilor Milly; ❖ Accesul la servicii sociale complexe a categoriilor defavorizate, în cadrul Complexului de Servicii Comunitare Buhuși; ❖ Sprijinirea construirii unui adăpost de noapte pentru persoane fără locuință de către Primăria Buhuși prin acordarea de teren pentru construcție cu clădire, amenajare, spațiu;	❖ Lipsa unui adăpost de noapte pentru persoanele fără locuință, lipsite de venit; ❖ Lipsa unui serviciu de asistență socială de urgență (cu program non-stop); ❖ Lipsa unui serviciu de consiliere online sau telefonic permanent pentru categoriile defavorizate; ❖ Slaba reprezentare a inițiativelor neguvernamentale în domeniul social; ❖ Număr insuficient de locuințe sociale și de locuințe pentru tineri;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Dezvoltarea parteneriatelor public-privat pentru asigurarea unei oferte complexe de servicii sociale; ❖ Atragerea de fonduri europene nerambursabile pentru sprijinirea persoanelor defavorizate; ❖ Existența liniilor de finanțare pentru reducerea fenomenului de sărăcie și excluziune socială; ❖ Existența unor programe naționale pentru sprijinirea construirii de locuințe sociale pentru tineri;	❖ Confundarea de către specialiștii din domeniul asistenței sociale a măsurilor de protecție socială (aplicarea legilor de sprijinire materială și financiară a categoriilor defavorizate) cu activitatea complexă de asistență socială; ❖ Restrângerea/ încetarea activității ONG-urilor furnizoare de servicii sociale, din lipsa resurselor financiare; ❖ Eventualitatea reorientării profesionale a absolvenților de asistență socială din cauza salarizării reduse în domeniul public;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

Tabelul 20 Analiza SWOT - Economia

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Prezența agenților economici importanți din punct de vedere al cifrei de afaceri în domenii precum: industria prelucrătoare, comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare; ș.a.	❖ Număr mic de firme cu activitate în domeniul industriilor creative; ❖ Lipsește o diversificare a activităților economice din domenii care creează valoare adăugată mare; ❖ Există o dependență a forței de muncă de câteva sectoare – industria prelucrătoare, comerț; ❖ Lipsa parcurilor industriale/ logistice/ incubatoare de afaceri; ❖ În oraș nu există structuri de tip accelerator sau hub-uri dedicate tinerilor antreprenori; ❖ Orașul nu este atractiv pentru investitorii străini strategici; ❖ Lipsa atelierelor meșteșugărești în sectorul servicii pentru populație;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Dezvoltarea infrastructurii de afaceri va conduce la atragerea de investitori și crearea de locuri de muncă; ❖ Crearea unei forțe de muncă specializată în anumite domenii de activitate cerute de investitori, prin programe de educație și formare profesională, utilizând surse de finanțare europene; ❖ Programele de finanțare pentru susținerea fermelor mici, a instalării tinerilor fermieri, sprijin pentru asociere și crearea de grupuri de producători, pentru produse bio; ❖ Linii de finanțare deschise pentru afaceri de tip start-up;	❖ Lipsa de diversificare a mediului economic; ❖ Municipiul reședință de județ – Bacău polarizează activitățile economice, infrastructura de servicii și bunuri, precum și forța de muncă, în special cea calificată; ❖ Întârzieri la nivel național în lansarea programelor de finanțare; ❖ Continuarea efectelor negative economice și sociale cauzate de pandemia COVID 19;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

Tabelul 21 Analiza SWOT - Turismul, cultura și sportul

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Potențial turistic ridicat datorită amplasării orașului pe axa Piatra Neamț – Bacău; ❖ Patrimoniu cultural bogat datorită existenței celor cinci monumente istorice: ansamblul conacului „Teodor Buhuș" - azi Muzeul de Istorie Buhuși, biserica de lemn "Sf. Nicolae" Mănăstirea Ciolpani, biserica "Sfinții îngeri " Mănăstirea Runc, Hanul de la Gura Orbicului, Sinagoga evreiască; ❖ Existența pe teritoriul administrativ al orașului Buhuși a rezervației naturale Codrul Secular Runc; ❖ Orașul beneficiază de un complex de factori turistici morfologici, climatici, hidrografici și biogeografici cu valoare atractivă; ❖ Potențialul turistic antropic, ca varietate și valoare culturală și istorică; ❖ Existența în fază de precontractare a unui proiect de consolidare și reabilitare a Sălii Polivalente din oraș; ❖ Interesul și implicarea Primăriei, precum și a populației în dezvoltarea sportului; ❖ Reabilitarea, modernizarea și dotarea Casei de Cultură din oraș; ❖ Existența Asociației Culturale Renașterea care desfășoară activități literare, simpozioane, expoziții de pictură; ❖ Existența unui proiect ce urmează a fi implementat pentru modernizarea	❖ Lipsa promovării obiectivelor de patrimoniu natural și cultural; ❖ Stare avansată de degradare a hanului de la Gura Orbicului; ❖ Necesitatea reparării și renovării clădirilor vechi ce constituie/ pot constitui obiective istorice; ❖ Sala de Polivalentă Buhuși necesită lucrări de reabilitare și modernizare, plus dotări specifice; ❖ Starea de degradare în care se află Satul de vacanță Runc și nefuncționalitatea acestuia; ❖ Necesitatea reabilitării stadionului Textila; ❖ Insuficiența serviciilor turistice; ❖ Lipsa unităților de cazare; ❖ Evenimente culturale nediversificate și de amploare mică; ❖ Infrastructura necesară petrecerii timpului liber nu răspunde nevoilor cetățenilor; ❖ Lipsa unui cinematograf, actualul cinema Victoria aflându-se în stare de degradare; ❖ Slaba dezvoltare a parteneriatului public – privat în domeniul turistic; ❖ Lipsa unor zone de agrement; ❖ Lipsa unui patinoar și a unui ștrand, ce poate funcționa sezonier în aceeași locație; ❖ Lipsa traseelor de mountain bike;

Cinematografului „Victoria” și transformarea lui în Centru Educațional Multifuncțional; ❖ Existența unui poligon de tragere în sistem privat; ❖ Biblioteca George Bacovia asigură un fond de carte de peste 6.000 de volume;	
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Creșterea suprafeței spațiilor verzi și de petrecere a timpului liber; ❖ Dezvoltarea infrastructurii turistice (modernizarea Satului de vacanță Runc, organizarea de unități de cazare și alimentație publică, extinderea zonelor de agrement periurbane) cu scopul creșterii funcției turistice; ❖ Organizarea de vernisaje, expoziții, activități culturale tradiționale; ❖ Realizarea și modernizarea infrastructurii de acces pentru aria protejată Codrii Runc; ❖ Introducerea celor două mănăstiri monument istoric în traseele turistice ecleziastice; ❖ Cadrul natural creează oportunități pentru dezvoltarea turismului;	❖ Număr redus de turiști; ❖ Lipsa infrastructurii necesare pentru dezvoltarea turismului; ❖ Degradarea obiectivelor turistice locale (fântâni, monumente istorice); ❖ Scăderea interesului manifestat pentru obiective turistice, dacă acestea nu sunt aduse la standarde înalte; ❖ Distrugerea naturii prin practicarea unui turism necontrolat, îndeosebi în Rezervația naturală Codrii seculari Runc; ❖ Lipsa de interes a întreprinzătorilor locali în domeniul turismului și al activităților sportive în sistem privat;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

Tabelul 22 Analiza SWOT - Administrație locală

PUNCTE TARI	PUNCTE SLABE
❖ Atragerea de către autorităților publice locale a fondurilor europene nerambursabile destinate creșterii calității vieții locuitorilor, în special investiții în domenii cheie – sănătate, educație, sport, cultură, infrastructură rutieră; ❖ Resurse umane calificate și cu expertiză în domeniul administrației publice; ❖ Existența unui Plan Urbanistic General al orașului Buhuși care reglementează dezvoltarea urbană a orașului;	❖ Lipsește un sistem de e-guvernare implementat la nivelul autorităților publice; ❖ Lipsa unor echipamente moderne și adaptate necesităților actuale pentru prestarea serviciilor de întreținere a spațiilor verzi, salubrizare și gestionarea câinilor fără stăpân;
OPORTUNITĂȚI	**AMENINȚĂRI**
❖ Continuarea demersurilor administrației locale de accesare a finanțărilor europene nerambursabile disponibile în exercițiul financiar 2022-2027 pentru dezvoltarea economică a orașului și îmbunătățirea vieții locuitorilor; ❖ Investiții în dezvoltarea resurselor umane de la nivelul administrației locale; ❖ Digitalizarea serviciilor oferite de administrația locală; ❖ Implementarea conceptului de Smart City/ digitalizare la nivelul orașului (smart governance –servicii online pentru cetățeni, smart living, smart mobility – trafic îmbunătățit, smart economy –servicii mai eficiente, smart people – informatizare în educație, smart environment), reducerea consumului final de energie din surse convenționale și a emisiilor de dioxid de carbon;	❖ Fonduri proprii insuficiente pentru acoperirea co-finanțării pentru proiectele depuse pentru care finanțatorul solicită îndeplinirea acestei condiții;

(Sursa: Prelucrarea autorilor)

SECȚIUNEA III. STRATEGIA DE DEZVOLTARE A ORAȘULUI BUHUȘI

CAPITOLUL 14. Proiecte contractate în perioada 2014-2021

14.1. Programul Operațional Regional 2014 - 2020

14.1.1. Reabilitarea termică a clădirilor publice din Orașul Buhuși – Colegiul Tehnic Ion Borcea și Școala Mihai Eminescu - cod SMIS 118519

Axa prioritară 3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

Prioritatea de investiții 3.1 Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor.

UAT Orașul Buhuși a implementat în perioada septembrie 2014 - august 2021 proiectul „Reabilitarea termică a clădirilor publice din Orașul Buhuși - Colegiul Tehnic Ion Borcea și Școala Mihai Eminescu" cod SMIS 118519 finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020 și are o valoare totală de 9.524.755,73 lei, din care 7.175.688,37 lei valoare eligibilă nerambursabilă din FEDR.

Obiectivul principal al priorității de investiții la care a răspuns proiectul este :Creșterea eficienței energetice în clădirile publice, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari.

Îndeplinirea acestui obiectiv general a fost condiționată de realizarea următoarelor obiective specifice ale proiectului:

1. Scăderea anuală a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de clădirile Colegiul Tehnic Ion Borcea și Școlii Gimnaziale Mihai Eminescu, cu aproximativ 79%.
2. Scăderea consumului anual de energie primară necesar pentru funcționarea clădirilor Colegiul Tehnic Ion Borcea și Școlii Gimnaziale Mihai Eminescu, cu aproximativ 76%.

Beneficiarii direcți ai prezentului proiect sunt aproximativ 1230 de elevi care urmează cursurile Colegiului Tehnic Ion Borcea și a Școlii Gimnaziale Mihai Eminescu precum și cei 106 de angajați a unităților de învățământ.

Cu privire la impactul investiției la nivelul localității, domnul Vasile Zaharia, primarul orașului Buhuși a declarat că "Proiectul de reabilitare termica a clădirilor celor două unități de învățământ a crescut calitatea mediului educațional în orașul Buhuși, precum și faptul că elevii Școlii Mihai Eminescu și cei ai Colegiului Tehnic Ion Borcea beneficiază de condiții optime."

14.1.2. Reabilitarea termică a clădirilor Spitalului Orășenesc Buhuși - cod SMIS 114077

Axa prioritară 3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

Prioritatea de investiții 3.1 Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor.

UAT Orașul Buhuși a implementat în perioada septembrie 2014 – octombrie 2020 proiectul „ Reabilitarea termică a clădirilor Spitalului Orășenesc Buhuși" cod SMIS 114077 finanțat prin Programul Operațional Regional 2014-2020, cu o valoare totală de 6.723.441,24 lei, din care 5.388.591,77 lei valoare eligibilă nerambursabilă din FEDR.

Obiectivul principal al priorității de investiții la care a răspuns proiectul este: Creșterea eficienței energetice în clădirile rezidențiale, clădirile publice și sistemele de iluminat public, îndeosebi a celor care înregistrează consumuri energetice mari.

Îndeplinirea acestui obiectiv general a fost condiționată de realizarea următoarelor obiective specifice ale proiectului:

1. Scăderea anuală a emisiilor de gaze cu efect de seră generate de clădirile Spitalului Orășenesc Buhuși, cu aproximativ 60%.
2. Scăderea consumului anual de energie primară necesar pentru funcționarea clădirilor Spitalului Orășenesc Buhuși, cu aproximativ 60%.

Beneficiarii direcți ai prezentului proiect sunt aproximativ 20.000 de pacienți / an care beneficiază de condițiile sporite din punct de vedere al confortului termic și cei 250 de angajați ai Spitalului Orășenesc Buhuși. Grupul țintă vizat de proiect îl reprezintă pacienții din orașul Buhuși precum și din zonele învecinate comuna Blăgești, Racova, Gârleni.

Cu privire la impactul investiției la nivelul localității, domnul Vasile Zaharia, primarul orașului Buhuși a declarat că "Proiectul de reabilitare termică a clădirii Spitalului Orășenesc Buhuși a fost finalizat în această lună aducând o imagine nouă spitalului, iar pacienții beneficiază de condiții optime."

14.1.3. Îmbunătățirea mediului urban din orașul Buhuși pentru zonele piața agroalimentară strada Pionierului, bloc NATO, zona Marginea - cod SMIS 119063

Axa prioritară 5. Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural.

Prioritatea de investiții 5.2. Realizarea de acțiuni destinate îmbunătățirii mediului urban, revitalizării orașelor, regenerării și decontaminării terenurilor industriale dezafectate (inclusiv a zonelor de reconversie), reducerii poluării aerului și promovării măsurilor de reducere a zgomotului.

UAT Orașul Buhuși a implementat în perioada martie 2016 – martie 2021 proiectul „Îmbunătățirea mediului urban din orașul Buhuși pentru zonele piața agroalimentară strada Pionierului, bloc NATO, zona Marginea", cod SMIS 119063, finanțat prin Programul Operațional Regional 2014 – 2020 cu o valoare totală de 3.370.086,96 lei, din care 2.819.933,04 lei valoare eligibilă nerambursabilă din FEDR.

Obiectivul principal al priorității de investiții la care răspunde proiectul: Reconversia și defuncționalizarea terenurilor și suprafețelor degradate, vacante sau neutilizate din orașele mici și mijlocii.

Îndeplinirea acestui obiectiv general a fost condiționată de realizarea următoarelor obiective specifice ale proiectului:

1. Extinderea suprafeței spațiilor verzi din orașul Buhuși cu o suprafață de aproximativ 4.500 metri pătrați.
2. Dotarea spațiilor verzi din proiect cu mobilier urban și crearea de facilități de agrement și petrecere a timpului liber pentru comunitate.

Beneficiarii direcți ai proiectului sunt aproximativ cei 20.000 de cetățeni ai orașului care beneficiază de posibilități diverse de petrecere a timpul liber, pe parcursul întregului an.

Cu privire la impactul investiției la nivelul localității, domnul Vasile Zaharia, primarul orașului Buhuși a declarat că "prin acest proiect trei zone dificile ale orașului, fosta piața agroalimentară, blocul NATO, zona Marginea au fost transformate în spații verzi și au fost redate folosinței cetățenilor orașului."

14.1.4. Reabilitarea, modernizarea și extinderea Ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși - cod SMIS 126344

Axa prioritară 8. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate și sociale

Prioritate de investiții 8.1 - Investiții în infrastructurile sanitare și sociale care contribuie la dezvoltarea la nivel național, regional și local, reducând inegalitățile în ceea ce privește starea de sănătate și promovând incluziunea socială prin îmbunătățirea accesului la serviciile sociale, culturale și de recreere, precum și trecerea de la serviciile instituționale la serviciile prestate de comunități

UAT Orașul Buhuși a început în mai 2020 activitățile proiectului "Reabilitarea, modernizarea și extinderea Ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși" cod SMIS 126344, ce sunt preconizate a se finaliza în octombrie 2022. Acesta are o valoare totală de 10.703.533,59 lei, din care valoare eligibilă este 10.698.697,25 lei și finanțarea nerambursabila (FEDR) este de 7.489.088,08 lei.

Obiectivul general al proiectului constă în creșterea accesibilității serviciilor de sănătate și comunitare prin dezvoltarea infrastructurii sanitare și sociale a Ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși. Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Reabilitarea, modernizarea și extinderea infrastructurii Ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși.
- Accesibilizarea spațiului destinat serviciilor medicale și a căilor de acces ale ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși.
- Achiziționarea de dotări necesare pentru infrastructura Ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși.
- În cadrul proiectului vor fi achiziționate echipamente medicale moderne: RMM, Computer tomograf.
- Dezvoltarea și diversificarea serviciilor medicale în sistem ambulator, atragerea de medici pe specialități noi: cardiologie, psihiatrie, ATI, pediatrie, îngrijiri paleative.
- Rezultatele planificate ale proiectului sunt:
- Suprafața desfășurata clădire ambulatoriu reabilitată: 1101,35 mp
- Suprafața desfășurată ambulatoriu nou creată: 638,20 mp
- Număr de echipamente medicale specifice achiziționate prin proiect: 3 buc.

Prin acest proiect UAT Orașul Buhuși dorește accesibilizarea ofertei de servicii de asistență în cadrul ambulatoriului, reducerea inegalităților în ceea ce privește starea de sănătate a populației

prin diagnosticarea bolilor în stadiul incipient; tratarea afecțiunilor mai ușoare, prevenind agravarea lor, reducerea ponderii persoanelor cu nevoi medicale neacoperite.

14.1.5. Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu din Orașul Buhuși – Școala Gimnazială Mihail Andrei - cod SMIS 121237

Axa prioritară 10. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Operațiunea 10.1.b. Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului de învățământ

UAT Orașul Buhuși a început în iulie 2019 activitățile proiectului "Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu din Orașul Buhuși - Școala Gimnazială Mihail Andrei" cod SMIS 121237, ce sunt preconizate a se finaliza în aprilie 2022. Acesta are o valoare totală de 8.404.771,23 lei, din care valoare eligibilă este 8.403.277,78 lei și finanțarea nerambursabila (FEDR) este de 7.142.786,11 lei.

Obiectivul general al proiectului constă în creșterea gradului de participare la nivelul învățământului obligatoriu, în special pentru copiii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului din cadrul Școlii Gimnaziale Mihail Andrei, orașul Buhuși.

Prin proiect se:

- reabilitează clădirea în care se desfășoară cursurile și extinderea acesteia cu spații noi pentru toalete,
- reabilitează sala de sport,
- reabilitează terenului de sport,

Rezultatele planificate ale proiectului sunt:

- numărul total de participanți la procesul educațional la finalul implementării proiectului este de 210 elevi, dintre care 84 de fete, 126 de băieți.
- suprafața desfășurată a infrastructurii de învățământ reabilitată la finalul implementării proiectului este de 2064,50 mp.

Prin acest proiect UAT Orașul Buhuși dorește aducerea unității de învățământ „Școala Gimnazială Mihail Andrei", de pe strada Libertății nr. 147, la standardele actuale din punct de vedere structural, al finisajelor, al dotărilor și al echipamentelor, în vederea creșterii gradului de frecventare, precum și a calității actului educațional în ansamblu și va avea impact asupra a 250 de elevi/ an clase 0-VIII și asupra personalului care își desfășoară activitatea în unitatea de învățământ, respectiv 41 de cadre didactice și 4 angajați auxiliar.

14.1.6. Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu din Orașul Buhuși – Școala Gimnazială Ștefan cel Mare - cod SMIS 121239

Axa prioritară 10. Îmbunătățirea infrastructurii educaționale

Operațiunea 10.1.b. Creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, în special pentru copii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului de învățământ

UAT Orașul Buhuși a început în iulie 2019 activitățile proiectului "Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul general obligatoriu din Orașul Buhuși - Școala Gimnazială Ștefan cel Mare" cod SMIS 121239, ce sunt preconizate a se finaliza în aprilie 2022. Acesta are o valoare totală de 5.710.368,76 lei, din care valoare eligibilă este 5.710.368,76 lei și finanțarea nerambursabila (FEDR) este de 4.853.813,45 lei.

Obiectivul general al proiectului constă în creșterea gradului de participare la nivelul învățământului obligatoriu, în special pentru copiii cu risc crescut de părăsire timpurie a sistemului, din cadrul Școlii gimnaziale Ștefan cel Mare, orașul Buhuși.

Prin proiect se:

- modernizează serviciul complementar pentru copilăria timpurie PRIMOHUB prin susținerea cu resurse educaționale pentru diversificarea activităților.
- reabilitează clădirea în care se desfășoară cursurile Școlii Ștefan cel Mare și extinderea acesteia cu un corp nou, cu același regim de înălțime P+1, clădirea în care se desfășoară cursurile și extinderea acesteia cu spații noi pentru toalete.
- reabilitează terenului de sport.

Rezultatele planificate ale proiectului sunt:

- numărul copiilor de 0-8 ani și părinților acestora, beneficiari ai serviciului complementar este în creștere.
- numărul total de participanți la procesul educațional la finalul implementării proiectului este de 135 elevi, dintre care 65 de fete și 70 de băieți.
- suprafața desfășurată a infrastructurii de învățământ reabilitată la finalul implementării proiectului este de 1375,75 mp.

Prin acest proiect UAT Orașul Buhuși dorește aducerea unității de învățământ „Școala gimnazială Ștefan cel Mare" de pe strada Libertății nr. 225, la standardele actuale din punct de vedere structural, al finisajelor, al dotărilor și al echipamentelor, în vederea creșterii gradului de frecventare precum și a calității actului educațional în ansamblu și va avea impact asupra 140 de

elevi / an clase 0-VIII și asupra personalului care își desfășoară activitatea în unitatea de învățământ respectiv 17 de cadre didactice și 17 angajați auxiliar.

14.1.7. Îmbunătățirea calității vieții în orașul Buhuși prin investiții în spații publice și în servicii socio-educative – recreative - cod SMIS 125753

Axa prioritară 13. Sprijinirea regenerării orașelor mici și mijlocii

Obiectivul specific 13.1. Îmbunătățirea calității vieții populației în orașele mici și mijlocii din România

UAT Orașul Buhuși va începe în martie 2022 activitățile proiectului "Îmbunătățirea calității vieții în orașul Buhuși prin investiții în spații publice și în servicii socio-educative – recreative" cod SMIS 125753, ce sunt preconizate a se finaliza la finalul anului 2023. Acesta are o valoare totală de 23.643.662 lei, din care valoare eligibilă este 23.287.500 lei și finanțarea nerambursabila (FEDR) este de 19.794.375 lei.

Obiectivele principale ale proiectului sunt următoarele:

- Modernizarea Cinematografului „Victoria" și transformarea lui în Centru Educațional Multifuncțional;
- Modernizarea Parcului Central și a Parcului Dendrologic;
- Modernizarea străzilor Mihai Viteazul și Ion Ionescu de la Brad (1,1 km de sistem rutier, rețea de canalizare, rețea de apă potabilă, sistem de iluminat și supraveghere video).

Rezultatele planificate ale proiectului sunt:

- Clădirea Cinematografului „Victoria" va avea săli pentru diferite activități educaționale, dar și o sală de proiecție, cu scenă și cu 171 de locuri, în locul vechii săli de cinema.
- Amenajare de spații verzi (defrișarea vegetației existente, modelarea terenului și plantarea cu specii perene, gazonarea suprafețelor, inclusiv plantarea de arbori și arbuști).
- Realizarea de alei pietonale, crearea de facilități pentru recreere, educație, zonă amenajată pentru sport, locuri de joacă pentru copii și alee senzorială.
- Dotarea cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, panouri de afișaj urban, fântână de băut apă), instalare sistem WiFi în spațiile publice, instalare sisteme de supraveghere video a spațiilor amenajate prin proiect.

- Realizarea unui sistem de irigații și a unui sistem de iluminat exterior pentru spațiile amenajate prin proiect.
- Extinderea rețelei de alimentare cu apă și cea de canalizare până în zona amplasamentului.
- Străzile Mihai Viteazul și Ion Ionescu de la Brad complet reabilitate, inclusiv rețeaua de apă și canal și sistemul de iluminat, iar întreaga zonă va fi supravegheată video.
- Vor fi executați peste 4400 mp de trotuar și zone pietonale pe aceste străzi.
- Vor fi regândite și extinse parcările de pe strada Mihai Viteazul, numărul total de parcări urmând să ajungă la 112.

14.1.8. Consolidare și reabilitare Sală Polivalentă Buhuși

Axa prioritară 3. Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon

Prioritatea de investiții 3.1 Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor.

Proiectul „***Consolidare și reabilitare Sală Polivalentă Buhuși***”, cu o valoare de 9.500.000 lei, va fi redepus în cadrul apelului axei 3.1. POR 2014-2020 „Sprijinirea eficienței energetice, a gestionării inteligente a energiei și a utilizării energiei din surse regenerabile în infrastructurile publice, inclusiv în clădirile publice, și în sectorul locuințelor/ Eficiența energetică a clădirilor publice”. Acțiunile care vor fi derulate în cadrul acestui proiect vizează:

- Măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile publice
- Măsuri conexe care contribuie la implementarea proiectului pentru care se solicită finanțare.

14.2. Programul Național de Dezvoltare Locală

PNDL este un program de finanțare multianual, coordonat de Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației, care are ca obiectiv general sprijinirea unităților administrativ-teritoriale pentru echiparea teritoriului administrativ al acestora cu toate dotările tehnico-edilitare, de infrastructură educațională, de sănătate și de mediu, sportivă, social-culturală și turistică, administrativă și de acces la căile de comunicație în vederea asigurării unui climat investițional atractiv pentru localitățile României.

Fondurile alocate de minister în cadrul PNDL sunt surse de finanțare complementare pentru bugetele locale. Finanțarea proiectelor se asigură din transferuri alocate bugetelor locale, de la bugetul de stat, aprobate cu această destinație în bugetul MDRAPFE, din fonduri prevăzute în bugetele locale cu această destinație și din alte surse legal constituite.

Etapa I a programului (PNDL-1) o constituie obiectivele de investiții aflate în finanțare la data de 31 decembrie 2016. Ca urmare a acestei etape, UAT Orașul Buhuși are în implementare proiectul ***„Modernizarea străzilor de interes local în orașul Buhuși, județul Bacău”*** în valoare totală de 35.272.662,30 lei.

Etapa a II-a (PNDL-2) a fost instituită prin OUG nr. 6/2017 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri privind realizarea investițiilor finanțate din fonduri publice. În cadrul acestei etape, UAT Orașul Buhuși are următoarele proiecte, ultimele două referindu-se la educația timpurie de calitate:

- ***„Reabilitare, modernizare și dotare școala gimnazială nr.2 din orașul Buhuși, județul Bacău”*** - în valoare totală de 2.872.256,25 lei, acesta fiind finalizat. Proiectul a fost finanțat conform contractului nr. 2596/10.11.2017 încheiat între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și UAT Orașul Buhuși înregistrat la UAT Orașul Buhuși nr. 46916/07.12.2017.
- ***„Reabilitare, modernizare și extindere construcție existentă și schimbare destinație în grădiniță cu patru săli de grupă în Orașul Buhuși, județul Bacău”*** în valoare totală de 1.359.446,91 lei, acesta fiind finalizat. Obiectivul a fost finanțat în baza contractului nr. 2597/10.11.2017 încheiat între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și UAT Orașul Buhuși înregistrat la UAT Orașul Buhuși nr. 46915/07.12.2017 și are ca obiectiv construirea unei grădinițe cu patru săli în fostul atelier al Școlii nr.2.
- ***„Construire grădiniță cu două săli de grupă în Orașul Buhuși, județul Bacău”*** în valoare totală de 974.400,91 lei, acesta fiind încă în implementare. Finanțarea este asigurată de contractul nr. 2928/17.11.2017 încheiat între Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și UAT Orașul Buhuși. Proiectul are ca obiect construirea unei grădinițe cu două săli de clasă pe terenul situat la adresa: Strada Orbic nr. 348.

14.3. GAL ULMUS MONTANA

Proiectul „***Dezvoltarea infrastructurii sociale a orașului Buhuși prin dotarea Complexului de Servicii Comunitare***” a fost implementat prin intermediul măsurii de tipul Investiții, și anume *Măsura M6/6B Investiții în infrastructura socială.* Acesta a avut o valoare totală de 245.032,09 lei și la ora actuală este finalizat.

Proiectul „***Dotarea Serviciului de spații verzi, material floricol, activități de creșterea animalelor cu echipamente***” a fost implementat prin intermediul măsurii de tipul Investiții și servicii, și anume *M5/6B Dezvoltare comunităților locale*. Acesta a avut o valoare totală de 238.106,76 lei și la ora actuală este finalizat.

Proiectul „***Dotare cu echipamente specifice a Casei de cultură Buhuși***” a fost implementat prin intermediul măsurii de tipul Investiții și servicii, și anume *M5/6B Dezvoltare comunităților locale.* Acesta a avut o valoare totală de 110.908,00 lei și la ora actuală este finalizat.

14.4. Fondul Elvețian de contrapartidă

În luna februarie 2018 Orașul Buhuși a încheiat contractul de finanțare nr. 3719/6/08.02.2018 cu Ministerul Dezvoltării Regionale, Administrației Publice și Fondurilor Europene și UAT Orașul Buhuși, având ca obiect finanțarea proiectului ***„Modernizarea sistemului de iluminat public în zona centrală a orașului Buhuși”***. Investiția este finalizată și a presupus modernizarea sistemul de iluminat public în Zona Centrală a Orașului Buhuși, mai exact:

- pe străzile Nicolae Bălcescu și 1 Mai s-au montat 61 de stâlpi de iluminat stradal prevăzuți cu panou fotovoltaic și cu două lămpi de iluminat,
- în parcul de pe strada N. Bălcescu s-au montat 11 stâlpi de iluminat, dotați cu panouri fotovoltaice.

Valoarea totală a proiectului a fost de 500.622,28 franci elvețieni (1.977.658,26 lei), iar finanțarea nerambursabilă, în proporție de 85%, a fost asigurată din Fondul pentru acțiuni în domeniul energiei durabile, Program de Cooperare Elvețiano-Român.

14.5. Programul Operațional Infrastructură Mare

Axa Prioritară 9. Protejarea sănătății populației în contextul pandemiei cauzate de COVID-19

Obiectivul Specific 9.1. Creșterea capacității de gestionare a crizei sanitare COVID-19

UAT Orașul Buhuși are în implementare proiectul **„Îmbunătățirea capacității de răspuns la criza COVID -19, prin investiții specifice în cadrul Spitalului Profesor Doctor Eduard Apetrei, Buhuși" cod SMIS 152340**, în valoare totală de 10.665.692,900 lei.

Proiectul tratează la faza DALI instalația de producere și distribuție a fluidelor medicale pe secțiile aferente Spitalului Orășenesc din str. Văioagă, nr. 3, Buhuși, județul Bacău (obiect 1 - Corp principal) și Secția de Boli Infecțioase a spitalului din str. Dr. Davila, nr. 1, Buhuși, județul Bacău (Obiect 2 – Secția Boli Infecțioase).

CAPITOLUL 15. Strategia de dezvoltare – viziune și obiective

15.1. Viziunea de dezvoltare

Viziunea dezvoltării reprezintă un concept al identității locale, menit să ofere comunității un sens al dezvoltării pe baza căruia să poată fi formulate obiective strategice de dezvoltare.

***Viziunea de dezvoltare*: Buhuși 2027 – un oraș inteligent, un oraș în continuă dezvoltare, cu o comunitate democratică, cu o economie sustenabilă dezvoltată prin inovare, tradiție şi valorificarea resurselor, atractiv pentru investitori, turiști și locuitori, susținut de o infrastructură modernă şi un mediu partenerial dezvoltat**

Este extrem de important să se stabilească o viziune de dezvoltare pe termen lung (perioada de implementare, 2027), care să rămână stabilă si să stea la baza oricărei revizuiri a PUG sau a diverselor planuri de amenajarea teritoriului, infrastructuri de transport şi dezvoltare zonală, județeană şi regională. De aceea, strategia dezvoltă obiective strategice, care sunt operaționalizate prin obiective specifice şi acțiuni concrete.

În completare, a fost elaborat un portofoliu cât mai diversificat de proiecte, care să satisfacă nevoile identificate la nivelul principalelor domenii de analiză şi care să asigure premisele atragerii unui volum suplimentar de resurse financiare externe (din fondurile Uniunii Europene, de la bugetul de stat, parteneriate public-private, etc.).

Documentul de față abordează un scenariu al eco-dezvoltării urbane strategice, active, construit pe dezvoltarea turistică, și se focalizează pe implementarea unor măsuri de dezvoltare care vizează susținerea acestui sector economic și a infrastructurii sale de suport, în deplin acord cu toate celelalte măsuri de dezvoltare urbană durabilă.

Calitatea infrastructurii de bază (alimentare cu apă, canalizare, iluminat public ș.a.), a celei de transport și gradul de acces la aceasta reflectă nivelul de civilizație, deopotrivă cu disponibilitatea de evoluție şi creştere economică. Investițiile în infrastructura serviciilor educaționale, de sănătate și sociale sunt în mod egal necesare. Măsurile de îmbunătățire a infrastructurii reprezintă componente care pot contribui la dezvoltarea capitalului uman și la creșterea calității vieții, în realitate acestea fiind interdependente. Mai mult, dezvoltarea la nivel local trebuie bazată pe o calitate ridicată a resurselor de apă potabilă, managementul corespunzător al deşeurilor, îmbunătățirea calității aerului atmosferic şi pe un management adecvat al hazardelor şi riscurilor, cu scopul asigurării unui mediu de viață curat şi sigur.

15.2. Obiectivele strategice și operaționale

Transformarea orașului Buhuși într-un oraș inteligent, prin investiții continue în modernizarea infrastructurii, a serviciilor publice și utilităților, economie sustenabilă și utilizare eficientă a resurselor, în perioada 2022-2027.

Obiectivele strategice sunt:

- *O1: Creșterea calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea condițiilor de trai și calitatea mediului înconjurător*
- *O2: Dezvoltarea unei economii sustenabile prin diversificarea ramurilor economice, susținerea actorilor locali și atragerea de noi investiții în orașul Buhuși*
- *O3: Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent*
- *O4: Dezvoltarea capitalului uman și îmbunătățirea serviciilor publice*

Obiectivele, măsurile și direcțiile de dezvoltare propuse în cadrul strategiei se implementează prin proiecte concrete, coordonate și corelate sinergic, care să contribuie la realizarea obiectivului general și a viziunii de dezvoltare a orașului pentru intervalul de timp 2022-2027. Strategia conține un pachet integrat, complex de intervenții de regenerare urbană fizică, economică, socială, de mediu, astfel încât orașul să devină mai atractiv, să permită creșterea calității vieții localnicilor și asigurarea unui standard de viață și să se transforme într-o stațiune turistică modernă.

Proiectele propuse includ propunerile identificate la momentul elaborării strategiei de dezvoltare, însă poate fi actualizat, ori de câte ori este necesar, de către Primăria Buhuși. Ideile de proiecte au fost transmise de către autoritățile publice locale și actorii locali care au participat la focus-grupuri sau au completat chestionarul.

Tabelul 23 Obiectivul strategic nr. 1 - Creșterea calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea condițiilor de trai și calitatea mediului înconjurător

Obiective specifice	Măsuri	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
1.1. Îmbunătățirea accesibilității prin investiții în infrastructura rutieră și pietonală	1.1.1.Reabilitarea și modernizarea străzilor din limita U.A.T.	Reabilitarea și modernizarea străzilor orășenești și a arterelor de circulație	Infrastructura și echiparea edilitară
		Lucrări de construcție, reabilitare poduri și treceri peste cursurile de apă, pentru automobile și pietoni peste Pârâul Roșu	Infrastructura și echiparea edilitară
	1.1.2.Fluidizarea traficului urban	Reabilitarea, reamenajarea și dotarea corespunzătoare a parcărilor existente	Infrastructura și echiparea edilitară
		Înființarea, amenajarea și dotarea de noi spații de parcare	Infrastructura și echiparea edilitară
		Realizarea/ Reînnoirea de marcaje și indicatoare rutiere, precum și semaforizarea intersecțiilor principale	Infrastructura și echiparea edilitară
		Realizarea de sisteme de monitorizare video bazate pe instrumente inovative și eficiente de management al traficului	Infrastructura și echiparea edilitară
		Amenajarea stațiilor de transport în comun	Infrastructura și echiparea edilitară
		Modernizarea și reabilitarea clădirilor gării și autogării	Infrastructura și echiparea edilitară
	1.1.3. Îmbunătățirea traficului pietonal și velo	Reabilitarea trotuarelor, aleilor, zonelor pietonale existente	Infrastructura și echiparea edilitară
		Crearea/Amenajarea de noi trotuare, piste velo, alei și zone pietonale	Infrastructura și echiparea edilitară
		Lucrări de modernizare a carosabilului și a spațiilor pietonale în vederea asigurării accesibilității persoanelor cu handicap	Infrastructura și echiparea edilitară

1.2. Dezvoltarea, modernizarea și extinderea infrastructurii tehnico-edilitare	1.2.1. Dezvoltarea rețelei de alimentare cu apă și canalizare	Reabilitarea și extinderea infrastructurii de furnizare a apei potabile	Infrastructura și echiparea edilitară
		Construire stație de denitrificare a apei	Mediu
		Identificarea și analiza de noi surse de alimentare cu apă potabilă	Infrastructura și echiparea edilitară Mediu
		Reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare	Infrastructura și echiparea edilitară
		Modernizarea și extinderea rețelei pluviale	Infrastructura și echiparea edilitară
	1.2.2.Dezvoltarea rețelei de furnizare a gazelor naturale	Extinderea rețelei de gaze naturale	Infrastructura și echiparea edilitară
		Racordarea tuturor locuitorilor la rețeaua de gaze naturale	Infrastructura și echiparea edilitară
1.3. Îmbunătățirea aspectului urban al localității prin investiții moderne, inteligente și durabile	1.3.1.Îmbunătățirea aspectului general al orașului Buhuși	Reabilitarea/ anveloparea/ renovarea exterioară a clădirilor publice sau private	Infrastructura și echiparea edilitară
		Reabilitarea și consolidarea clădirilor de patrimoniu	Infrastructura și echiparea edilitară Turismul, cultura și sportul
		Reabilitarea clădirilor/ terenurilor abandonate	Infrastructura și echiparea edilitară
	1.3.2. Modernizarea spațiilor publice	Modernizarea spațiilor publice prin dotarea cu mobilier urban modern și inteligent (ex.cu prize pentru încărcarea telefoanelor mobile integrate în bănci stradale, iluminat arhitectural)	Infrastructura și echiparea edilitară
		Construire stații de reîncărcare pentru mașinile electrice	Infrastructura și echiparea edilitară

		Dezvoltarea rețelelor de internet wireless în spațiile publice și în parcurile din oraș	Infrastructura și echiparea edilitară
		Reabilitarea și modernizarea piețelor publice, zonelor comerciale	Infrastructura și echiparea edilitară
		Amenajarea spațiilor urbane (rampe de acces persoane cu dizabilități, toalete publice, etc.)	Infrastructura și echiparea edilitară
	1.3.3.Realizarea și modernizarea spațiilor de petrecere a timpului liber a locuitorilor	Modernizarea, amenajarea spațiilor existente pentru petrecerea timpului liber	Infrastructura și echiparea edilitară Turismul, cultura și sportul
		Amenajarea de noi spații de petrecere a timpului liber pentru copii, tineri și vârstnici	Infrastructura și echiparea edilitară Turismul, cultura și sportul
		Amenajarea, modernizarea spațiilor destinate copiilor, pentru petrecerea timpului liber din zonele rezidențiale	Infrastructura și echiparea edilitară Turismul, cultura și sportul
		Crearea de noi spații de joacă pentru copii	Infrastructura și echiparea edilitară Turismul, cultura și sportul
	1.3.4. Modernizarea zonelor rezidențiale	Amenajarea de parcări în zonele rezidențiale	Infrastructura și echiparea edilitară
		Amenajarea trotuarelor, aleilor din zonele rezidențiale	Infrastructura și echiparea edilitară

		Amenajarea și îngrijirea spațiilor verzi din zonele rezidențiale	Mediu Turismul, cultura și sportul
1.4. Îmbunătățirea calității mediului înconjurător	1.4.1.Îmbunătățirea calității factorilor de mediu și reducerea poluării urbane	Amenajarea și extinderea spațiilor verzi	Mediu Turismul, cultura și sportul
		Crearea/ Plasarea de noi spații pentru colectarea deșeurilor	Mediu Turismul, cultura și sportul
	1.4.2. Îmbunătățirea managementului deșeurilor și încurajarea economiei circulare	Digitalizarea infrastructurii de colectare a deșeurilor în vederea implementării instrumentului economic ”plătește pentru cât arunci”.	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
		Amenajarea unui centru de colectare prin aport voluntar a deșeurilor menajere valorificabile (voluminoase, DEEE-uri, reciclabile, etc.).	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
		Amenajarea corespunzătoare a spațiilor de colectare a deșeurilor din oraș	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
		Campanii de promovare și educare în rândul populației și agenților economici privind colectarea selectivă, reciclarea și valorificarea deșeurilor	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
		Campanii de promovare și educare în rândul agenților economici din agricultură, fermierilor locali privind reciclarea/ valorificarea/ compostarea deșeurilor	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
		Campanii de educare în rândul turiștilor cu privire la protecția mediului	Mediu Turismul, cultura și sportul

1.5. Reducerea consumului de energie și încurajarea utilizării surselor de energie alternativă	1.5.1. Îmbunătățirea eficienței energetice și termice	Reabilitarea energetică a clădirilor publice și a blocurilor de locuințe	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
		Modernizarea sistemului de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat clasice cu cele cu eficiență energetică ridicată	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
		Implementare sisteme de management al funcționării consumurilor energetice inteligente	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
	1.5.2. Utilizarea surselor de energie alternativă	Implementarea sistemelor de furnizare a energiei termice pentru încălzire și prepararea apei calde din surse alternative/regenerabile în cadrul instituțiilor publice/clădirilor publice	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară
		Implementarea sistemelor de producere a energiei termice și electrice din surse alternative	Mediu Infrastructura și echiparea edilitară

Tabelul 24 Obiectivul strategic nr. 2 - Dezvoltarea unei economii sustenabile prin diversificarea ramurilor economice, susținerea actorilor locali și atragerea de noi investiții în orașul Buhuși

Obiective specifice	Măsuri	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
2.1. Atragerea și susținerea investitorilor	2.1.1. Atragerea investițiilor în orașul Buhuși și susținerea investitorilor	Promovarea orașului în rândul investitorilor	Economia
		Identificarea spațiilor abandonate (clădiri/ terenuri) pentru realizarea de investiții	Economia
		Crearea și promovarea facilităților pentru investitorii locali și străini	Economia
	2.1.2. Susținerea dezvoltării mediului de afaceri local	Crearea și promovarea facilităților pentru mediul privat local (start-up-uri, tineri antreprenori, etc.)	Economia
		Organizarea de consultări/ întâlniri între mediul de afaceri local și administrația publică locală	Economia
		Organizarea de târguri și festivaluri specifice locale	Economia
		Campanii de promovare în rândul mediului de afaceri local a posibilităților de finanțare	Economia
		Sprijinirea înregistrării brandurilor locale/ produselor tradiționale	Economia
		Campanii de promovare a brandurilor locale/ produselor tradiționale	Economia
		Sprijinirea activității producătorilor locali	Economia
		Susținerea fermelor mici, a instalării tinerilor fermieri, sprijin pentru asociere și crearea de grupuri de producători, pentru produse bio	Economia
	2.1.3. Crearea infrastructurii necesare mediului de afaceri	Înființarea și realizarea unui centru de afaceri/ incubator de afaceri/ parc industrial	Economia
		Înființarea, construcția și amenajarea unei piețe-agroalimentare moderne	Economia
		Înființarea de structuri de economie socială	Economia

2.2. Îmbunătățirea competențelor firmelor	2.2.1. Îmbunătățirea competitivității firmelor prin creșterea productivității în domenii cu valoare adăugată	Sprijinirea înființării de noi firme, competitive și sustenabile, cu accent pe domenii cu valoare adăugată	Economia
		Sprijinirea utilizării de tehnologii moderne și inovatoare	Economia
	2.2.2. Creșterea competitivității și sustenabilității industriilor culturale și creative	Sprijin acordat pentru dezvoltarea și promovarea industriilor culturale și creative	Economia

Tabelul 25 Obiectivul strategic nr. 3 - Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent

Obiective specifice	Măsuri	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
3.1. Dezvoltarea infrastructurii turistice, sportive și de agrement	3.1.1. Crearea și modernizarea zonelor de agrement	Crearea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente	Turismul, cultura și sportul
		Realizarea unui patinoar natural combinat cu ștrand ce vor funcționa sezonier	Turismul, cultura și sportul
		Reabilitarea, modernizarea și dotarea Satului de vacanță Runc	Turismul, cultura și sportul
		Reabilitare Stadion Textila	Turismul, cultura și sportul
	3.1.2. Creșterea accesibilității zonelor de agrement	Reabilitarea/modernizarea sau extinderea infrastructurii rutiere de acces pentru aria protejată Codrii Runc	Turismul, cultura și sportul
		Reabilitarea/ Construcția/ Amenajarea drumurilor de acces către atracțiile turistice	Turismul, cultura și sportul
		Amenajarea adecvată și crearea de spații din jurul atracțiilor turistice (parcări, zonă de popas, zone de shopping/ suveniruri etc.)	Turismul, cultura și sportul
		Creșterea numărului de indicatoare de orientare turistică	Turismul, cultura și sportul
3.2. Creșterea atractivității și notorietății orașului Buhuși	3.2.1. Îmbunătățirea aspectului turistic al orașului Buhuși	Reabilitarea și restaurarea monumentului istoric Hanul de la Gura Orbicului	Turismul, cultura și sportul
		Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural	Turismul, cultura și sportul
		Punerea în valoare a obiectivelor turistice prin iluminat arhitectural	Turismul, cultura și sportul
	3.2.2. Diversificarea ofertei turistice	Creare infrastructurii turistice (hoteluri, pensiuni, moteluri, campinguri)	Turismul, cultura și sportul
		Construirea și amenajarea de piste pentru cicloturism/ mountain-bike/ trotinete	Turismul, cultura și sportul
		Amenajarea și construirea de muzee tematice	Turismul, cultura și sportul

		Organizarea de evenimente tematice (gastronomice, culturale, muzicale etc.)	Turismul, cultura și sportul
		Amenajarea de puncte de observare/ filmare/ fotografiere	Turismul, cultura și sportul
	3.2.3. Promovarea orașului Buhuși	Înființare unui Birou de Informare Turistică	Turismul, cultura și sportul
		Crearea instrumentelor de promovare (materiale de promovare și informare, aplicații informatice)	Turismul, cultura și sportul
		Campanii de promovare a orașului Buhuși	Turismul, cultura și sportul
		Organizarea de evenimente și festivaluri cu impact la nivel județean, național și internațional	Turismul, cultura și sportul
		Participarea la târguri de turism	Turismul, cultura și sportul
		Includerea mănăstirilor Runc și Ciolpani în trasee turistice și/ sau ecleziastice	Turismul, cultura și sportul
		Parteneriate cu agenții de turism pentru promovare	Turismul, cultura și sportul
3.3. Sprijinirea activităților culturale	3.3.1.Inființare/Reabilitarea instituțiilor culturale locale și includerea în circuite turistice	Modernizarea Cinematografului „Victoria” și transformarea lui în Centru Educațional Multifuncțional	Turismul, cultura și sportul
		Înființare muzeu tematic/ în aer liber	Turismul, cultura și sportul
		Reabilitare, modernizare și dotare Sala Polivalentă Buhuși	Turismul, cultura și sportul
	3.3.2. Dezvoltarea de acțiuni culturale la nivel local	Organizarea de evenimente culturale și educaționale la nivel local (inclusiv tematice)	Turismul, cultura și sportul

Tabelul 26 Obiectivul strategic nr. 4 – Dezvoltarea capitalului uman și îmbunătățirea serviciilor publice

Obiective specifice	Măsuri	Proiecte propuse	Corespondența cu domeniile de analiză SWOT
4.1. Creșterea accesului la servicii de sănătate	4.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de sănătate	Construirea, amenajarea și dotarea unui corp nou în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși cu secțiile Contagioase și Obstetrică-Ginecologie	Sănătate
		Reabilitare și modernizare Secția de Pneumo-Ftiziologie a Spitalului Orășenesc Buhuși	Sănătate
		Înființarea unei farmacii cu program non-stop	Sănătate
		Reabilitarea termică a clădirii ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși	Sănătate
		Construirea, amenajarea și dotarea unui dispensar medical în cartierul Orbic	Sănătate
	4.1.2. Dezvoltarea serviciilor de sănătate	Atragerea de furnizori de servicii medicale în localitate pentru specializările medicale neacoperite (laboratoare medicale, clinici de specialitate)	Sănătate
		Dotarea Spitalului Orășenesc Buhuși cu computer tomograf și RMN	Sănătate
		Înființare unitate mobilă medicală în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși	Sănătate
		Înființare centru de dializă în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși	Sănătate
		Înființarea unui Centru de Permanență în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși	Sănătate
4.2. Modernizarea infrastructurii și dezvoltarea serviciilor educaționale	4.2.1.Modernizarea infrastructurii educaționale	Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul preșcolar din Orașul Buhuși - Grădinița nr.6 - Școala Mihai Eminescu	Educație și învățământ
		Construire creșă cu 40 de locuri în orașul Buhuși	Educație și învățământ
		Înființarea de clase cu profil profesional și de tip școala de arte și meserii în cadrul Liceului Ion Borcea Buhuși	Educație și învățământ

	4.2.2. Dezvoltarea serviciilor educaționale și de formare profesională	Dotarea și echiparea unităților de învățământ	Educație și învățământ
		Crearea/ modernizarea infrastructurii școlare adiacente (facilități de cazare, cantine, biblioteci etc)	Educație și învățământ
		Implicarea tinerilor în organizarea de evenimente cu scop educațional și cultural în spații publice și încurajarea voluntariatului	Educație și învățământ
		Înființarea de clase speciale de formare continuă pentru persoanele neșcolarizate	Educație și învățământ
		Organizarea de activități educaționale pe perioada vacanței de vară	Educație și învățământ
4.3. Îmbunătățirea serviciilor sociale	4.3.1.Dezvoltarea infrastructurii sociale	Construirea și amenajarea unui adăpost de noapte pentru persoanele fără locuință	Asistență socială
		Construire locuințe sociale	Asistență socială
		Construire de locuințe de serviciu pentru personalul medical, cadre didactice, polițiști, ingineri	Infrastructura și echiparea edilitară
		Dezvoltarea unui centru de tip rezidențial/ nerezidențial în regim de urgență (cu program non-stop)	Asistență socială
	4.3.2.Sprijinirea categoriilor de persoane dezavantajate, marginalizate sau vulnerabile	Cursuri de calificare/ recalificare/instruire pentru persoanele din grupurile vulnerabile	Asistență socială
		Furnizarea de pachete integrate pentru persoanele din grupurile vulnerabile (informare, consiliere, mediere, servicii gratuite medicale și sociale, rechizite, haine, masă caldă, tichete ș.a)	Asistență socială
		Dezvoltarea de servicii integrate pentru familii/ persoane în dificultate (îngrijire, locuințe protejate etc)	Asistență socială
		Dezvoltarea de servicii pentru persoanele cu dizabilități	Asistență socială
		Înființarea unei linii telefonice permanente pentru persoane în dificultate	Asistență socială

4.4. Creșterea siguranței populației și turiștilor	4.4.1.Reabilitarea și extinderea infrastructurii pentru protecția cetățenilor și turiștilor	Extinderea rețelei de iluminat public în zonele turistice și periferice ale orașului	Infrastructura și echiparea edilitară Turismul, cultura și sportul
		Modernizarea sistemului de iluminat existent	Infrastructura și echiparea edilitară Turismul, cultura și sportul
		Instalarea de sisteme moderne de supraveghere/ monitorizare video atât a traficului, cât și în zonele turistice	Infrastructura și echiparea edilitară Turismul, cultura și sportul
4.5. Creșterea calității și eficientizarea serviciilor publice oferite de administrația publică	4.5.1.Modernizarea infrastructurii și dotărilor în administrația publică	Reabilitare și modernizare sediu Primărie, eficient energetic și cu dotări inteligente, cu consum redus de energie	Administrație locală
		Reabilitarea și modernizarea clădirilor care asigură servicii publice	Administrație locală
		Achiziție utilaje pentru realizarea lucrărilor publice (întreținere spații verzi, gestionare câini fără stăpân)	Administrație locală
		Construire spații pentru gararea echipamentelor și utilajelor	Administrație locală
		Achiziție mijloace de transport public al elevilor	Administrație locală
		Achiziție de echipamente IT și dotări moderne pentru salariații instituției (laptop/ smartphone, imprimante multifuncționale)	Administrație locală
	4.5.2. Îmbunătățirea managementului resurselor umane	Organizarea de cursuri de formare profesională în domenii cheie pentru dezvoltarea instituției	Administrație locală
		Organizarea de schimburi de experiență	Administrație locală
		Actualizarea procedurilor de lucru și introducerea unor sisteme moderne de desfășurare a activității (digitalizare)	Administrație locală

	4.5.3. Reducerea birocrației pentru cetățeni și simplificarea procedurilor administrative	Implementarea sistemelor de plată on-line a taxelor și impozitelor	Administrație locală
		Digitalizarea serviciilor destinate populației și IMM-urilor	Administrație locală
		Implementarea de sisteme de management a documentelor la nivel intern (în cadrul primăriei) pentru eliminarea hârtiilor	Administrație locală
		Implementarea de sisteme electronice de arhivare a documentelor	Administrație locală
		Implementarea de sisteme informatice pentru interconectare cu alte instituții publice (ANAF, APIA, OCPI, Registrul Comerțului, școală etc)	Administrație locală
		Dotarea instituției cu software specializate	Administrație locală
	4.5.4. Îmbunătățirea procesului consultativ al administrație publice locale	Implementarea de soluții informatice prin care cetățenii să fie informați periodic despre politicile publice și procesele decizionale de la nivelul administrației publice	Administrație locală
		Eficientizarea procesului de consultare publică prin achiziția de soluții/aplicații IT moderne (ex. aplicație telefonică pe care cetățenii să o utilizeze în relația cu primăria)	Administrație locală
		Organizarea de întâlniri cu cetățenii pentru informare/ consultări	Administrație locală

15.3. Planul de acțiuni 2022 - 2027

Tabelul 27 Planul de acțiuni - Obiectivul strategic nr. 1 - Creșterea calității vieții locuitorilor prin îmbunătățirea condițiilor de trai și calitatea mediului înconjurător

Nr. crt.	Proiecte propuse	Indicatori de măsurare	Perioada de implementare	Surse potențiale de finanțare	Responsabili
1	Reabilitarea și modernizarea străzilor orășenești și a arterelor de circulație	Număr străzi și artere de circulație reabilitate și modernizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
2	Lucrări de construcție, reabilitare poduri și treceri peste cursurile de apă, pentru automobile și pietoni peste Pârâul Roșu	Număr poduri și treceri peste Pârâul Roșu construite	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
3	Reabilitarea, reamenajarea și dotarea corespunzătoare a parcărilor existente	Număr de parcări reabilitate, reamenajate și dotate corespunzător	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
4	Înființarea, amenajarea și dotarea de noi spații de parcare	Număr de parcări nou înființate și dotate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
5	Realizarea/ Reînnoirea de marcaje și indicatoare rutiere, precum și semaforizarea intersecțiilor principale	Număr de marcaje/ indicatoare rutiere realizate Număr de intersecții semaforizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși

6	Realizarea de sisteme de monitorizare video bazate pe instrumente inovative și eficiente de management al traficului	Număr camere web stradale instalate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
7	Amenajarea stațiilor de transport în comun	Număr stații amenajate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
8	Modernizarea și reabilitarea clădirilor gării și autogării	Clădirea gării și a autogării reabilitată și modernizată	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
9	Reabilitarea trotuarelor, aleilor, zonelor pietonale existente	Număr trotuare, alei, zone pietonale reabilitate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Poliția Buhuși
10	Crearea/Amenajarea de noi trotuare, piste velo, alei și zone pietonale	Număr trotuare, piste velo, alei, zone pietonale nou create	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Poliția Buhuși
11	Lucrări de modernizare a carosabilului și a spațiilor pietonale în vederea asigurării accesibilității persoanelor cu handicap	Număr spații carosabile și pietonale create pentru accesibilitatea persoanelor cu handicap	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Poliția Buhuși

12	Reabilitarea și extinderea infrastructurii de furnizare a apei potabile	Lungime extindere și reabilitare rețea de furnizare apă	2022-2027	POIM 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Operatori de servicii publice Asociații de Dezvoltare Intercomunitară
13	Construire stație de denitrificare a apei	Stație de denitrificare a apei	2022-2027	POIM 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Operatori de servicii publice Asociații de Dezvoltare Intercomunitară
14	Identificarea și analiza de noi surse de alimentare cu apă potabilă	Număr surse noi de alimentare cu apă potabilă	2022-2027	POIM 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Operatori de servicii publice Asociații de Dezvoltare Intercomunitară
15	Reabilitarea și extinderea rețelei de canalizare	Lungime extindere și reabilitare rețea de canalizare	2022-2027	POIM 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Operatori de servicii publice Asociații de Dezvoltare Intercomunitară

16	Modernizarea și extinderea rețelei pluviale	Lungime extindere și modernizare rețea pluvială	2022-2027	POIM 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Operatori de servicii publice Asociații de Dezvoltare Intercomunitară
17	Extinderea rețelei de gaze naturale	Lungime extindere rețea de gaze naturale	2022-2027	POIM 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Furnizor de gaze naturale
18	Racordarea tuturor locuitorilor la rețeaua de gaze naturale	Număr locuitori racordați la rețeaua de gaze naturale	2022-2027	POIM 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Furnizor de gaze naturale
19	Reabilitarea/ anveloparea/ renovarea exterioară a clădirilor publice sau private	Numărul de clădiri publice sau private reabilitate/ renovate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local Fonduri private Programul național Casa Verde	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri Proprietari imobile
20	Reabilitarea și consolidarea clădirilor de patrimoniu	Numărul de clădiri de patrimoniu reabilitate/ consolidate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL PRAT Bugetul local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri Proprietari imobile

				Programul național Casa Verde	
21	Reabilitarea clădirilor/ terenurilor abandonate	Numărul de clădiri/ terenuri abandonate reabilitate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local Fonduri private Programul național Casa Verde	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri Proprietari imobile
22	Modernizarea spațiilor publice prin dotarea cu mobilier urban modern și inteligent (ex.cu prize pentru încărcarea telefoanelor mobile integrate în bănci stradale, iluminat arhitectural)	Număr de spații publice modernizate/ dotate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
23	Construire stații de reîncărcare pentru mașinile electrice	Număr stații construite	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
24	Dezvoltarea rețelelor de internet wireless în spațiile publice și în parcurile din oraș	Număr de rețele de internet wireless în spațiul public urban	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
25	Reabilitarea și modernizarea piețelor publice, zonelor comerciale	Număr de piețe publice, zone comerciale reabilitate/ modernizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici

26	Amenajarea spațiilor urbane (rampe de acces persoane cu dizabilități, toalete publice, etc.)	Număr de spații urbane amenajate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
27	Modernizarea, amenajarea spațiilor existente pentru petrecerea timpului liber	Numărul de spații de petrecere a timpului liber modernizate, amenajate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL PRAT Compania Națională de Sănătate Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
28	Amenajarea de noi spații de petrecere a timpului liber pentru copii, tineri și vârstnici	Numărul de spații noi de petrecere a timpului liber amenajate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL PRAT Compania Națională de Sănătate Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
29	Amenajarea, modernizarea spațiilor destinate copiilor, pentru petrecerea timpului liber din zonele rezidențiale	Numărul de spații pentru copii amenajate și dotate în zonele rezidențiale	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL PRAT Compania Națională de Sănătate Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși

30	Crearea de noi spații de joacă pentru copii	Numărul de spații de joacă pentru copii nou create	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL PRAT Compania Națională de Sănătate Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
31	Amenajarea de parcări în zonele rezidențiale	Număr de parcări amenajate în zone rezidențiale	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Compania Națională de Investiții Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
32	Amenajarea trotuarelor, aleilor din zonele rezidențiale	Număr de trotuare și alei amenajate în zone rezidențiale	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Compania Națională de Investiții Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
33	Amenajarea și îngrijirea spațiilor verzi din zonele rezidențiale	Număr de spații verzi amenajate și îngrijite în zone rezidențiale	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Compania Națională de Investiții Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși

34	Amenajarea și extinderea spațiilor verzi	Număr de spații verzi amenajate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Compania Națională de Investiții Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
35	Crearea/ Plasarea de noi spații pentru colectarea deșeurilor	Număr de spații pentru colectarea deșeurilor create/ plasate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PNDL Compania Națională de Investiții Bugetul local	U.A.T. Orașul Buhuși
36	Digitalizarea infrastructurii de colectare a deșeurilor în vederea implementării instrumentului economic ”plătește pentru cât arunci”.	Infrastructura de colectare a deșeurilor digitalizată	2022-2027	Bugetul local Programe naționale de finanțare Surse guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși Agenția Județeană pentru Protecția Mediului
37	Amenajarea unui centru de colectare prin aport voluntar a deșeurilor menajere valorificabile (voluminoase, DEEE-uri, reciclabile, etc.).	Număr de centre de colectare amenajate	2022-2027	Bugetul local Programe naționale de finanțare Surse guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși Agenția Județeană pentru Protecția Mediului
38	Amenajarea corespunzătoare a spațiilor de colectare a deșeurilor din oraș	Număr de spații de colectare a deșeurilor amenajate corespunzător	2022-2027	Bugetul local Programe naționale de finanțare Surse guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși Agenția Județeană pentru Protecția Mediului

39	Campanii de promovare și educare în rândul populației și agenților economici privind colectarea selectivă, reciclarea și valorificarea deșeurilor	Număr de persoane care au participat la campanii de promovare și educare privind colectarea selectivă, reciclarea și valorificarea deșeurilor	2022-2027	Bugetul local Programe naționale de finanțare Surse guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși Agenția Județeană pentru Protecția Mediului
40	Campanii de promovare și educare în rândul agenților economici din agricultură, fermierilor locali privind reciclarea/ valorificarea/ compostarea deșeurilor	Număr de persoane care au participat la campanii de promovare și educare privind reciclarea/ valorificarea/ compostarea deșeurilor	2022-2027	Bugetul local Programe naționale de finanțare Surse guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși Agenția Județeană pentru Protecția Mediului
41	Campanii de educare în rândul turiștilor cu privire la protecția mediului	Număr de turiști care au participat la campanii de educare privind protecția mediului	2022-2027	Bugetul local Programe naționale de finanțare Surse guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși Agenția Județeană pentru Protecția Mediului
42	Reabilitarea energetică a clădirilor publice și a blocurilor de locuințe	Număr de clădiri publice și blocuri de locuințe reabilitate energetic	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Programe guvernamentale Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși Operatori de servicii publice
43	Modernizarea sistemului de iluminat public prin înlocuirea corpurilor de iluminat clasice cu cele cu eficiență energetică ridicată	Număr de becuri LED înlocuite în rețeaua de iluminat public	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Programe guvernamentale Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși Operatori de servicii publice
44	Implementare sisteme de management al funcționării consumurilor energetice inteligente	Sisteme de management al funcționării consumurilor energetice inteligente implementate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Programe	U.A.T. Orașul Buhuși

				guvernamentale Buget local	Operatori de servicii publice
45	Implementarea sistemelor de furnizare a energiei termice pentru încălzire și prepararea apei calde din surse alternative/regenerabile în cadrul instituțiilor publice/clădirilor publice	Număr sisteme de furnizare a energiei termice pentru încălzire și prepararea apei calde implementate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Programe guvernamentale Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși
46	Implementarea sistemelor de producere a energiei termice și electrice din surse alternative	Număr de sisteme de producere a energiei termice și electrice implementate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Programe guvernamentale Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși

Tabelul 28 Planul de acțiuni - Obiectivul strategic nr. 2 - Dezvoltarea unei economii sustenabile prin diversificarea ramurilor economice, susținerea actorilor locali și atragerea de noi investiții în orașul Buhuși

Nr. crt.	Proiecte propuse	Indicatori de măsurare	Perioada de implementare	Surse de finanțare	Responsabili
1	Promovarea orașului în rândul investitorilor	Număr de campanii de promovare a orașului pentru atragerea investitorilor (locali și străini)	2022-2027	Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri
2	Identificarea spațiilor abandonate (clădiri/ terenuri) pentru realizarea de investiții	Număr de spații abandonate identificate	2022-2027	Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri
3	Crearea și promovarea facilităților pentru investitorii locali și străini	Număr de campanii/ întâlniri de promovare a facilităților pentru investitori (locali și străini)	2022-2027	Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri

4	Crearea și promovarea facilităților pentru mediul privat local (start-up-uri, tineri antreprenori, etc.)	Număr de campanii de promovare a facilităților pentru mediu privat local	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO POR FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri
5	Organizarea de consultări/ întâlniri între mediul de afaceri local și administrația publică locală	Număr de consultări/ întâlniri între întreprinzători și administrația publică locală	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO POR FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri
6	Organizarea de târguri și festivaluri specifice locale	Număr de evenimente organizate	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO POR FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri
7	Campanii de promovare în rândul mediului de afaceri local a posibilităților de finanțare	Număr de campanii de promovare a finanțărilor pentru mediu de afaceri local	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO POR FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri

8	Sprijinirea înregistrării brandurilor locale/ produselor tradiționale	Număr de branduri locale/ produse tradiționale înregistrate	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO POR FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri
9	Campanii de promovare a brandurilor locale/ produselor tradiționale	Număr campanii de promovare de branduri locale/ produse tradiționale	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO POR FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri
10	Sprijinirea activității producătorilor locali	Număr producători locali sprijiniți	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO POR FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri
11	Susținerea fermelor mici, a instalării tinerilor fermieri, sprijin pentru asociere și crearea de grupuri de producători, pentru produse bio	Număr de afaceri susținute	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO POR FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana Camera de Comerț Asociații ale Oamenilor de Afaceri

12	Înființarea și realizarea unui centru de afaceri/ incubator de afaceri/ parc industrial	Un incubator de afaceri/ centru de afaceri/parc industrial înființat	2022-2027	Buget local Fonduri private POR Parteneriate public-privat FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana ONG-uri
13	Înființarea, construcția și amenajarea unei piețe-agroalimentare moderne	O piață agroalimentară construită și amenajată modern	2022-2027	Buget local Fonduri private POR Parteneriate public-privat FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana ONG-uri
14	Înființarea de structuri de economie socială	Număr de structuri de economie socială înființate	2022-2027	Buget local Fonduri private POR Parteneriate public-privat FEADR	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana ONG-uri
15	Sprijinirea înființării de noi firme, competitive și sustenabile, cu accent pe domenii cu valoare adăugată	Număr de firme nou înființate în domenii cu valoare adăugată	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana ONG-uri
16	Sprijinirea utilizării de tehnologii moderne și inovatoare	Număr de tehnologii moderne și inovatoare utilizate	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana ONG-uri

17	Sprijin acordat pentru dezvoltarea și promovarea industriilor culturale și creative	Număr de firme din industrii culturale și creative sprijinite	2022-2027	Buget local Fonduri private POCU POEO	U.A.T. Orașul Buhuși Asociații de producători GAL Ulmus Montana ONG-uri

Tabelul 29 Planul de acțiuni - Obiectivul strategic nr. 3 - Sprijinirea valorificării potențialului turistic existent

Nr. crt.	Proiecte propuse	Indicatori de măsurare	Perioada de implementare	Surse de finanțare	Responsabili
1	Crearea infrastructurii de agrement, inclusiv a utilităților aferente	Număr zone de agrement create	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
2	Realizarea unui patinoar natural combinat cu ștrand ce vor funcționa sezonier	Patinoar natural/ Ștrand construit	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
3	Reabilitarea, modernizarea și dotarea Satului de vacanță Runc	Satul de vacanță Runc reabilitat/ modernizat și dotat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
4	Reabilitare Stadion Textila	Stadion Textila reabilitat	2022-2027	Compania Națională de Investiții S.A.	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
5	Reabilitarea/modernizarea sau extinderea infrastructurii rutiere de acces pentru aria protejată Codrii Runc	Număr de căi de acces reabilitate/ amenajate în aria protejată Codrii Runc	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici

6	Reabilitarea/ Construcția/ Amenajarea drumurilor de acces către atracțiile turistice	Număr de căi de acces către atracții turistice reabilitate/ amenajate și construite	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
7	Amenajarea adecvată și crearea de spații din jurul atracțiilor turistice (parcări, zonă de popas, zone de shopping/ suveniruri etc.)	Număr de spații din jurul atracțiilor turistice amenajate/ construite	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
8	Creșterea numărului de indicatoare de orientare turistică	Număr de indicatoare de orientare turistică amplasate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
9	Reabilitarea și restaurarea monumentului istoric Hanul de la Gura Orbicului	Hanul de la Gura Orbicului reabilitat și restaurat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Proprietari/ Administratori ai obiectivelor de patrimoniu
10	Conservarea și revitalizarea patrimoniului cultural și natural	Număr de obiective de patrimoniu cultural și natura conservate și revitalizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Proprietari/ Administratori ai obiectivelor de patrimoniu
11	Punerea în valoare a obiectivelor turistice prin iluminat arhitectural	Număr de obiective turistice puse în valoare prin iluminat arhitectural	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși Proprietari/ Administratori ai

				PRAT Buget local Fonduri private	obiectivelor de patrimoniu
12	Creare infrastructurii turistice (hoteluri, pensiuni, moteluri, campinguri)	Număr de unități de cazare construite	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
13	Construirea și amenajarea de piste pentru cicloturism/ mountain-bike/ trotinete	Număr km de piste construit	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
14	Amenajarea și construirea de muzee tematice	Muzeu tematic construit și amenajat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
15	Organizarea de evenimente tematice (gastronomice, culturale, muzicale etc.)	Număr evenimente tematice organizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
16	Amenajarea de puncte de observare/ filmare/ fotografiere	Număr de puncte de observare/ filmare/ fotografiere amenajate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici

17	Înființare unui Birou de Informare Turistică	Birou de Informare Turistică înființat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri
18	Crearea instrumentelor de promovare (materiale de promovare și informare, aplicații informatice)	Număr de instrumente de promovare create	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri
19	Campanii de promovare a orașului Buhuși	Număr de campanii de promovare organizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri
20	Organizarea de evenimente și festivaluri cu impact la nivel județean, național și internațional	Număr de evenimente și festivaluri organizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri
21	Participarea la târguri de turism	Număr de participări la târguri de turism	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri

22	Includerea mănăstirilor Runc și Ciolpani în trasee turistice și/ sau ecleziastice	Mănăstirile Runc și Ciolpani sunt incluse în trasee turistice și/ sau ecleziastice	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri
23	Parteneriate cu agenții de turism pentru promovare	Număr de parteneriate cu agenții de turism	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici ONG-uri
24	Modernizarea Cinematografului „Victoria” și transformarea lui în Centru Educațional Multifuncțional	Cinematograful „Victoria” modernizat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private Programe ale mecanismelor de cooperare	U.A.T. Orașul Buhuși ONG-uri
25	Înființare muzeu tematic/ în aer liber	Muzeu tematic/în aer liber înființat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private Programe ale mecanismelor de cooperare	U.A.T. Orașul Buhuși ONG-uri

26	Reabilitare, modernizare și dotare Sala Polivalentă Buhuși	Sala Polivalentă Buhuși reabilitată, modernizată și dotată	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private Programe ale mecanismelor de cooperare	U.A.T. Orașul Buhuși ONG-uri
27	Organizarea de evenimente culturale și educaționale la nivel local (inclusiv tematice)	Număr evenimente culturale și educaționale organizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local Fonduri private Programe ale mecanismelor de cooperare	U.A.T. Orașul Buhuși ONG-uri Instituții școlare

Tabelul 30 Planul de acțiuni - Obiectivul strategic nr. 4 - Dezvoltarea capitalului uman și îmbunătățirea serviciilor publice

,	Proiecte propuse	Indicatori de măsurare	Perioada de implementare	Surse de finanțare	Responsabili
1	Construirea, amenajarea și dotarea unui corp nou în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși cu secțiile Contagioase și Obstetrică-Ginecologie	Corp nou cu secțiile Contagioase și Obstetrică-Ginecologie construit, amenajat și dotat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
2	Reabilitare și modernizare Secția de Pneumo-Ftiziologie a Spitalului Orășenesc Buhuși	Secția de Pneumo-Ftiziologie reabilitată și modernizată	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
3	Înființarea unei farmacii cu program non-stop	Farmacie cu program non-stop înființată	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
4	Reabilitarea termică a clădirii ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși	Clădirea ambulatoriului Spitalului Orășenesc Buhuși reabilitată termic	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
5	Construirea, amenajarea și dotarea unui dispensar medical în cartierul Orbic	Dispensar medical în cartierul Orbic construit, amenajat și dotat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici

				Parteneriate public-privat	
6	Atragerea de furnizori de servicii medicale în localitate pentru specializările medicale neacoperite (laboratoare medicale, clinici de specialitate)	Număr de laboratoare/ clinici de specialitate înființate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
7	Dotarea Spitalului Orășenesc Buhuși cu computer tomograf și RMN	Computer tomograf și RMN achiziționat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
8	Înființare unitate mobilă medicală în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși	Unitate mobilă medicală înființată	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
9	Înființare centru de dializă în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși	Centru de dializă înființat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici
10	Înființarea unui Centru de Permanență în cadrul Spitalului Orășenesc Buhuși	Centru de Permanență înființat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local Parteneriate public-privat	U.A.T. Orașul Buhuși Agenți economici

11	Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul preșcolar din Orașul Buhuși - Grădinița nr.6 - Școala Mihai Eminescu	Grădinița nr.6 - Școala Mihai Eminescu modernizată	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși
12	Construire creșă cu 40 de locuri în orașul Buhuși	Creșă construită	2022-2027	Compania Națională de Investiții S.A.	U.A.T. Orașul Buhuși
13	Înființarea de clase cu profil profesional și de tip școala de arte și meserii în cadrul Liceului Ion Borcea Buhuși	Număr de clase cu profil profesional și de tip școala de arte și meserii înființate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși
14	Dotarea și echiparea unităților de învățământ	Număr unități de învățământ dotate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL Programe guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși
15	Crearea/ modernizarea infrastructurii școlare adiacente (facilități de cazare, cantine, biblioteci etc)	Număr de infrastructuri școlare adiacente create/ modernizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL Programe guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși
16	Implicarea tinerilor în organizarea de evenimente cu scop educațional și cultural în spații publice și încurajarea voluntariatului	Număr de tineri implicați	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși

				Programe guvernamentale	
17	Modernizarea si extinderea serviciilor sociale furnizate de Complexul de Servicii comunitare	Servicii modernizare	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL Programe guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși
18	Organizarea de activități educaționale pe perioada vacanței de vară	Număr de activități educaționale organizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL Programe guvernamentale	U.A.T. Orașul Buhuși
19	Construirea și amenajarea unui adăpost de noapte pentru persoanele fără locuință	Adăpost de noapte pentru persoanele fără locuință construit și amenajat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL Programe guvernamentale ANL	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale
20	Construire locuințe sociale	Număr de locuințe sociale construite	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL Programe guvernamentale ANL	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale

21	Construire de locuințe de serviciu pentru personalul medical, cadre didactice, polițiști, ingineri	Număr de locuințe de serviciu construite	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL Programe guvernamentale ANL	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale
22	Dezvoltarea unui centru de tip rezidențial/ nerezidențial în regim de urgență (cu program non-stop)	Centru de tip rezidențial/ nerezidențial în regim de urgență dezvoltat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL Programe guvernamentale ANL	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale
23	Cursuri de calificare/ recalificare/instruire pentru persoanele din grupurile vulnerabile	Număr de cursuri de calificare/ recalificare/instruire	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POEO 2021-2027 POIDS	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale
24	Furnizarea de pachete integrate pentru persoanele din grupurile vulnerabile (informare, consiliere, mediere, servicii gratuite medicale și sociale, rechizite, haine, masă caldă, tichete ș.a)	Număr de pachete furnizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POEO 2021-2027 POIDS	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale
25	Dezvoltarea de servicii integrate pentru familii/ persoane în dificultate (îngrijire, locuințe protejate etc)	Număr de servicii integrate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale

				POEO 2021-2027 POIDS	
26	Dezvoltarea de servicii pentru persoanele cu dizabilități	Număr de servicii pentru persoane cu dizabilități dezvoltate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POEO 2021-2027 POIDS	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale
27	Înființarea unei linii telefonice permanente pentru persoane în dificultate	Linie telefonică înființată	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POEO 2021-2027 POIDS	U.A.T. Orașul Buhuși DGASPC Bacău Furnizori privați de servicii sociale
28	Extinderea rețelei de iluminat public în zonele turistice și periferice ale orașului	Lungime rețea de iluminat public	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși
29	Modernizarea sistemului de iluminat existent	Sistem de iluminat existent modernizat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși
30	Instalarea de sisteme moderne de supraveghere/ monitorizare video atât a traficului, cât și în zonele turistice	Număr sisteme de supraveghere/ monitorizare video instalate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 PRAT Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși
31	Reabilitare și modernizare sediu Primărie, eficient energetic și cu dotări inteligente, cu consum redus de energie	Sediul Primăriei reabilitat și modernizat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși

32	Reabilitarea și modernizarea clădirilor care asigură servicii publice	Număr clădiri publice reabilitate și modernizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși
33	Achiziție utilaje pentru realizarea lucrărilor publice (întreținere spații verzi, gestionare câini fără stăpân masina autobasculata, spiratoare, autogreder etc)	Număr utilaje și dotări achiziționate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși
34	Construire spații pentru gararea echipamentelor și utilajelor	Număr spații pentru depozitarea utilajelor construite	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși
35	Achiziție mijloace de transport public al elevilor	Număr mijloace de transport a elevilor achiziționate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși
36	Achiziție de echipamente IT și dotări moderne pentru salariații instituției (laptop/ smartphone, imprimante multifuncționale)	Număr echipamente IT și dotări pentru salariați achiziționate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local PNDL	U.A.T. Orașul Buhuși
37	Organizarea de cursuri de formare profesională în domenii cheie pentru dezvoltarea instituției	Număr cursuri de instruire/ formare profesională organizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși

38	Organizarea de schimburi de experiență	Număr schimburi de experiență	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
39	Actualizarea procedurilor de lucru și introducerea unor sisteme moderne de desfășurare a activității (digitalizare)	Număr proceduri de lucru actualizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
40	Implementarea sistemelor de plată on-line a taxelor și impozitelor	Număr sisteme implementate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
41	Digitalizarea serviciilor destinate populației și IMM-urilor	Număr servicii digitalizate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
42	Implementarea de sisteme de management a documentelor la nivel intern (în cadrul primăriei) pentru eliminarea hârtiilor	Număr sisteme implementate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
43	Implementarea de sisteme electronice de arhivare a documentelor	Număr sisteme implementate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local	U.A.T. Orașul Buhuși

				POCIDIF 2021-2027	
44	Implementarea de sisteme informatice pentru interconectare cu alte instituții publice (ANAF, APIA, OCPI, Registrul Comerțului, școală etc)	Număr sisteme implementate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
45	Dotarea instituției cu software specializate	Număr programe software achiziționate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
46	Implementarea de soluții informatice prin care cetățenii să fie informați periodic despre politicile publice și procesele decizionale de la nivelul administrației publice	Număr soluții informatice de informare implementate	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
47	Eficientizarea procesului de consultare publică prin achiziția de soluții/aplicații IT moderne (ex. aplicație telefonică pe care cetățenii să o utilizeze în relația cu primăria)	Procesului de consultare publică eficientizat	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși
48	Organizarea de întâlniri cu cetățenii pentru informare/ consultări	Număr de întâlniri cu cetățenii pentru informare/ consultări	2022-2027	POR 2021-2027 PDR 2021-2027 Buget local POCIDIF 2021-2027	U.A.T. Orașul Buhuși

CAPITOLUL 16. Contextul regional 2021-2027

În cadrul următorului buget pe termen lung al UE pentru 2021-2027, Comisia propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a UE.

Pentru perioada de programare 2021 – 2027 au fost stabilite cinci priorități investiționale:

- ***O Europă mai inteligentă***, prin inovare, digitalizare, transformare economică și sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii
- ***O Europă mai verde***, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice
- ***O Europă conectată***, cu rețele strategice de transport și digitale
- ***O Europă mai socială***, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor, a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate
- ***O Europă mai apropiată de cetățenii săi***, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE.

Perioada post-2020 marchează o creștere substanțială a resurselor alocate pentru domeniile cercetare-inovare și tehnologii digitale (+160%), dar și pentru domeniul dedicat atenuării schimbărilor climatice și mediu înconjurător.

La nivel național, creșterea va fi de aproximativ 65% pentru primele 2 obiective de politică, cu o creștere de 35% alocată Obiectivului Prioritar 1 - O Europă mai inteligentă și 30% pentru realizarea intervențiilor aferente Obiectivului Prioritar 2 - O Europă mai ecologică, cu emisii reduse de carbon. Complementar, se vor mai susține intervenții prin Obiectivul Prioritar 5 – O Europă mai aproape de cetățeni, cu o alocare minimă din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) de minim 8%. Toate aceste dezvoltări strategice la nivelul UE avantajează și stimulează demersul de elaborare a Strategiei de Dezvoltarea Locală a orașului Buhuși.

Politica de coeziune continuă investițiile în toate regiunile, pe baza a trei categorii: mai puțin dezvoltate, în tranziție, mai dezvoltate. Metoda de alocare a fondurilor se bazează încă, în mare măsură, pe PIB-ul pe cap de locuitor. Se introduc noi criterii – șomajul în rândul tinerilor, nivel scăzut de educație, schimbări climatice, primirea și integrarea migranților – toate acestea pentru a ilustra mai bine realitatea de pe teren. Regiunile ultra periferice vor beneficia în continuare de sprijin special de la UE. Politica de coeziune continuă să sprijine strategiile de dezvoltare inițiate și coordonate la nivel local. Crește și dimensiunea urbană a politicii de coeziune, prin alocarea a 8% din FEDR dezvoltării urbane durabile și printr-un nou program de colaborare în

rețea și de consolidare a capacităților dedicat autorităților urbane. Cooperarea interregională și transfrontalieră va fi facilitată de noua posibilitate ca o regiune să utilizeze părți din propria alocare pentru a finanța proiecte în altă parte a Europei, împreună cu alte regiuni. Noua generație a programelor de cooperare interregională și transfrontalieră („Interreg") va ajuta statele membre să depășească obstacolele transfrontaliere și să dezvolte servicii comune.

Implementarea politicii de coeziune 2021-2027 la nivel național se va realiza prin intermediul a 9 programe operaționale, respectiv:

- Programul Operațional Dezvoltare Durabilă (PODD);
- Programul Operațional Transport (POT);
- Programul Operațional Creștere Inteligentă, Digitalizare și Instrumente Financiare (POCIDIF);
- Programul Operațional Sănătate (POS);
- Programul Operațional Educație și Ocupare (POEO);
- Programul Operațional Incluziune și Demnitate Socială (POIDS);
- Programele Operaționale Regionale (POR);
- Programul Operațional Asistență Tehnică (POAT);
- Programul Operațional Tranziție Justă (POTJ).

Dintre acestea, PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL NORD-EST reprezintă principalul document de orientare a investițiilor din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est și, implicit, a celor din județul Bacău și a orașului Buhuși, în perioada 2021-2027.

16.1. Programul Operațional Regional Nord-Est 2021-2027

Strategia de dezvoltare aferentă Programului Operațional Regional Nord-Est urmărește o viziune pe termen mediu și lung, dorindu-se ca regiunea Nord-Est să devină un spațiu competitiv, durabil, rezilient și incluziv, unde îți vei dori să locuiești, să lucrezi și să investești, obiectivul general fiind: derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate bazate pe un proces de creștere economică inteligent, durabil și incluziv, care să conducă la creșterea calității vieții și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale[30].

În cele ce urmează, vom evidenția obiectivele politice și specifice pentru perioada de programare 2021-2027 ce vizează și orașul Buhuși.

[30] PROGRAMUL OPERATIONAL REGIONAL NORD-EST, V6 –10.12.2021

Tabelul 31 Obiectivele politice și specifice din cadrul Programului Operațional Regional Nord-Est 2021-2027 ce vizează orașul Buhuși

Obiectivul politicii	Obiectiv specific
OP 2: O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică	*b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră*
	b(vii) Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare
OP 3: O Europă mai conectată	*c(ii). Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere*
OP 4: O Europă mai socială	*d(ii) Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online*
OP 5: O Europă mai aproape de cetățeni prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a zonelor urbane, rurale și de coastă și a inițiativelor locale	*e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane*

Obiectivul specific b(i) Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Operațiuni vizate:

- investiții în clădirile rezidențiale în vederea creșterii eficienței energetice inclusiv, după caz, măsuri de consolidare structurală, în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate;
- investiții în clădirile publice în vederea creșterii eficientei energetice inclusiv, după caz, măsuri de consolidare structurală, în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate.

Acțiunile pentru fiecare dintre cele două operațiuni pot cuprinde:

A. în mod obligatoriu, în fiecare proiect

1. îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii (ex. pereți exteriori, ferestre, tâmplărie, planșeu superior, planșeu peste subsol, etc.), șarpantelor și învelitoarelor, în mod obligatoriu pentru toate proiectele de creștere a eficienței energetice;
2. măsuri de consolidare a clădirilor;

3. crearea, reabilitarea, modernizarea sistemelor de ventilare și climatizare (inclusiv sisteme de răcire pasivă), înlocuire, după caz, a instalațiilor producere și utilizare agent termic pentru încălzire și a apei calde menajere, cu surse regenerabile la scară mică, în combinație cu pachetul de renovare energetică;
4. implementarea sistemelor inteligente de management energetic pentru îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (ex. achiziționarea, instalarea, întreținerea și exploatarea sistemelor inteligente pentru gestionarea și monitorizarea oricărui tip de energie pentru asigurarea condițiilor de confort interior);
5. amenajarea de acoperișuri și fațade verzi;
6. orice alte activități care conduc la îndeplinirea realizării obiectivului specific (înlocuirea/modernizarea lifturilor, înlocuirea circuitelor electrice, dotarea clădirilor cu sisteme de iluminat inteligente, etc.).

În plus, ca parte a proiectului, pot fi vizate acțiuni pentru creșterea capacității administrative a beneficiarilor care contribuie la o mai bună și eficientă implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiențe, formare în domeniile de interes acoperite și strâns legate de obiectivul specific, realizarea de documentații tehnico-financiare aferente în limita unui procent din bugetul proiectului sau într-un cuantum fix. Totodată, pot fi avute în vedere și realizarea de planuri/strategii pentru energie și climă, îmbunătățirea eficienței energetice, etc. Acțiunile propriu-zis de renovare energetică vor trebui însoțite de acțiuni de informare, consultare, conștientizare a grupului țintă privind avantajele oferite de îmbunătățirea eficientei energetice cât și diseminarea de informații referitoare la rezultatele pozitive obținute din implementarea curentă a proiectelor.

Un pachet de renovare energetică la nivel de operațiune va cuprinde, în mod obligatoriu acțiuni de la punctul 1 și în funcție de nevoile/provocările specifice, combinat și acțiuni de la pct. 2-5. Un procent maxim din bugetul intervenției va fi alocat pentru consolidarea seismică și alte lucrări complementare (protecția împotriva incendiilor, accesibilitate, etc.).

Obiectivul specific b(vii). Creșterea protecției și conservării naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Operațiuni vizate:

- Investiții care promovează infrastructura verde în zonele urbane, respectiv modernizarea și extinderea spatiilor verzi, inclusiv prin reconversia funcțională a

spațiilor urbane degradate, a terenurilor virane degradate/ neutilizate/abandonate, cât și amenajări de păduri – parc;

Sunt sprijinite următoarele tipuri de acțiuni:

- Creare, amenajare de spații verzi: defrișarea vegetației existente, modelarea terenului, plantarea cu plante perene/gazonarea suprafețelor, plantare arbori și arbuști, amenajare alei cu structură non-invazivă, foișoare, puncte de observare păsări, pășuni de albine, hoteluri de albine, managementul informatizat al fondului de arbori și ca activități conexe ale proiectelor: sisteme de irigații (inclusiv utilizând apa provenită din precipitații), sisteme de iluminat inteligent pentru spațiile amenajate, toalete ecologice, mobilier urban aferent (din materiale ecologice), etc.
- Amenajare de păduri-parc: zone de acces, alei cu structură non-invazivă (materiale ecologice), trasee pentru biciclete, platforme de popas, coridoare ecologice, după caz – reîmpăduriri, managementul informatizat al fondului de arbori și ca activități conexe ale proiectelor: sisteme de irigații/sisteme de iluminat inteligent pentru spațiile amenajate, toalete ecologice; mobilier urban aferent (din materiale ecologice), etc.

În plus, ca parte a proiectelor, pot fi vizate acțiuni pentru creșterea capacității administrative a beneficiarilor care contribuie la o mai bună și eficientă implementare a proiectului: schimburi de bune practici, experiențe, formare în domeniile de interes acoperite și strâns legate de obiectivul specific, realizarea de documentații tehnico-financiare aferente în limita unui procent din bugetul proiectului sau într-un cuantum fix. Mai mult, proiectele pot include acțiuni de informare, consultare, conștientizare a grupurilor țintă asupra viitoarelor beneficii asupra calității vieții și sănătății locuitorilor ale proiectului. De asemenea, proiectele care vizează amenajări de păduri-parc pot cuprinde și elaborarea de planuri de management al acestui tip de infrastructură verde.

Obiectivul specific c(ii). Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente la schimbările climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Prin investițiile realizate în infrastructura de transport rutier (drumuri județene) s-ar putea obține o creștere a conectivității, a gradului de mobilitate a persoanelor și bunurilor, un acces mai facil și rapid către furnizorii de servicii de educație, sănătate și sociale, la oportunități concretizate în locuri de muncă mai bune din zonele urbane dezvoltate pentru populația aflată în zonele rurale și în orașele de dimensiuni mici ale regiunii.

Operațiuni vizate:

- modernizarea, construirea de legături rutiere secundare către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T;
- dezvoltarea de soluții pentru descongestionarea/fluidizarea traficului;

Ca parte a proiectelor de modernizare/fluidizare trafic, vor fi avute în vedere următoarele acțiuni:

- construirea/modernizarea de stații și alveole (în cazul în care proiectul vizează un drum județean/traseu deservit de transportul public de călători) pentru transport public pe traseul drumului județean;
- realizarea de stații de încărcare electrică;
- realizarea de investiții pentru creșterea siguranței rutiere: măsuri de siguranță pasivă (atenuatori de impact și parapete de ghidare), semnalizarea acustică și vizuală a sectoarelor de drum periculoase și obstacolelor prin utilizarea energiei verzi, construire de pasaje denivelate, construire/amenajare de sensuri giratorii, măsuri de prevenire a incidentelor/accidentelor cauzate de fauna sălbatică (pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni etc.), etc;
- realizarea de investiții destinate siguranței rutiere pentru pietoni și bicicliști;
- realizarea de aliniamente de arbori situate de-a lungul căilor de transport și parapeți pentru protecție, apărări de maluri și consolidări de versanți, realizarea de investiții suplimentare pentru protecția drumului respectiv față de efectele generate de condiții meteorologice extreme, efect al schimbărilor climatice.
- reducerea impactului asupra ariilor protejate prin realizarea/refacerea coridoarelor ecologice, în scopul asigurării conectivității laterale pentru speciile de carnivore mari, ungulate sălbatice, dar și amfibieni, reptile sau mamifere mici (ex. pasaje, tunele, casete betonate, canale pentru amfibieni etc.).

Obiectivul specific d(ii) Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Prioritatea vizează creșterea accesului la infrastructura educațională modernă, reziliența, care fructifică avantajele digitalizării, îndeplinind condițiile standard de funcționare, cu ateliere și laboratoare înzestrate cu dotări moderne, care permit dezvoltarea competentelor în corelare cu nevoile/provocările prezente și viitoare ale pieții muncii locale și regionale.

Operațiuni vizate:

- dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământ timpuriu (antepreșcolar și preșcolar), învățământ primar, gimnazial;
- dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământ secundar, inclusiv filiera vocațională și tehnologică și învățământ profesional și dual;

Vor fi sprijinite următoarele tipuri de acțiuni:

- construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și echiparea (inclusiv accesibilizare pentru persoane cu dizabilități, măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate) infrastructurii educaționale pentru educația timpurie antepreșcolară (creșe) și preșcolară (grădinițe);
- construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea și echiparea (inclusiv accesibilizare pentru persoane cu dizabilități, măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate) infrastructurii educaționale pentru învățământul primar, gimnazial și liceal;
- construcția, reabilitarea, modernizarea, extinderea, echiparea (inclusiv accesibilizare pentru persoane cu dizabilități, măsuri de consolidare structurală în funcție de nivelul de expunere și vulnerabilitate la riscurile identificate.) infrastructurii educaționale pentru învățământul profesional și tehnic (licee tehnologice și scoli profesionale) și cel vocațional;
- construcția, reabilitarea, modernizarea și dotarea infrastructurii sportive asociate unităților de învățământ, inclusiv a centrelor de pregătire sportivă (inclusiv olimpice) stabilite pe lângă școli sau instituții de învățământ);
- achiziționare de microbuze/autobuze/autocare școlare electrice (echipate pentru transportul elevilor cu dizabilități locomotorii) pentru transportul elevilor domiciliați în localitățile rurale din zonele limitrofe comunelor, orașelor, municipiilor, precum și din zonele rurale izolate, inclusiv infrastructura de încărcare electrică la nivel de unitate școlară - acest tip de acțiune poate fi doar parte componentă a unui proiect de tip investiție în infrastructura educațională;
- crearea și dezvoltarea de platforme digitale de comunicare și schimb de documente (inclusiv lecții digitalizate), baze de date și biblioteci virtuale pentru elevi și studenți, părinți și școală, live streaming, dotarea cu echipamente și infrastructură de proiectare și mapare video - acest tip de acțiune poate fi doar parte componentă a unui proiect de tip investiție în infrastructura educațională;

În plus, pot fi vizate acțiuni pentru creșterea capacității administrative a beneficiarilor care contribuie la o mai bună și eficientă implementare a proiectelor: schimburi de bune practici, experiențe, formare în domeniile de interes acoperite și strâns legate de obiectivul specific, realizarea de documentații tehnico-financiare aferente în limita unui procent din bugetul proiectului sau într-un cuantum fix.

Obiectivul specific e(i) Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

Toate localitățile urbane, indiferent de tipologie se confruntă total sau parțial, cu probleme care țin de atractivitatea scăzută, fapt care afectează negativ atât calitatea vieții locuitorilor – cu efecte negative asupra retenției -, cât și mediul economic local, prin nivelul redus al investitorilor și investițiilor realizate. Cu toate acestea, o parte dintre localități dețin un potențial turistic, cultural, creativ, care, fructificat, poate conduce la redresare și diversificare economică, crearea de locuri de muncă pentru tineri, schimbarea imaginii orașelor. Astfel, aceste acțiuni, însoțite de cele dedicate revitalizării și regenerării urbane, fizice și sociale, pot conduce la creșterea de atractivitate așteptată de către locuitori pentru a locui, trăi și investi.

Sunt avute în vedere, în funcție de provocările și oportunitățile existente la nivelul fiecărei localități utilizarea într-un mod integrat a operațiunilor dedicate:

A. Revitalizării și regenerării urbane fizică, cu acțiuni orientate către:

- (re)amenajare, reabilitare, modernizare spații publice, centre istorice, piețe, zone pietonale, parcări inteligente (ca parte a unui proiect de regenerare/revitalizare urbană și doar justificate prin dispariția zonelor de parcare existente, urmare a reconfigurării spațiilor deschise, subiect al proiectelor de revitalizare/regenerare urbană), spații de joacă, etc.;
- crearea, extinderea, modernizarea, reabilitarea de parcuri, scuaruri, grădini publice, alte zone cu spații verzi, pergole, alei, reabilitarea monumentelor de for public (statui), inclusiv dotare cu mobilier urban, iluminat inteligent, etc.;
- dezvoltarea de străzi inteligente dotate cu sisteme de supraveghere video inteligente cu senzori IoT (inclusiv dotare centre de monitorizare video), mobilier urban inteligent, iluminat inteligent, etc.,
- crearea, modernizarea, extinderea de sisteme de supraveghere video inteligente pentru asigurarea securității cetățenilor, spatiilor publice deschise.

și

B. Fructificării potențialului economic local, cultural, balnear, turistic, creativ, cu acțiuni orientate către:

1. Cultură și turism cultural
    - restaurarea, consolidarea, protecția, conservarea și dotarea patrimoniului cultural;
    - adaptarea obiectivelor de patrimoniu cultural pentru găzduirea de evenimente, activități cultural-creative;
    - construirea, extinderea, modernizarea, reabilitarea, dotarea clădirilor cu funcții culturale, centrelor culturale muzeelor, teatrelor, biblioteci;
    - în plus, ca parte a proiectelor: reabilitare, modernizare, creare drumuri de acces pietonal, ciclabil, transport public în comun curat, către obiective, interconectate cu rețeaua existentă/dezvoltată pietonală, ciclabilă, transport în comun, inclusiv parcări cu condiția ca acestea să nu afecteze spațiile verzi existente; digitalizarea obiectivelor și realizarea planurilor de interpretare și de întreținere a obiectivelor de patrimoniu.
2. Sprijinirea industriilor cultural - creative care pun în valoare specificul cultural local, prin susținerea întreprinzătorilor care activează în meșteșuguri, artizanat, arte vizuale, inclusiv acțiuni de promovare a acestora.

În plus, ca parte a proiectului, pot fi avute în vedere, în limita unui procent din bugetul proiectului sau într-un cuantum fix acțiuni de creștere, dezvoltare a capacității administrative (inclusiv acțiuni de promovare și digitalizare) a:

- actorilor, comunităților implicate în dezvoltarea/actualizarea, implementarea și monitorizarea strategiilor teritoriale, organizațiilor de management a destinației, alte organizații, instituții implicate în realizarea și implementarea de politici la nivel local, regional în domeniul turismului;
- beneficiarilor care contribuie la o mai bună și eficientă implementare a proiectelor: schimburi de bune practici, experiențe, formare în domeniile de interes acoperite și strâns legate de obiectivul specific, realizarea de documentații tehnico-financiare aferente.

Programul va finanța intervențiile din turism și cultură care contribuie la dezvoltare economică durabilă și socială locală, abordate integrat alături de alte provocări și nevoi locale și prin utilizarea obligatorie a instrumentului de dezvoltare teritoriala DUI. Complementar, prin PNRR va fi realizata o platformă standardizată interoperabilă cu date urbane, elaborate/actualizate în format GIS documentelor de amenajare a teritoriului, de urbanism și PMUD-urilor (inclusiv preluarea acestora în platforma observatorului teritorial național).

16.2. Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027

Strategia de Dezvoltare Regională Nord Est 2021-2027 reprezintă instrumentul de planificare strategică prin care regiunea își promovează prioritățile și interesele în domeniul economic și social. Obiectivul general este derularea în regiune a unei dezvoltări echilibrate printr-un proces de creștere economică durabil, favorabil incluziunii sociale, care să conducă la creșterea standardului de viață și reducerea decalajelor de dezvoltare intra și inter regionale. Prioritățile de dezvoltare ale regiunii Nord Est sunt: dezvoltarea unei economii competitive, dezvoltarea capitalului uman, protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor, dezvoltarea unei infrastructuri moderne, inteligente, reziliente și durabile.

În continuare este prezentat sintetic panelul de priorități, obiective specifice și măsuri, precum și corelarea acestora cu obiectivele politicii de coeziune pentru perioada de programare 2021-2027 ce vizează și orașul Buhuși.

Tabelul 32 Prioritățile, obiectivele specifice, măsuri și corelarea cu politicile comunitare și obiectivele de politică din cadrul Planului de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027 ce vizează orașul Buhuși

Prioritate	Obiectiv specific	Măsura	Corelarea cu politicile comunitare și obiectivele de politica aferente 2021-2027
2. Dezvoltarea capitalului uman	*2.2 Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate*	2.2.1 Creșterea participării la un învățământ de calitate, modern, corelat la cerințele pieței muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”
	2.3 Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient, modern	2.3.1 Extinderea și diversificarea serviciilor de sănătate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente	Politica de coeziune OP 4 „O Europă mai socială – Implementarea Pilonului european al drepturilor sociale”
3. Protejarea mediului și optimizarea utilizării resurselor	*3.5 Îmbunătățirea protecției și conservării biodiversității și reducerea poluării*	3.5.1 Prezervarea biodiversității și dezvoltarea infrastructurii verzi	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către o energie nepoluantă și echitabilă,investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor”
4. Dezvoltarea unei infrastructuri moderne,	*4.3 Reducerea emisiilorde carbon prin realizarea și implementarea*	4.3.1 Mobilitate urbană durabilă	Politica de coeziune OP 2 „O Europă cu emisii scăzute de carbon și mai ecologică – Tranziția către

inteligente, reziliente și durabile	*planurilor de mobilitate urbană*		o energie nepoluantă și echitabilă,investiții verzi și albastre, economia circulară, adaptarea la schimbările climatice și prevenirea riscurilor”
	4.4 Asigurarea condițiilorde dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală	4.4.1 Dezvoltarea durabilă a zonelor urbane funcționale 4.4.2 Sprijin pentru revitalizarea și regenerarea orașelor mici și mijlocii cu funcțiuni socio- economice reduse	OP1+OP2+OP3+OP4+OP5

Obiectivul specific 2.2: Îmbunătățirea accesului și participării la educație și formare de calitate

Măsura 2.2.1: Creşterea participării la un învățământ de calitate, modern, corelat la cerințele pieții muncii, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente

În cadrul acestei măsuri acțiunile vizează pe de o parte să se adreseze cauzelor de ordin educațional astfel încât să se prevină/combată părăsirea timpurie a școlii, iar pe de altă parte să permită reintegrarea în procesul educațional a tinerilor care deja au părăsit școala.

- Elaborarea și implementarea la nivel local și regional a unui sistem de monitorizare a fenomenului de părăsire timpurie a școlii (urmărire pe baza unui identificator unic), identificarea cauzelor și motivelor;
- Elaborarea, actualizarea de strategii/planuri de acțiune locale, regională de prevenire și combatere a fenomenului;
- Dezvoltarea unui program de stimulare a participării la educație a copiilor cu părinții plecați la muncă în străinătate constând în pachete integrate de servicii, asigurare consiliere școlară și servicii de educație parentală, dezvoltarea de parteneriate între școală - administrația publică – comunitate;
- Derularea de programe care să încurajeze participarea activă a elevilor și părinților în luarea deciziilor la nivelul unității de învățământ;
- Crearea unui mecanism de monitorizare și evaluare a calității formării profesionale, inclusiv prin colectarea opiniei factorilor interesați (elevi, părinți, unitate de învățământ, firme, etc.) prin utilizarea platformelor digitale;

- Crearea unui mecanism de asigurare a calității certificării rezultatelor învățării din formarea profesională inițială, relevant pentru piața muncii, prin implicarea activă și sustenabilă a mediului de afaceri;
- Elaborarea și implementarea de programe personalizate de reintegrare în procesul educațional a tinerilor care doresc să își continue studiile – extinderea și creșterea flexibilității (din punctul de vedere a curriculei) pentru programele de tipul a doua șansă;
- Derularea de acțiuni pentru implementarea mecanismului de monitorizare, prevenire și combatere a fenomenelor de segregare școlară;
- Dezvoltarea de programe care vizează sprijinirea elevilor cu cerințe educaționale speciale (cadre didactice de sprijin, itinerante) ;
- Derularea unei scheme de grant pentru ONG-uri, școli, grădinițe în vederea derulării de programe tip „Școala de spital" pentru copiii cu boli cronice sau alte categorii de boli care necesită o perioadă de spitalizare mai mare de patru săptămâni;
- Diversificarea și flexibilizarea de servicii suport socio-educaționale pentru educația timpurie, în special pentru copiii care provin din mediul rural, familii defavorizate, copii cu părinți plecați în străinătate: elaborarea de planuri de acțiune locale, scheme de vouchere pentru sprijin material - educațional (îmbrăcăminte, încălțăminte, rechizite, materiale educaționale), elaborarea și diseminarea unui ghid de bune practici;
- Derularea unui program cu acțiuni proactive care să reducă discrepanțele dintre copiii din mediul rural și urban privind accesul la procesul educațional post-gimnazial: facilități de mobilitate educațională, perfecționarea cadrelor didactice din mediul rural, programe pilot de învățare în licee, susținerea copiilor supradotați;
- Asigurarea transportului gratuit al elevilor spre/dinspre școală, inclusiv transport dotat cu accesibilități pentru copiii cu nevoi speciale;
- Dezvoltarea unui sistem de acordare de vouchere pentru activitățile din timpul liber ale copiilor legate de cultură, sport, creație, artă;
- Elaborarea de studii la nivel regional, județean, local privind identificarea nevoilor de competențe și calificări cerute pe piața forței de muncă, precum și previzionarea acestora pe termen mediu;

- Realizarea, actualizarea, implementarea și monitorizarea planului regional de acțiune pentru învățământ, planurilor locale de acțiune pentru învățământ și planurilor de școlarizare în conformitate cu rezultatele studiilor realizate;
- Crearea, dezvoltarea parteneriatelor între agenții economici și unitățile școlare;
- Realizarea observatorului regional pentru educație;
- Monitorizarea inserției pe piața muncii a absolvenților unităților de învățământ;
- Sprijin pentru crearea de parteneriate între patronate, camerele de comerț și industrie, furnizorii de formare inițială și continuă, universități, ONG-uri în vederea corelării programelor educaționale cu necesarul de forță de muncă existent, respectiv cu tendințele de dezvoltare a mediului economic;
- Promovarea parteneriatelor între instituțiile de învățământ și firmele inovatoare (sectoare smart) pentru adaptarea ofertei educaționale la nivelul actual al inovării;
- Realizarea de studii de evaluare la nivel regional privind măsurarea competențelor de inovare în rândul tinerilor;
- Promovarea de măsuri directe și stimulative pentru calificarea la locul de muncă;
- Monitorizarea rezultatelor programelor de practică, atât pentru învățământul liceal cât și cel superior;
- Dezvoltarea resurselor umane din unitățile de învățământ, prin derularea de programe de formare (inclusiv pentru personalul auxiliar), dezvoltarea de mentorat didactic (lucru cu copii cu dizabilități, cerințe educaționale speciale, tratare diferențiată, prevenire și combatere segregare);
- Actualizarea și dezvoltarea de noi standarde ocupaționale conform cerințelor curente și viitoare ale pieței muncii;
- Crearea unui mecanism de recunoaștere a excelenței în furnizarea de programe de formare profesională;
- Dezvoltarea parteneriatelor între furnizorii de formare profesională publici, privați și partenerii sociali (sindicate, asociații patronale, ONG-uri) cu scopul de a culege cerințele curente de instruire, de a oferi informații asupra ofertei de formare existente;
- Crearea, respectiv dezvoltarea de parteneriate între Camerele de Comerț și Industrie, patronate, ONG-uri și furnizorii de formare inițială și continuă în vederea corelării programelor educaționale cu necesarul de forță de muncă existent și tendințele de dezvoltare a mediului economic;

- Dezvoltarea de programe de formare profesională pentru angajați, și în special a celor care vizează instruirea la locul de muncă și cele de tip online (e_educație);
- Dezvoltarea unei scheme de grant pentru sprijinirea centrelor comunitare de învățare permanentă;
- Crearea de noi instrumente on-line și dezvoltarea celor existente cu scopul de a promova/prezenta ofertele de formare profesională existente;
- Derularea de campanii de conștientizare privind beneficiile aduse de formarea profesională a adulților;
- Dezvoltarea de instrumente care să permită schimbul de experiențe și prezentarea de exemple de bună practică privind formarea profesională a adulților - organizarea de conferințe, seminarii, mese rotunde, derularea de vizite de studiu;
- Consolidarea capacității administrative a autorităților locale în vederea accesării fondurilor comunitare (realizarea de planuri de dezvoltare, strategii, proiecte, studii și analize, implementarea și monitorizarea acestora);
- Promovarea programelor care conduc la creșterea spiritului civic – implicarea cetățenilor în realizarea și implementarea de strategii, planuri și proiecte de dezvoltare locală;
- Finalizarea lucrărilor de investiții privind crearea, reabilitarea, modernizarea infrastructurii educaționale demarate anterior și care sunt în prezent sistate, nefinalizate;
- Construirea, reabilitarea, modernizarea, extinderea și dotarea creșelor;
- Construcția de noi grădinițe (în special în zonele rurale, zonele izolate, zonele urbane dezavantajate sau marginalizate), modernizarea, extinderea și dotarea grădinițelor existente;
- Reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea, extinderea unităților de învățământ (inclusiv săli de sport), inclusiv realizarea de lucrări de creștere a eficienței energetice (reabilitare termică, sisteme de încălzire, climatizare, ventilare, sisteme de management energetic, iluminare, sisteme alternative de producere a energiei electrice și sau termice/surse regenerabile de energie pentru asigurarea energiei termice);
- Accesibilizarea spațiilor în care se asigură educația copiilor, elevilor, tinerilor cu dizabilități/cerințe educaționale speciale;
- Asigurarea sistemului de canalizare și de aducțiune a apei potabile în unitățile școlare;

- Construirea, modernizarea grupurilor sanitare în interiorul unităților școlare/grădinițelor;
- Modernizarea sistemelor de încălzire proprii pentru unitățile școlare din mediul rural;
- Construirea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea și dotarea internatelor și cantinelor școlare;
- Amenajarea de baze sportive pentru școlile din mediul rural și urban, cât și pentru sportul de performanță;
- Dotarea unităților de învățământ cu mobilier, elemente de birotică, calculatoare;
- Dotarea laboratoarelor și atelierelor cu echipamente de specialitate;
- Dotarea atelierelor și spațiilor unde se efectuează practica productivă (licee tehnologice, școli profesionale, colegii economice);
- Digitalizarea învățământul preuniversitar prin crearea, dezvoltarea platformelor de învățare on- line, asigurarea interoperabilității cu alte sisteme informatice din educație și cultură;
- Achiziționarea de mijloacele de transport pentru transportul elevilor ce domiciliază în mediul rural și zonele izolate.

Acțiunile propuse pot fi încadrate într-un pachet integrat de intervenții strategice care își propun să se adreseze și celorlalte probleme cu care se confruntă această categorie, de ordin economic și social: venituri insuficiente, accesibilitate redusă la servicii medicale, serviciile sociale, absența unei locuințe.

Obiectivul specific 2.3: Creșterea accesului la un act și sistem medical de calitate, eficient, modern

Măsura 2.3.1: Extinderea și diversificarea serviciilor de sănătate, inclusiv prin modernizarea infrastructurii aferente

În cadrul acestei măsuri acțiunile vor viza:

- Crearea, reabilitarea, modernizarea, accesibilizarea, extinderea spitalelor județene de urgenta, spitalelor municipale și orășenești, ambulatoriilor de specialitate, inclusiv lucrări de creștere a eficienței energetice (reabilitare reabilitare termică, sisteme de încălzire, climatizare, ventilare, sisteme de management energetic, iluminare, sisteme alternative de producere a energiei electrice și sau termice/surse regenerabile de energie pentru asigurarea energiei termice), dotarea cu aparatura de

specialitate, sisteme și echipamente informatice, echipamente care asigură buna funcționare (bucătării, spălătorii);

- Dezvoltarea de investiții în digitalizarea sectorului medical: registre electronice, raportare date statistice, programare intervenții chirurgicale, etc. ;
- Modernizarea unităților de primire urgente, a stațiilor de ambulanță, achiziționarea de ambulanțe;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea cabinetelor medicilor de familie, a centrelor de permanență, centrelor unde se desfășoară activități de asistență medicală comunitară(centre comunitare integrate), centre de sănătate mintală (structuri ambulatorii care oferă servicii de sănătate mintală ambulatorii și în comunitate);
- Dezvoltarea rețelei de medicină școlară, prin realizarea de investiții care să vizeze modernizarea și dotarea cabinetelor medicale, în special în școlile din zona rurală și din comunitățile defavorizate, marginalizate;
- Modernizarea, extinderea, dotarea infrastructurii medicale care asigură servicii de recuperare, de paliative, de îngrijire pe termen lung;
- Dezvoltarea competențelor furnizorilor din asistența medicală primară și medicală comunitară în raport cu noile cunoștințe și tehnologii în domeniul medical, în special în mediul rural și comunitățile dezavantajate sau marginalizate;
- Dezvoltarea resurselor umane implicate în managementul unităților medicale, a personalului medical, a personalului non-medical prin derularea de programe de formare, inclusiv metode specifice de abordare a copiilor și tinerilor cu dizabilități intelectuale, cu tulburări din spectrul autist;
- Dezvoltarea continuă a competențelor furnizorilor din asistența medicală primară și asistența medicală comunitară;
- Derularea de programe pentru creșterea nivelului de educație în rândul populației pentru menținerea și îngrijirea sănătății, cât și adoptarea unor comportamente sănătoase în scopul prevenirii îmbolnăvirilor;
- Sprijinirea extinderii și diversificării serviciilor medicale destinate prevenirii și controlului bolilor cu impact major asupra stării de sănătate a populației;
- Derularea de programe pentru prevenirea complicațiilor, decesului prematur și creșterea calității vieții la pacienții cu afecțiuni cronice prin accesul la servicii medicale de calitate;
- Creșterea accesului la servicii de îngrijire medicală de calitate a persoanelor vulnerabile sau dezavantajate social;

- Sprijinirea creșterii rolului medicului de familie ca și consilier de sănătate;
- Diversificarea și creșterea calității serviciilor medicale destinate mamei și copilului;
- Sprijinirea dezvoltării și implementării de sisteme informatice integrate de tip e-sănătate având ca scop accesul populației la o paleta largă de informații din domeniul medical;
- Formarea personalului medical și non-medical pentru a putea interacționa cu persoanele cu dizabilități;
- Dezvoltarea de programe de prevenire, screening, monitorizare socio-medicală în mediul rural;

Obiectivul specific 3.5 - Îmbunătățirea protecției și conservării biodiversității și reducerea poluării

Măsura 3.5.1 - Prezervarea biodiversității și dezvoltarea infrastructurii verzi

Acțiunile indicative prevăzute în cadrul acestei măsuri vor viza:

- Elaborarea de studii pentru monitorizarea și evaluarea stării de conservare a habitatelor și speciilor din ariile naturale protejate, pentru fundamentarea planurilor de management;
- Elaborarea, actualizarea planurilor, strategiilor de management a ariilor naturale protejate, a planurilor de acțiune aferente;
- Acțiuni de menținere și de refacere a siturilor Natura 2000 pentru specii și habitate, precum și a ecosistemelor degradate;
- Investiții în infrastructura de uz public orientată spre protecția și gestionarea mediului în ariile naturale protejate;
- Organizarea și derularea de campanii de informare și conștientizare publică, dedicate educației și creșterii gradului de conștientizare cu privire la conservarea și îmbunătățirea stării de conservare a ariilor naturale;
- Crearea, dezvoltarea sistemelor informatice, achiziționarea de echipamente și instrumentarul necesar structurii responsabile pentru administrarea/asigurarea managementului ariei protejate în vederea îndeplinirii obiectivelor de protecție și conservare a speciilor și habitatelor și monitorizării stării de conservare favorabilă a habitatelor;

- Derularea de activități care vizează creșterea capacității administrative a structurilor responsabile pentru administrarea, managementului ariei naturale protejate;
- Reconversia funcțională și/sau refuncționalizarea unor terenuri și suprafețe abandonate și neutilizate din interiorul orașelor și transformarea în spații verzi;
- Demolarea clădirilor situate pe terenurile supuse intervențiilor aflate într-o stare avansată de degradare, care nu aparțin patrimoniului național cultural;
- Amenajare spații verzi (defrișarea vegetației existente; modelarea terenului; plantarea cu plante perene /gazonarea suprafețelor, inclusiv plantare arbori și arbuști);
- Crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate (zone speciale amenajate pentru sport, locuri de joaca pentru copii, etc.).

Obiectivul specific 4.3 - Reducerea emisiilor de carbon prin realizarea și implementarea planurilor de mobilitate urbană

Măsura 4.3.1 - Mobilitate urbană durabilă

În cadrul acestei măsuri se vor avea în vedere elementele care se adresează tuturor tipurilor de transport, public și privat, motorizat și nemotorizat, de pasageri și de marfă:

- Elaborarea, actualizare, implementarea și monitorizarea planurilor de mobilitate urbană, strategiilor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră;
- Crearea, modernizarea și extinderea de benzi separate, folosite exclusiv pentru mijloacele de transport public în comun de călători, inclusiv prin configurarea și reconfigurarea infrastructurii rutiere;
- Dezvoltarea infrastructurii de ciclism - crearea, extinderea pistelor pentru bicicliști, inclusiv de spații de parcare publice pentru biciclete;
- Configurarea, reconfigurarea infrastructurii rutiere pe străzile urbane deservite de transportul public de călători, pentru prioritizarea transportului public de călători, cu bicicleta și pietonal, crearea de spații tip “share space”;
- Accesibilizarea infrastructurii de transport în comun pasageri pentru toate categoriile de persoane;
- Crearea, extinderea de trotuare și spații dedicate transportului nemotorizat și amenajări urbane pentru pietoni;

- Realizarea, modernizarea infrastructurii aferente de rulare, inclusiv a stațiilor de transport, spațiilor publice, zonelor pietonale și a celor verzi ,amenajarea depouri și halea de garare, spații de mentenanță, etc. ;
- Achiziționarea, modernizarea de material rulant electric;
- Crearea, modernizarea infrastructurii pentru combustibili alternativi;
- Investiții în realizarea de rețele de transport integrate, interoperabile;
- Dezvoltarea de sisteme inteligente de monitorizare a traficului rutier;
- Amenajarea de parcări în punctele terminus ale liniilor de transport în comun pentru a încuraja continuarea călătoriei spre punctele de interes cu mijloacele de transport în comun;
- Sisteme informaționale smart pentru transportul public în comun - furnizarea de informații privind timpii de sosire și de plecare, hărți de transport și grafice orare, alternativele și legăturile cu alte linii de transport prin afișare digitală și mesaje vocale, posibilități de intermodalitate, aplicații pentru planificarea călătoriilor;
- Adaptarea sistemelor informaționale la nevoile persoanele cu nevoi speciale, vârstnicilor, persoanelor cu dizabilități;
- Asigurarea accesibilității în stațiile și mijloacele de transport în comun pentru persoanele cu dizabilități;
- Introducerea de automate pentru eliberarea electronică a biletelor de călătorie, a sistemelor de eliberare de carduri inteligente care să permită atât accesul la mijloacele de transport în comun cât și la obiectivele turistice, dezvoltarea de aplicații pentru plata instant a biletelor de călătorie în mijloacele de transport;
- Derularea de campanii de informare, promovare și conștientizare a beneficiilor și avantajelor aduse de mobilitatea urbană durabilă.

Obiectivul specific 4.4: Asigurarea condițiilor de dezvoltare în mediul urban, prin realizarea de investiții în infrastructura locală

Măsura 4.4.1: Dezvoltarea durabilă a zonelor urbane funcționale

Măsura 4.4.2: Sprijin pentru revitalizarea și regenerarea orașelor mici și mijlocii cu funcțiuni socio- economice reduse

Pot fi avute în vedere și acțiuni indicative care nu se regăsesc în prioritățile și măsurile anterioare:

- Reabilitarea, modernizarea, extinderea străzilor orășenești, amenajarea, modernizarea de parcări;
- Amenajarea, modernizarea spațiilor pietonale, centrelor civice;
- Modernizarea, extinderea iluminatului public, introducerea soluțiilor pentru valorificarea energiilor regenerabile;
- Crearea de facilități pentru recreere pe terenurile amenajate, zone amenajate pentru sport, locuri de joacă pentru copii;
- Montarea elementelor constructive de tipul scene în aer liber, foișoare, pergole, grilaje, grupuri sanitare, etc;
- Instalare sisteme Wi-Fi în zonele publice;
- Instalare sisteme de supraveghere video a spațiilor publice;
- Dotare cu mobilier urban (bănci, coșuri de gunoi, toalete ecologice, etc.);
- Înlocuirea și/sau racordarea la utilitățile publice;
- Reabilitarea, modernizarea, extinderea caselor de cultură, căminelor culturale, bibliotecilor, muzeelor, echiparea acestora (după caz);
- Construcția și/sau transformarea unor clădiri abandonate în centre comunitare integrate;
- Reabilitarea, amenajarea lacurilor, cursurilor de apă din (apropierea) mediului urban și crearea de spații de agrement;
- Crearea de spații de agrement în apropierea zonelor urbane.

16.3. Planul Regional de Acțiune pentru Turism (PRAT) Nord-Est 2017-2023

Planul Regional de Acțiune pentru Turism (PRAT) Nord-Est 2017-2023 asigură cadrul strategic necesar dezvoltării turismului în Regiunea Nord-Est. Obiectivul PRAT Nord-Est 2017-2023 este dezvoltarea turistică durabilă, creșterea competitivității și atractivității turistice a Regiunii Nord-Est prin valorificarea patrimoniului natural și antropic și creșterea calității produselor și serviciilor turistice.

Direcțiile strategice de dezvoltare a turismului în Regiunea Nord-Est pentru perioada 2017-2023 sunt susținute prin punctele tari ale acestei zone și sunt propuse pentru a ameliora punctele slabe ale regiunii în vederea creșterii competitivității pe piața turismului:

1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice;
2. Dezvoltarea produselor turistice;

3. Promovarea turistică;
4. Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic;
5. Susținerea dezvoltării turismului durabil.

În cele ce urmează, vom evidenția direcțiile strategice care vizează dezvoltarea orașului Buhuși.

1. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii turistice

Măsurile prevăzute în cadrul acestei direcții strategice sunt destinate atât creșterii numărului de turiști, cât și extinderii duratei medii de ședere, vizând:

- dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare și amenajare a stațiunilor turistice;
- creșterea accesibilității arealelor turistice prin modernizarea/reabilitarea căilor de acces;
- dezvoltarea și implementarea unui sistem de marcare a atracțiilor turistice (panouri, hărți turistice pe drumurile naționale și județene, gări, autogări, aerogări);
- modernizarea dotărilor existente în imediata apropiere a obiectivelor turistice (parcări, puncte de colectare a deșeurilor, grupuri sanitare, puncte de prim ajutor etc);
- dezvoltarea de baze de agrement, parcuri tematice și de aventură;
- amenajare/ reabilitare a zonelor de popas și camping;
- modernizarea/ reabilitarea structurilor de primire turistică;
- adaptarea infrastructurii turistice în vederea practicării și promovării turismului accesibil.

2. Dezvoltarea produselor turistice

Direcția strategică susține atât dezvoltarea produselor turistice cât și a proiectelor de investiții în turism.

1. **tururi culturale**; Dezvoltarea acestui produs turistic va avea la bază următoarele măsuri:
   - crearea/dezvoltarea de rute culturale tematice (de exemplu turul mânăstirilor, al monumentelor din patrimoniul UNESCO, itinerar cultural al patrimoniului evreiesc etc);

- conectarea de itinerarii culturale tematice din spațiul Regiunii Nord-Est la trasee similare la nivel european;
- dezvoltarea de programe integrate de reabilitare, modernizare și amenajare a centrelor istorice și a altor zone turistice;
- construirea/reabilitarea/modernizarea muzeelor, caselor memoriale;
- identificarea și amenajarea de zone de popas, a punctelor de belvedere;
- protejarea peisajului cultural din zonele rurale de interes turistic.

2. **city-break**; Măsurile prevăzute în cadrul acestei direcții strategice vor viza:
   - dezvoltarea unor pachete turistice de tip city break cu zbor inclus (Iași, Bacău, Suceava) și promovarea acestora;
   - dezvoltarea unui calendar local de evenimente și festivaluri;
   - dezvoltarea de carduri turistice care să permită vizitarea atracțiilor turistice aferente circuitelor la prețuri promoționale;
   - crearea/îmbunătățirea transportului public către obiectivele turistice;
   - introducerea în circulație a unor autobuze supraetajate pentru vizitarea obiectivelor turistice.
3. **ecoturism**; în vederea dezvoltării acestui tip de turism în regiune, este necesară aplicarea unor măsuri:
   - dezvoltarea, încurajarea și promovarea produselor, serviciilor și a pachetelor ecoturistice;
   - dezvoltarea ofertei de produse ecoturistice realizate de comunitățile locale din cadrul destinațiilor ecoturistice /cu potențial ecoturistic;
   - sprijinirea dezvoltării de noi destinații ecoturistice;
   - modernizarea infrastructurii de acces către ariile naturale protejate (drumuri, poteci, trasee amenajate);
   - optimizarea infrastructurii de informare și interpretare a naturii, constând în puncte de belvedere, panouri turistice cu informații într-o limbă de circulație internațională, poteci tematice;
   - realizarea de rute turistice pedestre și ecvestre pentru observarea florei și faunei;
   - dezvoltarea unei rețele de cabane, refugii montane pentru susținerea ecoturismului;
   - creșterea capacității resurselor umane pentru managementul și administrarea destinației la nivelul zonelor ce au asociate arii naturale protejate;

- derularea de campanii de comunicare și conștientizare a turiștilor a măsurilor de protecție și conservare a habitatelor/ speciilor naturale.

4. **evenimente și festivaluri**; în vederea dezvoltării acestui tip de turism în regiune, sunt necesare a fi adoptate o serie de măsuri, după cum urmează:
   - construirea/modernizarea/amenajarea sălilor/spațiilor de concerte și spectacole;
   - amenajarea parcărilor în proximitatea zonelor de desfășurare a evenimentelor;
   - identificarea, crearea și dezvoltarea de evenimente anuale în scopul extinderii sezonului turistic;
   - promovarea calendarului de evenimente din Regiunea Nord-Est.
5. **turism de afaceri și conferințe**; Pe lângă infrastructura deja existentă, mai sunt necesare însă și alte investiții, pentru ca aceasta regiune să devină o destinație pentru turism de afaceri:
   - creare/modernizare săli pentru târguri și expoziții comerciale, pavilioane și centre de conferințe, dotate cu tehnologii de comunicare de vârf;
6. **turism gastronomic-oenologic**. Sunt necesare a fi implementate următoarele măsuri:
   - promovarea structurilor de primire turistică și restaurantelor care utilizează produse și rețete tradiționale și organizarea unui tur gastronomic;
   - organizarea unor târguri de gastronomie la nivel local și regional;
   - promovarea gastronomiei regionale la diverse evenimente naționale și internaționale;
   - organizarea unor ateliere de gătit pentru turiștii interesați;
   - organizarea de vizite la producători locali de produse tradiționale în cadrul structurilor agroturistice.

3. Promovarea turistică

In vederea promovării diversității atracțiilor turistice de care dispune, este necesară adoptarea următoarelor măsuri:

- crearea și dezvoltarea unui brand turistic regional și de branduri locale pentru destinații turistice;
- sprijinirea dezvoltării de campanii de management al destinațiilor turistice;
- derularea de campanii de cercetare de piață și de monitorizare a fluxurilor turistice în scopul fundamentării unei strategiei regionale de marketing și promovare

turistică și implementării acesteia în funcție de segmentarea piețelor (piețe strategice, de dezvoltat sau de diversificat);

- crearea și promovarea unor oferte de produse/programe turistice integrate;
- promovarea ofertelor turistice prin includerea acestora în cataloagele tour-operatorilor români și străini;
- susținerea participării la târgurile interne și internaționale de turism a actorilor regionali și locali implicați în acest domeniu;
- stimularea dezvoltării de proiecte de promovare a regiunii în parteneriat local, regional și european, inclusiv prin înființarea unei organizații regionale de turism;
- dezvoltarea platformelor on-line de promovare a destinațiilor turistice și utilizarea rețelelor sociale în promovarea turistică;
- elaborarea, editarea și promovarea materialelor promoționale (ghiduri turistice, spoturi, hărți turistice, aplicații pentru tehnologiile mobile cu informații referitoare la destinațiile turistice din Regiunea Nord-Est)

4. Dezvoltarea resurselor umane în sectorul turistic

În acest context, sunt necesare a fi implementate o serie de măsuri, după cum urmează:

- îmbunătățirea nivelului de pregătire profesională al personalul implicat în activitățile de turism, inclusiv prin sprijinirea înființării unei școli de management în turism;
- dezvoltarea unui program de certificare a operatorilor care prestează servicii turistice;
- dezvoltarea de programe de instruire pentru ghizi de turism, ghizi montani;
- calificarea/reconversia profesională a populației din mediul rural în vederea dobândirii de competențe specifice sectorului turistic;
- organizarea de cursuri pentru antreprenorii din sectorul hoteluri și restaurante, în vederea îmbunătățirii și diversificării activității și creșterii valorii adăugate a produselor și serviciilor turistice;
- instruirea resurselor umane din sectorul turistic în domeniul turismului accesibil.

5. Susținerea dezvoltării turismului durabil

Aplicarea pe scară largă a principiilor dezvoltării sustenabile trebuie să aibă în vedere mai multe măsuri:

- obținerea de către structurile de cazare turistică a „etichetelor verzi” în vederea adoptării de diverse practici „verzi” (mâncare locală organică, folosirea surselor de energie regenerabile, reciclare etc);
- implementarea de campanii de ecologizare a arealelor turistice;
- dezvoltarea activităților de educație ecologică în raport cu efectele distrugerilor mediului înconjurător asupra atractivității destinațiilor turistice;
- protejarea, reabilitarea și dezvoltarea creativă a peisajelor culturale.

CAPITOLUL 17. Proiecte cu fonduri europene propuse de UAT Orașul Buhuși pentru perioada 2022-2027

UAT Orașul Buhuși și-a propus ca în cadrul ***Programului Operațional Regional 2021-2027*** să implementeze următoarele proiecte:

- **„Programul de eficiența energetică al Orașului Buhuși perioada 2022-2027”**, cu o valoare estimată de 70.000 lei. Acesta poate fi acordat prin *Prioritatea 3. Nord-Est - o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul - Obiectiv Specific FEDR - b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.*
- **„Reabilitarea termică a clădirii ambulatoriului spitalului prof. dr. Eduard Apetrei Buhuși”,** cu o valoare estimată de 20.894.550 lei. Acesta poate fi acordat prin *Prioritatea 3. Nord-Est - o regiune durabilă, mai prietenoasă cu mediul - Obiectiv Specific FEDR - b (i) Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.*
- **„Implementarea mobilității urbane durabile prin crearea, dezvoltarea de moduri alternative de transport nepoluant în orașul Buhuși”,** cu o valoare estimată de 25.160.000 lei. Acesta poate fi acordat prin *Prioritatea 4. Nord-Est - O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă - Obiectiv Specific FEDR - b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile.*
- **„Planul de mobilitate urbană durabilă a Orașului Buhuși, județul Bacău”,** cu o valoare estimată de 235.000 lei. Acesta poate fi acordat prin *Prioritatea 4. Nord-Est - O regiune cu o mobilitate urbană mai durabilă - Obiectiv Specific FEDR - b (viii) Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile.*
- **„Modernizarea infrastructurii educaționale pentru învățământul preșcolar din Orașul Buhuși - Grădinița nr. 6 Școala Mihai Eminescu”,** cu o valoare estimată de 18.750.000 lei. Acesta poate fi acordat prin *Prioritatea 6. Nord-Est - o regiune educată - Obiectiv Specific FEDR - d (ii) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate si favorabile incluziunii in educație, formare si învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii.*
- **„Dezvoltarea infrastructurii educaționale pentru învățământ timpuriu , învățământ primar, gimnazial, liceal din orașul Buhuși”,** cu o valoare estimată de 12.600.000 lei. Acesta poate fi acordat prin *Prioritatea 6. Nord-Est - o regiune educată - Obiectiv Specific FEDR - d (ii) îmbunătățirea accesului la servicii de*

calitate si favorabile incluziunii in educație, formare si învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii.

- **„Construire creșă cu 40 de locuri în orașul Buhuși”,** cu o valoare estimată de 1.400.000 lei. Acesta va fi finanțat prin Compania Națională de Investiții S.A.
- **„Modernizarea sistemului de iluminat public în orașul Buhuși”,** cu o valoare estimată de 29.900.000 lei. Acesta poate fi acordat prin *Prioritatea 7. Nord-Est - o regiune mai atractivă - Obiectiv Specific FEDR - e (i) favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice si de mediu la nivel local si a patrimoniului cultural, turismului si securității in zonele urbane.*

De asemenea, prin intermediul ***Planului Național de Redresare și Reziliență***, mai exact *Măsura conexă I2. Construirea de locuințe pentru tineri și pentru specialiști din sănătate și învățământ,* UAT Orașul Buhuși dorește să implementeze proiectul **„Construire locuințe pentru tineri/ de serviciu în orașul Buhuși, județul Bacău”**, cu o valoare estimată de 14.400.000 lei.

UAT Orașul Buhuși are în pregătire o cerere de finanțare pentru depunere AFM pentru proiectul **„Construirea de stații de reîncărcare pentru vehicule electrice în orașul Buhuși”,** cu o valoare estimată de 1.500.000 lei.

BIBLIOGRAFIE

Agenția Națională pentru Protecția Mediului - http://www.anpm.ro/web/apm-bacau/raportare-anuala

Anuarul Statistic al județului Bacău, Ediția 2021, disponibil la https://bacau.insse.ro/wp-content/uploads/2021/07/Anuar_2021_SITE_b.pdf

Fercu, I., Modreanu, S., Dumitrașcu, V., (2018), Monografia orașului Buhuși, Editura Junimea, Iași.

Institutul Național de Statistică, Baza de date tempo-online, disponibil la http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table

Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027

Planul Regional de Acțiune pentru Turism (PRAT) Nord-Est 2017-2023

Planul Urbanism Zonal al UAT Orașul Buhuși

Politica Urbană a României, hărți disponibile la https://citadini.ro/baza-de-date-urbane-harti/

Primăria orașului Buhuși

Programul Operațional Regional Nord-Est, V6 –10.12.2021

Recensământul Populației și al Locuințelor, 2011, disponibil la http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/

Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului https://www.calitateaer.ro/public/monitoring-page/reports-reports-page/?__locale=ro

Secretariat - Direcția de Asistență Socială Buhuși

Secretariat - Liceul Teoretic “Ion Borcea” Buhuși

Secretariat - Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Buhuși

Secretariat - Școala Gimnazială „Mihail Andrei” Buhuși

Secretariat - Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Buhuși

Site-ul Primăriei Buhuși https://www.primariabuhusi.ro/

Spitalul „Prof. dr. Eduard Apetrei” Buhuși, disponibil la https://spitalbuhusi.ro/

Statutul unității administrativ-teritoriale a orașului Buhuși, jud. Bacău, disponibil la https://www.primariabuhusi.ro/wp-content/uploads/2022/02/12-HCL.pdf

Strategia de Dezvoltare Locală a Orașului Buhuși 2014-2020

https://buhusi-bc.pe-harta.ro/

https://www.listafirme.ro/harta/bacau-buhusi.htm

https://www.topfirme.com/judet/bacau/localitate/buhusi

ANEXE

ANEXA nr. 1 - Ghid de interviu focus-grup

Bună ziua. Ne-am întâlnit azi pentru a discuta aspectele din comunitatea dv care pot fi îmbunătățite, în scopul dezvoltării orașului Buhuși.

Fiecare dintre dv reprezintă un domeniu specific de activitate și ne interesează opinia dv pe acest domeniu.

Vă rog să vă prezentați pe rând, adăugând câteva cuvinte despre dv.

1. Din punctul dv de vedere, care sunt avantajele orașului Buhuși? Dați 3 exemple.
2. Ce domenii de activitate ar trebui dezvoltate?
3. Care ar fi dezavantajele orașului Buhuși? Dați 3 exemple.
4. Ce se poate îmbunătăți în domeniul dv specific de activitate?
5. În domeniul infrastructurii, cum se poate dezvolta orașul? Vorbim din punct de vedere al posibilităților reale, cum pot fi îmbunătățite de exemplu, rețeaua de alimentare cu apă, rețeaua de alimentare cu gaz, rețeaua de canalizare, managementul deșeurilor, starea drumurilor etc.
6. Infrastructura de mediu – ce există și ce se mai poate face?
7. Care este situația locurilor de muncă? De ce credeți că nu sunt locuri de muncă și cum pot fi create? Cine credeți că este responsabil pentru îmbunătățirea situației actuale?
8. Care este situația în învățământ – grădinițe, școli, condiții fizice, personalul didactic. Există în fiecare cartier al orașului Buhuși? Dacă nu, ce se poate face?
9. Care este situația în sănătate? Considerați că există suficiente unități medicale pentru a acoperi nevoile comunității dv? Cum pot fi motivați medicii și asistenții medicali să se stabilească în orașul Buhuși?
10. Care este situația farmaciilor, a cabinetelor veterinare și a cabinetelor stomatologice? Acoperă nevoile comunității?
11. Cine sprijină categoriile defavorizate? (copii, bătrâni, persoane cu dizabilități, persoane fără venit, familii în situație de risc) Sunt aspecte care pot fi îmbunătățite în acest sens?
12. Ce puteți spune despre existența și funcționalitatea societății civile?
13. Sunt organizații neguvernamentale în orașul Buhuși? În ce domenii funcționează?

14. Care este situația economică a orașului Buhuși? Există firme funcționale – în ce domenii își desfășoară activitatea?
15. Care este situația în agricultură? Există asociații agricole, AGROMEC-uri, SMA-uri etc? Ce tip de culturi sunt cultivate pe terenurile agricole aparținând orașului Buhuși?
16. Ce puteți spune despre situația migrației forței de muncă? Dar despre populația îmbătrânită și lipsa de perspectivă a tinerilor?
17. Puteți da trei exemple de proiecte care ar trebui inițiate în orașul Buhuși și de către cine, cu ce fonduri?
18. Cum considerați capacitatea Primăriei de a iniția și gestiona proiecte cu fonduri nerambursabile?
19. Există colaborare între instituțiile de stat de la nivel local? Care este relația instituții de stat – mediul privat?
20. Care este rolul liderilor formali în comunitate? Dar al celor informali?

Vă mulțumim pentru participare și vă dorim succes în activitatea dv.

Nume operator _____ *Nr. chestionar* _____ *Localitate* _____

ANEXA nr. 2 - Chestionar de sondare a opiniei publice

Proiectul "Strategia de Dezvoltare Urbană a Orașului BUHUȘI"

Bună ziua! Numele meu este ... și fac parte din echipa care realizează Proiectul "Strategia de Dezvoltare Urbană a Orașului Buhuși". Cercetarea sociologică are ca scop aflarea opiniei locuitorilor orașului privind problemele existente pe plan local. Vă rugăm să ne acordați câteva minute, răspunzând la întrebările din acest chestionar.

ASPECTE INTRODUCTIVE

Q1. De câți ani locuiți în orașul Buhuși? _____ ani

Q2. Care credeți că sunt cele mai importante 3 avantaje (aspecte pozitive) ale orașului?

1. _____
2. _____
3. _____

Q3. Cum credeți că veți trăi peste……?

1 an	1.	mult mai bine	2.	mai bine	3.	aproximativ la fel	4.	mai rău	5.	mult mai rău	*99.*	*NȘ/ NR*
10 ani	1.	mult mai bine	2.	mai bine	3.	aproximativ la fel	4.	mai rău	5.	mult mai rău	*99.*	*NȘ/ NR*
20 ani	1.	mult mai bine	2.	mai bine	3.	aproximativ la fel	4.	mai rău	5.	mult mai rău	*99.*	*NȘ/ NR*

Q4. Care sunt principalele 3 probleme în orașul Buhuși?

1. _____
2. _____
3. _____

Q5. Care dintre următoarele domenii credeți că ar trebui dezvoltate cu prioritate în orașul Buhuși? *(primele 3 ca importanță)*

	Infrastructura rutieră și de utilități		Agricultura – pomicultura
	Educația		Agricultura - procesarea produselor agricole
	Sănătatea		Comerțul
	Cultura		Construcțiile
	Turismul		Industria
	Agricultura – cultura plantelor		Serviciile
	Agricultura – creșterea animalelor	99.	*NȘ/NR*

INFRASTRUCTURĂ. UTILITĂȚI. MEDIU

Q6. Cât de mulțumit sunteți de situația drumurilor din orașul dvs.?

1. foarte mulțumit 2. mulțumit 3. nemulțumit 4. foarte nemulțumit *99. NȘ/NR*

Q7. Locuiți la casă sau la bloc?

1. La casă 2. La bloc

Q8. Locuința dvs. este racordată la ...?

Utilități	**1. Da**	**2. Nu**
Rețeaua publică de energie electrică		
Rețeaua publică de apă		
Rețeaua publică de canalizare		
Rețeaua publică de gaz		
Rețeaua de cablu TV sau satelit		
Internet		

Q9. Care este sursa dv. de apă potabilă? _____

Q10. Cum este asigurată încălzirea locuinței în perioadele reci? _____

Q11. Cum apreciați calitatea apei potabile din orașul Buhuși?

1. foarte bună	2. bună	3. proastă	4. foarte proastă	*99. NȘ/NR*

Q12. Cum apreciați gradul de poluare existent în orașul Buhuși?

(unde: 1=foarte ridicat, 2=ridicat, 3=nici, nici, 4=scăzut, 5=foarte scăzut, 99=nu știu/nu pot aprecia)

1. poluarea aerului (noxe)	1	2	3	4	5	*99*
2. poluarea apelor	1	2	3	4	5	*99*
3. poluarea solului (depozitarea necontrolată a deșeurilor)	1	2	3	4	5	*99*

DEZVOLTARE SOCIALĂ

Q13. Cum caracterizați oamenii din orașul Buhuși?

1. _____
2. _____
3. _____

Q14. Credeți că populația cu capacitate de muncă din orașul Buhuși își poate găsi un loc de muncă?

1.	Da, într-o perioadă	scurtă de timp (1-3 luni)
2.	Da, într-o perioadă	lungă de timp (4-6 luni)
3.	Nu, oferta locurilor de muncă vacante este foarte redusă	
99.	*NȘ/Nu pot aprecia*	

Q15. Cât de mulțumit sunteți de situația existentă privind următoarele aspecte ale educației:

1.	numărul de grădinițe	1	2	3	4	5	*99*
2.	numărul de unități școlare	1	2	3	4	5	*99*
3.	condițiile fizice din școli și grădinițe	1	2	3	4	5	99
4.	calitatea actului educativ	1	2	3	4	5	*99*

(unde, 1= f. mulțumit, 2=mulțumit, 3=nici, nici, 4=nemulțumit, 5=f. nemulțumit, 99= NȘ/Nu pot aprecia)

Q16. Cum caracterizați orașul dv. ca loc unde să vă creșteți și să vă educați copii?

1. excelent	2. bun	3. satisfăcător	4. nesatisfăcător	*99. NȘ/NR*

Q17. Cât de mulțumit sunteți de situația existentă în orașul Buhuși, privind aspectele domeniului medical:

1. numărul unităților sanitare	1	2	3	4	5	*99*
2. condițiile fizice din unitățile sanitare	1	2	3	4	5	*99*
3. calitatea actului medical	1	2	3	4	5	*99*

Q18. Considerați că factorii de decizie sunt interesați să sprijine următoarele grupuri defavorizate din oraș?

	Bătrâni	Persoane cu dizabilități	Copii instituționalizați	Familii în risc social	Persoane fără venit
1 = Da					
2 = Nu					

Q19. Care dintre categoriile menționate considerați că trebuie sprijinite mai mult? _____

Q20. Dvs. sau familia dvs. aveți teren agricol?

1. Da; Suprafața _____ ha; din care cultivat _____ ha; principalele culturi _____
2. Nu;

Q21. Vă rugăm să vă exprimați acordul/dezacordul față de următoarele afirmații:

(unde: 1=acord total, 2=acord, 3=acord parțial, 4=dezacord parțial, 5=dezacord, 6=dezacord total, 99=nu știu/nu răspund)

1. În orașul Buhuși sunt suficiente magazine/ puncte comerciale	1	2	3	4	5	6	*99*
2. În orașul Buhuși populația are acces la servicii de internet	1	2	3	4	5	6	*99*
3. În orașul Buhuși are acces la servicii de cablu/ satelit pt TV	1	2	3	4	5	6	*99*

4. Oamenii din orașul Buhuși se simt în siguranță pe stradă	1	2	3	4	5	6	*99*

CULTURĂ ȘI TIMP LIBER

Q22. De cât timp liber dispuneți pe zi?

1. În timpul săptămânii _____ ore
2. La sfârșitul săptămânii _____ ore

Q23. Care sunt, în ordinea importanței, principalele 3 modalități de petrecere a timpului liber?

TV		Gospodărie		Sport	
Spectacole		Gătit		Cluburi	
Cărți		Vizite/ Prieteni		Plimbări în natură	
Internet		Odihnă		Biserică	
Ascultă muzică		Cumpărături		Politică	

Q24. Care sunt locurile din Buhuși în care vă puteți petrece timpul liber?

_____

ELECTORAL

Q25. Spuneți-mi, vă rog, din ce surse vă informați cel mai frecvent?

1.	Emisiunile TV	2.	Emisiunile radio	3.	Internet
4.	Ziare	5.	Discuții cu prietenii	6.	Rețele de socializare

Q26. Cât de mulțumit(ă) sunteți de cum merg lucrurile în orașul Buhuși în privința următoarelor aspecte?

Aspect/ Nivel de satisfacție	*Foarte mulțumit*	*Destul de mulțumit*	*Nu prea mulțumit*	*Foarte nemulțumit*	*NS/ NR*
Reducerea sărăciei	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Asigurarea unei educații de calitate	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Accesul la apă potabilă	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Încurajarea egalității de gen (B/F)	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Colectarea gunoiului și a deșeurilor	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Prețul energiei	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Asigurarea de locuri de muncă decente	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Dezvoltarea infrastructurii de transport	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Reducerea corupției	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Toleranța și încrederea între oameni	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Combaterea infracționalității	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Funcționarea instituțiilor publice	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*
Sistemul de justiție	*1*	*2*	*3*	*4*	*9*

ADMINISTRAȚIA PUBLICĂ LOCALĂ

Q30. Cum evaluați capacitatea Instituției Primarului de a dezvolta orașul Buhuși și de a realizare proiecte de dezvoltare?

1. foarte ridicată;	2. ridicată;	3. scăzută;	4. foarte scăzută;	*99 = NȘ/Nu pot aprecia*

Q31. Cum evaluați capacitatea Consiliului Local de a dezvolta orașul Buhuși și de a realizare proiecte de dezvoltare?

1. foarte ridicată;	2. ridicată;	3. scăzută;	4. foarte scăzută;	*99 = NȘ/Nu pot aprecia*

Q32. Care considerați că trebuie să fie sursa fondurilor pentru dezvoltarea orașului Buhuși?

1.	Taxele și impozitele locale	1. Da	2. Nu
2.	Creditele	1. Da	2. Nu
3.	Fondurile europene	1. Da	2. Nu
4.	Fondurile guvernamentale	1. Da	2. Nu
5.	Fondurile din parteneriatele public-private	1. Da	2. Nu

Q33. Aveți cunoștință despre proiectele care se derulează la nivelul orașului Buhuși? 1. Da 2. Nu

Q34. Ați fost informat cu privire la proiectele pregătite pentru comunitatea dv.? 1. Da 2. Nu

Q35. Ce proiecte credeți că sunt cele mai importante pentru orașul Buhuși? Enumerați 3 proiecte.

1. _____
2. _____
3. _____

DATE SOCIO-DEMOGRAFICE

Q36. Vârsta respondentului (ani împliniți): _____

Q37. Categoria de vârstă:

1. 18-24 ani; 2. 25-34 ani; 3. 35-44 ani; 4. 45-54 ani; 5. 55-64 ani; 6. 65 ani și peste; *99. NR*

Q38. Sexul respondentului: 1. masculin; 2. feminin

Q39. Ocupație

1.	elev(ă) / student(ă)	7.	muncitor pe cont propriu/ cu ziua/ la negru
2.	om de afaceri / patron	8.	persoană fără nici o ocupație
3.	angajat în mediul privat	9.	casnic(ă)
4.	angajat la stat	10.	pensionar
5.	meșteșugar/ liber profesionist	99.	nu răspund

Q40. Ultimele studii absolvite

1.	cel mult 4 clase primare	5.	școala de maiștri
2.	gimnaziu (clasele V-VIII)	6.	școală postliceală
3.	ucenici/ treapta I liceu (9-10 clase)/ profesională	7.	studii universitare/ postuniversitare
4.	liceu (9-12 clase)	8.	*99.nu răspund*

Q41. Starea civilă

1. necăsătorit(ă)	3. căsătorit(ă)	5. văduv(ă)
2. conviețuire de comun acord / concubinaj	4. divorțat(ă)	*99. nu răspund*

Q42. Din câte persoane este formată gospodăria dv.? ___ persoane, din care:

Plecate la muncă în străinătate? 1. Da; Câte persoane? ____; În ce țară?_____; 2. Nu

Q43. Din câte camere este compusă locuința dv.? (fără bucătărie, baie, holuri etc.)?._____ camere

Q44. Care a fost cu aproximație venitul pe gospodărie luna noiembrie 2021? _____ lei

1. 0-500 lei; 2. 501-1000 lei; 3. 1001-1500 lei; 4. 1501-2000 lei; 5. 2.001-2.500 lei; 6. >2.500 lei

Q45. Cum apreciați, în prezent, nivelul veniturilor din gospodăria dv.?

1.	nu ne ajung nici pentru strictul necesar
2.	ne ajung numai pentru strictul necesar
3.	ne ajung pentru un trai decent
4.	ne ajung și pentru bunuri mai scumpe, dar cu efortul de a reduce alte cheltuieli
5.	ne ajung pentru tot ce ne trebuie fără restricții

Zona în care respondentul locuiește _____
Număr telefon (opțional): _____
Data completării: _____